טיוטה לבחינה

ידיעון תשנ"ה

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה

[illegible]

אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון לתלמידים

1994-95
תשנ"ה

הפקולטה למדעי החברה

©
כל הזכויות שמורות לאוניברסיטת תל-אביב

יו"ר חבר הנאמנים:
בנו גיטר

נגיד:
סר לסלי פורטר

יו"ר הוועד המנהל:
משה פורת

* * *

נשיא:
פרופ' יורם דינשטיין

רקטור:
פרופ' דן עמיר

סגן נשיא למחקר ולפיתוח:
פרופ' עמנואל מרוס

סגן רקטור:
פרופ' אסף רזין

סגן נשיא לקשרי חוץ:
יחיאל בן־צבי

מנהל כללי בפועל:
דוד לניר

פרו-רקטור:
פרופ' איתמר רבינוביץ

סגן נשיא לענייני משפט:
עו"ד יוסי ליזרע

מזכירה אקדמית:
הדה בן־שפר

דקאן סטודנטים:
פרופ' ראובן חן

* * *

דקאן הפקולטה:
פרופ' אריה נדלר

ראש מינהל הפקולטה:
דיה זלינגר

עוזרי ראש מינהל הפקולטה:
ורדה ביקוביצקי יעל קיילין

מבוא לידיעון הפקולטה/ביה"ס

תוכן העניינים

עמוד

פתח דבר ..... ז'
לתשומת לב ..... ח'
שימוש בשם האוניברסיטה ..... ח'
לוח שנת הלימודים תשנ"ה 1994/95 ..... ט'
רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה ..... י'
רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה" ..... י"א
ענייני תלמידים — לאן לפנות ..... י"ב
— המרכז למרשם ..... י"ב

מידע כללי
1. "תלמיד" - הגדרה ..... י"ד
2. קבילות בענייני קבלה ..... י"ד
3. תעודות ומסמכים ..... י"ד
4. החלפת / הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים) ..... י"ד
5. רישום לתכנית לימודים נוספת ..... ט"ו
6. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה ..... ט"ו
7. בחינות (הוראות לנבחן, מועדים מיוחדים וכו') ..... ט"ו
8. ציונים ..... י"ז
9. ציון גמר ..... י"ח
10. מועד זכאות לתואר ..... י"ח
11. אישורי לימודים ..... י"ח
12. הפסקה/חידוש לימודים/התיישנות לימודים ..... י"ח
13. היחידה להוראת שפות ..... י"ט
14. היחידה ללימודי עברית ..... כ"ב

לימודי התואר הראשון
1. תנאי קבלה ללימודי התואר הראשון ..... כ"ד
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון ..... כ"ד
3. מתן זכויות אקדמיות (אקרדיטציה) ללימודים במכללות ..... כ"ו
4. הברה בלימודים קודמים (כולל נוהל התיישנות לימודים) ..... כ"ז
5. לימודים לאחר תואר ..... כ"ח
6. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר ..... כ"ח
7. נוהל הגשת עבודות לתואר ראשון (עקרונות) ..... כ"ט
8. תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ..... ל'
9. הענקת תארים ותעודות: ..... ל'
— הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל'

לימודי התואר השני
1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני ..... ל'
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני ..... ל"א
3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית ..... ל"ב
4. מכסת לימודי התואר השני ..... ל"ב
5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך" ..... ל"ב
6. עבודת גמר ..... ל"ב
7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר ..... ל"ג

8. שיקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני ..... ל"ג
9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל"ג
10. לימודים בשתי מגמות התמחות באותו חוג ..... ל"ג
לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים" -
"תקנון תלמידי מחקר" ..... ל"ג
הוועדה למחקרים בבני-אדם ..... ל"ן
החטיבה לתכניות מיוחדות
1. המכינה האוניברסיטאית ..... ל"ז
2. היחידה לסטודנטים מחו"ל ..... ל"ז
3. היחידה ללימודי עברית ..... כ"ב, ל"ז
4. היחידה ללימודי חוץ ..... ל"ח
תכנית ייחודית לתלמידים מצטיינים ..... ל"ח
עיתונאות ..... ל"ח
פעולות הספורט והחינוך הגופני
1. כללי ..... ל"ט
2. חינוך גופני חובה ..... ל"ט
3. ספורט וחינוך גופני, המועדון לספורט תרבות ונופש ..... מ'
דקאנט הסטודנטים
1. דקאן הסטודנטים ..... מ"א
2. סיוע כלכלי ..... מ"א
3. יעוץ לימודי ומקצועי ..... מ"ב
4. שרות פסיכולוגי ..... מ"ב
5. הכוון תעסוקתי ..... מ"ג
6. *תכניות מעורבות חברתיות* ..... מ"ג
7. מרכז שירותי רווחה לסטודנט (בעיות אקדמיות, ביטוח לאומי, ולת"ם, אישור לקיום אירועים, תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות) ..... מ"ג
8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל ..... מ"ד
ספריות האוניברסיטה
– תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה ..... מ"ה
משמעת סטודנטים
1. כללי ..... מ"ז
2. תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) ..... מ"ז
סדרי ביטחון (אבטחה, כניסה לקמפוס, חפצים חשודים, נשק, שמירה על רכוש אישי, אבידות, הוצאת ציוד וכו') ..... ס"א
בטיחות ועזרה ראשונה ..... ס"ג
אגודת הסטודנטים החדשה ..... ס"ד
מבקר האוניברסיטה ..... ס"ה
דיוגנן ..... ס"ה
טיפול שיניים לתלמידים ..... ס"ו
מרפאת האוניברסיטה ..... ס"ו

תוכן העניינים לידיעון הפקולטה/ביה"ס - ראה לאחר המבוא.

פתח דבר

בשנת 1953 החליטה עירית תל-אביב על פתיחתו של המכון למדעי הטבע אשר "יהא הגרעין של האוניברסיטה העתידה". במכון זה שולב המכון הביולוגי-פדגוגי אשר הוקם על ידי ד"ר י' מרגולין ז"ל עוד בשנת 1932.

בשנת 1955 נוסד מכון נוסף - המכון לתרבות ישראל.

בשנת 1957 הוחלט על הקמת האוניברסיטה של תל-אביב. באוניברסיטה שולבו שני המכונים גם יחד - המכון למדעי הטבע והמכון לתרבות ישראל.

לימים, צורף לאוניברסיטה של תל-אביב בית הספר הגבוה למשפט ולכלכלה.

בשנים הראשונות, שכנה האוניברסיטה בגבעת הרצל אשר באבו-כביר. בשנת 1964 הועברו מרבית המחלקות לקמפוס ברמת-אביב. המעבר לקמפוס החדש סימן ראשיתה של תקופה - התפתחות האוניברסיטה והתרחבותה. נפתחו יחידות לימוד חדשות, נוסדו פקולטות, הוקמו בתי-ספר ומכוני מחקר, דבר שהביא לגידול ניכר בהיקף ההוראה והמחקר.

בשנת תשנ"ד למדו באוניברסיטה (לימודים לקראת תארים/תעודות) כ-24,700 תלמידים.

לתשומת לב!

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ותכניות הלימודים המוצעות על ידן. כן נמסרים בו כללים וקטעים או מידע מתוך תקנוני האוניברסיטה.

פרטים מלאים אודות מבנה האוניברסיטה ומוסדותיה וכן הנוסח המלא של התקנות כלולים באוגדן נהלי האוניברסיטה.

האוניברסיטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותכניות הלימודים המתפרסמים בידיעון זה, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר.

תשומת לב התלמידים מופנית גם למידע שוטף המתפרסם על לוחות המודעות של הפקולטות, החוגים, המחלקות והספריות, העשוי להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בידיעון זה.

שימוש בשם האוניברסיטה

1. תלמידים המכינים עבודות גמר יהיו רשאים להשתמש בשם האוניברסיטה על עבודתם רק לאחר קבלת אישור המנחה לכך.

2. במקרה שניתן האישור הנייל, יש להדפיס את שם המנחה ושם האוניברסיטה על העבודה ולציין בפרסום שהעבודה הוכנה כתיזה לדוקטורט או כעבודת גמר במסגרת האוניברסיטה.

3. אופן אזכור שם האוניברסיטה (אם בכלל) בעבודה סמינריונית המוגשת לפרסום, ייקבע בין המנחה לתלמיד.

4. תלמיד הפונה לגופים שונים בקשר לעבודה סמינריונית ו/או עבודת תיזה, או בקשר לכל עבודה אחרת הנעשית במסגרת לימודיו באוניברסיטה, חייב לציין שהפניה היא בקשר לעבודה כזו ואיננה מהווה פניה של האוניברסיטה, אלא פניה אישית שלו.

לוח שנת הלימודים תשנ"ה 1994/95 *

היום הראשון ללימודים	23.10.94	יום א' י"ח חשון
חופשת החנוכה	4.12.94	יום א' א' טבת
היום האחרון לסמסטר הראשון	26.1.95	יום ה' כ"ה שבט
היום הראשון לסמסטר השני	26.2.95	יום א' כ"ו אדר א'
חופשת פורים	16.3.95	יום ה' י"ד אדר ב'
היום האחרון ללימודים לפני חופשת פסח	11.4.95	יום ג' י"א ניסן
היום הראשון ללימודים לאחר חופשת פסח	23.4.95	יום א' כ"ג ניסן
יום הזכרון לחללי צה"ל **	3.5.95	יום ד' ג' אייר
יום העצמאות	4.5.95	יום ה' ד' אייר
יום הסטודנט ***	30.5.95	יום ג' א' סיון
חופשת שבועות	4.6.95	יום א' ו' סיון
היום האחרון ללימודים	8.6.95	יום ה' י' סיון
	* * *	
היום הראשון לעונת לימודי הקיץ ****	9.7.95	יום א' י"א תמוז
צום ט' באב **	6.8.95	יום א' י' אב
היום האחרון לעונת לימודי הקיץ ****	14.9.95	יום ה' י"ט אלול
	* * *	
היום הראשון ללימודים בשנת תשנ"ו 1995/96	29.10.95	יום א' ה' חשון

* בפקולטה לרפואה ייתכנו שינויים בלוח שנת הלימודים בשל אופיים של הלימודים הקליניים.

* בפקולטה למדעי החיים יתקיימו סיורי לימודים—בקורסים המחייבים זאת—עם תום סמסטר ב'.

** ביום זה לא יתקיימו לימודים. בערב יום הזכרון לחללי צה"ל ייערך טקס הנצחה והלימודים יופסקו בין השעות 12:00-13:00. הלימודים בערב יום הזכרון יסתיימו בשעה 18:00.

*** ביום הסטודנט יופסקו הלימודים החל בשעה 12.00.

**** עונת לימודי הקיץ מתקיימת במספר מצומצם של יחידות.
ביחידות המקיימות לימודי קיץ בהיקף של 7 שבועות ייתכנו שינויים במועדים.

רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה

הפקולטה למדעי הרוח

אנגלית
ארכאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
בלשנות
גאוגרפיה
היסטוריה כללית
היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה
היסטוריה של עם ישראל
לימודים קלאסיים
לשון עברית
מקרא
ספרות עברית
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
צרפתית
שפה וספרות ערבית
תורת הספרות הכללית
תכנית הלימודים הכלליים
תלמוד

ביה"ס לחינוך

הכשרת עובדי חינוך
מדעי החינוך

הפקולטה למדעי החברה

כלכלה
לימודי עבודה
מדיניות ציבורית
מדע המדינה (כולל לימודי ביטחון)
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פסיכולוגיה

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

הפקולטה למדעים מדוייקים ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר

גאופיסיקה ומדעים פלנטריים
כימיה
מדע כללי
מדעי המחשב
מתמטיקה
סטטיסטיקה וחקר ביצועים
פיסיקה ואסטרונומיה

הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. ויז

בוטניקה
ביוכימיה
ביולוגיה
זואולוגיה
חקר התא ואימונולוגיה
מיקרוביולוגיה מולקולרית וביוטכנולוגיה
אקולוגיה ואיכות הסביבה

הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ

אדריכלות*
אמנות התאטרון
האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין
מוסיקולוגיה
קולנוע וטלויזיה
תולדות האמנות
תכנית לימודים רב-תחומית באמנויות

הפקולטה לניהול - ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

חשבונאות
ניהול
התנהגות אירגונית
חקר ביצועים
מערכות מידע
מימון וחשבונאות
מינהל מערכות בריאות
(בשיתוף עם הפקולטה לרפואה)
מינהל עסקים - מב"ע

* טעון אישור המועצה להשכלה גבוהה.

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן

משפטים
דיני ישראל
משפט מסחרי
תורת השפיטה

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר

ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר -

חוגים קדם קליניים:

אמבריולוגיה וטרטולוגיה
אנטומיה ואנתרופולוגיה
ביוכימיה קלינית
ביולוגיה של התא והיסטולוגיה
מדעי ההתנהגות
מיקרוביולוגיה הומנית
פיזיולוגיה ופרמקולוגיה
פתולוגיה
תורשת האדם

חוגים קליניים:

אוטורינולרינגולוגיה
אונקולוגיה
אופתלמולוגיה
אורתופדיה וטראומטולוגיה
אפידמיולוגיה ורפואה מונעת
גינקולוגיה ומילדות
דרמטולוגיה
הדמיה
המטולוגיה
הרדמה וטפול נמרץ
כירורגיה
נירולוגיה
פדיאטריה
פסיכיאטריה
קרדיולוגיה
רפואה פנימית
רפואה שיקומית
רפואת המשפחה

תכנית הלימודים לתושבי מדינת ניו-יורק/ארה"ב

בריאות בתעסוקה

ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר

ביה"ס ללימודי המשך ברפואה (בחוגים הקליניים המפורטים לעיל וכן בפסיכותרפיה וברפואת שיניים).

ביה"ס למקצועות הבריאות:

הפרעות בתקשורת
סיעוד
פיזיותרפיה
ריפוי בעיסוק

הפקולטה להנדסה ע"ש איבי ואלדר פלישמן

הנדסה מכנית
הנדסת תעשייה
הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
הנדסת חשמל - אלקטרוניקה פיזיקלית
הנדסת חשמל - מערכות
מכניקת זרימה ומעבר חום
מכניקה, חומרים ומבנים
לימודים בינתחומיים
הנדסה ביו-רפואית

תכנית ייחודית לתלמידים מצטיינים

רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה"

הוראה - במסגרת ביה"ס לחינוך
אנרגיה - במסגרת הפקולטה להנדסה והפקולטה למדעים מדוייקים
מדעי המחשב - במסגרת הפקולטה למדעים מדוייקים
אמן - במסגרת הפקולטה לאמנויות
מוזאולוגיה - במסגרת הפקולטה לאמנויות
שמאות וניהול מקרקעין - במסגרת הפקולטה למדעי החברה
עיתונאות

כמו-כן, מתקיימים לימודי תעודה בפקולטות לרפואה ולניהול.

ענייני תלמידים

לאן לפנות?

1. לפני תחילת שנת הלימודים נקבעים לכל חוג או יחידת לימוד יועצים, שמתפקידם להדריך את התלמידים בכל הנוגע להכנת תכנית הלימודים. שמות היועצים ושעות הקבלה מתפרסמים ע"י הפקולטה/יחידת הלימוד לפני תחילת שנת הלימודים באמצעות חוזרים או על לוחות המודעות. בנוסף לייעוץ בתחילת השנה מקיים כל יועץ שעות קבלה פעם או פעמיים בשבוע במשך כל שנת הלימודים (בהתאם לצורך גם בחופשות), וכל תלמיד רשאי לפנות אליו בשאלות הנוגעות לחוגו.

2. **כל מורה** נכון לייעץ לתלמידיו בכל הנוגע ללימודים במקצוע הוראתו. שעות הקבלה של המורים נמסרות על ידיהם בתחילת שנת הלימודים ומתפרסמות על לוחות המודעות.

3. **ראש החוג/המחלקה** מקיים אף הוא שעות קבלה המתפרסמות על לוחות המודעות. תלמיד המבקש את עצתו של ראש החוג/המחלקה יכול לפנות אליו בשעות הקבלה או לבקש במזכירות החוג פגישה עמו.

4. **מזכירות הפקולטה/ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטפול השגרתי של החוגים יכול תלמיד לפנות למזכירות הפקולטה. שעות הקבלה מתפרסמות על לוחות המודעות.

5. **ראש מינהל הפקולטה/מזכיר ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השיגרתי של החוגים או מזכירות הפקולטה, יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון אצל ראש מינהל הפקולטה/מזכיר ביה"ס, לאחר תאום מוקדם.

6. **ועדת-ההוראה** – בעניינים הנתונים לטיפולה של ועדת-ההוראה יוכל התלמיד לפנות בכתב אל יו"ר הוועדה באמצעות מזכירות הפקולטה/ביה"ס. הסבר על מהותם של עניינים הנתונים לטיפולה של ועדת ההוראה יוכל התלמיד לקבל במזכירות הפקולטה/ביה"ס.

7. **דקאן הפקולטה/ראש ביה"ס** – תלמיד המבקש לפנות לדקאן הפקולטה/ראש ביה"ס יגיש, באמצעות מזכירות הדקאן/ראש ביה"ס, בקשה ויפרט את העניין שבו הוא רוצה לדון. רצוי *שהפנייה תבוא לאחר שניסה התלמיד למצות אפשרויות בירור אחרות*, כאמור לעיל, ונראה לו שרק התערבות הדקאן/ראש ביה"ס עשויה להיות לו לעזר.

8. **דקאן הסטודנטים** - ראה עמ' מ"א בהמשך.

9. **המזכירה האקדמית** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול בפקולטה/ביה"ס *ובדקאנט הסטודנטים יכול תלמיד לפנות למזכירה האקדמית.*

המרכז למירשם

במסגרת המרכז למירשם פועלות היחידות הבאות:

א. משרד הרישום והקבלה – טל' 6422086

משרד הרישום והקבלה מבצע את הפעולות הדרושות לרישום המועמדים (כולל תלמידים ממשיכים המבקשים להחליף חוגים) לכל יחידות הלימוד באוניברסיטה, ללימודי התואר הראשון והשני וכן ללימודי המשך וללימודי תעודה. המשרד מקיים קשר עם ועדות הקבלה ועם המועמדים ומבצע את ההחלטות הנוגעות לקבלת מועמדים.

ב. שירותי תלמידים וקורסים:

1. מדור תלמידים — טל' 6408331

מדור תלמידים אחראי להחזקת תיקי התלמידים בלימודי התואר הראשון, בתעודת ההוראה ובחלק מלימודי התואר השני ולכל הכרוך במעקב אחר דרישות כלליות ועדכון פרטים אישיים. בכל עניין, הנוגע לפרטים אישיים כגון: שינוי כתובת, שינוי שם, מסירת תעודות, השלמת מסמכים או הפסקת לימודים, יש לפנות למדור תלמידים. מדור זה הוא הגורם הבלעדי, הרשאי להנפיק אישור על היות אדם תלמיד אוניברסיטה.

2. מדור קורסים

מדור זה מטפל, בין היתר, בנושאים הבאים: קליטת רישום תלמידים לשיעורים בעזרת המחשב, הוצאת רשימות נוכחות וגליונות נבחנים, קליטת ציונים ע"י המחשב, עדכון ידיעוני היחידות במחשב ועוד.

ג. המשרד לשכר-לימוד — טל' 6408318

משרד זה מטפל בכל הנוגע לתשלום שכר הלימוד של כל תלמידי האוניברסיטה. לכל התלמידים הממשיכים נשלחות הודעות התשלום במחצית חודש אוגוסט. לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות הודעות התשלום בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים.
תלמיד שלא קבל הודעה לתשלום כמפורט לעיל יפנה למשרד זה. פרטים נוספים - ראה בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל התלמידים במצורף להודעה על התשלום הראשון.

ד. היחידה למיון ומחקר — טל' 6408290

יחידה זו עוסקת בתיאום מבחני הכניסה הפסיכומטריים עם המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, עורכת מחקרים ובדיקות על נתוני הקבלה. כן מקיימת היחידה שרות יעוץ (בתשלום) בנושאי קבלה לאוניברסיטה. פרטים נוספים - ראה בחוברת המידע למועמדים.

ה. מידע ממוחשב לסטודנטים

1. "אונידע" — תחנת מידע ממוחשבות מצויות במרבית בנייני האוניברסיטה ופועלות בכל שעות היום. באמצעות כרטיס הסטודנט, יכולים התלמידים להפיק בעצמם אישורים שונים, כגון: אישור לימודים בעברית; אישור לימודים באנגלית; רשומת לימודים של שנה אחת בעברית; פרוט חשבונות שכר-לימוד.
אישורים ראשונים מכל סוג ניתנים ללא תשלום. פרטים על התשלום בעד אישורים נוספים ניתנים באמצעות ה"אונידע".

2. מענה קולי — מערכת ממוחשבת, באמצעותה ניתן להתקשר בטלפון ולקבל הן מידע כללי והן מידע אישי עדכני בנושאים שונים: רישום לאוניברסיטה, שכר לימוד, ציונים בקורסים וכו'. מספר הטלפון של המענה הקולי הוא: 03-6428555 (16 קוים) — 24 שעות ביממה.

ו. כללי

יחידות המרכז למירשם מטפלות גם בנושאים הבאים: שינוי בהיקף לימודים, ביטול לימודים, הוצאת כרטיס נבחן ועוד. פרטים מדוייקים מצויים בחוברת "שכר-לימוד" וכן ב"חוברת מידע למועמדים".

המשרדים הנ"ל מצויים בבניין המרכז למירשם ע"ש דסנברג-וולף, רחוב קלצ'קין 25 (מול בניין הפקולטה לרפואה).

שעות קבלת קהל בכל משרדי המרכז למירשם:
ימים א'-ה', בין השעות: 09.00-12.00
יום ג' בין השעות: 09.00-15.00
בימי חג, בערבי חג וכן בחול המועד פסח וסוכות, אין קבלת קהל.

תלמיד הסבור, כי עניינו לא בא לידי פתרון המניח את דעתו, באחת מיחידות המרכז למירשם, יפנה לראש המרכז למירשם באמצעות מזכירת היחידה וייקבע לו מועד לפגישה.

מידע כללי

1. "תלמיד" - הגדרה*

כתלמיד באוניברסיטת תל-אביב ייחשב מי שהתקבל ללימודים ע"י הגורם המוסמך לכך באוניברסיטה, ו/או הורשה להמשיך את לימודיו על-פי כללי האוניברסיטה והפקולטה/יחידת הלימוד בה הוא לומד ועשה את הנדרש ללימודיו ובכלל זה רישום לקורסים וסידור שכר הלימוד כנדרש. חובת ביצוע הסדרת שכר הלימוד חלה גם על תלמידים הפטורים מתשלום חלקי או מלא של שכר הלימוד.

2. קבילות בענייני קבלה

רשאי להגיש קבילה מועמד הסבור כי מועמדותו ללימודים באוניברסיטה, באחת מיחידותיה או בתכנית לימודים הנערכת במסגרתה, נדחתה, סוייגה או הותנתה בתנאים, שלא בהתאם לתקנות הקבלה או לאמות מידה של מינהל תקין.
קבילה תוגש לנציב קבילות המועמדים בכתב, בשני עותקים, בחתימת הקובל עצמו, תפרט את המעשים או המחדלים שבגינם היא מוגשת ואת נימוקי הקבילה. על הקובל לצרף לקבילתו עותקים של המסמכים המצויים בידיו, שיש להם קשר לעניין. קבילה תוגש לא יאוחר מאשר 70 יום מהיום שבו נשלחה לקובל הודעת האוניברסיטה המשמשת עילה לקבילתו.
הנציב יטפל רק בקבילה שנכתבה ע"י הקובל עצמו ואשר הוגשה לאחר שהקובל מיצה את השירותים הקיימים במערכת הקבלה האוניברסיטאית.
נציב הקבילות הוא פרופ' יצחק קלזון, ביה"ס לפיסיקה ולאסטרונומיה, אוניברסיטת תל-אביב.

3. תעודות ומסמכים

א. על התלמיד לוודא שבתיקו המוחזק במרכז למרשם יימצאו התעודות המקוריות המעידות על השכלתו או העתקים מקוריים או צילומים מאושרים כנדרש - לפני תחילת לימודיו באוניברסיטת תל-אביב.

ב. תלמיד שהתקבל על יסוד מסמכים מצולמים שאינם מאושרים כנדרש או אישורים ארעיים *חייב להשלים את החסר ולהמציא את תעודותיו המקוריות או צילומים מאושרים כנדרש.* תלמיד שלא ימציא את המסמכים הנדרשים להשלמת תיקו עלול להפסיד את מקומו באוניברסיטה.

ג. על התלמידים להיענות לכל דרישה להשלמת תיקם, המופנית אליהם על-ידי יחידות המרכז למירשם.

ד. מועמד שכבר למד במוסד להשכלה גבוהה, המבקש לקבל זכויות על סמך לימודיו אלה, נדרש להמציא פירוט לימודיו הקודמים מאושר וחתום כחוק בידי אותו מוסד, לרבות אישור על הבחינות שעמד בהן.

4. החלפת/הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים)

תלמידי האוניברסיטה המבקשים להחליף/להוסיף חוג לימוד יירשמו במועדי הרישום הרגילים ויחולו עליהם כל תנאי הרישום והקבלה הרגילים (פרט לדמי הרישום, שהינם בשיעור של מחצית מדמי הרישום הרגילים לאוניברסיטה) כמפורט ב"חוברת מידע למועמדים".
פרק הזמן להשלמת החובות האוניברסיטאיות (כגון אנגלית, עברית, ספורט) של תלמיד המחליף חוג/מסלול לימודים, יחל ביום תחילת לימודיו באוניברסיטה (ולא ביום בו עבר לחוג/מסלול הלימודים החדש), כמפורט בחוברת הנ"ל.

* מבחינת כללי המשמעת ראה הגדרה מורחבת בתקנון המשמעת המתפרסם בהמשך מבוא זה.

5. רישום לתכנית לימודים נוספת

תלמיד תואר ראשון הלומד שני חוגים במסלול הדו-חוגי או חוג אחד במסלול המורחב או חוג לאחר תואר או תלמיד תואר שני/שלישי, אשר הגיע להישגים טובים (ממוצע 76 או יותר) במשך שנת לימודים מלאה אחת לפחות, המבקש ללמוד בחוג נוסף, יפנה את בקשתו בכתב אל ועדות ההוראה של הפקולטה בה הוא לומד ושל הפקולטה אליה שייך החוג הנוסף בו הוא מעוניין ללמוד. על התלמיד להמציא את אישורי ועדות ההוראה למדור תלמידים במרכז למירשם לפני תחילת שנת הלימודים.
תלמיד, כאמור, חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לחוג הנוסף בו הוא מעוניין ללמוד, במועדים הרשמיים.
פרטים על גובה שכר הלימוד לתלמיד הלומד לקראת יותר מתואר אחד — ראה בחוברת "שכר לימוד".

6. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה

א. תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים ובמיוחד באלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון: תרגילים, מעבדות, סמינריונים וכיו"ב.

ב. רישום הנוכחות נעשה על פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. שיעור המחייב השתתפות פעילה של התלמיד והוא נעדר ממנו או לא השתתף בו באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים.

ג. שיחרור מהשתתפות בשיעור:
תלמיד המבקש שיחרור מהשתתפות באחד הקורסים על יסוד לימודים קודמים ובחינה באותו מקצוע במוסד אחר להשכלה גבוהה, שעליהם הביא הוכחות, רשאי להגיש בקשה באמצעות מזכירות היחידה הנוגעת בדבר. ההחלטה בדבר שיחרורו של תלמיד מהשתתפות ו/או מבחינה בקורס מסויים, היא בידי המורה האחראי לקורס ובמקרים מסויימים בידי ועדת ההוראה, בכפוף להחלטות ועדות אוניברסיטאיות בנושא הכרה בקורסים בכלל, ואקרדיטציה ללימודים במכללות בפרט. הודעה על שיחרור מקורס תימסר לתלמיד בכתב והדבר יידווח למחשב וירשם ברשומת לימודיו. תלמיד שקיבל שיחרור מקורס/ים על יסוד מסמכים שהעידו על לימודים קודמים, לא יורשה לקבל בחזרה את המסמכים הללו, אף אם הפסיק את לימודיו.

ד. **העישון והאכילה** בחדרי ההרצאות (בזמן ההרצאות, הבחינות וכן בהפסקה) **אסורים**.
העישון מותר **רק** במזנונים (במקום המיועד לכך), במעונות, בספריות ובחדרי עיון (כפוף להחלטת דקאן הפקולטה).

7. בחינות

בדרך כלל נערכות בחינות מעבר מחייבות בתום כל קורס - יהא זה בסוף סמסטר או בסוף שנת הלימודים. יורשו להשתתף בבחינות אלה רק תלמידים אשר עמדו בדרישות האקדמיות של הקורס ושלמו את שכר הלימוד בהתאם להתחייבותם ובכפוף לתקנות שכר הלימוד של האוניברסיטה.

מועדי הבחינות - מתפרסמים על-גבי לוחות המודעות, וכן בחלק של הפקולטה/ביה"ס בידיעון זה.

הוראות לנבחן:*
(1) על הנבחן להיבחן רק באותו חדר בו הינו רשום.
(2) על הנבחן להכנס לחדר הבחינה 10 דקות לפני מועד תחילתה והוא לא יורשה לצאת את החדר, אלא בכפוף לאמור בסעיף 10 להלן.
(3) בעת כניסתו לחדר, על הנבחן להציג למשגיח כרטיס נבחן ותעודה מזהה.

* מתוך "נוהל סדרי בחינות ודיווח ציונים ביחידות הלימוד של האוניברסיטה" (הוראה מס' 12.008).

(4) עם כניסתו לחדר יניח הנבחן חפציו בכניסה ויצטייד רק באותו חומר המותר לשימוש בבחינה, יתישב במקום שנקבע לו ע"י המשגיח וימנע מדיבורים.
חל איסור להחזיק בהישג יד, בחדר הבחינה ובסמוך לו (חדר שירותים וכו') משך כל הבחינה, חומר הקשור לבחינה עצמה או לקורס בו נערכת הבחינה, אלא אם הותר הדבר בכתב על ידי המורה ורק בהתאם למותר.

(5) נבחן שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה נחשב כאילו נבחן במועד זה.
נבחן כאמור לעיל, שהחליט לא לכתוב את הבחינה, ציונו בבחינה יהיה "0" והוא לא יהא רשאי לעזוב את חדר הבחינה, אלא כעבור חצי שעה ממועד תחילתה, וזאת לאחר שמילא את פרטיו האישיים ע"ג המחברת והחזיר את המחברת וטופס הבחינה.

(6) הנבחן יקרא את טופס הבחינה רק לאחר קבלת רשות לכך מהמשגיח.

(7) על שולחן הנבחן ימצאו רק טופס הבחינה, מחברת הבחינה וחומר המותר לשימוש בבחינה.

(8) (8.1) בקבלו מחברת בחינה ימלא הנבחן הפרטים המבוקשים ע"ג מחברת הבחינה.

(8.2) נבחן המקבל יותר ממחברת בחינה אחת יציין ע"ג כל מחברת את מספרה מתוך מספר המחברות הכללי שבידו, לדוגמא: "מחברת 1 מתוך 2, מחברת 2 מתוך 2" וכו'.

(8.3) יש לכתוב את התשובות בעט בכתב ברור ונקי על שני עמודיו של כל דף. העמוד הימני מוקדש לטיוטות, אלא אם ניתנו ע"י המורה הוראות אחרות. אין לתלוש דפים מן המחברת.

(8.4) הערות וטיוטות יש לרשום בעמוד הימני של דפי מחברת הבחינה. לא ישתמש נבחן בניירות אחרים או בטופס הבחינה לצורך רישום הערות או טיוטה.

(9) נבחן לא יכנס לחדר לאחר סגירת הדלתות אלא במקרים מיוחדים ובהיתר מיוחד של המורה או ממלא מקומו.

(10) נבחן לא יוכל לעזוב את חדר הבחינה, אלא לאחר קבלת היתר מהמשגיח. אסור לו לשוחח עם אחרים או לעזוב את מקומו ללא קבלת רשות המשגיח.
המבקש לפנות בבקשה או בשאלה ירים ידו.
כל מחברות הבחינה שבידי הנבחן תהיינה בפיקוחו ובאחריותו במשך כל הבחינה.
עם יציאתו מהחדר, לאחר שקיבל היתר, חובה על הנבחן להפקיד את מחברותיו ואת טופס הבחינה בידי המשגיח.

(11) יש להישמע לכל הוראה הניתנת ע"י המשגיח בתוקף תפקידו.

(12) בתום הבחינה יחזיר הנבחן את מחברות הבחינה ביחד עם טופס הבחינה, ויקבל את כרטיס הנבחן שלו.

(13) נבחן שינהג בנגוד לכללים הנ"ל ולהוראות נוהל סדרי בחינות צפוי להפסקת בחינתו ע"י המורה ו/או להעמדה לדין משמעתי.

מועד/הסדר בחינות מיוחד לתלמידים בשירות מילואים

(1) **זכאות:**
למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:
1) לא ניגש למועד א' או למועד ב' בשל שירות המילואים.
2) למד בתכנית לימודים או בקורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

* הנחיות בעניין אפשרויות יציאה מחדר הבחינה (הנחיות אלה אינן מתייחסות לתלמידים הפועלים לפי סעיף (5) לעיל):

(1) בבחינה הנמשכת למעלה משעתיים, אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה ב-90 הדקות הראשונות וב-30 הדקות האחרונות של הבחינה.

(2) לפיכך, בבחינה הנמשכת שעתיים בפועל (או פחות מכך), אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה.

(3) חרף האמור לעיל, תותר, כחריג, יציאה מחדר הבחינה, במקרים בהם אושר הדבר מראש, על-ידי האחראי על הבחינות, וזאת לאחר שהתלמיד הציג אישור רפואי מתאים.

(4) לא תותר יציאה מחדר הבחינה של יותר מנבחן אחד בעת ובעונה אחת.

(2) **שירות מילואים ביום הבחינה:**
תלמיד הנקרא לשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות החוג/הפקולטה עם קבלת צו הקריאה. בתום שירותו, חייב התלמיד להמציא למזכירות החוג/הפקולטה אישור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שרותו.

(3) **שירות מילואים סמוך למועד הבחינה:**
תלמיד ששירת בשירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים הבאים:
1) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ-19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך 7 ימים מעת שחרורו.
2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 20 יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שיחרורו.

(4) תלמיד שנעדר מבחינת מעבר מועד א/ב בקורס סמסטריאלי הניתן יותר מפעם אחת בשנה יבחן במהלך הסמסטר העוקב. אם הקורס מהווה דרישת קדם, יורשה התלמיד להשתתף (לימוד ובחינה) בקורס המתקדם. השתתפות זו תוכר לו רק לאחר שיעמוד בבחינה בקורס שהווה דרישת קדם.
תלמיד בסמסטר האחרון ללימודיו ואשר ההסדר הנ"ל מונע ממנו סיום לימודים בסמסטר זה יהיה זכאי למועד מיוחד.

(5) **סייגים:**
תקנות המועד/ההסדר המיוחד לא יחולו על תלמיד שלא ענה על הדרישות האקדמיות של יחידות הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

(6) **אישור צה"ל על שירות מילואים פעיל:**
האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג אחד מהאישורים שלהלן:
1) טופס 3021
2) טופס 3010
3) טופס 510 - אישור חד-יומי, בצרוף צו ההתייצבות לשרות המילואים.

8. ציונים

א. ציון מעבר
יש שציון המעבר נקבע על יסוד מרכיבים שונים כגון: מבחני ביניים, הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס וכיו"ב. מרכיבי הציון הסופי של קורס מובאים לידיעת התלמידים ע"י המורה, בתחילת כל קורס.

ב. מפתח הציונים
מפתח הציונים באוניברסיטת תל-אביב הוא:

0 - 59	= נכשל	75 - 84	= טוב
60 - 64	= מספיק	85 - 94	= טוב מאוד
65 - 74	= כמעט טוב	95 - 100	= מעולה

ציון המעבר הנמוך ביותר הוא - 60.
כשלון יצויין ברשומת הלימודים כ"נכשל" ולא בציון מספרי. ציונים אחרים יצויינו בערכם המספרי.

ג. שיפור ציון חיובי
תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת הנהלים והתקנות של הפקולטה / היחידה בה הוא לומד.
נבחן תלמיד יותר מפעם אחת בקורס - הציון האחרון הוא ציונו הסופי בקורס.

כלל זה חל גם על תלמיד המחליף חוג/מסלול לימודים.
יוצאים מכלל זה: עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. עבור אלה מביניהם שלא הגיעו לרמת המינימום - ייפתח קורס באנגלית בסיסית במסגרת האוניברסיטה ושנת לימודיהם הראשונה תפוצל לשנתיים. יהיה עליהם להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת השנה השניה ללימודיהם ולרמת "פטור" עד תחילת השנה השלישית. ועדת ההוראה הפקולטטית רשאית לאשר לתלמידים כנ"ל (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) דחיה בהשגת רמת "פטור", על בסיס אישי, כל מקרה לגופו של עניין.
תלמיד, אשר ע"ס לימודיו הקודמים, התקבל לשנה ב' באוניברסיטה (בגלל במסגדת הסכמי האקרדיטציה של לימודים במכללות) חייב להגיע לרמת "מתקדמים" **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה, ולרמת "פטור" בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.
תלמיד כנ"ל המתקבל לשנה ג' חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה.
תלמיד התואר השני, בעל תואר ראשון מאוניברסיטה בחו"ל, ממוסד אשר שפת ההוראה בו אינה אנגלית, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף השנה הראשונה ללימודיו.
כל הכללים הנ"ל הינם כללי מינימום והפקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

ג. פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה:

(1) בעלי ציון "פטור" בבחינת הכניסה הפסיכומטרית. ראה סעיף ד (3) בהמשך.
(2) בעלי תואר אקדמי מוכר, שלמדו אנגלית כשפה זרה באוניברסיטה בארץ או במוסד להשכלה גבוהה אשר לימודי האנגלית בו הוכרו ע"י ועדת האקרדיטציה של אוניברסיטת תל-אביב.
(3) מועמדים המוכיחים כי למדו שנתיים לפחות, ברמה תיכונית (כיתות י"א וי"ב) או ברמה על-תיכונית בארץ דוברת אנגלית ועמדו בהצלחה בבחינות באנגלית במוסד אשר שפת ההוראה בו היא אנגלית.
(4) מועמדים אשר סיימו בהצלחה קורס המעניק "פטור" באנגלית, בציון 60 לפחות (לתלמידי מדעי הרוח – בציון 70 לפחות) באוניברסיטה אחרת בארץ.
(5) מועמדים המוכיחים כי סיימו בהצלחה, במוסד אחר להשכלה גבוהה, קורס המעניק "פטור" באנגלית, בציון 60 לפחות (לתלמידי מדעי-הרוח בציון 70 לפחות), בתנאי שהקורס הוכר ע"י היחידה להוראת שפות באוניברסיטת ת"א. מועמדים אלה חייבים להמציא למזכירות היחידה אישור מטעם היחידה לאנגלית כשפה זרה מהמוסד בו למדו, בו יצויינו: רמת הקורס, מועד הקורס, הציון הסופי ומספר שעות הלימוד.
(6) **הערות:**
מועמדים אשר קבלו "פטור" ע"ס בחינה בלבד באוניברסיטה או במוסד אחר להשכלה גבוהה, אינם פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה באוניברסיטת ת"א.
הכרה בקורסים כאמור בסעיפים (4) ו-(5) לעיל – בכפוף ל"נוהל התיישנות לתואר ראשון".

ד. מבחן המיון

(1) מבחן המיון מהווה חלק מבחינת הכניסה הפסיכומטרית.
מבחן המיון מסווג לחמש רמות: נכשל, בסיסי, בינוני, מתקדמים ופטור.
(2) תוצאות המבחן הפסיכומטרי באנגלית תתפרסמנה על לוח המודעות שליד היחידה להוראת שפות.
עם פרסום התוצאות, חייב המועמד לברר את רמתו על-מנת שלא לאחר את מועדי הרישום לקורסים.
מועמד שלא ניגש למבחן המיון לא יוכל להשתתף בקורסי היחידה.
(3) משך תקפות מבחן המיון באנגלית זהה למשך תקפות המבחן הפסיכומטרי (חמש שנים). מועמד או תלמיד, שנבחן יותר מפעם אחת, התוצאה הטובה יותר תקבע את רמתו באנגלית.

ה. קורסים בשפה האנגלית

היחידה להוראת שפות מקיימת מערכת של קורסים סמסטריאליים ברמות: טרום בסיסי, בסיסי, בינוני, מתקדמים וקורסי "אנגלית למדעי הרוח".
כמו כן מקיימת היחידה קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים וקורסים בכתיבה לתלמידי מחקר.

(1) **קורסים ברמות ב' ו-ג'** (אשר רמתם נמוכה מרמת "בסיסי") המיועדים לעולים חדשים.

(2) **קורסים ברמת "בסיסי":**
קורסים אלה יתקיימו במשך הקיץ, בימים א'-ה' בין השעות: 08.30-12.00 או 17.00-20.30. אם תהיה דרישה לקורס במשך שנת הלימודים, ייפתח קורס ברמה זו, בימים א', ג', ה'. הקורסים חייבים בתשלום (בנוסף לשכר הלימוד לאוניברסיטה).

(3) **קורסים ברמת "בינוני":**
קורסים אלה הינם סמסטריאליים, בהיקף של 4 שעות שבועיות. הלימודים בעונת לימודי הקיץ מתקיימים בימים א', ג', ה', בשעות 08.30-12.00 או 17.00-20.30 במחזור א' או ב'.
הקורסים חייבים בתשלום.
לתלמידי מדעי הרוח בלבד ניתנים קורסים סמסטריאליים ברמת "בינוני + מתקדמים" בהיקף של 8 שעות שבועיות (נא עיין בידיעון הפקולטה).

(4) **קורסים ברמת "מתקדמים":**
קורסים ברמת "מתקדמים" מתקיימים במשך שנת הלימודים - 4 שעות שבועיות ובהם נלמד חומר המותאם למקצועות הלימוד בפקולטה/יחידת הלימוד.
התלמיד חייב ללמוד בקורס המיועד לפקולטה או לחוג בו הוא לומד.
תלמיד המשלם שכר לימוד מלא אינו חייב בתשלום נוסף עבור קורס זה.
מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" המתקיימים בקיץ הינם בתשלום.
ציון עובר בקורס "מתקדמים" הינו 60. תלמידי הפקולטה למדעי הרוח חייבים להשיג ציון 70 לפחות.

(5) **קורסי "אנגלית למדעי הרוח"**
קורסים אלה מיועדים לתלמידי הפקולטה למדעי הרוח אשר הגיעו לרמת "פטור".
הקורסים מותאמים למקצועות הלימוד בחוגי הפקולטה למדעי הרוח.

(6) **קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים.**

(7) **קורסים בכתיבה מדעית לתלמידי מחקר (תואר שלישי):**
קורסים אלה מיועדים לרכישת מיומנות הכתיבה המדעית באנגלית. כמו כן, מיועדים קורסים אלה לתלמידים המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית (בכפוף לתקנות האוניברסיטה).
לקבלת מידע נוסף, נא לפנות לגב' אורה שרון, במזכירות היחידה.

מועדי הקורסים בעונת לימודי הקיץ תשנ"ד:

מחזור א': 26.6.94 — 26.7.94 — קורסים ברמת "בסיסי" — ערב בלבד.
מחזור ב': 31.7.94 — 2.9.94 — בוקר וערב.

ו. קורסים בשפות אחרות

הקורסים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, פולנית, צרפתית ורוסית, הינם קורסים שנתיים ומתקיימים בשתי רמות: רמת "מתחילים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים, רמת "מתקדמים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים.

(1) קורסים אלה הינם קורסי חובה/בחירה, בהתאם לדרישות תכנית הלימודים הנקבעת ע"י הפקולטה או החוג בו לומד התלמיד.

(2) בחינות המיון הנערכות מטעם היחידה לשפות תתקיימנה כחודש לפני תחילת שנת הלימודים (ביום ה' 1.9.94 בשעה 09.00). יש להירשם לבחינות אלו עד לתאריך 10.8.94 במשרד היחידה.

(3) הרישום לקורסים הנ"ל ייערך במקביל לימי היעוץ. התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות על מנת לא לאחר את מועד הרישום.

ז. ערעורים

(1) תלמיד רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר מועד זה לא יתקבל.

(2) ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה. תשובה תנתן לתלמידים במזכירות היחידה כשבועיים מיום הגשת הערעור.
ערעור שלא יוגש בכתב לא יטופל.

ח. רישום לקורסים

(1) במשך שנת הלימודים נערך הרישום לקורסי אנגלית לקראת כל סמסטר בנפרד ולשפות האחרות - לקראת תחילת שנת הלימודים בלבד.
התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות בדבר מועדי הרישום.

(2) כל שינוי, ביטול או הרשמה מאוחרת יגררו קנס, אם הסיבה לשינוי/ביטול אינה מוצדקת.

(3) לתלמיד שלא יבטל הרשמתו בקורס ו/או לא ייבחן במועדים שייקבעו לכך, יירשם ציון "נכשל". **קורס שלא יבוטל, ייכנס לחישוב שבר הלימוד.**

(4) לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד. מועדי ההרשמה מתפרסמים ע"ג לוחות המודעות ברחבי האוניברסיטה.

מזכירות היחידה:
משרדי היחידה להוראת שפות נמצאים בבניין שרת קומה ב', בחדר 206 טל': 6409681.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-12.00, יום ג' בין השעות 13.00-15.00.

14. היחידה ללימודי העברית

א. מבחן המיון

חייבים בבחינת ידע בעברית מועמדים לתואר ראשון ולתואר שני, בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית, או בעלי תואר ראשון מחו"ל, לפי הפירוט כדלקמן:

1. מועמדים, שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בשפה שאינה עברית.
2. מועמדים, הפטורים מבחינת הכניסה הפסיכומטרית (בעלי תואר ראשון מחו"ל, ומי שנבחן בבחינת S.A.T.).
3. מועמדים, שניגשו לבחינה במועדים קודמים ולא הגיעו לרמת "עבר" לפחות.

דרישה זו חלה על מועמדים לכל החוגים ויחידות הלימוד הקיימים באוניברסיטה (כולל חוגים שבהם שפת ההוראה אינה עברית).
מבחן זה (מבחן יע"ל) נערך ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה במסגרת המבחן הפסיכומטרי. יש להוכיח בו רמת מיומנות לשונית הנדרשת בלימודים אקדמיים.
מבחן המיון מסווג את המועמדים לחמש רמות: נכשל, רמה א', רמה ב', רמה ג', פטור.
ככלל, מועמד שלא נבחן או שלא הגיע לרמה א' לפחות, לא יורשה להתחיל את לימודיו באוניברסיטה, אף אם עמד בתנאי הקבלה של החוג או יחידת הלימוד שבחר בה.
מועדי בחינות המיון והרישום אליהן מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים". תוצאות הבחינות נשלחות למועמדים ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.
מבחן המיון מיועד למועמדים בלבד.

ב. מועד אחרון להשגת ה"פטור" בעברית

עם תחילת לימודיהם על התלמידים להתחיל גם בלימודי השפה העברית (ראה סעיף ד' להלן) ועליהם להגיע לרמת "פטור" לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיהם באוניברסיטה.

כללים אלו חלים גם על תלמידים המחליפים חוג/מסלול לימודים.
ועדות ההוראה הפקולטטיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחיה בהשגת ה"פטור" לתלמידים עולים חדשים (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) - כל מקרה לגופו של עניין.

ג. פטורים מן המבחן

פטורים מן המבחן וכן מלימודי עברית לעולים מועמדים שימציאו אישור על לימודיהם לפי הפירוט הבא:

1. מועמדים בעלי תעודת בגרות ישראלית;
2. מועמדים שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית;
3. בעלי תואר אקדמי מוכר מאוניברסיטה בישראל;
4. מי שקבלו "פטור" בעברית מאוניברסיטה אחרת בארץ;
5. בוגרי סמינר מוכר למורים בישראל;
6. בוגרי מוסדות אשר הוסמכו ע"י המועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר שונה מן התארים המוענקים באוניברסיטאות בישראל.
7. בוגרי מכללת שזר לחינוך ויהדות בבואנוס איירס, ארגנטינה;
8. בוגרי שלוש שנות לימוד בבית-ספר לאחיות בישראל;
9. מי שעמדו בהצלחה בבחינה שמקיימת המועצה להנחלת הלשון("בחינה הירושלמית");
10. מסיימי כתה י' שלמדו בישראל עשר שנים רצופות לפחות, בבתי-ספר ששפת ההוראה בהם עברית.

ד. קורסים

כדי להגיע לרמת "פטור" בעברית חייב תלמיד שסווג לרמה א' לעמוד בשלושה קורסים סמסטריאליים (רמה א', רמה ב' ורמה ג').
תלמיד שסווג לרמה ב' חייב בשני קורסים סמסטריאליים (רמה ב' ורמה ג').
תלמיד שסווג לרמה ג' חייב בקורס סמסטריאלי אחד (רמה ג').

רמה א' - 8 שעות בשבוע
רמה ב' - 6 שעות בשבוע
רמה ג' - 6 שעות בשבוע

מערכת השעות של שעורי העברית תפורסם על לוח המודעות של היחידה.
הרישום לקורסים ייערך כשבוע לפני פתיחת הלימודים בכל סמסטר.

ה. קורס קיץ מרוכז

היחידה ללימודי העברית עורכת קורס קיץ מרוכז של כ-180 שעות בחודשים אוגוסט-ספטמבר בכל הרמות. ההשתתפות בקורס זה כרוכה בתשלום מיוחד (גובה התשלום יפורסם בתחילת הקיץ).
יש לשלם את כל שכר הלימוד לא יאוחר משבוע לפני תחילת הקורס. לתלמידים הזכאים לתמיכה של משרד הקליטה, ייקבע הסדר תשלומים נפרד. הרישום לקורס הקיץ ייערך במשרד היחידה ללימודי העברית בחופשת הקיץ.
האוניברסיטה אינה מחייבת השתתפות בקורס זה. הקורס נועד למועמדים ולתלמידים שטרם הגיעו לרמת "פטור".

מזכירות היחידה:
משרד היחידה ללימוד עברית נמצא במעונות הסטודנטים, בניין ב', כניסה 4, טל. 6408947.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 08.30-13.00.

לימודי התואר הראשון

1. תנאי הקבלה ללימודי התואר הראשון:

א. תנאי קבלה כלליים.
ב. תנאי קבלה המיוחדים לכל יחידת לימוד.

א. תנאי קבלה כלליים:

(1) זכאות לתעודת בגרות (העונה על דרישות האוניברסיטה).*
(2) עמידה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.*
(3) ידיעת השפה האנגלית -
המועמדים לרב יחידות הלימוד חייבים להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת שנת לימודיהם הראשונה.
פרטים ראה בעמ' י"ט במבוא זה וכן ב"חוברת מידע למועמדים."
(4) ידיעת השפה העברית -
מועמד שאין בידו תעודת בגרות ישראלית אשר נבחן בבחינה הפסיכומטרית בשפה זרה, חייב להבחן במבחן המיון בעברית ולהוכיח רמת מיומנות לשונית הנדרשת ללימודים אקדמיים (רמה א' לפחות), לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה.
פרטים ראה עמ' כ"ב במבוא זה.

ב. תנאי קבלה של יחידות הלימוד

ועדות הקבלה של יחידות הלימוד קובעות את תנאי הקבלה שלהן. החלטותיהן הן סופיות ואינן ניתנות לערעור, למעט מקרה של מועמד שבידיו נתונים אקדמיים חדשים אשר לא הובאו לידיעת ועדת הקבלה ואשר הוגשו במועד הנדרש להגשתם.

החלטות ועדות הקבלה כוחן יפה רק לגבי הסמסטר שהמועמד בקש להתקבל אליו. מועמד שהתקבל ולא התחיל בלימודיו באותו סמסטר, או לא סיים סמסטר/שנת לימודים אחת לפחות, חייב להרשם ולעבור את הליך הקבלה שנית. ראה פרק "חידוש לימודים" במבוא זה.
פרטים על תנאי הקבלה - ראה ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון**:

"...

3. תלמיד מן המנין

3.1 תלמיד שהינו בעל תעודת בגרות שנרשם ללימודים לקראת תואר ראשון, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל וקבלתו אושרה ע"י ועדת הקבלה.
3.2 תלמיד לקראת תואר ראשון אשר התקבל ללימודים במעמד זה לאחר לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה או במוסד שעימו יש לאוניברסיטה הסכמי אקרדיטציה.
3.3 תלמיד כאמור בסעיפים 3.1 או 3.2 הממשיך לימודיו עפ"י כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
3.4 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 5.5,4.4.

* ראה ב"חוברת מידע למועמדים".
** קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

4. תלמיד שלא מן המניין

4.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר ראשון אשר חסר לו ציון במקצוע אחד להשלמת תעודת בגרות וקבלתו במעמד זה אושרה ע"י ועדת קבלה.

4.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתעודת בגרות תוך פרק זמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

4.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

4.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם יעמוד בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד ויהיה זכאי לתעודת בגרות.

5. תלמיד על תנאי

5.1 תלמיד כמשמעותו בסעיפים 3.1, 3.2, אשר הוטל עליו להשלים תנאי או תנאים מאלה המפורטים להלן בסעיף זה:

5.1.1 להוכיח ידיעת השפה העברית

5.1.2 להוכיח ידיעת שפה זרה

5.1.3 להשלים מטלה מסויימת כפי שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/ות שהוטלה/ו עליו תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה אשר לא יעלה על שנת לימודים אחת. במקרים מיוחדים, רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר לתלמיד על תנאי המשך לימודים במעמד זה לשנת לימוד נוספת, אך בשום מקרה לא יותר לתלמיד ללמוד במעמד זה תקופה שתעלה על שתי שנות לימוד.

5.3 תלמיד על תנאי חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד. בנוסף לכך הוא חייב במילוי התנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וזאת תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.4 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

5.5 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד - תוך פרק הזמן שנקבע.

5.6 לא עמד התלמיד כנ"ל בתנאי האמור תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך בלימודיו ולא יהיה זכאי לתואר אקדמי.

6. מועמד לתלמיד

מועמד לתלמיד - מי שאינו עונה על דרישות הקבלה הכלליות של האוניברסיטה אשר נתקבל - במקרים חריגים בלבד וכאמור בסעיף 6.1 להלן - כמועמד לתלמיד.

6.1 מועמד לתלמיד יתקבל במעמד זה רק עפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד, שאושרה ע"י הרקטור או סגנו. בדרך כלל לא יתקבל מועמד לתלמיד אלא בגיל 30 ומעלה.

6.2 מועמד לתלמיד מתקבל לשנת לימודים אחת. הרקטור או סגנו יבדוק את הישגי המועמד בשנת הלימודים הראשונה ויהיה רשאי להאריך את לימודיו במעמד זה בשנת לימודים נוספת.

6.3 מועמד לתלמיד לא יהא במעמד זה תקופה העולה על שתי שנות לימוד.

6.4 מועמד לתלמיד חייב בשנת הלימודים הראשונה להשיג ממוצע של 80 או יותר בתכנית לימודים שתכלול לפחות 20 שעות שנתיות.

6.5 מועמד לתלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד ורשאים הרקטור או סגנו וועדת הקבלה של הפקולטה להוסיף על דרישות אלה לימודים המיועדים להשלים את השכלתו הכללית.

6.6 מועמד לתלמיד זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים תוך ציון מעמדו.
6.7 מועמד לתלמיד לא יהיה זכאי לתואר אקדמי כל עוד הוא במעמד זה.
6.8 מועמד לתלמיד יאושר כתלמיד מן המניין ויוכרו לימודיו בתוקף למפרע אם נתמלא אחד התנאים הבאים:
6.8.1 עמד בדרישות המפורטות בסעיף 6.4 והרקטור או סגנו, לאחר קבלת חוות הדעת של ועדת ההוראה, החליט כי לימודיו והישגיו בלימודים מצדיקים אישורו כתלמיד מן המניין באוניברסיטה.
6.8.2 השלים את תעודת הבגרות ועמד בדרישות הקבלה של יחידת הלימוד.

7. תלמיד במעמד מיוחד

7.1 תלמיד שעפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים למקצוע/ות מסויים/ים בתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר הראשון והוא אינו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב, אשר חל עליו לפחות אחד מהתנאים הבאים: -
7.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
7.1.2 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
7.1.3 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסויימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי.
7.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
7.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי. לימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם כן יחליט הרקטור אחרת במקרים חריגים.
7.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

"...."

3. מתן זכויות אקדמיות (אקרדיטציה) ללימודים במכללות

מתן זכויות אקדמיות על לימודים במכללות כפוף להסדרים מוקדמים ומבוקרים על-ידי הוועדה האוניברסיטאית לאקרדיטציה.
על תלמיד מכללה המבקש להתקבל ללימודים באוניברסיטה לעמוד בתנאי הקבלה הרגילים של האוניברסיטה, כולל דרישות בשפה האנגלית (ראה עמי י"ט).
תלמיד מכללה שנתקבל ללימודים באוניברסיטה יגיש לוועדת ההוראה המתאימה בקשה להכרה בקורסים ע"ס לימודיו במכללה. לימודיו יוכרו בתנאי שאושרו מראש ע"י ועדת האקרדיטציה של האוניברסיטה.
על לימודים במכללה בקורסים המזכים באקרדיטציה יחולו כללי התיישנות מקבילים לאלה החלים על הלימודים באוניברסיטה עצמה.
תלמיד הזכאי לאקרדיטציה בגין לימודיו במכללה יהיה חייב, בכל מקרה, ללמוד באוניברסיטת ת"א לפחות שליש מתכנית הלימודים המקובלת בחוגים אליהם נתקבל ולא פחות משנת לימודים מלאה אחת. ציוני התלמיד במכללה לא ייכללו בשיקלול ציון הגמר באוניברסיטה.
תלמיד המסיים לימודיו באוניברסיטה לאחר שקיבל פטור על-סמך לימודים קודמים, יהיה זכאי לקבל תעודת בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם לימודיו באוניברסיטת תל-אביב מהווים היקף של לא פחות משני שלישים ממכסת הלימודים הרגילה לתואר. פרטים מלאים ראה בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר ראשון ולתואר שני".

4. הכרה בלימודים קודמים

א. הכרה בלימודים ממוסד אקדמי אחר:

תלמיד אשר למד במוסד אקדמי מוכר לימודים לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה", ומעונין להמשיך את לימודיו לתואר באוניברסיטת תל-אביב, יפנה לוועדת ההוראה של החוג/הפקולטה או מי שהוסמך על-ידה בבקשה, כי לימודיו אלו יוכרו כחלק מחובותיו לתואר.

תלמיד כאמור חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לאוניברסיטה, במועדים הרשמיים.

בכל מקרה, על התלמיד ללמוד באוניברסיטת תל-אביב לפחות 1/3 מתכנית הלימודים ולא פחות משנת לימודים אחת (בכל אחד ממרכיבי מסלול לימודיו). פקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

יובהר כי תלמיד כנ"ל חייב ללמוד את לימודי השנה השלישית (כולל סמינריונים) באוניברסיטת תל-אביב.

ציונים המהווים בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א אינם נכנסים לשקלול ציון הגמר.

תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת תל-אביב לאחר שקיבל ,על-סמך לימודים במוסד אחר, פטור מחלק ממקצועות הלימוד, יהיה זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם למד באוניברסיטת תל-אביב מכסת שעות לימודים כמפורט בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ...".

ב. התיישנות לימודים לתואר ראשון:

1. **מטרה**

מטרת נוהל זה לקבוע את המועדים ואת התנאים שבהם יתיישנו לימודים לתואר ראשון שהופסקו לפני שהתלמיד היה זכאי לתואר.

2. **הגדרות**

בנוהל זה:

2.1 **"האוניברסיטה"** אוניברסיטת תל-אביב.

2.2 **"הרקטור"** רקטור האוניברסיטה.

2.3 **"אוניברסיטה אחרת"** מוסד להשכלה גבוהה (בארץ או בחו"ל) שהאוניברסיטה מכירה בלימודים בו - כולם או חלקם - לצרכי קבלת פטור מקורסים אצלה.

2.4 **"קורס"** כל אחד מהקורסים במסגרת תכנית הלימודים לתואר ראשון הניתנים באוניברסיטה או באוניברסיטה אחרת אם הם מקנים פטור מקורסים באוניברסיטת תל-אביב.

2.5 **"הפסקת לימודים"** הפסקה בלימודים לקראת תואר ראשון באוניברסיטה, ביזמת התלמיד או ביזמת האוניברסיטה, תהיה סיבת ההפסקה אשר תהיה.

2.6 **"תלמיד"** סטודנט באוניברסיטה שבלימודיו לתואר ראשון חלה הפסקת לימודים.

3. **תכנית לימודים לאחר הפסקה**

תלמיד המחדש את לימודיו יחויב במלוא תכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש לימודיו למעט אותם קורסים שבהם עמד בהצלחה, שלימודיו בהם לא התיישנו בין לאור הוראות סעיף 4 שלהלן ובין מכוח החלטה עפ"י הסעיפים 5 או 6 שלהלן.

4. **הפסקה שאין עמה התיישנות**

הפסקת לימודים לתקופה של עד שנתיים קלנדריות לא תגרום להתיישנות הקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה בתקופה שקדמה להפסקה כאמור.

5. **הפסקה שאפשר ותהיה עמה התיישנות**

5.1 בכל מקרה של הפסקת לימודים לתקופה העולה על שנתיים קלנדריות אך אינה עולה על חמש שנים כאלה, יידון נושא ההכרה בקורסים בהם עמד התלמיד בהצלחה לפני הפסקת הלימודים בוועדת הוראה יחידתית (במקום שישנה כזו) או בוועדת הוראה פקולטטית (במקום שאין בנמצא ועדה יחידתית).

5.2 ועדת ההוראה תבדוק, בין היתר, את הציונים שהשיג התלמיד בקורסים האמורים בסעיף 5.1 ואת השינויים שחלו בתכני קורסים אלה, ותהיה רשאית לקבוע כי לא תחול התיישנות על הקורסים, כולם או חלקם, או כי חלה התיישנות על הקורסים הנ"ל והתלמיד חייב ללמוד מחדש את מלוא תכנית הלימודים.

6. הפסקה שיש עמה התיישנות

אם עלתה תקופת הפסקת לימודיו של תלמיד על חמש שנים קלנדריות, תחול — בכפיפות לאמור בסעיף 7 שלהלן - התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד התלמיד לפני הפסקת לימודיו.

7. חריגים להפסקה שיש עמה התיישנות

במקרים מיוחדים יהיה הרקטור או סגנו רשאי לקבוע כי קורסים שבהם עמד תלמיד בהצלחה קודם שהפסיק לימודיו, לתקופה העולה על חמש שנים, לא יתיישנו, אם יתקיימו **כל** התנאים שלהלן:

7.1 ועדת הוראה פקולטטית תגיש בכתב המלצה מנומקת על כך.

7.2 ציון התלמיד בכל אחד מקורסים אלה יהיה "טוב" לפחות.

7.3 בכל מקרה לא יעלה היקף ההכרה בקורסים מלפני הפסקת לימודיו על שני שלישים (2/3) מתכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש הלימודים, והתלמיד יחויב, על כן, ללמוד לפחות שליש (1/3) מתכנית הלימודים שתנהג אותה עת.

8. כללי מינימום

הכללים המפורטים בנוהל זה הנם כללי מינימום כלל-אוניברסיטאיים וכל פקולטה רשאית לקבוע ללומדים בה כללים מחמירים מאלה.

5. לימודים לאחר תואר (תכנית לימודים נוספת בלימודי התואר הראשון)

א. בתכנית דו־חוגית:

בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (וכן בעלי תואר "בוגר במוסיקה" מאוניברסיטת ת"א) או "מוסמך אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים. על תלמידים אלה להשתתף במלוא מכסת שעות הלימוד, כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג. עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת. תעודה זו מקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (בכפוף לתנאי קבלה).

ב. בתכנית חד־חוגית:

1. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה", המבקשים ללמוד חוג נוסף בתכנית חד-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים.
2. בעלי תואר בוגר מטעם אוניברסיטת תל-אביב, הלומדים לתואר בוגר בתכנית חד-חוגית בתחום לימודים קרוב — ועדת ההוראה היחידתית רשאית לאשר "פטור" מקורסים חופפים בהיקף של עד מחצית מתכנית הלימודים הנדרשת באותו חוג.
עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (בכפוף לתנאי הקבלה).

6. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר

א. חובות כלל-אוניברסיטאיות:

ספורט חובת - כל תלמיד חייב להשתתף בקורסים בחינוך גופני *בשנת לימודיו הראשונה* לקראת התואר הראשון באוניברסיטה (ראה עמ' ל"ט).

"פטור" באנגלית - ראה פרק "היחידה להוראת שפות" (עמ' י"ט).

"פטור" בעברית - לבעלי בגרות מחו"ל (ראה פרק "היחידה ללימודי העברית" עמ' כ"ב).

סידור שכר-לימוד וסדרי הדשמה - עיקרי תקנות שכר הלימוד וסדרי ההרשמה מתפרסמים בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל תלמיד יחד עם הודעת התשלום. אין בקבלת הודעת התשלום משום אישור האוניברסיטה בדבר וכאותו של התלמיד להמשיך בלימודיו אם המשך הלימודים מותנה בתנאי המעבר של הפקולטה או השלמת חובות אקדמיות ואחרות המוטלות על התלמיד.

אי-קבלת הודעה/התראה מהאוניברסיטה בדבר אי-מילוי דרישות הלימוד והבחינה בנושאים אלו, אינה פוטרת את התלמיד ממילוי חובותיו במפורט לעיל.

ב. תנאי המעבר המיוחדים לכל תכנית לימודים מפורטים בהמשך ידיעון זה, בפרק הדן בתכנית הלימודים של הפקולטה/ביה"ס.

7. נוהל הגשת עבודות לתואר ראשון (עקרונות שאושרו ע"י סנאט האוניברסיטה)

1. כללי

1.1 כל עבודת בית, בחינת בית, עבודת גמר בקורס, עבודה סמינריונית או דו"ח מעבדה/ניסוי (להלן "העבודה") המוגש/ת על-ידי תלמיד, חייב/ת להיות פרי עבודתו העצמית של אותו התלמיד/קבוצת התלמידים, בהתאם להוראות המורה.

1.2 הנתונים/תוצאות הבניינים/נתוני העזר ששימשו בסיס לעבודה, ואשר הוכנו על-ידי התלמיד בתיאום עם המנחה, יישמרו בידי התלמיד ויוגשו במידת הצורך לבדיקה בהתאם לכללי הוועדה למחקרים בבני-אדם. כל שאלון שהוכן לצורך ביצוע העבודה חייב לקבל אישור בכתב מאת המורה.

1.3 לא תוגש אותה עבודה לשני קורסים באוניברסיטה.

1.4 על התלמיד להשאיר בידיו עותק/צילום של העבודה.

2. מועד הגשה

מועד הגשת עבודה הוא היום שנקבע לכך על-ידי המורה או על-ידי היחידה הנוגעת בדבר. בכל מקרה, המועד האחרון להגשת העבודה לא יהיה מאוחר מסוף הסמסטר העוקב (כולל קיץ) לזה בו נלמד הקורס.

חריגה מכלל זה תיתכן דק באישור ועדת ההוראה ובמקרה זה יחוייב התלמיד, גם אם סיים את כל חובות השמיעה, בתשלום שכר לימוד נוסף, על-פי כללי תשלום שכר הלימוד באוניברסיטה.

3. הגשת העבודה

העבודות יוגשו אישית לידי המורה או באמצעות מזכירות התוג או מזכירות התלמידים, בהתאם להנחיות שיימסרו על-ידי היחידה.

העבודות יוגשו בכתב-יד קריא או מודפסות - על-פי הכללים הנקבעים באותה הפקולטה (עבודה סמינריונית תוגש מודפסת).

4. בדיקת עבודה ומתן ציונים

מורה ימסור למזכירות ציון על עבודת גמר בקורס או בחינת בית תוך שלושה שבועות מהמועד שנקבע להגשתה או - במקרים חריגים ובאישור ראש החוג - תוך שישה שבועות ממועד זה.

מורה ימסור למזכירות ציון על עבודה סמינריונית לא יאוחר מסוף הסמסטר העוקב (כולל קיץ) להגשתה.

פקולטה רשאית לקבוע משך זמן קצר יותר לבדיקת העבודה.

5. החזרת עבודות גמר בקודס זעבודות סמינריוניות

עבודות בנ"ל יוחזרו לתלמידים ישירות על-ידי המורה, או יימסרו למזכירות החוג - בהתאם להנחיות שיימסרו על-ידי היחידה. המזכירות תדאג לשמירת העבודות עד סוף הסמסטר העוקב למועד פרסום הציון. העבודות לא יישמרו במזכירות למעלה מסמסטר אחד.

6. הכללים המפורטים בנוהל זה הינם כללי מינימום, וכל פקולטה רשאית לקבוע ללומדים בה כללים מחמירים מהם.

8. תלמידים מצטיינים בלימודים לקראת תואר "בוגר אוניברסיטה"

מדי שנה, לקראת סוף הסמסטר הראשון, בוחר הרקטור את התלמידים המצטיינים בשנת הלימודים החולפת. הרקטור מעניק לתלמידים אלו תעודות הצטיינות בטקס מיוחד.

9. הענקת תארים ותעודות

תעודות מוענקות אחת לשנה בטקסים פקולטטיים מיוחדים. עד לקבלת התעודה ניתן לקבל אישורי זכאות לתואר במזכירות הפקולטה.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה
ציון הצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 85 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עמד בדרישות האוניברסיטה.
כללים אלה הינם כללי מינימום וכל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.
תלמידים המסיימים לימודיהם במסלול דו-חוגי, תצויין הצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודתם רק אם הצטיינו בכל אחד משני החוגים.
תלמידים המסיימים חוג ראשי וחוג משני, או חוג מורחב וחטיבות, תצויין ההצטיינות בתעודותיהם אם הממוצע המשוקלל של הציונים הסופיים בחוג הראשי ובחוג המשני, או בחוג המורחב ובחטיבה/ות, יעמוד בקריטריוני ההצטיינות.
פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני

רשאים להירשם ללימודים לקראת התואר השני מועמדים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון גמר "טוב" (75) לפחות.
כל פקולטה/יחידת לימוד מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים.
במקרים חריגים, יוכלו להירשם מועמדים אשר ציון הגמר שלהם נמוך מ"טוב" אך לא נמוך מ-70. אם יתקבלו, יהיה מעמדם "על תנאי" ויהיה עליהם להשלים חובות שיוטלו עליהם ע"י ועדת הקבלה היחידתית תוך פרק זמן שייקבע על-ידה, ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.
בעל תואר אקדמי ראשון השונה במהותו מהתואר "בוגר אוניברסיטה" המוענק ע"י אוניברסיטת תל-אביב, אשר סיים לימודיו לתואר ראשון בציון ממוצע של "טוב" (80) לפחות - או כל ציון גבוה יותר שייקבע ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד במסגרתה מבקש המועמד ללמוד לתואר שני - יכול להגיש מועמדות. אם יתקבל, ילמד ב"מעמד מיוחד" או במעמד "על תנאי" בתכנית לימודי השלמה בהיקף של 30 שעות סמסטריאליות לפחות. קבלתם של תלמידים כנ"ל ללימודי התואר השני, במעמד של תלמידים "מן המניין" תיעשה בהסתמך על הישגיהם בתכנית ההשלמות, (ציון ממוצע של 75 לפחות או כל ציון גבוה יותר ובן דרישות נוספות, כפי שייקבע ע"י ועדת הקבלה היחידתית), אותה יש לסיים בשנה (במקרים מיוחדים עד שנתיים).
בעלי תואר B.Ed. או B.Sc.T.E. כנ"ל המבקשים להתקבל ללימודי התואר השני בבית הספר לחינוך, יתקבלו במעמד "על תנאי" לתכנית השלמה בהיקף 10 שעות סמסטריאליות לפחות מלימודי התואר הראשון. העברתם למעמד של תלמידים "מן המניין" תיעשה בהסתמך על

הישגיהם בתכנית ההשלמות (ציון ממוצע 80 לפחות — או כל ציון גבוה יותר וכן דרישות נוספות כפי שייקבעו על ידי ועדת הקבלה היחידתית).
פרטים נוספים מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני*

"... **8. תלמיד מן המניין**

8.1 תלמיד שהינו בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, שנרשם ללימודים לקראת תואר שני, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל ובקשתו אושרה ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד.

8.2 תלמיד כאמור בסעיף 8.1 הממשיך לימודיו על פי כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.

8.3 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 9.4, 10.4.

9. תלמיד שלא מן המניין

9.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר שני אשר לא השלים את הדרישות לתואר בוגר אוניברסיטה. קבלתו של תלמיד כנ"ל הינה במקרים חריגים בלבד.

9.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

9.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

9.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים תוך פרק הזמן שנקבע.

10. תלמיד על תנאי

10.1 במקרים מיוחדים מתקבל כתלמיד על תנאי ללימודי התואר "מוסמך" בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר:

10.1.1 ציונו הסופי בלימודי התואר "בוגר" הינו נמוך מ"טוב".

10.1.2 הוטל עליו, בהתאם לכללי האוניברסיטה ו/או יחידת הלימוד, להשלים מטלות מסויימות כגון: השגת ממוצע ציונים מסויים בלימודי השנה הראשונה, הוכחת ידיעת שפה (עברית או אחרת).

10.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/המטלות שהוטלו עליו תוך פרק הזמן שיקבע ע"י ועדת הקבלה/ההוראה ואשר לא יעלה על שנת לימוד אחת.

10.3 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

10.4 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובדרישות האקדמיות של יחידת הלימוד בה הוא לומד.

10.5 לא עמד תלמיד כנ"ל בתנאי שהוטל עליו תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך לימודיו.

11. תלמיד במעמד מיוחד

11.1 תלמיד שעל פי החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים במקצוע/ות מסויים/ים מתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר "בוגר" או "מוסמך" ואשר איננו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב אשר חל עליו לפחות אחד התנאים הבאים:

11.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.

* קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

11.1.2 הינו בוגר מכללה שהוכרה כמוסד להשכלה גבוהה.
11.1.3 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
11.1.4 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסוימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי או תעודה.
11.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
11.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי ולימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם החליט הרקטור אחרת, במקרים מיוחדים.
11.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו..."

3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית

תלמידי התואר השני, שאינם בעלי "פטור" באנגלית מלימודי התואר הראשון (ראה עמי י"ט), יחוייבו להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף שנת לימודיהם הראשונה. פקולטות רשאיות לקבוע משך זמן קצר יותר להשגת ה"פטור" באנגלית.
דרישות בשפה העברית - ראה עמי כ"ב במבוא זה.
ועדות ההוראה היחידתיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחיה בהשגת ה"פטור" בעברית ובאנגלית לתלמידים עולים חדשים - כל מקרה לגופו של עניין.

4. מכסת לימודי התואר השני

מכסת הלימודים לתואר השני (לרבות סמינריונים) תהיה 360 שעות מצטברות או 14 שעות אקדמיות שנתיות לפחות.
מכסת הלימודים לתלמיד אשר אושר לו פטור מקורסים ע"ס לימודים קודמים לתואר שני באוניברסיטה מוכרת אחרת תהיה:
א. במסלול עם עבודת גמר - לפחות מחצית ממכסת שעות הלימוד לתואר המבוקש וכן עבודת גמר.
ב. במסלול ללא עבודת גמר - לפחות שני שלישים ממכסת שעות הלימוד לתואר המבוקש וכן מטלות נוספות כגון פרוייקט, בחינת גמר וכו'.

5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך"

על התלמיד לסיים את כל חובותיו לקראת התואר השני תוך חמש שנים לכל היותר מתחילת לימודיו (כולל הפסקות לימודים).
פקולטה רשאית לקבוע משך זמן מקסימלי קצר יותר לסיום לימודים לקראת התואר השני.
במקרים יוצאי דופן, רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית או ועדת תואר שני פקולטטית לאשר חריגה מכלל זה.

6. עבודת גמר

עבודת הגמר תוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים, של מגבלות שפה או בהם המקצוע מחייב, רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית לתואר שני, בהמלצת המנחה, לאשר כתיבת העבודה בשפה אחרת. במקרה זה ייכתב תקציר בשפה העברית.
אין האוניברסיטה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.
העבודה תוגש במספר עותקים, אשר ייקבע ע"י ועדת תואר שני פקולטטית.

7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

במספר חוגים קיים מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר.
פרטים מדוייקים - ראה בידיעוני הפקולטות.
תלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול זה, רשאים, בשלב מאוחר יותר, להגיש עבודת גמר. תלמידים אלה לא יקבלו תעודת מוסמך נוספת. ציון עבודת הגמר לא ישוקלל עם הציונים בלימודי במוסמך.

8. שיקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני

כל פקולטה מוסמכת לקבוע את אופן שיקלול הציון הסופי לתואר "מוסמך". מרכיבי הציון הם: ציון עבודת הגמר (במסלול בו נדרשת עבודת גמר), ציון בחינת הגמר וכן ציוני התלמיד בקורסים, בעבודות הסמינריוניות וכיו"ב. לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון ההצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודת "מוסמך אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת מוסמך בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 90 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה.
כללים אלה הם בבחינת כללי-מינימום. כל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.
פרטים מלאים - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראת האוניברסיטה).

10. לימודים לקראת התואר מוסמך בשתי מגמות התמחות באותו חוג

בעל תואר מוסמך אשר סיים לימודיו במגמת התמחות אחת ומעוניין ללמוד לימודי תואר שני במגמת התמחות נוספת באותו חוג, יוכל לעשות כן כפוף לאישור ועדת ההוראה היחידתית. עם השלמת לימודיו במגמה הנוספת (כולל הגשת עבודת גמר - אם הוא לומד במסלול לימודי תואר שני עם עבודת גמר) תוענק לתלמיד תעודה של לימודים לאחר תואר.

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים"

הערה: האמור להלן כולל קטעים מתוך הוראות האוניברסיטה - "תקנון תלמידי מחקר" - המובאים לצורך מתן מידע כללי ולא מחייב. על התלמיד לעיין בנוסח השלם של "תקנון תלמידי מחקר" ובתקנון היחידתי, אותם ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר היחידתית.
התקנון היחידתי יכול שיקבע תנאי קבלה, דרישות וחובות מיוחדים נוספים ו/או מחמירים מאלה שנקבעו בתקנון האוניברסיטאי.

"...

1. בתקנון זה:
1.1 "האוניברסיטה" אוניברסיטת תל-אביב.
1.2 "דוקטור לפילוסופיה" לרבות התואר דוקטור למשפטים, אלא אם כן נאמרבמפורש אחרת.

העתקים מהודעה זו יישלחו למנחה, ליו"ר הוועדה היחידתית, לדקאן, לראש היחידה ולמזכיר האקדמי.

99. תלמיד יהיה זכאי לשאת את התואר ממועד קבלת ההודעה האמורה בסעיף 98, וההודעה תשמש כאישור זמני לזכותו זו.

100. לאחר משלוח ההודעה האמורה בסעיף 98 יכריז יו"ר הוועדה היחידתית או אחד מחבריה, במסגדת הפקולטה ובמידת האפשר בטקס פומבי, על מתן התואר. נעשתה ההכרזה בטקס פומבי, ירצה בו התלמיד על עבודתו.

101. התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק בטקס פומבי, כלל-אוניברסיטאי, במועד שייקבע על- ידי שלטונות האוניברסיטה.

"...

הוועדה למחקרים בבני־אדם

באוניברסיטה פועלת ועדה העוסקת בהבטים האתיים של מחקרים בבני-אדם (ועדת הלסינקי), שתי ועדות משנה הפועלות באותו נושא, האחת בפקולטות למדעי הרוח, החברה, משפטים, ניהול ואמנויות, והשניה בפקולטות למדעי החיים, מדעים מדוייקים, רפואה והנדסה, וכן ועדות יחידתיות, הפועלות בפקולטות ובחלק מהמחלקות. מתפקידן של ועדות אלו להקפיד על קיומם של עקרונות האתיקה במחקרים, ובכללם במחקרים ביו-רפואיים ובמחקרים בתחומי מדעי החברה וההתנהגות.

לא יבוצע מחקר בבני-אדם בכל רמה שהיא (במסגרת התואר הראשון, השני או השלישי), ללא אישור בכתב מראש של הוועדה, בכפוף לתקנות ולהנחיות של הוועדה או ועדת המשנה הנוגעות בדבר.

החוקר המציע את המחקר או מנחה את מי שמציע אותו, יפנה בכתב ליו"ר הוועדה הנוגעת בדבר לשם קבלת אישור. הוועדה תבחן את ההצעה לאור עקרונות אתיקה מקובלים, ובכללם עריכת מאזן של תועלת מול סיכון, טיפול נאות בנבדקים כולל שמירה על שלומם, כבודם וזכויותיהם, כיבוד צנעת הפרט והסכמה מדעת.

בכל מקרה, גם לאחר קבלת אישור הוועדה לביצוע המחקר, החוקר נושא באחריות מלאה לקיום עקרונות האתיקה בעריכת המחקר, ובמיוחד בכל הנוגע להתייחסות אתית לבני האדם המשתתפים במחקר.

החטיבה לתכניות מיוחדות

במסגרת החטיבה נכללות היחידות כדלקמן:

1. המכינה האוניברסיטאית:
   א. המכינה לעולים חדשים
   ב. המכינה לישראלים
2. היחידה לסטודנטים מחו"ל
3. היחידה ללימודי העברית
4. היחידה ללימודי חוץ

1. המכינה האוניברסיטאית:

א. המכינה לעולים חדשים

מטרות המכינה:

1) לגשר על פני הפערים שבין השכלתם של בעלי תעודות בי"ס תיכון מחו"ל לזאת של בעלי תעודת בגרות ישראלית ולהרגילם לשיטות הלימוד הנהוגות בארץ.
2) להקנות ידיעת השפה העברית, לפחות ברמה שתאפשר השתתפות בלימודי האוניברסיטה הניתנים בעברית.
3) להקנות מושגי יסוד בידיעת הארץ, בתולדות העם היהודי, הישוב ומדינת ישראל ובמקצועות שבהם בחרו ללמוד באוניברסיטה.

לימודי המכינה מתקיימים בחודשים אוגוסט—יוני (של השנה העוקבת), הן במסלול מדעי הרוח -החברה והן במסלול מדעי הטבע (מדעים מדוייקים, מדעי החיים).

תנאי הקבלה:
1) תעודת סיום בי"ס תיכון המוכרת בארץ שבה או מטעמה הוצאה לצורך קבלה למוסד להשכלה גבוהה.
2) עמידה בבחינת כניסה במתמטיקה.
התלמידים יתקבלו באמצעות מנהל הסטודנטים שליד משרד הקליטה (רח' אסתר המלכה 6, תל-אביב) או ישירות במשרד המכינה לעולים, מעונות הסטודנטים, בניין ב'.

ב. המכינה לישראלים

המכינה מיועדת למועמדים המעונינים ללמוד באוניברסיטה אך רמת ציוני הבגרות שלהם אינה מספקת, או המעונינים בהסבה למדעי הטבע. מטרת המכינה היא להעניק לתלמיד דרכי חשיבה ושיטות לימוד ולבסס ידיעותיו במקצועות הלימוד השונים בהתאם למגמת לימודיו העתידה באוניברסיטה. המכינה מיועדת בעיקר לתלמידים ראויים לקידום, אך מתקבלים גם מועמדים אחרים, כולל בוגרי החינוך הקיבוצי. (ראה תנאי קבלה בהמשך).

מסלולי הלימוד במכינה הם: — מדעי הטבע (מדעים מדוייקים, מדעי החיים)
— מדעי הרוח והחברה.

תנאי קבלה:
1). בעלי תעודת בגרות מלאה או חלקית שעליהם להשלים מספר מצומצם של בחינות בגרות. עדיפות בקבלה תינתן לחסרי זכאות לתעודת בגרות, החייבים להשלים בחינות בגרות באנגלית ו/או מתמטיקה, או במקצועות הנלמדים במכינה.
תנאים אלה חלים גם על בוגרי החינוך הקיבוצי.
2). עמידה בבחינות כניסה, כולל הבחינה הפסיכומטרית.

הלימודים מתקיימים בחודשים ספטמבר-מאי (של השנה העוקבת).
הרישום למכינה מתבצע בנפרד מהרישום המרכזי לחוגי האוניברסיטה והוא נעשה ישירות במשרדי המכינה, מעונות הסטודנטים, בניין ב'.

2. היחידה לסטודנטים מחו"ל:

יחידה זו מקיימת תכניות לימודים חד-שנתיות, סמסטריאליות וקורסי קיץ לתלמידים מארצות דוברות אנגלית. במהלך סמסטר א' בלבד מתקיימים קורסים גם בספרדית.
הלימודים מתקיימים בתקופת השנה האקדמית הרגילה ומתקבלים אליהם בוגרי בי"ס תיכון מחו"ל או תלמידים מאוניברסיטאות ברחבי העולם.
ההרשמה במשרדי אגודת ידידי אוניברסיטת תל-אביב בארצות-הברית (ניו-יורק) או בקנדה (טורונטו) או במשרד היחידה באוניברסיטת תל-אביב, במעונות הסטודנטים בניין ב' - בניין צירלס וולפסון, כניסה 3.
הלימודים כוללים אולפן קיץ בעברית ולימודי עברית במשך שנת הלימודים.

לימודי תואר שני בהיסטוריה של המזה"ת, בשפה האנגלית: החוג למזה"ת ואפריקה בשיתוף עם מרכז דיין והיחידה לסטודנטים מחו"ל, מקיים תכנית לימודים בשפה האנגלית לקראת התואר השני.

3. היחידה ללימודי העברית:

ראה פרק "מידע כללי" סעיף 14 במבוא זה (עמ' כ"ב).

4. היחידה ללימודי חוץ:

היחידה ללימודי חוץ עוסקת במתן קורסים והשתלמויות מסוגים שונים לקהל הרחב ולמוסדות. מטרות היחידה: *מתן שירות לקהילה והעמקת הקשר בין הציבור לאוניברסיטה*. כל אדם יכול ללמוד ביחידה, ללא צורך בתעודות.

בשנת תשנ"ד השתתפו בלימודי היחידה כ-6000 תלמידים.

סוגי ההשתלמויות:
א. קורסים להרחבת אופקים ולהשכלה כללית.
ב. קורסים שימושיים ויישומיים.
ג. לימודי שפות.

בין נושאי ההשתלמויות - קורסים בתחום מדעי הטבע, מדעי הרוח, מינהל, אמנויות, מדעי ההתנהגות ועוד.
הקורסים מתקיימים בשעות הבוקר, אחה"צ והערב. הלימודים אינם מיועדים להשגת נקודות זכות לקראת תואר. המסיימים מקבלים אישור על השתתפותם.
הלימודים ביחידה *מתקיימים במשך כל השנה (כולל הקיץ)*, באוניברסיטת ת"א ובשלוחות מחוצה לה.
משרד היחידה: בניין היחידה ללימודי חוץ, רח' קלאוזנר 8 (ליד בניין וולפסון),
טל. 6425452, 03-6408388, פקס. 03-6411156.

תכנית ייחודית לתלמידים מצטיינים

התכנית המיוחדת, שנועדה לתלמידים מצטיינים בעלי כישורים גבוהים במיוחד, או נדירים בכל תחום שהוא, מקיימת שני מסלולי לימוד: מסלול בין-תחומי ומסלול תחומי (דיסציפלינרי). תלמיד שיתקבל לתכנית יוכל לסיים את לימודי התואר הראשון בפרק זמן קצר מהמקובל ולפנות למסלול ישיר לתואר שלישי או, לחילופין, יוכל ללמוד ישירות לתואר שני.
פרטים נוספים - במזכירות התכנית, טל. 6409322.

עיתונאות

לימודי תעודה

מטרת התכנית - להקנות ידע תאורטי ומעשי בעיתונאות, להרחיב את ההשכלה והכרת המקצוע ולהעמיק את המודעות לזכויות ולחובות של העיתונאי בחברה המודרנית.
התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון, בוגרי מכללות וכן לבעלי נסיון עיתונאי, בעלי תעודת בגרות (באישור מיוחד של ועדת הקבלה).
הלימודים מתקיימים בשעות אחה"צ, בשני מסלולים:
1. שנת לימודים אחת — 4 ימים בשבוע.
2. שתי שנות לימוד — 2 ימים בשבוע.
במהלך הלימודים משולבת גם השתלמות מעשית.
פרטים בדבר הרשמה והליכי קבלה - ראה ב"חוברת מידע למועמדים". כמו-כן, ניתן לפנות למשרד היחידה, בניין גילמן חדר 194, טל. 6408665, 6413404.

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי

מטרת הספורט והחינוך הגופני באוניברסיטת תל-אביב לפתח אצל התלמיד פעילות גופנית ופעילות נופש כדי שיהיו לו הכישורים והנטייה לפעילות גופנית בה יתמיד גם לאחר תום לימודיו.

הפעילות מאורגנת ומבוצעת על ידי היחידה לספורט ולחינוך גופני ובהכוונה של ועדת הספורט העליונה המורכבת מנציגי האוניברסיטה והתלמידים. פעולות הספורט והחינוך הגופני נערכות בשני מישורים:

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים (חינוך גופני חובה) המיועדים לתלמידים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה.

ב. פעולות ספורט, חינוך גופני ונופש המיועדות לכלל ציבור התלמידים, עובדי האוניברסיטה ובוגריה.

2. חינוך גופני חובה

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים:

(1) תכנית שיעורי החינוך הגופני במסגרת הלימודים כוללת פעילות במשך שנת לימודים אחת ומתבצעת בשנת הלימודים הראשונה של התלמיד.

(2) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשני ענפי ספורט שונים (אחד בכל סמסטר).

(3) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשנת לימודיו/ה הראשונה לקראת תואר ראשון (במסלול לימודי יום) בקורס אחד בכל סמסטר, לפי בחירתו/ה, מרשימת הקורסים המוצעים.

(4) שיעורי חינוך גופני יהיו בני 90 או 60 דקות, בהתאם למאמץ הגופני הנדרש. כל שיעור ייחשב ל-2 שעות אקדמיות (2 ש"ס). ההופעה לכל השיעורים חובה.

(5) ההרשמה לקורסים נערכת במשך השבוע הראשון בכל סמסטר. ההרשמה לקורסים אפשרית בהתאם למספר המקומות שהוקצו לאותו קורס. הקבלה לקורסים תיקבע לפי סדר ההרשמה. שינויים ו/או ביטולים יתכנו רק בתום 10 ימים מתחילת ההרשמה.

(6) ההרשמה נעשית ביחידה לספורט ולחינוך גופני בשבוע הראשון ללימודים מדי סמסטר (הנחיות יפורסמו בנפרד).
בעת ההרשמה, על התלמיד/ה לבחור בקורס אחד בלבד. במקרה של ביטול/שינוי הרישום מסיבה כלשהי - יש להודיע על הביטול/שינוי ליחידה לספורט ולחינוך גופני במהלך שבוע הימים שלאחר הרישום.

(7) כל תלמיד/ה חייב/ת להצטייד בתלבושת ספורט בהתאם לאופי הקורס שבחר/ה בו.

(8) השיעורים יחלו בשבוע השני של כל סמסטר.

(9) הופעה לשיעור באיחור או ללא תלבושת מתאימה תיחשב כחיסור.

(10) המעבר מקורס אחד לשני יותר רק בהסכמת המורים הנוגעים בדבר ובאישור היחידה לספורט ולחינוך גופני.

(11) כתחליף לשיעורי החובה יוכל התלמיד להצטרף לנבחרת האוניברסיטה, וזאת באישור היחידה לספורט ולחינוך גופני, הפעילות במסגרת הנ"ל תוכר כתחליף לשיעורי החובה רק אם עמד התלמיד בדרישות אותה מסגרת.

(12) התלמידים (למעט אלה המפורטים בסעיף ב' להלן) נדרשים לסיים את הקורסים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה. סיום הקורסים יהיה אחד מתנאי המעבר לשנה השניה.

(13) נכי צה"ל יוכלו לעסוק בפעילות ספורטיבית מאורגנת בבית הלוחם. פעילות זו תוכר לצורך ספורט חובה. ההרשמה לנכי צה"ל נעשית במסגרת ההרשמה הכללית של היחידה לספורט ולחינוך גופני.

ב. תנאי מעבר:

(1) הופעה לכל השעורים והשתתפות מעשית פעילה.

(2) מילוי כל דרישות הקורס.

(3) התנהגות ההולמת את אופי השעור והתנאים המקצועיים.

ג. **הזכאים לשיחרור משיעורי חינוך גופני חובה:**

(1) תלמידים שימציאו אישור רפואי שאינם יכולים להשתתף בקורסים. הצגת אישור רפואי זמני אינה מזכה בפטור.

(2) תלמידות שהן אמהות (על סמך רישום בתעודת זיהוי או לידה).

(3) תלמידים הפעילים באופן סדיר באחת מגבחרות האוניברסיטה או קבוצות המועדון לספורט.

(4) תלמידים שמילאו חובת השתתפות בשעורי חינוך גופני במוסד אחר להשכלה גבוהה.

3. ספורט וחינוך גופני

א. פעילות פנימית

היחידה לספורט ולחינוך גופני מקיימת קורסים בענפים הבאים: צלילה, סקווש, שחיה, טניס, כושר גופני, מחול וג'ז, אתלטיקה קלה, גיודו, התעמלות, הרמת משקולות, יוגה, קרטה, כדורגל, כדורסל, ניווט, קרב מגע וקט-רגל. כמו כן נערכות מדי שנה אליפויות פנימיות בענפי הספורט השונים ואירועי ספורט מיוחדים ביום הסטודנט.

ב. ספורט תחרותי

היחידה לספורט ולחינוך גופני מפעילה קבוצות בענפי הספורט השונים במסגרת מפעלי אס"א (אגודת ספורט לאקדמאים) וקבוצות הפועלות במסגרת הליגות הארציות. כמו-כן נערכים מדי שנה מפגשים בינלאומיים בין ספורטאי האוניברסיטה וספורטאים ממכללות שונות ברחבי העולם.

סטודנטים ספורטאים, המייצגים את המדינה בארועים בינלאומיים רשמיים, באחד מענפי הספורט בו מיוצגת ישראל על-ידי נבחרת, קבוצה או ספורטאי כודד, יזכו להקלות דוגמת ההקלות הניתנות עקב מילואים, במידת האפשר.

ג. מפעלים עממיים

היחידה לספורט ולחינוך גופני מעודדת השתתפות יחידים וקבוצות במפעלים עממיים, צעדות, מרוצים ומשחים.

במפעלים מיוחדים מארגנת היחידה לספורט ולחינוך גופני קבוצות; ובאחרים - מסייעת למעוניינים. הבולט בין האירועים העממיים הוא מירוץ אוניברסיטת ת"א - הקפת הקריה שהיה למסורת, ובו נוטלים חלק תלמידים, בני נוער, חיילים ואגודות ספורט.

ד. המעבדה לבדיקות לב וכושר גופני

במעבדה מבוצעות בדיקות לב וכושר גופני (ע"י רופא) במטרה לעמוד על כושרו הגופני של הנבדק ולהקנות תודעה של בדיקות כושר גופני תקופתיות.

4. המועדון לספורט תרבות ונופש

המועדון לספורט תרבות ונופש של אוניברסיטת תל-אביב נתן מגוון רחב של שרותים בנושאי ספורט, תרבות ונופש לאוכלוסיית התלמידים, אנשי הסגל, ארגון הבוגרים ובני משפחותיהם.

להלן הפעילויות המרכזיות:

1. קבוצות תחרותיות בליגות הסדירות של ישראל בענפים שונים: אתלטיקה קלה, שחיה, טניס, כדורמים, כדוריד, רוגבי, שחמט, הרמת משקלות, ניווט.
2. קורסים מיוחדים בנושאי הספורט השונים.
3. חוגים לרקודי עם ועמים.
4. ערבי זמר ומחול.
5. מחנות ספורט מדע ונופש.
6. חוגי חברה ותרבות.
7. להקת מחול יצוגית.
8. הופעות תרבות ובידור.
9. טיולים, צעדות ופעולות נופש בחיק הטבע.

5. מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב

מתקני הספורט של האוניברסיטה כוללים: אולם התעמלות, אולמות סקווש,בריכות שחיה (הלימודית מקורה ומחוממת), מגרשי טניס, אולם ספורט, איצטדיון כדורגל ואתלטיקה קלה וחדרי כשר גופני. השמוש במתקנים - על-פי תעריף הנקבע מעת לעת והמתפרסם על-גבי מודעות בקמפוס.

דקאנט הסטודנטים

משרדי דקאנט הסטודנטים נמצאים בבניין מרכז הסטודנטים ע"ש אריק מיטשל, בקומות א' ו-ב' בהתאם לשילוט שיוצב בבניין.
משרדי דקאנט הסטודנטים מטפלים ברווחתם של הסטודנטים.
הדקאן עומד בראש דקאנט הסטודנטים.
משרדי הדקאנט הינם:

1. לשכת דקאן הסטודנטים
2. סיוע כלכלי (מלגות, הלוואות, הקצאת מעונות)
3. יעוץ לימודי ומקצועי
4. שרות פסיכולוגי
5. הכוון תעסוקתי
6. תכניות התנדבות ומעורבות חברתית
7. מרכז שרותים לסטודנט
8. עניני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל.

1. **לשכת דקאן הסטודנטים** - קומה ב', חדר 220, טל. 6408097, 6427171, 6408755.

2. **סיוע כלכלי** - קומה ב', חדרים 201-205, טל. 6409687, 6408067.

א. כללי

בקשות לסיוע בשכר לימוד, כולל בקשה למעונות, מוגשות באמצעות טופס אשר ניתן לרכשו, על-פי הפרסומים, סמוך למועד, בחנות "דינונון". זכאים להגיש בקשה תלמידים "מן המניין", הלומדים לתואר ראשון, שני או שלישי, ושילמו בפועל מעל 50% משכר הלימוד.
מועדי הגשת הבקשות:
מועד א' - עד ה-1 באוגוסט;
מועד ב' - עד ה-1 בספטמבר;
מועד מיוחד לתלמידים חדשים המתקבלים מאוחר לאוניברסיטה - עד תחילת שנת הלימודים.

(1) **מלגות:**

מלגות סיוע כלכלי. לרשות המרכז מספר מצומצם של מלגות. הזכאותן למלגות נקבעת על פי מספר אמות מידה: מצבם הכלכלי של התלמיד ומשפחתו; היקף עבודתו; מעמדו ומצבו האקדמי; הישגיו בלימודים ותכנית לימודיו; פעילותו במסגרת מעורבות חברתית, כמו כן מובא בחשבון רקע קודם של התלמיד: שרות צבאי, שרות לאומי.
תלמידים הלומדים לקראת התואר הראשון ומקבלים מלגה חייבים בהשתתפות בתכנית מעורבות חברתית מבוקרת.
מלגות הצטיינות: מלגות הצטיינות מחולקות על פי המלצת הפקולטה.
כ-170 תלמידים מצטיינים מכל האוניברסיטה מקבלים מלגות מקון הנצחה לנופלים, סמוך ליום העצמאות.

(2) **מעונות**

מפאת מספר המקומות המועט במעונות, אין האוניברסיטה יכולה להתחייב להסדיר מקום במעונות. התלמידים החדשים מתבקשים לשקול היטב ומראש אם יוכלו ללמוד באוניברסיטת תל-אביב גם אם לא יימצא להם פתרון דיור.
מתן אפשרות דיור במעונות נעשה עפ"י אמות המידה הבאות: ניתנת עדיפות לתלמידים אשר לא שהו במעונות בעבר, לאלה שזו שנתם הראשונה באוניברסיטה, ומתגוררים רחוק.

(3) **הלוואות**

קרן ההלוואות הכללית מיועדת לתלמידים אשר לא קיבלו כל סיוע אחר והנמצאים במצוקה לא צפויה עקב לימודיהם. גובה ההלוואה הוא עד גובה שכר הלימוד המלא.

במצוקה לא צפויה עקב לימודיהם. גובה ההלוואה הוא עד גובה שכר הלימוד המלא.
ההלוואות צמודות למדד.
קבלת קהל - בימים א' - ה', בין השעות 09.00-13.00.
פגישה עם ראש היחידה - על-פי קביעה מראש.

ב. תארים מתקדמים:

(1) מלגות:
המלגות ניתנות על סמך הישגים בלימודים. המועמדים נבחרים על ידי הפקולטות.
מלגות סיוע בלכלי: ראה סעיף א(1) לעיל.

(2) מעונות:
זכאות למעונות ניתנת לתלמידי מחקר דוקים, השוהים באוניברסיטה לפחות ארבעה ימים בשבוע (כפוף לקריטריונים של כלל האוכלוסיה). הפניות תוגשנה באמצעות משרדנו.

(3) הלוואות:
ההלוואות מטעם קרן קר ניתנות לתלמידים הלומדים לתואר שני ושלישי. הפניה - על פי *פרסומים על-גבי לוחות המודעות*. בחידת המועמדים וגובה ההלוואה נקבעים ע"י הנהלת הקרן. ההלוואות צמודות למדד.
קבלת קהל - בימים א' - ה', בין השעות 09.00-12.00.

3. יעוץ לימודי ומקצועי - קומה ב', חדר 214, טל. 6409692, 6409152.
(1) יעוץ בבחירת מסלול לימודים בכל מסגרות הלימוד בארץ (אקדמיות ולא-אקדמיות).
(2) יעוץ לשינוי והסבה מקצועית.
(3) מערכת ממוחשבת לבחירת מסלול לימודים ומקצוע.
(4) מבחנים בשפות זרות לעולים חדשים.
(5) ספרית מידע עדכנית על מקצועות, אפשרויות לימוד ותנאי קבלה.
הספרייה תהיה פתוחה בימים א', ב', ד' ו-ה' בין השעות 08.30-13.30; בימים ב' ו-ד' גם בין השעות 15.00-18.00.
היעוץ ניתן על-ידי *צוות מקצועי* של פסיכולוגים ויועצים, ומתבסס על שיחות אישיות ומערכת מבחנים הבודקת כשרים, אישיות ונטיות מקצועיות. השרות פתוח לקהל הרחב, גם למי שאינם תלמידי האוניברסיטה.
קבלת קהל: בימים א'-ה' בין השעות 08.30-12.30.

4. שרות פסיכולוגי - קומה ב', חדר 216, טל. 6408505, 6409694.
(1) יעוץ במצבים של לבטים, קונפליקטים ומצוקה נפשית בבעיות אישיות, חברתיות או משפחתיות.
(2) איבחון פסיכודיאגנוסטי.
(3) פסיכותרפיה.
(4) טיפול קבוצתי.
(5) טיפול להפחתת חרדת בחינות.
(6) סדנאות בנושאים ספציפיים.
(7) יעוץ לנושאי תפקידים מינהליים, בבעיות פסיכולוגיות ובינאישיות הנוגעות לעובדים, לתלמידים וליחסי העבודה במסגרת האוניברסיטה.
(8) סיוע לתלמידים הלוקים בדיסלקציה ובדיסגרפיה.

סודיות מקצועית:
כל אינפורמציה שניתנת ע"י הפונה היא סודית ואינה נמסרת לכל גוף או אדם אלא על סמך בקשת הפונה החותם, במקרה זה, על כתב ויתור סודיות. השרות ניתן לתלמידים ולסגל תמורת *תשלום ועל פי קביעה מראש.*
מועדי קבלת קהל במזכירות: ימים א' - ה', בין השעות 08.30-14.30.

5. **הכוון תעסוקתי** - קומה א', חדרים 101, 102, טל. 6408739, 6409695

א. היחידה מרכזת הצעות עבודה לתלמידים ולבוגרי האוניברסיטה. ההצעות מרוכזות באוגדנים בהם ניתן לעיין במשרדי היחידה.

ב. היחידה מארגנת מפגשים בין מעסיקים לתלמידים בקמפוס ובמפעלי התעשיה. פרטים נוספים מופיעים על לוחות המודעות, בבנייני האוניברסיטה במשך שנת הלימודים.

ג. אחת לחודש מתקיימת סדנא לתירגול מודרך בכתיבת קורות חיים ובדרכי פניה למעסיקים. פרסום מועדי הסדנא מתפרסמים על לוחות המודעות.

ד. הכוון תעסוקתי ניתן למעוניינים לקראת תום לימודיהם באוניברסיטה. ההכוון הינו אישי, על-פי נטיותיו ונסיונו התעסוקתי של הסטודנט. יש לתאם מועד מראש.

ה. בחודש מאי בכל שנה נערך מפגש התעסוקה השנתי, בהשתתפות כ-100 מעסיקים, המראיינים ברחבי הקמפוס תלמידים ובוגרים לעבודות במשרות חלקיות ובמשרות מלאות.

קבלת קהל בימים א' - ה', בין השעות 09.00-16.00.

ליחידה להכוון תעסוקתי שלוחות הפועלות בפקולטות השונות:
בפקולטה להנדסה, בניין אלקטרוניקה, חדר 28
בפקולטה לניהול, בניין רקנאטי, חדר 57
בפקולטה למשפטים, בניין טרובוביץ, חדר 4 במרתף
בפקולטה למדעים מדוייקים, בניין שנקר, חדר מנהל הבית
בבית הספר להנדסאים, חדר 107

6. **תכניות מעורבות חברתית**

א. **פר"ח** - קומה א', חדר 106, טל. 6417119, 6408390.
תכנית פר"ח (פרוייקט חונכות) מציעה לכל תלמיד חונכות לילד טעון טפוח במשך 4 שעות בשבוע. בתמורה לפעילות זו מקבל התלמיד מילגת פעילות.
שעות הקבלה - בימים א'-ה' בין השעות 08.00-14.00.

ב. **היחידה למעורבות חברתית** - קומה ב', חדר 210, טל. 6428481, 6408848.
היחידה למעורבות חברתית יוצרת ומקדמת קשר הדדי בין האוניברסיטה לחברה הישראלית. באמצעות היחידה פועלים הסטודנטים בתכניות שלהלן:

(1) תכנית אקדמית למעורבות חברתית - בשיתוף עם מספר פקולטות. במסגרת תכנית הלימודים מוצעים קורסים, בהם פועלים תלמידים בשרותים קהילתיים שונים תוך קבלת הנחיה מקצועית אקדמית. לתלמידים המשתתפים בקורסים אלה מוענקות נקודות זכות בלימודיהם.

(2) פרויקטים חברתיים ולימודיים בקהילה, המיועדים לאוכלוסיות שונות, והמתבססים על מאגר הידע והמקצועות של תלמידים לתארים השונים.
הפעילות מבוצעת תמורת מילגת פעילות. דוגמה לפרויקט היא "שלושה בדירה אחת" – מגורים משותפים של סטודנטים ואסירים משוחררים.

(3) פעילות חברתית של מקבלי מלגות - כל תלמיד המקבל מילגה מהיחידה לסיוע כלכלי ואשר אינו משתתף בפרויקט פר"ח חייב להשתלב באחד הפרוייקטים החברתיים המוצעים מטעם היחידה.

(4) התכנית לפעילי ציבור – קומה א', חדר 123 – תכנית חברתית בשיתוף עם המחלקה לקהילות ספרדיות שבהסתדרות הציונית העולמית, המכשירה תלמידים לפעילות ציבורית באיזורי פיתוח, שכונות ומוסדות ציבוריים, תמורת סיוע במימון שכר לימוד.

(5) תכנית קרן אייסף – קומה ב', חדר 211 – מעניקה מילגות סיוע בשכר לימוד לתלמידים העומדים בקריטריונים של הקרן.
קבלת קהל - בימים א'-ה', בין השעות 09.00-14.00.

7. **מרכז שירותי רווחה לסטודנט** - קומה ב', טל. 6408832, 6409677.

א. **תעודת סטודנט/כרטיס קורא** - תעודה מזהה של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב, המקנה זכות להשתמש במתקניה (ספריות, תחנות אוניבס, מרכז הספורט וכו') ולקבל שרותים שונים.

מעטפה ובה תעודת סטודנט ממוחשבת (כולל כרטיס קורא) נשלחת, סמוך לתחילת שנת הלימודים, לכל תלמיד אשר שילם שכר-לימוד במועד. לתלמידים המתחילים ללמוד בסמסטר ב' - בתחילת סמסטר ב', תלמיד אשר לא יקבל את המעטפה עד 30.11.94 - יפנה לאחר מועד זה למרכז בבקשה לתעודה ידנית.

ב. **בעיות אקדמיות ואחרות**, קבילות שונות - טיפול, בירור ויעוץ — לאחר שהתלמיד מיצה את האפשרויות בחוג/פקולטה.

ג. **תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות שונות**, מוזמנים לפנות למרכז ולהעלות בעיות כלליות או אישיות על מנת למצוא להן פתרון. סיוע מיוחד לתלמידים חרשים ועיוורים.

ד. **ולת"ם** - טיפול בבקשות לדחיה/קצוד/בטול שרות מילואים.

(1) חייל מילואים הלומד באוניברסיטה מדווח על כך ליחידה שלו ישירות ע"י האוניברסיטה.

(2) כל תלמיד הנקרא לשירות מילואים במהלך שנת הלימודים (אוקטובר — יולי) זכאי לבקש דחיה, קיצור או ביטול שירות באמצעות טופס ולת"ם, הנמצא במשרדנו ובמזכירויות הפקולטות/החוגים.

על-פי פקודת מטכ"ל, הגבלות במכסת הימים בשירות מילואים, ללומדים לתואר ראשון, הן: 21 יום לתואר ראשון ו-12 יום לתלמידי מכינה. לתלמידי תארים מתקדמים, אין הגבלה במכסת ימי המילואים. עם זאת, ניתן להגיש ולת"ם מסיבות אקדמיות נלבד.

ה. **ביטוח לאומי**

(1) טיפול בתשלומי תגמולים לתלמידים אשר שרתו במילואים.

(2) טיפול בהחזר דמי ביטוח לאומי לתלמידים שלמדו ועבדו **בשנה שחלפה**.

(3) החזר ביטוח לאומי לסטודנטיות נשואות (ששלמו דמי ביטוח לאומי בשכר הלימוד).

ו. **תלושי צילום**

(1) *לתלמידים* אשר שרתו במילואים במשך שנה"ל והפסידו עקב כך הרצאות.

(2) לתלמידים שנעדרו מהלימודים עקב מחלה קשה או אישפוז — זמניים.

ז. **תויות חניה** - במקרים מיוחדים (מסיבות בריאות וכו'), תינתן תוית חניה. התוית היא אישית וחל איסור על העברתה לאדם אחר או על שימוש בתוית של אדם אחר.

ח. **פעילויות סטודנטיאליות (חברתיות/ציבוריות) בקמפוס.**

תלמידים המבקשים לקיים, בתחום הקמפוס, ארוע שאינו נכלל במסגרת תכנית הלימודים, מתבקשים להגיש בקשות למשרדנו, לפחות שבעה ימים (ימי עבודה) לפני המועד המתוכנן לקיום הארוע, באמצעות טופס מיוחד.

קבלת קהל - בימים א'-ה' בין השעות 09.00-13.00; *ביום ג' גם בין השעות 15.00-17.00.*

8. **ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל** - מעונות הסטודנטים, בניין G, טל. 6408101, 6409691.

א. יעוץ לימודים לתלמידים עולים.

ב. טפול בבעיות אישיות של תלמידים ומועמדים עולים.

ג. סיוע אקדמי — מתן שיעורי עזר לתלמידים עולים באמצעות מורים המלמדים באוניברסיטה.

ד. מעורבות חברתית של תלמידים ישראליים בסיוע אקדמי לתלמידים עולים.

ה. פעילות חברתית לתלמידים עולים המתגוררים במעונות.

תלמידים מתבקשים לפנות ליחידה כשבועיים לפני מועד תחילת שנת הלימודים.

קבלת קהל - בימים א' - ה' בין השעות 09.00-14.00.

ספריות האוניברסיטה

הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי (כולל אוסף וינר)
הספרייה למדעים מדוייקים והנדסה ע"ש ניימן - בניין ניימן
ספריית בית-הספר לחינוך - בניין שרת
ספריית החוג לגיאוגרפיה - בית אבנר
ספריית מדעי החברה והניהול ע"ש ברנדר-מוס - בניין ברנדר מוס
ספריית מדעי החיים והרפואה ע"ש הנרי וגרטה אברהמס - בניין ביה"ס לרפואה
ספריית מהלמן - בניין קרטר
ספריית משפטים ע"ש דוד לייט - בניין טרובוביץ
ספריית המכון לארכיאולוגיה - בניין גילמן
ספריית האקדמיה למוסיקה - בניין האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין.

פרט לספרים השמורים באולמות הקריאה ובשירות הביבליוגרפי, ניתנים להשאלה כל הספרים המקוטלגים בספריות השונות. ספרים אלה נמצאים באולמות הקריאה ולציבור הקוראים גישה חופשית אליהם. בדרך זו נעשית ההשאלה בשיטת "המדף הפתוח". שירותי ההשאלה פועלים במסגרת הוראות האוניברסיטה - **"תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה"**, אשר קטעים מהן מובאים להלן:

"כללי	1.	שרותי ספריות האוניברסיטה מיועדים למורים, לתלמידים, לעובדים ולפנסיונרים של האוניברסיטה.
מטרה	2.	מטרת הוראה זו היא לפרט את הדרישות הכלליות למתן שירותים ע"י ספריות האוניברסיטה. מנהל ספרייה רשאי להוסיף ולפרסם תקנות משלימות להוראה זו המיוחדות לספרייה בהנהלתו, בתנאי שתהיינה בכפיפות להוראה זו.
		...
תנאי להשאלת ספרים	4.	השאלת ספרים לתלמידים מותנית בהצגת כרטיס תלמיד תקף ממוחשב או אישור מהמרכז למרשם או קבלה על תשלום שכר הלימוד או אישור ממזכירות הפקולטה.
		...
זמן השאלה	9.	משך זמן ההשאלה של ספר ייקבע על ידי כל ספרייה בהתאם לסווג הספר לצרכי השאלה ובהתחשב במעמד הקורא.
מכסת ספרים להשאלה	10.	מכסת ספרים להשאלה לאדם אחד באותו פרק זמן, תקבע ע"י כל ספרייה עפ"י צרכיה ואפשרויותיה ובהתחשב במעמדו של השואל באוניברסיטה. (תלמיד / סגל אקדמי / עובד מינהלי / פנסיונר).
משמעת	11.	הספרייה רשאית לדרוש מהשואל להחזיר ספר שהושאל לו, גם לפני תום מועד
השאלה		ההשאלה.
	12.	השואל ספר אינו רשאי להשאילו לקורא אחר, והינו אחראי לספר כל עוד לא הוחזר הספר לספרייה.
	13.	אובדן הספר על-ידי הקורא מחייב אותו בקניית עותק חדש והחזרתו לספרייה. אם אין להשיג את הספר ישולם ערכו לפי קביעת הנהלת הספרייה.
	14.	המחזיר ספר במצב לא תקין יחוייב לשאת בתשלום ערך הספר לפי החלטת מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו.
איחור בהחזרת ספרים:	15.	מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו רשאי, על פי שיקול דעתו, לפעול כלפי מי שמאחר בהחזרת ספרים ע"י:
	15.1.	הפסקה בהשאלת ספרים עד 3 שבועות ממועד ההחזרה בפועל (ועד חודש אם הספר ניתן בהשאלה מוגבלת) ו/או:
	15.2	חיוב בדמי השהיית הספר בסכום מתאים לכל יום איחור, ובמקרה של

ספרים שמורים לכל שעת איחור, בשבוע הראשון לאיחור, וסכום כפול לכל יום איחור נוסף. גובה הסכום לתשלום ייקבע ע"י ועדת הספריה של האוניברסיטה ויפורסם בהתאם.

15.2.1 תלמיד אשר חוייב בדמי השהיית ספר ולא שילמם כנדרש, תופסק זכותו להשאלת ספרים לאלתר ולא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו עד שיפרע את דמי השהיית הספר.

15.2.2 דמי השהיית ספר יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד מועד פרעונם בפועל.

ערעור

16. החלטת מנהל ספרייה לפי סעיפים 14, 15 ניתנת לערעור לפני הממונה על המשמעת. המערער יגיש ערעור בכתב באמצעות מנהל הספרייה. החלטת הממונה על המשמעת תהיה סופית ותינתן לא יאוחר מאשר שבוע ממועד הגשת הערעור.

התנהגות בספרייה

17. מנהל הספרייה רשאי להרחיק לאלתר, מתחומי הספרייה כל מי שמתנהג בדרך שפוגעת בסדר הטוב בספרייה.

18. מנהל הספרייה רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש מאדם שאינו מורה, עובד, פנסיונר או תלמיד לצאת את תחומי הספרייה.

19. מנהל הספרייה רשאי לאסור על כל תלמיד להשתמש בשרותי הספרייה לתקופה שלא תעלה על 3 שבועות, אם אותו תלמיד נהג בניגוד להוראות הספרנים, פגע ברכוש הספרייה או בספר, או נהג בדרך שפגעה בסדר הטוב בספרייה.

19.1 מנהל הספרייה רשאי להורות בעל-פה על האיסור ובנוסף עליו להגיש תלונה לממונה על המשמעת (באמצעות המזכיר האקדמי).

19.2 החלטת מנהל הספרייה טעונה (תוך שבועיים מיום הינתנה) אישור הממונה על המשמעת. אישור זה ייחשב כהחלטת ביניים כמשמעותה בסעיף 9 "לתקנון המשמעת -סטודנטים" (הוראות אוניברסיטה מס. 12-002).

20. אין להכניס תיקים, מעילים וחפצים אישיים לאולם הקריאה ו/או אולם קטלוגים.

21. השיחה, העישון והאכילה באולמות הקריאה אסורים בהחלט.

ביקורת יציאה

22. בעזבו את הספרייה, חייב כל היוצא, להראות כל ספר או חוברת שבידו (כולל חומר קריאה פרטי) לממונה על ביקורת היציאה לפי דרישתו. הוצאת ספרים מהספרייה מותרת ע"ס אישור להשאלה.

...

החזרת ספרים עם סיום הלימודים

24. תלמיד המסיים את לימודיו יהיה זכאי לקבל תעודה/תואר - אם, בנוסף ליתר הדרישות האוניברסיטאיות, ימציא אישור כי אינו חייב ספרים לספרייה המרכזית ולספריית הפקולטה בה למד.

24.1 מזכירויות הפקולטות יעבירו את רשימות המסיימים אל הספרייה המרכזית והפקולטטית לצורך האישור.

"...

משמעת סטודנטים

1. כללי

הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות ההולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.

א. התנהגות הגורמת להפרעה ממושכת ובלתי נסבלת לתקינות הלימודים והפעילות האקדמית בקמפוס, כתוצאה ממצב בריאותו של תלמיד, תטופל בהתאם ל"נוהל בדבר בדיקת מצב בריאותם של מועמדים ותלמידים באוניברסיטה" (ראה הוראה מס' 12-015 בהוראות האוניברסיטה).

ב. עבירה משמעתית גוררת אחריה העמדה לדין משמעתי בהתאם לתקנוני המשמעת - סטודנטים ["תקנון המשמעת — סטודנטים (תשמ"ג)" ו"תקנון משמעת סטודנטים — בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"א)"] בנוסף לצעדים הננקטים ע"י מורי האוניברסיטה או עובדיה, בתוקף סמכותם.

על התלמידים להקפיד על משמעת והתנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים, באוניברסיטה ומחוצה לה, ומעשה או מחדל ייחשבו כעבירה משמעתית במקרים בגון:

- אי-ציות לתקנונים ונהלים, הנקבעים על-ידי רשויות האוניברסיטה או אי-מילוי הוראות עובדיה או מוריה;
- אי-הקפדה על כללי היושר וההגינות החלים על כתיבת בחינות, עבודות-בית, עבודות סמינריוניות, עבודות גמר ואחרות; וכן אי הקפדה על כללי יושר והגינות בעת פניה בכתב או בע"פ לרשויות האוניברסיטה;
- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן במורים ובעובדים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- התנהגות הפוגעת במתקנים ובטיפול בציוד וברכוש האוניברסיטה; התנהגות בתחום הקמפוס או מחוצה לו, התנהגות במסגרת פעילות המתקיימת בו, וכדומה.

העונשים להם צפויים תלמידים שהורשעו בעבירה משמעתית הינם כבדים, לעיתים עד כדי פסילת הישגים בלימודים ואף הרחקה מלימודים לתקופות ארוכות.

2. להלן מובא "תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)". הנוסח המחייב הוא זה המופיע בהוראות האוניברסיטה, על כל תיקוניו.

תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)

" פרק ראשון: הגדרת ומבוא

1. בתקנון זה יהיה למונחים הבאים הפירוש הרשום בצידם:

1.1 **"האוניברסיטה":** אוניברסיטת תל-אביב, לרבות מכונים חיצוניים כמשמעותם בנוהל מכונים - בקרה אקדמית, מינהלית וכספית (תשמ"א) ולרבות התאגידים האמורים בנספח א' לתקנון זה.

1.2 **"דקאן":** דקאן הפקולטה הנוגעת בדבר, לרבות ראש בית ספר ולרבות ראש יחידת הוראה עצמאית אחרת, שאינה מהווה חלק מפקולטה.

1.3 **"מורה":** כל מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה או מחקר באוניברסיטה.

1.4	**"עובד":**	כל מי שמועסק על ידי האוניברסיטה או בשירותה ואיננו מורה.
1.5	**"תלמיד":**	כל אחד מאלה -
1.5.1		מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה - לרבות מי שנרשם ללימודים, בחטיבה לתכניות מיוחדות - ונתקבל על ידה כתלמיד, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים.
1.5.2		מי שהגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחיה.
1.5.3		מי שסיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.
1.5.4		מי שהיה לתלמיד, כמשמעותו של מונח זה באחת מפיסקאות המשנה דלעיל ומועמדותו נדחתה, או שהפסיק לימודיו או סיים אותם, יוסיף להחשב כתלמיד לעניין תקנון זה (ויוסיף להיות כפוף לסמכות רשויות השיפוט האמורות בו) בקשר למעשים שעשה בעת שהיה מועמד להתקבל לאוניברסיטה או תלמיד בה.
1.6	**"עבירת משמעת":**	עבירה מאלה המפורטות בסעיף 29 לתקנון זה ועבירה על כללי המשמעת שייקבעו - מעת לעת - על ידי הסנאט (ויפורסמו בדרך המקובלת באוניברסיטה) לרבות נסיון, שידול או סיוע לעבור עבירה כאמור.
1.7	**"פסילה של בחינה או עבודה":**	פירושה כשלון בבחינה או בעבודה והחלפת הציון אשר ניתן בהם בציון אפס.
1.8	**"הממונה":**	הממונה על המשמעת האמור בתקנון זה.
1.9	**"בית הדין":**	בית הדין לערעורים בענייני משמעת האמור בתקנון זה.
1.10	**"רשויות השיפוט":**	*הממונה, סגניו ובית הדין.*
1.11	**"קובל":**	הקובל האמור בתקנון זה.
1.12	**"קובלנה":**	מסמך בו טוען קובל כי תלמיד ביצע עבירת משמעת.
1.13	**"הוועדה":**	הוועדה לקביעת מועמדים לכהונה ברשויות השיפוט, *האמורה בתקנון זה.*

פרק שני: רשויות השיפוט
סימן א': מבוא

מבנה: 2. רשויות השיפוט הינן:
2.1 הממונה על המשמעת וסגנו, או סגניו.
2.2 *בית הדין לערעורים בענייני משמעת.*

הוועדה - מינוי ותפקידים: 3. - - -
3.1 הסנאט ימנה ועדה שמתפקידה יהיה להכין רשימת מועמדים לכהונת הממונה וסגניו ורשימת מועמדים לכהונת חברי בית הדין.
3.2 כל המועמדים שיכללו ברשימה שתוכן על ידי הוועדה יימנו עם הסגל האקדמי של האוניברסיטה.
3.3 בהכינה את רשימת המועמדים האמורים לעיל תדאג הוועדה לכלול בה משפטנים במספר כנדרש על פי הוראות הסימנים ב' ו-ג' שבפרק זה.

סימן ב': הממונה על המשמעת

בחירה:	4.	- - -
	4.1	הסנאט יבחר - מתוך הרשימה שתוכן על ידי הוועדה - בממונה על המשמעת ובסגן ממונה, או בסגני ממונה, במספר שייקבע על ידי הסנאט מזמן לזמן.
	4.2	הממונה או אחד מסגניו יהיה משפטן.
תקופת כהונה:	5.	- - -
	5.1	הממונה וסגניו ייבחרו לתקופת כהונה של שנתיים ויוכלו להבחר לשתי תקופות כהונה רצופות.
	5.2	מי שכיהן כממונה או כסגנו שתי תקופות רצופות יוכל לשוב ולהיבחר לתפקיד מתפקידים אלה רק לאחר הפסקה של שנתיים לפחות.
מילוי מקום שנתפנה:	6.	נתפנה מקומו של הממונה או מי מסגניו עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, או מכל סיבה אחרת, יהיה הסנאט רשאי לבחור, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 3, בממונה או בסגן שיכהן משך יתרת תקופת כהונת הממונה או הסגן שמקומו נתפנה כאמור.
סמכויות: (הממונה)	7.	הממונה ידון ויחליט - כדין יחיד - בכל קובלנה שתוגש על ידי קובל כנגד תלמיד.
סמכויות: (הסגנים)	8.	כל סמכות המסורה לממונה על פי תקנון זה - פרט לסמכויותיו שעל פי סעיף 9 שלהלן - נתונה גם לסגניו. דין החלטה או פסק דין של סגן הממונה כדין החלטה או פסק דין של הממונה, לכל דבר ועניין.
סדרי עבודה:	9.	חלוקת התיקים בין הממונה לסגניו וקביעת מועדי דיון תיעשה על פי הנחיות כלליות שיקבע הממונה, מעת לעת, או על פי קביעתו לעניין או לעניינים מסויימים.
אצילת סמכויות:	10.	הממונה רשאי לאצול מסמכויותיו שעל פי הסעיף 9 דלעיל לסגנו או לסגניו.
רציפות סמכויות:	11.	נסתיימה תקופת כהונתם של הממונה וסגניו יהיו הם מוסמכים להמשיך ולסיים הדיון בכל עניין התלוי ועומד בפניהם ולהתחיל בדיון בעניינים חדשים, עד שימונו ממונה וסגנים אחרים תחתם.

סימן ג': בית הדין לערעורים בענייני משמעת

חברי בי"ד נבחרים:	12.	- - -
- בחירה:	12.1	הסנאט יבחר - מתוך הרשימה שתוכן על ידי הוועדה - ששה חברי סגל אקדמי, בהם לפחות שני משפטנים, לכהן כחברי בית הדין.
- תקופת כהונה:	12.2	חברי בית הדין הנבחרים ייבחרו לתקופת כהונה של שנתיים וכל אחד מהם יוכל להיבחר לשתי תקופות כהונה רצופות. מי שכיהן כחבר נבחר בבית הדין שתי תקופות כהונה רצופות יוכל לשוב ולהיבחר לתפקיד זה לאחר הפסקה של שנתיים לפחות.
- מילוי מקום שנתפנה:	12.3	נתפנה מקומו של חבר נבחר בבית הדין, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, או מכל סיבה אחרת, יהיה הסנאט רשאי לבחור, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 3, חבר בית דין שיכהן משך יתרת כהונתו של החבר שמקומו נתפנה כאמור.

חברי בי"ד ממונים 13. - - -

- מינוי: 13.1 הרקטור ימנה - מתוך רשימה של שישה סטודנטים, תלמידי פקולטות שונות, שתוצע לו על ידי דקאן הסטודנטים - שלושה סטודנטים לכהן כחברי בית הדין.

- תקופת כהונה: 13.2 חברי בית הדין הממונים, ימונו לתקופת כהונה של שנתיים ויוכלו לכהן כחברי בית הדין תקופת כהונה אחת בלבד.

- מילוי מקום שנתפנה: 13.3 נתפנה מקומו של חבר ממונה בבית הדין, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יהיה הרקטור רשאי למנות, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 13.1 דלעיל, חבר בית דין שיכהן משך יתרת תקופת כהונתו של החבר שמקומו נתפנה כאמור.

נשיא בית הדין וממלא מקומו הקבוע: 14. - - -

14.1 הסנאט ימנה את אחד מחברי בית הדין הנבחרים לכהן כנשיא בית הדין וחבר נבחר אחר לכהן כממלא מקומו הקבוע.

14.2 נשיא בית הדין - ובהעדרו ממלא מקומו הקבוע - יהיה אחראי לניהול פעולתו השוטפת של בית הדין ובכלל זאת לקביעת הרכב המותב בפניו יידון כל מקרה ומקרה.

סמכויות בית-הדין: 15. בית הדין ידון ויחליט בערעורים על החלטות הממונה או סגניו שיוגשו לפי הוראות תקנון זה.

מותבים (הרכב): 16. דיוני בית הדין יתקיימו בפני מותב שימונה על ידי נשיא בית הדין. בכל מותב יכהנו שלושה מחברי בית הדין. מינוי חברי כל מותב ייעשה תוך שמירה על הכללים הבאים:

16.1 שניים מחברי כל מותב יימנו עם חברי בית הדין הנבחרים ואחד יהיה חבר ממונה.

16.2 בכל מותב יכהן לפחות משפטן אחד.

16.3 כיו"ר המותב ישמש נשיא בית הדין או ממלא מקומו הקבוע ואם שניהם אינם נכללים בהרכב המותב, חבר בית דין נבחר שייקבע על ידי נשיא בית הדין.

מותבים (מילוי מקום שנתפנה): 17. נתפנה מקומו של חבר בי"ד המכהן במותב, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יצרף נשיא בית הדין למותב חבר אחר והדיון ימשך מאותו שלב אליו הגיע בעת שנתפנה מקום כאמור, אלא אם כן יחליט יו"ר המותב אחרת מטעמים שיירשמו.

רציפות סמכויות: 18. נסתיימה תקופת כהונתם של חברי בית הדין יהיו חברי כל מותב מוסמכים להמשיך ולסיים בכל עניין התלוי ועומד בפניהם וחברי בית הדין יהיו מוסמכים להתחיל בדיון בעניינים חדשים עד שימונו חברים אחרים תחתם.

סימן ד': מינהל רשויות השיפוט

מזכיר רשויות השיפוט: 19. - - -

19.1 המזכיר האקדמי ימנה עובד שישמש כמזכיר רשויות השיפוט.

19.2 לא ימונה אותו אדם לשמש כקובל וכמזכיר רשויות השיפוט בעת ובעונה אחת.

כפיפות: 20. מזכיר רשויות השיפוט יפעל על פי ההנחיות שינתנו לו - בין הנחיות כלליות ובין הנחיות לעניין מסויים - על ידי המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו לעניין זה, הממונה ונשיא בית הדין.
ינתנו למזכיר רשויות השיפוט הוראות סותרות על ידי המזכיר האקדמי מחד והממונה או נשיא בית הדין מאידך, יהיו הוראות אלה האחרונים עדיפות.

שירותי מינהל: 21. המזכירות האקדמית תספק לרשויות השיפוט את שירותי המינהל הדרושים להן.

פרק שלישי: קובל, סניגור ומשקיפים

קובל קבוע: 22. המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו, ישמש כקובל בדיונים שיתקיימו בפני הממונה וכמערער או משיב בדיונים שיתקיימו בפני בית הדין.

קובל מיוחד: 23. לא יהיה בעובדה שהמזכיר האקדמי ימנה קובל קבוע כדי:
23.1 למנוע בעד המזכיר האקדמי עצמו לשמש כקובל בעניין מסויים,
או
23.2 למנוע בעד המזכיר האקדמי למנות קובל אחר לעניין מסויים.

ייעוץ משפטי: 24. מי שימונה כקובל קבוע וכל קובל מיוחד יהיה רשאי להעזר בייעוץ משפטי ולהיות מיוצג - בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין - על ידי עורך דין.

ההגנה: 25. תלמיד יהיה רשאי, בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין -
25.1 להיעזר בתלמיד אחר שישמש כסניגורו.
25.2 להיות מיוצג על ידי עורך דין ובלבד שיודיע על כך למזכירת רשויות השיפוט שבוע לפני מועד הדיון.

משקיפים מורשים - מינוי 26 - - -
26.1 דקאן הסטודנטים יציע לרקטור רשימת סטודנטים הלומדים בפקולטות שונות, מתוכה ימנה הרקטור שלושה סטודנטים לשמש כמשקיפים מורשים משך תקופה של שנתיים.

-מילוי מקום שנתפנה: 26.2 נתפנה מקומו של סטודנט שמונה כמשקיף מורשה, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יהיה הרקטור רשאי למנות, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 26.1, סטודנט אחר לשמש כמשקיף מורשה משך יתרת תקופת כהונתו של הסטודנט שמקומו נתפנה כאמור.

הזמנת משקיפים לדיון 27. - - -
27.1 בכל דיון משמעתי שייערך בפני הממונה (או סגנו) יהיו רשאים להיות נוכחים המשקיפים הבאים:
27.1.1 דקאן הסטודנטים, או נציגו.
27.1.2 דקאן הפקולטה שעם תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, או נציגו.

27.1.3 סטודנט שמונה כמשקיף מורשה.

27.2 ההזמנות למשקיפים ישלחו על ידי מזכיר רשויות השיפוט שיקבע את סדר זימון הסטודנטים המשמשים כמשקיפים מורשים.

אי נוכחות משקיפים שהוזמנו:

28. אי נוכחות המשקיפים, או מי מהם, לא תפסול את הדיון ולא תגרע, בכל צורה, מתוקפו ובלבד שהוזמנו להיות נוכחים בו.

פרק רביעי: עבירות ועונשים

סימן א': עבירות

29. עבירת משמעת הינה אחת העבירות דלקמן שבוצעה על ידי תלמיד:

29.1 אי ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה, מוריה או עובדיה, שניתנו על ידם עקב מילוי תפקידם.

29.2 מסירת ידיעה כוזבת ביודעין לאוניברסיטה, רשויותיה, מוריה או עובדיה, או הסתרת מידע ביודעין, או ביצוע מעשה תרמית לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה.

29.3 הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

29.4 הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בע"פ.

29.5 הפדה של תקנון או הוראות לשימוש במתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, חדרי מעבדה, ספריות, שכונים ומעונות סטודנטים, משרדים, מתקני ספורט, מגרשי חניה ושטח פתוח.

29.6 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שנתאשרה על ידי רשויות האוניברסיטה.

29.7 פגיעה במתכוון או ברשלנות ברכוש האוניברסיטה, או ברכוש אחר המשמש לצרכיה.

29.8 התנהגות שיש בה משום פגיעה בכבודם, בגופם או ברכושם של מורי, עובדי או תלמידי האוניברסיטה, אם נעשתה עקב או בקשר למעמדם כמורים, עובדים או תלמידים או אם נעשתה כתחומי האוניברסיטה.

29.9 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתיגרה, התנהגות אלימה, כל אלה, בין שנעשו בתחומי הקמפוס באוניברסיטה ובין בסמוך לו, בין שנעשו כלפי האוניברסיטה, עובדיה, מוריה ותלמידיה ובין כלפי צדדים שלישיים.

29.10 התנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד, בין אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה או מחוץ לה ובין אם נעשתה עקב או בקשר למעמד של תלמיד או לפעילות בקמפוס, הן במישרין והן בעקיפין.
לצורך סעיף זה תיחשב גם הסתה לגזענות כלפי עובדי האוניברסיטה, מוריה ותלמידיה כהתנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד.

סימן ב': עונשים

רשימת עונשים:

30. משנמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת יוטלו אחד או אחדים מהעונשים הבאים:

30.1 נזיפה.

30.2 פסילת בחינה בה נבחן התלמיד.

30.3 פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

30.4 איסור לגשת לבחינה או לבחינות במועד מסויים או במועדים מסויימים.

30.5 עיכוב מתן תעודה, או מתן אישור המעיד על לימודי התלמיד, למשך תקופה שתיקבע.

30.6 ביטול הנחה בשכר לימוד, או ביטול פרס לימודים או מילגה, או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע.

30.7 קנס כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית שכר הלימוד המשולם על ידי תלמיד מן המנין.

30.8 מניעת שימוש במתקני האוניברסיטה, כולל ספריות, שכוני ומעונות סטודנטים, מתקני ספורט ומגרשי חניה, או חלק מהם לתקופה שתיקבע.

30.9 הרחקה מחלק ממסלול לימודים לתקופה שתיקבע.

30.10 הרחקה מן האוניברסיטה לתקופה שתיקבע.

30.11 הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות.

30.12 ביטול זכויות או הישגים בלימודים שנרכשו כתוצאה ממרמה לרבות שלילת הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.

רישום ענישה בגליון: .31 - - -

31.1 הוטל על תלמיד עונש של הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות ציונים: לפי הסעיף 30.11 דלעיל, או הרחקה לתקופה של שנה לפחות, יירשם עונש זה בגליון ציוניו.

31.2 הוטל על תלמיד עונש אחר מאלה האמורים בסעיף 31.1 תהיה לממונה ולבית הדין סמכות להורות, לפי שיקול דעתם, על רישום דבר הענישה בגליון ציוניו.

פסילת חובה: .32 בכל מקרה של הרשעה בהונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, חייבים הממונה או בית הדין לפסול את הבחינה או העבודה נשוא ההונאה. פסילה כאמור תיעשה בלא קשר לכל עונש שיוטל על התלמיד בעקבות הרשעתו בהונאה.

עונש על תנאי: .33 - - -

33.1 הממונה או בית הדין רשאי להורות כי עונש לפי פיסקאות 30.7 עד 30.12 (ועד בכלל) יהיה - כולו או מקצתו - עונש על תנאי.

33.2 תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא בעונשו אלא אם עבר בתוך תקופה שתיקבע בהחלטת הממונה או בית הדין - תקופה שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן "תקופת התנאי") - עבירת משמעת מאלה שיפורטו בהחלטה והורשע בשל עבירה כאמור בין בתוך תקופת התנאי ובין לאחריה.

33.3 אלא אם כן ייקבע אחרת בהחלטת הממונה או בית הדין, תתחיל תקופת התנאי ביום מתן ההחלטה.

פיצויים: .34 נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לאוניברסיטה, יהיה הממונה או בית הדין רשאי לחייבו - בנוסף לכל עונש שיוטל עליו או במקומו - לשלם לאוניברסיטה פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה.

הצמדת פיצויים: 35. כל קנס כספי שיוטל על תלמיד וכל סכום פיצויים בו יחוייב יהיו קנסות צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד למועד ופרעונם בפועל.

תרופות: 36. תלמיד עליו הוטל קנס, או כזה שחוייב בתשלום פיצויים, לא יקבל לאי פרעון תעודה או אישור המעיד על לימודיו ולא תתקבל הרשמתו להמשך קנס או הלימודים באוניברסיטה, עד שיפרע את הקנס אשר הוטל עליו או את פיצויים: סכום הפיצויים בו חוייב, בצירוף כל הפרשי הצמדה בגינם.

פרק חמישי: החלטות ביניים ושמירת סמכויות

החלטות ביניים: 37. - - -

- הסמכות לתיתן 37.1 לאחר פתיחת הליכים משמעתיים יהיה הממונה רשאי לתת - בין מיוזמתו ובין לבקשת קובל - החלטות ביניים כמו, דחיית בדיקת בחינה, הפסקת לימודים, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה (למעט הוצאת תלמיד מהמעונות) וכיו"ב.

- שמיעת התלמיד 37.2 במידת האפשר תינתן החלטת ביניים אחר שהממונה יתן לתלמיד הזדמנות להשמיע טענותיו.

- דיון חוזר 37.3 נתן הממונה החלטת ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד רשאי לבקש מהממונה לקיים דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. ביקש התלמיד דיון חוזר ייערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.

- משך תוקפן 37.4 החלטת ביניים של הממונה תעמוד בתוקפה עד למתן פסק דין בקובלנה או עד מועד מוקדם יותר שייקבע על ידי הממונה בהחלטתו.

- שינויין או ביטולן 37.5 הממונה מוסמך לבטל או לשנות, בכל עת, החלטת ביניים שנתן, בין ביוזמתו ובין ביוזמת התלמיד או הקובל.

- ערעור רק ברשות (תוקן ביום 4.5.88) 37.6 החלטת ביניים אינה ניתנת לערעור בפני בית הדין, אלא אם ניתנה רשות לכך על ידי נשיא בית הדין ובהיעדרו - על ידי ממלא מקומו הקבוע.
בקשת הרשות לערעור תוגש למזכיר רשויות השיפוט תוך חמישה ימים ממתן החלטת הביניים, ואם התקיים דיון חוזר כאמור בסעיף 37.3 - תוך חמישה ימים ממתן ההחלטה בדיון חוזר.

- המצאה 37.7 מזכיר רשויות השיפוט ישלח עותקים של כל *החלטת ביניים לתלמיד* הנתבע, לקובל, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט האמור להשתתף כמשקיף מורשה בדיון.

שמירת סמכויות: 38. - - -

38.1 סמכותו של הממונה לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של מורה או עובד לתת הוראות או לנקוט צעדים - שבגדר סמכותם - לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד למהלך התקין של לימודים, *בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.*

38.2 אין בהוראות תקנון זה כדי לפגוע בסמכויות הנתונות למורה או

לעובד עפ"י תקנונים אחרים - אוניברסיטאיים או פקולטטיים - לרבות הסמכות לדחות בדיקת בחינה, או עבודה, לעכב מתן ציון או להוציא תלמיד מכיתה במקרה של הפרעה.

הליכי משמעת והליכים פליליים: .39 - - -

39.1 הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה אינה נשללת על-ידי האפשרות של קיום הליכים פליליים בבית משפט, נגד התלמיד הנתבע, או על ידי קיום הליכים כאלה, או על ידי פסק דין כלשהו בהליכים כאלה.

39.2 סברו הממונה או בית הדין כי הקובלנה מעלה חשש, לכאורה, כי נעברה עבירה פלילית כמשמעותה של זו בסעיף 268 לחוק העונשין תשל"ז - 1977, יורה הוא למזכיר האקדמי ליתן הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.
הממונה או בית הדין לא ימשיכו בהליכים נגד התלמיד הנתבע עד שתשלח הודעה כאמור.

פרק ששי: הליכים
סימן א': תלונה

הגשת תלונה: .40 - - -

- מתלונן 40.1 רשאים להגיש תלונה על פי תקנון זה כל מורה, כל עובד וכל תלמיד.

- מקבל התלונה 40.2 תלונה תוגש למזכיר האקדמי.

- מסמך תלונה 40.3 תלונה תוגש בכתב, תפרט המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד נשוא התלונה ויצורפו אליה מסמכים התומכים בה, במידה וישנם כאלה בידי המתלונן.

בדיקת תלונה: .41 המזכיר האקדמי יעיין בתלונה שתוגש לו, סמוך ככל האפשר לאחר קבלתה, יקבל לרשותו כל חומר כתוב המתייחס לתלונה (כמו בחינה, עבודה בכתב וכיו"ב) ויהיה רשאי לבקש מהמתלונן השלמות והבהרות, ומהתלמיד נשוא התלונה הערות או הסברים.

גניזת תלונה: .42 הגיע המזכיר האקדמי למסקנה, כי אין לפתוח בהליכים משמעתיים עקב תלונה שהוגשה לו, יגנוז את התלונה ויודיע על כך למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה ולדקאן הסטודנטים.

ערעור על גניזת תלונה: .43 סבר דקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה, או דקאן הסטודנטים, כי החלטת המזכיר האקדמי לגנוז את התלונה אינה מוצדקת, יהיה הוא רשאי לערער על החלטה זו בפני הרקטור שהחלטתו בנדון תהיה סופית.

סיוע בבדיקת תלונה: .44 המזכיר האקדמי יהיה רשאי לאצול סמכויותיו על פי סימן זה להוציא הסמכות האמורה בסעיף 42 - לקובל ו/או לקובל מיוחד.

סימן ב': פתיחת הליכים - קובלנה

הוראת הרקטור .45 הרקטור יהיה רשאי להורות למזכיר האקדמי - בכל מקרה, בין אם הוגשה תלונה ובין אם לאו - לפתוח בהליכי משמעת.

יוזמת המזכיר האקדמי: 46. המזכיר האקדמי יהיה רשאי לפתוח בהליכי משמעת ביוזמתו שלו אם סבר כי נעברה עבירת משמעת ולא הוגשה לו תלונה בנדון, או שהוגשה לו תלונה בנדון והמתלונן חזר בו ממנה.

העברת תלונה לקובל: 47. החליט המזכיר האקדמי - בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו - כי יש מקום לפתוח בהליכי משמעת נגד תלמיד, או שקיבל הוראה לעשות כן מהרקטור, יעביר את התלונה וכל חומר שאסף במהלך בירורה, לקובל.

קובלנה: 48. על יסוד התלונה וכל חומר נוסף שיועבר לקובל על ידי המזכיר האקדמי או יאסף על ידי הקובל עצמו, יכין הקובל קובלנה שתכלול את הפרטים הבאים:

48.1 פרטי המתלונן ותאורו.
48.2 פרטי המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע (להלן "הנתבע").
48.3 פירוט עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע.
48.4 רשימת מסמכים שבדעת הקובל להגיש במהלך הדיון.
48.5 רשימת העדים שבדעת הקובל להשמיע במהלך הדיון.

הגשה: 49. קובלנה תחתם בידי קובל ותוגש למזכיר רשויות השיפוט.

המצאה: 50. - - -

50.1 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הקובלנה:
50.1.1 לממנה.
50.1.2 לנתבע.
50.1.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע.
50.1.4 לדקאן הסטודנטים.
50.1.5 לסטודנט האמור לשמש במשקיף מורשה בדיון.

50.2 לעותק הקובלנה שיישלח לנתבע יצורף עותק של תקנון זה.

סימן ג': הליכי הדיון בפני הממונה

מועד הדיון: 51. - - -

51.1 מועד הדיון בקובלנה ייקבע על ידי מזכיר רשויות השיפוט בתיאום עם הממונה.
51.2 המועד שייקבע לדיון לא יהיה מוקדם משבעה ימים ולא יהיה מאוחר מעשרים ואחד יום מהיום בו נמסרה הקובלנה לנתבע.
51.3 הוראות פיסקה 51.2 לא יחולו על דיונים בבקשות להחלטות ביניים ואלה אפשר שיתקיימו בתוך פרק זמן קצר מזה האמור שם.
51.4 כל הודעה או מסמכים שיישלחו לנתבע בדואר רשום לפי כתובתו שבמרכז למרשם או כתובתו שבחוג לימודיו, ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע שבעה ימים לאחר שיגורם.

הזמנה לדין: 52. מזכיר רשויות השיפוט יזמין למועד שנקבע לדיון בקובלנה את הקובל, הנתבע, המתלונן, המשקיפים האמורים בסעיף 27 לתקנון זה ואת עדי הקובל המפורטים בקובלנה.

דחיית הדיון:	53.	הממונה מוסמך - אם יתבקש לכך על ידי הקובל או על ידי הנתבע - לדחות את מועד הדיון מטעמים מיוחדים שיירשמו.
דיון בהעדר הנתבע:	54.	- - -
	54.1	דיון בקובלנה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע - למרות שהוזמן כראוי - מבלי שיצביע על טעם מיוחד לדחיית מועד הדיון.
	54.2	נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע, בנסיבות כמתואר בפיסקה 54.1 דלעיל יהיה הממונה רשאי ליתן כל החלטה או פסק דין אף שלא בפני הנתבע.
	54.3	ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו מזכיר רשויות השיפוט עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטולה תוך שבעה ימים מהמועד בו יקבל את עותק ההחלטה. העתירה תתברר בפני הממונה שיהיה מוסמך לבטל את החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו.
הקראה:	55.	- - -
	55.1	בפתיחת הדיון יקרא הממונה את הקובלנה בפני הנתבע ויסביר לו - אם יתבקש לכך - את האמור בה.
	55.2	לאחר ההקראה ישאל הממונה את הנתבע אם הוא מודה, או שאינו מודה בקובלנה.
הודאה:	56.	הודה הנתבע בקובלנה יהיה הממונה רשאי למצוא אותו חייב בדין על פי הודאתו ולגזור את דינו, אולם הממונה יהיה רשאי, על אף ההודאה, לדרוש מהקובל להגיש ראיות להוכחת הקובלנה.
סדרי דין וראיות:	57.	- - -
	57.1	הממונה ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שתראה לו צודקת ויעילה.
	57.2	לא הודה הנתבע בקובלנה, יגיש הקובל ראיותיו וישמיע את עדיו והנתבע או סנגורו יהיה רשאי לחקור עדים אלה. לאחר מכן יגיש הנתבע ראיותיו וישמיע את עדיו והקובל יהיה רשאי לחקור עדים אלה. הן הקובל והן הנתבע יהיה רשאי לחקור עדיו בחקירה חוזרת.
פרטיכל:	58.	במהלך הדיון יירשם בידי מזכיר רשויות השיפוט או בידי הממונה פרטיכל שייחתם בידי הממונה.
פסק הדין: - מועד נתינתו:	59.	- - -
	59.1	סמוך, ככל האפשר, לסיום גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים יתן הממונה פסק דין (מורכב מהכרעת דין ואם יימצא הנתבע חייב הדין, אף גזר דין) מנומק ובכתב.
- המצאתו	59.2	מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של פסק הדין לנתבע, לקובל, למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט אשר שימש משקיף מורשה בדין.

- תחילת תוקפו:

59.3 פסק דין של הממונה יכנס לתוקפו ביום נתינתו אלא אם כן יחליט הממונה כי יכנס לתוקפו במועד אחר.

סימן ד': הגשת ערעור

זכות ערעור:

60. פסקי הדין של הממונה ניתנים לערעור בפני בית הדין, הן על ידי הקובל והן על ידי הנתבע.

מועד הגשת ערעור:

61. הערעור יוגש תוך חמישה עשר יום מיום שנתן הממונה את פסק הדין נשוא הערעור (אם זה ניתן בפני המערער) או תוך חמישה עשר יום מיום שהומצא פסק הדין למערער (אם זה ניתן שלא בפני המערער).

כתב ערעור:

62. הערעור יוגש בכתב, למזכיר רשויות השיפוט ויפרט את נימוקי וטיעוני המערער.

המצאה:

63. מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הערעור:

63.1 לנשיא בית הדין.
63.2 לנמשיב (שיהיה הקובל או הנתבע, לפי העניין).
63.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה המערער או המשיב.
63.4 לדקאן הסטודנטים.

דקאן הפקולטה ו/או דקאן הסטודנטים יהיו רשאים לבקש ממזכיר רשויות השיפוט לזמנם לדיון בערעור.

ערעור אינו מעכב פס"ד:

64. הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין אלא אם כן יחליט בית הדין אחרת, לבקשת המערער.

סימן ה': הליכי דיון בבית הדין

קביעת המותב:

65. עם קבלת כתב ערעור יקבע נשיא בית הדין (בהתחשב בהנחיות האמורות בסעיף 16 דלעיל) את הרכב המותב בפניו יתברר הערעור ואם לא ייכללו הוא עצמו וממלא מקומו הקבוע בהרכב זה, אף את יו"ר המותב.

היקף הערעור:

66. הערעור יוגבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של הממונה והמערער או המשיב לא יורשו להציג ראיות בערעור, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות להם, ולא היו צריכות להיות ידועות להם, בעת הדיון בפני הממונה, או שבית הדין יסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות המחייבות, מטעמים של עשיית צדק, להציגן.

טיעונים בכתב:

67. - - -

67.1 אם לא יבקש המערער, בכתב הערעור, להשמיע טיעוניו בע"פ יהיה יו"ר המותב רשאי להורות כי טיעוני המערער והמשיב יוגשו לבית הדין בכתב באופן ובמועדים שיפורטו בהודעה בכתב, שישלח יו"ר המותב למערער ולמשיב.

67.2 לא הגיש המערער טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, יימחק הערעור.

67.3 לא הגיש המשיב טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, ידון בית הדין בערעור על פי טיעוני המערער בלבד.

מועד הדיון:

68. - - -

68.1 לא החליט יו"ר המותב על הגשת טיעונים בכתב, יקבע מזכיר

רשויות השיפוט, בתיאום עם יו"ר המותב, מועד לשמיעת הערעור.

68.2 המועד שייקבע לשמיעת הערעור לא יהיה מוקדם מארבעה עשר יום ולא יהיה מאוחר מעשרים ושמונה יום מהיום בו הוגש כתב הערעור.

שמיעת הערעור:

.69 במועד הקבוע לשמיעת הערעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה ולאחר מכן יהיה המשיב רשאי להשיב על טיעוני המערער.

פסק הדין:

.70 סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים, או - במקרה של טיעון בכתב - סמוך ככל האפשר לאחר קבלת טיעוני הצדדים שבכתב, יתן בית הדין פסק דין מנומק, בכתב.

סימן ו': דיונים סגורים ופרסום פסקי דין

דיון בדלתיים

.71 - - -

סגורות:

71.1 הדיונים בפני רשויות השיפוט יתנהלו בדלתיים סגורות אלא אם כן יחליט הממונה, או המותב הדן בערעור - לבקשת אחד הצדדים - בהחלטה מנומקת, לקיים דיון פומבי.

דיון פומבי:

71.2 הוחלט על קיום דיון פומבי, יהיה הממונה או המותב רשאי לקבוע מגבלות על כניסת קהל לאולם הדיונים, להוציא מהאולם מפריעים או להורות על המשך הדיונים בדלתיים סגורות.

פרסום פסקי דין:

.72 בכל פסק דין יקבע הממונה, או המותב, מפורשות:

72.1 האם יש לפרסם את פסק הדין על גבי לוחות המודעות באוניברסיטה.

72.2 האם אותם פסקי דין שעל פי ההחלטה יש לפרסמם יפורסמו תוך ציון שם הנתבע או ללא ציון שמו.

פרק שביעי: עבירות חניה - ברירת קנס

הגדרות:

.73 בפרק זה:

73.1 **"עבירת חניה"**: כל אחת מהעבירות על נוהל חנית רכב בקמפוס המפורטות בנספח ב' לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו וכל עבירה שתיווסף לנספח ב' על פי החלטה של ועדת החניה האמורה בנוהל הנ"ל.

73.2 **"שיעור הקנס"**: שיעור הקנס לכל עבירת חניה כנקוב בנספח ב'.

73.3 **"פקח"**: מי שהוסמך על ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע הוראות נוהל חנית רכב בקמפוס.

הודעה בדבר ברירת קנס:

.74 - - -

74.1 היה לפקח יסוד להניח כי תלמיד עבר עבירת חניה רשאי הוא למסור לתלמיד או להצמיד למכוניתו, הודעה בה יואשם התלמיד באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם את שיעור הקנס (המתאים לאותה עבירה) במקום לעמוד לדין בפני הממונה.

74.2 העתק ההודעה האמורה יישלח למזכיר רשויות השיפוט.

3. התנועה והחניה בשטח האוניברסיטה הינם בכפוף לתמרורים, לסימונים ולהוראות התנועה והחניה בקמפוס.
4. תנועה וחניה בניגוד להוראות מהווה עבירה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה בדין משמעתי.

ד. הכנסת בעלי חיים לקמפוס:
חל איסור על הכנסת בעלי חיים לקמפוס ללא היתר מיוחד של מדור הביטחון. איסור זה אינו חל על כלבים המשמשים לליווי עיוורים.

3. חפצים חשודים

א. חפץ עזוב ללא בעלים הינו בבחינת חפץ חשוד. עם גילוי חפץ נטוש יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק מיד את אנשי הביטחון. יש לנסות לאתר את בעל החפץ בסביבה הקרובה. אין לגעת או לטלטל חפץ כאמור, מחשש להיותו ממולכד.
ב. אזעקה תופעל במקרה של פיגוע או ארוע חריג.

4. נשק

הכנסת נשק לתחום הקמפוס תותר עם הצגת אישור תקף לנשיאת נשק:
א. אזרח — יתבקש להציג אישור תקף שהוצא על ידי משרד הפנים, התואם את מספר הנשק ואת שם בעליו.
ב. חייל במדים — בשרות סדיר או במילואים — יתבקש להציג אשור לנשיאת נשק מטעם שלטונות צה"ל.
ג. בשערי הכניסה לקמפוס חובה להודיע לשומר על נשיאת נשק ויש להציג בפניו את האישור המתאים.
ד. חל איסור על נשיאת נשק טעון בתחום הקמפוס.
נושא נשק יחוייב לפרוק את המחסנית מהנשק בעת שהייתו בקמפוס.
ה. יש להצניע את הנשק בתחומי הקמפוס.

5. שמירה על רכוש אישי

א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה. יש לשמור היטב על התיק/הארנק/החפצים האישיים בתחום הקמפוס ובמיוחד בספריות ובכיתות הלימוד, למניעת גניבות.
ב. תיק/חפץ עזוב יטופל כחפץ חשוד.
ג. יש לדווח למדור הבטחון על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש בתחום הקמפוס.

6. אבידות שנמצאו בתחום הקמפוס

המוצא אבידה באחד מבנייני האוניברסיטה ואינו מאתר את בעליה, ימסור אותה למנהל הבית בו נמצאה.
המוצא אבידה בשטח הקמפוס ואינו מאתר בעליה ימסור אותה למדור בטחון.

7. הוצאת ציוד

אין להוציא ציוד השייך לאוניברסיטה אל מחוץ לקמפוס אלא באישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה או מנהל היחידה לה שייך הציוד. כל המבקש להוציא ציוד לא מזוהה, ידרש ע"י עובדי הבטחון להוכיח בעלות על הציוד.

8. נוכחות בבניינים לאחר שעות הפעילות

בניני האוניברסיטה ננעלים ע"י מנהלי הבתים, הנוגעים בדבר, עם סיום הפעילות. הכניסה לבניינים לאחר שעות הפעילות אסורה. כניסה מותרת לבעלי אישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה.

9. פעילות צבורית בקמפוס
כל פעילות צבורית (עצרות, הפגנות, חלוקת חומר הסברה ועוד) בתחום הקמפוס חייבת באישור מוקדם של דקאן הסטודנטים (ראה עמ' מ"א).

10. משרדי מדור ביטחון
משרדי מדור ביטחון נמצאים בבניין המחסנים, מזרחית לבניין שנקר (כימיה), טל. 6408726, 6408880, 6408484, טלפון חרום — 6408222 (במשרד תורנות במשך כל שעות היממה).

11. נהיגה באופניים
אין להכניס אופניים לבניינים בקמפוס.
אופניים יש להחנות אך ורק במתקני החנייה לאופניים הממוקמים בסמוך לבניינים.

12. משחקים
אין לשחק במרחב הקמפוס במשחקי כדור ו/או בהטלת צלחות מעופפות וכיו"ב.
פעילות ספורטיבית ניתן לבצע אך ורק במסגרת יחידת הספורט של האוניברסיטה.

בטיחות ועזרה ראשונה

1. עקרונות הבטיחות מוגדרים בהוראות האוניברסיטה. התלמידים נדרשים לפעול בהתאם להוראות ולנוהלי הבטיחות הכלל-אוניברסיטאים והמיוחדים של יחידותיהם.

2. באוניברסיטה מועצת בטיחות כללית וועדות בטיחות יחידתיות ונוסף לאלה גם מנגנון בטיחותי מקצועי — יחידת בטיחות. אלה עומדים לרשות צבור התלמידים ואליהם יש לפנות בנושאים של ליקויים, הצעות לשיפורים ושאלות בעניני בטיחות תעסוקתית ובטיחות אש. על מפגעים בטיחותיים יש לדווח למנהל הבית.

3. מידע מתומצת על הדרך בה יש לנהוג ולמי יש לפנות במצבים חריגים, מרוכז על גבי "דף מידע לשעת חירום" הנמצא על כל לוחות המודעות ובמזכירויות היחידות. רצוי לקרוא אותו בעיתות רגיעה כדי לדעת להשתמש בו ביעילות גם במצב מתח.

4. חריגה מהוראות הבטיחות הינה עבירה בת עונשין בדין משמעתי.

5. על התלמיד לדווח למזכירות החוג/הפקולטה על כל תאונה בתוך הקמפוס, בה היה מעורב. טפסים מתאימים ניתן לקבל במזכירויות השונות. מטרות הדיווח: סיוע בסילוק מפגעים, להפקת לקחים ולהנפקת אישורים על התאונה.

6. מספרי הטלפון של יחידת-הבטיחות: 6408555.

7. תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבניין הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי - טלפון 6408666 - והיא פועלת בין השעות 18.00-08.00 בימים א'-ה'.
בכל בניין, בחדרו של מנהל הבית, נמצא תיק עזרה ראשונה.

אגודת הסטודנטים החדשה

אגודת הסטודנטים החדשה היא תאגיד עצמאי שבו מאוגדים תלמידים הלומדים באוניברסיטת תל-אביב. להלן תאור תמציתי של מטרות האגודה, עקרונות פעולתה ומוסדותיה, מבוסס על האמור בתקנונה של האגודה:

עקרונות האגודה ומטרותיה

1. לפעול למען רווחתו וטובתו של ציבור התלמידים באוניברסיטת תל-אביב.
2. לשמור על *תדמיתם*, *מעמדם* האקדמי, *עצמאותם* ואי-תלותם של התלמידים בתוך הקמפוס ומחוצה לו.
3. לייצג נאמנה את ציבור התלמידים כלפי כל רשות ו/או מוסד ו/או גוף ו/או אדם ובכלל זה ייצוג בכל מוסדות האוניברסיטה.
4. *לפעול בנאמנות למען האינטרסים* של ציבור התלמידים הן בתוך האוניברסיטה והן מחוצה לה.
5. לשמור על מכלול האינטרסים החברתיים, הכלכליים והציבוריים של כל ציבור התלמידים ולפעול למען הצטרפות כלל התלמידים באוניברסיטת תל-אביב לשורות אגודת הסטודנטים.
6. *לשמור* ולהקפיד על כך, שאגודת הסטודנטים, על כל מוסדותיה וגופיה הנבחרים תיבחר, תנוהל ותונהג אך ורק ע"י התלמידים.
7. לפעול למען קשירת קשרים עם אגודות וגופים סטודנטיאליים בארץ ובחו"ל.
8. לפעול למען קיום שוויון זכויות מלא לכל ציבור התלמידים, ללא הבדל דת, גזע ומין ולהכיר בכל *התארגנות סטודנטיאלית* הפועלת עפ"י החוק ועקרונות הדמוקרטיה.
9. האגודה תפעל במסגרת הסמכויות הקנויות לה בתקנון ועפ"י עקרונות המינהל התקין של הדמוקרטיה ובכלל זה, קיום מנגנון ביקורת עצמאי ובלתי תלוי, על כל פעולות האגודה לרבות פעולות הכספים שלה.

האגודה תפעל במסגרת העקרונות שפורטו לעיל – ע"מ להעניק לציבור התלמידים שירותים כגון: רכישת חומרי ועזרי לימוד במחירים מוזלים, השגת מלגות ומענקים, עזרה בהשגת דיור במעונות הסטודנטים לתלמידים נזקקים ולאחרים, ריכוז הצעות ובקשות עבודה, שירותי ולת"ם, מס הכנסה וכו' – *עפ"י קריטריונים קבועים שיפורסמו*.
כמו-כן, תפעל האגודה לפיתוח ולטיפוח הקשרים החברתיים והתרבותיים של ציבור התלמידים בתוך האוניברסיטה ומחוצה לה, ע"י קיום פעילויות תרבות וחברה (חוגים וכו') וכן תעמוד על קיום ושמירת חופש הביטוי וההתארגנות בתוך הקמפוס ובתוך האגודה.

חברות באגודה

1. זכאי להיות חבר באגודת הסטודנטים כל מי שמוכר ע"י אוניברסיטת ת"א כתלמיד. מי שחדל להחשב כתלמיד האוניברסיטה במהלך שנת הלימודים, ימשיך להחשב כחבר בהמשך אותה שנת לימודים ובלבד שתקופה זו לא תעלה על 3 חודשים למן היום בו הפסיק החבר להחשב כתלמיד האוניברסיטה.
2. חבר חייב למלא אחר תקנון האגודה ולציית להחלטות ולהוראות מוסדותיה המוסמכים של האגודה.
3. חבר זכאי להשתתף בפעולות האגודה ולהנות משרותיה, לבחור ולהיבחר למוסדות האגודה.

מוסדות אגודת הסטודנטים ופעילותה

בהתאם לתקנון אגודת הסטודנטים החדשה, נערכות אחת לשנה בחירות אזוריות, אישיות, ישירות וחשאיות למועצת האגודה. הבחירות נערכות על בסיס אזורי בחירה.

1. **מועצת האגודה** היא הרשות העליונה של אגודת הסטודנטים ותפקידיה הם: בחירת הוועד וועדת הבקורת, קביעת קווי פעולה למוסדות האגודה, פיקוח על פעולות הוועד, בחירת נציגים למוסדות האוניברסיטה ולמוסדות שמחוצה לה. החלטות המועצה יחייבו את כל חברי האגודה, מוסדותיה, נושאי התפקידים והמשרות שבה ואת עובדיה.
2. **ועד האגודה** הוא הזרוע המבצעת של המועצה הן כלפי מוסדות האוניברסיטה והן כלפי כל גוף שמחוצה לה. המועצה בוחרת בוועד בן שבעה חברים המורכב מיו"ר, סגנו וחברי ועד לענייני תרבות והסברה, פנים, חו"ל ופרוייקטים מיוחדים, עניינים אקדמיים, מלגות ומעונות.
3. **ועדות המועצה** — המועצה תתפצל לעבודה בשש ועדות (שבכל אחת מהן יכהנו חמישה או שבעה חברי מועצה), אשר תטפלנה בענייני כספים, נהלים, נושאים אקדמיים, קשרי חוץ והסברה, ענייני הסטודנט וענייני תרבות ובידור.
4. **ועדת הביקורת** — מורכבת משלושה חברים נבחרים ע"י המועצה בבחירות חשאיות. בין תפקידיה של הוועדה: בדיקת החוקיות, הסבירות, היעילות והחסכון בניהול משק הכספים של המועצה והוועד וכל נושא אחר שהוועדה תראה צורך לבדקו.

מידע מפורט על הבחירות לאגודת הסטודנטים החדשה ועל פעולותיה של האגודה מתפרסם בידיעון האגודה שיוצא לאור בתחילת שנת הלימודים.

מספרי טלפון חשובים באגודת הסטודנטים:

יו"ר האגודה	טל' 6422290
מח' לעניינים אקדמיים	טל' 6409514

ידיעופון — שירות מידע יומיומי על ביטולי שיעורים, פרסום ציונים, הודעות שוטפות לפי פקולטות:

מדעי החברה ואמנויות	6409941
מדעי הרוח וחינוך	6409942
ניהול ומשפטים	6409943
מדעים מדוייקים והנדסה	6409944
רפואה, מדעי החיים ועבודה סוציאלית	6409945.

משרדי אגודת הסטודנטים נמצאים בבניין מיטשל, קומה א'. דלפק הקבלה, בו ניתן לקבל את מרבית שירותי האגודה, ממוקם באולם הכניסה של קומה א'.
שעות הקבלה: ימים א' - ה' 17.00-09.00; יום ד' 18.30-09.00; יום ו' 12.30-08.30.

מבקר האוניברסיטה

מבקר האוניברסיטה בודק, לפי הצורך, את החוקיות, הסדירות, הסבירות, היעילות, החיסכון וטוהר המידות בניהול המשק, הכספים והמינהל ביחידות המינהליות והאקדמיות של האוניברסיטה ובגופים שבשליטתה. עוד בודק המבקר תלונות הראויות, לדעתו, להיבדק על ידו, המופנות כנגד האוניברסיטה או אחת מיחידותיה, למעט בנושאים אקדמיים המסורים לסמכות הסנאט.
משרד המבקר - בניין וולפסון להנדסה מכנית, חדר 332, טל. 6408490, 6408168.

דיונון

דיונון בנוי משתי מחלקות עיקריות: חנות הספרים ובית הדפוס.
בחנות הספרים ניתן לרכוש במחירים מוזלים ספרים מכל הסוגים, בעברית ובאנגלית, חוברות לימוד, מוצרי נייר, ציוד משרדי, מחשבונים, קלטות ועוד. כמו כן ניתנים בה שירותי הזמנות פרטיות מהארץ ומחו"ל.

החנות נמצאת בבניין מיטשל. שעות הפתיחה: ימים א'-ה' בשעות 08.30-19.00 וביום ו' בשעות 08.30-13.30. טל. 6410351/2, 6408413.

בית הדפוס עוסק בהוצאה לאור של ספרים וחוברות לימוד לתלמידי האוניברסיטה, ובהדפסה ושכפול של עבודות-גמר למיניהן. בית הדפוס נמצא במרתף בניין הגלריה האוניברסיטאית לאמנות ע"ש גניה שרייבר. שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 08.30-15.00.

טיפול שיניים לתלמידים

במסגרת ההוראה הקלינית הניתנת במרפאת השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר, יוכלו התלמידים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים אם הטיפולים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י תלמידים של השנים המתקדמות (שנים ה' ו-ו') בהשגחה מלאה של רופאי ביה"ס לרפואת שיניים.

העזרה הראשונה ניתנת בחינם. בדיקת מיון לצורך קביעה האם הטיפול תואם את צרכי ההוראה ועזרה ראשונה, נערכים בימים א'-ה' בין השעות 08:15-11:30. יעוץ כירורגי וטיפול כירורגי במידת הצורך - ללא תשלום, ניתנים בימים א'-ה' בין השעות 08:00-9:00. תמורת שאר הטיפולים המחיר הוא עפ"י מחירון קופ"ת.

בביה"ס מכון רנטגן משוכלל, בו ניתן לבצע מיגוון צילומי שיניים ולסתות במחירים מוזלים, בהתאם להפניית רופא. יש לתאם תור מראש בטלפון: 6409304, 6409857.

המרפאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים ברח' קלצ'קין, ליד התחנה הסופית של קווי אוטובוס מס': 7, 45, 49 (דן) ו-74, 86, 274 (אגד).

מרפאת האוניברסיטה

קופת חולים הכללית בשיתוף אוניברסיטת תל-אביב פתחה מרפאה בקמפוס האוניברסיטה (בניין הספריה המרכזית).

המרפאה פתוחה בימים א'-ה', בשעות 08.00-18.00 (בחופשת הקיץ 08.00-16.00).

שירותי הרפואה במרפאה:

* רופא בכיר ומומחה ברפואת המשפחה.
* אחות מוסמכת ומיומנת.
* טיפולים רפואיים.
* בדיקת א.ק.ג.; בדיקות מעבדה ואבחון.
* רופאים מומחים בעור, נשים ועוד.
* מסלול מיוחד לסטודנטים: לרפואה מקצועית, לבדיקות מיוחדות לאשפוז.

טפסי הרשמה ניתן לקבל במרכז למרשם ובמרפאת האוניברסיטה.

שרותי מזון

באוניברסיטה פועלים: מסעדות, מזנונים, מכונות אוטומטיות לכריכים, שתיה קרה ושתיה חמה. הפיקוח על שרותי המזון מבוצע ע"י הוועדה המשקית כלכלית בשיתוף אגודת הסטודנטים, משרד הבריאות המחוזי ובודקי כשרות. תלונות על טיב השרות או המזון יש להפנות בכתב לוועדה המשקית או בטלפון: 03-6408360.

מפת קמפוס אוניברסיטת תל־אביב

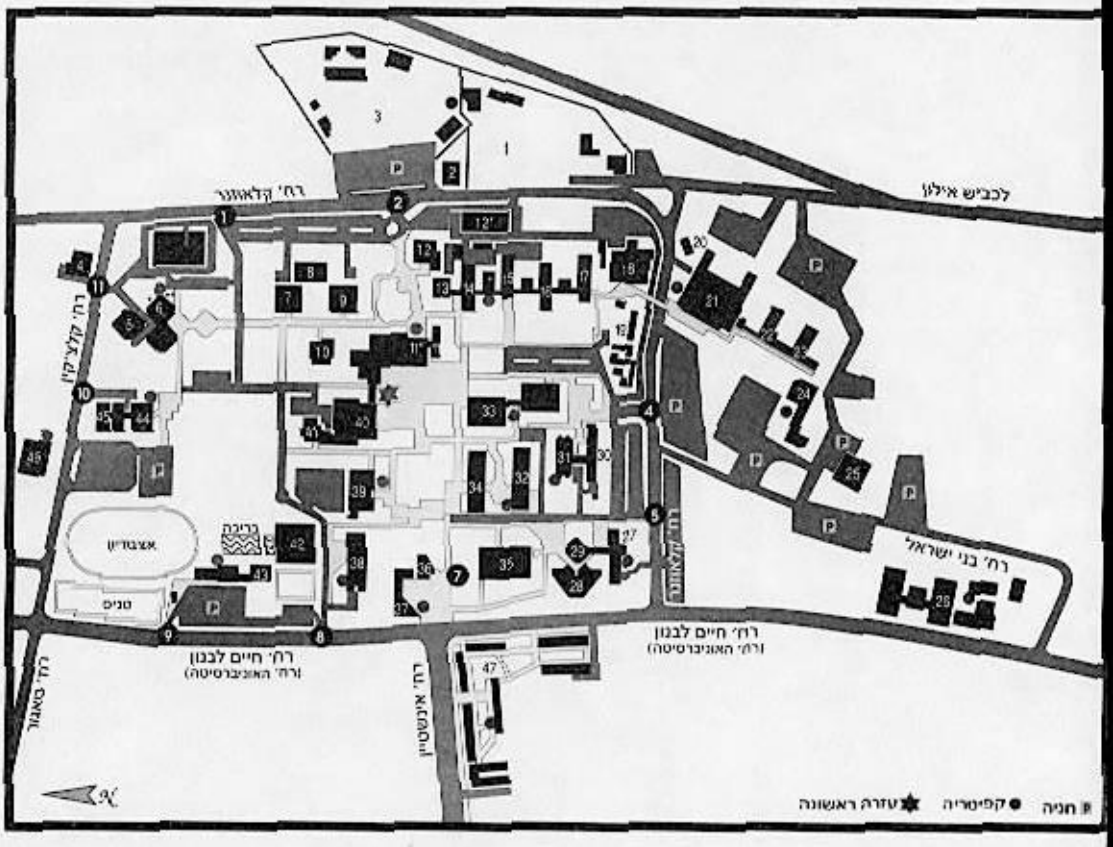

אורנשטיין – כימיה – 17
אריק מיטשל – מרכז הסטודנטים – 37
בית התפוצות – מוזיאון – *11
בריטניה, כהן־פורטר – מדעי החיים – 9
בר שירה – אודיטוריום – 29
ברנדר־מוס – ספרית מדעי החברה וניהול – 28
גולדרייך – ספורט רב תכליתי – 43
גולדשלגר – רפואת שיניים – 44
גילמן – מדעי הרוח – 33
גלסברג – מחקר רפואי – 5
גנים בוטניים – 3
ג'ק גרין – ביוטכנולוגיה – 8
דה בוטון – מנזה – 38
"דיונון" – 37
דסנברג־וולף – מרכז למרשם – 4
וולפסון – הנדסה – 21
וולפסון – הנדסת חשמל – 22
וינר – ספריה – 41
טרובוביץ – משפטים – 30
יד אבנר – נאוגרפיה – 46
כהן־פורטר, בריטניה – מדעי החיים – 9
לב – אודיטוריום – *15
לייט – ספרית משפטים – 31
לימודי הנדסה – 23
לימודי חוץ – 20
מאגרים גנטיים – 2
מאיר סיגלס – מחקר זואולוגי – 1
מאירבאום – אודיטוריום – *6
מארש – 45
מחסנים – מדור בטחון – *12
מיירהוף – ביה"ס להנדסאים – 26
מכסיקו – אממניות – 39
מנהלה – 19
מעונות הסטודנטים – 42
מרכז למרשם – דסנברג־וולף – 4
מרסל גורדון – מועדון האוניברסיטה – 25
ניימן – ספרית מד' מדוייקים והנדסה – 18
נפתלי – מדעי החברה – 27
סאקלר – רפואה – 6
סוראסקי – הספריה המרכזית – 40
עלית – מרכז לספורט – 42
פסטליכט אולם – בנין מכסיקו – 39
קולדר הבן – מרכז המישובים – 13
קפלון – מדעים מדוייקים – 14
קרטר – חקר בית התפוצות – 11
רובין – מוסיקה – 35
רוזנברג – יהדות – 10
רקנאטי – ניהול – 34
שאפל – ביה"ס לעבודה סוציאלית – 24
שלזאק – אודיטוריום – *6
שנקר – כימיה – 16
שנקר – פיזיקה – 15
שרייבר – גלריה לאמנות – 36
שרייבר ו. – מתמטיקה – 12
שרמן – מדעי החיים – 7
שרת – מדעי הרוח, חינוך – 32

שערים

שער אוסטריה – 1
שער דן בוכנר – 6
שער יוסף קרים – 5
שער רמניסיאנו – 4
שער ספורט – 9

שערים להולכי רגל

שער מתתיה – 2
שער פרנקל – 7
שער 10
שער 11

הפקולטה למדעי החברה

ידיעון תשנ"ה

עורכת רבקה גרליץ

כתבנית פרידה כהן

לזכרם

תלמידי הפקולטה שנפלו במערכות ישראל

אבנון שמואל ז"ל	מרט בארי ז"ל
אשבל יעקב (קלמן) ז"ל	מרמלשטיין יוסף ז"ל
בוכוול עמיחי ז"ל	סבאח אליעזר ז"ל
בודשטיין שלום ז"ל	פיורסט יאיר ז"ל
גור אריה אלכס ז"ל	פרח אפרים ז"ל
דגן רם ז"ל	קסלר מאיר אריה ז"ל
דן נחום ז"ל	קרוננפלד מיכאל ז"ל
כץ רם ז"ל	רביד בועז ז"ל
לובצקי רון ז"ל	רוזנפלד שלום ז"ל
ליפשיץ אהוד ז"ל	רייך רוברט ז"ל
ליפשיץ יהודה ז"ל	שגיא שלמה ז"ל
מלול יהודה ז"ל	שורר זיו ז"ל
מלצר יצחק ז"ל	שמר דרור ז"ל
מקוביצקי ישעיהו ז"ל	ששון זאב ז"ל

אוניברסיטת תל-אביב מעניקה מלגות הצטיינות לזכרם.

תוכן העניינים

עמוד

באור ראשי תיבות וקיצורים 5
מוסדות הפקולטה 6
מידע כללי 16
לימודי תואר ראשון 18
תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון 20
לימודי תעודה 22
לימודי תואר שני 23
מלגות לתלמידי תארים מתקדמים 25
תקנון 26
תחולת תוכניות לימודים ותקנות 26
משך הלימודים 26
רישום לקורסים 26
הכרה בלימודים אקדמיים קודמים 32
קורסים חופפים בתכנים 32
מילוי חובות הקורס 33
בחינות 34
שיפור ציון 36
ערעורים 36
הפסקת לימודים עקב אי-עמידה בדרישות אקדמיות 36
הפסקת לימודים ע"י התלמיד 37
חידוש לימודים/התקבלות מחדש 37
שקלול ציון הגמר 38
זכאות לתואר 39
תוכניות לימודים 41
אופני לימוד לקראת תואר ראשון 43
לימודים לאחר תואר 46
לימודים במקביל לקראת שני תארים 46
קורסים כלל-פקולטתיים 47
רשימת שיעורים (מערכת שעות) 51
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס 55
- תואר ראשון 57
- התמחויות בכלכלה 69
- תואר שני 80
- תואר שלישי 87
רשימת שיעורים (מערכת שעות) 92
החוג למדע המדינה 107
- תואר ראשון 109
- התמחויות במדע המדינה 118
- תואר שני 130
- תואר שלישי 136
רשימת שיעורים (מערכת שעות) 142
לימודי בטחון 156
רשימת שיעורים (מערכת שעות) 161

תחום לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה 163
- תואר ראשון 165
- החטיבות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה 180
- תואר שני 190
- לימודי חברה וסביבה 195
- סוציולוגיה של החינוך 197
רשימת שיעורים (מערכת שעות) 208
החוג לפסיכולוגיה 221
- תואר ראשון 223
- החטיבה בפסיכולוגיה 229
- תואר שני 236
רשימת שיעורים (מערכת שעות) 254
החוג ללימודי עבודה 279
- תואר שני 281
- החטיבה בלימודי עבודה 291
רשימת שיעורים (מערכת שעות) 295
התוכנית למדיניות ציבורית - תואר שני 301
רשימת שיעורים (מערכת שעות) 317
התוכנית לשמאות ולניהול מקרקעין - לימודי תעודה 321
החטיבות 331
חטיבות פקולטתיות 334
חטיבה בלימודים אורבניים 334
רשימת שיעורים (מערכת שעות) 336
חטיבה ללימודי נשים 337
חטיבה בעתונאות ובתקשורת 338
רשימת שיעורים (מערכת שעות) 339
חטיבות מחוץ לפקולטה 340
מכונים ויחידות מסונפות לפקולטה למדה"ח 363
הספריה למדעי החברה ולניהול 365
מכון גולדה מאיר לחקרי עבודה וחברה 366
המכון למחקר חברתי 366
המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר 367
המכון על-שם דוד הורוביץ לחקר ארצות מתפתחות 368
המכון למחקר כלכלי על-שם ד"ר ישעיהו פורדר 368
המכון לחקר ההזדקנות והזיקנה 368
המרכז ללימודים בינלאומיים ע"ש מוריס א. קוריאל 369
מרכז תמי שטיינמץ למחקרי שלום 369
המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה 370
הקתדרות בפקולטה למדעי החברה 372
לוח בחינות
תואר ראשון 374
תואר שני 384

באור ראשי תיבות וקיצורים

מדה"ח	-	מדעי החברה
שנה"ל	-	שנת הלימודים
סמ'	-	סמסטר
ש"ס	-	שעה סמסטריאלית
ש"ש	-	שעה שנתית
ד"מ	-	דרישה מוקדמת
דמ"ק	-	דרישה מקבילה

<u>אופני הוראה:</u>

סי	-	סמינר
סדי	-	סדנא
פרו"ס	-	פרוסמינר
קולקי	-	קולוקויום
ק"מ	-	קריאה מודרכת
שי	-	שיעור
שו"ת	-	שיעור ותרגיל
תי	-	תרגיל

מוסדות הפקולטה

דיקן הפקולטה - פרופ' אריה נדלר

ראשי החוגים

ראש ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	פרופ' יצחק זילכה
ראש החוג למדע המדינה	ד"ר מיכאל קרן
ראש החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	פרופ' נח לוין-אפשטיין
ראש החוג לפסיכולוגיה	פרופ' נחמיה פרידלנד
ראש החוג ללימודי עבודה	ד"ר ינון כהן
ראש התוכנית למדיניות ציבורית	פרופ' דוד נחמיאס
ראש התוכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	פרופ' איליה ורצברגר

מועצת הפקולטה

פרופ' אריה נדלר - יו"ר	פרופ' נח לוין-אפשטיין
פרופ' צבי אקשטיין	פרופ' תלמה ליבל
פרופ' אברהם בן-צבי	פרופ' ליאו ליידרמן
פרופ' אליעזר בן-רפאל	פרופ' אלחנן מאיר
פרופ' יוסף ברכמן	פרופ' נח מילגרם
פרופ' עזי ברק	פרופ' מיכאל מיסלובודסקי
פרופ' חיים בן-שחר	פרופ' זאב מעוז
פרופ' יוסף גרודזינסקי	פרופ' עמנואל מרקס
פרופ' גדעון דורון	פרופ' שאול משעל
פרופ' שלמה דשן	פרופ' אריאל מררי
פרופ' אלחנן הלפמן	פרופ' דוד נחמיאס
פרופ' צבי הרקוביץ	פרופ' זהבה סלומון
פרופ' יוחנן וואנר	פרופ' משה סמיונוב
פרופ' דוד ויטל	פרופ' יאיר עברון
פרופ' יורם וייס	פרופ' דוד פינס
פרופ' אינה ויינר	פרופ' גדעון פישלזון
פרופ' איליה ורצברגר	פרופ' יורם פלדון
פרופ' יצחק זילכה	פרופ' נחמיה פרידלנד
פרופ' זן זכאי	פרופ' חנן פרנק
פרופ' חיים חזן	פרופ' יעקב פרנקל
פרופ' אפרים טורגובניק	פרופ' מיכ פלנדרס
פרופ' יונה טייכמן	פרופ' יוחנן פרס
פרופ' מאיר טייכמן	פרופ' חיים פרשטמן
פרופ' יעקב טרופה	פרופ' אפרים צדקה
פרופ' זן יעקבסון	פרופ' אלכס צוקרמן
ד"ר ינון כהן	פרופ' יוסף קטן
פרופ' אפי יער	פרופ' גיורא קינן
פרופ' רוברט לוברב	פרופ' אהרון קליימן
פרופ' יעקב לומרנץ	פרופ' שולמית קרייטלר

פרופ' רחל קרניול	פרופ' ליאון שלף
פרופ' עמירם רביב	פרופ' מיכל שמיר
פרופ' גיורא רהב	פרופ' דן שניט
פרופ' אריאל רובינשטיין	פרופ' יונתן שפירא
פרופ' מיכאל רוזנבאום	פרופ' דינה שפירא
פרופ' אסף רזין	פרופ' שמעון שפירו
פרופ' משה שוקד	גב' דיה זלינגר

מנהל הפקולטה

ראש מנהל הפקולטה	דיה זלינגר
עוזר לראש מנהל הפקולטה בנושאי תלמידים	ורדה ביקוביצקי
עוזר לראש מנהל הפקולטה בנושאי מנהל	יעל קיילין
מזכירה לעניני תלמידים וחטיבות	טובה זרחיה
מזכירת מנהל ומשק	רות רוסט
מזכירה לעניני מורים וכ"א	זיקלין כרמל
מזכירת ועדת מינויים	יערה בן-אשר
מזכירת בחינות	אורה סלונים
מזכירת הדיקן	רות שטרנפלד
מזכירת ראש מנהל הפקולטה	מרים קנט
רכזת ניהולית ביה"ס לכלכלה	רות בריג
רכזת ניהולית החוג לפסיכולוגיה	רינה ברוק
עוזרת מנהלית החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	מרים סובלסון
עוזרת מנהלית החוג למדע המדינה	אסתר לנמן
מזכירת החוג ללימודי עבודה	יוספה שטיגליץ
מזכירת התוכנית למדיניות ציבורית	אילנה יוליס
מזכירת התוכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	אסתר ברק
מנהלת ספרית מדעי החברה והניהול	זיוה להט
מנהל גוש מדעי החברה	דוד שלייפר

ועדות הפקולטה

<u>ועדת מוראת</u>
פרופ' ח. חזן - יו"ר
ד"ר ג. ברזילי
ד"ר א. גוטליב
ד"ר י. הברפלד
פרופ' ע. רביב
ד"ר א. שוורץ
ד"ר י. שנהב

<u>ועדת קבלה</u>
פרופ' ד. זכאי - יו"ר
ד"ר ז. ברונר
פרופ' י. פרס
פרופ' ח. פרשטמן

<u>ועדת מחשב</u>
פרופ' ז. מעוז - יו"ר
ד"ר ח. אילון
ד"ר ר. דר
ד"ר ע. טרכטנברג
ד"ר ח. שטייר

<u>ועדת מלגות</u>
פרופ' א. רובינשטיין - יו"ר
ד"ר ד. דה-פריז
פרופ' א. יער
פרופ' ג. קינן
פרופ' מ. שמיר

<u>ועדת יחידתית לתלמידי מחקר</u>
פרופ' ל. לוידרמן - יו"ר
פרופ' צ. אקשטיין
פרופ' ג. דורון
ד"ר ג. קונדה
פרופ' ג. רהב
פרופ' מ. שוקד

סגל הוראה

א. מורי הפקולטה

ד"ר	אוה אילוז	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	חנה אילון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לחינוך
פרופ'	צבי אקשטיין	כלכלה
ד"ר	נורית בירד-דוד	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	שמגר בן-אליהו	פסיכולוגיה
ד"ר	אורי בן-אליעזר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אלחנן בן-פורת	כלכלה
פרופ'	אברהם בן-צבי	מדע המדינה
פרופ'	אליעזר בן-רפאל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	חיים בן-שחר	כלכלה
ד"ר	זוזה ברונר	מדע המדינה
ד"ר	גד ברזילי	מדע המדינה
פרופ'	יוסף ברכמן	התוכנית למדיניות ציבורית, הפקולטה לניהול
ד"ר	דניאל ברסלאו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	עזריאל ברק	פסיכולוגיה
ד"ר	אברהם גוטליב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	יעקב גלזר	כלכלה, הפקולטה לניהול
ד"ר	יולנדה גמפל	פסיכולוגיה, ביה"ס לחינוך
ד"ר	ניל גנדל	כלכלה
פרופ'	יוסף גרודזינסקי	פסיכולוגיה
ד"ר	עזר גת	מדע המדינה
ד"ר	דוד דה-פריס	לימודי עבודה
פרופ'	גדעון דורון	מדע המדינה
ד"ר	ראובן דר	פסיכולוגיה
פרופ'	שלמה דשן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	יצחק הברפלד	לימודי עבודה
ד"ר	אורי הדר	פסיכולוגיה
פרופ'	אלחנן הלפמן	כלכלה
ד"ר	אסתר הלפרן	פסיכולוגיה
ד"ר	מיכאל הריס	התוכנית למדיניות ציבורית
ד"ר	חנה הרצוג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	צבי הרקוביץ	כלכלה
פרופ'	יהודה הרשלג	כלכלה
פרופ'	דוד ויטל	מדע המדינה
ד"ר	סשה וייטמן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	יורם וייס	כלכלה
פרופ'	אינה וינר	פסיכולוגיה
ד"ר	יואב ורדי	לימודי עבודה
פרופ'	אליה ורצברגר	התוכנית למדיניות ציבורית
פרופ'	צבי זוסמן	כלכלה, התוכנית למדיניות ציבורית
פרופ'	אבנר זיו	פסיכולוגיה, ביה"ס לחינוך
פרופ'	יצחק זילכה	כלכלה
פרופ'	דן זכאי	פסיכולוגיה
פרופ'	חיים חזן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

פרופ' מיכאל חן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לחינוך
פרופ' אפרים טורגובניק	מדע המדינה
פרופ' יונה טייכמן	פסיכולוגיה
פרופ' יעקב טרופה	פסיכולוגיה
ד"ר מנואל טרכטנברג	כלכלה
פרופ' אברהם יוגב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לחינוך
ד"ר עובד יושע	כלכלה
פרופ' דן יעקבסון	לימודי עבודה
פרופ' אפרים יער	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר ערן ישיב	כלכלה
ד"ר יגון כהן	לימודי עבודה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' רוברט לובוב	פסיכולוגיה
ד"ר חיים לובין	כלכלה
פרופ' נח לוין-אפשטיין	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' יעקב לומרנץ	פסיכולוגיה
פרופ' תלמה ליבל	פסיכולוגיה
פרופ' ליאו ליידרמן	כלכלה
פרופ' אלחנן מאיר	פסיכולוגיה
פרופ' גדעון מדיני	פסיכולוגיה
פרופ' נח מילגרם	פסיכולוגיה, ביה"ס לחינוך
ד"ר מתתיהו מינץ	פסיכולוגיה
פרופ' מיכאל מיסלובודסקי	פסיכולוגיה
פרופ' זאב מעוז	מדע המדינה
ד"ר גיל מרום	מדע המדינה
פרופ' עמנואל מרקס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' אריאל מררי	פסיכולוגיה
פרופ' שאול משעל	מדע המדינה
פרופ' אריה נדלר	פסיכולוגיה
פרופ' דוד נחמיאס	מדע המדינה, התוכנית למדיניות ציבורית
ד"ר זאב סגל	התוכנית למדיניות ציבורית
ד"ר מישל סלואן	פסיכולוגיה
פרופ' משה סמיונוב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה
ד"ר אתי סנד	מדע המדינה
פרופ' יאיר עברון	מדע המדינה
ד"ר חיים עומר	פסיכולוגיה
פרופ' דוד פינס	כלכלה
פרופ' גדעון פישלזון	כלכלה
ד"ר ארתור פישמן	כלכלה
ד"ר יואב פלד	מדע המדינה
פרופ' יורם פלדון	פסיכולוגיה
פרופ' גיון פלנדרס	כלכלה
פרופ' נחמיה פרידלנד	פסיכולוגיה
ד"ר אריאלה פרידמן	פסיכולוגיה, ביה"ס לעבודה סוציאלית
פרופ' חנן פרנק	פסיכולוגיה
פרופ' יעקב פרנקל	כלכלה
פרופ' יוחנן פרס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לעבודה סוציאלית
פרופ' חיים פרשטמן	כלכלה

ד"ר	יהושע צאל	פסיכולוגיה
פרופ'	אפרים צדקה	כלכלה
פרופ'	אלכס צוקרמן	כלכלה
ד"ר	תמר צלניקר	פסיכולוגיה
ד"ר	גדעון קונדה	לימודי עבודה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אברהם קורדובה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	גיורא קיץ	פסיכולוגיה
ד"ר	יחיאל קלר	פסיכולוגיה
פרופ'	אהרון קליימן	מדע המדינה
פרופ'	שולמית קרייטלר	פסיכולוגיה
ד"ר	מיכאל קרן	מדע המדינה
פרופ'	רחל קרניול	פסיכולוגיה, ביה"ס לחינוך
פרופ'	עמירם רביב	פסיכולוגיה
פרופ'	גיורא רהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לעבודה סוציאלית
פרופ'	אריאל רובינשטיין	כלכלה
פרופ'	מיכאל רוזנבאום	פסיכולוגיה
פרופ'	אסף רזין	כלכלה
ד"ר	אלי שגיא	כלכלה
ד"ר	אברהם שדה	פסיכולוגיה
ד"ר	אבא שוורץ	כלכלה
פרופ'	משה שוקד	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	רון שחר	כלכלה
מר	יוסי שטיינמן	כלכלה
ד"ר	חיה שטייר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה
פרופ'	סידני שטראוס	פסיכולוגיה, ביה"ס לחינוך
ד"ר	עוז שי	כלכלה
ד"ר	יוסף שיין	מדע המדינה
ד"ר	שושנה שילה	פסיכולוגיה
פרופ'	ליאון שלף	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, הפקולטה למשפטים
ד"ר	דב שמוטקין	פסיכולוגיה
פרופ'	מיכל שמיר	מדע המדינה
ד"ר	רונן שמיר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	יהודה שנהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	יוסף שפיגל	כלכלה
פרופ'	יונתן שפירא	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	רינה שפירא	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לחינוך
פרופ'	שמעון שפירו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לעבודה סוציאלית

<u>**מורי הפקולטה אשר פרשו לגימלאות:**</u>

פרופ'	ליאון בויס	אמריטוס
פרופ'	צבי גיורא	אמריטוס
פרופ'	אריה גלוברזון	אמריטוס
פרופ'	יוסף לוין	בדימוס
פרופ'	מריון מושקט	בדימוס
פרופ'	אלקנה מרגלית	אמריטוס
פרופ'	שרה סמילנסקי	אמריטוס
פרופ'	רון שובל	בדימוס

מורים אורחים

ד"ר	יצחק אורון	כלכלה
ד"ר	רפאל אלדור	כלכלה
ד"ר	דליה אלעזר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אורי ב'ילר	מדע המדינה
ד"ר	יעל בנימיני	כלכלה
ד"ר	ירון דגן	פסיכולוגיה
ד"ר	ישראל דרורי	התכנית למדיניות ציבורית
פרופ'	אלי יופה	מדע המדינה
ד"ר	ברוך מבורך	מדע המדינה
ד"ר	גילה מנחם	התוכנית למדיניות ציבורית
ד"ר	חנן נוה	מדע המדינה
ד"ר	יוסף פרידמן	כלכלה
ד"ר	יצחק רועה	מדע המדינה
ד"ר	יעקב שיינין	כלכלה

ב. מדריכים ואסיסטנטים

יעל ארטשטיין	כלכלה
אריה אריאל	מדע המדינה
עודד ביזן	כלכלה
תומר בלומקין	כלכלה
איילת בלום	כלכלה
רונית בר-עם	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מנחם גוטליבובסקי	כלכלה
קורוש גליל	כלכלה
יוסף הדר	כלכלה
רפאל ונטורה	מדע המדינה
איל הוברס	מדע המדינה
אפרת כץ	כלכלה
תמר לרנטל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
רונית מלומד	כלכלה
ד"ר חנן נוה	מדע המדינה
יובל נחתום	כלכלה
גליה עופר	כלכלה
ניר פלטק	כלכלה
אדריאנה קמפ	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
דוד שוחט	כלכלה
דניאלה שנקר-שרק	מדע המדינה
ד"ר בועז שפירא	מדע המדינה
טל שקד	כלכלה
עדי תמיר	כלכלה

ג. מורים מן החוץ

ד"ר יוסף אברמוב	כלכלה
ד"ר חנה אופק	מדע המדינה ומדיניות ציבורית
פרופ' ישראל אורבך	פסיכולוגיה
ענת אזרן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר צבי אייזנבך	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' אלכס אלכסנדר	מדיניות ציבורית
שושנה אודון	פסיכולוגיה
עו"ד נחמן אורי	לימודי עבודה
עו"ד אריה אייזנשטיין	שמאות מקרקעין
ד"ר יאיר איינגבר	כלכלה ושמאות מקרקעין
סיגל אלון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ירמיהו אלוני	שמאות מקרקעין
רמי אמיר	כלכלה
ד"ר שמואל אמיר	כלכלה
ד"ר מיכה אנקורי	פסיכולוגיה
פרופ' אלן אפטר	פסיכולוגיה
ד"ר חנה ארגמן	שמאות מקרקעין
ליאת ארד	לימודי עבודה
ד"ר אבישי ארליך	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר דבורה בהר"ל	מדע המדינה
ד"ר יוסף בולס	מדיניות ציבורית
סוזי ביכלר	פסיכולוגיה
ד"ר נחום בן-אליא	מדיניות ציבורית
פרופ' זהר בן-אשר	כלכלה
ד"ר שמואל בן-צבי	כלכלה ומדע המדינה
ד"ר תמר ברוש	מדע המדינה
ד"ר גיל בפמן	כלכלה
עוזי ברלינסקי	מדיניות ציבורית
פרופ' ישראל ברק	מדיניות ציבורית
ד"ר ניצה ברקוביץ	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
חדוה ברקוביץ-בראונשטיין	פסיכולוגיה
ליאורה ברתור	פסיכולוגיה
ד"ר יוסף גבאי	כלכלה
משה גביש	מדיניות ציבורית
בן-ציון גולדשטיין	שמאות מקרקעין
גלעד גל	פסיכולוגיה
ד"ר ארנון גלעד	פסיכולוגיה
דניאלה גנדלמן	פסיכולוגיה
ד"ר יצחק גרינברג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ולימודי עבודה
ד"ר לב גרינברג	כלכלה ומדיניות ציבורית
ד"ר אריאלה דאור	מדיניות ציבורית
מרים דנון	פסיכולוגיה
עודד האשנר	שמאות מקרקעין
גיא הזרי	פסיכולוגיה
נעמי הולר	פסיכולוגיה
איריס הורוביץ	פסיכולוגיה
נירה הירש	פסיכולוגיה
אחמד המאירי	שמאות מקרקעין

יעל הר-אבן	סוציו' ואנתרו' ולימודי עבודה
אמנון וולפינגר	פסיכולוגיה
מיכאלה וולך	פסיכולוגיה
ד"ר דוד וטשטיין	כלכלה
אלי וייץ	לימודי עבודה
כנרת ויסלר	פסיכולוגיה
חיים וינברג	פסיכולוגיה
ד"ר שמחה ורנר	מדיניות ציבורית
דתיה זיו	פסיכולוגיה
שרון זיו	פסיכולוגיה
ד"ר סוזי זיידל	פסיכולוגיה
ד"ר יאיר זימון	כלכלה ושמאות מקרקעין
ציפי זך	לימודי עבודה
ע"ד אבי זמיר	מדיניות ציבורית
דלי חבר	פסיכולוגיה
ערן חיות	פסיכולוגיה
ד"ר ראובן חזן	מדע המדינה
חוה טובל	לימודי עבודה
זעט טיאנו	פסיכולוגיה
אלכס טלמור	לימודי עבודה
צבי טרופ	כלכלה
יוסף טריאסט	פסיכולוגיה
ריקרדו טרש	פסיכולוגיה
דפנה יואל	פסיכולוגיה
ד"ר גדעון יניב	כלכלה
ד"ר שמואל כהן שני	מדע המדינה
ד"ר יוסף כלב	פסיכולוגיה
אברהם כץ	שמאות מקרקעין
ד"ר יצחק כץ	מדע המדינה
ד"ר עוזר כרמי	לימודי עבודה
יורם להב	פסיכולוגיה
שרה להב	פסיכולוגיה
יהודית להט	פסיכולוגיה
ד"ר נעמי לויתן	פסיכולוגיה
ד"ר עודד לויתן	כלכלה
אילן לוטנברג	מדע המדינה
נחמה לנדאו	פסיכולוגיה
ד"ר תקוה לקר	כלכלה
מאיה לרמן	פסיכולוגיה
ע"ד נתן מאיר	שמאות מקרקעין
ד"ר יצחק מונטג	פסיכולוגיה
ד"ר ורדה מילבאואר	פסיכולוגיה
מנחם מלוכנא	שמאות מקרקעין
ד"ר שמואל מלמד	לימודי עבודה ופסיכולוגיה
אלברטו מסצ'יאני	פסיכולוגיה
ד"ר דוד נאור	כלכלה
ד"ר רינה נאמן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
שמעון נוה	לימודי בטחון
מינה נובסבאום-גומס	לימודי עבודה
רבקה נמקין	פסיכולוגיה

ד"ר אייל סולגניק	כלכלה
נילי סוקניק	לימודי עבודה
ד"ר גיתן סימונס	מדע המדינה
ד"ר הלנה סינה-דה סביליה	לימודי עבודה
מרים סנדרוביץ	פסיכולוגיה
ד"ר אחמד סעדי	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
אבי ספקטור	לימודי עבודה
ד"ר עמוס ספקטור	לימודי עבודה
אורה סתר	לימודי עבודה
ד"ר זיראר עמיאש	כלכלה
ד"ר עדי ערמוני	מדיניות ציבורית
ד"ר גדעון עקביה	לימודי בטחון
ד"ר ראובן פדהצור	לימודי בטחון
יהודית פדלון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר יוסף פוראי	שמאות מקרקעין
חולון פיטליק	לימודי עבודה
ד"ר גיל פיילר	כלכלה
ענבר פיין	פסיכולוגיה
פרופ' ויליאם פישר	פסיכולוגיה
רונית פלג	מדע המדינה
ד"ר שמואל פלג	מדע המדינה
שמואל פן	שמאות מקרקעין
בתיה פנחסי	פסיכולוגיה
רות פסח	פסיכולוגיה
מירה פרוינד	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר יורם פרי	מדע המדינה
ד"ר דוד פרייליך	מדע המדינה
מיכל פרנקל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
חנה קדם	פסיכולוגיה
ד"ר אילנה קופמן	מדע המדינה
רנן קופרמן	מדע המדינה
ד"ר דני קורן	מדע המדינה ומדיניות ציבורית
שמעון קורניצר	פסיכולוגיה
ד"ר תלמה קושניר	לימודי עבודה
צפורה קליש	פסיכולוגיה
פרופ' אדגר קראו	לימודי עבודה
חוה קרייזלר	פסיכולוגיה
חנן קריסטל	מדע המדינה
נוהר קריספין	פסיכולוגיה
ד"ר גד רביד	לימודי עבודה
ד"ר מרדכי רגב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
זניאל רוזוליו	סוציו' ואנתרו' ולימודי עבודה
ע"ד הנריק רוסטוביץ	שמאות מקרקעין
אלן רייסל	פסיכולוגיה
תמר שביט	פסיכולוגיה
עדנה שדה	פסיכולוגיה
ד"ר שרגא שדה	פסיכולוגיה
ערן שדך	פסיכולוגיה
אורית שוורץ	פסיכולוגיה

ד"ר יעל שושני	פסיכולוגיה
אסתר שחם	פסיכולוגיה
יוסף שטיינמן	שמאות מקרקעין
ד"ר קרלו שטרנגר	פסיכולוגיה
ד"ר אתי שילוני	פסיכולוגיה
אורי שלו	פסיכולוגיה
פרופ' אריה שלוסברג	פסיכולוגיה
אלינה שלקס	פסיכולוגיה
נירה שמידט-מנור	סוציו' ואנתרו' ולימודי עבודה
ד"ר אבי שמחוני	כלכלה
שושנה שני	פסיכולוגיה
ד"ר יגאל שפי	לימודי בטחון
ד"ר אוריאל שפיגל	מדיניות ציבורית
ד"ר עמי שקד	פסיכולוגיה
שי שקרוב	מדיניות ציבורית
ד"ר מרטין שרמן	מדע המדינה
אבי שרוף	פסיכולוגיה
עירית שריג	פסיכולוגיה
פרופ' איתן ששינסקי	כלכלה
שירה תיבון	פסיכולוגיה
ד"ר אילן תלמוד	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

מידע כללי

מידע הנוגע לכל תלמיד באוניברסיטה מתפרסם במבוא לידיעון זה [הדפים הצהובים], חלק זה נועד לספק לתלמיד מידע יחודי לפקולטה למדה"ח בנושאי תוכניות לימודים, תקנות ונהלים. בנוסף, מתפרסם מידע באמצעות חוזרים ומודעות על לוחות המודעות החוגיים הנמצאים בקומות א',ב',ג', בבנין נפתלי ועל לוחות המודעות הכלליים בקומה ג'.

התלמידים מתבקשים לקרוא היטב את הידיעון, לעקוב באופן שוטף אחר החוזרים והמודעות ולפנות למזכירות רק בנושאים שאין עליהם מידע בכתב.

מודיעין

לנוחיות תלמידי הפקולטה ואורחיה מופעלת בחדר 311 נקודת מודיעין בימים א'-ה' בשעות 10-12 ובימים א',ב',ד' בשעות 14-16. מספר הטלפון של המודיעין הוא 03-6409727.

ליד נקודת המודיעין נמצאים טפסים שונים לשימוש התלמידים כגון: בקשות להידוש לימודים, לאישור זכאות לתואר, לרשומת לימודים רשמית. כן ניתן להזמין צילום מחברת בחינה.

שעות קבלה

	החדר	מס' טל'	שעות הקבלה	לוח מודעות
דיקן הפקולטה	305	6409733	בתאום עם המזכירה	
ראש מנהל הפקולטה	305	6409735	בתאום עם המזכירה	
ע/ראש מנהל לענייני תלמידים	301	6409730	יום ג' בשעות 9.00-10.00	
מזכירה לענייני תלמידים	311	6409727	ימים ב' - ה' בשעות 11.00-12.00	
מזכירות הפקולטה: חטיבות ואישורי זכאות לתואר	311	6409727	ימים א'-ה' 10.00-12.00	קומה ג'
אישורי ציונים	310	6407548	ימים א'-ה' 10.00-12.00	
מזכירת ועדת הוראה וקבלה	310	6407548		
ביהס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	717	6409539	ימים א'-ה' 10.00-12.00	קומה א'

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	615	6409734	ימים א'-ה' 11.00-13.00	קומה ב'
החוג למדע המדינה	513	6409743	ימים א',ג', ה' 10.00-12.00 ימים ב',ד' 13.00-14.00	קומה ב'
החוג ללימודי עבודה	414	6409737	ימים א'-ה' 10.00-12.00	קומה ד'
החוג לפסיכולוגיה	שרת 101	6409693	ימים א'-ה' 10.00-12.00	שרת, קומה א'
התוכנית למדיניות ציבורית	057	6409705	ימים א'-ה'	אגף פולק
התוכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	051	6409298	ימים א'-ה' 8.00-11.00	אגף פולק

שעות הקבלה של ראשי החוגים, יועצי החוגים והמורים מתפרסמות על לוחות המודעות.

אישורים

1. <u>אישורים ממערכת "אונידע"</u>
בתחנות "אונידע" המוצבות בבנייני האוניברסיטה ניתן לקבל באמצעות כרטיס התלמיד הממוחשב אישורים שונים. פרטים - במבוא הכלל אוניברסיטאי.
האישורים מופקים רק לתלמידים פעילים שאינם חייבים שכר לימוד.

2. <u>אישורים הניתנים ע"י מזכירות הפקולטה*</u>
תלמיד המעונין באחד האישורים המפורטים להלן יפנה למדור אישורים במזכירות הפקולטה (חדר 311).
את הבקשה לאישור יש להגיש לפחות חודש לפני המועד המבוקש לקבלתו.

סוגי האישורים:

2.1 רשומת לימודים רשמית - מומלץ לכל תלמיד לבדוק פלט זה על כל פרטיו אחת לסמסטר.

2.2 אישור מצב לימודים
מפרט את יתרת חובות התלמיד לתואר וניתן רק לתלמידים הנמצאים בשלב מתקדם של לימודיהם. אישור מצב לימודים, בו מצויין כי התלמיד סיים חובותיו בחוג מבלי שסיים את כלל חובותיו לתואר, תקף למשך שלוש שנים מיום הוצאתו.

2.3 אישור על סיום לימודים בחוג אחד
ניתן רק לתלמיד דו-חוגי ותקף למשך שלוש שנים מיום הוצאתו.

2.4 אישור זכאות לתואר - ראה סעיף זכאות לתואר בפרק "תקנון".

---

* האישורים טעונים תשלום לפי תעריף הנקבע על-ידי האוניברסיטה. תלמיד שלא הסדיר שכר לימוד אינו זכאי לקבל אישור.

תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון

מדי שנה מוענקות לתלמידים בעלי השגים מעולים, תעודות הצטיינות מטעם רקטור האוניברסיטה. כן מוענקות לתלמידים, בעלי השגים ראויים להערכה, תעודות הצטיינות מטעם דיקן הפקולטה.
התעודות מוענקות על השגים בלימודים בשנת הלימודים הקודמת.
אמות המידה לקבלת תעודות הצטיינות נקבעות מדי שנת לימודים.

1. שמות התלמידים שקבלו תעודת הצטיינות ומלגה מטעם רקטור האוניברסיטה על הצטיינות בלימודיהם בשנת תשנ"ג:
   אופק רונן - פסיכולוגיה
   אילון גלית - מדע המדינה
   אלפרין ניר - כלכלה
   הדס שירלי - כלכלה
   נקר מירב - סוציולוגיה
   שנפלד יואב - פסיכולוגיה

2. שמות התלמידים שקבלו תעודת הצטיינות מטעם דיקן הפקולטה ומלגות הנצחה ע"ש חברי סגל האוניברסיטה ותלמידיה על הצטיינות בלימודיהם בשנת הלימודים תשנ"ג:

ביה"ס לכלכלה

אהרונוביץ גלעד
אלון רועי
ברין זוהרן
גוטליב תומר
גוסיסקי דוד
גפן דנית
הרצוג חן
וליקובסקי חיים
טרטקובסקי דן
כהן נאוה
משעל אייל
סידי רונן
קלוש ליאור
קמינץ שחר

החוג למדע המדינה

ברקנר עמית
גרוסמן לימור
וולף ערן
פרומן דנית
לוי רן
קאריתי אודליה

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

דרגיש רות
חזנוביץ אדה
לב יטבת
מנדלוויס גיל
קלב אלכסנדרה

החוג לפסיכולוגיה

כץ דינה
פלדמן גילי
רויטמן עדיה
שחק ענת

3. שמות התלמידים שקבלו תעודות הצטיינות, מטעם דיקן הפקולטה על הצטיינותם בלימודיהם בשנת הלימודים תשנ"ג:

ביה"ס לכלכלה

אשר לילך	חסון יוסף	פינקוס דן
בזק שי	טריסטר אביטל	פיקמן ניר
בן-זאב יובל	יסעור דורון	קובלנץ יהושוע
בן-ישראל עופר	יצחקי איתי	קלייטמן רונית
בן-עמי עופר	כהן גלית	קלמנסון רונן
בר-אור הדס	כרמל אורית	קניון אלון
ברגר שרון	לוי מירב	רבינוביץ מיכאל
גבאי קרן	מאמן מיכאל	רובינציק אנה
גדה אילון	מורד אורה	רובינשטיין שרון
דולב אייל	מנור אמיר	רוזנבאום שירלי
דומברבה נתן	ניר ערד	רזין דני
הלמן מיכאל	סיוני גדי	רכבי עמית
ויטמן אסף	עדני גיל	שאנן-סצי רינת
זר יצחק	פוקרישבסקי צבי	שני טל
חביב טסי		

החוג למדע המדינה

אלברגר צביקה	גבירץ גיפרי	פרומן דנית
אלישע מירב	וידן אמנון	צרפתי אלון
ארליכמן עדן	וינר קרן	רון עמית
בן אליא ערן	להב שנית	שומרוני גלית
בן פורת ערן נח	לוי שחר	שטיבל תמר
בניוביץ גיא	מגיד נירית	שמי סיוני קרן
בנימין איתן		

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

גורפינקל מיכל	ויגבך שירית	שבתאי ליאת
גרשון יצחק	לצטר לילך	שחם ענבר
דוד ליאורה	מילנוב יעל	שטרן שתיל דפנה
דוזי תמר	פדהצור טל	שרף תן
דניאליס שירי	פורטנוי עירית	שנער אורית
דקל מיכל		

החוג לפסיכולוגיה

בן דוד גיא	נוסבאום שירי	קלינה לבנת
ברוש עדי	פישמן עדית	שליט רחל
גורביץ גלית	פריסטטר שחר	שמושקוביץ יעל
זינר אלון	צור אנטל	שנפלד יואב

לימודי תעודה

הפקולטה מקיימת תוכנית לימודי תעודה בשמאות וניהול מקרקעין.

התוכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון בציון גמר "טוב" (75) לפחות בעיקר במקצועות: כלכלה, מנהל עסקים, משפטים, גיאוגרפיה, הנדסה אזרחית, אדריכלות ואגרונומיה, אך פתוחה גם לבוגרי מקצועות אחרים.

תוכנית הלימודים כוללת 51 ש"ס (ללא לימודי השלמה). הלימודים נמשכים שנתיים ומתקיימים בשעות אחה"צ והערב.

לבוגרי התוכנית תוענק ע"י האוניברסיטה תעודה בשמאות וניהול מקרקעין.

התמחות ובחינות המועצה לשמאות מקרקעין

לפי החלטת מועצת השמאים בעלי תעודה בשמאות וניהול מקרקעין מטעם אוניברסיטת ת"א יהיו פטורים מכל בחינות המועצה , למעט הבחינה ב"שומה למעשה". לקבלת ההסמכה נדרשת התמחות (סטאז').

פרטים מלאים מופיעים בפרק התוכנית לשמאות ולניהול מקרקעין בידיעון זה.

לימודי תואר שני

החוגים בהם ניתן ללמוד לקראת התואר השני:

- כלכלה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
  סוציולוגיה של החינוך (בשילוב עם ביה"ס לחינוך)
- מדע המדינה
  לימודי בטחון (בשילוב עם ביה"ס להסטוריה)
- לימודי עבודה
- מדיניות ציבורית
- פסיכולוגיה

ראה מרכזים בתוכניות החוגים.

רישום וקבלה

רשאי להגיש מועמדות ללימודי התואר השני מי שסיים את לימודיו לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת, בציון גמר "טוב" (75) לפחות. בעל תואר "בוגר" בתוכנית דו-חוגית רשאי להגיש מועמדות אם סיים בציון "טוב" לפחות את לימודיו בחוג אליו הוא מעונין להתקבל לתואר שני. ממועמדים ממוסדות בהם נהוגה תוכנית לימודים בחוג ראשי ובחוג משני יידרש ציון גמר "טוב" לפחות בחוג הראשי.

במקרים מיוחדים רשאית ועדת הקבלה של החוג להמליץ בפני ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר קבלת מועמדים אשר ציון הגמר שלהם הוא בין 70 ל-75. מועמדים אלה, אם יתקבלו, יהיה מעמדם "תלמיד על תנאי".

עבודת הגמר

הנחיית עבודת גמר לתואר שני תעשה ע"י מורה, בדרגת "מרצה" למחות, שהוא בעל מינוי מלא באוניברסיטת תל-אביב.

אין לבחור בנושא חסוי כנושא לעבודת גמר.

עבודת הגמר תודפס במעבד תמלילים ותוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים תאושר עבודה בשפה אחרת, במקרים אלה ייכתב תקציר בעברית. על תלמיד המעונין בכך להצטייד בהמלצת המנחה ולהפנות הבקשה לועדת ההוראה.

תפוצת העבודה:

- למדריך האישי של התלמיד (אם עבודת הגמר נעשתה בהדרכת שני מורים, יגיש התלמיד עותק נוסף)
- לתיק האישי של התלמיד
- לחוג
- לספריית הפקולטה
- לספריה הלאומית בירושלים

שער העבודה: דוגמת שער לעבודת הגמר - ראה בעמוד הבא.

סדר פנימי:

בעמ' ב' יודפס שער פנימי כדוגמת השער החיצוני. תוכן העניינים יופיע בתחילת העבודה. רשימת המקורות והביבליוגרפיה יופיע בסוף העבודה. השער האחורי של העבודה יהיה בשפה האנגלית. בדף הפנימי של שער זה יופיע סיכום מקוצר של עיקרי העבודה בשפה האנגלית.

פרסום:

לא יפרסם תלמיד את עבודת הגמר או חלק ממנה אלא בהסכמת המדריך, אשר תינתן בכתב. על התלמיד לציין שהפרסום הוא עבודת גמר או חלק מעבודת גמר שנעשתה באוניברסיטת תל-אביב בהדרכת מדריך העבודה.

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה

החוג ל.....

הנושא

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר

"מוסמך אוניברסיטה" - מ.א.

באוניברסיטת תל-אביב

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה הוכנה בהדרכת:
(שם המדריך/ים)

תאריך (חודש ושנה)

מלגות לתלמידי תארים מתקדמים

1. <u>מלגות הצטיינות</u>

הטיפול במלגות הצטיינות מתבצע בועדת המלגות הפקולטתית במהלך סמסטר א'. רשימות המומלצים מועברות לועדה ע"י החוגים. עם זאת רשאי תלמיד לתואר שני הרואה עצמו מתאים להציע את מועמדותו ע"י פניה ליועץ תואר שני בחוג.
בבחירת המועמדים מבין תלמידי התואר השני יישקלו השגים שהושגו בשנה"ל תשנ"ג, כגון: ממוצע ציונים, עבודה סמינריונית מצטיינת ולגבי תלמידי שנה ראשונה - השגים גבוהים במיוחד בלימודי הב.א.

2. <u>מלגות סיוע כלכלי</u>

בקשות לקבלת מילגת סיוע כלכלי יש להפנות לדיקנט הסטודנטים.

3. <u>מלגות חד פעמיות</u>

מדי פעם מתקבלות מלגות חד-פעמיות. הודעות על כך מתפרסמות על לוחות המודעות החוגיים.

ת ק נ ו ן

פרק זה מכיל את תקנון הפקולטה למדעי-החברה, אשר נקבע ע"י מועצת הפקולטה וכפוף לתקנון האוניברסיטה, וכן הנחיות לתלמיד.

תחולת תוכניות לימודים ותקנות

תחולת התקנון

א. התקנון החל על התלמיד הוא התקנון המתפרסם בידיעון השנה השוטפת וכן תקנות המתפרסמות בהודעות ובחוזרים.
ב. תקנות חדשות חלות על כל התלמידים, ללא תלות בשנה בה החלו ללמוד, אלא אם נאמר בהן אחרת.
ג. בנוסף על תקנון הפקולטה חל על התלמיד תקנון החוג בו הוא לומד.
ד. התקנון חל על כל הלומדים קורסים בפקולטה, כולל תלמידי פקולטות אחרות.
ה. ועדת ההוראה היא הגוף היחיד המוסמך לאשר חריגות מן התקנון.

תחולת תוכניות לימודים

א. תוכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא זו המתפרסמת בידיעון השנה בה החל ללמוד.
ב. תלמיד, המחליף חוג לימוד, חלה עליו תוכנית הלימודים של השנה בה החליף את חוג הלימוד (ולא של השנה בה החל ללמוד בפקולטה).
ג. תלמיד המחדש לימודים לאחר הפסקה - חלות עליו תקנות מיוחדות (ראה בהמשך בסעיף "חידוש לימודים").

משך הלימודים

א. הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שישה סמסטרים.
התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר תוך שש שנים מתחילתם.
ב. מכסת הלימודים המינימלית לתואר שני היא 14 שעות שנתיות. מכסה זו חלה גם על בעל תואר מ.א. הלומד לקראת מ.א. נוסף.
הלימודים לקראת התואר השני נמשכים חמש שנים לכל היותר לכל היותר.
תלמיד במסלול עם עבודת גמר חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.
ג. תלמיד שלא סיים את כל תוכנית הלימודים לתואר ראשון או שני במועד לא יהיה זכאי להמשיך את לימודיו, אלא באישור ועדת הוראה. האישור ינתן רק במקרים חריגים והתלמיד יהייב בקורסי השלמה.
ד. תקופות של הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי של לימודים לקראת תואר ובפרק הזמן המרבי לעמידה בתנאי מעבר.

רישום לקורסים

לקראת כל סמסטר מתקיים רישום לקורסים (בחוג לפסיכולוגיה מתקיים רישום בסמסטר א' בלבד). על התלמיד להרשם לקורסים אותם הוא מעונין ללמוד.
הרישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות היחידה שבמסגרתה ניתן הקורס.
הרישום מוזן למחשב. קליטה תקינה של הרישום לקורסים מבטיחה את הופעת שם התלמיד ברשימות הנבחנים ומהווה בסיס לרשומת הלימודים הממוחשבת שלו. בעת הזנת הרישום למחשב נעשה שימוש במושגים הבאים:

חוג - קיימות הגדרות שונות למושג חוג לימודים. ההגדרות הן:
- חוג האם - החוג אליו התקבל התלמיד. (לתלמיד דו חוגי שני חוגי אם).
- חוג חטיבה - החוג בו לומד התלמיד לימודי חטיבה.
- חוג לימודי העשרה - כל הקורסים שילמד התלמיד כלימודי העשרה.

מסגרת - מסגרת היא קבוצת קורסים בעלי מכנה משותף (לדוגמא: קורסי שנה א' המהווים תנאי מעבר לשנה ב', קורסי חובה שנה ב', קורסי בחירה וכו').
תלמיד שלימודיו בחוג הופסקו או שהפסיקם ביוזמתו ומתקבל לחוג אחר לאחר שביצע כבר רישום לקורסים בחוג הקודם חייב לפנות למרכזת מזכירות תלמידים לשם שיבוץ הקורסים מחדש.

הנחיות

בבואו לרישום - חובה על התלמיד להציג שובר תשלום מס' 1 לשנה"ל תשנ"ה

1. לקראת כל סמסטר נקבע תור לרישום לקורסים.
תלמיד חדש יקבל לביתו הודעה אישית המפרטת את תאריכי הכניסים וסדרי הרישום ומציינת את מספרו בתור לרישום*.
התור לתלמידים ממשיכים נקבע עפ"י דרישות הקדם שביצע התלמיד ועל פי מכסת הלימודים שצבר.
2. תלמיד שאינו יכול לבוא להרשם במועד שנקבע לו, יבצע את הרישום באמצעות אדם אחר. על הרושם להביא עמו שובר תשלום מס' 1 לשנה"ל תשנ"ה ואת הזימון לרישום ולבוא לרישום בדיוק במועד שנקבע.
תלמיד המשרת במילואים ביום שנקבע לו לרישום, זכאי לקבל ממזכירות החוג מכתב למפקדיו, ובו בקשה לשחררו למספר שעות לצורך הרישום. תלמיד ביה"ס לכלכלה יבוא להרשם לאחר שיסיים את המילואים ותורו ישוחזר (למעט סמינר).
בשום מקרה לא תאושר הקדמה במועד הרישום שנקבע.
3. על התלמיד להכין לעצמו מערכת שעות בהתבסס על תוכנית הלימודים המתפרסמת בידיעון. בחלק מן הקורסים ניתן יהיה לבצע רישום לסמסטר א' ו-ב'. בחוג לפסיכולוגיה יתבצע הרישום רק בסמסטר א'. תשומת לב התלמיד מופנית ללוח הבחינות המתפרסם בידיעון זה.
מומלץ לתלמיד להכין לעצמו, לפני בואו לרישום, מערכות לימודים חלופיות למקרה שקורסים/קבוצות אליהם תכנן להרשם יסגרו עד הגיע תורו לרישום.
על התלמיד לבדוק לפני כניסתו לחדר הרישום, אם לא חלו שינויים במערכת השעות שפורסמה בידיעון.
הודעות על השינויים תתפרסמנה בדף תיקונים וכן על לוח מערכת השעות בקומה ג'.
4. הרישום יערך בבנין נפתלי. מספרי חדרי הרישום יפורסמו בימי הרישום בכניסה לבנין.
5. **תנחיות לשימוש בקודים** - בכל רישום לקורסים חובה לציין את קוד החוג והמסגרת אליהם מעוניין התלמיד לשייך את הקורס.
בטפסי הרישום של חוגי האם יודפסו הקודים המתאימים מראש. בביצוע רישום לקורסים מחוץ לחוג האם על התלמיד לציין את הקודים המתאימים עפ"י הטבלה המודפסת על גבי טפסי ההפניה.
לצורך רישום מחוץ לפקולטה יש להצטייד בטפסי הפניה, טפסים אלה יימצאו לחלוקה ליד המזכירויות וליד חדרי הרישום בבנין נפתלי.
6. חובה להזין למחשב את טופס הרישום מיד לאחר אישורו ולאמת את קליטת הרישום ע"י בדיקת פלט מחשב. לאחר אימות הרישום יש להשאיר את הטופס בחדר ההזנה.

---

* בביה"ס לכלכלה יקבע התור עפ"י מחוזריות קבועה של קבוצות אותיות האי"ב. התור יתפרסם בקומה 7 בסמוך למועד הרישום.

תקנות

1. רישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות יחידת הלימוד במועדי הרישום הנקבעים לקראת כל סמסטר.
2. בקורס שיש בו שיעור ותרגיל חייב התלמיד להרשם הן לשיעור והן לתרגיל. תלמיד שהשתתף בקבוצה אליה לא נרשם לא יהיה זכאי לגשת לבחינה; ואם נגש, ציונו לא יוכר. הוספת שם התלמיד ברשימת הנוכחות ע"י המורה או מתן אישור ע"י מורה להצטרפות לקבוצה אינם מהווים רישום לקורס.
3. **חל איסור מוחלט להרשם לקורסים החופפים בשעות הלימוד שלהם** באופן מלא או חלקי (גם אם המורים הנוגעים בדבר נתנו הסכמה לכך).
4. במקרה של בו"ר או המתנה לציון בקורס המהווה דרישת קדם, ירשם התלמיד ברישום המאוחר.
5. הרישום כשלעצמו אינו אשור לזכאות ללמוד את הקורס. רק תלמיד הממלא אחר כל הדרישות - האקדמיות והתקנוניות - ייחשב לתלמיד קורס.
6. רישום מאוחר ושינויים במערכת (החלפת קבוצה, הוספת קורס) רשאי התלמיד לבצע רק בשבוע השני של הסמסטר. לא ניתן להרשם לקורס לאחר מועד זה. רישום מאוחר או שינוי במערכת הנעשה ביוזמת התלמיד וכן מסירת הטופס להזנה לאחר תום מועד הרישום חייבים בתשלום.
7. במקרים מיוחדים, ורק בכאלה שבהם ישנם שיקולים אקדמיים, ניתן לבטל רישום לקורס לאחר המועד הנ"ל, אך לא יאוחר מתום השבוע הרביעי של הסמסטר.
8. בכל הנוגע לרישום לקורס מחוץ לפקולטה, להשתתפות ולבחינה בו, חל על תלמיד מדה"ח תקנון הפקולטה/החוג הנותנים את הקורס. בכל הנוגע לקורסי הפקולטה חל על תלמידי פקולטות אחרות תקנון הפקולטה למדה"ח.
9. סדרי הרישום עשויים להשתנות מסמסטר לסמסטר. על התלמיד לעקוב אחר מודעות בנושא זה המתפרסמות לפני כל תקופת רישום.
10. *מי שהתקבל לאחד מחוגי הפקולטה ולא ביצע דישום לקורסים בחוג זה לא ייחשב כתלמיד בחוג, למעט תלמיד שהתקבל לחוג לפסיכולוגיה וקיבל אישור לדחות את תחילת לימודיו.*

תאריכי כנסים ורישום לקורסים - סמסטר א' תשנ"ה

כנסים לתלמידים חדשים

מועדי הכנסים ומקומם:

א. כנס ביה"ס לכלכלה יתקיים ביום ב' 3.10.94 בשעה 9.00 באולם בר שירה.
ב. כנס החוג למדע המדינה יתקיים ביום ד' 12.10.94, בשעה 9.00 באולם אפטר בבנין נפתלי.
ג. כנס החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יתקיים ביום ה' 6.10.94, בשעה 10.00 באולם אפטר בבנין נפתלי.
ד. כנס החוג לפסיכולוגיה יתקיים ביום ה' 29.9.94, בשעה 10.00 באולם אפטר בבנין נפתלי.

השתתפות בכנס היגה חובה, בכנס תינתן האפשרות להציג שאלות בכל הנוגע לסידרי הלימודים, הרישום והיעוץ. התלמידים מתבקשים לקרוא בעיון את ידיעון הפקולטה לפני הכנס.

רישום לקורסים לתלמידים חדשים

בביה"ס לכלכלה	3.10-5.10.94
בחוג לפסיכולוגיה	9.10-10.10.94
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	10.10-11.10.94
בחוג למדע המדינה	12.10-13.10.94

עבור תלמידים שנבצר מהם לבצע רישום בתאריכים הניל יתקיימו ימי רישום מיוחדים כדלהלן:

בחוג למדע המדינה	19.10.94
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	19.10.94
בחוג לפסיכולוגיה	20.10.94

רישום לקורסים כלל פקולטתיים לכל התלמידים החדשים יתקיים ב-20.10.94 בשעות 9-12. התור לרישום יתפרסם ליד חדר 311 סמוך למועד הרישום.

הרישום לקורסי אנגלית למתקדמים מתקיים במסגרת הרישום לקורסים כלל-פקולטתיים.
הרישום לקורסי אנגלית ברמות בינוני מתקיים בימים 9.10.94-13.10.94; 3.10.94-5.10.94 ביחידה לשפות זרות בבנין שרת קומה ב'.
רישום מאוחר שינויים וביטולים לקורסי אנגלית בכל הרמות ניתן לבצע אך ורק בימים 23.10.94-1.11.94 בשעות 9-13 ביחידה לשפות זרות בבנין שרת קומה ב'.

תאריכי רישום לתלמידים ממשיכים ולתלמידי תואר שני

א. **קורסים כלל פקולטתיים**
רישום לקורסים הניל יתקיים בתאריכים 16.10-20.10.94. הרישום יערך עפ"י התור שיפורסם ליד חדר 311 סמוך למועד הרישום.
רישום לקורסי אנגלית למתקדמים מתקיים במסגרת הרישום לקורסים כלל-פקולטתיים.
רישום מאוחר שינויים וביטולים לקורסי אנגלית בכל הרמות ניתן לבצע אך ורק בימים 23.10.94-1.11.94 בשעות 9-13 ביחידה לשפות זרות בבנין שרת קומה ב'.

ב. **בי"ס לכלכלה**
הרישום לקורסים ייערך בימים 16.10-20.10.94 התור לרישום מתפרסם בקלסר המונח על הדלפק בקומה ז'.

ג. **החוג למדע המדינה**
1. הרישום לתלמידי שנים ב' ו-ג' יערך ב-16.10-19.10.94.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור ע"ג לוח המודעות החוגי.
2. הרישום לקורסים לתלמידי תואר שני יתקיים ב-12.10-13.10.94 בחדר 505.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ד. **החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה**
1. הרישום לתלמידי שנים ב', ג' ייערך ב-16.10-19.10.94.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום ע"ג לוח המודעות החוגי.
2. הרישום לתלמידי תואר שני ייערך ב-16.10.94
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום ע"ג לוח המודעות החוגי.

ה. **החוג לפסיכולוגיה**
1. הרישום לתלמידי שנה ג' יערך ב-3.10.94-4.10.94.
הרישום לתלמידי שנה ב' יערך ב-5.10-6.10.94.
2. הרישום לתלמידי תואר שני יערך ב-2.10-3.10.94.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ו. **החוג ללימודי עבודה**
כנס לתלמידים חדשים לתואר שני ייערך ביום ב' 10.10.94 בשעה 18.00.
לתלמידים ממשיכים וחדשים יישלחו הודעות אישיות על מועדי הרישום.

ז. **החוכנית למדיניות ציבורית**
רישום לתלמידים ממשיכים יערך ב- 16.10-17.10.94.
רישום לתלמידים חדשים יערך ב-18.10-19.10.94.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור על גבי לוח המודעות החוגי.

ח. **החטיבות**
תלמיד רשאי להרשם לקורסי חטיבה רק לאחר שקבלתו לחטיבה אושרה ע"י מזכירות הפקולטה למדה"ח. טפסי הרשמה לחטיבות הניתנות בסמסטר א' תשנ"ה ניתן לקבל בנקודת המודיעין בקומה ג', בנין נפתלי. את הטפסים יש להחזיר למזכירות הפקולטה עד תאריך 30.9.94.
טפסים שיתקבלו לאחר תאריך זה יטופלו במועד מאוחר יותר.

תאריכי רישום לקורסי חטיבות
תלמידי החטיבה בכלכלה ישתלבו ברישום של תלמידי החוג בהתאם לשנת הלימודים שלהם בחטיבה ובהתאם לשם המשפחה. התור מתפרסם בקלסר בקומה 7.
תלמידי החטיבה במדע המדינה ירשמו ב-20.10.94 בשעות 9.00-11.00. התור לרישום יתפרסם על לוח המודעות של החוג למדע המדינה.
תלמידי החטיבה בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ירשמו ב-20.10.94 בשעות 9.00-11.00.
לקורסי חטיבה בלימודי נשים הניתנים בחוג לסוציולוגיה ירשמו בשעות 11-13.
התור לרישום יפורסם על גבי לוח המודעות החוגי.

תלמידי החטיבה בלימודי עבודה ירשמו בימים 16.10-19.10.94 התור לרישום יפורסם על גבי לוח המודעות החוגי.
תלמידי החטיבה בלימודים אורבניים ירשמו ב- 20.10.94 בשעות 9.00-14.00.
תלמידי החטיבה בפסיכולוגיה יירשמו ב-20.10.94 בשעות 9.00-12.00.
תלמידי החטיבה במתמטיקה ובסטטיסטיקה ירשמו ב-16.10-20.10.94 בשעות 10.00-12.00 במזכירות הפקולטה חדר 311.

ט. <u>לימודי העשרה</u>
חובה על התלמיד להרשם לחטיבת העשרה לפני הרישום לקורסים.
קוד החוג לרישום ללימודי העשרה הוא 1008, קוד המסגרת - 800.

1. <u>תאריכי רישום לקורסי העשרה בפקולטה</u>
בחוג למדע המדינה ירשמו ב-20.10.94 התור יפורסם ע"ג לוחות המודעות.
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה ירשמו ב-20.10.94.
בחוג ללימודי עבודה ירשמו ב-20.10.94 בשעות 9.00-11.00 בחדר 414.
2. <u>תאריכי רישום לקורסי העשרה מחוץ לפקולטה.</u>
מידע על מועדי רישום בפקולטות אחרות יתפרסם על לוח המודעות בקומה ג' ליד חדר 313.

י. <u>חטיבות מחוץ לפקולטה</u>
הרישום נערך ע"י מזכירויות החוגים נותני החטיבות (להוציא החטיבות במתמטיקה ובסטטיסטיקה) ומותנה בהסכמתם ובמכסות שהועמדו לרשות הפקולטה למדה"ח. את מועדי הרישום יברר התלמיד בידיעונים מתאימים ו/או בלוחות המודעות של החוגים המתאימים ועל גבי לוח המודעות "חטיבות" בפקולטה בקומה ג' ליד חדר 313.
רשימת חטיבות המוצעות לתלמידי מדעי החברה מתפרסמות בידיעון זה.

לתשומת לב: בחלק מהפקולטות (כגון מדעי הרוח, אומנויות) מתקיים רישום לקורסי שני הסמסטרים לפני תחילת סמסטר א' ולא ניתן להרשם לקורסי סמסטר ב' במועד מאוחר יותר.

<u>רישום מאוחר שינויים וביטולים</u>
א. <u>ביטול רישום לקורסים</u> נתן לבצע החל בשבוע הראשון של הסמסטר שבו בוצע הרישום באמצעות טפסים שימצאו לחלוקה ליד מזכירויות החוגים וליד מזכירות הפקולטה.
לתשומת לב: תלמיד שהפסיק השתתפות בקורס ולא ביטל את הרישום, יחוייב בשכר לימוד בגין הקורס.
ב. שינויים ברישום ורישום מאוחר ניתן לבצע תמורת תשלום אך ורק בשבוע השני של הסמסטר.

<u>סדרי רישום לתלמידי פקולטות אחרות לקורסים בפקולטה למדה"ח</u>

בביה"ס לכלכלה ירשמו תלמידים אלה במסגרת הרישום המאוחר אשר יתקיים בשבוע השני של הסמסטר.
בחוג למדע המדינה ב-20.10.94 בשעות 13.00-14.30, התור לרישום יתפרסם על לוח המודעות של החוג.
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה ב-20.10.94 בשעות 13.00-14.00, התור לרישום יתפרסם על לוח המודעות של החוג.
בקורסים הכלל פקולטתיים ב-20.10.94 בשעות 12.00-14.00, התור לרישום יתפרסם על יד אשנב המודיעין בחדר 311.
בחוג ללימודי עבודה ב-20.10.94 בשעות 11.00-12.00.
בחוג לפסיכולוגיה אין רישום לתלמידי פקולטות אחרות.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים (באוניברסיטת ת"א או במוסד אחר)

1. נוהל

טופס בקשה להכרה בקורסים ניתן לקבל במזכירות הפקולטה (חדר 311). התלמיד יקבל הדרכה בנושא ממרכזת מזכירות תלמידים.
את הטופס עם חתימות היועצים ובצרוף האסמכתאות יש להחזיר למזכירות הפקולטה. ההכרה בקורסים תקפה רק לאחר אישור מרכזת מזכירות הפקולטה. תלמיד המעוניין לסיים את תהליך ההכרה בקורסים לפני תחילת סמסטר, חייב להחזיר את הטופס למזכירות הפקולטה לכל המאוחר חודש לפני תחילת אותו סמסטר.

2. תקנות

א. תלמיד המתחיל ללמוד בפקולטה תואר ראשון או תואר שני לאחר שלמד במוסד אקדמי מוכר חייב עקרונית לעמוד במלוא תוכנית הלימודים ככל תלמיד אחר.
סמכות ההכרה בקורסים היא בידי יועצי החוגים/רכזי המקצועות. כל יועץ רשאי לאשר פטור מקורסים שבתחומו (יועץ החוג למדע המדינה - מקורסי מדע המדינה, יועץ ביה"ס לכלכלה - מקורסי בלכלה וכו').
על התלמיד להציג לפני היועץ אישור ציונים רשמי מטעם המוסד בו למד וסילבוס (פרוט התוכן) של הקורס המהווה בסיס לפטור. לא יוכרו קורסים של מוסדות לא-אקדמיים כגון: מכללות, בתי-מדרש למורים, מכינות קדם-אקדמיות וכו', אלא אם כן הוכרו ע"י הפקולטה ומוסדות האוניברסיטה המוסמכים.

ב. בכל מקרה חייב כל תלמיד ללמוד בפקולטה לפחות 2/3 מתוכנית הלימודים של החוג. קיבל התלמיד פטור בהקף העולה על 1/3 מתוכנית הלימודים של החוג, יהיה עליו להשלים שעות לימוד כך שמכסת לימודיו בחוג באוניברסיטת תל-אביב תסתכם בלפחות 2/3 מהמכסה הנדרשת ע"י החוג.
מרכזת מזכירות הפקולטה היא הסמכות לקביעת מכסת השעות להשלמה.

ג. *לא ניתן לקבל פטור מקורסים המוגדרים כקודמי שנה מתקדמת.*

ד. ציוני מוסדות אחרים ששימשו בסיס למתן פטור לא ישוקללו בציון הגמר. קורסים שנלמדו בפקולטות אחרות באוניברסיטת תל-אביב והוכרו ע"י יועצי הפקולטה בקורסי בחירה, ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר.

ה. לא ניתן לקבל פטור מקורס בחירה על סמך קורס הכלול במרכיב אחר של תוכנית הלימודים של התלמיד.

ו. כל קורס יוכל לשמש בסיס לפטור מקורס אחד בלבד.

ז. חלה התיישנות על קורסים שש שנים לאחר שנלמדו. לגבי התיישנות קורסים לאחר הפסקת לימודים - ראה בסעיף "חידוש לימודים".

קורסים חופפים בתכנים

קורסים חופפים הם קורסים בעלי תוכן זהה או דומה במידה ניכרת הניתנים ביחידות לימוד שונות (בפקולטה או מחוצה לה).
תלמיד, שבתוכנית לימודיו כלולים קורסי חובה חופפים, חייב לקבל פטור מאחד מהם ולהשלים שעות לימוד בהתאם לדרישות אופן לימודיו (ראה בפרק "אופני לימוד לקראת התואר הראשון" ובפרקי החוגים). את הבקשה לפטור על סמך קורס חופף יגיש התלמיד למרכזת מזכירות תלמידים, וזאת רק לאחר קבלת ציון בקורס המהווה בסיס לפטור.
למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

מילוי חובות הקורס

1. <u>נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה</u>
   א. חובת נוכחות חלה על כל השיעורים ובמיוחד על אלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון תרגילים, סמינריונים וכיו"ב.
   ב. רישום הנוכחות הוא על-פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. נעדר התלמיד או לא השתתף השתתפות פעילה בשיעור המחייב זאת, רשאי המורה לדווח למזכירות כי התלמיד לא זכאי להבחן.
   במקרה זה ידווח ציון "לא זכאי להבחן" (סימול 240/340).

2. <u>עבודות, תרגילים ובני</u>
   תלמיד חייב למלא את כל החובות המוטלות במשך הקורס (הגשת תרגילים ועבודות, השתתפות בניסויים ודרישות נוספות המוטלות ע"י המורה) במועד הנקבע ע"י המורה. בכל מקרה לא יהיה מועד זה מאוחר מן היום האחרון של הסמסטר בו רשום התלמיד לקורס. (למעט עבודה סמינריונית).
   תלמיד, אשר לא יגיש את כל העבודות והתרגילים כנדרש - ידווח לו ציון "לא זכאי להבחן" (סימול 240/340). ציון זה אינו ניתן לתיקון.
   תלמיד החוזר על קורס חייב למלא מחדש את כל חובות הקורס, אלא אם כן שוחרר מחובה זו ע"י מרכז הקורס.

3. <u>בחינה או עבודת סיום קורס</u>
   בחירה בין בחינה או עבודה כמטלת סיום קורס אפשרית רק אם הוצעה ע"י המורה לכל תלמידי הקורס.
   א. קורס שבו מטלת הסיום היא בחינה:
   קבלת ציון חיובי בקורס מותנית בקבלת ציון חיובי בבחינה, אלא אם כן צויין במפורש אחרת. אי השתתפות בבחינה <u>אינה</u> מזרת דיווח ציון נכשל.
   ב. קורס שבו מטלת הסיום היא עבודה:
   המועד האחרון לסיום החובות בקורס הוא המועד שנקבע להגשת העבודה. בקורס כזה אין מועד ב'. לתלמיד שלא יגיש את העבודה במועד ידווח ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250).

4. <u>עבודה סמינריונית</u>
   מועד הגשת עבודה סמינריונית נקבע ע"י החוג/המורה (ראה סעיף "תקנות" בפרקי החוגים), בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
   תלמיד שלא יגיש עבודה סמינריונית במועד ידווח לו ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250). (ראה גם תקנה 5 בסעיף "שיפור ציון" להלן).

5. הציונים "לא זכאי להבחן" (סימול 240/340) ו"לא מילא חובות הקורס" (סימול 250) יירשמו ברשומת הלימודים.

6. תשומת לב התלמידים מופנית לנוהל האוניברסיטאי על הגשת עבודות המופיע בחלק הכלל אוניברסיטאי בידיעון זה.

בחינות

1. <u>השתתפות בבחינות</u>

1.1 רשאי להבחן תלמיד אשר מילא את כל החובות האקדמיות של הקורס. שילם שכ"ל ויש בידו כרטיס נבחן.
תלמיד הניגש לבחינה בעת היותו בהפסקת לימודים חייב בדמי בחינה ובהצגת כרטיס נבחן מיוחד. כרטיס נבחן מיוחד מוצא ע"י מזכירות תלמידים כללית (בבנין המרכז למרשם).

1.2 בקורסים בהם הזכאות להבחן מותנית במילוי חובות אקדמיות, יורשה תלמיד, ששמו אינו כלול ברשימת הזכאים, להיבחן לאחר שיחתום על הצהרה, לפיה הוא מתחייב לבוא למזכירות תוך שבוע לשם ברור שאלת זכאותו להיבחן.
תלמיד כנ"ל שניבחן ולא הסדיר את ענין זכאותו תוך שבוע מיום הבחינה ידווח לו ציון "לא זכאי להבחן" (סימול 240) בקורס.

1.3 א. התלמיד חייב להציג בכניסה לחדר בחינה:
(1) תעודה מזהה נושאת תצלום. <u>תלמיד שאין בידו תעודה מזהה לא יורשה להבחן</u>. (2) כרטיס נבחן המהווה אישור על הסדרת שכר לימוד. הכרטיסים נשלחים לבתי התלמידים ע"י ענף שכ"ל.

ב. ביום הבחינה מתפרסמות על לוחות המודעות בקומת הכניסה לבנין רשימות נבחנים ובהן חלוקה לחדרים.
התלמידים יכנסו לחדרי הבחינה אך ורק לפי חלוקה זו. רק תלמיד, ששמו אינו מופיע ברשימות, יפנה לאשנב הקבלה בחדר 311. התלמיד יכנס לחדר הבחינה רק על סמך אישור בכתב שינתן לו ע"י המזכירה בחדר 311.

ג. על התלמיד להגיע לחדר הבחינה 15 דקות לפני תחילתה.

ד. על התלמיד להשמע להוראותיה של המשגיחה.

ה. תלמיד, שנכנס לחדר הבחינה והחליט לא להבחן, חייב להשאר בחדר הבחינה לפחות חצי שעה לאחר תחילת הבחינה ולהחזיר את מחברת הכתיבה והשאלון. במקרה זה ידווח ציון "נכשל".

ו. במהלך הבחינה חל איסור מוחלט על הנבחן לעזוב את חדר הבחינה כולל יציאה לשירותים.

2. <u>מועדי בחינות</u> - לוח בחינות לשנה"ל הנוכחית מתפרסם בסוף ידיעון זה.
בקורסי תואר ראשון מוצעים שני מועדי בחינה, אופן הבחינה הוא אחיד בשני המועדים. בשום מקרה לא ניתן להבחן יותר מפעמיים בגין רישום אחד ויותר מארבע פעמים בקורס אחד על כל רישומיו.
בקורסי תואר שני מתקיים מועד בחינה אחד.
בקורסים החוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' בסוף הסמסטר העוקב.
בקורסים שאינם חוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' באמצע הסמסטר העוקב.
בקורסי בחירה הניתנים בסמסטר העוקב ע"י מורה אחר, מתקיים מועד ב' באמצע הסמסטר העוקב.
מומלץ לתלמיד לגשת לבחינה במועד א'. תלמיד שלא ניגש למועד א' (למעט מקרה של שרות במילואים) זכאי למועד אחד בלבד.
החליט התלמיד להבחן במועד ב' עקב כשלון במועד א' או מסיבה אחרת - חובה עליו לבדוק אם החומר שנלמד בסמסטר בו הוא עומד להבחן, שונה מן החומר שנלמד בסמסטר הקודם. הבדיקה תעשה בתאום עם המורה. אם חלו שינויים בדגשים, חובה על התלמיד להתעדכן בחומר. אם חלו שינויים מהותיים בחומר הנלמד, מחובת המורה להתאים את שאלות הבחינה לחומר שנלמד בסמסטר הקודם (לדוגמה: ע"י הוספת שאלות בחירה).
מחובתו של התלמיד לעקוב אחר הפרסומים על לוחות המודעות, המתייחסים למועדי בחינות.

3. <u>מועדי בחינות למשרתים במילואים</u>

סעיף זה נפוץ להגדרות המופיעות בחלק הכלל - אוניברסיטאי, בפרק "מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשרות מילואים".
הטפסים שיוכרו כאסמכתא לשרות מילואים הינם טופס 3021 או טופס 3010 או טופס 510 בצרוף צו התייצבות. על התלמידים המבקשים להבחן במועד מיוחד בגין מילואים להצטייד באחד הטפסים הנ"ל.

3.1 א. תלמיד, הזכאי למועד נוסף/מיוחד בגין שרות מילואים יגיש את הבקשה למועד זה למזכירות החוג הנותן את הקורס בצרוף אישור מתאים.

ב. תלמיד העומד לפני סיום לימודיו אשר לא ניגש לבחינה עקב שרות מילואים בסוף תקופת לימודיו, ולכן נאלץ להאריכם - זכאי למועד מיוחד/נוסף באישור ועדת ההוראה.

3.2 תלמיד, אשר עקב שרות מילואים לא ניגש לבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת לקורס אחר, יגיש ליועץ יחידת הלימוד בקשה לאשר לו לימודים "על תנאי" בקורס המתקדם.
הלימודים בקורס המתקדם יוכרו רק לאחר שהתלמיד יעמוד בבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת. הזכות ללמוד בקורס מתקדם "על תנאי" מוגבלת לסמסטר אחד.

3.3 תלמיד, אשר עקב שרות מילואים נבצר ממנו לגשת לשני מועדים בקורס המהווה תנאי מעבר, יפנה ליועץ יחידת הלימוד. בסמכות היועץ לאשר לו להשתתף בקורסי השנה המתקדמת במשך סמסטר אחד בלבד וזאת אם עמד בתנאים הבאים:

א. השלים את כל תנאי המעבר למעט ציון בבחינה אחת.

ב. זכאי להבחן בבחינה הנ"ל, כלומר מילא את כל חובות הקורס (ראה סעיף: "מילוי חובות הקורס" לעיל).

4. <u>מועד נוסף</u>

במקרים מיוחדים, בהם נבצר מן התלמיד להשתתף בבחינה באחד המועדים הרגילים בשל "כח עליון", רשאי התלמיד להגיש לועדת ההוראה בקשה למועד נוסף.
התלמיד רשאי לפנות בבקשה למועד נוסף רק לאחר שהתקיים מועד בי בקורס המבוקש, ולא יאוחר משלושה שבועות מיום פרסום ציוני מועד ב'.
על התלמיד לצרף לבקשתו אסמכתות מתאימות.
חובת ההתעדכנות בחומר הבחינה לתלמיד שאושר לו מועד נוסף חלה על התלמיד.

5. <u>סידרי בחינות מיוחדים</u>

5.1 <u>תלמידים הסובלים ממגבלה תפקודית</u>

תלמיד המבקש לקבל אישור לסידורים מיוחדים בבחינות בשל בעיה תפקודית או בריאותית המונעת תפקוד רגיל בבחינה, יפנה בכתב לועדת ההוראה מיד בתחילת לימודיו (תלמיד אשר יפנה באיחור לא מובטח לו שיטופל עד תחילת מועד הבחינות). במקרה של בעיה רפואית יש להמציא לועדה <u>אישורים רפואיים עדכניים</u>. במקרה של דיסלקציה על התלמיד לעבור אבחון אצל פסיכולוג האוניברסיטה. (מכתב הפניה לפסיכולוג ניתן לקבל בחדר 310). גם תלמיד שיש בידיו אבחון ממוסד חיצוני (כגון: ניצן) נדרש לפנות לפסיכולוג האוניברסיטה.

5.2 <u>עולים חדשים</u>

עולים חדשים זכאים לתוספת חצי שעה בזמן בחינה בכפוף לאישור מזכירות הקורס. כעולה חדש מוגדר מי שנמצא בארץ עד 3 שנים. תלמידים עולים המעוניינים לקבל תוספת זמן חייבים להביא אתם לבחינה תעודה המעידה על תאריך עלייתם ארצה.

6. **פרסום ציונים**
הציונים מתפרסמים על לוחות המודעות של יחידות הלימוד. מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם. מחברות הבחינה נשמרות רק למשך סמסטר ומושמדות בתום הסמסטר העוקב למועד הבחינה.

שיפור ציון

1. תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת המועדים העומדים לרשותו. תלמיד המבקש לשפר ציון לאחר שעברו כל המועדים שעמדו לרשותו - חייב להרשם שנית לקורס ולמלא את כל החובות בו (אפשרות זו אינה קיימת בחוג לפסיכולוגיה).
2. לא ניתן לשפר ציון לאחר שהתלמיד למד קורסים מתקדמים באותו תחום או בתחומים קרובים.
3. נבחן התלמיד יותר מפעם אחת בקורס, הציון האחרון הוא ציונו הסופי בקורס.
4. לא ניתן לשפר ציון בחינה ע"י הגשת עבודה.
5. שיפור ציון בעבודה סמינריונית ובעבודה פרוסמינריונית טעון אישור המורה.
6. לא ניתן לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.

צילום מחברת בחינה
ניתן לקבל צילום של מחברת בחינה. השרות ניתן רק במהלך התקופה בה רשאי התלמיד להגיש ערעור, והוא כרוך בתשלום. הזמנת הצילומים מתבצעת באשנב חדר 311.

ערעורים
מספר הפעמים שמותר לתלמיד לערער על ציון והמועד להגשת הערעור נקבעים ע"י כל יחידת לימוד (נא עיין בתקנון החוג המתאים ועקוב אחר הפרסומים בנושא זה). בשום מקרה, משך הזמן המרבי להגשת ערעור לא יעלה על שבועיים מיום פרסום הציון.
הערעור יוגש בכתב למזכירות המתאימה.
תלמיד, אשר הגיש ערעור ומעונין להבטיח לעצמו את האפשרות ללמוד שנית את הקורס בסמסטר העוקב, חייב להרשם לקורס בזמן הרישום הרגיל. אם יתקבל הערעור יבטל התלמיד מיד את הרישום לקורס.

רשימת סימולי ציונים

200	- עבר
210	- השתתף ומלא חובותיו
220	- נכשל
230/380	- לא מילא חובותיו (מנהלית)
260/360	- לא נבחן
250	- לא השלים חובותיו
240/340	- לא זכאי להבחן
310	- נבחן, הציון טרם נקבע
320	- הגיש עבודה, הציון טרם נקבע
330	- חייב עבודה

הפסקת לימודים ע"י הפקולטה עקב אי עמידה בדרישות אקדמיות

1. תלמיד שלא הגיע לרמת "פטור" באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו (עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית - תוך שנתיים) אינו זכאי להמשיך לימודיו*.
2. תלמיד בעל תעודת בגרות מחו"ל שלא הגיע לרמת "פטור" בעברית עד תום השנה הראשונה ללימודיו אינו זכאי להמשיך לימודיו.

---

* ראה סעיף "חובות כלליות" בפרק "אופני לימוד לקראת תואר ראשון".

3. תלמיד שלא סיים לימודיו לקראת תואר בפרק הזמן הנדרש (6 שנים לקראת תואר ב.א. ו-5 שנים לקראת תואר מ.א.) אינו זכאי להמשיך לימודיו.
4. לאחר שמיצה תלמיד את הזכות להבחן ארבע פעמים, וציונו הסופי בקורס חובה הוא נכשל, אינו זכאי להמשיך לימודיו בחוג.
5. תלמיד שלא עמד בכל תנאי המעבר לשנה ב' (כמוגדר ע"י חוג לימודיו) תוך שנתיים מתחילת לימודיו בחוג (כולל פרקי זמן של הפסקת לימודים), אינו זכאי להמשיך לימודיו.
6. תלמיד חד-חוגי אשר לימודיו בחוג הופסקו, חדל להיות תלמיד באוניברסיטה ואינו רשאי להמשיך ללמוד בשום יחידת לימוד (כגון חטיבה או לימודי העשרה), אלא אם כן התקבל לחוג אחר.
7. תלמיד אשר לימודיו באחד מחוגי הפקולטה הופסקו לצמיתות, לא יהיה זכאי לחדש לימודים או להתקבל מחדש לאותו חוג. אם יהיה מעונין להתקבל לחוג אחר בפקולטה, יהיה חייב לעבור הליכי קבלה כמועמד חדש לאוניברסיטה וקבלתו לחוג החדש תסתמך על השגיו בלימודים הקודמים בנוסף על קריטריוני הקבלה הרגילים. תלמיד שהתקבל לחוג לאחר הפסקת לימודים בחוג אחר בפקולטה חייב לעמוד בתנאי המעבר לשנה ב' תוך שנה מתחילת לימודיו בחוג החדש.
8. תלמיד שלימודיו הופסקו רשאי לגשת לבחינות בקורסים בהם עומד לרשותו מועד בחינה ובהם יש לו זכאות להבחן.

הפסקת לימודים ע"י התלמיד

הנחיות כלליות - ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי.
תלמיד המודיע על הפסקת לימודים בחוג/ים חדל להיות תלמיד האוניברסיטה בתקופת הפסקת הלימודים ואינו רשאי ללמוד קורסים בשום יחידת לימוד.
תלמיד המודיע על הפסקת לימודים לאחר תחילת סמסטר יזכה במזכירויות המתאימות שהרשמתו לקורסי אותו סמסטר בוטלה. ביטול קורסים לתלמיד שהודיע על הפסקת לימודים יבוצע רק עד תום השבוע הששי של הסמסטר.
לתשומת לב התלמיד: תקופות הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי ללימודי התואר, לעמידה בתנאי מעבר ולהשגת רמת "פטור" בעברית ובאנגלית.

חידוש לימודים לתואר ראשון

תגשת הבקשה

תלמיד שהיה בהפסקת לימודים, אפילו למשך סמסטר אחד, חייב להגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים. חידוש לימודים כרוך בתשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. טופסי בקשה ושוברי תשלום ניתן לקבל במזכירות הפקולטה.
את הבקשה, בצרוף הקבלה על התשלום, יש להגיש למזכירות הפקולטה כחודשיים לפני תחילת הסמסטר, בו מתכוון התלמיד לחדש לימודיו, ולכל המאוחר חודש לפני תחילתו.
תלמיד שלימודיו הופסקו לצמיתות מסיבות אקדמיות אינו רשאי להגיש בקשה לחידוש לימודים באותו חוג.
תלמיד אשר לא הגיע לרמת "פטור" בעברית או באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו בפקולטה (כולל תקופות הפסקת לימודים) אינו זכאי לחדש לימודיו עד להשלמת החובה הנ"ל.

תקנות

1. מי שהתקבל ללימודים אך לא השלים לימודים של סמסטר אחד לפחות (כולל בחינות) אינו זכאי לחידוש לימודים.
2. על מחדש הלימודים תחול תוכנית הלימודים הנוהגת בעת החידוש.
3. במקרה של הפסקת לימודים של עד שנתיים קלנדריות יוכרו למחדש הלימודים הקורסים שלמד לפני ההפסקה.

4. במקרה של הפסקת לימודים של חמש שנים ומעלה תחול התיישנות מלאה על הקורסים שלמד התלמיד.
5. *במקרה של הפסקת לימודים לפרק זמן העולה על שנתיים אך נופל מחמש שנים, יובא נושא ההכרה בקורסים להחלטת ועדת ההוראה.*

חידוש לימודים/התקבלות מחדש לתואר שני

תלמיד תואר שני המעוניין לחדש לימודיו יגיש בקשה מתאימה למזכירות הפקולטה (ראה פרוט בסעיף "חידוש לימודים לתואר ראשון").

א. תלמיד אשר יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר תחול עליו תוכנית הלימודים של השנה בה החל לימודיו.
ב. תלמיד אשר אינו יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר - חידוש הלימודים טעון המלצת ועדת המ.א. החוגית ואישור ועדת ההוראה הפקולטתית.
תקנות אלה חלות גם על תלמידים באופן לימוד ללא עבודת גמר.

שקלול ציון הגמר

ציון הגמר הוא הציון המשוקלל של התלמיד בקורסים הכלולים בתוכנית לימודיו (ציונים בחובות כלליות כגון אנגלית וחינוך גופני אינם משוקללים בציון הגמר). ציוני מוסדות אחרים אינם נכללים בשקלול.

למד התלמיד קורסים מעבר לנדרש בתוכניות הלימודים - יילקחו בחשבון לצורך השקלול הקורסים שבהם השגיו טובים ביותר, אלא אם כן ביקש התלמיד אחרת. למד התלמיד שעות עודפות שהן חלק משעות קורס ישוקללו מלוא שעות הקורס.
במקרים בהם לא פורט מפתח לשקלול ציון הגמר ביחידת לימוד כלשהיא יהיה משקלן של *כל קורס כמספר שעות הלימוד שלו.*

להלן פרוט הרכב ציון הגמר באופני הלימוד השונים:

אופן לימוד מורחב:

עם חטיבה מורחבת

לימודי החוג - 70%

לימודי חטיבה מורחבת - 30%

עם חטיבה ולימודי העשרה או שתי חטיבות רגילות

לימודי החוג - 70% (בחוג לפסיכולוגיה 80%)

לימודי חטיבה - 15% (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10% לכל חטיבה)

חטיבת העשרה רגילה - 15% (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10%).

ציון הגמר הסופי יעוגל למספר שלם.

אופן לימוד דו-חוגי:

ישוקלל ציון הגמר בכל אחד מן החוגים. הציונים יעוגלו למספרים שלמים.

באישור ציון הגמר יופיע הציון הסופי בכל אחד מן החוגים.

זכאות לתואר - תקנות

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר זכאי לקבל אישור זכאות לתואר. כיוון שהפקולטה אינה יוזמת את איתורם של הזכאים לתואר, האישור ניתן אך ורק ביוזמת התלמיד. על התלמיד להגיש את הבקשה לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מתום שנה ממועד סיום החובה האחרונה.

ב. בקשה לאישור זכאות לתואר ניתן לקבל במזכירות הפקולטה. את הבקשה יש למסור למזכירות תוג/חוגי לימודיו של התלמיד.

ג. הבקשה תוגש רק לאחר קבלת ציון בבחינה/בעבודה האחרונה.

ד. **אין לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.**

ה. תלמיד שלא הגיש בקשה לאישור זכאות לתואר תוך שנה מיום היותו זכאי לכך, ניתן להטיל עליו השלמות לימודים בהתאם לתוכנית הלימודים של השנה בה יגיש את הבקשה.

ו. תלמיד דו-חוגי, אשר בתום שש שניים ללימודיו לא סיים חובותיו בחוג אחד, החוג שבו סיים התלמיד חובותיו במועד, רשאי להתנות את קבלת התואר בהשלמות לימודים.

ז. לפני מתן אישור הזכאות לתואר נערכת בדיקה יסודית של תיק התלמיד, הכוללת:
- בדיקת מילוי חובות החוג/ים, החטיבה ולימודי ההעשרה.
- בדיקת מילוי החובות הכלליות (אנגלית, עברית, ספורט).
- תשלום שכ"ל והחזרת ספרים לספרית הפקולטה ולספריה המרכזית.

ח. באישור הזכאות מפורטים: החוג/ים שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר.

ט. **טקס חלוקת התארים תשנ"ח יתקיים בחדש יוני. על המסיימים המעוניינים להשתתף בטקס להגיש את הבקשות לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מיום 15.3.95.**

סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה

תואר ראשון

אמות המידה לקבלת הצטיינות והצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" נקבעות מחדש מדי שנת לימודים עבור כל אחד מהחוגים. תנאי המינימום לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבלת תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי 85, ובהצטיינות יתרה - 95.

תלמיד דו-חוגי יוכר כבוגר מצטיין רק אם יעמוד בקריטריון ההצטיינות בכל אחד מחוגי לימודיו.

לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים במוסד אקדמי אחר בהקף העולה על 6 ש"ס יוענק התואר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, רק אם ממוצע ציוניו הן במוסד האחר והן באוניברסיטת ת"א עומד בקריטריון ההצטיינות.

תואר שני

א. תואר מ.א. בהצטיינות ינתן לבעלי ציון גמר בתחום 94-90 שציון עבודת הגמר שלהם הוא 90 לפחות.

ב. תואר מ.א. בהצטיינות יתרה ינתן לבעלי ציון גמר בתחום 100-95, שציון עבודת הגמר שלהם הוא 95 לפחות.

תוכניות לימודים

אופני לימוד לקראת התואר הראשון

- אופן לימוד מורחב
- אופן לימוד דו-חוגי (שני חוגים בפקולטה או חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה)
- לימודים לאחר תואר

מבנה אופן לימוד מורחב

תוכנית לימודים מורחבת כוללת:

1.	לימודי החוג	
	בביה"ס לכלכלה	72 ש"ס
	בחוג למדע המדינה	72 ש"ס
	בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	74-75 ש"ס
	בחוג לפסיכולוגיה	83 ש"ס
2.	לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס*.
3.	חובות כלליות	

להלן הסבר על כל אחד ממרכיבי התוכנית:

1. **לימודי חוג** - ראה תוכנית בפרק החוג המתאים.

2. **לימודים מחוץ לחוג**
מבנה הלימודים מחוץ לחוג יהיה באחת משלוש האפשרויות הבאות לפי בחירת התלמיד.

א. חטיבה מורחבת - 32 ש"ס.
ב. שתי חטיבות רגילות - 16 ש"ס + 16 ש"ס = 32 ש"ס.
ג. חטיבה רגילה 16 ש"ס + חטיבת העשרה רגילה 16 ש"ס = 32 ש"ס.

2.1 לימודי חטיבה
לימודי חטיבה הם הקבץ מגובש של קורסים, הכולל קורסי מבוא, קורסים מתקדמים ובחלק מן החטיבות - גם סמינר. קיימות חטיבות מורחבות וחטיבות רגילות.

---

* כאשר הקף הלימודים בחטיבה רגילה גדול מ-16 ש"ס, גדלה מכסת הלימודים מחוץ לחוג בהתאם.

להלן רשימת החטיבות:

<u>חטיבות רגילות</u>

אנגלית
ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
גיאוגרפיה
הסטוריה כללית
הסטוריה של המזרח"ית ואפריקה
הסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
חשבונאות
לימודים אורבניים
לימודי נשים
לימודי עבודה
לימודי צבא ואסטרטגיה
מדע המדינה
מתמטיקה
ניהול
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סטטיסטיקה
ע"עוד
ספרות עברית
ספרות צרפתית
עבודה סוציאלית
עתונאות ותקשורת
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
פסיכולוגיה
שפה וספרות ערבית
תולדות האומנויות
תלמוד

<u>חטיבות מורחבות:</u>

חטיבה מורחבת מאוזכרת בתעודת הב.א. של בוגרי הפקולטה למדעי החברה (למעט חטיבת העשרה)
אנגלית
גיאוגרפיה
הסטוריה כללית
הסטוריה של המזרח"ית ואפריקה
הסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
כלכלה
לימודי צבא ואסטרטגיה
מדע המדינה
מתמטיקה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סטטיסטיקה
ספרות עברית
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
תולדות האומנויות

בשל מגבלות קליטה בחטיבות אין הפקולטה מתחייבת לקבל כל תלמיד לחטיבה בה בחר בעדיפות ראשונה.

פרוט תוכניות לימודים בחטיבות:
תוכניות החטיבות בכלכלה, מדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, פסיכולוגיה ולימודי עבודה - ראה בפרק החוג המתאים.
תוכנית החטיבות האחרות - ראה בפרק "חטיבות".

2.2 לימודי העשרה
לימודי העשרה ניתן ללמוד בכל תחום שאינו תחום לימודי החוג.
כל קורס בלימודי העשרה ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר. תקנה זו חלה גם על קורסי שפות.
לתלמידים המתחילים ללמוד בפקולטה בשנה"ל תשנ"ה מוצעת האפשרות ללמוד חטיבת העשרה מורחבת בהקף 32 ש"ס. חטיבה זו מוצעת באופן נסיוני למחזור המתקבלים האמור. חטיבת העשרה מורחבת לא תאוזכר בתעודת הב.א.

מכסת השעות המחייבת תלמיד באופן הלימוד המורחב

בביה"ס לכלכלה: 104 ש"ס
בחוג למדע המדינה: 104 ש"ס
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 107-106 ש"ס
בחוג לפסיכולוגיה: 115 ש"ס
תלמיד אשר קיבל פטור על סמך קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור (ראה סעיף "קורסים חופפים" בפרק התקנון).

3. חובות כלליות

3.1 אנגלית
על התלמיד להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום שנה מיום תחילת לימודיו בפקולטה (הכוונה לשנה קלנדרית ולא לשנה אקדמית). תלמיד שלפני התקבלותו לפקולטה למדה"ח למד בפקולטה אחרת שבה פרק הזמן להשגת פטור באנגלית עולה על שנת לימודים אחת, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום הסמסטר השלישי מתחילת לימודיו באוניברסיטה.
יוצאים מכלל זה עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. (ראה במבוא הכלל-אוניברסיטאי).
ע"ס נסיון שהצטבר ממליצה הפקולטה כי התלמידים יעשו מאמצים להשלים את ידיעותיהם באנגלית עוד לפני תחילת לימודיהם בפקולטה.
תלמיד שלמד בעבר באוניברסיטה אחרת חייב לפנות ליחידה לשפות זרות לברור רמתו באנגלית. מי שלמד קורס אנגלית באוניברסיטת ת"א לפני היותו תלמיד גה חייב לפנות ליחידה לשפות זרות על מנת להבטיח את דיווח הציון בקורס.

3.2 בחינת מיון בעברית
תלמידים בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית חייבים להבחן בבחינת מיון בעברית (עיין במבוא הכלל-אוניברסיטאי). עליהם להגיע לרמת "פטור" עד תום שנה"ל הראשונה.

3.3 חינוך גופני
חובה על תלמיד שנה א' (עיין במבוא הכלל-אוניברסיטאי).

מבנה אופן לימוד דו-חוגי

תוכניות לימודים דו-חוגיות כוללת:
1. לימודי שני החוגים.
2. חובות כלליות (ראה פירוט לעיל).

לימודים דו-חוגיים יתכנו באפשרויות הבאות:
א. שני חוגים בפקולטה.
ב. חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה.

מכסת השעות המחייבת תלמיד דו-חוגי:

בביה"ס לכלכלה: 60 ש"ס*
בחוג למדע המדינה: 56 ש"ס
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 54-53 ש"ס
בחוג לפסיכולוגיה: 69 ש"ס

מכסת השעות המחייבת תלמיד דו-חוגי שקיבל פטור על סמך קורס נוסף

בביה"ס לכלכלה: 56 ש"ס**
בחוג למדע המדינה: 52 ש"ס
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 49 ש"ס
בחוג לפסיכולוגיה: 61 ש"ס

לימודים לאחר תואר

בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" או "מוסמך אוניברסיטה" המעונין ללמוד לימודי תואר ראשון בפקולטה למדה"ח יוכל לבחור באחת האפשרויות הבאות:

1. לימודי "חוג לאחר תואר". הבוחר באפשרות זו ילמד לימודי חוג בהקף הנדרש מתלמיד דו-חוגי באותו חוג (ראה פרוט בסעיף קודם).
ועדת ההוראה רשאית לאשר לבעל תואר ראשון מטעם אוניברסיטת תל-אביב, הלומד לתואר "בוגר" בתוכנית חד-חוגית בתחום לימודים קרוב, פטור בהקף של עד מחצית מתוכנית הלימודים הנדרשת.
עם סיום לימודים אלה מוענקת תעודת תואר ראשון.

2. לימודים לקראת תואר ב.א. (נוסף)
הבוחר באפשרות זו ילמד במסגרת אחד מאופני הלימוד הרגילים (חד-חוגי או דו-חוגי, ראה פרוט לעיל). התלמיד יוכל לבקש פטור מקורסים מסויימים על סמך לימודיו האקדמיים הקודמים בכפוף לתקנון הפקולטה (ראה פרק "תקנון", סעיף "הכרה בלימודים אקדמיים קודמים").

3. לימודים ב"מעמד מיוחד" (ראה סעיף מתאים במבוא הכלל-אוניברסיטאי) לימודים במעמד זה מיועדים לצבירת זכויות אקדמיות, אך אינם לימודים לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב.

לימודים במקביל לקראת שני תארים

לימודים במתכונת זו טעונים אישור ועדות ההוראה של שתי הפקולטות.
הקף הלימודים - כמפורט בפסקות 1 ו-2 בסעיף לעיל.

---

* להוציא התוכניות הדו-חוגיות המובנות והתוכנית המשולבת משפטים-כלכלה (פרטים - בפרק ביה"ס לכלכלה).

** להוציא התוכנית הדו-חוגית כלכלה-פסיכולוגיה (פרטים - בפרק ביה"ס לכלכלה).

קורסים כלל פקולטתיים

קורסים כלל-פקולטתיים

הקורסים הנתנים במסגרת כלל-פקולטתית הם:
1009.1102 מבוא לכלכלה ללא כלכלנים*
1009.1202 מבוא לאנתרופולוגיה
1009.1203 מבוא לסוציולוגיה
1009.1820 מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
1009.1835 מיתולוגיה ואמנות
1009.1840 שיטת המשפט הישראלי**
1009.1845 תקשורת וחברה - דיני תקשורת
1009.1850 מבוא ללוגיקה***
0629.0024 אנגלית ברמת מתקדמים

תוכני השיעורים

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד בכלכלה.
הנושאים שיידונו בקורס הם בעיות המחסור ועקומות התמורה היצע וביקוש, הקצאת גורמי ייצור והתערבות ממשלה בתחום זה. עיקרי החשבונאות הלאומית, קביעת רמת התוצר הלאומי למשק סגור ולמשק פתוח ומדיניות כלכלית.

מבוא לסוציולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לאנתרופולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
מתודולוגיה אמפירית ויישומה בחקר תהליכים-נפשיים; קווים בהיסטוריה של הפסיכולוגיה המודרנית; ענפי הפסיכולוגיה; נושאים: סביבה-תורשה, למידה, מוטיבציה, אמוציה, תפיסה, חשיבה; מוסר ומדע - בעיתיות לפסיכולוג.
התרגילים יוקדשו לדיון בחומר והמחשתו. חובה על כל תלמיד בקורס זה להשתתף בשעות ניסוי במהלך הסמסטר בו הוא לומד את הקורס. תלמיד אשר לא ישלים חובה זו לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס.

שיטת המשפט הישראלי
הקורס יעסוק בעקרונות הכלליים של שיטת המשפט הישראלי. במסגרתו יידונו הנושאים הבאים: עקרונות היסוד של השיטה המשפטית; משפט וחברה, משפט וכלכלה, משפט ומערכות המימשל; מקורות המשפט הישראלי; הפדרת רשויות נוסח ישראל; שלטון החוק באזרח ובשלטון; הכנסת; הממשלה; הרשות השופטת; נשיא המדינה; ביקורת חוץ-שיפוטית וביקורת שיפוטית על רשויות השלטון; חרויות היסוד של האזרח; זכויות אזרח ודמוקרטיה; ענפי המשפט.

---

* תלמיד, שבתוכנית לימודיו בלול הקורס מבוא למיקרו כלכלה או מבוא למאקרו כלכלה, אינו רשאי ללמוד קורס זה.

** תלמידים שלמדו או לומדים את הקורס "משפט ציבורי" הניתן בחוג למדע המדינה, אינם רשאים ללמד קורס זה. הקורס יחשב ע"י הפקולטה למדעי החברה כקורס חופף לקורס "יסודות המשפט" הניתן בפקולטה לניהול.

*** יחשב ע"י הפקולטה למדה"ח כקורס חופף לקורס "מבוא ללוגיקה" הניתן בפקולטה למדעי הרוח.

תקשורת וחברה - דיני תקשורת

הקורס יעסוק במעמדם של כלי התקשורת בחברה דמוקרטית, ויבהיר את העקרונות המשפטיים הנוגעים בכך. חופש הביטוי והעיתונות ייבחנו למול אינטרסים אחרים של החברה ושל הפרט: בטחון המדינה ושלום הציבור, שמירת שמו הטוב של אדם, הגנת הפרטיות, *הבטחת משפט הוגן*, שמירת המוסר ומניעת פגיעה ברגשות הציבור ומניעת הסתה לגזענות. דיני תקשורת ייבחנו גם תוך הבחנת סוגיות מיוחדת כחסיונם של מקורות עיתונאיים, הזכות לקבלת מידע בעניינים ציבוריים, חופש הביטוי של עובדי ציבור ועוד. כן יידונו סוגיות מיוחדות הנוגעות למעמדם של כלי התקשורת האלקטרוניים.

מבוא ללוגיקה למדעי החברה

תוכן הקורס: (1) מושג התקפות. (2) שפה פורמלית - תחשיב הפסוקים ותחשיב הפרדיקטים. הצרנות (תרגומים) משפה טבעית לפורמלית, ומתן אינטרפרטציה לנוסחאות בשפה פורמלית. (3) סמנטיקה של ערכי אמת - בדיקת טענות וזיהוין כטאוטולוגיות, קונטיננטיות, או אנטילוגיות; בדיקת טיעון תקף כטיעון אשר אין אינטרפרטציה שבה הקדמותיו אמיתיות ומסקנתו שקרית. (4) כללי היסק - הצגת מערכת של כללי היסק בה ניתן להוכיח מסקנות מתוך הקדמות. (5) ישום הכלים הפורמליים הנ"ל לבדיקת טקסטים *במדעי* החברה ונסיון לעמוד על טיבם הלוגי: האם הטיעונים המוצגים תקפים? בטלים? מבוססים? משכנעים?

מיתולוגיה ואמנות

יסודות מיתולוגיים מונחים בבסיס התרבויות והאמונות העתיקות. המיתולוגיה היוונית הינה ללא ספק בעלת ההשפעה הרחבה ביותר בתרבות "המערב". מהי מיתולוגיה? על איזה שאלות היא עונה? מהו הקשר שלה להסטוריה והדת העתיקות? מי הם האלים והגיבורים הקדומים? מה הם מייצגים וכיצד הם מיוצגים באמנות? בקורס המוצע ננסה לעסוק בשאלות אלו, תוך התמקדות באמנות ובמיתולוגיה של יוון, וננסה למקם את הנושא במרחב תרבותי עשיר יותר של זמן ומקום, למשל תרבות יהודית, אמנות ואמונות של ימי הבינים ואפילו של תקופת הרנסנס והברוק.
ההרצאות תלווינה בשקופיות.

קורסים כלל-פקולטתיים

סמסטר א'

1009.1102	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים			שוית
.01	א'	16-18;	004	ע. ביזן
	ד'	16-18;	004	
.02	ב'	18-20;	104	ג. כורש
	ד'	18-20	004	
1009.1202	מבוא לאנתרופולוגיה			ש'+ת'
.01 שיעור:	ה'	16-18;	101	ד"ר ר. נאמן
	קבוצות תרגיל:			
.02	ג'	10-12;	105	ד. שטרן שתיל
.03	ד'	10-12;	107	ד. שטרן שתיל
.04	ב'	12-14;	203	ר. רוזמרין
.05	ב'	14-16;	419	ר. רוזמרין
.06	ג'	12-14;	106	א. ברוך
1009.1203	מבוא לסוציולוגיה			ש'+ת'
.01 שיעור:	ה'	12-14;	101	א. קמפ
	קבוצות תרגיל:			
.02	ב'	14-16;	203	ק. כהן מינץ
.03	ג'	10-12;	207	ו. לבנון
.04	א'	11-13;	314	ת. ארד
.05	ב'	12-14;	314	ו. לבנון
.06	ה'	8-10;	419	י. מאירוביץ
.07	ד'	8.30-10;	205	מ. פרנקל
.08	ד'	10-12;	205	מ. פרנקל
.09	ג'	18-20;	106	ש. לביא
1009.1820.01	מבוא לפסיכולוגיה			ש'
	ב'	18-20;	210	ד"ר ש. בן אליהו
	ד'	18-20;	210	
1009.1830.01	שעות ניסוי למבוא לפסיכולוגיה			
1009.1840	שיטת המשפט הישראלי			ש'+ת'
.01 שיעור:	ג'	12-14;	201	ד"ר ז. סגל
	קבוצות תרגיל:			
.02	ג'	16-18;	103	א. זמיר
.03	ב'	14-16;	110	א. זמיר

1009.1850	מבוא ללוגיקה			ש'+ת'
.01 שיעור:	א'	12-14;	201	י. שביט
	קבוצות תרגיל:			
.02	ב'	16-18;	314	א. בר שלום
.03	ב'	18-20;	314	א. בר שלום
.04	ג'	18-20;	205	א. טהרלב
.05	ד'	18-20;	205	א. טהרלב
0629.0024	אנגלית ברמת מתקדמים			
.01	א'	8-10;	315	
	ד'	8-10;	314	
.02	א'	10-12;	315	
	ד'	10-12;	314	
.03	א'	12-14;	315	
	ד'	12-14;	314	
.04	א'	14-16;	315	
	ד'	14-16;	314	
.05	א'	16-18;	315	
	ד'	16-18;	314	
.06	א'	18-20;	315	
	ד'	18-20;	314	
.07	ב'	8-10;	208	
	ד'	8-10;	207	
.08	ב'	10-12;	315	
	ד'	10-12;	207	
.09	ב'	12-14;	107	
	ד'	12-14;	104	
.10	א'	14-16;	208	
	ד'	14-16;	207	
.11	א'	18-20;	208	
	ד'	18-20;	207	
.12	ב'	8-10;	315	
	ה'	8-10;	314	
.13	ג'	18-20;	315	
	ה'	18-20;	207	

סמסטר ב'

1009.1102	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים			שו"ת
.03	א'	16-18;	110	ט. שקד
	ג'	14-16;	004	
1009.1202	מבוא לאנתרופולוגיה			ש'+ת'
.10 שיעור:	ד'	12-14;	אולם אפטר	פרופ' ש. דשן
	קבוצות תרגיל:			
.11	ד'	14-16;	יפורסם	ר. רוזמרין
.12	ה'	10-12;	106	ר. ברעם
.13	ג'	10-12;	419	א. ברוך
.14	יפורסם			יפורסם
.15	יפורסם			יפורסם
1009.1203	מבוא לסוציולוגיה			ש'+ת'
.13 שיעור:	ד'	16-18;	101	ד"ר י. שנהב
	קבוצות תרגיל:			
.14	א'	12-14;	207	ש. לביא
.15	ד'	10-12;	106	א. קלב
.16	א'	9-11;	207	א. קלב
.17	יפורסם			יפורסם
.18	ב'	14-16;	206	ק. כהן-מינץ
.19	ב'	16-18;	יפורסם	ת. ארד
.20	א'	14-16;	207	מ. נקר
1009.1820.02	מבוא לפסיכולוגיה			ש'
	ב'	18-20;	210	ד"ר ש. בן-אליהו
	ד'	18-20;	210	
1009.1830.02	שעות ניסוי למבוא לפסיכולוגיה			
1009.1835.01	מיתולוגיה ואמנות			ש'
	א'	14-16;	003	ט. מיכאלי
1009.1840	שיטת המשפט הישראלי			ש'+ת'
.04 שיעור:	ג'	12-14;	201	ד"ר ז. סגל
	קבוצות תרגיל:			
.05	ב'	14-16;	110	א. זמיר
.06	ג'	16-18;	103	א. זמיר
1009.1845.01	תקשורת וחברה דיני תקשורת*			ש'
	ד'	15-18;	003	ד"ר ז. סגל

---

* ניתן ללמוד קורס זה במסגרת חטיבת לימודי העשרה, אך לא במסגרת המבואות הכלליים הנדרשים מתלמידי מדע-המדינה ומתלמידי סוציולוגיה.

1009.1850		מבוא ללוגיקה		ש'+ת'
.06	שיעור:	א' 12-14;	201	י. שביט
		קבוצות תרגיל:		
.07		ב' 16-18;	207	א. בר שלום
.08		ב' 18-20;	207	א. בר שלום
.09		ג' 18-20;	207	א. טהרלב
.10		ד' 18-20;	205	א. טהרלב
.11		ה' 18-20;		
0629.0024		אנגלית ברמת מתקדמים		
.17		א' 8-10;	315	
		ג' 8-10;	207	
.18		א' 10-12;	315	
		ג' 10-12;	207	
.19		א' 12-14;	315	
		ג' 12-14;	207	
.20		ב' 8-10;	208	
		ד' 8-10;	107	
.21		ב' 10-12;	208	
		ד' 10-12;	107	
.22		ב' 12-14;	314	
		ד' 12-14;	107	
.23		ב' 18-20;	315	
		ד' 18-20;	314	
.24		ג' 18-20;	205	
		ה' 18-20;	314	
.25		א' 14-16;	208	
		ד' 14-16;	207	
.26		א' 16-18;	208	
		ד' 16-18;	207	
.27		א' 18-20;	208	
		ד' 18-20;	207	
.28		ב' 8-10;	315	
		ה' 8-10;	314	
.29		ב' 10-12;	315	
		ה' 10-12;	206	

ביה״ס לכלכלה ע״ש איתן ברגלס

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

ראש ביה"ס: פרופ' יצחק וילנה **רכזת ניהולית: רותי בריג**

תואר ראשון

ראש התוכנית: ד"ר אלי שגיא

מטרת הלימודים

מטרת תוכנית הלימודים היא להכשיר את הסטודנט לזהות, לנתח ולפתור בעיות מתחום הכלכלה, הן בעבודתו והן בהמשך לימודיו לקראת תארים גבוהים יותר. הבעיות הכלכליות הנדונות במסגרת התוכנית הן במישורים של משק הבית, הפירמה, הממשלה והמשק בכללותו.

מסגרת הלימודים

- כל השיעורים המתקיימים בביה"ס לכלכלה הינם שיעורים סמסטריאליים, היינו - כל שיעור נמשך סמסטר אחד.
- ביה"ס מקיים בכל שנה, בנוסף לשני הסמסטרים הרגילים, גם עונת לימודי קיץ, השקולה לסמסטר רגיל.
- תוכנית הלימודים היגה תוכנית סמסטריאלית מלאה, כאשר בכל סמסטר (כולל עונת לימודי הקיץ) מוצעים כל שיעורי החובה, שיעורי בחירה וסמינרים רבים.
- תלמידים שבכוונתם להמשיך ללימודי התואר השני במסגרת ביה"ס לכלכלה מומלץ להעמיק את רמת הידע בתחומי המתמטיקה והסטטיסטיקה מעבר למה שמוצע במסגרת תכנית הלימודים של התואר הראשון.

אופן הלימוד

לימודי הכלכלה מתקיימים בשלושה אופנים:

א. **אופן הלימוד המורחב** - לימודים לקראת תואר ראשון בכלכלה בתוספת לימודי חטיבות. חובות הלימוד מפורטים להלן. החובות במסגרת לימודי החטיבות מפורטות בפרק העוסק בחטיבות. הנחיות מיוחדות הנוגעות לחטיבות בחשבונאות, בניהול ובמתמטיקה מפורטות בהמשך פרק זה.

ב. **אופן הלימוד הדו-חוגי הכללי** - ניתן ללמוד לקראת תואר ראשון בכלכלה בצרוף לימודי חוג נוסף, בתנאי שצרוף זה מקובל על החוג הנוסף. חובות הלימוד בביה"ס לכלכלה מפורטים להלן, וחובות הלימוד בחוג הנוסף מפורטים בידיעון של חוג זה.

ג. **אופן הלימוד הדו-חוגי המובנה** - במהלך מהצרופים הדו-חוגיים תואמה תוכנית לימודים מיוחדת על ידי ביה"ס לכלכלה והחוג הנוסף. הצרופים הכלולים במסגרת זו הינם: כלכלה-ניהול,כלכלה-חשבונאות, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-מתמטיקה, כלכלה-סטטיסטיקה.
כן קיימת תוכנית לימודים משולבת כלכלה-משפטים.

מכסת חובות הלימודים

אופן הלימוד	מורחב	דו-חוגי כללי	דו-חוגי -מובנה
קורסי חובה	53 ש"ס	49 ש"ס	ראה תוכניות
קורסי בחירה	19 ש"ס	11 ש"ס	מפורטות להלן
סה"כ לימודים בחוג	72 ש"ס	60 ש"ס	
לימודי חטיבת	32 ש"ס	לימודי חוג שני	

מבנה תוכנית הלימודים

אופן הלימוד המורחב

(לימודי חוג בהקף 72 ש"ס)

להלן רשימת שיעורי החובה במסגרת אופן הלימוד המורחב. הרשימה מפרטת גם את דרישות הקדם לכל אחד מן השיעורים. הרשימה ערוכה על פי סדר מומלץ של פריסת הלימודים על פני הסמסטרים. סדר זה אינו מחייב וכל תלמיד העונה על דרישות הקדם לשיעור מסויים רשאי להרשם לשיעור זה. המיגבלה היחידה היא החובה להרשם לשיעור מבוא למיקרו כלכלה ולהדרכה בספריה בסמסטר הראשון ללימודים.

שיעורי חובה	הדרישות המוקדמות	ש"ס
שנה א'		
<u>סמסטר א'</u>		
מבוא למיקרו כלכלה		4
סטטיסטיקה לכלכלנים א'		3
מתמטיקה לכלכלנים א'		4
שיעור מחוץ לחוג*		4
הדרכה בספריה**		
שנה א'		
<u>סמסטר ב'</u>		
מבוא למאקרו כלכלה	זכאות להבחן במבוא למיקרו כלכלה	3
	הדרכה בספריה	
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	זכאות להבחן בסטטיסטיקה א'	3
מתמטיקה לכלכלנים ב'	זכאות להבחן במתמטיקה לכלכלנים א'	4
חשבונאות לכלכלנים	מבוא למיקרו כלכלה בציון 60 לפחות	2
	מתמטיקה לכלכלנים א'	
תורת המחירים א'	מבוא למיקרו כלכלה בציון 70 לפחות,	3
	מתמטיקה לכלכלנים א'	
	לימוד במקביל של מתמטיקה לכלכלנים ב'	
מבוא למחשבים לכלכלנים	מבוא למיקרו כלכלה בציון 60 לפחות	3
	מתמטיקה לכלכלנים א'	

* במסגרת החובות על התלמיד ללמוד שיעורי מבוא במסגרת חוגים אחרים בהקף של 4 ש"ס (לפחות). הכללת שיעורים אלה במסגרת מכסת לימודי הכלכלה אפשרית רק בתנאי שאין הם נכללים כחלק מחובות התלמיד במסגרת אחרת בה הוא לומד. את השיעורים יש לבחור מתוך הרשימה הבאה: (א) קורסים כלל פקולטתיים: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מבוא ללוגיקה, מבוא לפסיכולוגיה ושיטת המשפט הישראלי. (ב) קורסים בחוג למדע המדינה: המערכת הפוליטית בישראל, מבוא ליחסים בינ"ל ותולדות המחשבה המדינית.
לימוד שיעור אחר במסגרת זו טעון אישור מראש של רכז הב.א.

** פטורים מהדרכה בספריה בוגרי מכינת אוניברסיטת ת"א, תלמידי הפקולטה למשפטים, תלמידי בי"ס לחינוך.

שיעורי חובה	הדרישות המוקדמות	ש"ס
שנה ב'		
<u>סמסטר א'</u>		
תורת המחירים ב'	זכאות להיבחן בתורת המחירים א' מתמטיקה לכלכלנים ב' זכאות להיבחן במבוא למאקרו כלכלה	3
מאקרו כלכלה א'	מבוא למאקרו כלכלה בציון 70 לפחות מבוא למיקרו כלכלה בציון 70 לפחות מתמטיקה לכלכלנים א' מתמטיקה לכלכלנים ב' זכאות להיבחן בתורת המחירים א'	3
שנה ב'		
<u>סמסטר ב'</u>		
תורת מחירים ג'	מבוא למאקרו כלכלה בציון 70 לפחות תורת המחירים א' זכאות להבחן בתורת המחירים ב' זכאות להבחן בסטטיסטיקה לכלכלנים א' ו-ב'	
מאקרו כלכלה ב'	תורת המחירים א' זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א' לימוד במקביל של תורת המחירים ב'	3
מבוא לאקונומטריקה	תורת המחירים א', זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א' מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א' ו-ב' לימוד במקביל של תורת המחירים ב' לימוד במקביל של מבוא למחשבים לכלכלנים	4
שנה ג'		
כלכלת ישראל	תורת המחירים א', תורת המחירים ב' מאקרו כלכלה א' לימוד במקביל של מבוא לאקונומטריקה לימוד במקביל של מאקרו כלכלה ב' לימוד במקביל של תורת המחירים ג' <u>תורת המחירים ג' - החל מסמסטר ב'</u>	2
סמינריון	תורת המחירים א' ו-ב' מאקרו כלכלה א' ו-ב' מבוא לאקונומטריקה לימוד במקביל של תורת המחירים ג' <u>תורת המחירים ג' - החל מסמסטר ב'</u>	2

שיעורי בחירה*	הדרישות המוקדמות
ארגון תעשייתי	תורת המחירים א' ו-ב'
ארגון תעשייתי ופיקוח	תורת המחירים א' ו-ב', ארגון תעשייתי
בעיות נבחרות במאקרו	תורת המחירים א' ו-ב', מאקרו כלכלה א' ו-ב'
החלטות בתנאי אי-ודאות	תורת המחירים א', ב'
הסקטור הצבורי במשק הישראלי: התפתחות ומבנה	מאקרו כלכלה א' , תורת המחירים א' ו-ב'
יסודות הבנקאות	תורת המחירים א' ו-ב'
כלכלה אקולוגית לכלכלנים	תורת המחירים א' ו-ב', מאקרו כלכלה א' ו-ב'
כלכלה, מדינה ופוליטיקה	תורת המחירים א', ב' ו-ג'
כלכלת מונטרית	מבוא לסוציולוגיה, תורת המחירים א' ו-ב' מאקרו כלכלה א' ו-ב'
כלכלה מונטרית בינ"ל	תורת המחירים א' ו-ב' מאקרו כלכלה א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה
כלכלות דרום מזרח אסיה	מאקרו כלכלה א' ו-ב'
כלכלת אי-ודאות	מאקרו כלכלה א' ו-ב'
כלכלת בטחון	תורת המחירים א', ב' ו-ג'
כלכלת בריאות	תורת מחירים א' ו-ב', מאקרו כלכלה א'
כלכלת הסביבה	תורת המחירים א' ו-ב'
כלכלת פשע ואכיפת חוק	תורת המחירים א', ב' ו-ג'
כלכלת רשתות	תורת המחירים א' ו-ב'
כלכלת תחבורה	תורת המחירים א' ו-ב'
מבוא לכלכלה אורבנית	תורת המחירים א' ו-ב'
מבוא לכלכלת עבודה**	תורת המחירים א' ו-ב'
מבוא לשווקים פיננסיים	תורת המחירים א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה
מבוא לתורת המשחקים	תורת המחירים א' ו-ב'
מגמות בכלכלת ישראל	*תורת המחירים א' ו-ב'*
מדיניות פסיקאלית ומונטרית בישראל	מאקרו כלכלה א' ו-ב'
מודלים אסטרטגיים בפוליטיקה***	תורת המחירים א' ו-ב'
מימון צבורי	תורת המחירים א', ב' ו-ג'
מסחר בינ"ל מונטרי	תורת המחירים א' ו-ב', מאקרו כלכלה א' ו-ב'
מערכת המיסים בישראל	מחירים א' ו-ב'
מתמטיקה לכלכלנים ג****	מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'
נשואים במשפט וכלכלה	תורת המחירים א' ו-ב'
ניתוח כלכלי של המשפט	תורת המחירים א' ו-ב'
סוגיות בכלכלת אינפורמציה	תורת המחירים א' ו-ב', מתמטיקה לכלכלנים ג'
סוגיות בכלכלת ישראל - הבטיים חברתיים	מאקרו כלכלה א', תורת המחירים א' ו-ב'
פסיכולוגיה בכלכלה	*תורת המחירים א' ו-ב'*

---

* בכל שיעורי הבחירה בהם קיימת דרישת הקדם תורת המחירים ב' תהיה דרישת הקדם, החל מסמסטר ב' תשנ"ה, תורת המחירים ב' ותורת המחירים ג'.

** בקורס מבוא לכלכלת עבודה הניתן ע"י פרופ' יורם וייס נוספת דרישת קדם: מבוא לאקונומטריקה.

*** הקורס ינתן בשפה האנגלית.

**** הקורס מהווה דרישת קדם ללימודי התואר השני בכלכלה.

שיעורי בחירה	הדרישות המוקדמות
צדק בכלכלה הבטים פילוסופים	תורת המחירים א' ו-ב'
צמיחה כלכלית	תורת המחירים א' ו-ב', מאקרו כלכלה א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה
רציונליות בכלכלה: הבטים פילוסופיים	תורת המחירים א' ו-ב'
שווקים עתידיים ואופציות	תורת המחירים א' ו-ב', מאקרו כלכלה א'
שוק העבודה בישראל	תורת המחירים א' ו-ב'
שיטות מתמטיות בכלכלה*	מתמטיקה לכלכלנים ג', תורת המחירים א' ו-ב'
שינוי טכנולוגי וארגון תעשייתי	תורת המחירים א' ו-ב'
תולדות המחשבה הכלכלית**	תורת המחירים א' ו-ב', מאקרו כלכלה א' ו-ב'
תכנון השקעות בפירמה	תורת המחירים א' ו-ב'

<u>סמינרים</u>

מדיניות פיסקלית ומונטרית בישראל
ארגון תעשייתי
כלכלת ישראל
כלכלת ישראל - אמפירי
כלכלת המזרח התיכון
פשיעה, עבדה ורווחה
כלכלת מקאות
מימון צבורי
כלכלה פוליטית בישראל
נושאים במאקרו כלכלה
הבטים פילוסופים בכלכלה
כלכלת אי-ודאות
כלכלת עבודה
כלכלת בריאות
נושאים בכלכלה מונטרית
נושאים בתאוריה כלכלית
מסחר בינ"ל מונטרי
ארגון תעשייתי ופקוח
נושאים בכלכלת ישראל
כלכלה מונטרית ומאקרו כלכלה
מערכת המיסים בישראל
כלכלת אקולוגיה
כלכלת המזרח התיכון לקראת שנת 2000
תורת השלבים בצמיחה כלכלית
נושאים בארגון תעשייתי
שווקים עתידיים
הסקטור הצבורי בישראל
ארגון תעשייתי אמפירי
סוגיות בכלכלת ישראל
ארגון תעשייתי וכלכלת רשתות
כלכלת בטחון

דרישות הקדם לכל הסמינרים: תורת המחירים א' ו-ב', מאקרו כלכלה א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה ובמקביל תורת המחירים ג' וקורס בחירה בתחום הסמינר (אם ניתן).***

---

* הקורס מהווה דרישת קדם ללימודי התואר השני בכלכלה.
** הקורס ינתן בשפה האנגלית.
*** החל מסמסטר ב' תורת מחירים ג' הינה דרישת קדם נוספת לכל הסמינרים.

חטיבות מובנות

תוכניות החטיבות מפורטות במלואן בפרק החטיבות בידיעון זה. בחטיבות המובנות קיימת חפיפה בין שיעורים מסויימים במסגרת לימודי החוג לשיעורים במסגרת לימודי החטיבה. חפיפה זו מורדת שיעורים בחובות התלמיד בלימודי החוג כמפורט להלן.

א. החטיבה בחשבונאות והחטיבה בניהול:

תלמידי החטיבה שלמדו את הקורס "יסודות החשבונאות" במסגרת החטיבה לניהול והקורס שוקלל פטורים מהשיעור "חשבונאות לכלכלנים" וחייבים בתוספת שיעורי בחירה בהקף 2 ש"ס. בהתאם לכך תהיה מכסת שיעורי הבחירה בכלכלה של תלמידי החטיבה 21 ש"ס. מי שמתקבל לחטיבה זו לאחר שכבר למד את השיעור "חשבונאות לכלכלנים", יחוייב בשיעורי בחירה בהקף של 21 ש"ס. השיעור ב"חשבונאות לכלכלנים" לא יכלל במכסת הלימודים.

תלמידי החטיבה אשר למדו במסגרתה את השיעור "יסודות המימון" רשאים לכלול אותו במסגרת שיעורי הבחירה בכלכלה, בתנאי שאינו נכלל במסגרת חובותיהם בחטיבה. מי שכלל שיעור זה במסגרת חובות החטיבה, אינו רשאי ללמוד את שיעורי הבחירה הבאים במסגרת ביה"ס לכלכלה: "מדיניות תכנון השקעות", "שווקים עתידיים ואופציות", שווקים פיננסיים".

ב. החטיבה במתמטיקה:

1. <u>תלמידי תוכנית א' בחטיבה מצומצמת</u>
תלמידי תוכנית זו חייבים ללמוד את השיעורים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי *2+2" במסגרת ביה"ס למתמטיקה* ופטורים מן השיעורים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'". בגין השיעורים אלה חייב התלמיד בהשלמה של 6 ש"ס נוספות בשיעורי הבחירה בחוג לכלכלה. לתלמידים אלה לא יחשב השיעור "מתמטיקה לכלכלנים ג'" במכסת שעות הבחירה בחוג לכלכלה.

2. <u>תלמידי תוכנית א' בחטיבה מורחבת</u>
תלמידי תוכנית זו חייבים ללמוד את השיעורים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1+2" ו"מבוא להסתברות" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן השיעורים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'" ומהשיעור "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'". בגין שיעורים אלה חייב התלמיד בהשלמה של 9 ש"ס נוספות בשיעורי הבחירה בחוג לכלכלה.

3. <u>תלמידי תוכנית ב' בחטיבה מצומצמת</u>
לתלמידי תוכנית זו יחשב השיעור "מתמטיקה לכלכלנים ב'" כמכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 3 ש"ס נוספות בשיעורי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

4. <u>תלמידי תוכנית ב' בחטיבה מורחבת</u>
לתלמידי תוכנית זו יחשב השיעור "מתמטיקה לכלכלנים ב'" כמכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. כן פטורים התלמידים מהשיעור "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך השיעור "מבוא להסתברות") וחייבים בהשלמת 3 ש"ס נוספות בשיעורי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

אופן הלימוד הדו-חוגי

כאמור, קיימים שני אופני לימודי דו-חוגיים: הכללי ומובנה. באופן הלימודים הדו-חוגי הכללי לומד התלמיד לקראת תואר ראשון בביה"ס לכלכלה ובחוג אחר שבחר, והוא כפוף בנפרד לחובות הלימודים של כל אחד משני החוגים. חובותיו בביה"ס לכלכלה בהקף של 60 ש"ס מפורטות להלן. באופן הלימודים הדו-חוגי המובנה לומד התלמיד בתוכנית שנקבעה במשותף על ידי שני החוגים המרכיבים את המסגרת. המסגרות הקיימות הינן: כלכלה-חשבונאות, כלכלה-ניהול, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-סטטיסטיקה, כלכלה-מתמטיקה, וכן התוכנית המשולבת כלכלה- משפטים. חובות התלמיד בכל אחת ממסגרות אלה מפורטות להלן.

תוכנית דו-חוגית כללית

תלמידי תוכנית זו חייבים בלימודים בביה"ס לכלכלה בהקף של 60 ש"ס. 49 ש"ס מתוכם הינם שיעורי חובה ו-11 ש"ס - שיעורי בחירה.
שיעורי החובה הינם אותם שיעורים שבאופן הלימוד המורחב וכפופים לאותן דרישות הקדם, למעט חובת "שיעור מחוץ לחוג". תלמיד תוכנית זו הלומד במסגרת לימודי החוג השני שיעור, שהוגדר כחופף לאחד משיעורי החובה בכלכלה, פטור משיעור חובה זה (ואינו רשאי ללומדו). תלמיד כזה, שלא כתלמיד באופן הלימוד המורחב, אינו חייב בלימוד שיעורי בחירה נוספים כנגד שעות מהן קיבל את הפטור, ובלבד שהקף לימודיו בביה"ס לכלכלה לא יהיה פחות מאשר 56 ש"ס.
תלמידים הלומדים תוכנית דו-חוגית כלכלה ופסיכולוגיה ילמדו את הקורסים "מבוא לסטטיסטיקה א' ו-ב'" ו"יישומי מחשב" בחוג לפסיכולוגיה ויהיו פטורים מן הקורסים המקבילים בביה"ס לכלכלה. התלמידים אינם חייבים בהשלמת שעות תמורת הקורסים האמורים והקף לימודיהם בביה"ס לכלכלה הוא 51 ש"ס לפחות.

תוכניות דו-חוגיות מובנות

א. כלכלה-חשבונאות

ככלל, תוכנית זו זהה לתוכנית של אופן הלימוד החד-חוגי למעט שיעורי החובה הבאים: "חשבונאות לכלכלנים", "מבוא למחשבים לכלכלנים" ומבוא מחוץ לחוג כתוצאה מכך הקף שיעורי החובה בתוכנית זו הינו 44 ש"ס.
שיעורי הבחירה בתוכנית זו מסתכמים ב-14 ש"ס. תלמידי התוכנית מנועים מלהשתתף במספר שיעורי בחירה בכלכלה, אשר בהם קיימת חפיפה משמעותית עם שיעורי חובה בחשבונאות, ועל התלמיד לעקוב אחר ההגבלות המפורטות ברשימת שיעורי הבחירה המתפרסמת בידיעון. דוגמאות לשיעורי בחירה מסוג זה: "מדיניות תכנון השקעות", "שווקים עתידיים ואופציות", שווקים פיננסיים".

ב. כלכלה-ניהול

מכסת הלימודים בתוכנית היא 120 ש"ס מתוכן 60 ש"ס בכלכלה.

תוכנית הלימודים בכלכלה

מבוא למיקרו לכלכלה	4 ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3 ש"ס
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	3 ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4 ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4 ש"ס
תורת המחירים א'	3 ש"ס
תורת המחירים ב'	3 ש"ס
תורת המחירים ג'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס
כלכלת ישראל	2 ש"ס
מבוא לאקונומטריקה*	4 ש"ס
סמינריון	2 ש"ס
שיעורי בחירה**	29 ש"ס

ג. כלכלה-מדעי המחשב

הקף התוכנית כ-125 ש"ס, מתוכן 49 ש"ס בכלכלה וכ-76 ש"ס במדעי המחשב (כולל מתימטיקה וסטטיסטיקה). תלמיד ביה"ס לכלכלה המעונין לצרף את מדעי המחשב כחוג שני יוכל לעשות זאת אם הוא עומד בתנאי הקבלה של ביה"ס למתמטיקה.

תוכנית הלימודים בכלכלה

מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3 ש"ס
תורת המחירים א'	3 ש"ס
תורת המחירים ב'	3 ש"ס
תורת המחירים ג'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס
מבוא לאקונומטריקה***	4 ש"ס
כלכלת ישראל	2 ש"ס
סמינריון	2 ש"ס
שיעורי בחירה****	19 ש"ס

---

* דרישת קדם: סטטיסטיקה במנהל עסקים מחליפה את דרישת הקדם סטטיסטיקה לכלכלנים ב'.

** תלמידי התוכנית מנועים מלהשתתף במספר שיעורי בחירה בכלכלה, אשר לגביהם קיימת חפיפה משמעותית עם שיעורי חובה במסגרת לימודי הניהול, ועל התלמיד לעקוב אחר ההגבלות המפורטות ברשימת שיעורי הבחירה המתפרסמת בידיעון. דוגמאות לשיעורי בחירה מסוג זה: "מדיניות תכנון השקעות", "שווקים עתידיים ואופציות", שווקים פיננסיים".

*** דרישת קדם: "הסתברות וסטטיסטיקה".

**** ראה פרוט בהמשך.

לימודי בחירה בכלכלה (סה"כ 19 ש"ס)

במסגרת שיעורי הבחירה אין לבחור את השיעור "מתמטיקה לכלכלנים ג'" ו"שיטות מתמטיות בכלכלה". תלמידים המעוניינים בכך יכולים לקחת במסגרת זו שיעור אחד מבין שיעורי המבואות הניתנים בפקולטה למדעי החברה. רשימת השיעורים: "המערכת הפוליטית בישראל", "מבוא ליחסים הבינלאומיים", "מבוא לממשל", "מבוא למינהל הציבורי", "מבוא לסוציולוגיה", "מבוא לאנתרופולוגיה", "מבוא לפסיכולוגיה", "שיטות המשפט הישראלי". לצורך חישוב מכסת שעות הבחירה והשקלול יחושב שיעור זה בהיקף של לא יותר מ-3 ש"ס, גם אם הקף שעות הלימוד בו גדול יותר.

ד. כלכלה-סטטיסטיקה וחקר ביצועים

התוכנית היא בהקף של 114 ש"ס מהן 48 בכלכלה ו-66 בסטטיסטיקה כולל 23 ש"ס הכנה מתימטית.

תוכנית הלימודים בכלכלה	
מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3 ש"ס
תורת המחירים א'	3 ש"ס
תורת המחירים ב'	3 ש"ס
תורת המחירים ג'	3 ש"ס
מאקרו-כלכלה א'	3 ש"ס
מאקרו-כלכלה ב'	3 ש"ס
כלכלת ישראל	2 ש"ס
סמינריון	2 ש"ס
שיעורי בחירה**	22 ש"ס

ה. כלכלה-מתמטיקה

התוכנית היא בהקף 127 ש"ס, מהן 46 ש"ס בכלכלה ו-81 במתמטיקה וסטטיסטיקה. תנאי הקבלה לתוכנית זו יהיו תנאי הקבלה של שני המוסדות.

תוכנית הלימודים בכלכלה	
מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3 ש"ס
תורת המחירים א'	3 ש"ס
תורת המחירים ב'	3 ש"ס
תורת המחירים ג'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס
מבוא לאקונומטריקה*	4 ש"ס
כלכלת ישראל	2 ש"ס
סמינריון	2 ש"ס
שיעורי בחירה**	16 ש"ס

---

* לתלמידים ששמעו את השיעור "תיאוריה סטטיסטית", מומלץ ללמוד את השיעור "רגרסיה" בחוג לסטטיסטיקה במקום השיעור "מבוא לאקונומטריקה" בחוג לכלכלה.

** במסגרת שיעורי הבחירה אין לבחור את השיעור "מתמטיקה לכלכלנים ג'".

ו. תוכנית לימודים משולבת לשני תארים - בוגר במשפטים (L.L.B) ותואר ראשון בכלכלה

תוכנית זו מיועדת לתלמידי הפקולטה למשפטים אשר יהיו מעוניינים לרכוש גם השכלה ברמה של תואר ראשון בכלכלה. התלמידים יוכלו לרכוש כלים מתאימים לניתוח כלכלי של מוסדות ומבנים משפטיים בנוסף להכשרתם המשפטית. הבוגרים יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בתחום המשפט והכלכלה (Law & Economics), במסגרת תוכנית משותפת לתואר שני הקיימת באוניברסיטת תל-אביב. (כמובן, יוכלו להמשיך גם בלימודים גבוהים בכל אחד משני התחומים בנפרד). שילוב שני התחומים יתרום לאלה המבקשים הכשרה מקצועית בתחום המשפט העסקי. עם תום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובביה"ס לכלכלה יהיו בוגרי התוכנית זכאים לתואר "בוגר במשפטים" (L.L.B) ולתעודת תואר ראשון בכלכלה כחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי כלכלה מותנית בזכאות לתואר "בוגר במשפטים".

התכנית היא בהקף 54 ש"ס בכלכלה. זאת בנוסף ללימודיהם הרגילים (בהקף מלא) בפקולטה למשפטים. עומס הלימודים הרב על תלמידי תוכנית זו מחייב, למעשה, ניצול עונת לימודי הקיץ בביה"ס לכלכלה, בה מוצעים כל שיעורי החובה ומבחר שיעורי בחירה.

<u>תוכנית הלימודים בכלכלה</u>

מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	3	ש"ס
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	3	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
תורת המחירים א'	3	ש"ס
תורת המחירים ב'	3	ש"ס
תורת המחירים ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
כלכלת ישראל	2	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
מבוא למחשבים לכלכלנים	3	ש"ס
סמינריון	2	ש"ס
שיעורי בחירה	7	ש"ס

אופן שקלול ציון הגמר

אופן השקלול המפורט כאן מתאים לתלמידי ביה"ס בכל המסגרות.
ככלל, ישוקלל כל שיעור בחישוב ציון הגמר על פי מספר השעות הסמסטריאליות שלו. להלן פירוט השקלול:

1. ✓ מבוא למיקרו כלכלה	4 נקודות
2. ✓ מבוא למאקרו כלכלה	3 נקודות
3. ✓ סטטיסטיקה לכלכלנים א'	1 נקודה
4. ✓ סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	1 נקודה
5. ✓ מתמטיקה לכלכלנים א'	2 נקודות
6. ✓ מתמטיקה לכלכלנים ב'	2 נקודות
7. ✓ תורת המחירים א'	3 נקודות
8. ✓ תורת המחירים ב'	3 נקודות
9. ✓ תורת המחירים ג'	3 נקודות
10. ✓ מאקרו כלכלה א'	3 נקודות
11. ✓ מאקרו כלכלה ב'	3 נקודות
12. ✓ כלכלת ישראל	2 נקודות
13. ✓ מבוא לאקונומטריקה	4 נקודות
14. ✓ מבוא למחשבים לכלכלנים	1 נקודה
15. ✓ חשבונאות לכלכלנים	2 נקודה
16. סמינריון	4 נקודות
17. מבוא מחוץ לחוג	3 נקודות
18. שיעורי בחירה*	נקודה אחת לכל ש"ס

---

* השיעור מתמטיקה לכלכלנים ג' נחשב ל-3 ש"ס בשקלול ציון הגמר ובמנין השעות לתואר. לגבי שכר לימוד הקורס נחשב כ-4 שעות.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

ביה"ס מציע למספר מצומצם של תלמידים, שסיימו בהצטיינות את השנתיים הראשונות לב.א., להמשיך לתואר שני במסלול מיוחד.

בסוף כל שנת לימודים תבחר קבוצת תלמידים מצומצמת מתוך בעלי הציון הממוצע הגבוה ביותר בשיעורים:

- מבוא למיקרו כלכלה ומבוא למאקרו כלכלה
- סטטיסטיקה לכלכלנים א' ו-ב'
- מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'
- תורת המחירים א', ב' ו-ג'
- מאקרו כלכלה א' ו-ב'
- מבוא לאקונומטריקה

תלמידים אלה יוזמנו על ידי ביה"ס להצטרף לתוכנית המחקרית של התואר השני בשנה השלישית ללימודיהם. באותה שנה הם גם יסיימו את לימודי התואר הראשון. בשנה זו ילמדו תלמידים אלה את השיעורים הבאים:

א. <u>השלמת שיעורי ב.א.</u>

- כלכלת ישראל
- מתמטיקה לכלכלנים ג'
- שיטות מתמטיות בכלכלה
- שיעורי בחירה בהתאם לאופן הלימוד
- עבודה סמינריונית

ב. <u>שיעורי חובה של המסלול המחקרי במ.א.</u>

- מיקרו א' ו-ב'
- מאקרו א' ו-ב'
- אקונומטריקה א' ו-ב'

בשנה השנייה למ.א. עליהם להשלים שיעורים בהתאם לתוכנית המחקרית. במיכסת שעות הבחירה לתואר הראשון יכללו השיעורים:

- מתמטיקה לכלכלנים ג' 3 ש"ס
- שיטות מתמטיות בכלכלה 3 ש"ס
- שיעורים מתוכנית התואר השני 9 ש"ס (לכל היותר)

בתוכנית המ.א. התלמיד יקבל פטור מן השיעורים בתוכנית התואר השני שנכללו במנין השעות של התואר הראשון. שעות אלה יכללו במנין לצורך חישוב מכסת השעות בתואר השני אך לא יכללו בשקלול ציון הגמר לתואר השני. כמו כן, יחוייב התלמיד בקריאה מודרכת בהקף 4 ש"ס (בהדרכת מרצים מביה"ס). הפטור הגלום במסלול זה מקיף, איפוא 5 ש"ס, והוא מותנה בהשלמת לימודי התואר השני במסלול המחקרי. תלמידי התוכנית יכולים לעבור לתוכנית המוסמך בכלכלה (הלא מחקרית) בכל שלב של לימודיהם. מעבר זה יחייב אותם בהשלמת 5 ש"ס מתוכנית המוסמך בכלכלה.

חטיבות בכלכלה

ביה"ס לכלכלה מציע שתי תכניות של לימודי חטיבה מורחבת, האחת מיועדת לתלמידי החוג למתמטיקה והשניה -לתלמידי חוגים אחרים. ושאי להתקבל לחטיבה בכלכלה רק מי שעומד בתנאי הקבלה לביה"ס לכלכלה.

א. <u>חטיבת לימודים מורחבת בכלכלה לתלמידי מתמטיקה (32 ש"ס)</u>

החטיבה תהא מורכבת מכל לימודי החובה בכלכלה הכלולים בתוכנית הדו-חוגית בכלכלה ובמתמטיקה, בתוספת 8 ש"ס שיעורי בחירה בביה"ס לכלכלה.
תלמידים שיסיימו חטיבה זו יוכלו להמשיך בלימודי התואר השני בכלכלה ללא צורך בשיעורי השלמה.

<u>להלן רשימת השיעורים</u>

מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3 ש"ס
תורת המחירים א'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס
תורת המחירים ב'	3 ש"ס
תורת המחירים ג'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס
כלכלת ישראל	2 ש"ס
שיעורי בחירה	8 ש"ס

ב. <u>חטיבה מורחבת בכלכלה (32 ש"ס)</u>

1. <u>שיעורי חובה - 21 ש"ס</u>

מבוא למיקרו כלכלה	4 ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3 ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4 ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4 ש"ס
תורת המחירים א'	3 ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס

2. <u>שיעורי בחירה - 11 ש"ס</u>

א. תורת המחירים ב'
ב. תורת המחירים ג'
ג. מאקרו כלכלה ב'
ד. שיעורי בחירה מתוך רשימת קורסי הבחירה בכפוף למילוי דרישות הקדם של הקורסים הנבחרים.

דרישות הקדם החלות על תלמידי חטיבה הן אלה החלות על תלמידי ביה"ס לכלכלה, כמפורט לעיל.

תקנות

עבודה סמינריונית

- העבודה היא אישית. אין להגיש עבודות בזוגות או בשלשות.
- כדי להגיש עבודה חייב התלמיד להרשם באחת המסגרות המוצעות על ידי ביה"ס.
- ניתן להרשם לסמינר המתקיים בשעות החופפות לשעות של שיעור.
- דיווח על ציון העולה על 90 ילווה בהנמקה בכתב מטעם המרצה.
- מנחה העבודה הוא הסמכות הבלעדית לקביעת ציון העבודה.
- אין אפשרות לערער על ציון עבודה סמינריונית לאחר דיווח הציון.
- שיפור הציון בעבודה סמינריונית אפשרי בהסכמת המורה, ובלבד שייעשה במסגרת לוח הזמנים המחייב ובטרם דווח הציון למזכירות. לשם כך מומלץ להגיש טיוטא בשלב מספיק מוקדם, כך שניתן יהיה לקבל הערות מהמרצה ולשפר את רמת העבודה.
- המועד האחרון להגשת העבודה הוא היום האחרון של הסמסטר בו רשום התלמיד לסמינר.
- דחיית מועד ההגשה טעונה אישור **מראש** הן של המרצה והן של ראש תכנית הב.א.
- את העבודה יש להגיש **מדפסת** למזכירות ביה"ס. המזכירות תעביר את העבודה למרצה. אין למסור עבודות ישירות למרצה. ביה"ס אינו אחראי לעבודות שיימסרו שלא על פי נוהל זה.

שיעורים חופפים

תלמיד הלומד במסגרת לימודי חטיבה שיעור שהוגדר כחופף לאחד משיעורי החובה בכלכלה פטור משיעור חובה זה (ואינו רשאי ללומדו). *מי שקיבל פטור כזה מחוייב בלימוד שיעורי* בחירה נוספים בהקף השווה למספר השעות מהן קיבל את הפטור.

להלן רשימה חלקית של שיעורים שהוגדרו כחופפים:

- "מבוא להסתברות" או "הסתברות" הנלמדים בביה"ס למתמטיקה, יחשבו ע"י ביה"ס לכלכלה כחופפים ל"מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א"".

- "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1" הנלמד בביה"ס למתמטיקה, יחשב ע"י ביה"ס לכלכלה כחופף ל"מתמטיקה לכלכלנים א"".

- "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2" הנלמד בביה"ס למתמטיקה, יחשב ע"י ביה"ס לכלכלה כחופף ל"מתמטיקה לכלכלנים ב"".

בחינות

- בשיעור בחירה הניתן על ידי מורים שונים חייב התלמיד לענות על השאלון של המרצה, אשר לקבוצתו היה רשום, אלא אם כן נאמר בפירוש אחרת.

מועד ב' מיוחד במבוא למיקרו כלכלה

ככלל, מועד ב' בכל שיעור החוזר מידי סמסטר מתקיים בתום הסמסטר העוקב. באופן יוצא מן הכלל יתקיים מועד ב' בשיעור מבוא למיקרו כלכלה בסמסטר הראשון של השנה במהלך אותה עונת בחינות בה נערך מועד א' (החופשה שבין הסמסטר הראשון והשני).
תלמידים הרשומים לשיעור זה בסמסטר קיץ תשנ"ג רשאים להבחן בגין רישום זה גם במועד המיוחד הנ"ל. תלמידים הרשומים לשיעור זה בסמסטר א' תשנ"ד רשאים להבחן בשני המועדים שיתקיימו בתום סמסטר א' וגם במועד שיתקיים בתום סמסטר ב' (כלומר, שתי קבוצות התלמידים יוכלו להבחן בשלושה מועדים עוקבים בגין רישום אחד).

הדרכה בספריה

כל תלמיד חייב לעבור הדרכה בספריה שמטרתה להקנות לתלמיד מיומנות בסיסית בהתמצאות בספריה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספריה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים, סידורם על המדף וסיור בספריה.
על כל תלמיד להגיש תרגיל המבוסס על ההדרכה.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעתיים. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להרשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק מערכת השעות בידיעון זה. (או בדף התיקונים לידיעון). לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל.
מילוי חובת ההדרכה בספריה היא תנאי לרישום לקורסי הסמסטר השני. תלמיד, אשר לא יבצע חובה זו בסמסטר הראשון בלימודיו, לא יורשה להרשם לקורסים בסמסטר העקב.

נהלים נוספים

- **צילום מחברות בחינות:** ניתן לקבל צילום מחברת בחינה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'. מומלץ לתלמיד המתכוון לערער על ציון בחינה להיעזר בצילום מחברת הבחינה לביסוס הערעור.
- **מסירת עבודות באמצעות המזכירות:** בשיעורים בהם יש חובת הגשת עבודות נדרשים התלמידים למסור את העבודות באמצעות המזכירות או תיבת המזכירות ליד חדר 717. במקרים בהם התלמידים ימסרו את העבודות באופן אחר, המזכירות לא תהיה אחראית לעבודה.

בחינת פטור ב"מבוא למחשבים"

הקורס "מבוא למחשבים" הנו קורס חובה בתוכנית התואר הראשון בכלכלה.
החל בתשנ"ה מוצעת לתלמידים האפשרות לגשת לבחינת פטור במקצוע זה ללא לימוד הקורס.
בחינת הפטור תינתן בכל אחד מן הסמסטרים, הראשונה תתקיים בתחילת סמסטר א' תשנ"ה.

על מנת שתוכל לשקול את החלטתך בנושא, מובאת לידיעתך רשימת הנושאים הנלמדים בקורס מבוא למחשבים:
- מושג האלגוריתם.
- תכנות טפוסים ומשתנים, משפטי השמה, ביטויים, קלט-פלט, משפטי בקרה, מערכים, תת-תוכניות, רשומות, קבצים.

אם אתה מכיר את המושגים הבסיסיים בתחום המחשב ושולט באחת משפות התכנות מוצע לך לגשת לבחינת פטור. דוגמה של בחינת פטור תוכל לקבל בספרית הפקולטה.
אם תחליט לגשת לבחינת הפטור שתתקיים בתחילת סמסטר א' תשנ"ה, עליך להרשם לבחינה זו. הרישום יתקיים במסגרת הרישום לקורסי החוג, מועד הבחינה יפורסם לפני הרישום. לא ניתן להרשם באותו סמסטר לקורס מבוא למחשבים ולבחינת פטור.
ההשתתפות בבחינת פטור טעונה בתשלום.
בחינת הפטור שקולה לקורס מבוא למחשבים. ציון בחינת הפטור ישוקלל בציון הגמר במשקל זהה למשקל הקורס "מבוא למחשבים" והתלמיד יזוכה במנין שעות הקורס.

שינויים בתוכנית התואר הראשון

דרישות קדם

בכל שיעורי הבחירה בהם קיימת הדרישה תורת המחירים ב' תהיה דרישת הקדם החל מסמסטר ב' תשנה תורת המחירים ב' **תורת המחירים ג'.**
בכלכלת ישראל ובסמינריון בסמסטר א' נוספה דרישת הקדם לימודי במקביל של תורת המחירים ג'. בסמסטר ב' נוספה דרישת הקדם תורת המחירים ג'.

נוהלי רישום

1. **עמידה בדרישות קדם:** תלמיד אינו רשאי להירשם לשיעור כאשר אינו עומד בדרישות הקדם לאותו שיעור. מילוי טופס הרישום של התלמיד כולל הצהרה מצידו המאשרת, כי הוא מקיים את כל דרישות הקדם. אימות הצהרה זו אינו מתבצע במהלך הרישום, כי אם בשלב מאוחר של הסמסטר (עם הפקת דוחות המחשב המתאימים). בכל מקרה בו יימצא בדיעבד, כי התלמיד אינו עונה על הדרישות (בניגוד להצהרתו) יבוטל רישומו לשיעור בכל שלב של הסמסטר.

2. **רישום לשיעורי בחירה:** בעת הרישום המוקדם לא יוכל תלמיד להירשם לשיעורי בחירה בהיקף העולה על מחצית מכסת השעות הכוללת בה הוא חייב לתואר. בעת הרישום המאוחר ניתן יהיה להירשם לכל שיעור נוסף, במידה שנותרו בו מקומות פנויים.

3. **תור לרישום:** לקראת תחילתו של כל סמסטר יוזמנו התלמידים להירשם על פי סדר המבוסס על שלב הלימודים בו הם נמצאים.

תוכני השיעורים

מבוא למיקרו כלכלה

השיעור מיועד להקנות מושגי יסוד, עקרונות התיאוריה הכלכלית וכן יסודות של שיטת הניתוח הכלכלית בתחומי המיקרו כלכלה. הנושאים הנדונים במסגרת שיעור זה כוללים: בעיית המחסור; גבול אפשרויות הייצור; יעילות בהקצאת גורמי הייצור; ביקוש והיצע למוצרים ולגורמי ייצור; שיווי משקל חלקי ושיווי משקל כללי בתחרות משוכללת; התערבות הממשלה בשווקים - אמצעים והשלכות.

מבוא למאקרו כלכלה

השיעור מיועד להקנות מושגי יסוד ועקרונות התיאוריה הקיינסיאנית בתחומי המאקרו כלכלה. הנושאים הנדונים במסגרת שיעור זה כוללים: מושגי יסוד; חשבונאות לאומית; פונקציית התצרוכת ופונקציית ההשקעה המצרפיות; שיווי משקל בשוק הסחורות; מכפיל ההכנסה הלאומית; אבטלה קיינסיאנית; מדיניות פיסקאלית; המערכת המונטרית - כסף ומערכת הבנקים המרכזיים; שוק הכסף; מדיניות מוניטרית ומדיניות משולבת; משק פתוח - מאזן תשלומים, שוק מטבע חוץ ושוק הסחורות; מדיניות כלכלית במשק פתוח.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'

מושגי יסוד בסטטיסטיקה תיאורית, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-מימדיות ודו-מימדיות, מתאם ורגרסיה.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'

בעיית האמידה (נקודתית ורווח סמך), בדיקת השערות (רמת מובהקות ועוצמה), התפלגויות ואומדני נראות מקסימליים, מבחן יחס הנראות.

מבוא למחשבים

המחשב האישי ומערכת ההפעלה Dos.

מושג האלגוריתם.

תכנות בשפת Pascal: טיפוסים ומשתנים, משפטי השמה, בקרה, קלט-פלט, משפטי בקרה, מערכים, תתי-תוכניות, רשומות, קבצים.

מושגים כלליים מעולם המחשבים.

בקורס ישום דגש על לימוד דרכי פתרון הניתנים ליישום במחשב.

מתמטיקה לכלכלנים א'

1. מושגי יסוד בתורת הקבוצות, הקבוצה והפונקציה.
2. סדרות מנשיות, מושג הגבול, טורים וחסמים.
3. פונקציות עם משתנה אחד: רציפות, מקסימה ומינימה, גרפים.
4. פונקציות גזירות, משפט ערך הביניים, כללי גזירה (להתרכז בפולינומים פונקציות מעריכיות ולוגריתמיות).
5. פונקציות גזירות: מקסימום ומינימום, נקודות פיתול, נגזרות מסדר שני, פונקציות קמורות וקעורות (רק למשתנה אחד).
6. פונקציות של שני משתנים: רציפות, נגזרות חלקיות, משוואת הדיפרנציאל.
7. מקסימיזציה תחת אילוצים (פונקציות של שני משתנים בלבד).

מתמטיקה לכלכלנים ב'

1. פונקציות של מספר משתנים (בעיקר שני משתנים): רציפות, נגזרות חלקיות, נגזרת מסדר גבוה, מושג הדיפרנציאל ומושג הגרדיינט, משפט הפונקציות הסתומות, פיתוח טיילור (לשני משתנים בלבד).
2. מקסימום ומינימום, מקסימיזציה של פונקציות (שני משתנים) על מלבן, מקסימום עם אילוצים והשימוש בכופלי לגרנג'.
3. האינטגרל המסויים, הפונקציה הקדומה והקשר ביניהם.
4. אינטגרלים כפולים על תחומים מלבניים, חשוב אינטגרל כפול והחלפת סדר האינטגרציה, מושג היעקוביאן, אפליקציה לפונקציות התפלגות (דו-מימדיות).
5. משוואות דיפרנציאליות מסדר ראשון: הפרדת משתנים, משוואות לינאריות מסדר ראשון, משוואת הומוגניות, משוואות לינאריות עם מקדמים קבועים (עם ובלי תנאי שפה), סקירה על מערכת משוואות לינאריות.

מתמטיקה לכלכלנים ג'

1. מושגים בתורת הקבוצות, העתקות.
2. יחסים ביניים, יחסי שקילות, יחסי סדר.
3. מושגי יסוד במרחבים וקטוריים, שדות וכדו', מרחבים אוקלידיים, מושג הכפיס והמימד.
4. פעולות במטריצות.
5. משוואות לינאריות.
6. דטרמיננטיות, כלל קרמר.
7. טרנספורמציות לינאריות.
8. וקטורים עצמיים וערכים עצמיים.
9. תבניות רבועיות; מיון ואפיון.

שיטות מתמטיות בכלכלה

1. מושגי יסוד במרחבים מטריים.
2. קמירות, משפט ההפרדה עם דוגמאות מכלכלה.
3. פונקציות קעורות, קואזי-קעורות ואפיונן.
4. משפטי לגרנג', קון-טאקר ושימושיהם בכלכלה.
5. משפט המעטפת ותוצאות הנגזרות ממנו (זהות Roy וכו'), משפט נקודת שבת.
6. משפט פרובניוס ושימושיו בכלכלה (למשל: במודלים של תשומה-תפוקה, במודלים של דורות חופפים).
7. תכנון דינמי ושימושיו (למשל: בתורת החיפוש, צמיחה אופטימלית).
8. משוואות הפרשים ומערכות כלכליות דינמיות (עם שימושים).

ועוד נושאים נוספים לשיקול המורה, למשל:

9. שליטה סטוכסטית (שימוש לבחירת תיקי נכסים), קבוצות יעילות.

חשבונאות לכלכלנים

רווח כלכלי מול רווח חשבונאי. העקרונות החשבונאיים הבסיסיים. דו"ח רווח והפסד, מאזן ודו"ח על שינויים בהון. תיאום הדו"חות החשבונאיים לאינפלציה (גילויי דעת 36 ו-50). דו"ח על תזרימי המזומנים (גילוי דעת 51). ערך נכסי מול ערך כלכלי של חברה. מקורות המימון העיקריים של הפירמה: סוגי מניות, אג"ח וכתבי אופציה. מאזני הצמדה. יחסים פיננסיים: ריווחיות, נזילות, מנוף פיננסי ויעילות תפעולית. תמחיר תרומה מול תמחיר ספיגה. תמחיר תקן וניתוחי סטיות. ניתוח נקודת האיזון הכלכלית.

תורת המחירים א'-ב'-ג'

ניתוח אנליטי של התנהגות היחידות המיקרו-כלכליות, החלטות תצרוכת, החלטות ייצור ושווי משקל בתנאי תחרות משוכללת. ביקוש לגורמי ייצור, תחרות בלתי משוכללת, שווי משקל תחרותי ותורת הרווחה, יעילות בהקצאת מקורות בלי השפעות חיצוניות ועם השפעות חיצוניות, התערבות הממשלה.

מאקרו כלכלה א'-ב'

- יסודות הניתוח המאקרו-כלכלי, שוק המוצרים - תצרוכת, השקעה; שוק העבודה; ושוק הכסף (יודגשו היבטים דינמיים).
- ניתוח שיווי משקל כללי בו נקבעים משתנים מרכזיים כגון שער הריבית, השכר הראלי, התוצר והתעסוקה.
- ניתוח המשק הפתוח ומשטרי שערי חליפין שונים.
- ההשפעות המאקרו-כלכליות של מדיניות פיסקלית ומוניטרית.
- ניתוח תהליכי אינפלציה ותוכניות ייצוב; אבטלה; צמיחה.
- משק פתוח: קביעת שער החליפין ומאזן התשלומים.

מבוא לאקונומטריקה

רגרסיה פשוטה, רגרסיה רבת משתנים, מבחני השערות וחזוי ברגרסיה רבת משתנים, דיון בבעיות הנובעות ממתאם סדרתי, שונות משתנה מולטיקולינאריות, מודלים סימולטניים, בעיות זהוי ונירואות מקסימאלית.

כלכלת ישראל

מטרת הקורס להקנות לתלמיד ידע מעמיק של הבעיות המרכזיות של כלכלת ישראל, וכושר לנתח באופן עצמאי, בעיות אלה: צמיחה כלכלית, גורמי ייצור, בעיות מאזן התשלומים, השפעתו של המגזר הציבורי על המשק, התהליך האינפלציוני, מדיניות מוניטרית ופיסקלית, שוק ההון.

כלכלת משק ואכיפת חוק

מושגי יסוד בכלכלת אי-ודאות (איפיון פרטים על-פי היחס לסיכון, מדדי שנאת סיכון); משיעה כמשתנה החלטה (זיהוי מנאים מספיקים לכניסת פרטים למשק, קביעת חיקף הפשיעה האופטימאלי, בדיקת רגישות היקף הפשיעה לשינויים ברמת אכיפת החוק); אכיפת חוק אופטימאלית (זיהוי ההפסד החברתי מפשע, קביעת רמת ההרתעה האופטימאלית, בדיקת ההתלופה בין ההתברות ההפיסה לחומרת העונש ובין מאמר לקמס כספי); ניתוח עבירות כלכליות (העלמת הכנסות, תביעת קיצבה במירמה, אי-ציות לחוק שכר מינימום).

תולדות המחשבת הכלכלית

התפתחות ומתודולוגיה של נושאים מרכזיים בכלכלה: צמיחה, שיווי משקל, המהפכה הקנסיאנית, תורה מוניטרית בינלאומית.

מסחר בינלאומי מוניטרי

הקורס יעסוק בנושאים הבאים: המבנה המאקרו כלכלי של משק פתוח החלטות לגבי מדיניות שער חליפין התאמות במאזן התשלומים בהווה ובעבר. האפשרויות לתאום מדיניות במסחר בינל.

שווקים עתידיים ואופציות

הקורס משלב תאוריה של השווקים העתידיים ופתרון של בעיות בשטח. הקורס יעסוק בשווקים עתידיים במטבעות, במוצרים, באגיח, באינדקסים ובשווקי האופציות. נעסוק בפעילותם השונה של המשתתפים בשוק העתידי וכיצד נקבע המחיר העתידי. כמו כן יעסוק הקורס בשימוש באופציות ותיכחורם. יושם דגש מיוחד על יישומים בשוק המעריך בבורסה לניייע בתיא. ישנה חובת הגשת תרגילים ומתקיימים שעות תרגול פרונטליות.

ארגון תעשייתי

מטרת הקורס היא לבחון ולנתח את צרכי הארגון והתנהגות של פירמות ושווקים, תוך שימת דגש על מגוון של שווקים לא תחרותיים והתנהגות אסטרטגית של פירמות. מגוון הנושאים של הקורס כולל בדרך כלל: תחרות בין פירמות מעטות, מחסומי כניסה, ותחרות מרחבית, פירמות תחת פיקוח השפעות חיצוניות ביצור וצריכה, גילוי אינפורמציה ופרסום, מיזוגים והגבלים עסקיים, אפליית מחירים, ואקי הגבלים עסקיים ותקנות ממשלתיות.

כלכלת מוניטרית בינלאומית

קורס זה עוסק במאקרו-כלכלה של המשק הפתוח. בצד ניתוח היבטים תיאורטיים נביא דוגמאות רבות ככל האפשר בתחומים הבאים:

א. שוק מטבע-החוץ ואופן קביעת שער-החליפין (נדון למשל בהתחזקות הדולר בתחילת שנות השמונים והחלשותו לאחר מכן).

ב. אופן קביעת התוצר ושער הריבית במשק הפתוח (נדון בקשרי הגומלין בין שערי ריבית במדינות שונות).

ג. השפעתן של מדיניות מוניטרית ומדיניות פיסקלית (האם קיצוץ תקציב הממשלה תורם לשיפור מאזן התשלומים).

ד. מוסדות והסדרים מוניטריים בינלאומיים (נדון למשל בתפקיד המערכת המונטרית האירופית גרעונות חיצוניים ומשבר בחובות הבינייל).

צמיחה כלכלית

הקורס יעסוק בסקירת תאוריות של צמיחה כלכלית של מדינות. סקירת נתוני הצמיחה במשקים מתפתחים ומפותחים וישום מודל הצמיחה בניתוח נתונים מאקרו-כלכליים חשובות לב מיוחדת תנתן להשפעות של מדיניות הממשלה, יעילות תהליך הצמיחה וניתוח גורמי הצמיחה של משקים שונים. תנאים מוקדמים הם השלמת מחירים אי ו-בי ומאקרו אי-בי.

שינוי טכנולוגי וארגון העשייתי

שינוי טכנולוגי כתופעה כלכלית: מהות התופעה, חשיבותה, מקורותיה, חידושים במוצרים ובתהליכי יצור, מבנה שוק וחידוש טכנולוגי, תימרוץ מחקר ופיתוח, מירוצי פטנטים, הפצה של חידושים.

מבוא לכלכלה אורבנית

הקורס עוסק בהסבר הכמסה הקרקעות בעיר, מבנה שימושי הקרקע בעיר, מחירי דירות, משכנתות עוני ותחבורה עירונית.

ניתוח כלכלי של המשפט

בעשרים השנים האחרונות פותחה באה"ב גישה חדשה לניתוח של הסדרים משפטיים - ניתוח כלכלי של המשפט. מתברים שונים השתמשו בכלים מתחום הכלכלה כדי לנתח את התוצאות של הסדרים משפטיים וכדי לזהות את ההסדר הרצוי לגבי שאלות שונות שעימן חייב המשפט להתמודד. דרך ניתוח זו ישמח עד כה למרבית התחומים המשפטיים. מטרת הקורס תהא להציג בפני הסטודנטים את דרך החשיבה הזו, להראות כיצד היא יכולה להשליך אור על שאלות שונות, ולסקור מסקנות שהושגו לגבי מספר תחומים משפטיים מרכזיים. בין התחומים המשפטיים שיידונו אמורים להיכלל התחומים הבאים: דיני חוזים, דיני נזיקין, דיני קנין, ודיני הפרוצדורה האזרחית.

מימון ציבורי

הקורס עוסק בתאוריה של הוצאות ממשלה ויעילות הקצאת המקורות. הנושאים בקורס כוללים תשואה עולה לגודל, ניתוח עלות-תועלת, מוצרים צבוריים ומועדונים, מוצרים ציבוריים מקומיים, השפעות חיצוניות, בחירה חברתית, מיסוי.

כלכלת תחבורה

העדפות צרכנים; הביקוש למסיעות ובחירת אמצעי הסיעה; מבנה עלויות של פירמות המספקות שרותי תחבורה; *אמידה אמפירית של מבני היצוד של שרותי התחבורה ומידת פריון ענפי התחבורה*; בעיית מחירי עומס-שיא; השפעות חיצוניות ביצור וצריכת שרותי תחבורה; אגרות צפיפות, הספקה יעילה של תשתית תחבורתית; התערבות ממשלה בשווקים תחבורתיים.

מבוא לכלכלת עבודה

ביקוש והיצע לעבודה ושיווי משקל בשוק העבודה, בכלכלה של תחרות משוכללת. במיוחד נדון בשאלות של:
(א) הקצאת הזמן בין פעילויות של עבודה לבין פעילויות צריכה; (ב) בהשקעה בהון אנושי (בלימוד פורמלי ותוך כדי עבודה) ובדרכי המימון של השקעה זו.
התנהגות של איגודים מקצועיים ושל פירמות שעובדיהן מאוגדים: במיוחד נדון: (א) במטרות ההתאגדות (ב) מיקוח ושביתות.
מבנה השכר ובעית האבטלה. יוצגו מודלים המאפשרים קשיחות שכר ואבטלה מתמשכת. (א) מודל חיפוש עבודה (ב) מודל "שכר היעילות" (Efficiency Wage) (ג) מודל העובד הפנימי - העובד החיצוני (ד) מודל החוזים הלא כתובים.

רציונאליות בכלכלה: חיבטים פילוסופיים

האם אתה רציונלי? האם את רציונלית במובן של התיאוריה הכלכלית? האם המובן של הרציונליות שמצוי בכלכלה הוא נכון, מוצלח, ראוי לאימוץ? או שיש לדחותו, לתקנו, או לפחות להוסיף עליו? איך אפשר לדון בשאלות אלה? ובתך ההשלכות האפשריות לכלכלה של ביקורת - פילוסופית - על מושג הרציונליות של הכלכלה? נעסוק להתמודד עם שאלות אלה ודומות להן. מטרת הקורס הוא להגיע להבנה טובה יותר של אחד ממושגי היסוד של הכלכלה ושל מטען ההנחות שהוא נושא במובלע.

יסודות הבנקאות

הקורס יעסוק בנושאים נבחרים בבנקאות כמו מבנה מערכת הבנקאות, מדדי סיכון, מדדי הלימות הון, ומגמות בבנקאות בארץ ובחו"ל.

תכנון השקעות בפירמה

הקורס עוסק בבעיות אופטימיזציה של מדיניות השקעות בפירמה. תוך ישום סוגיות שונות בתחום זה. ידנו עקרונות של ביקוש לגורם ייצור הון (השקעה וקביעת הקף ההשקעה בתנאי ודאות ובתנאי אי-ודאות). כמו כן יעסוק הקורס בדרכים שונות למימון פרויקטים והשקעות של החברה.

מגמות בכלכלת ישראל

מטרת הקורס לנתח את המגמות העיקריות בתחומי הייצור, הייצוא, התעסוקה, האבטלה, והרווחיות שהתפתחו במשק הישראלי בשנים האחרונות בענפי המשק (התעשייה, הביטוי, תשתיות, מסחר ושירותים, חקלאות, ביטחון והמיגזר הציבורי).

ויבחן מידת התאמתה של המדיניות המוניטרית ומדיניות שער החליפין למגמות במשק וכן מידת השפעת מדיניות זו על המגמות במשק. ינותחו המגמות וההשפעות של שילובה של כלכלת ישראל במשק העולמי באמצעות ליברליזציה בשוק ההון וחשיפת המשק ליבוא מתחרה.

יבחן תהליך ההפרטה המתבצע כיום במשק באמצעות שוק ההון בישראל ושווקי ההון בחו"ל תוך התייחסות לשווי החברות המיועדות להפרטה ומהירות יציאת הממשלה מהחברות הממשלתיות.

כלכלה מוניטרית

מדיניות מוניטרית ואינפלציה. מודלים של הביקוש לכסף. גורמים מוניטריים בתהליך האינפלציה. מדיניות מוניטרית ומדיניות שער חליפין. ניתוח מאקרו כלכלי של השווקים הפיננסיים.

כלכלה, פוליטיקה ומדינה

הקורס עוסק בהשפעות ההדדיות בין כלכלה לבין פוליטיקה. הכלכלה, המדינה והארגונים הפוליטיים מוצגים כשלוש רמות אנליטיות מובחנות אך קשורות זו בזו בצורה הדוקה, כך שדיון באחת הרמות תוך כדי התעלמות מהאחרות יהיה לוקה בחסר. הקורס מציג תאוריות שפותחו בשנות ה-70 וה-80 על ידי כלכלנים, סוציולוגים ומדעני מדינה בתחומים ספציפיים (כמו שוק עבודה, מיסים, ריכוזי על שכר, הקצאת משאבים וסיבסוד) ויוקדם לאופני התארגנות פוליטית וכלכלית שונים. הדיון ישתמש בחברה הישראלית כהמחשה לתקופתן של התאוריות.

כלכלת אי-ודאות

החלטה בתנאי אי-ודאות, בניית תיק נכסים, ביטוח וחלוקת סיכון, שווי משקל עם אינפורמציה חלקית, איתות.

כלכלת אקולוגית לכלכלנים

הקורס דן בקשרי גומלין בין מערכות כלכליות לבין מערכות אקולוגיות בכלל, וסביבת האדם בפרט. קשרים אלה נבחנים בגישה אינטגרטיבית המשתמשת, פרט לתאוריה הכלכלית, בתאוריות אקולוגיות ובשיטות ניתוח מתחום התרמודינמיקה (חומר הרקע הדרוש מועבר כחלק של הקורס). הקורס מאבחן את סימני ההדרדרות של איכות הסביבה, מציג את הדרכים ליצירתם של נזקים סביבתיים ומנתח את הסיבות לפגיעה בתהליכים אקולוגיים דינמיים. הגישה האינטגרטיבית מעוכתת לשם השוואה עם הגישה הכלכלית המסורתית, שלפיה הנזקים הסביבתיים נובעים מהשפעות חיצוניות. הקורס עוסק בעקרונות הניצול היעיל של משאבי סביבה, סוקר שיטות להערכה של נזקים סביבתיים במוסדי רווחה חברתית ומקורות כלכליים וזך באמצעים כלכליים וארגוניים להקטנת הנזקים והלחץ על הסביבה.

דרישה מוקדמת: תורת המחירים אי ו-בי.

סוגיות בכלכלת ישראל - חיבטים חברתיים

הקורס יעסוק בשאלות הנוגעות להיבטים הכלכליים של ריבוד חברתי בישראל ומדיניות רווחה, וההתפתחויות לאורך זמן בתחומים אלו. יידונו, בין השאר, נושאים כגון: אי שוויון בחברה, השפעת גלי עלייה על ריבוד בלכלי, מערכת התמורות, בעיית העוני ופערים כלכליים בחברה הישראלית.

מדיניות פיסקאלית ומוניטרית בישראל

תיאור האבולוציה ביעדים ובכלי המדיניות המאקרו כלכלית בישראל, תוך התמקדות על השינוי ביעדים ובכלי המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית בישראל, החל מסוף שנות ה-70.

שוק העבודה בישראל

תמורות לאורך זמן בשוק העבודה הישראלי: העובדות העיקריות, הסברים תיאורטיים, ומחקר אמפירי; השפעת שינויים בהצע העבודה - גלי עליה משנות ה-50 ועד שנות ה-90, עובדים מהשטחים; השכר בסקטור הפרטי והציבורי; המבנה המוסדי של שוק העבודה - הצמדות שכר, דמי אבטלה, שכר מינימום, וכדי.

פסיכולוגיה וכלכלה

תודת הכלכלה מניחה את קיומם של מקבלי החלטות רציונליים. האם, ובאיזו מידה מסוגלים בני אדם, בתהליכי קבלת ההחלטות שלהם, לנהוג עפ"י מירשמי הרציונליות הכלכלית? שאלה זאת תיבחן לעומק בקורס בעזרת מחקרים עדכניים בפסיכולוגיה קוגניטיבית וחברתית.

הסקטור הציבורי במשק הישראלי: התפתחות ומבנה

הקורס יעסוק בהתפתחות הסקטור הציבורי בישראל, מבנה הסקטור לפי פונקציות ולפי גופים. דרכי המימון של תקציבי גופים צבוריים מדיניות הפרטה של חברות ושרותים ושכר של עובדי הסקטור הצבורי.

מבוא לתורת המשחקים

בקורס נדון במושגי פתרון שונים למשחקים. נבחן את ההנחות הכרוכות בכל אחד מהמושגים ואת הישומים שלהם למשחקים כלכליים שונים.

בעיות נבחרות במאקרו

יישום של מודלים מאקרו כלכליים דינמיים למשק ישראלי צמיחה ומחזורי עסקים, אינפלציה, מדיניות ממשלתית.

כלכלת רשתות

התפתחות בתחום כלכלת התאמה וסטנדרטיזציה כולל מודלים של התאמה אנדוגנית השוואת בין סטנדרטיזציה וגיוון.

כלכלת בריאות

מטרת הקורס היא ללמוד את המאפיינים המיוחדים והבעיות המיוחדות המוצרות בענף שרותי הבריאות. לבריאות כיצד ניתן להתמודד איתן. לצורך כך נפתח הן מודלים תאורטיים והן תוצאות אמפיריות. הקורס ידון גם בשאלות אקטואליות הקשורות למערכת הבריאות בארץ ובעולם.

נושאים במשפט וכלכלה

הקורס יעסוק בניתוח כלכלי של סוגיות מענפי משפט שונים: חוזים, נזיקין, משפט פלילי וסרוצדורה משפטית. בין השאר, נבדוק מתי דיני שיבוצעו אם שיופרו חוזים, מהי כמות התאונות והנזיקים היעילה, כיצד רצוי לקבוע עונשים לעברייני חוק, מהם תמריצי ההתנהגות של צדדים למשפט, וכדי.

ארגון תעשייתי ומקוח

מטרת הקורס היא לבחון ולנתח את צרכי הארגון וההתנהגות של פירמות ושוקים, תוך שימת דגש על מגוון של שוקים לא תחרותיים והתנהגות אסטרטגית של פירמות. מגוון הנושאים של הקורס כולל בדרך כלל: תחרות בין פירמות מעטות, מחסומי כניסה, ותחרות מרחבית, פירמות תחת פיקוח השפעות חיצוניות ביצור וצריכה, גילוי אינפורמציה ופרסום, מיזוגים והגבלים עסקיים, אפליית מחירים, חוקי הגבלים עסקיים ותקנות ממשלתיות. בקורס זה ישם דגש על פיקוח על פירמות ועל הפרטה.

כלכלת הסביבה

הקורס דן בקשרי הגומלין בין מערכות כלכליות לבין מערכות אקולוגיות טבעיות ובכלל סביבת האדם. קשרים אלה נבחנים בעזרת גישה חדשנית וביתחומית. גישה זו משענת על ידע מתחומי האקולוגיה והתרמודינמיקה, שיורכש במהלך הקורס, ועל הכרת הבעיתיות של אמצעי המדיניות הסביבתית, שמומלצים ע"י התאוריה הכלכלית הניאוקלסית כדי להקטין נזקים סביבתיים. המערכת הכלכלית והסביבה מוצגות כשתי מערכות מתוחות שביניהן נעע מתמיד, והזדרדרות הסביבה מוצגת כפגיעה בתהליכים אקולוגיים דינמיים. לפיכך, אמצעי המדיניות הכלכלית, השייכות להערכת נזקים סביבתיים וניתוח הדרכים להגיע לפיתוח בר-קיימא שונים מאלה המקובלים על הגישה הכלכלית הנסורתית.

כלכלות דרום מזרח אסיה

הקורס מיועד להציג בפני התלמידים את כלכלות האיזור של סין ודרום-מזרח אסיה ולהצביע על בעיות של חדירה ופעילות עסקית באיזור. הסוגיות המרכזיות בהן עוסק הקורס כוללות הבנת מבנים כלכליים תלויי-אידיאולוגיה, השפעות של גורמים פוליטיים וסטרוקטוראליים ושל דפוסים תרבותיים, על עיצוב מדיניות כלכלית ועסקית ועל הפעילות המשקית בכלכלות הללו. כמו כן יגע הקורס בדרכי קבלת החלטות כלכליות באיצות המסקדות.

החלטות בתנאי אי-ודאות

קורס זה מהווה מבוא לתורת קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות. הנושאים שידונו בהם: תורת תוחלת התועלת והטחת אי-התלות, שיתאת סיכון, וכן כמה סוגיות העוסקות בבטוח.

כלכלת בטחון

(1) מדידת הוצאות הבטחון; (2) נטל הבטחון - הגדרה ומדידה; (3) הבטחון כמוצר ציבורי; (4) קובעים כלכליים של הוצאת הבטחון: א. התיאוריה של כריתות צבאיות, ב. התאוריה של מרוצי חימוש; (6) הרכשה בטחונית; (7) אומדני עלות לפרויקטים בטחוניים; (8) ניתוחי כדאיות לפרויקטים בטחוניים.

מבוא לשווקים פיננסים

הקורס דן בשווקים פיננסים. מדוע הם קיימים, כיצד הם פועלים ואיך ניתן לשפרם. נושאים נוספים הם: עקום התשואה לפדיון, קשר בין שערי ריבית ושערי חליפין, קשר בין שערי ריבית וסיכון, וקשר בין שערי ריבית ומיסוי.

סוגיות בכלכלת אינפורמציה

מטרת הקורס להציג במסגרת סדורה את הנושאים המרכזיים בכלכלת אינפורמציה, בין היתר, ילמדו הנושאים הבאים: (1) משפט Blackwell על דירוג מערכות אינפורמציה; (2) "ערך של אינפורמציה" תחת אפיונים שונים של מקבלי החלטות; (3) סוגיית "הערך השלילי של אינפורמציה"; (4) מודלים של Learning By Doing; (5) בעיות של Multi-armed bandit; (6) חלוקה ומבנה של אינפורמציה בארגונים.

צדק בכלכלה: היבטים פילוסופיים

כיצד נכריע בשאלות כגון חלוקת הכנסות ושאר סחיון כלכליים, השקעות ציבוריות, הטלת מסים ובדומה? האמנם שיקולי יעילות מספיקים לשם כך? ואולי יש להביא בחשבון גם שיקולים מוסריים, כגון שיקולי צדק? מהו הצדק? כיצד נכסס לנו תפיסה של צדק? מהן ההנחות הקודמות המתחייבות מתפיסות שונות של צדק? וכיצד ניישם תפיסות של צדק לשאלות כלכליות? הקורס יעסוק בשאלות אלה ודומות להן. מטרתו לעורר רגישות לחשיבות ולאפשרות של שיקולי צדק בדיונים כלכליים.

מערכת המסים בישראל

מבט כללי על מערכת השפעות כלכליות עיקריות של המערכת (הקצאת מקורות, חלוקת הכנסות ועוד). מס הכנסה על יחידים, מס חברות, רפורמות במיסוי הישיר והעקיף, מס ערך מוסף ומסים עקיפים אחרים, השוואות בינלאומיות, והרמוניזציה של מערכת המיסוי הישראלי תחר בינלאומי.

Strategic Models of Political Behavior

The modern theory of public finance is largely concerned with what governments should do. This course will survey strategic theories of how governments and politicians behave. Topics include candidate behavior in elections, the performance of electoral systems, and the political economy of policy formation. Both theoretical and empirical work will be surveyed.. This course is suitable for third year undergraduate and master students. Grading is based on a term paper assignment.

תואר שני

ראש התוכנית: פרופ' צבי אקשטיין

לימודי התואר השני בכלכלה מיועדים להכשיר למלוי תפקידים בעולם העסקים, בשרות הצבורי, בסקטור העסקי ובתחום האקדמי.
קיימות שתי תוכניות לימודים:
א. תוכנית מוסמך מחקרי בכלכלה
ב. תוכנית מוסמך בכלכלה

התוכנית הראשונה מיועדת בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בכיוון עיוני מחקרי, והיא מהווה שלב הכנה להמשך הלימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה". התוכנית השניה מיועדת בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בהעמקת השכלתם הכלכלית ובהרחבתה על מנת להכשירם לעבודה מקצועית ככלכלנים ברמה גבוהה בעולם העסקים, בשירות הצבורי, במערכת החינוך ועוד. בסמסטר הראשון ללימודים הקורסים הם משותפים לשתי המגמות. לאחר מכן יש לשתי המגמות תוכניות שונות.

הגשת מועמדות

תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בכלכלה בציון 82 לפחות רשאים להציג את מועמדותם ללימודי תואר שני בביה"ס. תלמידים שסיימו תואר ראשון בתחום המדעים המדוייקים בציון 80 ובתחומים ההומניים בציון 85 רשאים להציג מועמדות לשנת השלמות. במקרים אלו הקבלה לתואר שני תקבע עפ"י קבלת ציון 80 בכל אחד מהקורסים בשנת השלמות. יודגש כי בשלושת המקרים, ציון הגמר הינו תנאי להגשת מועמדות ואינו מבטיח קבלה.
ככלל כוללת שנת השלמות את הקורסים הבאים: תורת המחירים א'+ב'+ג' (סה"כ 9 ש"ס) מאקרו כלכלה א'+ב' (סה"כ 6 ש"ס) מבוא לאקונומטריקה (4 ש"ס).
לבוגרי התואר הראשון במדעים מדויקים ובהנדסה, ישנה אפשרות להתקבל ללימודים בתנאי קבלה מקוצרים בתנאי שיסיימו בציון ממוצע של 85 לפחות את הקורסים: תורת המחירים א' (3 ש"ס) מאקרו כלכלה א' (3 ש"ס) ומבוא לאקונומטריקה (4 ש"ס).
שנת השלמות נתן להתחיל בסמסטר א', ב', או קיץ.
את לימודי התואר השני נתן להתחיל בסמסטר א' בלבד.

פטור ע"ס לימודים קודמים

ככלל, לא ניתן פטור על סמך לימודים קודמים במסגרת תואר אחר. כלומר, תלמידים אשר למדו חלק מהקורסים המוזכרים להלן במסגרת דרישות הלימודים לתואר אחר יחויבו בקורסים חליפיים במקומם ויהיה עליהם לעמוד במלוא מכסת השעות הנדרשת בתוכנית לימודיהם.

משך הלימודים

משך הלימודים הרגיל לתואר שני הוא שנתיים. על התלמיד לסיים את 72 חובותיו לתואר תוך חמש שנים. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה הששית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהקף 6 ש"ס לפחות (ביה"ס רשאי לחייב בהקף גדול יותר).

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים.

רישום לקורסים

הרישום לקורסים יעשה בשבוע השני של כל סמסטר. תלמידים הנרשמים לקורסים וסמינרים הנתנים במסגרת התואר הראשון ירשמו לפני כל סמסטר, על מנת להבטיח לעצמם מקומות לפני הרישום של תלמידי התואר הראשון. מועדים מדויקים יפורסמו על לוח המודעות לתלמידי תואר שני הנמצא בבנין נפתלי בקומה 7 (מול המעליות).
תלמיד שלא ירשם לקורס במועד ההרשמה יחויב בתשלום בהתאם לתקנות האוניברסיטה.

I. תוכנית המוסמך המחקרי בכלכלה

משך הלימודים הוא שנתיים. השנה הראשונה מוקדשת להרחבת הבסיס התיאורטי של התלמיד. השנה השניה מיועדת לקדם את התלמיד לגבולות הידע בתחום הלימוד שבו בחר. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר השני היא 31 ש"ס, לפי הפירוט להלן.
תלמיד המעונין להמשיך לתואר שלישי מומלץ ללמוד בתוכנית זו.

חובות התלמיד

קורסי החובה - 20 ש"ס
קורסים מתקדמים - 7 ש"ס (4 מהן יכולות להיות מחוץ לחוג, באישור יועץ המ.א.).
סדנאות - 4 ש"ס
עבודת גמר

1. קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה א'	4 ש"ס	ד"מ:	שיטות מתמטיות, מתמטיקה לכלכלנים ג'
תאוריה מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	ד"מ:	תאוריה מיקרו א'
תאוריה מאקרו כלכלה א'	5 ש"ס		
תאוריה מאקרו כלכלה ב'	2 ש"ס		
אקונומטריקה א'	3 ש"ס	ד"מ:	מתמטיקה לכלכלנים ג'
אקונומטריקה ב'	2 ש"ס	ד"מ:	השתתפות באקונומטריקה א'

את קורסי החובה מומלץ להשלים בשנת הלימודים הראשונה. מכסת השעות בקורסי החובה עשויה להשתנות כתוצאה מכך מכסת השעות המינימלית לתואר תשתנה בהתאם.

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו א'", "תאוריה מאקרו א'" ו"אקונומטריקה א'". לימוד קורסים נוספים, בסמסטר זה ניתן ללמוד רק בביה"ס לכלכלה.

2. קורסים מתקדמים

תולדות המחשבה הכלכלית	ד"מ: תאוריה מיקרו א', תאוריה מאקרו א'
תאוריה מונטרית ובנקים	ד"מ: תאוריה מיקרו א', תאוריה מאקרו א'
כלכלת שלטון מקומי	ד"מ: תאוריה מיקרו א'
כלכלת התאמה וסטנדרטיזציה	ד"מ: תאוריה מיקרו א'
נשאים בשוק ההון	ד"מ: תאוריה מיקרו א', תאוריה מאקרו א'
כלכלה ציבורית	
נושאים נבחרים בסחר חוץ	ד"מ: תאוריה מיקרו א' ו-ב'
נושאים מתקדמים באקונומטריקה	ד"מ: אקונומטריקה א'
כלכלת עבודה	ד"מ: תאוריה מיקרו א', אקונומטריקה א'
מודלים דינמיים	
נושאים בתיאוריה כלכלית	
מבוא לתורת המכרזים*	ד"מ: ידע בסיסי בתורת המשחקים
כלכלה ואבולוציה	ד"מ: ידע בתורת המשחקים
שפוט והחלטה: שקולים רציונליים	
והבטים פסיכולוגיים*	
מודלים אסטרטגיים בפוליטיקה*	
Economic Analysis of Legal Issues*	
Optimal Taxation*	

---

* קורסים מרוכזים המזכים ב-1 ש"ס.

3. <u>סדנאות</u>

סדנא בתאוריה
סדנא במאקרו - מסחר בינלאומי
סדנא בכלכלת עבודה
סדנא בארגון תעשייתי
סדנא בכלכלת ישראל

לא נתן ללמוד שתי סדנאות באותו נושא. כמו כן לא נתן להמיר קורס בסדנא. דרישה מוקדמת לסדנאות הם קורסי חובה, למעט הסדנא בכלכלת ישראל.

<u>עבודת גמר</u>

כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי אשר תוצג בסמינר במסגרת ביה"ס (מומלץ במסגרת אחת הסדנאות). העבודה תבוצע בהדרכה של חבר ביה"ס לכלכלה. מומלץ לתלמידים המעוניינים להמשיך לתואר שלישי לשלב את עבודת הגמר *עם הצעת המחקר*.

<u>ציון גמר</u>

ציון הגמר יקבע לפי המשקלות הבאים:

א. עבודת הגמר 30%

ב. קורסים וסדנאות בהתאם למשקלם בשעות סמסטריאליות 70%

II. <u>תוכנית המוסמך בכלכלה (הלא מחקרית)</u>

משך הלימודים הוא שנתיים. הסמסטר הראשון מוקדש להרחבת הבסיס התאורתי של התלמיד. החל מהסמסטר השני פתוחות בפני התלמיד גם התמחויות מחוץ לביה"ס, כולל בפקולטה לניהול. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר הוא 41 ש"ס לפי הפרוט להלן:

<u>חובות התלמיד</u>

שיעורי חובה	14 ש"ס
שיעורי בחירה	23 ש"ס
עבודה סמינריונית למ.א.	4 ש"ס
בחינת גמר	

1. <u>קורסי חובה</u>

מיקרו א'	4 ש"ס	ד"מ: שיטות מתמטיות, מתמטיקה לכלכלנים ג'
מאקרו א'	5 ש"ס	
אקונומטריקה א'	3 ש"ס	ד"מ: מתמטיקה לכלכלנים ג'
תולדות מחשבה כלכלית	2 ש"ס	ד"מ: תאוריה מיקרו א' אקונומטריקה א'

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו א'", "תאוריה מאקרו א'" ו"אקונומטריקה א'". בקשות לימוד קורסים נוספים מחוץ לביה"ס בסמסטר זה יוגשו בכתה לאישור יועץ.

מכסת השעות בקורסי החובה עשויה להשתנות כתוצאה מכך *מכסת השעות המינימלית* לתואר תשתנה בהתאם.

2. קורסי בחירה

א. התלמיד יכול לבחור באחת ההתמחויות בפקולטה לניהול ואחרות מחוץ לביה"ס על פי הרשימה בהמשך. נוסף לזה ניתן לקחת עוד 4 ש"ס מחוץ לביה"ס הנתנים במסגרת תכניות מ.א.. בקשות לקורסים אלו יוגשו בכתב ליועץ. בבקשות יופרט תכנו של הקורס והקפו ושם המרצה.

ב. הקורסים המתקדמים שב-2.I.

ג. קורסי בחירה של הב.א. מתוך רשימה המפורסמת בהמשך. קורס ב.א. בהקף העולה על 3 ש"ס יחושב כ-2 ש"ס בלבד במנין שעות הבחירה לתואר.

ד. סדנא בכלכלת ישראל. בהקף של 2 ש"ס. נתן ללמוד שתי סדנאות בכלכלת ישראל.

3. עבודה סמינריונית למ.א.

התלמיד יכין עבודה סמינריונית לאחר סיום קורסי החובה. העבודה תעשה במסגרת אחד הסמינרים המודרכים על ידי חבר ביה"ס לכלכלה מתוך הרשימה המתפרסמת בהמשך.

4. בחינת גמר

תלמיד בתוכנית המוסמך חייב לעמוד בבחינת גמר עם סיום כל יתר חובותיו בביה"ס. חומר הבחינה יהיה על נושא העבודה הסמינריונית הבחינה תערך ע"י מנחה הסמינר.

ציון גמר

ציון הגמר יקבע לפי המשקלות הבאים:

א. בחינת גמר 1 נ.ז.

ב. קורסים ועבודה סמינריונית בהתאם למשקלם בשעות סמסטריאליות 1 נ.ז. לכל שעה סמסטריאלית.

להלן רשימת קורסי הב.א. והסמינרים המוצעים לתלמיד התוכנית המוסמך בכלכלה (הלא מחקרית). תלמידים רשאים ללמוד קורסים אלו בתנאי שלא למדו אותם בתואר הראשון ולא למדו קורס באותו נושא במסגרת התואר השני.

קורסי בחירה	סמינריים
כלכלת אי ודאות	ארגון תעשייתי
שינוי טכנולוגי וארגון תעשייתי	נושאים בארגון תעשייתי
כלכלה אורבנית	הסקטור הצבורי בישראל
כלכלה מונטרית בינלאומית	ארגון תעשייתי אמפירי
ארגון תעשייתי ופקוח	סוגיות בכלכלת ישראל
מימון ציבורי (פרופי ד. פינס)	כלכלת עבודה
בעיות נבחרות במאקרו כלכלה	כלכלת אי-ודאות
מבוא כלכלת עבודה	מסחר בינלאומי מונטרי
ארגון תעשייתי (ד"ר מ. טרכטנברג)	נושאים בתיאוריה כלכלית
כלכלה מוניטרית	מימון ציבורי
הסקטור הצבורי במשק הישראלי:	ארגון תעשייתי ופקוח
התפתחות ומבנה	ארגון תעשייתי וכלכלת רשתות
כלכלת בריאות	
ניתוח כלכלי של המשפט	
צמיחה כלכלית	
כלכלת רשתות (לתלמידים שלא למדו כלכלת	
התאמה וסטנדרטיזציה)	
כלכלת תחבורה	
מודלים אסטרטגיים	
החלטות בתנאי אי ודאות	

התמחויות מחוץ לביה"ס לכלכלה

א. <u>הפקולטה לניהול</u>

התלמיד יבחר קורסים בהקף של 7 יח"ס*, באחד מתחומי ההתמחות הבאים הניתנים בפקולטה לניהול - בית-הספר למוסמכים במנהל עסקים:

1. ניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות	4. שיווק
2. מימון - חשבונאות	5. חקר ביצועים
3. מערכות מידע	6. ניהול בינלאומי

בכל אחד מתחומים אלה חייב התלמיד ללמוד את מקצועות החובה, לרבות עמידה בדרישות הקדם של כל קורס.

<u>ניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות</u>

חובה - ניהול מערכת תפעולית 1 יח"ס

בחירה - *השלמה ל-7 יח"ס מתוך קורסי הבחירה בהתמחות* ניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות, (ראה פירוט בידיעון הפקולטה לניהול)

<u>מימון-חשבונאות</u>

חובה -	א. יסודות החשבונאות הפיננסית	1 יח"ס
	ב. יסודות החשבונאות הניהולית	1 יח"ס
	ג. יסודות המימון א' ו-ב'	2 יח"ס
	ד. תורת ההשקעות	2 יח"ס

בחירה - השלמה ל-7 יח"ס מתוך קורסי הבחירה בהתמחות מימון-חשבונאות (ראה פירוט בידיעון הפקולטה לניהול).

תלמיד יורשה להצטרף להתמחות רק אם עמד בקורסים (א') (ב') בציון ממוצע 75 לפחות, ולא פחות מציון 70 בכל אחד מהם.

<u>מערכות מידע</u>

חובה-	א. יסודות מדעי המחשב	2 יח"ס
	ב. מדיניות מערכות מידע	1 יח"ס
	ג. כלכלת מחשבים ומידע	1 יח"ס

בחירה- השלמה ל-7 יח"ס מתוך קורסי הבחירה בתוכנית מערכות מידע.

<u>שיווק</u>

חובה -	א. יסודות ניהול שיווק (בציון 80 לפחות)	1 יח"ס
	ב. מחקרי שיווק (בציון 80 לפחות)	1 יח"ס

בחירה - השלמה ל-7 יח"ס מתוך קורסי הבחירה בהתמחות שיווק. (ראה פירוט בידיעון הפקולטה לניהול).

---

* 7 יח"ס = 10 ש"ס לצורך מנין השעות.

<u>חקר ביצועים</u>

חובה - א. מבוא לחקר ביצועים 1 י"ס
ב. יסודות תורת ההחלטות 1 י"ס

בחירה - השלמה ל-7 י"ס מתוך רשימת הקורסים בהתמחות חקר ביצועים (ראה פירוט בידיעון הפקולטה לניהול).

<u>ניהול בינ"ל</u>

חובה - א. מבוא לניהול בינלאומי 1 י"ס
ב. בעיות נבחרות בניהול בינלאומי 1 י"ס

בחירה - השלמה ל-7 י"ס מתוך רשימת הקורסים בהתמחות ניהול בינלאומי.

ב. <u>התמחויות אחרות מחוץ לביה"ס</u>

ניתן לבחור התמחויות נוספות מהחוגים אחרים בתאום עם יועץ המ.א. בביה"ס.

III. תוכנית המוסמך במשפט וכלכלה

תוכנית הלימודים במשפט וכלכלה משותפת לפקולטה למשפטים ולביה"ס לכלכלה ומיועדת לבוגרי תואר ראשון במשפטים ובכלכלה, המבקשים להמשיך ולהעשיר את ידיעותיהם בשני התחומים ולהתמקד במשפט מסחרי ובקשר וביחסי הגומלין שבין תורת המשפט לכלכלה.

על תלמידי התוכנית לעמוד בהתייחבויות אקדמיות הן בפקולטה למשפטים והן בביה"ס לכלכלה. משך הלימודים הוא שנתיים.

מספר שעות הסמינריונים והקורסים אותם ילמדו תלמידי התוכנית הינו 36 ש"ס, מתוכן 18 ש"ס במסגרת הפקולטה למשפטים, הכוללים שיעור העשרה משפטית כללית, מקצועות אינטרדיסציפלינריים ומקצועות בחירה וסמינריונים, וכן 18 ש"ס בביה"ס לכלכלה.
השנה הראשונה בלימודי הכלכלה מקדשת להרחבת הבסיס התיאורטי של התלמיד, השנה השניה מיועדת לקדם את התלמידים לגבולות הידע בתחום הלימוד שבו בחר.

השיעורים והסמינריונים הן במשפטים והן בכלכלה יכללו שיעורי חובה ושיעורי בחירה.

חובות התלמיד במסגרת בית"ס לכלכלה

על התלמיד יהא לבחור את מערך לימודיו בכלכלה בהתאם לתוכנית הניל.

קורסי החובה	11-15 ש"ס
קורסים מתקדמים	3-7 ש"ס (ראה תוכנית המוסמך המחקרי)
עבודת גמר	במסגרת כלכלה או משפטים

קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה א'	4	ש"ס
תאוריה מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
תאוריה מאקרו כלכלה א'	5	ש"ס
תאוריה מאקרו כלכלה ב'	2	ש"ס

את קורסי התואה מומלץ להשלים בשנת הלימודים הראשונה.
בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו כלכלה א'" ו"תאוריה מאקרו כלכלה א'". לימוד קורסים נוספים בסמסטר א' כפוף לאישור היועץ.

חובות התלמיד במסגרת הפקולטה למשפטים

על התלמיד לבחור את מערך לימודיו במשפטים מבין חטיבות הלימוד הבאות ובהתאם למינימום השעות הנקובות:

שיעורי העשרה כללית ולימודים אינטרדיסציפלינריים	4-6 ש"ס
סמינריונים	6-8 ש"ס
מקצועות בחירה	6-8 ש"ס

עבודת הגמר

כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. התלמיד רשאי לבחור להגיש עבודת גמר בפקולטה למשפטים או בביה"ס לכלכלה, תלמיד שבחר לעשות את עבודת הגמר בכלכלה יבצע את העבודה בהדרכה של חבר סגל ביה"ס לכלכלה. היקף העבודה לא יעלה על 80 עמודים מודפסים.

תוכנית לימודים לתואר שלישי

מטרת הלימודים

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי כלכלה על מנת שיוכלו להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות.

תנאי הקבלה

רשאים להגיש מועמדותם תלמידים שקיבלו את התואר "מוסמך אוניברסיטה" בכלכלה במסלול המחקרי בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות. תלמידים בעלי תואר "מוסמך" בציון משוקלל של 85 לפחות שלמדו במסלול הלא מחקרי ידרשו להשלים את חובות המסלול המחקרי.
במקרה שלימודי התואר השני היו בתחום דיסציפלינרי אחר, יהיה על התלמידים למלא חובות השלמה על פי הנחיות ועדת ביה"ס לתואר שלישי.
תלמידי תואר שני מצטיינים יכולים להתקבל לתכנית הלימודים לתואר שלישי החל בסמסטר השני בשנה השנייה ללימודיהם.

אופן הקבלה

מועמד יפנה בכתב לועדת ביה"ס ויגיש בפניה בקשה שתכלול פירוט ציוני תואר הבוגר והמוסמך, מכתב המלצה מחבר סגל בכלכלה במוסד בו למד ומכתב קצר בו מסביר המועמד את בקשתו.

מסלול הלימודים

לאחר שהתקבל לתכנית הלימודים לתואר שלישי, התלמיד הינו "מועמד לתלמיד מחקר" וחובותיו הם:

1. לעמוד בלימודי חובה, שהם קורסים בהיקף 8 ש"ס קורסים (לא כולל סדנאות) לפי הנחיית המנחה ויועץ ללימודים מתקדמים.
2. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.
3. להגיש למנחה דו"ח התקדמות אחת לשנה.
4. להגיש תוך שנה אחת ולאחר שסיים את הלימודים שהוטלו עליו, הצעת מחקר בהתאימת המנחה המיועד. הארכת תקופה זו טעונה אישור לועדת ביה"ס.
5. ועדת ביה"ס רשאית לדרוש מתלמידים השתתפות בקורסים, סדנאות וכדומה בנוסף לאמור לעיל.

כל הצעות המחקר יעברו שיפוט של ביה"ס שיכלול הצגת ההצעה בסדנא פתוחה לכל חברי ביה"ס וכן המלצות בכתב של שני חברי סגל בנוסף למנחה. הצעה שתאושר ע"י ועדת ביה"ס תועבר לדיון בועדת הפקולטתית לתואר שלישי. בעקבות המלצת ועדת הפקולטה תועבר ההצעה לאישור הועדה האוניברסיטאית.
לאחר אישור הצעת המחקר, התלמיד עובר למעמד של "תלמיד מחקר".

חובות תלמיד מחקר

1. התלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לועדת הפקולטה למדה"ח. בנוסף, ישלח היועץ ללימודים מתקדמים למנחה, אחת לשנה, טופס המסכם את התקדמות התלמיד.
2. על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו כמועמדים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת ועדת הפקולטה ואישור הועדה האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תוכנית המחקר, אלא אם כן המליצה ועדת הפקולטה אחרת והועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
3. התלמידים יהיו רשאים באישור המנחה וועדת הפקולטה לפרסם חלק ממחקרם תוך כדי ביצוע עבודה המחקר.
4. עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית, באורך של 5% מהקפה. ועדת הפקולטה זכאית לאשר הגשת עבודת הדוקטור בשפה הלועזית. במקרה זה תכלול העבודה תקציב בשפה העברית, באורך של 5% מהקפה.

ועדת ביה"ס מצפה מתלמיד המחקר להשתתף:

1. סדנאות "קיץ בתל-אביב" ו"אקונומטריקה בתל-אביב" הניתנות בסמסטר הקיץ.
2. בקורסים הניתנים ע"י מורים אורחים מחו"ל בסמסטר א' ו-ב'.
3. באופן שותף בסדנא בתחום המחקר במשך 3 סמסטרים.
4. בסמינר המחלקתי הנערך אחת לשבוע.

תוכני השיעורים

תאוריה כלכלית מיקרו א' ו-ב'

בקורס נדון בקשת רחבה של התאוריה הכלכלית העכשווית. בחלק הראשון של הקורס נדון בעיקר בסוכנים הכלכליים הבודדים ובמושגי שיווי משקל תחרותיים.
בחלק השני של הקורס נסקור את מושגי היסוד בתורת המשחקים, כלכלת אינפורמציה ומגוון נושאים נוספים.

תאוריה מאקרו כלכלה א'

מודלים סטטיים לעומת דינמיים ומחירים קשיחים לעומת גמישים. קשיחויות מחירים ושכר במודל הקינסיאני הנאוקלאסי. המודל של לוקאס, ביזור מחירים יחסיים ואי ודאות נומינלית הבלבול בין זעזועים מתמידים וחולפים, קשיחויות נומינליות בתחרות מונופוליסטית, אי עקיבות דינמית במדיניות מונטרית ופיסקלית. מדיניות מוניטרית עם מידע אסימטרי, מדיניות פיסקלית דינמית במסגרת מודל הדורות החופפים. המשפט הניאוריקרדיאני ומגבלותיו, החלקת מסוי, השפעות חלוקה ואספקטים פוליטיים. צמיחה כלכלית הצבר הון לעומת חדשנות טכנולוגית. חסכון השקעה ואיזון חיצוני, הסדרי מטבעות ומשברים מונטריים, השפעה מאקרו כלכלית של מדיניות פיסקלית.

תאוריה מאקרו כלכלה ב'

מחירים קשיחים לעומת גמישים. מודלים מוניטריים של צמיחה כלכלית. ניתוח הקשר בין גרעון בתקציב, הזרמה, אינפלציה, ותהליך הצמיחה. מודלים של קביעת מחירי נכסים ותשואות פיננסיות. ניתוח מחזורי עסקים. מדיניות מוניטרית ופיסקלית.

אקונומטריקה א'

רגרסיה לינארית, ריבועים פחותים - הסקה, איזוטים לינאריים, הרחבות; תיאוריה אסימפטוטית; אומדי נראות מקסימלית; ריבועים פחותים "מוכללים"; אמידת קבוצה (Set) של משואות; מודלים של בחירה דיסקרטית; סוגיות באקונומטריקה יישומית; מבוא למשואות סימולטניות.

אקונומטריקה ב'

דרישת קדם: השתתפות באקונומטריקה א'.
שימוש בשיטות אקונומטריות לניתוח שאלות כלכליות באמצעות תאוריות כלכליות ונתונים. הקורס יכלול הסבר על שימוש בשיטות של נראות מקסימאליות, אומדני משתני עזר ושיטת מומנטים כללית. הסטודנטים יישמו את השיטות באמצעות תוכנות מחשב במחשבים אישיים (PC) עבודה מסכמת מהווה 40 אחוז מהציון ואקונומטריקה א' הוא תנאי מוקדם להשתתפות בקורס.

תולדות המחשבת הכלכלית

דרישות קדם: מיקרו א' + מאקרו א'.
התפתחות ומתודולוגיה של נושאים מרכזיים בכלכלה: צמיחה, שיווי משקל, המהפכה הקינסיאנית, תורה מוניטרית בינלאומית, תורת הכסף.

כלכלה עבודה

דרישות קדם: מיקרו א' + אקונומטריקה א'.
סקירה עדכנית של המחקר בכלכלת עבודה: לדוגמא: הצע עבודה ע"פ זמן ומחזור העסקים, הקצאת מקורות בתוך המשפחה, חוזי עבודה באנפורמציה חלקית אבטלה וחיפוש.

תאוריה מונטרית ובנקים

דרישות קדם: מיקרו א' + מאקרו א'
הקורס יתמקד בהבהרת תפקידו וחשיבותו של כסף. נעסוק במשקים ללא כסף ונשווה אותם למשקים עם כסף. נבחן שיטות ליצירת כסף במערכת כלכלית, וביניהן נדגיש "בנקאות חופשית". כמו כן נעסוק בתפקידם של בנקים מרכזיים.

נושאים בתאוריה כלכלית

בקורס נלמד מספר נושאים בתאוריה כלכלית המצויים בחזית המחקר. הנושאים יבחרו סמוך לתחילת הקורס.

כלכלה צבורית

כשלי שוק: יתרונות לגודל ומונופולים טבעיים, פקוח על מונופולים, סטיות מתמחיר שולי ע"י חברות צבוריות, תמחיר עומס-שיא; השפעות חיצוניות ומסוי מתקן, מוצרים צבוריים (גילוי העדפות הצרכנים, ייצור פרטי), שער הנכיון האופטימלי להשקעות ממשלה; תורת המיסוי: נטל-עודף, מסי עקיפין אופטימליים, מסוי רווחים והתחלקות הכנסות; מס הכנסה אופטימלי, מערכת ביטוח לאומי והשפעותיהן.

נושאים נבחרים בסחר חוץ

דרישות מוקדמות: מיקרו א' ו-ב'

הקורס יעסוק במבנה הסחר העולמי, עם דגש על מבנה הסחר במוצרים תעשייתיים. מוצרים מסוג זה נסחרים תחת מבני שוק שונים ולאור זאת תידון חשיבות מבנה השוק בקביעת זרמי הסחר. מלבד גישות סטטיות תוצגנה גישות דינאמיות המשלבות סחר חוץ עם חדשנות טכנולוגית ותידון התלות ההדדית בין סחר חוץ וצמיחה כלכלית.

בנוסף לכל אלה יעסוק הקורס במדיניות מסחרית תחת מבני שוק שונים. תבחן השפעת המדיניות על יעילות הקצאות המקורות ועל צמיחה כלכלית. כמו כן יידונו תהליכים פוליטיים של קביעת מדיניות.

נושאים מתקדמים באקונומטריקה

דרישת קדם: אקונומטריקה א'

בקורס זה יוצגו שיטות חדשות לאמידת מודלים דינמיים של בחירה בדידה. דוגמאות של מודלים הם: חיפוש עבודה של מובטלים, בחירה בין מפלגות, החלטות הגירה וכדומה.

בנקים מרכזיים ואמינות

קורס זה מתמקד בסוגיות חדשה המנסה להבין את התנהגותם של בנקים מרכזיים במסגרת שבה המדיניות המונטרית מתגבשת כתוצאה מאינטראקציה אסטרטגית בין הבנק המרכזי לבין המרכיבים או האיגודים במשק. בחינה זו נעשית בשני משטרים אלטרנטיביים. מצב של מידע מלא שבו יש לציבור ולבנק המרכזי אותו מידע בכל נקודות זמן ומצב של מידע חלקי שבו יש לבנק המרכזי יתרון כלשהו במידע. להלן דוגמאות של נושאים ספציפיים: מניעים שונים להרחבה מונטרית כגון תעסוקה, מס אינפלציה ומאזן תשלומים. מדיניות מונטרית כאיחוד מונטרי לעומת מדיניות זו במשטר של שערי חליפין קבועים וההשלכות ביחס לאיחוד המונטרי באירופה. השוק האירופי המשותף. אי ודאות לגבי יכולת ההתחייבות מדיניות הבנק המרכזי, איתותים, מושגי אמינות שונים, עצמאות בנקים מרכזיים והשלכותיה, דרגת העמימות האופטימלית.

מודלים דינמיים

שיטות אלמנטריות למתרון משוואות דיפרנציאליות מסדר ראשון: חשבון וריאציות. משוואות אוילר. משפט המקסימום. המילטוניאן ויסודות של בקרה אופטימלית. שמושים למודלים דינמיים של השקעה תצרוכת וחסכון על פני זמן. תכנון דינמי ושימושיו בכלכלה.

שיפוט והחלטה: שקולים רציונליים והבטים פסיכולוגיים

קורס זה מנגיד את התורה הרציונלית של התנהגות יחידים (בתנאי ודאות ואי-ודאות) עם שקולים פסיכולוגיים המביאים לעתים להפרות שיטתיות של תורה זו. נסיה להבין את מנבלות המודל הרציונלי לאור ממצאים אמפיריים, ולהציע עקרונות חליפים להבנת תהליכי החלטה ושפוט.

המשתתפים ידרשו לכתוב עבודה בנושא הקשור לקורס.

מבוא לתורת המכרזים

דרישת קדם: ידע בסיסי בתורת המשחקים

סקירת מודלים חליפיים של מכרזים. דיון מפורט במבנה האינפורמציה במכרזים מטיפוס ערך פרטי בלתי תלוי, ערך משותף, ומודל משולב. ניתוח ההשלכות של מבנה האינפורמציה על ההתנהגות ותוצאות במודלים מסוג מכרז אנגלי, מכרז הולנדי, ומכרזים סגורים.

כלכלת התאמת וסטנדרטיזציה

התפתחות בתחום כלכלת התאמה וסטנדרטיזציה כולל מודלים של התאמה אנדוגנית והשוואת בין סטנדרטיזציה וגיוון.

כלכלה ואבולוציה

על מנת לפתור בעיות עקרוניות בתורת המשחקים פנתה התיאוריה לביולוגיה ושאלה רעיונות מתורת האבולוציה.

הקורס יציג את התפתחות הרעיונות הללו ודרך שימושם בתורת המשחקים ובכלכלה.

הקורס יקיף מושגי יציבות של פתרונות אבולוציוניים, מודלים אבולוציוניים כמכשיר לבחירת שווי משקל ואינטרפרטציות אבולוציוניות לתוצאות של ניסויים בתורת המשחקים.

להבנת הקורס נדרש ידע מסוים בתורת המשחקים.

נושאים בשוקי הון

הקורס יעסוק בניתוח שוקי הון בתנאי אי-ודאות ואינפורמציה לא סימטרית. הדגש הינו על היבטים תאורטיים, אולם מספר פגישות תיוחדנה לסקירה של עובדות אמפיריות ומוסדיות.

הקורס עשוי לעניין תלמידים המתמחים בתאוריה יישומית, כלכלה ציבורית, ארגון תעשייתי, ממון, וכן מאקרו-כלכלה ומסחר בייל - תחומים שבהם הבנה של תפקודם של שוקי הון עשוייה להועיל. בין הנושאים: בורסה באמצעי להצפת אינפורמציה, בנקים באמצעי ליצירת נזילות, בהלת בנקים, הקיקת נלוי נאות, יחסי בנק-לקוח בינ, קצוב אשראי, הנפקות מניות ראשונית בבורסה, מדיניות דיווידנד.

הקורס מיועד בעיקר לתלמידי מ.א. שעמדו בדרישות המיקרו והמאקרו לתואר שני, אולם תלמידי שנה ראשונה מ.א. יכולים להרשם באשור המרצה.

כלכלת שלטון מקומי

דרישת קדם: מיקרו אי

הקורס עוסק ביסודות הכלכליים שעליהם בנוי השלטון המקומי, ותיאוריות על אספקת שירותים ציבוריים מקומיים, ומשרכת היחסים בין השלטון המרכזי והשלטון המקומי.

OPTIMAL TAXATION

Optimality in static models of commodity and income taxation. Externalities and Pigouvian taxes. Optimal capital taxation: the basic model, uncertainty, borrowing constraints, endogenous growth, monopoly, and time consistency. Optimal redistribution in dynamic models with endogenous inequality.

Prerequisites:

The course will assume familiarity with static constrained optimization (Lagrangians) as well as some experience solving problems of dynamic optimization under certainty (Hamiltonians).

Strategic Models of Political Behavior

The modern theory of public finance is largely concerned with what governments should do. This course will survey strategic theories of how governments and politicians behave. Topics include candidate behavior in elections, the performance of electoral systems, and the political economy of policy formation. Both theoretical and empirical work will be surveyed. This course is suitable for third year undergraduate and master students. Grading is based on a term paper assignment.

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס
תואר ראשון

סמסטר א'

קורסי חובה

1009.1000.01 הדרכה בספריה - ההדרכה תנתן במעבדת מחשבים מ-005

.02	א'	23.10.94	12-14	.12	ה'	3.11.94	10-12
.03	ב'	24.10.94	12-14	.13	ה'	3.11.94	14-16
.04	ג'	25.10.94	14-16	.14	ה'	3.11.94	16-18
.05	ד'	26.10.94	16-18	.15	א'	6.11.94	8-10
.06	ה'	27.10.94	18-20	.16	א'	6.11.94	10-12
.07	א'	30.10.94	10-12	.17	ב'	7.11.94	12-14
.08	ב'	31.10.94	10-12	.18	ב'	7.11.94	14-16
.09	ג'	1.11.94	12-14	.19	ד'	9.11.94	8-10
.10	ד'	2.11.94	10-12	.20	ה'	10.11.94	18-20
.11	ד'	2.11.94	14-16	.21	א'	13.11.94	8-10

1011.1103	מבוא למיקרו כלכלה			שרית
.01	א'	16-18;	210	ע. טמיר
	ד'	16-18;	210	
.02	א'	18-20;	003	ג. עפר
	ד'	18-20;	003	
.03	ב'	8-10;	103	ד. שוחט
	ד'	8-10;	103	
.04	ב'	10-12;	103	י. נחתום
	ד'	10-12;	103	
.05	ב'	18-20;	103	ת. בלומקין
	ד'	18-20;	103	
.06	ב'	8-10;	104	מ. גוטליבובסקי
	ה'	8-10;	104	
.07	ב'	10-12;	יפורסם	ר. מלומד
	ה'	10-12;	יפורסם	
.08	ב'	12-14;	210	ר. מלומד
	ה'	12-14;	210	

1011.1104	מבוא למאקרו כלכלה			שרית
.01	א'	16-19;	201	א. כץ
.02	ב'	9-12;	אולם אפטר	ד"ר י. אורון

1011.1108	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'			שרית
.01 שיעור:	א'	12-14;	210	ג. מזור
.02 תרגיל:	ד'	12-13;	206	א. אלוני
.03 תרגיל:	ד'	13-14;	206	א. אלוני

.04	שיעור:	א'	16-18;	208	נ. מושקוביץ
.05	תרגיל:	ד'	16-17;	108	י. פרמט
.06	תרגיל:	ד'	17-18;	108	י. פרמט
.07	שיעור:	ב'	12-14;	יפורסם	ד"ר א. ונדר
.08	תרגיל:	ד'	12-13;	315	נ. קורן
.09	תרגיל:	ד'	13-14;	315	נ. קורן
.10	שיעור:	ב'	16-18;	210	ד"ר א. ונדר
.11	תרגיל:	ה'	16-17;	108	ח. שפירא
.12	תרגיל:	ה'	17-18;	108	ח. שפירא
.13	שיעור:	ד'	14-16;	110	נ. מושקוביץ
.14	תרגיל:	ב'	14-15;	206	י. וילה
.15	תרגיל:	ב'	15-16;	206	י. וילה
.16	שיעור:	ד'	16-18;	103	נ. מושקוביץ
.17	תרגיל:	ב'	12-13;	206	י. וילה
.18	תרגיל:	ב'	13-14;	206	י. וילה

1011.1109 מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב' ש"ת'

.01	שיעור:	ג'	12-14;	103	ש. להב
.02	תרגיל:	ה'	14-15;	104	ח. שפירא
.03	תרגיל:	ה'	15-16;	107	ח. שפירא
.04	שיעור:	ה'	8-10;	210	ד"ר י. דיין
.05	תרגיל:	ב'	12-13;	206	א. אלוני
.06	תרגיל:	ב'	13-14;	206	א. אלוני

1011.1110 מתמטיקה לכלכלנים א' שרית

.01	א'	10-12;	210	א. יפת
	ד'	10-12;	210	
.02	א'	14-16;	210	א. יפת
	ד'	14-16;	201	
.03	ב'	10-12;	יפורסם	ל. יריב
	ד'	10-12;	201	
.04	ב'	12-14;	103	י. כהן
	ד'	12-14;	103	
.05	ב'	16-18;	004	א. ליטבק
	ד'	16-18;	אולם אפטד	
.06	ב'	10-12;	104	ד"ר ד. שרייבר
	ה'	10-12;	210	
.07	ב'	14-16;	104	י. ניקולייבסקי
	ה'	14-16;	210	

1011.1112	מתמטיקה לכלכלנים ב'		שרית
.01	א'	11-13; 004	ד"ר א. שטיין
	ג'	10-12; 103	
.02	ב'	14-16; 204	ד. מזרחי
	ה'	14-16; 204	
.03	ג'	10-12; יפורסם	נ. שמואלי
	ה'	10-12; יפורסם	
1011.2103	תורת מחירים א'		שרית
.01	א'	13-16; 003	פרופ' א. צדקה
.02	ב'	16-19; 003	פרופ' א. צדקה
.03	ה'	16-19; 210	ד"ר ז. עמיאש
1011.2500	חשבונאות לכלכלנים		שרית
.01	א'	16-18; 003	ד"ר י. אינגבר
.02	ה'	12-14; 110	ד"ר י. אינגבר
1011.1113.01	מבוא למחשבים לכלכלנים		שרית
	ג'	14-17; 201	ד. לזר
1011.2102	מאקרו כלכלה א'		שרית
.01	ב'	8-11; 110	ד"ר ש. בן צבי
.02	ד'	8-11; 003	ד"ר ח. לובין
.03	ה'	10-13; 003	פרופ' ל. ליידרמן
.04	א'	15-18; 110	ד"ר א. פישמן
.05	ג'	10-13; 110	ד"ר א. שמחוני
1011.2104	תורת המחירים ב'		שרית
.01	א'	8-11; אולם אפטר	ד"ר י. אורון
.02	ג'	9-12; 101	ד"ר ע. יושע
.03	ה'	8-11; 201	ד"ר ת. לקר
.04	ב'	16-19; 110	ד"ר ז. עמיאש
.05	ד'	13-16; 004	ד"ר י. שפיגל
1011.2105	מאקרו כלכלה ב'		שרית
.01	ה'	18-21; 110	ר. אמיר
.02	ב'	8-11; 101	ד"ר ח. לובין
.03	ג'	10-13; 003	פרופ' ל. ליידרמן
1011.2106	מבוא לאקונומטריקה		שרית
.01	א'	8-10; 201	פרופ' ג. פישלזון
	ד'	8-10; אולם אפטר	
.02	ב'	8-10; 210	ד"ר א. שוורץ
	ד'	8-10; 210	
1011.2109	תורת המחירים ג'		שרית
.01	ג'	10-13; 210	ד"ר ד. וטשטיין
.02	א'	8-11; 101	פרופ' י. זילכה
.03	ה'	9-12; 004	פרופ' ד. פינס
.04	א'	12-15; אולם אפטר	ד"ר א. שגיא

1011.2107.01	כלכלת ישראל	שו"ת
	א' 18-20; יפורסם	פרופ' ל. ליידרמן
		פרופ' צ. זוסמן
		פרופ' י. פרנקל
		ד"ר א. שגיא

קורסי בחירה

1011.2804	מתמטיקה לכלכלנים ג'	שו"ת
.01	ב' 12-14; 110	י. ניקולובסקי
	ד' 12-14; 110	
.02	א' 16-18; יפורסם	ג. לרמן
	ד' 16-18; 003	
1011.3100.01	מגמות בכלכלת ישראל	שו"ת
	ג' 13-15; 110	ד"ר י. שייניץ
1011.3113.01	כלכלת פשע ואכיפת חוק	שו"ת
	ה' 18-20; 003	ד"ר ג. יניב
1011.3116.01	צמיחה כלכלית	שו"ת
	ד' 10-12; 104	פרופ' צ. אקשטיין
1011.3128.01	כלכלת בריאות	שו"ת
	ד' 14-16; 210	ד"ר י. גלזר
1011.3132.01	מבוא לתורת המשחקים	שו"ת
	א' 14-17; 103	ד"ר מ. כהנמן
1011.3146.01	שווקים עתידיים ואופציות	שו"ת
	ה' 17-20; 201	ד"ר ר. אלדור
1011.3151.01	שיטות מתמטיות בכלכלה	שו"ת
	ד' 18-21; 108	ד"ר א. סולוגניק
1011.3252.01	מסחר בינלאומי מונטרי	שו"ת
	ב' 10-13; 108	פרופ' ג'. פלנדרס
1011.3301.01	מימון ציבורי	שו"ת
	ב' 10-12; 210	פרופ' ד. פינס
1011.3321.01	יסודות הבנקאות	שו"ת
	ב' 8-10; 201	ד"ר י. בנימיני
1011.3323.01	רציונליות בכלכלה: הבטים פילוסופיים	שו"ת
	ב' 16-18; 210	ד"ר ד. נאור

1011.3329.01	כלכלה מדינה וטוליטיקה ה' 16-18; 003	שרית ד"ר ל. גרינברג
1011.3336.01	מדיניות פיסקלית ומונטרית בישראל ב' 18-20; 201	שרית ד"ר ע. לויתן
1011.3337.01	שוק העבודה בישראל ה' 10-12; 110	שרית י. ארטשטיין
1011.3343.01	סוגיות בכלכלת ישראל: היבטים חברתיים ד' 12-14; 210	שרית ד"ר נ. מארק
1011.3344.01	כלכלת הסביבה א' 11-14; 110	שרית ד"ר ש. אמיר
1011.3346.01	נושאים בכלכלה ומשפט יסורסם	שרית ע. בן-שחר
1011.3349.01	כלכלת דרום מזרח אסיה ב' 12-14; 104	שרית פרופ' ז. בן-אשר
1011.3351.01	מבוא לכלכלת עבודה ד' 16-19; 104	שרית פרופ' י. וייס
1011.3355.01	מערכת המיסים בישראל ד' 8-10; 201	שרית ד"ר י. גבאי
1011.3357.01	כלכלת רשתות ד' 14-16; 103	שרית ד"ר נ. גנדל
1011.3513.01	ארגון תעשייתי ה' 14-17; 110	שרית ד"ר מ. טרכטנברג
1011.3556.01	כלכלת תחבורה ה' 10-13; אולם אפטר	שרית פרופ' י. ברכמן

• *קורס מרוכז של 7 פגישות פעמים בשבוע. הקורס נזכה ב-1 ש"ס.*

1011.3560	סמינרים	סי
.01	כלכלה מונטרית ומאקרו כלכלה ג' 17-19;	ד"ר א. שמחוני
.02	כלכלה פוליטית בישראל ה' 18-20;	ד"ר ל. גרינברג
.03	ארגון תעשייתי ד' 18-20;	פרופ' ח. פרשטמן
.04	כלכלת ישראל ב' 16-18;	ד"ר ע. לויתן
.05	כלכלת בנקאות ב' 10-12;	ד"ר י. בנימיני
.06	מערכת המיסים בישראל ד' 10-12;	ד"ר י. גבאי
.07	כלכלת אקולוגיה א' 15-17;	ד"ר ש. אמיר
.08	פשיעה, עבודה ורווחה ה' 15-17;	ד"ר ג. יניב
.09	היבטים פילוסופיים בכלכלה ב' 18-20;	ד"ר ד. נאור
.10	תורת השלבים בצמיחה כלכלית ג' 17-19;	פרופ' י. הרשלג
.11	נושאים בארגון תעשייתי ד' 11-13;	ד"ר י. שפיגל
.12	כלכלת ישראל-אמפירי ה' 12-14;	י. ארטשטיין
.13	שווקים עתידיים א' 15-17;	ד"ר י. אברמוב
.14	הסקטור הציבורי בישראל ג' 16-18;	פרופ' צ. זוסמן
.15	ארגון תעשייתי אמפירי ד' 14-16;	ד"ר מ. טרכטנברג
.16	סוגיות בכלכלת ישראל א' 15-17;	ד"ר א. שגיא
.17	כלכלת המזרח התיכון לקראת שנת 2000 ד' 17-19;	פרופ' י. הרשלג

סמסטר ב'

קורסי חובה

1009.1000	הדרכה בספריה			
	יפורסם			
1011.1103	מבוא למיקרו כלכלה			שו"ת
.09	ב' 10-12;	יפורסם		י. נחתום
	ד' 10-12;	103		
.10	ב' 8-10;	103		מ. גוטליבובסקי
	ה' 8-10;	103		
.11	ג' 12-14;	יפורסם		ר. מלומד
	ה' 12-14;	110		
1011.1104	מבוא למאקרו כלכלה			שו"ת
.03	א' 9-12;	110		ד"ר ג. מארק
.04	ב' 12-15;	103		א. בלזם
.05	ג' 16-19;	110		א. כץ
.06	ד' 10-13;	104		י. הדר
.07	ד' 16-19;	201		ג. עפר
1011.1108	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'			שו"ת
.19 שיעור:	ב' 10-12;	יפורסם		ד"ר א. רביב
.20 תרגיל:	ד' 10-11;	105		ע. נוביק
.21 תרגיל:	ד' 11-12;	105		ע. נוביק
.22 שיעור:	ג' 14-16;	110		א. בונה
.23 תרגיל:	ה' 16-17;	314		ח. שפירא
.24 תרגיל:	ה' 17-18;	314		ח. שפירא
1011.1109	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'			ש+תי
.07 שיעור:	ג' 10-12;	יפורסם		ד"ר ח. לויתן
.08 תרגיל:	א' 12-13;	105		א. אלוני
.09 תרגיל:	א' 13-14;	105		א. אלוני
.10 שיעור:	ג' 12-14;	103		ד"ר ח. לויתן
.11 תרגיל:	ה' 14-15;	206		ח. שפירא
.12 תרגיל:	ה' 15-16;	206		ח. שפירא
.13 שיעור:	ד' 12-14;	004		ד"ר א. רביב
.14 תרגיל:	ב' 14-15;	314		י. וילה
.15 תרגיל:	ב' 15-16;	314		י. וילה
.16 שיעור:	ד' 14-16;	004		ש. להב
.17 תרגיל:	ב' 16-17;	206		ר. אופק
.18 תרגיל:	ב' 17-18;	206		ר. אופק

.19	שיעור:	ה' 12-14;	יפורסם	נ. מושקוביץ
.20	תרגיל:	ב' 12-13;	206	י. וילה
.21	תרגיל:	ב' 13-14;	206	י. וילה
.22	שיעור:	ה' 14-16;	יפורסם	נ. מושקוביץ
.23	תרגיל:	ג' 10-11;	314	ד. טורשטיין
.24	תרגיל:	ג' 11-12;	314	ד. טורשטיין
1011.2103	תורת מחירים א'			שרית
.04	~~א' 16-19; 201~~			ד"ר ת. לקר
.05	~~ב' 8.15-9.25 110~~			ד"ר א. שוורץ
	~~ד' 8.15-9.25 110~~			
.06	ב' 9-12;	אולם אפטר		ד"ר י. אורון
.07	ב' 16-19;	103		ד"ר א. סולגניק
.08	ה' 16-19;	201		ד"ר ז. עמיאש
1011.2500	חשבונאות לכלכלנים			שרית
.03	א' 12-14;	110		ד"ר י. איינגבר
.04	ה' 10-12;	יפורסם		ד"ר י. איינגבר
1011.1110	מתמטיקה לכלכלנים א'			שרית
.08	א' 14-16;	110		א. יפת
	ד' 14-16;	110		
.09	ב' 12-14;	110		ד"ר ד. שרייבר
	ד' 12-14;	110		
1011.1112	מתמטיקה לכלכלנים ב'			שרית
.04	~~א' 14-16;~~ 12-14	104		ל. שטיין
	~~ד' 10-12;~~ 12-14	יפורסם		
.05	א' 14-16;	204		יפורסם
	ד' 14-16;	103		
.06	ב' 10-12;	110		ד"ר א. שטיין
	ד' 10-12;	110		
.07	ב' 14-16;	104		י. ניקולייבסקי
	ה' 14-16;	104		
.08	ג' 14-16;	103		י. כהן
	ה' 12-14;	208		
1011.1113.02	מבוא למחשבים לכלכלנים			שרית
	ג' 13-16;	003		ד. לזר
1011.2102	מאקרו כלכלה א'			שרית
.06	ד' 8-11;	210		ד"ר ח. לובין
.07	א' 15-18;	210		ד"ר א. פישמן
.08	ג' 10-13;	210		ד"ר א. שמחוני
1011.2104	תורת המחירים ב'			שרית
.06	ב' 16-19;	201		ד"ר ז. עמיאש
.07	ב' 10-13;	201		פרופ' ח. פרשטמן
.08	ה' 13-16;	201		ד"ר י. שפיגל

1011.2105	מאקרו כלכלה ב'			שרית
.04	ה'	18-21;	004	ר. אמיר
.05	א'	10-13;	003	פרופ' צ. הרקוביץ
.06	ג'	16-19;	210	ד"ר ע. ישיב
.07	ה'	9-12;	110	ד"ר ע. ישיב
.08	ב'	8-11;	210	ד"ר ת. לובין
1011.2106	מבוא לאקונומטריקה			שרית
.03	ב'	10-12;	104	פרופ' צ. אקשטיין
	ד'	10-12;	004	
.04	ב'	14-16;	204	ד"ר נ. גנדל
	ד'	14-16;	315	
.05	ג'	8-10;	003	ד"ר מ. טרכטנברג
	ה'	8-10;	003	
.06	א'	8-10;	003	פרופ' ג. פישלזון
	ד'	8-10;	003	
.07	ג'	9-11;	108	ד"ר י. פרידמן
	ה'	9-11;	108	
1011.2109	תורת המחירים ג'			שרית
.05	ג'	10-13;	003	ד"ר ד. וטשטיין
.06	א'	~~13-16~~;	004	ד"ר מ. כהנמן
.07	ד'	9-12;	315	פרופ' ד. פינס
.08	א'	16-19;	003	פרופ' א. צדקה
.09	ה'	12-15;	003	ד"ר א. שניא
1011.2107.02	כלכלת ישראל			שרית
	ה'	18-20;	יפורסם	פרופ' צ. הרקוביץ
				פרופ' צ. זוסמן
				פרופ' י. פרנקל
				ד"ר א. שניא

<u>קורסי בחירה</u>

1011.2804	מתמטיקה כלכלנים ג'			שרית
.03	א'	10-12;	210	א. יפת
	ד'	10-12;	003	
.04	א'	16-18;	004	ג. לרמן
	ד'	16-18;	210	
.05	ב'	16-18;	204	ג. לרמן
	ה'	16-18;	204	
1011.3100.02	מגמות בכלכלת ישראל			שרית
	ג'	13-15;	210	ד"ר י. שיינין
1011.3113.02	*כלכלת פשע ואכיפת חוק*			*שרית*
	ה'	18-20;	110	ד"ר נ. יניב
1011.3114.01	כלכלה מונטרית			שרית
	ה'	18-20;	אולם אפטר	פרופ' ל. ליידרמן
				פרופ' י. פרנקל

1011.3115.01	מבוא לכלכלה אורבנית ב' 10-12; 204	שו"ת פרופ' ד. פינס
1011.3134.01	מבוא לשווקים פיננסים ד' ~~13-15~~ 16-19; 210	שו"ת ד"ר י. פרידמן
1011.3139.01	כלכלת בטחון ד' 17-20; 110	שו"ת צ. טרופ
1011.3144.01	תולדות המחשבה הכלכלית ב' 10-13; 108	שו"ת פרופ' ג. פלנדרס
1011.3146.02	שוקים עתידיים ואופציות ה' 17-20; 003	שו"ת ד"ר ר. אלדור
1011.3301.02	מימון ציבורי א' 13-15; 210	שו"ת פרופ' א. צדקה
1011.3316.01	כלכלת אי-ודאות ד' 13-16; 104	שו"ת פרופ' י. וייס
1011.3317.01	פסיכולוגיה בכלכלה ב' ~~10-12~~ 8-10; 101	שו"ת ד"ר י. קלר
1011.3318.01	ניתוח כלכלי של המשפט יפורסם	שו"ת פרופ' א. בבצ'וק
1011.3321.02	יסודות הבנקאות ב' 8-10; 201	שו"ת ד"ר י. בנימיני
1011.3331.01	כלכלה מוניטרית בינלאומית ה' 14-16; 110	שו"ת פרופ' א. רזין ד"ר ע. ישיב
1011.3334.01	החלטות בתנאי אי-ודאות יפורסם	שו"ת פרופ' ע. סגל
1011.3336.02	מדיניות פיסקלית ומוניטרית בישראל ב' 18-20; 101	שו"ת פרופ' ע. לויתן
1011.3337.02	שוק העבודה בישראל ה' 10-12; 101	שו"ת י. ארטשטיין
1011.3339.01	כלכלה אקולוגית לכלכלנים א' 11-14; 103	שו"ת ד"ר ש. אמיר

• קורס זה מרוכז על פני תקופה קצרה משותף למשפטים וכלכלה. מועדי השיעור והבחינה יפורסמו בעתיד.

1011.3345.01	הסקטור הציבורי במשק הישראלי: התפתחות ומבנה ג' 18-20; 003	שו"ת פרופ' צ. זוסמן
1011.3348.01	צדק בכלכלה: הבטים פילוסופים ב' 16-18; 210	שו"ת ד"ר ד. נאור
1011.3351.02	מבוא כלכלת עבודה ד' 14-16; 210	שו"ת ד"ר א. שוורץ
1011.3355.02	מערכת המיסים בישראל ד' ~~8-10~~; 004 14-16	שו"ת ד"ר י. גבאי
1011.3358.01	שינוי טכנולוגי וארגון תעשייתי ~~ה' 10-12~~; 003 ב 8-10	שו"ת ד"ר מ. טרכטנברג
1011.3359.01	ארגון תעשייתי ופקוח ג' 10-13; אולם אפטר	שו"ת פרופ' ח. פרשטמן
1011.3360.01	בעיות נבחרות במאקרו כלכלה ה' 10-12; 103	שו"ת פרופ' צ. הרקוביץ
1011.3361.01	~~סוגיות בכלכלת אינפורמציה~~ ~~ד' 18-20~~; 103 שיטות מתמטיות בכלכלה ב 17-20	שו"ת ד"ר א. סולגניק
1011.3500.01	תכנון השקעות בפירמה ב' 18-20; 003	שו"ת ד"ר י. זימון
1011.3513.02	ארגון תעשייתי ד' 10-13; 210	שו"ת ד"ר נ. גנדל
1011.4341.01	מודלים אסטרטגיים בפוליטיקה* ~~יפורסם~~ ב 10-12 ב 10-12	שו"ת ד"ר ל. בלום
1011.3560	**סמינרים**	ס'
.19	כלכלה מונטרית ומאקרו כלכלה ג' 17-19;	ד"ר א. שמחוני
.20	כלכלת עבודה ג' 13-15;	פרופ' י. וייס
.21	כלכלת אי-ודאות א' 14-16;	פרופ' י. זילכה
.22	נושאים בתאוריה כלכלית ה' 11-13;	ד"ר מ. כהנמן

---

* קורס מרוכז של 7 פגישות. הקורס ניתן בשפה האנגלית ומשותף לתואר ראשון ושני הקורס מזכה ב-1 ש"ס.

.23	נושאים במאקרו כלכלה ג' 16-18;	פרופ' ל. ליידרמן
.24	כלכלת ישראל-אמפירי ה' 12-14;	י. ארטשטיין
.25	כלכלת ישראל ה' 18-20;	ד"ר ג. בפמן
.26	מימון ציבורי א' 19-21;	פרופ' א. צדקה
.27	מדיניות פסקלית ומוניטרית בישראל ב' 16-18;	ד"ר ע. לויתן
.28	פשע, עבודה ורווחה ה' 15-17;	ד"ר ג. יניב
.29	כלכלת בנקאות ב' 10-12;	ד"ר י. בנימיני
.30	כלכלה אקולוגית א' 15-17;	ד"ר ש. אמיר
.31	כלכלת המזרח התיכון א' 16-18;	ד"ר ג. פיילר
.32	הבטים פילוסופיים בכלכלה ב' 18-20;	ד"ר ד. נאור
.33	כלכלת בטחון ד' 20-22;	צ. טרופ
.34	נושאים בכלכלה מוניטרית ה' 16-18;	ר. אמיר
.35	סוגיות בכלכלת ישראל ג' 18-20;	ד"ר א. שגיא
.36	נושאים בארגון תעשייתי א' 13-15;	ד"ר א. פישמן
.37	כלכלת בריאות ב' 12-14;	ד"ר י. בנימיני
.38	מערכת המיסים בישראל ד' 10-12;	ד"ר י. גבאי
.39	ארגון תעשייתי ופיקוח ה' 11-13;	ד"ר י. שפיגל
.40	ארגון תעשייתי ג' 12-14;	ד"ר נ. גנדל
.41	מסחר בינלאומי מונטרי ג' 11-12;	פרופ' ב. פלנדרס

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

תואר שני

סמסטר א'

1011.4107.01	תאוריה מאקרו כלכלה א'		שו"ת
	ה' 14-16;	108	פרופ' א. הלפמן
	ד' 9-12;	108	פרופ' א. רזין
			פרופ' א. צוקרמן
1011.4111.01	תאוריה מיקרו כלכלה א'		שו"ת
	ג' 10-13;	204	פרופ' ח. פרשטמן
	ד' 12-14;	108	
1011.4165.01	תולדות המחשבה הכלכלית		שו"ת
	ג' 10-12;	419	פרופ' ג. פלנדרס
1011.4205.01	אקונומטריקה א'		שו"ת
	ה' 8-11;	204	ד"ר מ. טרכטנברג
1011.4313.01	בנקים מרכזיים ואמינות		שו"ת
	ה' 18-21;	105	פרופ' א. צוקרמן
1011.4319.01	כלכלה ציבורית		שו"ת
	ג' 18-20;	105	פרופ' א. ששינסקי
1011.4322.01	נשאים מתקדמים באקונומטריקה		שו"ת
	ד' 14-16;	105	פרופ' צ. אקשטיין
1011.4323.01	נושאים נבחרים בסחר חוץ		שו"ת
	ה' 11-13;	105	פרופ' א. הלפמן
1011.4338.01	שפוט והחלטה: שקולים רציונליים* והבטים פסיכולוגים		שו"ת
	יפורסם		פרופ' ע. טברסקי
1011.4340.01	כלכלת התאמה וסטנדרטיזציה		שו"ת
	ד' 10-13;	105	ד"ר נ. גנדל
1011.4344.01	מבוא לתורת המכרזים**		שו"ת
	ב' 14-16;	יפורסם	פרופ' ע. קרני
	ד' 10-12;	יפורסם	
1011.4345.01	נושאים בשוקי הון		שו"ת
	ה' 14-16;	203	ד"ר ע. יושע

---

* קורס מרוכז. הקורס מזכה ב-1 ש"ס.

** קורס מרוכז יתקיים מ-2.1.95 עד 18.1.95. הבחינה תתקיים ב-20.1.95. הקורס מזכה ב-1 ש"ס.

1011.4351.01	כלכלת עבודה ב' 16-19; 105	שו"ת פרופ' י. וייס
1011.4257.01	סדנא בארגון תעשייתי ד' 16-18; 420	שו"ת ד"ר נ. גנדל ד"ר מ. טרכטנברג פרופ' ח. פרשטמן ד"ר י. שפיגל
1011.5001.01	סדנא במאקרו - מסחר בינ"ל ה' 16-18; 420	שו"ת פרופ' א. הלפמן ד"ר ע. יושע פרופ' ג. פלנדרס פרופ' י. פרנקל
1011.5108.01	סדנא בתאוריה ג' 16-18; 004	שו"ת פרופ' י. וייס פרופ' י. זילכה ד"ר א. פישמן

<u>סמסטר ב'</u>

1011.4101.01	תאוריה מיקרו כלכלה ב' ג' 9-12; 208 ה' 18-20; 208	שו"ת פרופ' א. רובינשטיין
1011.4108.01	תאוריה מאקרו כלכלה ב' ה' 14-16; 208	שו"ת פרופ' ל. ליידרמן
1011.4208.01	אקונומטריקה ב' ג' 12-14; 105	שו"ת פרופ' צ. אקשטיין
1011.4211.01	מודלים דינמיים ה' 8-10; 105	שו"ת פרופ' י. זילכה
1011.4305.01	כלכלת שלטון מקומי ב' 15-17; 105	שו"ת פרופ' ד. פינס
1011.4315.01	נושאים בתאוריה כלכלית א' 18-20; 004	שו"ת פרופ' א. רובינשטיין
1011.4327.01	כלכלה ואבולוציה* יפורסם	שו"ת פרופ' א. שקד
1011.4347.01	תאוריה מונטרית ובנקים ה' 14-16; 105	שו"ת פרופ' ג. פלנדרס

---

* קורס מרוכז.

1011.4341.01	מודלים אסטרטגיים בפוליטיקה*	שו"ת
	יפורסם	ד"ר ל. בלום
1011.4348.01	Optimal Taxation*	שו"ת
	יפורסם	ד"ר ד. פרנקל
1011.4349.01	Economic Analysis of Legal Issues*	שו"ת
	יפורסם	פרופ' א. וייס
1011.4201.01	סדנא בכלכלת ישראל	שו"ת
	ג' 16-18; 420	פרופ' צ. זוסמן
		ד"ר א. שגיא
1011.4252.01	סדנא בכלכלת עבודה	שו"ת
	ד' 16-18; 420	פרופ' צ. אקשטיין
		פרופ' י. וייס
		פרופ' ד. פינס
		פרופ' א. צדקה
		ד"ר א. שוורץ
1011.5001.02	סדנא במאקרו-מסחר בינ"ל	שו"ת
	ה' 16-18; 420	ד"ר ש. בן-צבי
		פרופ' צ. הרקוביץ
		ד"ר ע. ישיב
		פרופ' ל. ליידרמן
		פרופ' ג. פלנדרס
		פרופ' י. פרנקל
1011.5108.02	סדנא בתאוריה	שו"ת
	ג' 16-18; 004	פרופ' י. זילכה
		פרופ' ח. פרשטמן
		פרופ' ד. פינס
		פרופ' א. רובינשטיין
		ד"ר י. שפיגל

---

* קורס מרוכז בשפה האנגלית.

החוג למדע המדינה

החוג למדע המדינה

ראש החוג: ד"ר מיכאל קרן **עוזרת מנהלית: אתי לנמן**

תואר ראשון

יועצת: פרופ' מיכל שמיר

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, כלים ושיטות לניתוח תופעות פוליטיות. במסגרת הלימודים מציע החוג הדגשים שונים: פוליטיקה ישראלית; מנהל ומדיניות ציבורית; תורת המשטרים במערב ובעולם השלישי; התנהגות וכלכלה פוליטית; מחשבה מדינית; יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה.

יעוץ בתוכניות לימודים

ככלל חייב התלמיד להרכיב את תוכנית לימודיו בעצמו.
תלמידים המבקשים לקבל יעוץ בנושאים הקשורים לתוכנית הלימודים יוכלו לפנות אל היועץ לתלמידי תואר ראשון. שעות הקבלה תתפרסמנה על לוחות המודעות ובמזכירות החוג, בנין נפתלי, קומה ה', חדר 512.

הרכב תוכנית הלימודים

1. לימודי החוג	אופן לימוד מורחב	אופן לימוד דו-חוגי
א. לימודי שנה א'	20 ש"ס	20 ש"ס
ב. מבואות כלליים	8 ש"ס	--
ג. לימודי שנה ב'	22 ש"ס	22 ש"ס
ד. לימודי שנה ג'	22 ש"ס	14 ש"ס
	72 ש"ס	56 ש"ס
2. לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני

לתלמידי חוגים אחרים מוצעות:

1. חטיבות במדע המדינה
   מצומצמת - 16 ש"ס
   מורחבת - 33 ש"ס

2. חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה
   מצומצמת - 17 ש"ס
   מורחבת - 31 ש"ס

פרוט תכניות לימודי החטיבות מופיע בהמשך פרק זה.

תלמידים שאינם תלמידי החוג למדע המדינה או תלמידי חטיבה במדע המדינה יהיו רשאים ללמוד במסגרת החוג למדע המדינה קורסי מבוא בלבד.

תוכנית הלימודים

שנה א'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי'
המערכת המוליטית בישראל	ש'	3	סמי' א/ב
	ת'	1	
תולדות המחשבה המדינית	ש'	2	סמי' א/ב
מבוא לממשל	ש'	2	סמי' א/ב
מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	ש'	2	סמי' א/ב
מבוא ליחסים בינלאומיים	ש'	2	סמי' א/ב
מבוא לסטטיסטיקה*	ש'	2	סמי' א/ב
	ת'	2	
מבוא למחשבים**	ש'	3	סמי' א/ב
	ת'	1	
סה"כ		20	ש"ס

בחינת פטור ב"מבוא למחשבים"

הקורס "מבוא למחשבים" הינו קורס חובה בתוכנית התואר הראשון במדע המדינה.
החל בתשנ"ה מוצעת לתלמידים האפשרות לגשת לבחינת פטור במקצוע זה ללא לימוד הקורס.
מוצעת בחירה בין שתי מתכונות:

מתכונת א'

השתתפות בבחינת סיום של הקורס "מבוא למחשבים למדע המדינה".
רשימת הנושאים הנלמדים בקורס:

- הכרת המחשב ומבוא כללי לגבי מחשבים: חומרה, תכנה ומיקרו מחשבים.
- שפת התיכנות BASIC: מרכיבי השפה, פקודות השמה, פקודות קלט-פלט, משפטי תנאי, לולאות, פעולות לוגיות, מערכים.
- חבילת תכנה לעיבודים סטטיסטיים (SPSS);
- קריאת תכניות ובנית תוכנית מורכבת ב-SPSS.

---

* יחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לקורסי מבוא לסטטיסטיקה א'+ב' בחוג לכלכלה, לקורסי מבוא לסטטיסטיקה בחוגים לפסיכולוגיה וגיאוגרפיה, וכן לקורס מתודולוגיה מחקרית א'+ב' כצרוף קורס סתודולגני עסף בביהיס לחינוך. תלמיד שחוג לימודיו השני הוא סוציולגיה ואנתרופולוגיה ילמד את הקורס מבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה.

** יחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לקורסי מבוא באותו תחום ובאותו הקף הניתנים בחוגים אחרים באוניברסיטה.
תלמידים דו-חוגיים עם כלכלה, שבמסגרת הקורס מבוא למחשבים לכלכלנים, לא למדו S.P.S.S יחוייבו בתרגיל השלמה בן 1 ש"ס ב-S.P.S.S.

דוגמאות של בחינות ממועדים קודמים נמצאות בספרית הפקולטה.
בחינה במתכונת זו מתקיימת בתום כל אחד מן הסמסטרים. תלמידים המעוניינים בכך יוכלו להבחן במועד הקרוב המתקיים ב-22.9.94 בשעה 9.00.
יש להרשם לבחינה זו במזכירות החוג (שעות הקבלה א', ג', ה', 10-12; ב', ד' 13-14) ולשלם בעת הרישום דמי בחינה בסך 45 ש"ח.
תלמיד, שייגש לבחינה זו ולא יעמוד בה בהצלחה, יוכל להרשם לקורס.

<u>מתכונת ב'</u>
בחינה זו מיועדת למי שמכיר את המושגים הבסיסיים בתחום המחשב ושולט באחת משפות התכנות.
דוגמאות של שתי בחינות במתכונת זו נמצאות בספריית הפקולטה והן נושאות כותרת "בחינת פטור במבוא למחשבים" - דוגמה מס' 1 ודוגמה מס' 2.
בחינה במתכונת זו תינתן בכל אחד מן הסמסטרים, הראשונה תתקיים בתחילת סמסטר א' תשנ"ה.
הרישום לבחינה זו יתקיים במסגרת הרישום לקורסי החוג.
מועד הבחינה יפורסם לפני הרישום. לא ניתן להרשם באותו סמסטר לקורס מבוא למחשבים ולבחינה במתכונת זו. ההשתתפות בבחינה טעונה תשלום.
בחינת הפטור שקולה לקורס מבוא למחשבים. ציון בחינת הפטור ישוקלל בציון הגמר במשקל זהה למשקל הקורס "מבוא למחשבים" והתלמיד יזוכה במנין שעות הקורס.

<u>הדרכה בספריה</u>

כל תלמיד חייב לעבור הדרכה בספריה שמטרתה להקנות לתלמיד מיומנות בסיסית בהתמצאות בספריה. חובה זו יש לבצע <u>בסמסטר הראשון</u> ללימודים.
<u>ההדרכה כוללת</u>: הסבר על מבנה הספריה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים, סידורים על המדף וסיור בספריה.
על כל תלמיד להגיש תרגיל המבוסס על ההדרכה.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעתיים. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להרשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק מערכת השעות בידיעון זה (או בדף התיקונים לידיעון). לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל.
מילוי חובת ההדרכה בספריה הוא תנאי לרישום לקורסי הסמסטר השני. תלמיד אשר לא יבצע חובה זו בסמסטר הראשון ללימודיו, לא יורשה להרשם לקורסים בסמסטר העוקב.

<u>תנאי מעבר לשנה ב'-באופן הלימוד המורחב ובאופן הלימוד הדו-חוגי:</u>

א. ציון 70 לפחות ב-5 הקורסים הראשונים המפורסים לעיל וממוצע 73 ביניהם.
ב. ציון 70 לפחות בקורסים: "מבוא למחשבים" ו"מבוא לסטטיסטיקה".

שנה ב'

	אופן הנראה	מס' ש"ס	סמי
מחשבה מדינית בת-זמננו	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
פוליטיקה השוואתית	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
אסטרטגיה בעידן הטכנולוגי	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
כלכלה פוליטית	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	
שיטות מחקר*	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	
פרוסמינר	שי	2	סמי א/ב
		22 ש"ס	

פרוסמינר

מומלץ לתלמיד ללמד את הפרוסמינר, בסמסטר השני של שנה ב', ולבחור פרוסמינר מהתחום שבו כבר למד את קורס החובה.

מבואות כלליים

כל תלמיד חד-חוגי ילמד 8 ש"ס מתוך רשימות הקורסים שלהלן.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים**	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטתיים
מבוא לסוציולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטתיים
מבוא לפסיכולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטתיים
שיטת המשפט הישראלי	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטתיים
מבוא ללוגיקה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטתיים
מבוא לאנתרופולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטתיים
מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	3	ש"ס	בחוג ללימודי עבודה

---

* יחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לשנים מתוך קורסי שיטות מתקר בחוג לסוציולוגיה, שיטות מחקר בפסיכולוגיה, מתודולוגיה מחקרית א'+ב' בצרוף קורס מתודולוגי נוסף בביה"ס לחינוך.

** מבוא לכלכלה מיקרו או מבוא לכלכלה מאקרו יחשב כקורס חופף, לצורך דרישה זו. תלמידים שלמדו את שני המבואות לכלכלה ולא עמדו בהצלחה בבחינות יהיו רשאים להבחן במבוא לכלכלה ללא כלכלנים מבלי להרשם לקורס זה, אם עמדו בתנאים הבאים:

א. מלאו חובות הגשת תרגילים בשני המבואות והופיעו ברשימת הזכאים להבחן בקורסים אלה.

ב. עמד לרשותם מועד בחינה באחד משני הקורסים הנ"ל.

תנאי המעבר לשנה ג' - באופן הלימוד המורחב והדו-חוגי:

ציון עובר: למחות בכל קורסי שנה ב'

שנה ג'

מורחב

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
4 קורסי בחירה	שי	12	סמי א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	שי	2	סמי א/ב
פרויקט שטח	שי	2	סמי א/ב
מדינאות ומדיניות מעשית	שי	2	סמי א/ב
סמינר שנתי	סי	4	סמי א+ב/סמי ב+קיץ/סמי קיץ+א'
	סה"כ	22 ש"ס	

דו-חוגי

2 קורסי בחירה	שי	6	סמי א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	שי	2	סמי א/ב
מדינאות ומדיניות מעשית	שי	2	סמי א/ב
סמינר שנתי	סי	4	סמי א+ב/סמי ב+קיץ/סמי קיץ+א'
	סה"כ	14 ש"ס	

<u>פרויקט שטח</u> - הקורס מיועד לאמן את הסטודנט בעבודה מעשית מחוץ לכותלי האוניברסיטה. במסגרת זו ישהה התלמיד יום אחד בשבוע, במהלך 12 שבועות במקום בו ישובץ. התלמיד ידרש להכין ולהגיש דו"ח תקופתי ועבודה מסכמת.

<u>מדינאות ומדיניות מעשית</u> - הרצאות של אנשי מדע המדינה מובילים, מדינאים ואנשי מינהל ציבורי בכירים.
בתום הקורס ידרשו התלמידים להגיש עבודת סיום.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

החוג מציע למספר מצומצם של תלמידים בעלי השגים גבוהים בלימודי שנים א' ו-בי בתואר ראשון מסלול מיוחד לתואר שני. תנאי המינימום להצטרפות למסלול הם ממוצע 85 לפחות בתשעה מתוך הקורסים שלהלן וממוצע 80 לפחות במכלול לימודי החוג. תלמידים העומדים בתנאים מתבקשים לפנות למזכירות החוג.

רשימת הקורסים:

- המערכת הפוליטית בישראל
- מבוא לממשל
- מבוא ליחסים בינלאומיים
- תולדות המחשבה המדינית
- מבוא למנהל ומדיניות ציבורית
- פוליטיקה השוואתית
- אסטרטגיה בעידן המודרני
- קבלת החלטות במנהל
- מחשבה מדינית בת זמננו
- כלכלה פוליטית
- שיטות מחקר

לתלמידים שיתקבלו למסלול המיוחד תנתן האפשרות להתחיל בלימודי תואר שני במקביל ללימוד שנה ג' בתואר ראשון.

פרטי התוכנית

תלמידי התוכנית הלומדים במסלול המורחב יהיו פטורים במסגרת חובות הב.א. משלשה קורסי בחירה, במסלול הדו-חוגי - משני קורסי בחירה. במקום קורסים אלה ילמדו בשנה ג' קורסים מתוכנית התואר השני. הרכב תוכנית הלימודים בשנה ג' יהיה כלהלן:

מורחב	דו-חוגי
1. מתוכנית הב.א. קורס בחירה פרויקט שטח מדינאות ומדיניות מעשית התנהגות פוליטית בישראל סמינר שנתי	1. מתוכנית הב.א. התנהגות פוליטית בישראל סמינר שנתי
2. מתוכנית המ.א. - 9 ש"ס א. שנים משלשת קורסי החובה: - שיטות מחקר לתואר שני - חלק א' - גישות ותיאוריות במדע המדינה - קורס החובה התחומי ב. סדנא או סמינר סמסטריאלי	2. מתוכנית המ.א. - 9 ש"ס א. שנים משלשת קורסי החובה: - שיטות מחקר לתואר שני - חלק א' - גישות ותיאוריות במדע המדינה - קורס החובה התחומי ב. סדנא או סמינר סמסטריאלי

תלמידי המסלול אשר ימשיכו בלימודי המ.א. בחוג, יהיו פטורים משיעורי התואר השני אותם לקחו בשנה ג' ללימודיהם לתואר ראשון. שיעורים אלה יכללו במנין לצורך חישוב מיכסת השעות בתואר שני, אך לא יכללו בשיקלול ציון הגמר לתואר שני. במקום שיעורים אלה תינתן לתלמידים המצטיינים האפשרות להשתתף בקורס נוסף מקורסי החובה בתחומי הלימוד, בהקף של 3 ש"ס.

הקף שעות קורסי תואר שני אשר ישוקללו במסגרת חובות תואר ראשון יהיה: לתלמידי המסלול המורחב עד 6 ש"ס, לתלמידי המסלול הדו-חוגי עד 5 ש"ס, בתנאי שיסיימו את לימודי התואר השני בחוג. תלמידים שלא ימשיכו לתואר שני בחוג, או שלא יסיימו אותו, יקבלו ב.א. על סמך השיעורים שלמדו, כולל השיעורים מתואר שני, במקרה זה יינתן משקל של 1.5 נקודות לכל קורס מתוכנית תואר שני, אשר ישוקלל במסגרת חובות התואר הראשון.

אופן לימוד דו-חוגי מדע המדינה ופילוסופיה

מטרות התוכנית

להעניק הכשרה בין דיסציפלינרית במדע המדינה ופילוסופיה.

למקד את נקודות המפגש שבין לימודי הרעיונות המדיניים ולימודי פילוסופיה פוליטית ולהעמיק את הידע של התלמיד בתחומים אלה.

במסגרת לימודים אלה יעסקו התלמידים בהרחבה בלימודי נושאים ובעיות בתחומי הרעיון המדיני והפילוסופיה הפוליטית.

תנאי קבלה

תלמידים שלמדו בשני החוגים יהיו רשאים להצטרף לתוכנית המשותפת רק לאחר שישלימו שנת לימודים מלאה בשני החוגים בציון "טוב" לפחות.
תלמיד שהשלים לימודי שנה א' באחד משני החוגים ומבקש להתקבל לאופן לימוד זה יוכל לעשות זאת אם עמד בתנאי הקבלה הרגילים לחוג השני או אם השיג ממוצע ציונים של 80 לפחות ב-30 ש"ס לפחות. (ראה הפסקה "החלפה/הוספה של חוג לימודים" בפרק "מידע כללי" בידיעון זה).

יעוץ ומעקב

התלמידים ינחו באופן רצוף ואישי על ידי יועצי שני החוגים. תוכנית הלימודים של התלמידים תורכב בהנחייתם ותהיה חייבת באישורם.
התלמידים יהיו כפופים לתקנוני החוגים למדע המדינה ופילוסופיה.

תוכנית הלימודים בחוג למדע המדינה

קורסי שנה א'	20 ש"ס
קורסי שנה ב'	22 ש"ס
קורסי שנה ג'	8 ש"ס
קורס בחירה (בתחום הרעיון המדיני)	3 ש"ס
	53 ש"ס

פרוסמינר וסמינר - ילמדו התלמידים מתחום הרעיון המדיני.

תוכנית לימודים משולבת לקראת שני תארים - בוגר במשפטים (L.L.B) ותואר ראשון במדע המדינה

שילוב זה יהיה פתוח לקבוצה מצומצמת של תלמידים בעלי נתונים גבוהים, אשר יתקבלו לפקולטה למשפטים ואשר יהיו מעוניינים לרכוש גם השכלה ברמה של תואר ראשון במדע המדינה. הבוגרים יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בכל אחת משתי הדיסציפלינות בנפרד. הרחבת הלימודים בתחום מדע המדינה משלימה את ההשכלה המשפטית, מקנה כלים אנליטיים להבנה פוליטית של מוסדות ציבור ומאפשרת התמודדות טובה יותר בשדה המעשה. השילוב יתרום במיוחד לאלה המייעדים עצמם למשרות בכירות במנהל הציבורי, בחברת ממשלתיות, ובפעילות פוליטית ברמה הלאומית והמקומית, וכן לאלה המייעדים עצמם לקריירה אקדמית.

תלמידי התוכנית ילמדו (באופן הלימוד הדו-חוגי) בחוג למדע המדינה כמפורט בתוכנית שלהלן, זאת בנוסף ללימודיהם הרגילים (בהקף מלא) בפקולטה למשפטים. הדבר יוכל להתאפשר לאור העובדה שהחוג למדע המדינה מציע בעונת לימודי הקיץ את כל קורסי החובה וכן מבחר של קורסי בחירה. עפ"י התוכנית המוצעת, ילמד התלמיד קורס אחד בחוג במדע המדינה בכל אחד משני הסמסטרים הרגילים (א' ו-ב'), בנוסף לתוכנית הלימודים הרגילה לתואר ראשון בפקולטה למשפטים. יתרת השיעורים בחוג למדע המדינה יילמדו בעונות לימודי הקיץ. (ראה להלן הצעה לפריסה כזו של לימודים בחוג במדע המדינה).
עם תום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובחוג למדע המדינה יהיו בוגרי התוכנית זכאים לתואר "בוגר במשפטים" (L.L.B) ולתעודת תואר ראשון במדע המדינה כחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי מדע המדינה מותנית בזכאות לתואר "בוגר במשפטים".

תוכנית לימודים מוצעת לתלמידי משפטים ומדע המדינה

שנת א'

סמסטר א':	המערכת הפוליטית בישראל	4	ש"ס
סמסטר ב':	מבוא למחשבים	4	ש"ס
סמסטר קיץ:	מבוא לסטטיסטיקה	4	ש"ס
	הזדלות המחשבה המדינית	2	ש"ס
	מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
	מבוא למנהל ומדיניות ציבורית	2	ש"ס
	מבוא לממשל	2	ש"ס
		20	ש"ס

שנת ב'

סמסטר א':	שיטות מחקר	4	ש"ס
סמסטר ב':	כלכלה פוליטית	4	ש"ס
סמסטר קיץ:	מחשבה מדינית בת זמננו	3	ש"ס
	פוליטיקה השוואתית	3	ש"ס
	קבלת החלטות במנהל הציבורי	3	ש"ס
	אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
	פרוסמינר	2	ש"ס
		22	ש"ס

שנת ג'

סמסטר א':	התנהגות פוליטית בישראל	2	ש"ס
סמסטר ב':	סמינר	2	ש"ס
	מדינאות ומדיניות מעשית	2	ש"ס
סמסטר קיץ:	המשך הסמינר	2	ש"ס
	2 קורסי בחירה	6	ש"ס
		14	ש"ס
	סה"כ	56	ש"ס

תקנות החוג

1. במסגרת שיעורי הבחירה אין ללמוד יותר מקורס אחד אצל אותו מורה אלא באישור המרצה.

2. תלמיד רשאי ללמוד קורסי בחירה רק לאחר שעמד בתנאי המעבר לשנה ג'.

3. תלמיד רשאי לערער על ציון בחוג תוך עשרה ימים מיום פרסום תוצאות הבחינה.

4. במהלך כל שנת לימוד רשאי התלמיד להגיש לכל היותר 2 ערעורים (ולא יותר מ-6 ערעורים בסה"כ במשך לימודיו לתואר ראשון).

5. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודה סמינריונית) הוא היום האחרון בסמסטר. אי הגשת עבודה או תרגיל במועד תגרור דיווח ציון "לא וכאי להבחן" (סימול 240). ציון זה לא יכלל בשקלול ציון הגמר, אך יירשם בגליון הציונים.

6. מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית הוא 5 שבועות מיום תום הסמינר. בקשה להגיש עבודה סמינריונית באיחור יש להגיש למרצה. בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.

7. תלמיד רשאי להודיע על ביטול השתתפות בקורס עד תום שבועיים מיום תחילת הסמסטר. על התלמיד להגיש טופס ביטולים במועד המתפרסם על לוחות המודעות.

8. תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו חייב להודיע על כך למזכירות החוג, בנוסף להודעה למזכירות תלמידים כללית.

קורסים חופפים

תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".

9. כל תלמיד חד-חוגי חייב ללמוד 104 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור ע"ס קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור.

10. תלמיד דו-חוגי חייב ללמוד 56 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור בגין קורסים חופפים חייב להשלים במסגרת החוג מכסה של 52 ש"ס לפחות. למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

שקלול ציון הגמר

המערכת הפוליטית בישראל	3 נקודות
מבואות החוג	2 נקודות כל מבוא
מבוא למחשבים	1.5 נקודות
מבוא לסטטיסטיקה	1.5 נקודות
כל קורסי החובה	2.5 נקודות
פרוסמינר	2 נקודות
מבואות כלליים מקולטתיים	1 נקודה כל מבוא
קורסי בחירה	2 נקודות כל קורס
התנהגות פוליטית בישראל	2 נקודות
פרויקט שטח	4 נקודות
מדינאות מעשית	1.5 נקודות
סמינר שנתי	4 נקודות

החטיבות

החוג למדע המדינה מציע לתלמידי חוגים בפקולטה ומחוץ לה חטיבות למדע המדינה וחטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה.
על מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תוכנית הלימודים מתבקש התלמיד לקרוא את תוכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה.
על תלמיד חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות החוג למדע המדינה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

<u>תנאי קבלה לחטיבות:</u>

ציון "עובר" לפחות בשלושה קורסי מבוא הנלמדים בחוגים השונים בפקולטה.

<u>חטיבות במדע המדינה</u>

א. <u>חטיבה</u>

1.	המערכת הפוליטית בישראל	4 ש"ס
2.	3 ממבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים; תולדות המחשבה המדינית; מבוא לממשל ומבוא למנהל ומדיניות ציבורית)	6 ש"ס
3.	2 קורסי בחירה	<u>6 ש"ס</u>
	סה"כ	16 ש"ס

ב. <u>חטיבה מורחבת</u>

1.	המערכת הפוליטית בישראל	4 ש"ס
2.	ארבעת מבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים; תולדות המחשבה המדינית; מבוא לממשל ומבוא למנהל ומדיניות ציבורית)	8 ש"ס
3.	כלכלה פוליטית	4 ש"ס
4.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
5.	מחשבה מדינית בת-זמננו	3 ש"ס
6	פוליטיקה השוואתית	3 ש"ס
7.	קבלת החלטות במנהל ומדיניות ציבורית	3 ש"ס
8.	קורס בחירה	3 ש"ס
9.	פרוסמינר	<u>2 ש"ס</u>
	סה"כ	33 ש"ס

חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה

מטרת החטיבה להקנות ידע ומושגי יסוד בכל הקשור לתהליכים ולגורמים המעצבים את מדיניות הבטחון של מדינות, במיוחד בהקשר הישראלי.
לימודי החטיבה מיועדים להקנות תשתית ידע והכנה לתלמידים אשר בכוונתם להמשיך לימודיהם בתכנית תואר שני ללימודי בטחון.

א. חטיבה

1.	מבוא ליחסים בינלאומיים	2 ש"ס
2.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
	4 מקורסי בחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, בטחון ואסטרטגיה	12 ש"ס
	סה"כ	17 ש"ס

ב. חטיבה מורחבת

1.	מבוא ליחסים בינלאומיים	2 ש"ס
2.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
3.	8 קורסי בחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, בטחון ואסטרטגיה	24 ש"ס
4.	פרוי"ס בתחום	2 ש"ס
	סה"כ	31 ש"ס

תוכני השיעורים

סמסטרים א'+ב'

שנה א'

המערכת הפוליטית בישראל

קורס יסוד זה מיועד להקנות מסגרות תיאורטיות וידע בהקשר לנושאים מגוונים בפוליטיקה ישראלית ביניהם: היסטוריה פוליטית של התפתחות מוסדות השלטון, יחסי אליטות וקבוצות בחברה, שסעים ומוקדי מתח חברתיים, ביטחון לאומי, הסכסוך הישראלי-פלסטיני-ערבי, שאלת גבולות הקבע, זהות לאומית, דת-מדינה, המיעוט הערבי בישראל, זכויות הפרט, פוליטיקה ומשפט, בית המשפט העליון בישראל.

מבוא לסטטיסטיקה

הקורס יעסוק במושגי יסוד בסטטיסטיקה תאורית, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-מימדיות ודו-מימדיות, מתאם ורגרסיה. בחלקו השני יתמקד הקורס בבעיות אמידה, בדיקת השערות וכיו"ב

מבוא למחשבים

הקורס יעסוק ב:

- הכרת המחשב ומבוא כללי לנבי מחשבים: חמרה, תכנה ומיקרו מחשבים.
- שפת התיכנות BASIC: מרכיבי השפה, פקודות השמה, פקודות קלט-פלט, משפטי תנאי, לולאות, פעולות לוגיות, מערכים.
- *חבילת תכנה לעיבודים סטטיסטיים (SPSS)*.
- חדרכה בקריאת תכניות ובבנית תוכנית מורכבת ב-SPSS.

תולדות המחשבת המדינית

סקירה של תאוריות מרכזיות במחשבה המדינית המודרנית, מהמאה ה-17 עד לראשית המאה ה-20. ייבחנו מושגי יסוד בהגות המדינית המודרנית כגון: זכויות טבעיות, החוק הטבעי, האמנה החברתית, תועלתנות, מעמד, ניכור, וחברה אזרחית. יידונו יחסי הגומלין בין הרמה המדינית לרמה החברתית-כלכלית כפי שהם משתקפים במשנות המדיניות השונות. יושם דגש מיוחד על תפיסות האני והאחר המאפיינות הוגים שונים.

מבוא לממשל

בשיעור יושם דגש על הכרת שלוש גישות בסיסיות הרווחות במדע המדינה, לחבנת המושג "מדיניות" ולניתוח היחסים שבין המדינה על מוסדותיה השונים, לבין החברה על מרכיביה. שלושת הגישות הן הגישה הפלורליסטית (או גישת הקבוצות), גישת האליטות והגישה המעמדית.

מבוא למנהל ומדיניות ציבורית

מטרת הקורס הינה להקנות ידע בסיסי בהבנת המנהל הציבורי במישור התיאורטי ובמישור האמפירי. בחלקו הראשון של הקורס יידונו מאפיינים ארגוניים-מבניים של המנהל הציבורי. בחלקו השני של הקורס נדון במהותו של תהליך קביעת מדיניות ציבורית תוך שימת דגש על משתנים סביבתיים המעצבים תהליך זה.

מבוא ליחסים בינלאומיים

הגישות העיקריות ללימוד היחסים הבינלאומיים ובעיות היסוד של היחסים הבינלאומיים בעידן המודרני, כולל: התפתחות המערכת הבינלאומית, מדינות כשחקנים בינלאומיים, עיצוב מדיניות חוץ וישומה, ארגונים בינלאומיים, חברות רב-לאומיות, שחקנים תת-מדיניים, כלכלה פוליטית בינלאומית, בעיות יסוד ביחביל המודרני: מלחמה ושלום בעידן הגרעין, קונפליקטים אתניים, בעיות מזון, איכות הסביבה, דמוגרפיה וטכנולוגיה.

שנה ב'

קורסי חובה

שיטות מחקר

הקניית ידע בסיסי בגישה המדעית לפוליטיקה. הנושאים העקריים: הגדרת בעיות מחקר, בניית מושגים, תיאוריות והשערות, בעיות מדידה, איסוף, עיבוד נתונים וניתוחים (כולל ניתוח טבלאות, מדדי קשר, רגרסיה, מבחנים סטטיסטיים). עבודת מחקר הדורשת עבוד במחשב תהווה חלק אינטגרלי של הקורס.

כלכלה פוליטית

הקורס הוא מבוא כללי לגישת "הבחירה הראציונאלית", לחבנת התנהגות פוליטית במדינות דמוקרטיות. הקורס סוקר את תשגי הגישה הזו בעשרים השנים האחרונות. יוצגו המודלים המרכזיים שפותחו במסגרת גישה זו וכיצד הם מסייעים לנו להבין ולהסביר מופעים פוליטיים בחברות מודרניות.

מחשבת מדינית בת-זמננו

קורס זה סוקר רעיונות מרכזיים בהגות ובספרות המאה ה-20 תוך קשירתם במאורעות המדיניים, החברתיים והמדעיים של המאה. בין ההוגים והסופרים הנסקרים: תומס מאן, פרנץ קפקא, ז'אן פול סארטר, מרטין בובר, מישל פוקו, ווצלב, האבל ואחרים.

פוליטיקת השוואתית

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנט מושגי יסוד בניתוח השוואתי של מערכות פוליטיות. הקורס מבוסס על הצגה ביקורתית של הגישות השונות המקובלות כיום במדע המדינה לניתוח חברתי ופוליטי ויישומן לבחינה השוואתית של מספר מערכות פוליטיות. בין הנושאים שיידונו: התפתחות כללית ומודרניזציה פוליטית, מעמדות, מפלגות וקבוצות לחץ, אינטרסים, עוצמה ואידיאולוגיה, שיטי חברתי ופוליטי.

קבלת החלטות במנהל ומדיניות ציבורית

הקורס מציג גישות, תהליכים ומודלים של קבלת החלטות, מקונטקסטים פוליטיים, חברתיים וארגוניים. שאלת הרציונליות: הטהורה או המוגבלת, התהליכית או המהותית, עוברת כחוט השני במהלך הקורס. כל החלטה כרוכה במורכבות רבה ועל כן מוצגים דגמים שונים: מערכתיים וקיברנטיים, אופטימליים ואינקרמנטליים, תפיסתיים וחוץ רציונליים, ועוד.

אסטרטגיה בעידן המודרני

חשיעור יעסוק בנושאים הבאים:

א. הלינאדים האסטרטגיים - מבוא, הגדרות ומיקומם במסגרת דיסציפלינת תיחסים הבינלאומיים.
ב. הופעת הנשק הגרעיני והשפעתו על היחסים האסטרטגיים הבינלאומיים.
ג. תיאוריית ההרתעה.
ד. חדקטרינה הגרעינית האמריקאית ותקופותיה.
ה. האסטרטגיה של נאטיו.
ו. הדוקטרינה הגרעינית הסובייטית.
ז. הסלמי בקרת נשק גרעיני.
ח. בעיות של תפוצה גרעינית.

סרוסמינרים

מדיניות החוץ של ישראל - תאוריה ומעשה

הקורס יתמקד בלימוד והכרת יסודות ומאפייני מדיניות החוץ הישראלית. במהלך הקורס ידונו סוגיות מרכזיות במדיניות החוץ הישראלית תוך השוואתן לתאוריות כלליות בחקר מדיניות חוץ. דגש מיוחד ינתן למאפייני המדיניות הישראלית כגון: יחסי בטחון-חוץ, הסכסוך המזרח-תיכוני, המימד הפרסונאלי, האידאולוגי, הזיקה למערכת הפוליטית הפנימית, המימד הביורוקרטי, המערכת הבינלאומית ותכנון.

תאוריות של קונפליקטים בינלאומיים

הקורס מציג תופעה מרכזית בחיים הפוליטיים וביחסים בין לאומיים. קונפליקט, או סכסוך בין לאומי מתייחס למכלול רחב של התנהגויות, אשר המרכזיות בהן יסוקרו בהרחבה מבחינה תיאורטית ומעשית. הקורס יחולק לשלשה חלקים עקריים בהם יישאלו השאלות מהו קונפליקט (בעיות הגדרה), מדוע קונפליקט (סיבות וגורמים) וכיצד קונפליקט (מבנה ותהליכים). במהלך הסמסטר יוצגו דוגמאות שונות לקונפליקט - מויכוח ועד מלחמה.

סוגיות נבחרות בפוליטיקה ובמדיניות בישראל

הקורס מתמקד בניתוח סוגיות נבחרות בפוליטיקה ובמדיניות הישראלית. מעמד הנשים בפוליטיקה מדיניות קליטת עלית, תקשורת ופוליטיקה, רפורמות אלקטורליות, רפורמות במנהל וכיו"ב.

תהליכי מקוח ומו"מ בפוליטיקה

למשא ומתן המתנהל בין ישראל למדינות ערב, למשא ומתן על הרכבת הקואליציה, ולמשא ומתן בין האיגודים המקצועיים לממשלה, יש הרבה מן המשותף. הקורס יעסוק בניתוח תהליכי המו"מ והמיקוח מנקודת מבט תאורטית ומעשית. תבחנה סוגיות שונות הקשורות בתהליך המשא ומתן, והמיקוח ומשפיעות על מהלכו ותוצאותיו. *במהלך הקורס יושם דגש על מחקר ולימוד משווה, מתחום הכלכלה ומדע המדינה.*

מודלים תיאורטיים ביחסים בינלאומיים

נקודת המוצא של הקורס מתבססת על גישתו של קנט וולטס בסיפרו על המערכת הבינלאומית ועל השוואתו *בין הגישה של אנשי מדע המדינה והדיסציפלינות המדויקות יותר.*

הקורס יעסוק בניסיונו של קנט וולטס להקיש מהמתודולוגיות של דיסציפלינות אלה ובמיוחד מהניסיון להפשטה בבניית מודלים ביחסים בינלאומיים והלינקג' הפוליטי המקשר בין מבנה משטר פנימי לבין גיבוש מדיניות החוץ. הקורס יעסוק בניסיון להראות כי ניתן ליישם טכניקות של בניית מודלים שמשמשים מקצועות כגון: מיקרו כלכלה, וליצור מסגרת שכה ניתן להגיע למודלים מקבילים ביחסים בינלאומיים והלינקג' הפוליטי שלהן יש השלכות מעשיות פוליטיות.

בחירות בישראל

ניתוח שיטת הבחירות בישראל (עד 1992 ומ-1996), תיפקוד המערכת הפוליטית לקראת בחירות, תעמולת בחירות, דפוסי הצבעה וניתוח מערכות בחירות בעבר.

שנה ג'

קורסי חובה

התנהגות פוליטית בישראל

הקורס יסקור את המנגנונים השונים המעצבים את דפוסיה של ההתנהגות הפוליטית בישראל, וישים דגש על מיפוי הגישות התיאורטיות העוסקות בחקר הפוליטיקה הישראלית. בין הנושאים שיידונו: מבנה העוצמה, לאומיות, יחסי מדינה-חברה, כלכלה פוליטית, הסכסוך הישראלי-ערבי, חלוקת העבודה האתנית, תרבות פוליטית ותקשורת.

מדינאות ומדיניות מעשית

הרצאות של אנשי מדע המדינה מובילים, מדינאים ואנשי מנהל צבורי בכירים.

פרויקט שטח

הקורס מיועד לאמן את הסטודנט בעבודה מעשית מחוץ לכותלי האוניברסיטה.

קורסי בחירה

פוליטיקה ומדיניות בשלטון מקומי

הקורס יסקור התפתחות של מחקרים אורבנים על בסיס משווה, דגש יושם על התחום הביקורתי העוסק "במשטרים אורבניים" וקואליציות פיתוח. בין הנושאים שידונו: פוליטיקה מקומית-לאומית במדיניות פיתוח, מדיניות אורבנית, ארגון מטרופוליטני השתתפות הציבור בהחלטות תכנון, מדידת מדיניות, תיקצוב ביחסי ממשלה מקומי. הדגש האורבני מאפשר דיון בתיקצוב במשטרים וארגון המדיניות הציבורית בהלך משא ומתן עם קבוצות ורשויות.

הממשלות הקואליציוניות של ישראל

הקורס יעסוק במרכיבי היסוד של קואליציות פרלמנטריות בדמוקרטיות מערביות תוך שימת דגש תיאורטי והשוואתי. סוגיות מרכזיות בנושא תיושמנה למציאות הפוליטית בישראל.

נשים בפוליטיקה הישראלית

הקורס יעסוק בניתוח מעמדן של הנשים בפוליטיקה הישראלית. בחלקו הראשון של הקורס יוצגו ויבחנו גישות תאורטיות שונות לניתוח תת-הייצוג הנשי בפוליטיקה הישראלית. חלקו השני של הקורס יעסוק בהיבטים מהותיים של מעמד הנשים בפוליטיקה הישראלית, פוליטיקה של נשים בתקופת היישוב, מפלגות נשים, נשים במפלגות והאליטה הפוליטית הנשית.

התיפוש אחר סדר פוליטי חדש: ז'אן ז'ק רוסו ועמנואל קאנט

התערערותו של חסדר החברתי ההיררכי במהלך המאה ה-18, ושל תפיסות דאיסטיות שהגדירו את מקומו של האדם בסדר האלוהי וביחס לטבע, העלו את הצורך למשג את הסדר הפוליטי על בסיס יסודות אנושיים גרידא, ותוך דגש על מושגים כגון: שוויון, אוטונומיות, וחרות. מטרת הקורס לבחון את תגובותיהם השונות של קאנט וריסו לאפשר זה, ולעמוד על ההשפעות של תיאוריות אלו על המחשבה הפוליטית המודרנית.

אסטרטגית, דיפלומטיה ומאזן תכוחות תמעצמתי בתקופה המודרנית

דינמיקת האינטרסים, ויחסי העוצמה וההערכויות חדיפלומטיות במערכת האירופאית והגלובלית מאז המאה ה-19.

פוליטיקה ומדיניות

הקורס יסקור את התפתחות של מחקרים אורבניים על בסיס משווה. בין הנושאים שידונו: פוליטיקה מקומי-לאומי, מדיניות אורבנית, ארגון מטרופוליטני השתתפות הציבור בהחלטות תכנון, מדידת מדיניות, תיקצוב יחסי ממשלה מקומי. הדגש האורבני מאפשר דיון תיקצוב במשטרים וארגון המדיניות הציבורית.

ראליזם ויחסים בין לאומיים

הקורס יבחן את הזרם המרכזי בתאוריה של יחסים בין לאומיים על נגזרותיו, גווניו ומבקריו. במסגרת ההרצאות תידון משנתם של הוגי דעות ראליסטים מתוקידידס דרך מקיאבלי והובס, ועד הנס מורגנטאו וקנת וולץ. במרכז הדיון יעמדו מושגים ראליסטים כגון: ראשוניות (Primacy) המדינה, אינטרס לאומי, עצמה, מאזן הכוחות, רווח יחסי, משחק סכום אפס וסדר אנרכי. כמו כן, ייבחנו: מרשמים ראליסטיים לבניית קואליציות, הרתעה וכפיה, ותדון משמעותם מזווית של מוסר מול תועלת. את כיווני המדיניות השונים אליהם מובילה חשיבה ראליסטית נמחיש דרך דעותיהם ומעשיהם של מדינאים זרים ביניהם ביסמרק, דה-גול, וקיסינגר, ומדינאים ישראלים מבן-גוריון ועד שרון ורבין.

גישות לחקר מדיניות חוץ

מטרת הקורס להציג גישות אלטרנטיביות על מנת לחקור איך מדינות מעצבות את מדיניות החוץ שלהן. יסקרו היתרונות והמגבלות של כל גישת מחקר וכן המשאבים הנדרשים על מנת ליישם אותה. הגישות השונות ילמדו על ידי קריאת מחקרים שפורסמו בכתבי-עת אקדמיים שישמו את הגישות. בסוף הקורס התלמידים ידרשו לכתוב הצעת מחקר המיישמת גישה (או גישות) שנלמדו בקורס.

פוסטמודרניזם: צדק, אתיקה, פוליטיקה

הקורס עוסק בצמתים המוסריים והפוליטים של הפוסטמודרניזם, במרכזו יידונו תאוריות פוסטמודרניות של צדק. בחלקו הראשון של הקורס יפרשו המושגים המרכזיים, הפרדיגמות והבעיות העקרוניות שמעורר השיח הפילוסופי הפוסטמודרני. בחלקו השני יידונו תפישות הצדק של ריצירד רורטי, זיאן פרנסואה ליוטאר, וזאק דרידה. *היבחן הבקורת של הוגים אלו על תאוריות צדק ליברליות עכשוויות הקשר בין תפישות של צדק* ועקרונות אוניברסלים של שפוט ואמת, מהו גבול השפוט הערכי האפשרי מפרספקטיבה פוסטמודרנית והתרגום הפוליטי מוסדי של תפישות אלה.

הגנה והתקפה - מטרות מדיניות ודוקטרינה צבאית

לאבחנה העקרונית בין מטרות הגנתיות והתקפיות יש חשיבות רבה - רגשית, פוליטית, דיפלומטית, משפטית ומוסרית. אבל איך אפשר לבסס אבחנה זו במקרים מעשיים? ואם המטרה המדינית היא הגנתית, האם הדוקטרינה הצבאית יכולה להיות הגנתית לחלוטין? האם אפשר לבנות כוח צבאי שיהיה הגנתי בלבד, והאם אפשר להפעיל כוח צבאי בהגנה 'טהורה' בלבד?

תורת ההחלטות וישומה בניתוח החלטות פוליטיות

לקורס שלוש מטרות עקריות:

1. להעניק לתלמיד ידע והבנה במרכיבים התאורטיים של המודל הרציונלי, כפי שהוא מופיע בתורת ההחלטות הפורמליות, ולהקנות לו מהימנות בישומם בניתוח מצבי החלטה שונים.
2. הכרה והתמודדות עם מספר נסיונות בספרות הן לישם והן לבקר את המודל הרציונלי ככלי ניתוח בזירה הפוליטית, תוך כדי הפנית תשומת-לב לליקויים אשר איפיינו חלק מנסיונות אלה.
3. נסיון להצביע על דרכים לישם את הגישה של המודל הרציונלי להחלטת פוליטיות הן ככלי ניתוח אמפירי והן ככלי שיש בו כדי לשפר את איכות תהליכי קבלת החלטות.

במהלך הקורס ינותחו מספר החלטות פוליטיות חשובות תוך כדי ישום אלמנטים שונים של המודל הרציונלי.

פוליטיקה בסין

השיעור יסקור ויתח את ההתפתחויות בסין מ-1949 ועד היום, מן ההבט של השפעת הגומלין בין האידיאולוגיות המאואיסטיות לבין בעיות הפתוח הלאומי.

האינתיפאדה: מבט בינלאומי משווה

בחינה משווה של הסכסוך הישראלי-פלשתיני עם מאבקים דומים להיפרדות לאוטונומיה ולעצמאות ברחבי העולם: בברית המועצות, יוגוסלביה לשעבר, צפון אירלנד, ספרד, קורסיקה, עיראק, קנדה, טורקיה, הודו, סרי לנקה, טיבט, בורמה, סודן, אריתריאה, מרוקו ודרום אפריקה.

סוציאליזציה פוליטית

קורס זה יעסוק בהיבטים השונים של תהליך הסוציאליזציה הפוליטית, הוא התהליך באמצעותו רוכש הפרט אורינטציות פוליטיות ודפוסי התנהגות פוליטיים. יושם דגש על התפקיד שממלאים סוכני הסוציאליזציה השונים, ובפרט המשפחה, החברים ומערכת החינוך, בעיצוב וגיבוש עולמו הפוליטי של הפרט ודפוסי הצבעתו.

משפט ופוליטיקה בישראל

הקורס יתמקד בהכרת היווצרות מערכת המשפט בישראל תוך זיקה להתפתחותה הפוליטית, התרבותית והמוסדית של המדינה. תפקידיה ותפקודה של המערכת המשפטית יבחנו לאורם של מאפיני המערכת הפוליטית בארץ. דגש מיוחד ינתן לתהליכי המשפטיזציה של הפוליטיקה בישראל מזוית ראותן של גישות שונות וכן לזיהוי מגמות במדיניותו השיפוטית של בג"ץ, יחסי הגומלין בינו לבין הכנסת והממשלה, תפקיד היועץ המשפטי לממשלה, ועדות חקירה ועוד.

בצל הרוע: הגות מדינית ומחקר חברתי אחרי אושוויץ

במוקד הדיון נעמוד שאלת תפקיד ההגות המדינית והמחקר החברתי אחרי חווית השואה. יידונו הוגים אשר העלו שאלה זו כמרכזית לתורתם, כגון: חנה ארנדט ותיאודור אדורנו, וחוקרים כגון סטנלי מילגרם. תיבחן הגדרת התפקיד החברתי של האינטלקטואלים במחצית השניה של המאה ה-20, שנמצאת בצל הרוע.

סמינרים שנתיים

דמוקרטיה ליברלית

מטרת הקורס הנה חיזוק היסודות התיאורטיים הדרושים לחבנת ההגות הליברלית והדמוקרטית. נעסוק בביקורת והבנה של טיעונים תיאורתיים בנוגע לליברליזם ודמוקרטיה - הן טיעונים נורמטיביים המבקשים להצדיק מסגרת מוסדית מסוימת והן טיעונים פוזיטיביסטיים המבקשים להסביר מציאות אנושית מסוימת.
המטרה הינה, בין השאר, להעניק כלים שיאפשרו למעוניינים בכך לפתח טיעון תיאורטי או ביקורתי לגבי פן מסוים של דמוקרטיה.

קבוצות אינטרס במערכות פוליטיות

הבסיס הקבוצתי בפוליטיקה והשפעתן של קבוצות על קביעת מדיניות ידון על רקע גישות הפלורליזם קורפרטיזם ותאוריות בקורתיות על המדינה. בקורת על כוחן של קבוצות ויכולתן ליצג את האינטרס הציבורי ידון בהקשר של צמיחת המחקר בתחום. כמו כן ידון הקשר בין הביורוקרטים ובתי מחוקקים עם קבוצות מאורגנות, מבנה הקבוצות אמצעי השפעה שלהן במערכות ביצוע שונות ומשוות. יידת קרן של קבוצות אינטרס יילעניק מיוחדי ידון כבסיס לשאלה על מעמדן של קבוצות בהליכי מדיניות.

חברה ופוליטיקה בגדה המערבית

התפתחות היחסים בין ישראל לבין הגדה המערבית מאז 1948 ועד ימינו. הזרמים הפוליטיים, המגמות האידיאולוגיות, בעיות הזהות ויחסי העוצמה. שינוי והמשכיות מאז מלחמת ששת הימים.

ההפרטה ומשבריה של מדינת הרווחה

ההפרטה, מצוייה בשנים האחרונות על סדר היום הציבורי, במדינת ישראל ובעולם, לעיתים כמדיניות ציבורית מגובשת ולעיתים כתופעה פוליטית וכלכלית. ההפרטה תוצג כפתרון אפשרי למשבריה של מדינת הרווחה ולעוכח מצוקותיה של המדינה בת זמננו.
ההפרטה תבחן הן בקונטקסט הרחב של מעורבות הממשלה בנשק, והן בקונטקסטים ספציפיים הכרוכים בתפקוד החברות הממשלתיות, ובמיזון המצטבר בתחום השלטון המקומי.

מהפכות טכנולוגיות במלחמה

מאז ראשית העידן התעשייתי משנה המלחמה את פניה מידי כמה דורות כתוצאה מהשפעותיהן המשותרות של מהפכות טכנולוגיות. הסמינר יתמקד בניתוח השפעתן של שלוש מהפכות מרכזיות כאלה: מהפכת הברזל והקיטור של המאה ה-19, מהפכת המינוע הכרוכה בהופעתו של מנוע הבעירה הפנימית בראשית המאה ה-20. ומהפיכת האלקטרוניקה בשדה הקרב של דורנו. תגותח מערכת הגורמים שמאחורי ההצלחות והכשלונות של צבאות בקליטה ובהטמעה התורתית, הארגונית והחומרית של מהפיכות אלו.

תהליכי קבלת החלטות: תיאוריות וישומים בישראל ובעולם

הסמינר יקנה רקע תאורטי בתהליכי קבלת ההחלטות במדיניות חוץ ובטחון. חלק ניכר מהסמינר יוקדש למאפיינים הייחודיים של התהליכים בישראל, תוך ישום התאוריות בניתוח אירועים של החלטות מרכזיות שהתקבלו בארץ: הסכמי קמפ-דיוויד, מלחמת שלי"ג, פתוח הלביא ועוד. בפרקים התאורטיים נכללים נושאים סביבתיים, מבניים קבוצתיים ואישיים, תהליכים קוגנטיביים, לרבות פרספציות ועבוד מידע, קבלת החלטות בתנאי משבר, מגבלות הרציונליות ועוד.

בתי משפט עליונים, חברות ומשטרים פוליטיים

סמינר זה מיועד לעסוק בניתוח השוואתי של ערכאות שיפוט עליונות, לרבות בית המשפט העליון בישראל, תוך שימת דגש על היבטים פוליטיים וחברתיים, ובמיוחד - מוסדות פוליטיים, תרבויות פוליטיות, תרכויות משפטיות, מערכות משפט ושימוש, מוקדי מתח חברתיים ודעת קהל. הסמינר יעודד את הסטודנטים לקריאה מרובה ולמחקרים מתקדמים.

ליברליזם קהילתיות, והפוליטיקה של השונות (difference)
הדמוקרטיות המערביות (ולא רק הן) מתחבטות כיום בשאלה אלו עקרונות פוליטים לאמץ במציאות חברתית של פלורליזם נורמטיבי ואתני-תרבותי. יש הקוראים לחתור לנטראליות ערכית של המדינה ולתת קדימות לזכויות הפרט. אחרים תומכים בפוליטיקה של הטוב המשותף המשמרת זהות ותרבות קולקטיביות, ואילו קבוצה שלישית קוראת לראות את החברה כפלורליזם של קהילות בעלות זהויות, מסורות, וצרכים פרטיקולרים. במהלך הקורס נבחן ונפיסות אלו ואת המשתמע מהן. בין המחברים שנקרא יהיו רולס, דבורקין, סאנדל, טיילור, קוטלי ויאנג

מלחמה, מדינה וסדר חברתי
הקורס יבחן הבטים שונים של מערכת יחסי הגומלין בין המדינה, מלחמה וחברה מאז הקמת הצבא הקבוע של אמפריית הסחר ההולנדית ועד ימינו. במרכז הדיון תעמודנה שתי שאלות: האחת - כיצד משפיעות בעיות בטחון ודפוסי לחימה על רמת החיכוך בין המדינה לחברה, על בניית מוסדות מדינה ועל כוחה של החברה? השניה - כיצד *משפיעות בעיות של שליטה וסדר חברתי על מלחמה?* כמו כן, יבחן הקורס את יכולת הגשיאה החברתית והכלכלית ואת משקלה ועצמאותה של דעת הקהל בשעת מלחמה. הבסיס האמפירי בקורס יכלול דיון במלחמות המהפכה הצרפתית, הביניה האסטרטגית הפרוסית, מלחמת העולם הראשונה, המלחמות הקולוניאליות ומאבקי הגרילה לשחרור לאומי (מלחמות הבורים, מלחמת מליה, מלחמת אלג'יר, מלחמת וייטנאם ומלחמת לבנון). לקראת סיום ידון הקורס בשאלת היחס בין דמוקרטיה למלחמה. *שאלה זו מצויה כיום במרכז ההזירה האקדמי* של הסדר העולמי לאחר המלחמה הקרה.

נשים בתקשורת
הסמינר יעסוק בסוגיית השפעת התקשורת ובמיוחד זו הפוליטית על מעמד האשה בחברה הישראלית. סוגייה זו תבחן לאורן של תאוריות שונות הלקוחות מעולמה של הפוליטיקה בכלל, והתקשורת בפוליטיקה בפרט. דגש מיוחד יושם על טיב ואיכות המסרים הנוגעים לנשים, והמועברים בצינורות השונים (טלביזיה, עיתונות כללית, מקומונים, עיתוני נשים, רדיו, פירסום וכיוצ"ב). איך אלה מעצבים סטריאוטיפים ומשפיעים על התנהגות פוליטית של נשים וגברים?

תחליכי הקצאת משאבים במגזר הצבורי
בחלקו הראשון של הסמינר יתמקד הדיון בהיבטים תיאורטיים: מהות התקציב הציבורי, גישות לתקצוב, שלבים מרכזיים בתהליך הכנת תקציב המדינה, חוק התקציב ועקרונות התקציב
בחלקו השני של הסמינר, יתמקד הדיון בסוגיות מעשיות: *ניתוח תקציב ציבורי הלכה למעשה* של ארגונים ציבוריים שונים (כגון: רשויות מקומיות, משרדי-ממשלה, מתנ"ס וכו'). זאת, תוך אבחון וניתוח מאפיינים ארגוניים ייחודיים.

<u>סמינרים ב' + קיץ</u>

תקשורת ומדיניות חוץ
הסמינר יעסוק במקומה של התקשורת בעיצוב מדיניות החוץ של מדינות שונות וכערוץ לניהול היחסים הבינלאומיים בעיקר בשנות ה-90. משתתפי הסמינר ילמדו את השפעת כלי התקשורת הבינלאומיים על מנהיגים ומקבלי החלטות, ואת מקומם של העתונאים כמעצבי מדיניות חוץ תוך הכרת כלים לניתוח אמפירי של תהליכים אלה. בסמינר ייוחד מקום מיוחד למקומם של כלי התקשורת ביחסים הבינלאומיים במורח התיכון תוך בירור תפקידם באירועים כגון האינתיפאדה, מלחמת המפרץ ותהליכי השלום מאז ועידת מדריד.

אלימות פוליטית וטרור
שאלה מרכזית במדע המדינה היא מה הסיבה למעבר מחברה "נורמלית" המשתפת פעולה בדרכים לא אלימות, לחברה של עימותים במינונים שונים ממחאה ועד טרי ומלחמות אזרחים. נגזרות מדילמה זו בעיות כגון אילו צורות שלטון, דפוסי השתתפות פוליטית, ערכי מסגר או כל מיפוי אחר של מיי חברה, *משפיעים על המעבר* לאלימות. הקורס מתאר את התנאים הקובעים ומעצבים אלימות ומתעכב על דוגמא ייחודית - הטרור.

סמסטר ב' - פרוסמינרים

מדיניות החוץ של ישראל
ראה סמסטר א'.

כלכלה ופוליטיקה כתהליכי הקצאה: המשותף והמפריד
הפרוייס יתמקד במרכיבים הבסיסיים של תורת הכלכלה ומדע המדינה, מערכות לאומיות ובינלאומיות, פוליטיקה וכלכלה: תהליכי קבלת החלטות והקצאות.

בעורת החברה המודרנית ומוסדותיה: מקס וובר ומישל פוקו
הקורס יתמקד בבחינת טענתם של וובר ופוקו כי החברה המודרנית פיתחה מערכות ומוסדות אשר מעצבים טיפוס עצמיות ייחודי, טיפוס שאפשר לתארו כ-"disciplined". את גיבושה של עצמיות זו נבחן באמצעות ניתוחו של וובר את השפעות הביורוקרטיה והקפיטליזם המודרני, וטענותיו של פוקו ביחס לאופי הקונסטיטוטיבי של מערכות ידע/עוצמה שונות. נראה גם את הדרכים הפוליטיות-אתיות הנבדלות בהן בחרו וובר ופוקו בניסיונם להתמודד עם המשתמע מתפיסותיהם.

סוגיות נבחרות בפוליטיקה ומדיניות ציבורית בישראל
בחלקו הראשון של הפרוייס ידונו תאוריות מתחום המדינה ומדיניות. בהמשך ידונו סוגיות השינוי במפלגות בישראל והשפעתו על קביעת מדיניות ציבורית, הפרטה, ויסות והכוונה ציבורית של מדיניות, כגון: בתחום הדלק, הגבלים עיסקיים וחלוקת משאבים במישור המקומי והקבוצתי. החלק השני יוקדש לדיונים באירועים מתחומי המדיניות.

עיונים במקיאבלי
קריאה מודרכת ב"מסיחי", ב"עיונים" וב"אמונות המלחמה".

תהליכי מקום ומו"מ בפוליטיקה
ראה סמסטר א'.

מדיניות הביטחון השוטף של מדינת ישראל
השיעור בדובו לא יהיה פרונטלי אלא יתנהל במסגרת של דיון פתוח על חומר קריאה.
החלק הראשון של הקורס יעסוק בארבעת הנושאים הבאים:
1. יחסי הגומלין בין הביטחון השוטף לביטחון הבסיסי של המדינה ובאיזו מידה רצוי להפריד ביניהם.
2. השיטות שבחרו על ידי מדינת ישראל כדי להתמודד עם בעיות הביטחון השוטף ומידת הצלחתן.
3. יחסי הגומלין בין מדיניות הביטחון השוטף לבין צרכים לאומיים אחרים.
4. השוואה בין בעיות הביטחון השוטף בישראל ובמדינות אחרות. באיזו מידה הבעיות והתשובות הישראליות ייחודיות או דומות למדינות אחרות.

החלק השני של הקורס יוקדש לנושאים שיועלו על ידי התלמידים. לקראת כל שיעור יוטל על מספר תלמידים להציע חומר קריאה רלוונטי ולהציג את הנושא בפני הכיתה.
הציון יקבע על סמך עבודה קצרה שתדון בבעיה המעניינת את התלמיד. הדגש בעבודה לא יהיה על הצגת ידע נרחב אלא על היכולת להגדיר את הבעיה ולנתחה.

שנה ג' - קורסי בחירה

אליטות פוליטיות במזרח התיכון
הקורס יעסוק בניתוח האליטות השולטות במדינות המזרח"ת העיקריות. הניתוח יתמקד בחסבר עיצובן, דרך עליתן, מבנה הפילוחי של אליטות.
הקורס ידגיש את אופי השליטים ודרכי שליטתם במזרח התיכון המודרני ואת מידת המשכיותם ויציבותם של משטרי האזור.

נשים בפוליטיקה הישראלית
ראה סמסטר א'.

עיצוב, יישום והערכה במדיניות ציבורית

מטרת הקורס לנתח את עיקרי התהליכים של המדיניות הציבורית. בשלב ראשון נבחן מי ומה הם הגורמים *בסביבה הכלכלית-חברתית ובמערכת הפוליטית עצמה היוצרים ומשומות של מדיניות ציבורית, וכיצד הם עושים* זאת. בשלב שני נטפל באופנים שבהם הופכת מערכת הממשל את התשומות לתפוקות של מדיניות ומיישמת אותן. בשלב שלישי נעסוק בהערכת מדיניות ציבורית. כל שלב בתהליכי המדיניות - עיצוב, יישום והערכה - מלווה בבעיות של זיהוי, הגדרה ותוכן, ועליהן נשים את הדגש. הדוגמאות בהן נשתמש תהיינה מבוססות בעיקרן *על המציאות הפוליטית - מנהלית בישראל.*

פוליטיקה במערב אירופה

הקורס עוסק במוסדות ובתהליכים של הפוליטיקה העכשווית במערב אירופה תוך התמקדות בבריטניה, גרמניה, צרפת, והקהילה האירופית. לקורס שלוש מטרות עיקריות: (1) להקנות חלק מנתוני היסוד הדרושים להבנת הפוליטיקה במערב אירופה; (2) לחשוף חלק מהמושגים, מונחים, וטיעונים בהם נעזרים לצרכי ניתוח פוליטי במערב אירופה; (3) לחשוות בין המדינות כדי לגלות איך מאפייניהם השונים והדומים המשפיעים עליהן.

שינויים מבניים במערכת המפלגתית הישראלית

השיעור יעסוק בשינויים המבניים שחלו במערכת הרב-מפלגתית הישראלית, במעבר ממפלגה דומיננטית במרכז למערך דו-גושי בפועל.

המעבר התבטא בתהליכים צנטרופטאליים של אחוד מפלגות משמאל ומימין והקמת המערך והליכוד ובמקביל בתהליכים צנטרופוגאליים של יסוד מפלגות לויין חדשות לצדן של שתי הגדולות. ומעבר זה השפיע על המהפך השלטוני ב-1977 ועל חילופי השלטון ב-1992, והביא לתופעה יוצאת הדופן במשטרים דמוקרטיים-פרלמנטריים של ממשלת אחדות לאומית פריטטית רוטציונית ודו-ראשית.

תאוריות פמיניסטיות

בזירות רבות בחיים הציבוריים והפרטיים קיימת הירארכיה בין שני המינים. התיאוריות הפמיניסטיות שתיבדקנה בקורס מבקשות להסביר את קיומן של ההירארכיות ולהציע פתרונות לשיעבוד של נשים בתחומים כמו: זכויות פוליטיות וחוקיות, חלוקת העבודה בתחום הפרטי והציבורי, נישואין, רבייה ומיניות.

טעויות והטעיות בתפישת היריב

החסטוריה המדינית רצופה מקרים בהם כשלו מדינות באיסוף מידע לגבי עמדות וכוונות היריב ואף חמור מכך, בהערכת מידע שנאסף, שהיה בו כדי להצביע על תפישותיו. הקורס יסקור את הספרות התאורטיות העניפה הקיימת היום העוסקת במקורות הטעויות וההטעיות בגיבוש תפישת היריב, תוך התייחסות לניתוחי ארועים מרכזיים מההיסטוריה הישראלית והעולמית. מקורות הטעויות וההטעיות שילמדו כוללים, בין השאר, את השפעות תהליכי עיבוד המידע הקוגנטיביים; דמויים וציפיות; עקביות ודיסוננס; הלימוד מההיסטוריה והנסיון האישי; מתח וחרדה; השפעות הקבוצה; תהליכים ביורוקרטיים; וקבלת החלטות בתנאי משבר.

אידיאלים ואידיאולוגיה: בעיות ופתרונות במחשבה המדינית

בין הוגי הדיעות המודרנים רווחת המחשבה כי אידיאולוגיה היא תמונה מייצגת של הסדר החברתי הקיים. אך *נשאלת השאלה מי מצייר את התמונה הזאת: כיצד היא משורטטת ואיזה סדר חברתי היא מציגה? אלו הן* הסוגיות שהקורס מנסה לפתור. נקודת המוצא היא שאלות מרכזיות ועקרוניות בתולדות המחשבה המדינית: מהו אופי האדם? מהם (או מה צריכים להיות) היחסים בין האדם לחברה? מהי המחויבות ההדדית בין האדם למנשלה (האם היא קיימת?) ומתי יכול או צריך כל צד להתנתק ממחויבותו?

שאלות אלה מועלות בחלקו הראשון של הקורס. חלקו השני מנסה לענות על השאלות באמצעות הצגת אידיאולוגיות שונות כליברליזם, מרכסיזם, פשיזם ונאציזם המשקפות כל אחת מכלול שונה של תשובות, או דרכים שונות להגיע לפתרונות אידיאליים.

שוניות בתאוריות הרתעה קונבנציונלית

מטרת השיעור היא לנתח את מרכיבי המושג "הרתעה" ומימדיו, ולדון במושג וביישומיו בהקשרים ספציפיים של מצבי משבר וסכסוך בינלאומי. זאת, תוך ניתוח בקורתי של תאוריות ההרתעה שפותחו מאז שנות החמישים.

אסטרטגיה ומדיניות חוץ אמריקאית
מטרת הקורס לנתח את האסטרטגיה האמריקאית העולמית ואת מדיניות החוץ שהכתיבה מאז תקופת הבדלנות שלפני מלחמת העולם השניה ועד לאחר תום המלחמה הקרה. במסגרת ההרצאות נבחן כיצד השפיעה התפיסה האסטרטגית האמריקאית על עיצוב מדיניות הביטחון הלאומי בארה"ב ובאזורי העולם השונים החל באירופה, דרך אסיה ואמריקה הלטינית, וכלה במזרח התיכון.

מחקר השוואתי בעזרת נתוני ארוע
מחקרים רבים ביחסים בין לאומיים ובפוליטיקה השוואתית משתמשים במערכי נתונים שבהם כל מדינה בנקודת זמן מהווה יחידה מקרה וכל סוג של ארוע מדיני מהווה יחידה משתנה. הקורס יסקור שיטות לבניית מערכים של נתוני ארוע וניתוח הנתונים במימדים של מרחב וזמן. בנוסף לכך יזונו היתרונות והחסרונות של מחקר בעזרת נתוני ארוע. במשך הקורס התלמידים יידרשו לכתוב בקורת על מחקר המשתמש בנתוני ארוע וכן לבצע מספר תרגילים בעזרת המחשב.

גישות ושיטות בחקר היחסים הבינלאומיים
רקע על תאוריה מדעית; תיאוריות לסוגיהן ביחביל.
רמות הניתוח ביחביל; מהן רמות הניתוח ביחביל.
רמת המערכת הבינלאומית; רמת המדינה;
מנהיגים כשחקנים ביניל.
שיטות מחקר ביחביל; שיטות מסורתיות; שיטות איכותיות לעומת כמותיות;
שיטות כמותיות; סימולציות וניתוח מחקרים לדוגמא.

איתיפאדה: מבט בינלאומי משוה
ראה סמסטר א'

פוליטיקה ערבית
הקורס יעסוק בזרמים האידיאולוגיים והפוליטיים הקיימים בעולם הערבי ובדינמיקה של היחסים במערכת הבינערבית. בין הסוגיות שיידונו: המתח בין לאומיות על-טריטוריאלית לבין לאומיות פרטיקולרית; פוליטיקה של אחדות; פוליטיקה של ועידות פיסגה; הקשר בין התפתחות פוליטית לבין התפתחות כלכלית-חברתית והסוגיה הפלסטינית במערכת הבין-ערבית.

משפט ופוליטיקה בישראל
ראה סמסטר א'

סין כמעצמת על בדרך
שיעור זה יבחן את מטרותיה ויסודותיה של מדיניות החוץ הסינית ויבחן את מעמדה של סין בזירה הבינלאומית על רקע יחסיה עם המעצמות הגדולות.

תואר שני

יועץ: ד"ר יואב פלד

מטרות הלימודים

להקנות לתלמידים ידע מתקדם, כלי ניתוח וחשיבה בנושאים של פוליטיקה בינלאומית, לאומית ומקומית. כמו כן יחשפו תלמידים לאותם נושאים שבתחומי מדע המדינה אשר ישמשו להם כבסיס לפעילות ציבורית.
דגש מיוחד יושם על הכשרת תלמידים למחקר והוראה עצמאיים.

תנאי קבלה

תלמידים, אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בציון ממוצע 75 לפחות רשאים להציג מועמדותם ללימודי תואר שני בחוג; אולם ציון 75 ב-ב.א. אינו מבטיח קבלה אוטומטית לתואר שני. הועדה ללימודים מתקדמים של החוג תחליט על קבלת תלמידים בהתאם לרמת ציוני ה-ב.א. ולרקעו האקדמי והכללי של המועמד.

לימודי השלמה

תלמידים אשר תחום לימודיהם לתואר הראשון לא היה מדע המדינה והתקבלו לחוג, יחוייבו בקורסי השלמה מתואר ראשון. את קורסי ההשלמה עליהם לסיים עד תום השנה הראשונה ללימודיהם בחוג בציון ממוצע של 75 לפחות, ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים הוא 70 לפחות.
במסגרת לימודי ההשלמה חייבים התלמידים ללמד 5 קורסים מתוך 6 קורסי החובה לתלמידי שנה ב':

- כלכלה פוליטית - ש+ת
- אסטרטגיה בעידן המודרני - ש+ת
- מחשבה מדינית בת-זמננו - ש+ת
- פוליטיקה השוואתית - ש+ת
- קבלת החלטות במנהל ובמדיניות ציבורית - ש+ת
- שיטות מחקר - ש+ת

תלמידים שלא למדו קורס בתחום של שיטות מחקר חייבים לכלול את הקורס במסגרת לימודי ההשלמה שלהם.

תחומי לימוד

א. יחסים בינלאומיים
ב. אסטרטגיה
ג. תקשורת פוליטית
ד. מנהל ציבורי ומדיניות ציבורית
ה. מחשבה מדינית
ו. משטר, התנהגות וכלכלה פוליטית
ז. מתודולוגיה
ח. יחסים בינלאומיים וכלכלה

משך הלימודים

תלמידים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה החמישית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים מעבר לשנה החמישית הוא בסמכות ועדת הוראה ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהקף של 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי לחייב בהקף גדול יותר).

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת, יהיה כפוף לאישור היועץ ומותנה בהמצאת אישורים מתאימים.

תכניות לימודים

קיימות שתי תכניות לימודים לתואר שני:

1. ללא עבודת גמר
2. עם עבודת גמר (תוכנית זו מאפשרת בסיומה הגשת מועמדות ללימודי תואר שלישי).

כל תלמיד יחל לימודיו בתוכנית ללא עבודת גמר ויהיה רשאי לעבור לתוכנית עם עבודת גמר, אם יעמוד בתנאים המפורטים להלן, תוך שנתיים מתחילת לימודיו:

א. השלמת הדרישות להמשך לימודים (ראה בהמשך פסקה "תנאי המשך לימודים לתלמידי שתי התכניות").

ב. קבלת ציון 85 לפחות בסמינר שנתי אחד ובסמינר סמסטריאלי אחד.

א. תוכנית ללא עבודת גמר

מטרת התוכנית להכשיר תלמידים למחקר והוראה בבתי-ספר על-יסודיים ומכללות, לצידם בכלים לחשיבה ולקרבם לנושאים שבתחומי מדע-המדינה, וזאת בבסיס לפעילות ציבורית. אופן לימוד זה יקנה תואר מ.א. ללא עבודת גמר, ומוסמכיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד באופן לימוד זה היא 54 שעות.

1. קורסי חובה

קורס חובה בתחום הלימוד (כמפורט בהמשך)	3 ש"ס
גישות ותיאוריות במדע המדינה	3 ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.* - חלק א'	3 ש"ס
שיטות מחקר למתקדמים**	3 ש"ס
סמינר מחלקתי	6 ש"ס

שפה זרה או הקורס: תכנות מחשבים למתקדמים

קורס חובה בתחום הלימוד

תלמידים שתחום הלימוד שלהם יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה, ילמדו את הקורס: המערכת הבינלאומית בהתהוותה.

תלמידים שתחום הלימוד שלהם מנהל ומדיניות ציבורית. ילמדו את הקורס: מנהל ציבורי ומדיניות ציבורית.

תלמידים שתחום הלימוד שלהם תקשורת פוליטית ילמדו את הקורס: תקשורת פוליטית.

תלמידים שתחומי הלימוד שלהם: מחשבה מדינית, משטר, התנהגות וכלכלה פוליטית ומתודולוגיה ילמדו את הקורס: מדע המדינה בן זמננו: דיוקן של דיסציפלינה.

סמינר מחלקתי:

כל תלמידי תואר שני מוזמנים להשתתף במהלך לימודיהם בסמינר המחלקתי. הסמינר מתקיים אחת לשבועיים, בהשתתפות חברי הסגל של החוג, ומרצים אורחים. במהלך שנת לימודים אחת חייב התלמיד להשתתף בכל פגישות הסמינר. התלמיד יחוייב במהלך שנה זו לכתוב שתי עבודות, אחת בכל סמסטר, בהדרכת מרכז הסמינר. העבודה תבדק ע"י מרכז הסמינר ויתן עליה ציון עובר/לא עובר. הסמינר המחלקתי מתקיים בימי ב', בין השעות: 17.00-19.00.

---

* תלמידים שילמדו "סטטיסטיקה למ.א. - חלק ב'" יהיו פטורים מסדנא אחת.

** תלמידים רשאים ללמוד "שיטות מחקר למתקדמים" אחרי שלמדו "סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'".

2. קורסי בחירה

סמינר שנתי - תלמיד חייב בשני סמינרים שנתיים, אחד בתחום הלימוד ואחד מחוץ לתחום הלימוד.

הסמינר השנתי - מאפשר לתלמיד להתמודד עם סוגיה מורחבת על פני שנה אקדמית.
עבודה סמינריונית שנתית יש להגיש עד תום הסמסטר העוקב.

סדנא סמסטריאלית / סמינר סמסטריאלי - תלמיד חייב בשמונה סמינרים סמסטריאלים ו/או סדנאות סמסטריאליות.

סדנא סמסטריאלית - בסדנאות ישולבו דיונים כלליים ותיאורטיים בסוגיות מרכזיות ואקטואליות. אם אופי הסוגיה יאפשר זאת, תכלול הסדנא גם עבודת שדה.

סמינר סמסטריאלי - במסגרת זו תונגשנה עבודות בתאום עם המרצה.

עבודות יש להגיש עד 5 שבועות מתום הסמסטר.

סה"כ שעות לימוד: 2 סמינרים X 6 ש"ס = 12 ש"ס
8 סמינרים סמסטריאלים/סדנאות סמסטריאליות X 3 ש"ס = 24 ש"ס

3. בחינת הגמר
- הבחינה תהיה רק בתחום הלימוד של התלמיד.
- לרשות התלמיד יעמדו שני מועדים וציון המעבר יהיה 75 לפחות.
- ציון הבחינה מהווה 10% מציון הגמר.

ב. תוכנית עם עבודת גמר

מטרת התוכנית להכשיר תלמידים למחקר עצמאי והוראה ברמה אוניברסיטאית בתחומי מדע-המדינה, לציידם בכלים לחשיבה ולקרבם לנושאים שבתחומי מדע-המדינה וזאת כבסיס למעילות מחקרית ועיונית.
הלימודים באופן לימוד זה כוללים כ-40 שעות לימוד סמסטריאליות, עבודת גמר ובחינה על עבודת הגמר. לבוגרי אופן לימוד זה שסיימו את לימודי ה-מ.א. ציון סופי של 85 לפחות תינתן האפשרות להמשיך לימודיהם בחוג לקראת תואר שלישי.

1. קורסי חובה:

קורס חובה בתחום הלימוד (כמפורט)	3 ש"ס
גישות ותאוריות במדע המדינה	3 ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.* - חלק א'	3 ש"ס
שיטות מחקר למתקדמים**	3 ש"ס
סמינר מתקדמי	6 ש"ס
שפה זרה או הקורס: תכנות מחשבים למתקדמים	
סדנא מתודולוגית	3 ש"ס

---

* תלמידים שילמדו "סטטיסטיקה למ.א. - חלק ב'" יהיו פטורים מסדנא אחת.
** תלמיד יהיה רשאי ללמוד "שיטות מחקר למתקדמים" אחרי שלמד "סטטיסטיקה למ.א - חלק א'".

קורס חובה בתחום הלימוד
ראה תוכנית ללא עבודת גמר.

סמינר מחלקתי
ראה תוכנית ללא עבודת גמר.

סדנא מתודולוגית
- כל תלמידי המסלול חייבים להשתתף בסדנא שמטרתה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התזה.
- דרישות קדם לסדנא המתודולוגית: סיום קורסי החובה, סיום שני סמינרים ותאום עם המנחה נושא לכתיבת עבודת התזה.

2. קורסי בחירה

סמינר שנתי - תלמיד חייב בסמינר שנתי אחד בתחום הלימוד.

הסמינר השנתי - מאפשר לתלמיד להתמודד עם סוגיה מורחבת על פני שנה אקדמית.
עבודה סמינריונית שנתית - יש להגיש עד תום הסמסטר העוקב.

סדנא סמסטריאלית / סמינר סמסטריאלי - תלמיד חייב בארבעה סמינרים סמסטריאלים ו/או סדנאות סמסטריאליות.

סדנא סמסטריאלית - בסדנאות ישולבו דיונים כלליים ותיאורטיים בסוגיות מרכזיות ואקטואליות. אם אופי הסוגיה יאפשר זאת, תכלול הסדנא גם עבודת שדה.

סמינר סמסטריאלי - במסגרת זו תוגשנה עבודות בתאום עם המרצה.

עבודות יש להגיש עד 5 שבועות מתום הסמסטר.

סה"כ שעות לימוד: 1 סמינר X 6 ש"ס = 6 ש"ס
3 סמינרים/סדנאות סמסטריאליות X 3 ש"ס = 9 ש"ס.

3. עבודת גמר
תלמידי התואר השני במסלול המחקרי, יחוייבו בכתיבת עבודת גמר בהנחיית מנחה. כמנחה ראשי ישמש יועצו האישי של התלמיד או מורה המתמחה בשטח המחקר של התלמיד. תלמיד חייב להגיש הצעת לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור המנחה להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו בחוג.

תנאי המשך לימודים לתלמידי שתי התכניות:

ממוצע של 80 לפחות בקורסים:
- קורס חובה בתחום הלימוד
- גישות ותיאוריות במדע המדינה
- שיטות מחקר למתקדמים
- סטטיסטיקה למ.א. חלק א'
- סמינר סמסטריאלי/סדנא

ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה לא פחות מ-70. חובה על התלמיד לסיים את 5 הקורסים שהם תנאי המעבר תוך שלושה סמסטרים מיום שהתחיל לימודיו לתואר שני בחוג.
תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני מועצת חוג.

<u>תלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר א' תשנ"ד</u> ועדיין לא למדו את הקורס "הפילוסופיה וההיסטוריה של מדע-המדינה", ילמדו אחד מקורסי החובה בתחום הלימוד, רצוי בתחום הלימוד אותו בחרו.

סיכום חובות התלמיד בשתי התכניות

	אופן לימוד <u>עם עבודת גמר</u>	אופן לימוד <u>בלי עבודת גמר</u>
<u>חובה</u>		
קורס בתחום הלימוד	3 ש"ס	3 ש"ס
גישות ותיאוריות במדע המדינה	3 ש"ס	3 ש"ס
סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'	3 ש"ס	3 ש"ס
שיטות מחקר למתקדמים	3 ש"ס	3 ש"ס
סמינר מחלקתי	6 ש"ס	6 ש"ס
שפה זרה או תבנות מחשבים למתקדמים	חייב	חייב
סדנא מתודולוגית	3 ש"ס	
<u>בחירה</u>		
סמינרים שנתיים	1 (6 ש"ס)	2 (12 ש"ס)
סדנא/סמינרים סמסטריאליים	3 (9 ש"ס)	8 (24 ש"ס)
<u>בחינת גמר</u>	לא חייב	חייב
<u>עבודת גמר</u>	4 ש"ס	לא חייב
	40 ש"ס	54 ש"ס

ציון גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתוכנית ללא עבודת גמר תלמיד אשר:

א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תוכנית הלימודים דלעיל, בציון "עובר" לפחות.

ב. קיבל ציון 75 לפחות בבחינת הגמר.

שקלול ציון הגמר:
90% ציוני קורסים
10% בחינת גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתוכנית עם עבודת גמר תלמיד אשר:

א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תוכנית הלימודים דלעיל, בציון "עובר" לפחות.

ב. הגיש עבודת גמר בעיתה והגן עליה בהצלחה.

שקלול ציון הגמר:
60% ציוני קורסים
40% עבודת גמר

הציונים בקורסים סטטיסטיקה למ.א. - חלק א', שפה זרה ותכנות מחשבים למתקדמים, לא ישוקללו בציון הגמר.

תוכנית לימודים לתואר שלישי

יועץ: פרופ' גדעון דורון

מטרת הלימודים

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי הפוליטיקה המקומית, הלאומית והבינלאומית, שהם בעלי פוטנציאל להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות באחד מתחומי ההוראה המחקר והביצוע.

מסלולי הלימוד ותנאי הקבלה

קיימים שני מסלולי לימוד לתואר השלישי: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.

למסלול הרגיל רשאים להגיש מועמדותם תלמידים שקיבלו את התואר "מוסמך אוניברסיטה" במסלול המחקרי בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות. אם לימודי התואר השני היו בתחום דיסציפלינרי אחר, יהיה על התלמידים למלא חובות השלמה על פי הנחיות *הוועדה החוגית*. במקרים *מיוחדים* תשקול הועדה היחידתית מועמדים שציון הגמר בתואר השני שלהם נמוך מהנ"ל.

למסלול הישיר רשאים להגיש מועמדותם תלמידים מצטיינים:

א. בעלי תואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות.

ב. עד תום השנה הראשונה ללימודי ה-מ.א., *השתתפו בלפחות מחצית מכלל חובות* השמיעה של לימודי ה-מ.א., וממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות.

על המועמדים בשני המסלולים להגיש לוועדה החוגית תוכנית מחקר ראשונית בהקף של כ-5 עמודים, שבה יפורטו השערות המחקר, שיטות המחקר ושדה המחקר, ושאושרה ע"י המנחה המיועד.

הוועדה היחידתית לתלמידי התואר השלישי תדון במועמדים ותחליט אם לקבלם או לדחותם.

חובות התלמידים בשלב מועמדות במסלול הרגיל

לאחר שהתקבלו כמועמדים ללימודי התואר השלישי, יחויבו התלמידים במסלול הרגיל:

א. להשתתף ב-8 ש"ס במהלך שנת לימודיהם הראשונה. השיעורים יכללו סדנאות וסמינרים מתוכנית המ.א. בחוג ובחוגים אחרים שיש להם זיקה לתחום מחקרו של המועמד, ושיעורים ייחודיים שיינתנו בחוג כחלק מתוכנית הלימודים לתואר השלישי. אחד משיעורים ייחודיים אלה יהיה: "קורס הכנה בגישות ושיטות למחקר מדע המדינה, לתלמידי התואר השלישי".

ב. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.

ג. להגיש - לאחר שסיימו את המטלות שהוטלו עליהם - תוכנית מחקר מקיפה בחתימת המנחה המיועד.

תוכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות התאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הרעיונות המנחים והשערות המחקר. תוכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. במקרים מיוחדים תאושר אורכה לשנה נוספת ע"י הוועדה היחידתית בהמלצת הוועדה החוגית.

ד. כל הצעות המחקר יעברו שיפוט חוגי. הצעה שתאושר ע"י הוועדה החוגית תועבר לדיון בוועדה היחידתית. בעקבות המלצת הוועדה היחידתית תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

---

* לא יתן בשנה"ל תשנ"ה.

חובות התלמידים בשלב המועמדות במסלול הישיר

א. התלמידים שהתקבלו כמועמדים למסלול הישיר חייבים בכל לימודי התואר השני במסלול "עם עבודות גמר", למעט עבודת הגמר. לקראת סוף השנה השניה ללימודיהם תבחן הוועדה החוגית את השגיהם וכשירותם של התלמידים.

ב. תלמידים במסלול הישיר חייבים לסיים את תוכנית ה-מ.א. תוך שנתיים ממועד תחילת לימודיהם.

ג. לאחר שיתקבלו כמועמדים יהיה על התלמידים במסלול הישיר להשתתף ב-8 ש"ס כנדרש ממועמדים במסלול הרגיל (ראה לעיל פירוט).

ד. על המועמדים במסלול הישיר לעמוד בבחינת כשרות. הבחינה תתבסס על רשימה ביבליוגרפית, שתכסה תחום מחקרי רחב. תחום זה יכלול את סוגית המחקר הספציפית שבה מבקש המועמד לעסוק בעבודת הדוקטורט שלו. הבחינה תהיה בכתב (הנבחן יתבקש לכתוב מסה אינטגרטיבית, אותה יחזיר למזכירות החוג תוך 72 שעות), ובעקבותיה תערך לו בחינה בע"פ.

ה. לאחר שיעמדו בבחינת הכשרות, על המועמדים במסלול הישיר להגיש תוכנית מחקר מקיפה בחתימת המנחה המיועד. תוכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות והתאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הרעיונות המנחים והשערות המחקר. תוכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. במקרים מיוחדים תאושר אורכה לשנה נוספת ע"י הוועדה היחידתית ובהמלצת הוועדה החוגית.

ו. כל הצעות המחקר יעברו שיפוט חוגי. לאחר אישור ההצעה בוועדה החוגית, היא תועבר לדיון בוועדה היחידתית. בעקבות המלצת הוועדה החוגית, תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

חובות התלמידים לאחר שאושרה מועמדותם בשני המסלולים

א. התלמידים יגישו למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.

ב. על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו כמועמדים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת הוועדה היחידתית ואישור הוועדה האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תוכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.

ג. התלמידים יהיו רשאים באישור המנחה ובועדה היחידתית לפרסם חלק ממחקרם תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.

ד. עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית, באורך של 5% מהקפה. הוועדה היחידתית זכאית לאשר הגשת העבודה בשפה האנגלית. במקרה זה תכלול תקציר בשפה העברית, באורך של 5% מהקפה.

תוכני השיעורים

סמסטר א'

קורסי חובה

גישות ותאוריות במדע המדינה
בחינה ביקורתית של הגישות המחקריות העיקריות העוסקות בשאלת יחסי חברה ומדינה בעידן התעשייתי ושל האופנים בהם מיושמות גישות אלו בניתוח תופעות פוליטיות ממשיות בעולם הראשון, השני והשלישי.

קורסי חובה בתחומי הלימוד

תקשורת פוליטית
הקורס נועד לסייע בהבנת מקומה של התקשורת בזירה הפוליטית. יוצגו תיאוריות מתחום התקשורת בכלל, ומודלים של תקשורת פוליטית בפרט. יובהר מקומה של התקשורת ביחס למערכות השונות הפועלות בתוך מדינה, ובעיקר המערכות הפוליטיות, וייבדק מקומה של התקשורת ככלי מתווך ברמות פורמליות ובלתי פורמליות. כמו כן, תבחן מידת ישימותם של תיאוריות ודגמים אלה להיים פוליטיים בתוך מדינה ובין מדינות, בין היתר כדי לאפשר מחקרים, *ניתוחים והשוואות. ייתן דגש על משמעותה של התקשורת הפוליטית לסוגיה* במדינת ישראל, וייוחד מקום להתפקידה של התקשורת הבינלאומית לגבי מקומה של מדינת ישראל במזרח התיכון.
דרישות הקורס: השתתפות בכל השיעורים, הצגת נושאים בהרצאה בכתה, בחינה בכתב בסיום הקורס.

מדיניות ציבורית ומנהל ציבורי
הקורס מתמקד בתהליכים של גיבוש מדיניות וישומה במגזר הציבורי, במסגרת הקורס נדון בגורמים אשר מעצבים תהליכים אלה בארצות שונות. דגש מיוחד יושם על המגזר הציבורי בישראל.

סמינרים/סדנאות סמסטריאליות

רפורמות במנהל הציבורי
הסמינר יעמוד על נושאים מרכזיים: עיצוב, יישום והערכה של מדיניות ציבורית והקשרים שבין מדיניות וביורוקטיה. כל סטודנט יפתח בתיאום עם המרצה עבודת מחקר אמפירית.

תקשורת בינלאומית, עיוותי תפיסה והרתעה אסטרטגית
מטרת השיעור היא לדון בבעיות תקשורת ותפיסה בין מדינות, ולבחון את תוצאותיהן במצבי סכסוך. דגש מרכזי יושם על זיהוי השורשים של עיוותי תפיסה בזירה הבינלאומית, ובניתוח ישולבו הבטים תרבותיים, הסטוריים, אסטרטגיים וקוגניטיביים. הדיון האמפירי יכלול בחינה של מספר ארועי הפתעה אסטרטגית, כולל פרל הרבור, מבצע ברברוסה ומלחמת יום הכיפורים.

עולם התקשורת
הרצאות של אנשי תקשורת מובילים, מדינאים ואנשי צבור.

פרקים בתולדות המחשבה הצבאית המודרנית (א)
תיאוריות ודוקטרינות אסטרטגיות מרכזיות מן המאה ה-18 ועד מלחמת העולם הראשונה, על רקע ההסטורי והאינטלקטואלי.

פוליטיקה של ביטחון לאומי ומשפט
מטרת הסדנא לנתח מיתוסים ותהליכים הקשורים ל"ביטחון לאומי", "משפטי", ולהגדיר את שניהם כמשאבים פוליטיים הנתונים למאבקים פוליטיים. הסדנא תגדיר ותנתח קווי אופי משותפים המסבירים כיצד משאבים אלו של משפט וביטחון לאומי משולבים במבנה מדינת הלאום. דגש רב יושם על מדינת ישראל. בין הסוגיות הנדונות: חוק ביטחון לאומי וכוח; התנהגות שיפוטית ומשברים; פיקוח שיפוטי ומשברים; ביטחון לאומי, דעת קהל ובתי משפט; זכויות האזרח וצנזורה חברתית; תקנות לשעת חירום ופוליטיקה של חקיקת חירום; פוליטיקה של משפט בינלאומי; מניפולציות של ביטחון לאומי וחוק. הסדנא תעודד לקריאה מרובה ולמחקרים מתקדמים.

רטוריקה פוליטית או תקשורת פוליטית-קהל
מטרות הסמינר: לשרוד היכרות עם סוגיות הרטוריקה הפוליטית תוך עיון וניתוח ריטורי של טקסטים נבחרים בהיסטוריה המדינית של תרבות המערב; להקנות ללומדים כלים לניתוח השיח (התוכן, סגנון ואסטרטגיות שיכנוע) תוך שימוש במודלים מתחום הבלשנות השימושית, הפסיכולוגיה החברתית והאנתרופולוגיה. באמצעות מודלים שידונו בסמינר יוכלו המשתתפים לבקר, לנתח טקסטים כתובים/מוקלטים ומצולמים לצורך מחקרם; להכשיר את המשתתפים להכין נאומים בקונטקסט פוליטי מסוים ולבצעם הן מהתפיסה אישית והן לצורך שכלול היכולת לבקר נאומים פוליטיים.

פוליטיקה פלשתינאית
אלמנטים חברתיים ופוליטיים בתהליכי הצמיחה והגיבוש של התנועה הלאומית הפלסטינית. מגמות אידיאולוגיות וטקטיקות פוליטיות.

סמסטר ב'

קורסי חובה

שיטות מחקר למתקדמים
הקניית ידע מתקדם בשיטות מחקר המקובלות במדע המדינה כולל שיטות איסוף נתונים ושיטות עיבוד וניתוח נתונים. דיון בבעיות מתודולוגיות וסטטיסטיות הנובעות מאופי נושא המחקר במדע המדינה.

סדנא מתודולוגית
היעד העיקרי בסדנא הוא לשפר את היכולת לתכנן ולבצע מחקרים-כמותיים או איכותיים, בהתאם לעבודת המחקר הצפוייה של כל אחד מן התלמידים. במסגרת זו תועברנה בחלקה הראשון של הסדנא סוגיות נבחרות במתודולוגיה, כגון: ניסויים פוליטיים; ניתוחי סדרות זמן; סימולציות; ניתוחי טכסטים; עבודה בארכיונים; ניתוחי סקרי דעת קהל לצורכי עבודות מ.א.; תצפיות; בניית מודלים איכותיים וכמותיים ועוד. הסדנא אינה מתעתדת לחזור על נושאים שנדונו בקורסים אחרים הקשורים או העוסקים ישירות במתודולוגיה, אלא עניינה למתח את הסוגיות הנבחרות, תוך מתן דגש על סיוע לתלמידים בנושאים שבחרו או שהינם עתידים לבחור לצורך ביצוע עבודות התואר השני.

קורסי חובה בתחומי הלימוד

המערכת הבינלאומית בהתהוותה
הקורס יעסוק בהתפתחויות שחלו במערכת היחסים הבינלאומיים מהתקופה שלאחר האיחודים הלאומיים הגרמני והאיטלקי ועד אחרי כניעתה של גרמניה במלחמת העולם השניה. המטרה לנתח את השנויים בדפוס היחסים הדיפלומטיים, במבנה וחלוקת העוצמה ובמאפיינים של המערכת הבינלאומית בתקופה זו סביב הציר של התערערות המרכזיות של המערכת האירופית ויצירת 2 מוקדי כח חיצוניים גדולים אחרים בפוליטיקה העולמית.

מדע המדינה בן זמננו: דיוקן של דיסציפלינה*
תידון ההתפתחות של מדע המדינה בארצות הברית מאז מלחמת העולם השניה, שהציבה את הדגם לדיסציפלינה בעולם המערבי בכלל. הקורס יעסוק בתפיסות העוצמה והמדע המהוות את הנחות היסוד של חוקרים מרכזיים ביובל האחרון. בין היתר, נעקוב אחרי תפיסות אלה דרך עיון בהרצאות פרוגרמטיות של מנהיגי האומה האמריקאית למדע המדינה.

---

* קורס החובה לתלמידים שתחום הלימוד שלהם: מחשבה מדינית, משטר, התנהגות וכלכלה פוליטית ומתודולוגיה.
תלמידים שהחלו לימודיהם בתשנייד ילמדו את הקורס: מדע המדינה בן זמננו: דיוקן של דיסציפלינה במקום הקורס מדינה ומשטר.

סדנאות/סמינרים סמסטריאליים

עיון בקורתי בתקשורת ועתונות

הקורס יתבסס על סיפרו של יצחק רועה "אחרת על תקשורת", ויעסוק בבירור של מבחר מן השאלות התיאורטיות שהוא דן בהן. הבירור העיוני שיפגיש אותנו עם גישות שונות בחקר התקשורת, ילווה בניתוח תופעות תקשורתיות בישראל היום, ובמאמץ לתאר אותן תאור ביקגלתי.
לתלמידים תנתן האפשרות לבחור בין כתיבת עבודה סמינריונית ובין בחינה.

סוגיות בתפוצה גרעינית

דיון בגורמים לתפוצה גרעינית. דיון בסטטוס של "מדינות הסף". גורמים אסטרטגיים ומדיניים המעורבים *בסוגיית התפוצה. בדיקת המשטר הבינלאומי למניעת תפוצה גרעינית.*

תקשורת ושיווק פוליטי

מטרת הקורס להכשיר את הסטודנט בבניית מערך מחקרי בסוגיה הנדונה. הסוגיה תעסוק בבדיקת הצינורות המקשרים בין המערכת הפוליטית והציבורית אשר דרכם מועברים מסרים תפלוליים. בתוך כך יבחנו צינורות כגון: טלויזיה, עתונות כללית, מקומונים וכיוצ"ב. כמו כן יבחנו טיבם ואיכותם של המסרים.

תקשורת ותעמולה פוליטית בעת העתיקה

אין חולקים על כך שתעמולה פוליטית ואמצעי תקשורת המוניים להפצתה אינם המצאה של עידן ההתפתחות הטכנולוגית המודרנית ושל החברה בימינו.
מטרת הקורס היא לבחון את אחת התופעות החשובות בעת העתיקה - מקומה ותפקידה של התעמולה בכלל ודפוסים של תעמולה פוליטית בפרט; בצורך ביצירה ובטיפוח תדמית ציבורית מקובלת בדעת הקהל, ובמאפייניהם ובהשפעתם של אמצעי התקשורת ההמוניים להפצתו של המסר התעמולתי בתקופה של טרום עיתון, רדיו וטלוויזיה.

מודלים פורמאליים במדע המדינה

הצגה ודיון במודלים אנליטיים העושים שימוש בכלים ובלוגיקה מתימטית לניתוח בעיות יסוד במדע המדינה, כולל: תורת ההחלטה, תורת המשחקים, תורות של בחירה ציבורית (Public Choice) מודלים דינאמיים של תהליכים פוליטיים. יישומים כוללים נושאים בתחום הבחירות וההצבעה, תורת המשטרים, יחסים בינלאומיים, *קונפליקטים פנימיים ובינלאומיים.*

הצבור הישראלי מהבט משווה: מוסדות השלטון וזרמים בדעת קהל

עניינו העיקרי של קורס זה בניתוח מגמות יסוד בקרב הציבור הישראלי ויחסי הגומלין שבין מוסדות השלטון בישראל ודעת הקהל שבה. הקורס יתמקד בהשוואת המגמות בישראל לתאוריות וכן למגמות ציבוריות במשטרים פוליטיים אחרים. בין השאר נעסוק ביחסי הגומלין שבין הציבור בישראל לרשות המבצעת, הכנסת, הרשות השיפוטית וכמו כן בהשפעות הגומלין עם תהליכי הסכסוך הישראלי-ערבי-פלסטיני.

מחשבה צבאית מודרנית - חלק ב'

תיאוריות ודוקטרינות אסטרטגיות מרכזיות במאה ה-20 על רקען ההסטורי והאינטלקטואלי.

ישראל - נשק, פוליטיקה ובטחון לאומי

הקורס יעסוק בניתוח הקשר שבין פיתוח מערכות נשק לבין עיצוב תפיסת הבטחון הלאומי. יובהר וינותח התהליך שתוצאתו היא הסיכום של ההשפעה ההדדית בין התפתחות טכנולוגית, שינויים בתנאים הפוליטיים והגיאו-אסטרטגיים, *תדשנות כחשיבה הצבאית והשינויים כהצטיידות צבאות ערב.*
ינותחו תיאוריות העוסקות בתחום פיתוח אמצעי לחימה, תוך נסיון להשליכן על המקרה הישראלי.
במהלך הקורס ינותחו בפירוט רב מספר Case Studies ובהם פיתוח מטוס הכפיר, פרויקט הלביא, פרויקט החץ, פיתוח טנק המרכבה ופיתוח ספינות טילים וצוללות. דגש יושם על ניתוח המקרה של איום הטילים הבליסטיים וההערכות להתמודדות מולו.
בחלק מהמקרים יעסוק הקורס גם בניסיון להשוות עם מקרים מקבילים במערכות בטחון אחרות, ובהן מערכות הבטחון של ארה"ב ובריטניה.

סמינרים שנתיים

מדיניות ופתוח אורבני

מערכות אורבניות במשטרים במערב עוברות שינוי כתחום חלוקת הגטל בין המדינה ומרכזים אורבנים. בסמינר יושם דגש מיוחד על השינויים במבנה הפוליטיקה וקביעת מדיניות. תידון התפתחות המחקר האורבני ועד למחקר על "בניית משטר" למדיניות פתוח ושינוי המבוסס על קואליציות והסדרים קבוצתיים. כרקע להליכי השינוי ידונו בקורס הרקע לתחומי מדיניות אספקת שרותים, יחסי ממשלה-שלטון מקומי, תכנון, מדיניות אורבנית לאומית, מבנה ומדיניות אזורית.

תקשורת, דמוקרטיה ובטחון לאומי

צרכי הבטחון - מלחמה או מצב חרום - מכבידים מאד על שמירת ערכים ופרוצדורות דמוקרטיים: לעיתים הם מנוצלים כעילה בידי השלטונות להגביל את חרויות האזרח. מהם מאפייני התקשורת במערכות דמוקרטיות, לעומת משטרים לא דמוקרטיים, וכיצד משפיעים צרכי הבטחון על התקשורת ההמונית במשטרים אלה.

תקשורת ומדינה

הסמינר יסקור תורות מדיניות העוסקות בתפקידו ומעמדו של השיח הספרותי, האמנותי, המדעי והעתונאי במערכת הפוליטית. יסקרו תורותיהם של אפלטון, מילטון, מיל, פוקו, מקלוהן, ליפמן, ברונובסקי ואחרים.

גישות ניהוליות מודרניות

מטרת הסמינר לפתח בקרב הסטודנטים בחוג, המעוניינים להתמחות בתחום המנהל הציבורי, מודעות לנושאים כמו: תכנון אסטרטגי לסקטור הציבורי, ניתוח סביבתי, סביבה חיצונית ופנימית, ארגון וולנטרי ודטרמינסטי, יזום אסטרטגי, ישום אסטרטגי, הערכה ובקרה, פילוסופיות ניהול מודרניות: RE, HIO, NEM, JIT, TOC, TQM, Z, MBO, ניהול תהליכי, מרכזיות הלקוח, שיפור מתמיד, ועוד כהנה וכהנה.

האדון והעבד: על שליטה ודיאלקטיקה

הסמינר יתנהל בקבוצת קריאה אשר עוסקת בתפיסות דיאלקטיות של שליטה ועוצמה. ייבחרו מספר טקסטים המציגים את הדיאלקטיקה הטמונה בהפעלת עוצמה ההופכת ממנגנון של כפייה לאמצעי שחרור. במרכז הדיון תעמוד דיאלקטיקת האדון והעבד כפי שפיתח אותה הגל בפנומנולוגיה של הרוח, לה תוקדש קריאה מדוקדקת. לאחר מכן נעסוק בהוגים נוספים כגון: מארקס, אדורנו והורקהיימר, סימון דה-בובואר ומישל פוקו.

ארה"ב וישראל: דינמיקה של השפעה

מטרת הסמינר היא לנתח את הגורמים והפרמטרים העיקריים, המעצבים את יחסי ארה"ב-ישראל ומשפיעים על מהלכם. במרכז הניתוח תעמוד האבחנה שבין "ציר היחסים המיוחדים" לבין "ציר היחסים האסטרטגיים", שתבחן בהקשר דינמי של ארבעה עשורים, תוך שילוב של דיון מושגי ואמפירי.

דעת קהל: תיאוריה ומדידה

הסמינר יעסוק במושג "דעת קהל", בתאוריות של דעת קהל ובשיטות מדידה מקובלות יותר ומקובלות פחות של דעת קהל.

בחלק התאורטי נתמקד בתהליכי שינוי של דעת קהל, בקשר בין דעת קהל ופוליטיקה, ודעת קהל ותקשורת.

בחלק המתודולוגי נרחיב בנושא סקרים, אך נעסוק גם בשיטות אחרות כמו ראיונות עומק וניתוח תוכן לחקר דעת קהל.

החלק האמפירי יתמקד בדעת קהל בישראל. *במסגרת הסמינר יעסקו התלמידים במחקר אמפירי בתחום דעת* הקהל, שיוצג ויידון בכיתה, ויוגש בסוף השנה כעבודה סמינריונית.

הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי

הסמינר יעסוק בהשואה בין הדרכים והגישות המקובלות לכתיבת הסטוריה ולחקר החברה והפוליטיקה הישראלית לבין אלו שמציע הקולנוע העלילתי בישראל. הדיון ישלב שיח חברתי-פוליטי-הסטורי לצד ניתוח קולנועי של סרטים כטקסט "כותבי" הסטוריה. בין הסרטים שיהיו במוקד הדיון: חירבת חיזעה, חמסין, אונטי פופולו, בגלל המלחמה ההיא, רחובות האתמול, ירושלים ברלין.

החוג למדע המדינה
תואר ראשון

סמסטר א'

שנת א' - קורסי חובה

1009.1000.01 הדרכה בספריה - ההדרכה תנתן במעבדת מחשבים מ-005

.27	א'	23.10.94	9-11	.32	א'	27.10.94	12-14
.28	ב'	24.10.94	9-11	.33	ד'	2.11.94	12-14
.29	ג'	25.10.94	10-12	.34	א'	6.11.94	17-19
.30	ד'	26.10.94	12-14	.35	ג'	8.11.94	10-12
.31	ה'	27.10.94	14-16	.36	ה'	10.11.94	12-14

1031.1002 המערכת הפוליטית בישראל — ש'+ת'

.01	שיעור:	א' 14-17;	101	ד"ר ג. ברזילי
		קבוצות תרגיל:		
.02		ב' 11-12;	105	ד. מקלברג
.03		ב' 12-13;	105	ד. מקלברג
.04		ד' 10-11;	106	א. גירבי
.05		ד' 12-13;	107	א. גירבי
.06		א' 13-14;	105	ר. בן ארצי
.07		ה' 14-15;	יפורסם	ד. מיודובניק
.08		ה' 15-16;	יפורסם	ד. מיודובניק
.09		א' 12-13;	206	ר. בן-ארצי

1031.1003 מבוא לסטטיסטיקה — ש'+ת'

.01	שיעור:	ה' 16-18;	יפורסם	נ. ריבק
.02	תרגיל:	ב' 16-18;	יפורסם	ג. מזור
.03	תרגיל:	ב' 18-20;	יפורסם	ג. מזור
.04	תרגיל:	ד' 16-18;	יפורסם	ר. אופק
.05	שיעור:	ה' 18-20;	יפורסם	נ. ריבק
.06	תרגיל:	ה' 12-14;	יפורסם	נ. הלמן
.07	תרגיל:	ה' 14-16;	יפורסם	ר. אופק

1031.1004 מבוא למחשבים — ש'+ת'

.01	שיעור:	ג' 17-20;	104	ש. סיפרוני
.02	תרגיל:	ג' 12-13;	מ-005	י. שמשוני
.03	תרגיל:	ג' 13-14;	מ-005	י. שמשוני
.04	שיעור:	ד' 16-19;	מ-005	י. בקמן
.05	תרגיל:	ד' 14-15;	מ-005	י. שמשוני
.06	תרגיל:	ד' 15-16;	מ-005	י. שמשוני
.07	שיעור:	ג' 17-20;	318	ז. נאור
.08	תרגיל:	ה' 17-18;	מ-005	ז. נאור
.09	תרגיל:	ה' 18-19;	מ-005	ז. נאור

10.	שיעור:	ב' 17-20; יפורסם	מ. מרקוביץ
11.	תרגיל:	ה' 19-20; יפורסם	ז. נאור
12.	תרגיל:	ד' 16-17; יפורסם	י. שמשוני
1031.1200.01		תולדות המחשבה המדינית	ש'
		ה' 8.30-10; 101	ד"ר ז'. ברונר
1031.1300.01		מבוא לממשל	ש'
		ג' 14-16; 101	ד"ר י. פלד
1031.1500.01		מבוא למנהל ומדיניות ציבורית	ש'
		ג' 8.30-10; 223 גילמן	ד"ר ח. אופק
1031.1600.01		מבוא ליחסים בינלאומיים	ש'
		ב' 12-14; 101	פרופ' ז. מעוז

<u>שנה ב' - קורסי חובה</u>

1031.2102		שיטות מחקר	ש'+ת'
01.	שיעור:	ד' 10-12; אולם אפטר	ר. ונטורה
		קבוצות תרגיל:	
02.		ה' 16-17.30; 206	י. פיינה
03.		ג' 12-14; יפורסם	ד. אולימצקי
04.		ה' 12-14; 103	א. קדר
05.		א' 16-18; 205	ד. אייזיק
06.		יפורסם	
1031.2103		כלכלה פוליטית	ש'+ת'
01.	שיעור:	א' 10-12; 201	ד"ר א. סנד
		קבוצות תרגיל:	
02.		ה' 17.30-19; 206	י. פיינה
03.		ג' 10-12; 205	ד. אולימצקי
04.		ג' 12-14; יפורסם	א. קדר
05.		ד' 12-14; 205	א. מצקין
06.		א' 12-14; 205	ט. פרשט
07.		ה' 16-18; 314	צ. סעד
1031.2105		מחשבה מדינית בת-זמננו	ש'+ת'
01.	שיעור:	א' 14-16; 201	ד"ר מ. קרן
		קבוצות תרגיל:	
02.		ב' 10-11; 105	ת. סופר
03.		ה' 16-17; 105	ד. חנין
04.		ד' 16-17; 206	ד. אסנת
05.		ד' 17-18; 206	ד. אסנת
06.		ה' 17-18; 315	א. טל
07.		ה' 18-19; 315	א. טל
08.		ה' 9-10; 206	ת. סופר

1031.2106	פוליטיקה השוואתית		ש"ת'
.01 שיעור:	ג' 17-19;	201	ד"ר י. פלד
	קבוצות תרגיל:		
.02	ה' 16-17;	207	מ. שבת
.03	ה' 17-18;	207	מ. שבת
.04	א' 12-13;	106	ג. בן פורת
.05	א' 13-14;	106	ג. בן פורת
.06	ב' 14-15;	יפורסם	ע. ירון
.07	ד' 14-15;	206	י. לויטה
.08	ד' 15-16;	206	י. לויטה
1031.2107	קבלת החלטות במנהל ומדיניות ציבורית		ש"ת'
.01 שיעור:	ב' 12-14;	201	ד"ר י. כץ
	קבוצות תרגיל:		
.02	ג' 14-15;	207	ע. אופיר מינץ
.03	ג' 15-16;	207	ע. אופיר מינץ
.04	ב' 14-15;	106	מ. לוי
.05	ב' 15-16;	106	מ. לוי
.06	ב' 14-15;	420	ע. קורנשטיין
.07	ד' 14-15;	419	א. צרפתי
.08	א' 14-15;	105	ר. פוזננסקי
1031.2108	אסטרטגיה בעידן המודרני		ש"ת'
.01 שיעור:	ב' 10-12;	201	ד"ר ח. נוה
	קבוצות תרגיל:		
.02	ג' 12-13;	יפורסם	א. ברקוביץ
.03	ג' 13-14;	יפורסם	א. ברקוביץ
.04	ב' 9-10;	206	ר. מגן
.05	ב' 10-11;	206	ר. מגן
.06	ג' 10-11;	206	א. מועלם
.07	א' 18-19;	106	מ. בודי
.08	ה' 10-11;	206	א. סולץ
.09	ה' 11-12;	206	א. סולץ

פרוסמינרים

1031.2632.01	מדיניות החוץ של ישראל - תיאוריה ומעשה		פרו"ס
	ה' 18-20;	106	א. אריאל
1031.3021.01	תיאוריות של קונפליקטים בינלאומיים		פרו"ס
	ג' 12-14;	105	ד"ר ש. פלג
1031.3022.01	סוגיות נבחרות בפוליטיקה ובמדיניות בישראל		פרו"ס
	ד' 16-18;	105	פרופ' ג. דורון
1031.3287.01	תהליכי מקוח ומו"מ בפוליטיקה		פרו"ס
	ד' 12-14;	106	ד. שנקר

1031.3296.01 מודלים תיאורטיים ביחסים בינלאומיים — פרופ"ס
ב' 14-16; 105 — ד"ר מ. שרמן

1031.3404.01 בחירות בישראל — פרופ"ס
א' 16-18; 105 — ד"ר ב. שפירא

שנה ג' - קורס חובה

1031.3100.01 התנהגות פוליטית בישראל — ש'
א' 15-17; יפורסם — פרופ' ג. דורון

1031.3101.01 פרויקט שטח — מרכזת: ד"ר א. קופמן
ה' 15-17; 104

1031.3102.01 מדיניות ומדיניאות מעשית — מרכזת: ד"ר א. קופמן
ה' 17-19; אולם אפטר

קורסי בחירה

1031.2376.01 פוליטיקה ומדיניות בשלטון המקומי — ש'
ה' 11-14; 204 — פרופ' א. טורגובניק

1031.2604.01 הממשלות הקואליציוניות של ישראל — ש'
ג' 10-13; 204 — ד"ר ד. קורן

1031.2719.01 נשים בפוליטיקה הישראלית — ש'
ב' 12-15; 315 — ד. שנקר

1031.2754.01 בקורת החברה המודרנית ומוסדותיה מקס וובר ומישל פוקו — ש'
ד' 16-19; יפורסם — א. חוברס

1031.2755.01 אסטרטגיה, דיפלומטיה ומאזן הכוחות המעצמתי בתקופה המודרנית — ש'
ד' 16-19; 208 — ד"ר ע. גת

1031.2756.01 ראליזם ויחסים בינלאומיים — ש'
ג' 16-19; 203 — ד"ר ג. מרום

1031.2757.01 גישות לחקר מדיניות חוץ — ש'
ב' 10-13; 208 — ר. קופרמן

1031.2759.01 פוסטמודרניזם: צדק אתיקה ופוליטיקה — ש'
ג' 10-13; 314 — ר. פלג

1031.3144.01 הגנה והתקפה: מטרות מדיניות ודוקטרינה צבאית — ש'
א' 17-20; 103 — ד"ר ג. עקביה

1031.3221.01 תורת ההחלטות וישומה בניתוח החלטות פוליטיות — ש'
ב' 17-20; 203 — ד"ר מ. שרמן

1031.3365.01 פוליטיקה בסין — ש'
ה' 10-13; 104 — פרופ' א. יופה

1031.3267.01 אינתיפאדה: מבט בינלאומי משווה — ש'
ד' 9-12; 110 — ד"ר ב. שפירא

1031.3280.01 סוציאליזציה פוליטית — ש'
א' 10-13; 204 — ר. ונטורה

1031.3294.01 משפט ופוליטיקה בישראל — ש'
א' 17-20; 104 — א. אריאל

1031.3610.01 בצל הרוע: הגות מדינית ומחקר חברתי אחרי אושוויץ — ש'
ב' 14-17; 103 — ד"ר ז'. ברונר

סמינרים שנתיים

1031.3010.01 דמוקרטיה ליברלית — ש'
א' 13-15; 425 — ד"ר א. סנד

1031.3276.01 קבוצות אינטרס במערכות פוליטיות — ש'
א' 11-13; 425 — פרופ' א. טורגובו

1031.3285.01 חברה ופוליטיקה בגדה המערבית — ש'
ד' 16-18; 419 — פרופ' ש. משעל

1031.3286.01 הפרטה ומשבריה של מדינת הרווחה — ש'
ב' 16-18; 419 — ד"ר י. כץ

1031.3318.01 מהפכות טכנולוגיות במלחמה — ש'
ה' 10-12; 420 — ד"ר ע. גת

1031.3322.01 תהליכי קבלת החלטות: תיאוריות וישומים בישראל ובעולם — ש'
ב' 18-20; 420 — ד"ר ד. פרייליך

1031.3503.01 בתי משפט עליונים, חברות ומשטרים פוליטיים — שי
ב׳ 10-12; סמי א׳: 420 — ד״ר ג. ברזילי
סמי ב׳: 425

1031.3505.01 ליברליזם קהלתיות והפוליטיקה של השונות — שי
ג׳ 16-18; 419 — א. חוברס

1031.3510.01 מלחמה, מדינה וסדר חברתי — שי
ד׳ 10-12; סמי א׳: 422 — ד״ר ג. מרום
סמי ב׳: יפורסם

1031.3511.01 נשים בתקשורת — שי
ג׳ 12-14; סמי א׳: 207 — ד. שנקר
סמי ב׳: 419

1031.3530.01 תהליכי הקצאת משאבים במגזר הציבורי — שי
ג׳ 10-12; 420 — ד״ר ח. אופק

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000	הדרכה בספריה יפורסם		
1031.1002	מערכת פוליטית בישראל		ש'+ת'
12. שיעור:	א'	14-17; 101	ד"ר ג. ברזילי
	קבוצות תרגיל:		
13.	ב'	11-12; 105	ד. מקלברג
14.	ב'	12-13; 105	ד. מקלברג
15.	ד'	10-11; 205	א. גירבי
16.	ג'	10-11; 106	ר. בן-ארצי
17.	ג'	11-12; 106	ר. בן-ארצי
18.	ה'	14-15; 107	ד. מיודבניק
19.	ה'	15-16; 107	ד. מיודבניק
20.	ד'	12-13; 206	א. גירבי
1031.1003	מבוא לסטטיסטיקה		ש'+ת'
10. שיעור:	ה'	16-18; יפורסם	נ. ריבק
11. תרגיל:	ב'	16-18; 107	ג. מזור
12. תרגיל:	ב'	18-20; 107	ג. מזור
13. תרגיל:	ג'	8-10; 206	ג. מזור
14. שיעור:	ה'	18-20; יפורסם	נ. ריבק
15. תרגיל:	א'	10-12; 105	י. פרמט
16. תרגיל:	ג'	16-18; 207	ר. אופק
1031.1004	מבוא למחשבים		ש'+ת'
14. שיעור:	ג'	17-20; 318	ז. נאור
15. תרגיל:	ה'	17-18; מ-005	ז. נאור
16. תרגיל:	ה'	18-19; מ-005	ז. נאור
17. שיעור:	ד'	16-19; מ-005	י. בקמן
18. תרגיל:	ד'	14-15; מ-005	י. שמשוני
19. תרגיל:	ד'	15-16; מ-005	י. שמשוני
20. שיעור:	ב'	17-20; מ-005	ד"ר מ. מרקוביץ
21. תרגיל:	ג'	12-13; 318	י. שמשוני
22. תרגיל:	ג'	13-14; 318	י. שמשוני
1031.1200.02	תולדות המחשבה המדינית		שו"ת
	ה'	8.30-10; 101	ד"ר ז'. ברונר
1031.1300.02	מבוא לממשל		שו"ת
	ג'	14-16; 101	ד"ר י. פלד
1031.1500.02	מבוא למנהל ומדיניות ציבורית		שו"ת
	ג'	8.30-10; 223 גילמן	ד"ר ח. אופק
1031.1600.02	מבוא ליחסים בינלאומיים		שו"ת
	ב'	10-12; יפורסם	ד"ר ח. נווה

שנה ב' - קורסי חובה

1031.2102	שיטות מחקר		ש'+ת'
.10 שיעור:	ד' 12-10;	אולם אפטר	ר. ונטורה
	קבוצות תרגיל:		
.11	ה' 16-14;	יפורסם	ד. אייזיק
.12	ג' 14-12;	108	ד. אולימצקי
.13	ד' 16-14;	106	א. קדר
.14	ה' 17.30-16;	206	י. פיינה
.15	יפורסם		יפורסם
.16	יפורסם		יפורסם
1031.2103	כלכלה פוליטית		ש'+ת'
.09 שיעור:	א' 12-10;	201	ד"ר א. סנד
	קבוצות תרגיל:		
.10	ג' 12-10;	206	ד. אולמצקי
.11	ה' 19-17.30;	206	י. פיינה
.12	ג' 14-12;	206	א. קדר
.13	ד' 14-12;	106	א. מצקין
.14	א' 14-12;	106	ט. פרשט
.15	ה' 18-16;	107	צ. סעד
1031.2105	מחשבה מדינית בת-זמננו		ש'+ת'
.11 שיעור:	א' 16-14;	201	ד"ר מ. קרן
	קבוצות תרגיל:		
.12	ה' 17-16;	103	ד. חנין
.13	ב' 11-10;	105	ת. סופר
.14	ה' 10-9;	207	ת. סופר
.15	ד' 17-16;	יפורסם	ד. אוסנת
.16	ד' 18-17;	יפורסם	ד. אוסנת
.17	ה' 18-17;	יפורסם	א. טל
.18	ה' 19-18;	יפורסם	א. טל
.19	ב' 10-9;	105	ר. לוי
1031.2106	פוליטיקה השוואתית		ש'+ת'
.11 שיעור:	ג' 19-17;	אולם אפטר	ד"ר י. פלד
	קבוצות תרגיל:		
.12	ה' 17-16;	יפורסם	מ. שבת
.13	ה' 18-17;	יפורסם	מ. שבת
.14	ג' 13-12;	106	א. שני
.15	ג' 14-13;	106	א. שני
.16	ד' 15-14;	206	י. לויטה
.17	ד' 16-15;	206	י. לויטה
.18	א' 13-12;	107	ג. בן-פורת
.19	ב' 15-14;	419	ע. רון

1031.2107	קבלת החלטות במנהל ומדיניות ציבורית		ש'+ת'
.11 שיעור:	ב' 12-14;	אולם אפטר	ד"ר י. כץ
	קבוצות תרגיל:		
.12	ג' 14-15;	106	ע. אופיר מינץ
.13	ג' 15-16;	106	ע. אופיר מינץ
.14	ב' 14-15;	105	מ. לוי
.15	ב' 15-16;	103	מ. לוי
.16	ב' 14-15;	107	ע. קורנשטיין
.17	ד' 14-15;	425	א. צרפתי
.18	א' 14-15;	106	ר. פוזננסקי
1031.2108	אסטרטגיה בעידן המודרני		ש'+ת'
.11 שיעור:	ב' 10-12;	003	פרופ' י. עברון
	קבוצות תרגיל:		
.12	ג' 12-13;	יפורסם	א. ברקוביץ
.13	ג' 13-14;	יפורסם	א. ברקוביץ
.14	ב' 8-9;	106	ר. מגן
.15	ב' 9-10;	106	ר. מגן
.16	ד' 11-12;	206	א. סולץ
.17	ד' 12-13;	421	א. סולץ
.18	א' 18-19;	106	מ. בודי
.19	ה' 10-11;	105	א. מועלם

פרוסמינרים

1031.2632.01	מדיניות החוץ של ישראל		פרו"ס
	ה' 18-20;	105	א. אריאל
1031.3013.01	כלכלה ופוליטיקה כתהליכי הקצאה: המשותף והמפריד		פרו"ס
	ב' 14-16;	106	ד"ר מ. שרמן
1031.3023.01	החיפוש אחר סדר פוליטי חדש: ז'אן ז'אק רוסו ועמנואל קאנט		פרו"ס
	ד' 16-18;		א. חוברס
1031.3024.01	סוגיות נבחרות במדיניות ופוליטיקה בישראל		פרו"ס
	ה' 12-14;		פרופ' א. טורגובניק
1031.3217.01	עיונים במקיאבלי		פרו"ס
	ה' 8-10;	106	ד"ר ע. גת
1031.3617.02	תהליכי מקוח ומו"מ בפוליטיקה		פרו"ס
	ד' 12-14;	105	ז. שנקר
1031.3620.01	מדיניות הבטחון השוטף של מדינת ישראל		פרו"ס
	ג' 10-12;	105	ר. קופרמן

שנה ג'

קורסי חובה

1031.3100.02	התנהגות פוליטית בישראל ד' 14-16; 201	ש' ד"ר י. פלד
1031.3101.02	פרויקט שטח ה' 15-17; 003	מרכזת: ד"ר א. קופמן
1031.3102.02	מדניות ומדינאות מעשית ה' 17-19; 101	ש' מרכזת: ד"ר א. קופמן

קורסי בחירה

1031.2710.01	אליטות פוליטיות במזרח-התיכון ג' 16-19; 104	ש' ד"ר י. קוסטינר
1031.2719.02	נשים בפוליטיקה הישראלית ב' 12-15; 208	ש' ד. שנקר
1031.2720.01	עצוב, ישום והערכה במדיניות ציבורית ה' 13-16; 108	ש' ד"ר ד. קורן
1031.2730.01	פוליטיקה במערב אירופה ב' 14-17; 203	ש' ד"ר ר. חזן
1031.2750.01	שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל ג' 10-13; 204	ש' ח. קריסטל
1031.2751.01	תיאוריות ממניסטיות ד' 10-13; יפורסם	ש' ד"ר י. סימונס
1031.2761.01	טעויות והטעיות בתפיסת היריב ד' 17-20; 104	ש' ד"ר ד. פריילין
1031.2762.01	אידיאלים ואידאולוגיות: בעיות ופתרונות במחשבה מדינית ב' 16-19; 314	ש' ד"ר ש. פלג
1031.2763.01	סוגיות בתאוריות הרתעה קונבנציונליות ג' 13-16; 204	ש' פרופ' א. בן-צבי
1031.2764.01	אסטרטגיה ומדוגיות חוץ אמריקאית ג' 16-19; יפורסם	ש' ד"ר ג. מרום
1031.2765.01	מחקר השוואתי בעזרת נתוני ארוע א' 10-13; 104	ש' ר. קופרמן

1031.3211.01	גישות ושיטות חקר ביחב"ל ב' 15-12; 315	ש' ד"ר ח. טה
1031.3267.02	אינתיפאדה: מבט בינלאומי משווה א' 17-14; אולם אפטר	ש' ד"ר ב. שפירא
1031.3288.01	פוליטיקה ערבית ד' 14-11; 205	ש' פרופ' ש. משעל
1031.3294.02	משפט ופוליטיקה בישראל א' 20-17; 103	ש' א. אריאל
1031.3639.01	סין כמעצמת על בדרך ה' 13-10; 204	ש' פרופ' א. יופה

סמינרים ב' + קיץ

1031.3329.01	אלימות פוליטית וטרור ד' 14-12; 422	ש' ד"ר מ. פלג
1031.3513.01	תקשורת ומדיניות חוץ ב' 14-12; 205	ש' ד"ר ח. טה

1031.3503.01	בתי משפט עליונים, חברות ומשטרים פוליטיים ב' 12-10; סמי א': 420 סמי ב': 425	ש' ד"ר ג. ברזילי
1031.3505.01	ליברליזם קהלתיות והפוליטיקה של השונות ג' 18-16; 419	ש' א. חוברס
1031.3510.01	מלחמה, מדינה וסדר חברתי ד' 12-10; סמי א': 422 סמי ב': יפורסם	ש' ד"ר ג. מרום
1031.3511.01	נשים בתקשורת ג' 14-12; סמי א': 207 סמי ב': 419	ש' ד. שנקר
1031.3530.01	תהליכי הקצאת משאבים במגזר הציבורי ג' 12-10; 420	ש' ד"ר ח. אופק

החוג למדע המדינה
תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1031.4100.01 גישות ותיאוריות במדע המדינה ש'+ת'
ד' 14-17; 315 ד"ר י. פלד

1031.4104.01 סמינר מחלקתי ס'
ב' 17-19; יפורסם מרכז: ד"ר ג. ברזילי

1031.4105 סטטיסטיקה למ.א. - חלק א' ש'+ת'
01. שיעור: ה' 13-15; 003 א. ונדר
02. תרגיל: ה' 15-16; 003 י. פרמט

קורסי חובה בתחומי הלימוד

1031.4112.01 תקשורת פוליטית ש'
ב' 14-17; 107 ד"ר ח. נוה

1031.4108.01 מדיניות ציבורית ומנהל ציבורי ש'
א' 10-13; 105 פרופ' ג. דורון

סמינרים/ סדנאות סמסטריאליים

1031.4284.01 רפורמות במנהל הציבורי ס'
א' 14-17; 207 פרופ' ד. נחמיאס

1031.4286.01 תקשורת בינלאומית עיוותי תפיסה והרתעה אסטרטגית ס'
ג' 13-16; 420 פרופ' א. בן-צבי

1031.4303.01 עולם התקשורת ס'
ד' 17-20; 204 א. לוטנברג

1031.4307.01 פרקים בתולדות המחשבה הצבאית המודרנית (א') ס'
ג' 16-19; 420 ד"ר ע. גת

1031.4312.01 פוליטיקה של בטחון לאומי ומשפט ס'
ג' 9-12; 203 ד"ר ג. ברזילי

1031.4320.01 רטוריקה-פוליטית או תקשורת מנהיג-קהל ס'
ה' 10-13; 421 ד"ר ת. ברוש

1031.4628.01 פוליטיקה פלשתינאית ס'
ד' 11-14; 420 פרופ' ש. משעל

סמסטר ב'

קורסי חובה

1031.4101.01	שיטות מחקר למ.א.	ש'
	ג' 13-16; 315	פרופ' מ. שמיר
1031.4104.02	סמינר מחלקתי	ס'
	ב' 17-20; יפורסם	מרכז: ד"ר ג. ברזילי
1031.4251.01	סדנא מתודולוגית	ס'
	ד' 16-19; 421	פרופ' ג. דורון

קורסי חובה בתחומי הלימוד

1031.4110.01	המערכת הבינלאומית בהתהוותה	ש'
	יפורסם	פרופ' א. ביאלר
1031.4113.01	מדע המדינה בן זמננו: דיוקן של דיסציפלינה*	ש'
	ב' 14-17; 420	ד"ר ז'. ברונר

סמינרים סמסטריאליים/סדנאות

1031.4106.01	מחשבים לתואר שני	יפורסם
	יפורסם	
1031.4107	סטטיסטיקה למ.א - חלק ב'	ש'+ת'
.01 שיעור:	ה' 13-15; יפורסם	א. ונדר
.02 תרגיל:	ה' 15-16; יפורסם	י. פרמט
1031.4265.01	צבא ומדיניות חוץ	ס'
	יפורסם	פרופ' א. ביאלר
1031.4282.01	עיון בקורתי בתקשורת ועתונות	ס'
	ה' 13-16; יפורסם	ד"ר י. רועה
1031.4289.01	סוגיות בתפוצה גרעינית	ס'
	ה' 10-13; 419	פרופ' י. עברון
1031.4298.01	תקשורת ושווק פוליטי	ס'
	א' 14-17; 419	פרופ' ג. דורון
1031.4304.01	תקשורת ותעמולה פוליטית בעת העתיקה	ס'
	ד' 10-13; 419	ד"ר ד. בהרי"ל

---

* תלמידים שהחלו לימודיהם בתשנ"ד ילמדו את הקורס מדע המדינה בן זמננו: דיוקן של דיסציפלינה, במקום הקורס מדינה וממשל.

1031.4329.01	מודלים פורמליים במדע המדינה ב' 11-14; 207	ס' פרופ' ז. מעוז
1031.4330.01	הצבור הישראלי מהבט משווה: מוסדות השלטון וזרמים בדעת הקהל ג' 11-14; יפורסם	ס' ד"ר ג. ברזילי
1031.4337.01	מחשבה צבאית מודרנית (חלק ב') ג' 16-19; 314	ש' ד"ר ע. גת
1052.0005.01	ישראל-נשק פוליטיקה ובטחון לאומי ד' 13-16; 419	ש' ד"ר ר. פדהצור

סמינרים שנתיים

1031.4270.01	מדיניות ופתוח אורבני א' 17-20; 420	ס' פרופ' א. טורגובניק
1031.4286.01	תקשורת, דמוקרטיה ובטחון לאומי ג' 16-19; 206	ס' ד"ר י. פרי
1031.4296.01	תקשורת ומדינה א' 17-20; 419	ס' ד"ר מ. קרן
1031.4299.01	גישות ניהוליות מודרניות ה' 16-19; 421	ס' ד"ר ב. מבורך
1031.4321.01	האדון והעבד: על שליטה ודיאלקטיקה ב' 10-13; 421	ס' ד"ר ז'. ברונר
1031.4326.01	אר"ב וישראל: דינמיקה של השפעה ב' 13-16; 425	ס' פרופ' א. בן-צבי
1031.4327.01	דעת קהל: תיאוריה ומדידה ג' 9-12; 420	ס' פרופ' מ. שמיר
1031.4328.01	הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי ג' 16-19; 425	ס' פרופ' ש. משעל פרופ' י. (ג'אד) נאמן
1071.4482.01	הקונפליקט היהודי הערבי - בראי התאוריה על קונפליקטים בין קבוצות - סמינר התנסותי* ג' 16-19;	ס' ד"ר א. פרידמן

---

* ההרשמה בחוג לפסיכולוגיה.

לימודי בטחון
תואר שני

מטרת התוכנית

התוכנית משותפת לפקולטה למדעי החברה ולפקולטה למדעי הרוח.
מטרת התוכנית - להקנות ידע וכלי ניתוח ברמה מתקדמת בתחומי האסטרטגיה, היחסים הבינלאומיים וההיסטוריה הצבאית, וכן בתחומים משיקים, כגון: קבלת החלטות ולימודי אירגון. בנוסף לקורסי הליבה בתחומי האסטרטגיה וההיסטוריה, יוצעו שיעורים מתחומים מגוונים, כגון: מחשבה מדינית, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, היסטוריה של המזרח התיכון וכלכלת בטחון.

תנאי הקבלה

רשאים להגיש מועמדותם, בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון גמר של 80 ומעלה.
התוכנית מיועדת לתלמידים שתחום לימודיהם לתואר ראשון היה מדע המדינה ו/או היסטוריה, אך פתוחה גם לבוגרי חוגים אחרים, כפוף ללימודי השלמה.

לימודי השלמה

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג להיסטוריה, ישלימו את הקורסים הבאים במסגרת החוג למדע המדינה:

- מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
קורס/סמינר מתחום האסטרטגיה כגון:		
- הרתעה גרעינית וקונבנציונלית		
- תפיסת ההרתעה של ישראל		
- דוקטרינות אסטרטגיות גרעיניות	3	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג למדע המדינה ישלימו את הקורסים הבאים במסגרת החוג להיסטוריה:

- מבוא למאה העשרים	4	ש"ס
- סמינר בהיסטוריה של העת החדשה	4	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוגים שאינם מדע המדינה ו/או היסטוריה ישלימו את הקורסים הבאים:

מדע המדינה

- מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
קורס/סמינר מתחום האסטרטגיה כגון:		
- הרתעה גרעינית וקונבנציונלית		
- תפיסת ההרתעה של ישראל		
- דוקטרינות אסטרטגיות גרעיניות	3	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

היסטוריה
- מבוא למאה העשרים 4 ש"ס
- סמינר בהיסטוריה של העת החדשה 4 ש"ס
סה"כ 8 ש"ס

סה"כ 16 שעות סמסטריאליות

אחד הקורסים מתחום האסטרטגיה במדע המדינה והסמינר בהיסטוריה ייחשבו כבר במנין השעות לתואר השני.

מסלולי לימוד

מסלול ללא עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה תואר שני ללא עבודת גמר, ומסיימיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד היא 54 ש"ס.

מסלול עם עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה למסיימיו אפשרות להמשיך לימודיהם לתואר שלישי, בתנאי שציונם הסופי בתואר יהיה 85 לפחות. מכסת שעות הלימוד היא 39 ש"ס.

כל התלמידים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר ורק תלמידים שישיגו ציון ממוצע של 80 לפחות בקורסי החובה יוכלו לעבור למסלול עם עבודת גמר.

תוכנית הלימודים

במסגרת לימודי חובה ילמדו תלמידי שני המסלולים:

סוגיות בלימודים אסטרטגיים*	3	ש"ס
קורס של החוג להסטוריה - על סוגיה מונוגרפית*	3	ש"ס
קורס מתקדם בהוגי דעות צבאיים*	3	ש"ס
קורס מתקדם בלימודי ארגון צבאי	3	ש"ס
סדנא - סוגיות בבטחון הלאומי של ישראל	3	ש"ס
שפה זרה שניה**		

באישור יועץ התוכנית ניתן לבחור בקורס מחליף לאחד הקורסים הנ"ל.

במסגרת לימודי בחירה ילמדו תלמידי שני המסלולים קורסים שונים משלוש הקבוצות הבאות:

א. קורסים יחודיים לתוכנית.
ב. קורסים מתוכנית תואר שני בחוג למדע המדינה וביה"ס להיסטוריה.
ג. קורסים מהחוגים להיסטוריה של המזרח-התיכון, היסטוריה של עם-ישראל, פילוסופיה, גיאוגרפיה, סוציולוגיה, פסיכולוגיה, כלכלה ומהפקולטה למשפטים.
ניתן ללמוד עד שני קורסי בחירה מבין לימודים אלה (באישור יועץ התוכנית).

תלמיד יהיה רשאי לבחור שני קורסי בחירה מתואר ראשון (באישור יועץ התוכנית), אולם יהיה עליו להשלים מטלות נוספות במסגרת קורסים אלה, מעבר למטלות הרגילות הנדרשות מתלמיד תואר ראשון. המטלות תיקבענה על ידי יועץ התוכנית ותכלולנה בדרך כלל חובת כתיבת עבודה סמינריונית.

---

* יתכן שינוי בנושאי הקורס משנה לשנה.
** במקרים מיוחדים ובאישור היועץ, יהיה רשאי התלמיד ללמד את הקורס "מחשבים לתואר שני", שניתן במסגרת לימודי התואר השני בחוג למדע המדינה, במקום שפה זרה שניה.

<u>תלמידי המסלול עם עבודת גמר</u> ישתתפו בנוסף לקורסי החובה ב-2 סמינרים שנתיים ו-4 סדנאות סמסטריאליות.
תלמידים במסלול עם עבודת גמר יהיו חייבים בכתיבת שלוש עבודות סמינריוניות וכן רפרטים או חובות אחרות כפי שיאושר על ידי מורי הסמינרים והסדנאות האחרות.

<u>תלמידי המסלול ללא עבודת גמר</u> ישתתפו בנוסף לקורסי החובה ב-4 סמינרים שנתיים ו-5 סדנאות סמסטריאליות. תלמידים במסלול ללא עבודת גמר יהיו חייבים בכתיבת ארבע עבודות סמינריוניות וכן ברפרטים או חובות אחרות כפי שיאושר על ידי המורים בסמינרים או הסדנאות האחרות.
תלמיד המסלול ללא עבודת גמר ייחוייב <u>בבחינת גמר</u>. לרשות התלמיד יעמדו שני מועדים וציון המעבר יהיה 75 לפחות. ציון הבחינה מהווה 20% מציון הגמר. כל בחינת גמר תבדק ע"י שני מרצים, האחד מהחוג למדע המדינה והשני מביה"ס להיסטוריה.

<u>עבודת גמר</u>

תלמידי המסלול עם עבודת גמר, יחוייבו בכתיבת עבודת גמר בהנחיית 2 מנחים האחד מביה"ס להיסטוריה והשני מהחוג למדע המדינה.
תלמיד חייב להגיש הצעה לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור המנחים להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית ללימודיו יופסקו לימודיו בחוג.

<u>משך הלימודים לתואר שני</u>

תלמידים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה החמישית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים מעבר לשנה החמישית הוא בסמכות ועדת ההוראה ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ. אישור אורכה מעבר לשנה החמישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי לחייב היקף גדול יותר).

<u>הרכב ציון הגמר</u>

<u>מסלול ללא עבודת גמר</u>

ממוצע הציונים בקורסים (משוקלל עפ"י מספר ש"ס)	80%
ציון בחינת הגמר	20%

<u>מסלול עם עבודת גמר</u>

ממוצע הציונים בקורסים (משוקלל עפ"י מספר ש"ס)	60%
ציון עבודת הגמר	40%

השוואה בין מסלולי הלימוד

	אופן לימוד עם עבודת גמר 39 ש"ס	אופן לימוד ללא עבודת גמר 54 ש"ס
קורסי חובה		
- סוגיות בלימודים אסטרטגיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מונוגרפי בהיסטוריה	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מתקדם בהוגי דעות צבאיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מתקדם בלימודי ארגון צבאי	3 ש"ס	3 ש"ס
- סדנא - בתחום הבטחון הלאומי	3 ש"ס	3 ש"ס
- שפה זרה שניה	חייב	חייב
קורסי בחירה		
סמינרים	2 (12 ש"ס)	4 (24 ש"ס)
סדנאות	4 (12 ש"ס)	5 (15 ש"ס)
בחינת גמר	לא חייב	חייב
עבודת גמר	חייב	לא חייב

תוכני השיעורים

תאורי הקורסים שניתנים במסגרת החוג למדע המדינה, ראה החוג למדע המדינה, תואר שני.
תאורי הקורסים שניתנים במסגרת ביה"ס להיסטוריה, ניתן למצוא בידיעון של הפקולטה למדעי-הרוח.

סמסטר א'

חדשנות טכנולוגית ובנין כוח צבאי

שילוב חדשנות טכנולוגית בארגון צבאי קיים ובתהליך בנין הכוח הצבאי הינו תהליך מורכב וממושך. לעתים ההצלחה היא דרמטית אך לעתים התהליך מוביל לכישלון או להצלחה חלקית בלבד. בסמינר זה נתמקד בניתוח מפורט של כמה דוגמאות של חדשנות טכנולוגית וארגונית מוצלחת יותר ומוצלחת פחות.

סמסטר ב'

ישראל-נשק, פוליטיקה ובטחון לאומי

הקורס יעסוק בניתוח הקשר שבין פיתוח מערכות נשק לבין עיצוב תפיסת הבטחון הלאומי. יובהר וינותח התהליך שתוצאתו היא הסיכום של ההשפעה ההדדית בין התפתחות טכנולוגית, שינויים בתנאים הפוליטיים והגיאו-אסטרטגיים, חדשנות בחשיבה הצבאית והשינויים בהצטיידות צבאות ערב.
ינותחו תיאוריות העוסקות בתחום פיתוח אמצעי לחימה, תוך נסיון להשליכן על המקרה הישראלי.
במהלך הקורס ינותחו בפירוט רב מספר case studies ובהם פיתוח מטוס הכפיר, פרויקט הלביא, פרויקט החץ, פיתוח טנק המרכבה ופיתוח ספינת טילים וצוללות. דגש יושם על ניתוח המקרה של איום הטילים הבליסטיים וההערכות להתמודדות מולו.
בחלק מהמקרים יעסוק הקורס גם בניסיון להשוות עם מקרים מקבילים במערכות בטחון אחרות, ובהן מערכות הבטחון של ארה"ב ובריטניה.

חדשנות טכנולוגית ובנין כוח צבאי

שילוב חדשנות טכנולוגית בארגון צבאי קיים ובתהליך בנין הכוח הצבאי הינו תהליך מורכב וממושך. לעתים ההצלחה היא דרמטית אך לעתים התהליך מוביל לכישלון או להצלחה חלקית בלבד. בסמינר זה נתמקד בניתוח מפורט של כמה דוגמאות של חדשנות טכנולוגית וארגונית מוצלחת יותר ומוצלחת פחות.

מכפיל הכח הנעלם: הפתעה והונאה בעידן המודרני

הקורס ידון בהיבטים תאורטיים ובסוגיות היסטוריות של עקרון המלחמה "הפתעה" ושל יישומו על ידי הונאה.
יבדק מקומן של ההפתעה וההונאה בתפיסות הצבאיות ובתורות הלחימה של צבאות, בהשוואה לתוצאותיהן ולהשפעתן הממשיות במלחמות במאות ה-19 וה-20.

לימודי בטחון

תואר שני

קורסי חובה

סמסטר א'

1031.4307.01	פרקים בתולדות המחשבה הצבאית המודרנית (א')		ש'
	ג' 16-19;	420	ד"ר ע. גת

קורסי בחירה

1031.4286.01	תקשורת בינלאומית, עיוותי תפיסה והרתעה אסטרטגית		ס'
	ג' 13-16;	420	פרופ' א. בן-צבי
1031.4312.01	פוליטיקה של בטחון לאומי ומשפט		ס'
	ג' 10-13;	203	ד"ר ג. ברזילי
0655.5121.01	בעיות נבחרות בהיסטוריה צבאית של רוסיה		ס'
	ב' 16-20;	261 גילמן	ד"ר מ. מייזל
0653.4271.01	מקרב השמדה אנטגרלי לתמרון מהלומה מערכתית, תולדות התפתחות התיאוריה האופרטיבית		ס'
	א' 16-18;	323 גילמן	פרופ' א. שי
	ד' 16-18;	325 גילמן	ש. נוה
1052.0004.01	כלכלת בטחון		ס'
	ב' 11-14;	106	ד"ר ש. בן-צבי

סמסטר ב'

קורסי חובה

1031.4337.01 מחשבה צבאית מודרנית (ב')
ג' 16-19; 314 ד"ר ע. גת

קורסי בחירה

1031.4289.01 סוגיות בתפוצה גרעינית ס'
ה' 10-13; 419 פרופ' י. עברון

1031.4265.01 צבא ומדיניות חוץ
יפורסם פרופ' א. ביאלר

1052.0005.01 ישראל-נשק פוליטיקה ובטחון לאומי
ד' 13-16; 419 ד"ר ר. פדהצור

1052.0007.01 מכפיל הכח הנעלם: הפתעה והונאה בעידן המודרני
ד' 10-13; ד"ר י. שפי

1052.0002.01 חדשנות טכנולוגית בנין כח צבאי
א' 17-20; 426 ד"ר ג. עקביה

1052.0001.01 סוגיות בבטחון הלאומי של ישראל
ה' 15-18; 207 מרכזים: פרופ' י. עברון
פרופ' א. שי

1052.0006.01 סוגיות באירגון מערכות צבאיות ס'
ב' 16-19; ש. נוה

0653.4213.01 סוגיות בבטחון הלאומי של ישראל 1948-1956
ד' 16-20; 456 גילמן פרופ' א. שי
ד. טל

סמינרים שנתיים

0655.5122.01 מבצע ברברוסה - מיתולוגיה ומציאות ס'
ה' 16-18; 323 גילמן פרופ' ג. גורדצקי

1031.4286.01 תקשורת דמוקרטיה ובטחון לאומי ס'
ג' 16-19; 206 ד"ר י. פרי

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

ראש החוג: פרופ' נח לוין-אפשטיין עוזרת מנהלית: מימי סובלסון

תואר ראשון

יועץ: ד"ר רונן שמיר

מטרות הלימודים

- להרחיב את אופקיו של התלמיד על-ידי הכרת העושר והגיוון של חיי חברה ותרבות לצורותיהן.
- לטעת בתלמיד הבנה וסובלנות לאורחות חיים, תפיסות וערכים שונים משלו.
- להקנות לתלמיד את יסודות הדיסציפלינה הסוציולוגית על-ידי עיון שיטתי ביסודות המבנה החברתי ובדפוסי פעולות הגומלין בין בני אדם ועל-ידי לימוד שיטות העבודה המקובלות.

תוכנית הלימודים

	אופן לימוד מורחב	אופן לימוד דו-חוגי
קורסי חובה	31 ש"ס	31 ש"ס
מבואות כלליים	8 ש"ס	מבואות כלליים או: קורס הרחבה- החברה הישראלית 4 ש"ס
קורס הרחבה - החברה הישראלית	4 ש"ס	
קורסי תשתית	12 ש"ס	9 ש"ס
קורסי בחירה	12 ש"ס	6 ש"ס
סמינרים	7-8 ש"ס	3-4 ש"ס
	74-75 ש"ס	53-54 ש"ס
לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני
	106-107 ש"ס	

מבנה תוכנית הלימודים*

שנה א'

קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי'
מבוא לסוציולוגיה	ש'	2	סמי' א/ב
	ת'	2	
מבוא לאנתרופולוגיה	ש'	2	סמי' א/ב
	ת'	2	
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה	שו"ת	3	סמי' א/ב
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים**	ש'	2	סמי' א/ב
	ת'	2	

מבואות כלליים וקורסי הרחבה

תלמיד חד-חוגי חייב ב-8 ש"ס מבואות כלליים (ראה רשימה בהמשך), וכן ב-4 ש"ס קורס/י הרחבה בנושאי ההסטוריה, הכלכלה, הדמוגרפיה, והפוליטיקה בישראל.

תלמיד דו-חוגי חייב ב-4 ש"ס מתוך רשימת מבואות כלליים או מרשימת קורסי ההרחבה בתחום החברה הישראלית.

<u>רשימת קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית</u> (במסגרת החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה)

קוי יסוד בהתפתחות הכלכלית של הישוב היהודי בא"י
התמורה בישוב היהודי בארץ-ישראל בתקופת המנדט

(רשימת הקורסים מחוץ לחוג תתפרסם בתחילת השנה לקראת הרישום).

הדרכה בספריה

כל תלמיד חייב לעבור הדרכה בספריה, שמטרתה להקנות לתלמיד מיומנות בסיסית להתמצאות בספריה. חובה זו יש לבצע <u>בסמסטר הראשון</u> ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספריה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים, סידורם על המדף וסיור בספריה. על כל תלמיד להגיש תרגיל המבוסס על ההדרכה. ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעתיים. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר. על התלמיד להרשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק מערכת השעות בידיעון זה (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג. לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל.
מילוי חובת ההדרכה בספריה הוא תנאי לרישום לקורסי הסמסטר השני, תלמיד אשר לא יבצע חובה זו בסמסטר הראשון ללימודיו, לא יורשה להרשם לקורסים בסמסטר השקב.

---

* הצעה לתוכנית הלימודים עפ"י הסמסטרים בעמ' 173.

** יחשב כקורס חופף לקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א+ב" הניתן בחוג לכלכלה, "מתודולוגיה מחקרית ב'" הניתן בחוג לחינוך ולקורסי "מבוא לסטטיסטיקה" הניתנים בחוגים אחרים.

רשימת מבואות כלליים

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים*,**,***	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטתיים
מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח****	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטתיים
שיטת המשפט הישראלי	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטתיים
מבוא ללוגיקה	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטתיים
מבוא למינהל ולמדיניות ציבורית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא לממשל	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
תולדות המחשבה המדינית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה

קורסי תשתית

תלמיד רשאי ללמוד קורסים אלה לאחר שעמד בהצלחה במבוא לסוציולוגיה, ובאחד מ-2 הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח, לפי דרישת המורה.

קורסים אלה יעסקו בשטחי עיון ומחקר מרכזיים בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.
תלמיד חד חוגי חייב ב-4 קורסים (12 ש"ס)
תלמיד דו חוגי חייב ב-3 קורסים (9 ש"ס)

רשימת הקורסים (הקף כל קורס 3 ש"ס)

	סמסטר
משפט וחברה	א'
פסיכולוגיה חברתית*****	א'
משפחה וחברה	א'
תרבות וחברה	א'/ב'
ריבוד ואי-שויון	א'/ב'
פוליטיקה וחברה	ב'
כלכלה וחברה	ב'
חינוך וחברה	ב'
מרחב וחברה	ב'
תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	ב'

---

* מבוא לכלכלה מיקרו או מבוא לכלכלה מאקרו בציון 60 לפחות יזכר כתחליף לקורס זה.

** תלמידים שלמדו מבוא לכלכלה מיקרו ומבוא לכלכלה מאקרו ולא עמדו בהצלחה בבחינות, יהיו רשאים להבחן במבוא לכלכלה ללא כלכלנים מבלי להרשם לקורס זה אם עמדו בתנאים הבאים:

א. מלאו חובות הגשת תרגילים בשני המבואות לכלכלה והופיעו ברשימת הזכאים להבחן בקורסים אלה.

ב. עומד לרשותם מועד בחינה באחד משני הקורסים הנ"ל.

*** לתלמיד שחוג לימודיו השני כלכלה, לא ייחשב קורס זה כמבוא כללי. בשום מקרה לא ניתן לכלול בתוכנית הלימודים הן את מבוא לכלכלה ללא כלכלנים והן אחד מהמבואות לכלכלה מיקרו או מאקרו.

**** לתלמיד שחוג לימודיו השני פסיכולוגיה, לא ייחשב קורס זה כמבוא כללי.

***** ייחשב כקורס חופף לקורסי "פסיכולוגיה חברתית" הניתנים בחוגים: פסיכולוגיה ו-ב.א. כללי. חובה לתלמידי המסלול הדו-חוגי סוציולוגיה-פסיכולוגיה, סוציולוגיה-ניהול.

תנאי מעבר לשנה ב':

ציון ממוצע 70 בקורסים הבאים: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה, ובתנאי שהציון בכל אחד מן הקורסים יהיה לפחות "עובר".

שנה ב'

קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות קדם	סמ'
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	שו"ת	3		א/ב
שיטות מחקר*	ש'	2	מבוא לסטטיסטיקה	א/ב
	ת'	2	לסוציולוגים	

תנאי מעבר לשנה ג'

עמידה בהצלחה בכל קורסי החובה בשנים א' ו-ב', ובכל קורסי התשתית כנדרש ממסלול לימודיו של התלמיד.

שנה ג'

קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות קדם	סמ'
קורס אחד מבין שני הבאים:				
ניתוח נתונים בעזרת המחשב**	ש'	2	שיטות מחקר	ב'
	ת'	1		
שיטות מחקר איכותיות	ש'	2	שיטות מחקר	ב'
	ת'	1		
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	שו"ת	3	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	א/ב
סוציולוגיה של החברה הישראלית	שו"ת	3	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	א/ב

---

* יחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורסים: "שיטות מחקר א'" הניתן בחוג לפסיכולוגיה, "שיטות מחקר" הניתן בחוג למדע המדינה, "מתודולוגיה מחקרית א'" הניתן בחוג לחינוך ו"שיטות מחקר" הניתן בחוג לגיאוגרפיה.

** יחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורס "שיטות מחקר ב'" הניתן בחוג לפסיכולוגיה.

קורסי בחירה

קורסים אלה יעסקו במגוון נושאים (הקף כל קורס 3 ש"ס)

	סמ'
סוציולוגיה סביבתית	א'
ישומי מחשב במדה"ח*	א'
אנתרופולוגיה של ההזדקנות	א'
ארגונים חינוכיים וסביבתם החברתית	א'
גישות בסוציולוגיה של החינוך	א'
עליתו וירידתו של המשק השיתופי: ניתוח כלכלי ופוליטי**	א'
סוציולוגיה של המינים	א'
סוציולוגיה תעשייתית	א'
מדינת הרווחה***	א'
דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה	ב'
סוציולוגיה של הרפואה	ב'
מעוטים אתניים בשוק העבודה	ב'
סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית	ב'
פרסום וחברה	ב'
סוציולוגיה של השפה	ב'
אקולוגיה תרבותית	ב'
חברות יהודיות מסורתיות	ב'
הבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה	ב'
סביבה וארגון בחברות פשוטות	ב'
תרבות משפטית ופוליטית בישראל	ב'
מודרניות ופוסט-מודרניות	ב'

סמינרים****

רשימת הסמינרים המוצעים לתואר הראשון מופיעה בהמשך.
תלמיד חד-חוגי יחוייב בשמיעת 7-8 ש"ס ובהגשת 2 עבודות סמינריוניות.
תלמיד רשאי להמיר סמינר שנתי ב-2 סמינרים סמסטריאליים. במקרה זה על התלמיד להגיש סה"כ 3 עבודות סמינריוניות.
תלמיד דו-חוגי יחוייב בשמיעת 3-4 ש"ס ובהגשת עבודה סמינריונית אחת.
באופן הלימוד החד-חוגי ניתן להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת הדרכה אישית (במקום השתתפות באחד הסמינרים הסמסטריאליים).
תלמידים שיבחרו לכתוב עבודה סמינריונית במסגרת זו יתקשרו עם המנחה המתאים ותוך חודש מתחילת סמסטר א' יגובש בינם לבין המנחה נושא העבודה. תלמיד שלא יעמוד בכך, יבחר סמינר נוסף בסמסטר ב' במקום מסגרת ההדרכה האישית.

---

* יחשב בקורס חופף לקורסי "מבוא למחשבים" הניתנים בחוגים אחרים.
** קורס בשיתוף עם החוג ללימודי עבודה.
*** הקורס יינתן בשפה האנגלית.
**** סמינר שנתי = 2 ש"ש = 4 ש"ס; סמינר סמסטריאלי = 3 ש"ס.

רשימת הסמינרים השנתיים (סמ' א' + ב')

	דרישות מוקדמות
עבודה בחברה התעשייתית	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות וניתוח נתונים בעזרת המחשב
המעמד החדש	סמינר לתואר שני. השתתפות תלמידי תואר ראשון מותנית באישור המרצה
היהדות הישראלית	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
סוציולוגיה של הספורט	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות וניתוח נתונים בעזרת המחשב
סוציולוגיה של המדע*	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
תאוריות סוציולוגיות של הפאשיזם	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

סמינרים סמסטריאליים (3 ש"ס)

סמסטר א'	דרישות מוקדמות
משפט ומשפטנים בישראל	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות
טרנספורמציה חברתית: המקרה של הקבוץ	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
אינטראקציה סימבולית	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות
פרופסיות: חקר המקרה של הרפואה	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
הערכת תכניות חברתיות	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
סוציולוגיה והיסטוריה	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות
פוליטיקה עירונית	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
תריגות ומיניות מהיבט אנתרופולוגי	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות
יחסי זוגות	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

---

* ייתן בשפה האנגלית.

סמסטר ב'	דרישות מוקדמות
שפה וחברה בישראל	סמינר לתלמידי תואר שני. השתתפות תלמידי תואר ראשון מותנית באשור המרצה
סמים והתמכרויות	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות וניתוח נתונים בעזרת המחשב או: שיטות מחקר איכותיות
שינוי חברתי ופוליטי	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
אי-שוויון בחינוך	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות וניתוח נתונים בעזרת המחשב
תרבות וטבע	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות
קהילה כמושג חברתי	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות
אקולוגיה: הבטים חברתיים	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות וניתוח נתונים בעזרת המחשב או: שיטות מחקר איכותיות
סוגיות בתורת הקשר החברתי	סמינר לתלמידי תואר שני. השתתפות תלמידי תואר ראשון מותנית באשור המרצה
קומוניקציה פוליטית	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות
עיונים בסוציו-ביולוגיה	תאוריה סוציולוגית בת-זמננו

עבודה בהדרכה אישית

ניתן לפנות למורים בחוג ובהסכמתם לתאם נושא לכתיבת עבודה סמינריונית בהדרכה אישית.

שקלול ציון הגמר (לתלמידים שהחלו לימודיהם בחוג מתשנ"א עד תשנ"ג)

	משקל
מבוא לסוציולוגיה	2 נק'
מבוא לאנתרופולוגיה	2 נק'
יסודות הפסיכולוגיה החברתית	2 נק'
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	2 נק'
מבואות כלליים	2 נק' (כל 4 ש"ס)
קורס/י הרחבה בחברה הישראלית	2 נק'
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 נק'
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	3 נק'
שיטות מחקר	3 נק'
ניתוח נתונים בעזרת המחשב/ש"מ איכותיות	3 נק'
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 נק'
קורסי בחירה	3 נק' (כ"א)
קורסי תשתית	3 נק' (כ"א)
סמינרים	4 נק' (כ"א)

שקלול ציון הגמר (לתלמידים שהחלו לימודיהם בחוג מתשנ"ד ואילך)

	משקל
מבוא לסוציולוגיה	2 נק'
מבוא לאנתרופולוגיה	2 נק'
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	2 נק'
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	2 נק'
מבואות כלליים	2 נק' (כל 4 ש"ס)
קורס/י הרחבה בחברה הישראלית	2 נק'
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 נק'
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	3 נק'
שיטות מחקר	3 נק'
ניתוח נתונים בעזרת המחשב/ש"מ איכותיות	3 נק'
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 נק'
קורסי בחירה	3 נק' (כ"א)
קורסי תשתית	3 נק' (כ"א)
סמינרים	4 נק' (כ"א)

הצעה לתוכנית לימודים ע"פ הסמסטרים

מסלול חד-חוגי

שנה א'

סמסטר א'

מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	3
מבוא כללי*	4
	15

סמסטר ב'

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
3 קורסי תשתית	9
	13

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- ציון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה, והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות.
- תלמיד זכאי להשתתף בקורסי התשתית לאחר שהשיג ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח, לפי דרישת המורה.

שנה ב'

סמסטר ג'

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3
שיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
מבוא כללי*	4
	14

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

השלמת כל הקורסים בשנים א'+ב':
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה
מבוא לסטטיסטיקה
4 קורסי תשתית
שיטות מחקר
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר ד'

קורס/י הרחבה בחברה הישראלית*	4
תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	3
ניתוח נתונים בעזרת המחשב/ש"מ איכותיות	3
קורס בחירה	3
	13

סמסטר ה'/ו'

סמינרים	7-8
3 קורסי בחירה	9
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3
	19-20
סה"כ	74-75

---

* ניתן ללמוד בכל סמסטר.

מסלול דו-חוגי

שנה א'

סמסטר א'

מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	3
	11

סמסטר ב'

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
2 קורסי תשתית	6
	10

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- ציון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה, והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות.
- תלמיד זכאי להשתתף בקורסי התשתית לאחר שהשיג ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח, לפי דרישת המורה.

שנה ב'

סמסטר ג'

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3
שיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
	10

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג':
השלמת כל הקורסים בשנים א'+ב':
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים
של מדעי-החברה
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
3 קורסי תשתית
שיטות מחקר
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר ד'

קורס/י הרחבה בחברה הישראלית/מבוא כללי*	4
תאוריה סוציולוגית בת-זמנו	3
ניתוח נתונים בעזרת המחשב/ש"מ איכותיות	3
	10

סמסטר ה'/ו'

סמינר	3-4
2 קורסי בחירה	6
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3
	12-13
סה"כ	53-54

---

* ניתן ללמוד בכל סמסטר.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

מטרת המסלול עידוד מספר מצומצם של תלמידים מצטיינים בשנים א'+ב' לתואר הראשון להצטרף למסלול התואר השני כבר בשנתם השלישית. במקביל יסיימו את חובות התואר הראשון ומשך לימודיהם לתואר השני יקוצר.

1. התלמידים ייבחרו בתום שנה ב' מתוך בעלי ממוצע הציונים הגבוה ביותר בקורסי החובה:
   מבוא לסוציולוגיה
   מבוא לאנתרופולוגיה
   מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
   מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
   שיטות מחקר
   תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
   תאוריה סוציולוגית בת-זמננו
   ניתוח נתונים בעזרת המחשב או שיטות איכותיות
   כן יופעל שקול דעת ביחס להשגים של התלמידים בקורסים נוספים כמו קורסי תשתית, בחירה וסמינרים.

2. התלמידים יהיו פטורים מהקורסים הבאים במסגרת לימודי התואר הראשון (במסלול החד-חוגי והדו-חוגי):

2 קורסי בחירה	6	ש"ס
סמינר אחד	3	ש"ס

3. תוכנית הלימודים של תלמידים אלה בשנה ג' ללמודי התואר הראשון תהיה, לפיכך:

א. <u>מתוך תוכנית התואר הראשון</u>
   סוציולוגיה של החברה הישראלית
   ישומי מחשב במדעי-החברה
   סמינרים, קורסי בחירה (בהתאם למסלול הלימודים: חד-חוגי או דו-חוגי).

ב. <u>מתוך תוכנית התואר השני</u>

תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6	ש"ס
סטטיסטיקה ל-מ.א. - ב'	3	ש"ס
קורס בשיטות מחקר ל-מ.א.	2-3	ש"ס (כפוף לד"מ)
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2	ש"ס (כפוף להשלמת הקורס: סוציולוגיה של החברה הישראלית)
סמינר מ.א.	<u>3</u>	<u>ש"ס</u>
סה"כ	16-17	ש"ס

4. תלמיד שלא ימשיך לתואר שני לאחר לימודי שנה ג' יקבל תואר ראשון רק לאחר שיעמוד בהיקף השעות הנדרש ממסלול לימודיו (חד-חוגי או דו-חוגי).
   היקף שעות קורסי התואר השני אשר ישוקללו במסגרת חובות התואר ראשון יהיה: 3 ש"ס סמינר מ.א. - במשקל של 4 נקודות, ו-6 ש"ס מתוך לימודי התואר השני - במשקל של 6 נקודות.

5. תוכנית הלימודים במסלול המיוחד לתואר השני זהה לזו של התלמידים הרגילים, אולם תלמידי המסלול המיוחד, ישתתפו במסגרת סמינר "Honors" ב"קריאה מודרכת", או ב"פרויקט מחקר". השתתפות זו תזכה אותם ב-3 ש"ס. מכסת השעות במסלול המיוחד היא 37 ש"ס.
   ההשתתפות במסגרת זו, תהיה פתוחה גם בפני תלמידים מצטיינים, שאינם תלמידי המסלול המיוחד לתואר שני, אך ממוצע ציוניהם, לאחר שהשלימו לפחות 12 ש"ס, הינו 85 לפחות.

תוכנית דו-חוגית: סוציולוגיה -ניהול

מרכז: ד"ר יהודה שנהב

מכסת הלימודים בתוכנית היא 119 ש"ס מהן 60 ש"ס בחוג לסוציולוגיה ו-59 ש"ס בפקולטה לניהול לפי הפירוט להלן.

במסגרת החוג לסוציולוגיה

שלב א'

קורסי חובה:

מבוא לסוציולוגיה	4 ש"ס
מבוא לאנתרופולוגיה	4 ש"ס
יסודות הפסיכולוגיה החברתית	3 ש"ס
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים במדעי החברה	3 ש"ס

מבואות כלליים או קורסי הרחבה בחברה הישראלית:*
כל תלמיד חייב ב-4 ש"ס מתוך רשימת מבואות כלליים או מרשימת קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית.

תנאי מעבר לשלב ב':
ציון ממוצע 70 במבוא לסוציולוגיה, במבוא לאנתרופולוגיה ובמקורות היסטוריים ואינטלקטואליים במדעי-החברה.

שלב ב'

קורסי חובה:

		דרישות מוקדמות
שיטות מחקר	4 ש"ס	מתמטיקה לניהול מבוא לסטטיסטיקה (בניהול)
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 ש"ס	
סדנא לתלמידי סוציולוגיה-ניהול ב'**	3 ש"ס	

קורסי תשתית:***

		הערות
תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	3 ש"ס	
סוציולוגיה תעשיתית	3 ש"ס	
2 קורסי תשתית נוספים	6 ש"ס	מתוך רשימת קורסי התשתית של החוג

---

* ניתן ללמד בכל אחד מהשלבים.

** *לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני תשנ"ה וחייבים עדיין בסדנא. ישתתפו בתשנ"ה* בקורס "שביתות בישראל" במסגרת החוג ללימודי עבודה.

*** ניתן ללמד לאחר עמידה בהצלחה במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח, לפי דרישת המורה.

תנאי מעבר לשלב ג'
עמידה בהצלחה בכל קורסי החובה בשלבים א' ו-ב' ובכל קורסי התשתית.

שלב ג'

קורסי חובה:		דרישות מוקדמות
ניתוח נתונים בעזרת המחשב	3 ש"ס	שיטות מחקר
שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	2 ש"ס	ניתוח נתונים בעזרת מחשב
תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	3 ש"ס	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
2 קורסי בחירה מתוך רשימת קורסי הבחירה בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	6 ש"ס	

שלב ד'

שני סמינרים סמסטריאליים, אחד לפחות בתחום ההתמחות ע"פ אישור מרכז התוכנית		ע"פ דרישה ספציפית הנקבעת ע"י המרצה בכל סמינר
או: סמינר שנתי בתחום ההתמחות	6-7 ש"ס	
וסמינר סמסטריאלי/קורס בחירה		
סה"כ	60-61 ש"ס	

במסגרת הפקולטה לניהול

		דרישות מוקדמות
מתמטיקה לניהול	4 ש"ס	
מבוא לסטטיסטיקה	3 ש"ס	מתמטיקה לניהול*
סטטיסטיקה לניהול	3 ש"ס	מבוא לסטטיסטיקה
מושגי יסוד בכלכלה	4 ש"ס	מתמטיקה לניהול
מיקרו כלכלה לניהול	2 ש"ס	מושגי יסוד בכלכלה
מבוא לארגון וניהול	3 ש"ס	יסודות הפסיכולוגיה החברתית (בחוג לסוציולוגיה)
יסודות החשבונאות	4 ש"ס	
יסודות המימון	4 ש"ס	יסודות החשבונאות מושגי יסוד בכלכלה סטטיסטיקה לניהול
יסודות השווק	3 ש"ס	מושגי יסוד בכלכלה מבוא לסוציולוגיה יסודות הפסיכולוגיה החברתית (בחוג לסוציולוניה)
יסודות ניהול התפעול והייצור	3 ש"ס	מבוא לסטטיסטיקה
מבוא לטכנולוגיות מידע	2 ש"ס	
יסודות מערכות מידע	2 ש"ס	מבוא לטכנולוגיות מידע
מבוא לחקר ביצועים	4 ש"ס	מבוא לסטטיסטיקה
דיני עסקים	2 ש"ס	
פרויקט במנע"ס	3 ש"ס	קורס בהתאם לדרישת הפרויקט
קורסי בחירה	13 ש"ס	פירוט יתפרסם בידיעון הפקולטה לניהול
סה"כ	59 ש"ס	

---

* דרישה במקביל.

הצעה למהלך לימודים סוציולוגיה ניהול (120 ש"ס)

		שנה א'				שנה ב'				שנה ג'			
		סמסטר א'		סמסטר ב'		סמסטר א'		סמסטר ב'		סמסטר א'		סמסטר ב'	
קבוצה	ש"ס	קורס	ש"ס	קורס	ש"ס	קורס	ש"ס	קורס	ש"ס	קורס	ש"ס	קורס	ש"ס
מתמטיקה וסטטיסטיקה	19	מתימטיקה לניהול	4 נ	שיטות מחקר	4 ס			ניתוח נתונים כשלת מחצב	3 ס	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	2 ס		
		מבוא לסטטיסטיקה	3 נ	סטטיסטיקה לניהול	3 נ								
תורת הכלכלה	6			מושני יסוד בכלכלה	4 נ	מיקרו כלכלה לניהול	2 נ						
לימודי ארגון	9			מבוא לארגון וניהול	3 נ	תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	3 ס						
						סוציולוגיה תעשייתית	3 ס						
לימודי סוציולוגיה	29	יסודות הפסיכולוגיה החברתית	3 ס			תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 ס	תאוריה סוציולוגית בת זמנו	3 ס				
		מקורות היסטוריים ואינטי במדהיה	3 ס										
		מבוא לסוציולוגיה	4 ס	2 קורסי תשתית	6 ס			סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ס				
		מבוא לאנתרופולוגיה	4 ס										
יסודות מתקציוניים במנהל עסקים	14							יסודות החשבונאות	4 נ	יסודות המימון	4 נ	יסודות ניהול התפעול והייצור	3 נ
								יסודות השיווק	3 נ				
מערכות מידע וחקר ביצועים	8	מבוא לטכנולוגיות מידע	2 נ	יסודות מערכות מידע	2 נ	מבוא לחקר ביצועים	4 נ						
דינים ומיסים	2			דיני עסקים	2 נ								
לימודי בחירה	23							מבואות כלליים	4 ס	קורסי בחירה	5 ס	קורס בחירה	3 ס
										קורסי בחירה	5 נ	קורסי בחירה	6 נ
						קורסי בחירה	2 נ						
סמינרים ולימודים מסכנים	9									סמינר בסוציולוגיה מרוייקט בנעיס (או בסמי ב')	3 ס 3 נ	סמינר בסוציולוגיה מרוייקט בנעיס (או בסמי א')	3 ס 3 נ
ניהול	59												
סוציולוגיה	60												
סה"כ ש"ס	119		23		24		27		20		20		18

<u>מפתח</u>: נ - ניהול, ס - סוציולוגיה

תקנות החוג

1. במהלך הלימודים לתואר ראשון, רשאי תלמיד להגיש 3 ערעורים על תוצאות בחינה. ערעור שיתקבל לא יימנה.

2. תלמיד רשאי לערער על ציון תוך שבועיים מיום פרסום תוצאות הבחינה. לפני הגשת ערעור על ציון בחינה, מומלץ לקבל צילום מחברת הבחינה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'.

3. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודות סמינריוניות) - היום האחרון לסמסטר. תלמיד אשר לא ימלא חובות הקורס במועד ידווח לו ציון "לא זכאי להבחן" (סימול 240).

4. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מחודש לפני תום סמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה.

5. לא ניתן לשפר ציון לאחר שהתלמיד למד קורסים מתקדמים באותו תחום או בתחומים קרובים.

6. כל קורס בלימודי מבואות בכליים וקורסי הרחבה בחברה הישראלית יחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר.

7. תנאי מוקדם להשתתפות תלמידים מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה בקורסים בחוג, עמידה בהצלחה במבוא לסוציולוגיה ובמבוא לאנתרופולוגיה. השתתפות בקורסים מתקדמים בחוג מותנית במלוי דרישות הקדם.

8. <u>קורסים חופפים</u>

תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".
כל תלמיד חד-חוגי חייב ללמוד 106 ש"ס לפחות. תלמיד שקיבל פטור ע"ס קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור.
תלמיד דו-חוגי שקיבל פטור בגין קורסים חופפים חייב להשלים במסגרת החוג מכסה של 49 ש"ס לפחות, מתוך קורסי התשתית, הבחירה או הסמינרים.
למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

חטיבות

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה מציע לתלמידי חוגים בפקולטה ומחוצה לה שתי תכניות של לימודי חטיבה.
על-מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תוכנית הלימודים, מתבקש התלמיד לקרוא את תוכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה. על תלמיד חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנת החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

<u>תנאי קבלה לחטיבות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה</u>
ממוצע 70 בקורסים הבאים, ובתנאי שהציון בכ"א מהם "עובר" לפחות:
מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה (אינם נחשבים במנין שעות החטיבה) וכן - אחד מבין הקורסים:

- מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
- מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
- שיטת המשפט הישראלי
- מבוא ללוגיקה
- מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית
- מבוא למימשל
- מבוא לתולדות המחשבה המדינית
- מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

מספר המתקבלים לחטיבה המורחבת מוגבל. יתקבלו בעלי ההישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בדרישות הקדם לעיל.

א. **<u>חטיבת</u>** (הקף: 16 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)
<u>שלב א'</u>: השלמת מבוא נוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה) 3 ש"ס
<u>שלב ב'</u>: תאוריות סוציולוגיות קלאסיות 3 ש"ס ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
2 קורסי תשתית 6 ש"ס ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
<u>שלב ג'</u>: סוציולוגיה של החברה הישראלית 3 ש"ס ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'

ב. **<u>חטיבת מורחבת</u>** (הקף: 32 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)
<u>שלב א'</u>: השלמת מבוא נוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה) 4 ש"ס
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים במדה"ח 3 ש"ס
<u>שלב ב'</u>: שיטות מחקר 4 ש"ס ד"מ: מבוא לסטטיסטיקה
3 קורסי תשתית 9 ש"ס ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות 3 ש"ס ד"מ: מבוא לסוציולוגיה מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות היסטוריים ואינטל' במדה"ח
<u>שלב ג'</u>: סוציולוגיה של החברה הישראלית 3 ש"ס ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'
תאוריה סוציולוגית בת זמננו 3 ש"ס ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'
קורס בחירה 3 ש"ס ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'

תוכני השיעורים

מבוא לסוציולוגיה

הקורס מציג גישות שונות להבנתה של המציאות החברתית ולדרכי כינונה בטקסטים סוציולוגיים. מתוך ראיה בקורתית, ידגיש הקורס את אופן מיסודן של תופעות חברתיות ואת השפעתן על בני האדם, תוך שימת דגש על הרקע הפילוסופי שהביא להתפתחותה של הסוציולוגיה ולמקומה בתרבות המערב. בתחילת הקורס יוצגו ארבע קונספציות אלטרנטיביות על מהותו של הסדר החברתי. קונספציות אלו תשמשנה צוהרים דרכם תערך התבוננות על מושגי יסוד כגון: ריבוד, סוציאליזציה, סטיה, חנוך, ארגונים, שוק העבודה, הארגון הפוליטי ומושגים נוספים.

הפגישות הראשונות של התרגיל תוקדשנה לקריאה מודרכת של טקסטים ולהדרכה בכתיבת רפרט.

מבוא לאנתרופולוגיה

מקורות האנתרופולוגיה החברתית, גישות תאורטיות שונות, הניתוח המוסדי (יודגם בניתוח המשפחה, הכלכלה והשלטון), טקסים ואמונות, סמלים, תהליכי שינוי, שיטות מחקר.

הפגישות הראשונות של התרגיל תוקדשנה לקריאה מודרכת של טקסטים ולהדרכה בכתיבת רפרט.

חובות התלמיד: קריאת מקורות (חלקם הגדול בשפה האנגלית), הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס.

מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה

מטרתו של הקורס הינה להציג בפני התלמידים בעיות ודילמות מרכזיות, וכן סוגיות יסוד, העומדות בבסיס ההגות של מדעי החברה. דגש מיוחד יושם על הקשר בין הקונטקסט ההיסטורי-חברתי לבין התפתחותם של הרעיונות.

ידונו סוגיות, כגון "חרות מול שויון"; "דימוי מול מציאות"; "חברה מול יחיד" כפי שהן מתגלמות, לדוגמא, בהיסטוריה של הנאורות; בהתפתחות המדעים; במורשת המהפכה הצרפתית; ובכנונן של חברת השוק והמדינה המודרנית.

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים

<u>סטטיסטיקה תיאורית</u> - לוחות, הצגות גרפיות, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן, שימוש בלוחות ההתפלגות הנורמלית, מקדם המתאם וקוי רגרסיה.

<u>הסתברות</u> - מושגים בסיסיים.

<u>הסקה סטטיסטית</u> - שיטות דגימה, משפט הגבול המרכזי לממוצע ולפרופורציה. רווחי סמך ובדיקת השערות סטטיסטיות לפי מדגם מקרי על הממוצע (שונות ידועה ושונות לא ידועה) ועל פרופורציה, ולפי שני מדגמים מקריים על הפרש ממוצעים (שונויות ידועות ולא ידועות) ועל הפרש פרופורציות. מבחן X^2 לאי-תלות.

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

תורות עיקריות בחשיבה הסוציולוגית הקלאסית, לרבות אלה של קומט, טוקוויל, מרקס, דורקהיים, ובר, זימל, פארטו, ומיד. הקורס יתמקד הן בתרומה הסובסטנטיבית לניתוח החברה בת-זמננו (כגון, האבחונים של משברי המודרניזציה והדמוקרטיזציה ובכלל זה תופעות הנכור, האנומיה, מלחמת המעמדות, כריזמה והביורוקרטיזציה) והן בבעיות המתודה הסוציולוגית, דהיינו, הגדרת מהותו של ההסבר הסוציולוגי (כגון התפישה של היחס בין היחיד והחברה; מהות הסדר החברתי; הקונפליקט; השנוי והמסוד החברתיים).

חובות התלמיד: הגשת תרגיל בכתב או בחינת ביניים (ע"פ דרישת המרצה) ובחינה בסוף הסמסטר.

תאוריה סוציולוגית בת זמננו

הקורס יסקור את הגישות והאסכולות המרכזיות של התאוריה הסוציולוגית בימינו שהתפתחו בחצי השני של המאה ה-20 בארה"ב ובמערב אירופה. בין היתר יידונו: הגישה הפונקציונלית, תורת הפעולה הרציונלית, האינטראקציוניזם הסימבולי, ותאוריות מקרו דינמיות: נאו-מרקסיזם ונאו-ובריאניות, הסטרוקטורליזם הצרפתי ותורת השדה.

חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשיעור, הגשת תרגיל בכתב או בחינת ביניים (ע"פ דרישת המרצה) ובחינה בסוף הקורס.

סוציולוגיה של החברה הישראלית

הקורס דן בהיבטים שונים של החברה הישראלית. ינתן דגש על השפעתם של גורמים פוליטיים, תרבותיים והסטוריים כאמצעי להבנת המציאות. מבין הנושאים שידונו בקורס: קוי היסוד שהדריכו כינונה של חברה חדשה; מערכת היחסים שבין מדינה לחברה; מהותה של הדמוקרטיה הישראלית; אופים המיוחד של יחסי צבא-חברה; מקומה של הדת בישראל; המערכת הריבודית, ומבנה ההזדמנויות, הבעיה העדתית והקונפליקט הלאומי בין יהודים לערבים

חובות התלמיד: הגשת עבודה (30%) ובחינה סופית (70%).

שיטות מחקר

הקורס יעסוק ביסודות החשיבה המדעית הפוזיטיביסטית ובעקרונות הבסיסיים של מחקר במדעי החברה. הוא יכלול דיון במחקר ותאוריה, תכנון מערך מחקר, בנית כלי מחקר והדרך לבחינת יעילותם, קשר בין משתנים וניתוח סיבתיות, מערכת רב משתנית, דגימה, שיטות לאיסוף נתונים, תשימש בספריה לצרכי מחקר. הקורס יסה גם לעמוד על ההבדלים בין תבנית החשיבה הפוזיטיביסטית וצורות חשיבה אלטרנטיביות.

תנאי מוקדם להשתתפות בקורס: עמידה בחובות שנה א' ומבוא לסטטיסטיקה

חובות התלמידים: השתתפות בשיעורים ובתרגילים, הגשת תרגילים ובחינה מסכמת.

ניתוח נתונים בעזרת המחשב

הקורס יעסוק במספר שיטות בסיסיות לניתוח כמותי: מדדי קשר בין משתנים ברמות מדידה שונות; רגרסיה ומתאם; בדיקת השערות; ניתוח רב משתני- מקום על משתנים בעזרת לוחות; מתאמים חלקיים ורגרסיה מרובה. במסגרת הקורס תינתן הדרכה לשימוש במחשב (SPSS);התלמידים יתרגלו את השיטות השונות בעזרת המחשב על מאגר נתונים קיים.

שיטות מחקר איכותניות

השיעור משלב דיון בתיאוריה המנחה את המחקר האנתרופולוגי-חברתי עם עבודת שדה מעשית וכתיבת עבודה. התלמיד יבחר בנושא למחקר, ויתרגל הסתכלות ורישום, עיבוד וניתוח.

כלכלה וחברה

הקורס סוקר גישות עיקריות בסוציולוגיה כלכלית. הקורס מתמקד בסוגיות כגון: היחסים בין המדינה לכלכלה, ושיזור פעילות כלכלית במבנה חברתי ותרבותי. בנוסף יבחנו: תיאוריות סוציולוגיות של שוק; אנתרופולוגיה של צרכנות; הכלכלה השולמית ומדיניות ממשלתית; כלכלה פוליטית ומבנה תעשייתי; תחרות מתואמת; דילמות של המדינה כיום רב-מימדי; משטרים פוליטיים-כלכליים; שדה ארגוני והשדרות; סוציולוגיה של שוק המניות; השוק ורשתות תלות ותחרות; רשתות חברתיות, תלות משאבית ויחסים בין ארגוניים; נטיה ליומות, פעולה מוסדית ושליטה פוליטית.

חובות התלמיד: השתתפות פעילה, ובחינה.

פוליטיקה וחברה

מטרת הקורס לאפשר למשתתפיו הכרות ראשונית ובסיסית עם תחום הסוציולוגיה הפוליטית, תחום העוסק בקשר שבין חברה ופוליטיקה. הקורס יבחן פרספקטיבות תאורטיות מרכזיות ומושגי יסוד בסיסיים. ידונו בו צורות בסיסיות של התארגנות פוליטית ומקומן של קבוצות שונות בעשיה הפוליטית.

חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשיעור ובחינת סיום.

יסודות הפסיכולוגיה החברתית

הקורס יעסוק באופן בו משתלב הפרט בסביבתו החברתית, בהתנהגותו החברתית של הפרט, ובהשפעת הסביבה החברתית על ההתנהגות. בין הנושאים פעולה בצוותא, דפוסי התנהגות בקבוצה; החברה והפרט; עמדות ודעת קדומות. יוצגו מספר גישות ותאורטיות שמאפשרות התיחסות לנושאים העיקריים.

חובות התלמיד: המשך שלושה תרגילים בכתב ושתי בחינות.

תרבות וחברה
סקירה של הגישות, המושגים, האסכולות והפרובלמטיקות העיקריות אשר התפתחו בחקר הסוציולוגי של התרבות. הדגש ישם על ההתפתחויות החשובות בתחום זה בשני העשורים האחרונים, ואלה יועברו דרך הטקסטים הבולטים והמדוברים ביותר בתקופה זו.

משפט וחברה
הקורס יתמקד בניתוח המערכת המשפטית ואופי החשיבה המשפטית, תוך העלאת סוגיות סוציולוגיות כגון נגישותן של קבוצות שונות למערכת המשפט ולטובין משפטיים, אפשרות השימוש בחוק כאמצעי לשינוי חברתי מחד, וכמנגנון המעניק יחסי כח ואי-שוויון מאידך, והקשר בין חוק כמנגנון שליטה וכמערכת ידע מקצועי
חובות התלמיד: השתתפות פעילה, הגשת תרגיל בכתב ובחינה סופית.

מרחב וחברה
הגדרת המשפחה ומאפייניה הבסיסיים בחברות שונות. שלבים בהתפתחות המשפחה; בחירת בן-זוג, הולדה וסוציאליזציה, הורים וצאצאים בגיל ההתבגרות, הקן המתרוקן, הזוג המזדקן. משבר במשפחה: שכול, אלמנות, גרושין. הרהורים על עתידה של המשפחה. המשפחה בישראל.
חובות התלמיד: הגשת תרגיל, עמידה בבחינת סיום.

סביבה וחברה
הקורס עוסק בדגמים ובתהליכים של ארגון החיים החברתיים במרחב, תוך התמקדות על המרחב העירוני. בין הנושאים שידונו: תפיסות תרבותיות של המרחב, ויקת גומלין בין המרחב והארגון החברתי, עיר ועירוניות כאורח חיים, תהליכי הבנייה של המרחב העירוני.

תיאוריות סוציולוגיות של ארגונים
הקורס יאמץ ראיה היסטורית של ארגונים ושל תאוריות ארגוניות. לאחר סקירת תהליך צמיחת הארגונים התעשייתיים הגדולים נבחון את הפרספקטיבות השונות לחקר ארגונים ואת הקשר החברתי מתוכן צמחו בנוסף לתאוריות הניהוליות, הפוליטיות, המוסדיות והאקולוגיות, נתוודע גם לתאוריות הפמיניסטיות לחקר ארגונים.

חינוך וחברה
הקורס יסקור את הזיקה של ארגוני החינוך למימסדים אחרים בחברה כמו הכלכלה, הפוליטיקה, הדת והמשפחה. ייבחן אופים המיוחד של בתי הספר כארגונים מסועפים, שעניינם העסקה, הוראה, מיון, הכוונה והצבה של תלמידים במעגרים החברתיים השונים ובמדרג הריבודי בכל מגזר. תיבחן ההשקפה שמערכת החינוך נחשבת ככלי העיקרי להבטחת שוויון בחברה ולקשיים הכרוכים בהמשמת ערך זה. בהקשר זה ידון הקשר שבין תורשה, סביבה, חינוך ורכישת סטטוס בחברה הישגית.

ריבוד ואי-שיוויון
מושגים ותאוריות אודות אי השוויון והרבוד החברתי. ניתוח משווה של סיסטמות רבודיות היסטוריות. בעיות עיקריות בחקר אי שוויון בחברה המודרנית. הפולמוס הסוציולוגי סביב בעיות אלו.
חובות התלמיד: בחינה בסוף הקורס.

סוציולוגיה של הרפואה
יישום תאוריה ומחקר סוציולוגיים להבנת תופעות של חולי וארגון הטיפול הרפואי. הקורס יעסוק בשלושה הבטים עקריים: הגדרות חברתיות של בריאות וחולי ויחסי מטופל - נותן שרותים בתחום הרפואה; מדידת תחלואה ותמותה והתפלגות בחברה; ארגון הטיפול הרפואי בחברה.
חובות התלמיד: בחינת סוף סמסטר (מבחן בית)

סוציולוגיה סביבתית

הסוציולוגיה הסביבתית עוסקת בניתוח התלות ההדדית בין הסביבה הפיזית (הטבעית והבנויה) לבין תהליכים, ארגון והתנהגות חברתיים. הגישה התיאורטית המרכזית בתחום זה ("האקולוגיה האנושית החדשה") שואפת למשג השפעות גומלין אלה תוך מיתון הדגש האנתרופוצנטרי (הדגשת יחודיות החברה האנושית) הקיים ברב התיאוריות החברתיות. מתוך פרספקטיבה זו יידונו סוגיות רלבנטיות שונות, כגון השפעת צמיחה, תיעוש וטכנולוגיה על הסביבה; ניצולם של מקורות אנרגיה; הערכת סיכונים אקולוגיים; עמדות והתנהגות בתחום הסביבה; תנועות חברתיות; מדיניות וכלכלה פוליטית בתחום הסביבה, ועוד.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה בדיונים ובשיעורים; מבחן בית.

תבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה

בקורס יוצגו תאוריות מרכזיות שנסבירות הגירה, וכן מחקרים אמפיריים שנערכו בנושא זה מתוך פרספקטיבה סוציולוגית ואנתרופולוגית. במהלך הקורס יידונו מגוון סוגיות הקשורות בהגירה מנקודת המבט של החברות הקולטות ומנקודת מבטם של מהגרים; כגון: גורמי הגירה ותנאי הגירה; יחסי גומלין בין קבוצות מהגרים שונות וכן בין מהגרים לבין ותיקים, והשפעתם על המבנה החברתי של החברה הקולטת; דפוסי קליטה, הבטים שונים של הסתגלויות מהגרים, שלבים ודרגות בתהליך ההסתגלות, קשיים ובעיות ביחס להסתגלות.

דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה

הקורס ידון במושגי היסוד ובנושאים המרכזיים המעניינים בבסיס הדמוגרפיה החברתית. יידונו תהליכי אוכלוסיה כגון: תמותה, ילודה, הגירה עם הדגשת תהליכים הקשורים למשפחה. ייסקרו דפוסי משואין, גירושין ועבודה.

סוציולוגיה של השפה

הקורס יעסוק ביחסי שפה, זהות ושווקים חברתיים, ותוצגנה הגישות הסוציולוגיות והסוציו-לינגוויסטיות הדומיננטיות בתחום חדש זה של מחקר ועיון. במיוחד תודגשנה האפשרויות לחשוף באמצעות חקר הפעילות הלשונית תהליכים רבודיים ושסעים חברתיים-תרבותיים. מן הנושאים המרכזיים בקורס: סמני לשון, דו-לשוניות, הון לשוני.

אנתרופולוגיה של החזקנות

מבנה הדעת הסוציו-אנתרופולוגי על הזיקנה ועל מחזור החיים; תהליכים, מבנים ומעברים; השפות המושגיות השונות להבנת זיקנה; בחינה ביקורתית של תאוריות המתייחסות לזיקנה; זיקנה כמושא תרבותי; תופעות תרבותיות המכוננות זיקנה; זיקנה וזקנים.
חובות התלמיד: הגשת רפרט ובחינת סיום

ארגונים חינוכיים וסביבתם החברתית

במהלך הקורס ינותח מערך הקשרים של מוסדות חינוכיים שונים עם סביבתם החברתית. בקורס ישולבו במידת הצורך הרצאות אורח על מבני חינוך שונים שינותחו אח"כ בצוותא ע"י התלמידים והמורה.

סוציולוגיה של המינים

הקורס יבחן את האופן שבו טופלו המינים (הבדלים בין המינים, כמו גם מקום הנשים בחברה) בתיאוריה ובמחקר הסוציולוגי. מול הגישות המסורתיות תיבחנה גישות אלטרנטיביות המוצעות ע"י תאוריות פמיניסטיות ובקורתיות.

סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית

השיעור יסקור ספרות העוסקת בשאלות מרכזיות בסוציולוגיה פוליטית. ביניהן: מדינה וחברה, יחסי מעמדות, תפקיד האידיאולוגיה בשינוי חברתי ואליטות חברתיות ופוליטיות.

גישות בסוציולוגיה של החינוך

השפעתן של גישות סוציולוגיות תאורטיות על תחומי המחקר בסוציולוגיה של החינוך. השיעור דן בשלוש גישות-פונקציונליזם, קונפליקט וסוציולוגיה פרשנית (אתנומתודולוגיה ופנומנולוגיה) - והשלכותיהן על התחומים הבאים: סוציאליזציה בבית הספר, הכתה ובית הספר כמבנים חברתיים, חינוך וריבוד חברתי, חינוך ושינוי חברתי.

תרבות משפטית ופוליטית בישראל

ניתוח המבנה המשפטי והפוליטי בישראל מהבטים שונים כולל התייחסות למושגים ומוסדות, כגון: שלטון החוק ורשות המשפט, שיטת הבחירות, שלטון דיכוי בשטחים והמשפט בקשר לכך, המבנה החוקתי של ישראל - חוקי יסוד ובג"צים, ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.

סוציולוגיה תעשייתית

הקורס נועד לשמש כמבוא כללי להכרת המבנה של החברה התעשייתית והתהליכית. הקורס בנוי משלשה חלקים: החלק הראשון מוקדש לרקע ההיסטורי הנעוץ בצמיחתה של החברה התעשייתית ושלבי ההתפתחות העיקריים שלה. החלק השני ידון במאפיינים העיקריים של החברה התעשייתית בת-זמננו, תוך שימת דגש על המבנה התעסוקתי - תעשייתי והמערכת הארגונית. החלק השלישי ידון במקומו של האדם העובד בחברה התעשייתית, בהיבטים של ערכים, שאיפות ותגמולים.

אקולוגיה תרבותית

מטרת הקורס להציג את הגישות והתאוריות העיקריות באנתרופולוגיה אקולוגית; לבחון בדרך ביקורתית את ישימותן של תאוריות ומושגים באנתרופולוגיה אקולוגית בחברות "פשוטות" ו"מורכבות"; לדון בהיבטים האקולוגיים העומדים על סדר היום הציבורי בעולם כולו, בעיקר נושאים כגון: סביבה וחשלות, סביבה ופיתוח, סביבה ותיעוש, Environmentalism, סביבה ומלחמה ושלום.

מיעוטים אתניים בשוק העבודה

הקורס ידון בשינויים שהתחוללו במעמדם ובתפקידם של מיעוטים אתניים בשוק העבודה הקפיטליסטי במאה ה-20, לאור הדינמיקה של ההתפתחות הקפיטליסטית; ממעבר של פועלים מהפריפריה למרכז, למעבר של הון מהמרכז לפריפריה מאז שנות ה-70. התיאוריות השונות שניסו להסביר את מעמדם ותפקידם של המיעוטים בשוק העבודה; תיאוריות כלכליות ניאו-קלאסיות, מבניות ומרקסיסטיות יהיו במרכז הדיון תוך בחינת ישימותן למעמדה של האוכלוסיה הערבית בשוק העבודה הישראלי.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה בכיתה, הצגת רפרט, ובחינת סיום.

עליתו וירידתו של המשק השיתופי: ניתוח כלכלי-פוליטי

כלכלה פוליטית - מהיו; דורות בעלות בעולם המערבי; יסודות המשק השיתופי בעולם ובישראל; צורות המשק השיתופי בעולם המערבי והקומוניסטי; צורות המשק השיתופי בישראל; אפיוני הכלכלה הפוליטית של המשקים השיתופיים; משברי המשקים השיתופיים ואופיים; שינוי התרבות הכלכלית בעולם: עידן ההפרטה; עתיד המשק השיתופי.

פרסום וחברה

מוסד הפרסום תפס בהדרגה במרוצת המאה הנוכחית מקום הולך וגדל בנוף התרבותי של החברה המערבית, ואף הפך לאחד מסימני ההיכר המובהקים שלה. אחרי סקירה קצרה של ההיבטים המוסדיים, הארגוניים והכלכליים של הפרסום, תועבר תשומת הלב לפרסומות עצמן - לתכנים, לרטוריקה, למסרים הגלויים והפחות-גלויים שלהן - במטרה לבחון את השלכותיהם על עיצוב החברה המערבית בת-זמננו.

שביבת וארגון בחברות פשוטות

הקורס יוקדש לדיון בסוגיות הבאות: כיצד מתייחסים העמים הראשוניים (איבדיאנים, אבוריג'ינלים, אוסטרלים, בושמנים, פיגמים וכד') לסביבה הטבעית ולניצול משאבים טבעיים? כיצד באות התיחסויות אלה לידי ביטוי במערכות ארגוניות, כלכליות וסימבוליות? האם למרות השוני ביניהם ותהליך התחדשות מתמיד בכל אחד מהם, ניתן לדבר בהכללה על פרספקטיבה אקולוגית ראשונית? אם-כן, מה יכול העולם המערבי ללמד מצנזה?
חובות התלמיד: השתתפות בשיעורים, הצגת רפרט בכתה ובחינת סיום.

חברות יהודיות מסורתיות

הקורס יעסוק בחברות היסטוריות מלפני העידן המודרני בארצות כגון: מרוקו, תוניסיה, תימן, עירק, מרכז אירופה. נושאים סוציולוגיים ישמשו לעיון בשדה היסטורי. הקורס מתמלץ לבעלי עניין בהיסטוריה יהודית.

Sociology of Science

The first semester of the course will consist of an introduction to the sociology of science organized around the theme: what are the social conditions for scientific progress? Readings will emphasize more recent debates (e.g. Bruno Latour, Michael Mulkay, David Bloor, Karin Knorr) within what can be described as a broad consensus. Students will select a current or historical case of scientific controversy to be the focus of a research project. The second semester will consist of presentations and discussion of current literature and work in progress.

ישומי מחשב במדעי החברה

בקורס זה יעשו התלמידים היכרות ראשונית עם המחשב והמחשב האישי בפרט. יוצגו בפני התלמידים מספר ישומים עיקריים של המחשב באמצעות תכנות ששימשן נמוך: עיבוד תמלילים, תקשורת, ניתוח נתונים, וניהול בסיס-נתונים. התלמידים יתרגלו את הנושאים במעבדת המקולטה.

מודרניות ופוסט-מודרניות

מתוך נקודת המבט של התפישות הפוסט-מודרניות העכשוויות יועמדו במבחן מושגים עיקריים של המודרניות והמודרניזם. ייבדקו התחומים והגבולות של "המודרניות" כמושג אנליטי. השיעור יסקור תאוריות סוציולוגיות אודות החברה המודרנית ותהליכי המודרניזציה, ולעומתן - בטויים שונים של חוסר נחת וסתירות תרבותיות ומבוכה. תידון השאלה: האם ובאיזו מידה מהווה הפוסט-מודרניות - סוף, תחילת הסוף, או סוף ההתחלה של המודרניות?

המעמד החדש

הפולמוס אודות עליתו של "המעמד החדש" בחברה המודרנית. המקורות הרעיוניים-אידיאולוגיים והרקע הסוציולוגי לפולמוס זה. בחינת תחומי ישום אפשריים של הקונצפט "מעמד חדש" וגבולות תקפו.
חובות התלמיד: עבודה סמיטריונית והשתתפות פעילה.

תאוריות סוציולוגיות של הפאשיזם

הסמינר יסקור במרספקטיבה היסטורית וביקורתית תאוריות מרכזיות של עלית הפאשיזם, ביניהן: ניתוח פונקציונליסטי, ניתוח מעמדי וניתוח היסטורי. יינתן דגש מיוחד על שיטות מחקר היסטוריות והשוואתיות.
חובות התלמיד: הגשת עבודה סמינריונית.

The Welfare State in Comparative and Historical Perspective

Historical and cross national variation in state provision for social welfare provides a natural experiment with which to develop and test theories of the relationship between social structure and political institutions. The course will survey major sociological theories of the historical development and international variation in welfare state formation, including social democratic, neo-Marxist, organizational state structures, and feminist approaches. The case of Israel will be used as empirical material for considering competing theories.

תרבות וטבע

הקורס עוסק בתפיסות תלויות-תרבות של הסביבה הטבעית ובגבול הנודד שבין טבע ותרבות בחברות שונות. מתוך פרספקטיבה השואתית בין-תרבותית זו, ננסה לזהות ולהבין את קשת ההתייחסות ל"טבע" בתת-תרבויות שונות בחברה הישראלית. הקורס כולל קריאה ודיון בכתבה של טקסטים אנתרופולוגיים שונים (לוי-שטראוס, סטרסרן, אינגולד ואחרים), ועבודה אישית המתבססת על ניתוח טקסטים תרבותיים ישראליים, לפי בחירת המשתתפים.

סוציולוגיה של הספורט

מטרת הסמינר לעסוק בארגון החברתי של הספורט בחברה המודרנית ולהתמקד בקשרי הגומלין של הספורט עם מוסדות חברתיים, דוגמת: חינוך, כלכלה, המשרכת הפוליטית ומערכת הריבוד. הנושאים ייחזו לאור תאוריות סוציולוגיות ומחקר אמפירי. חלקו הראשון של הסמינר יורכב מהרצאות ודיונים. חלקו השני יוקדש לעבודות מחקר של הסטודנטים.

עבודה בחברה התעשיתית

הסמינר יעסוק במגמות המאפיינות את החברה התעשיתית והפוסט-תעשיתית תוך בחינת תאוריות ומחקרים אמפיריים רלבנטיים. במהלך המפגשים ישם דגש על בחינת איפיוני המבנה התעסוקתי וכוח העבודה, מבנה ריבודי ואי-שוויון בין קבוצות חברתיות, וכן תופעות חברתיות ופסיכולוגיות חברתיות הקשורות בעבודה.
בחלק השני יוקדש הסמינר לעבודות שתיכתבנה ע"י הסטודנטים. קובצי נתונים יועמדו לרשות התלמידים לצורך הכנת העבודות.

עיונים בסוציו-ביולוגיה

מטרת הסמינר לפתוח בפני התלמיד שער לדרך חשיבה חדשנית במדעי-ההתנהגות. ונחילה נדון בהסברים שהסוציו-ביולוגיה מציעה להתנהגות בעלי-חיים. בשלב שני, נבדוק באיזו מידה ניתנת הסוציו-ביולוגיה לישום לגבי התנהגות אנושית. לבסוף ננסה לשלב הסברים סוציו-ביולוגיים ותאוריות מקובלות בסוציולוגיה להבנת תחומי התנהגות אנושית, כגון: מיניות, סוציאליזציה, תוקפנות וטריטוריאליות.

תיחדות הישראלית

הסמינר יעסוק בברור אתנוגרפי-אמפירי על טיב גוונים שונים ביהדות הישראלית. המשתתפים יקראו חומר רלבנטי קיים, על יסודו יוסחו בעיות מתוחות, וישתדלו לברוך על-פי מחקרים תצפיתיים קצרים משלהם.

קומוניקציה פוליטית

הסמינר יסקור גישות בסיסיות בתיאוריה ובמחקר של תהליכי העברתה של תקשורת פוליטית וחלקה בעיצוב תהליכים חברתיים-פוליטיים.
חובות התלמיד: הגשת רפרט וכתיבת עבודה סמינריונית שתהיה מבוססת על מחקר אמפירי.

קהילה כמושג חברתי

מקורותיהם של מושגים חברתיים; מושגים כעובדות חברתיות; הדינמיקה של כינון מושגים חברתיים; מושגים חברתיים כפריטי תרבות; מושג "הקהילה" בספרות הסוציו-אנתרופולוגית; קהילה כמושג עממי. הסמינר יבקש לעקוב אחרי תהליכים של יצור מושגים חברתיים בכלל ומושג "הקהילה" בפרט בשדות אתנוגרפיים בישראל.

סוציולוגיה והסטוריה

הסמינר יעסוק ביחסים בין התפיסה הסוציולוגית והתפיסה ההסטורית. ביחס לתאוריה בין שתי הגישות בהתקרבות שחלה בין הדיסציפלינות במחצית המאה ה-20 בהסטוריה החברתית ובסוציולוגיה ההסטורית. נדגים שימוש בתפיסה הסטורית לניתוח סוציולוגי של תהליכי שינוי ושימושים במודלים ובמושגים סוציולוגיים לניתוח הסטורי.

פוליטיקה עירונית

הסמינר יעסוק בגישות שונות לחקר הפוליטיקה העירונית. הנושאים שידונו בקורס: יחודיות הפוליטיקה העירונית, עיצוב מדיניות ברמה המקומית, טיפוסי משטרים עירוניים.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה, הגשת רפרט והגשת עבודה סמינריונית.

אקולוגיה: חיבטים חברתיים

המונח "חברה שניתן לקיימה" מסמל כיוון עתידי של התפתחות חברתית, כלכלית טכנולוגית ומדעית המאפשר האטה ואף עצירה של תהליך התמוטטות המערכת האקולוגית העולמית, מבלי לפגוע בהמשך הפתוח והצמיחה, וברווחה החברתית. מה תהיה דמותה של חברה שניתן לקיימה? אילו שנויים חברתיים כלכליים ופוליטיים נחוצים להגשמתה? כיצד ניתן לערוך שנויים אלה, ואילו קורבנות יידרשו מכולנו? שאלות אלה יעסיקו אותנו בסמינר זה.
חובות התלמיד: הגשת רפרט בכיתה ועבודה סמינריונית.

סמים והתמכרויות

הסמינר יעסוק בהיבטים החברתיים של התמכרויות ושימוש בסמים. הסמינר יסקור גישות עיקריות אחדות להסברת התופעות, וממצאים עיקריים, וידושף את המשתתפים לויכוחים העיקריים בתחום המדיניות.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה בדיונים, הגשת רפרט וכתיבת עבודה סמינריונית.

אינטראקציה סימבולית

תיאוריית האינטראקציה הסימבולית שבה ותופסת מקום מרכזי בחשיבה הסוציולוגית והפסיכולוגית-חברתית. הסמינר נועד לסקור ולנתח את מקורות התנופה המחודשת של התאוריה בעשור האחרון, את מעמדה הנוכחי ואת תחומי חישום המרכזיים שלה.

חובות התלמיד: הגשת רפראט בכתה (בקבוצות), עבודה סמינריונית.

הערכת תכניות חברתיות

דיון במתודולוגיה של הערכת התכנון, הביצוע, התוצאות והיעילות של תכניות חברתיות. סקירה בקורתית של מחקרי הערכה שנעשו בישראל בעשורים האחרונים. השתתפות בהערכת תוכנית חברתית המופעלת ע"י רשות ציבורית או וולונטרית באיזור תל-אביב.

חובות התלמיד: קריאת ביבליוגרפיה, השתתפות פעילה בדיוני הסמינר, ניתוח בקורתי של מחקר הערכה שפורסם בשנים האחרונות (הצגה בכתב ובע"פ), השתתפות בתכנון ובביצוע של מחקר הערכה (הצגת דו"ח ביניים ועבודה מסכמת בכתב ובע"פ).

פרופסיות: חקר מקרה של הרפואה

הסמינר יעסוק בידע וארגון כמקורות עוצמה והשמש בהם במסגרת הקונפליקט על יישום פרקטיקות. במהלך הסמינר יידונו הדפוסים של יצירת והגדרת ידע ומשתמש במקרה של הביו-רפואה לבחינת התנאים להשגת דומיננטיות. כמו-כן נדון במושג הפרופסיה ובשימוש בידע וארגון להגדרת גבולותיה וכמקור סמכות ברמות המקרו והמיקרו-חברתיות. כלים אלה ישמשו את התלמידים לבחינת עבודת הפרופסיה ומערכת היחסים בין פרופסיות במסגרת עבודות סמינריוניות.

סוגיות בתורת הקשר החברתי

במסגרת הסמינר נעיין במגדרת פרסומים שהמכנה המשותף שלהם, תרומתם לדיון בכמה מקושיות היסוד של הסוציולוגיה - מה מחבר בין בני-אדם? סולידריות מהי? כיצד היא מושגת בין פרטים וקבוצות? רשימת הקריאות תכלול חברים קלאסיים ובני-זמננו מהספרות הסוציולוגית-אנתרופולוגית ומתחומים סמוכים (כגון: פסיכואנליזה, תאוריה פמיניסטית וכיו"ב).

חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשיעורים, הגשת עבודה סמינריונית שתתבסס על ניתוח משני (Secondary Analysis) של טקס או אירוע חברתי שכבר תועד בספרות אתנוגרפית או לחלופין, על ניתוח של רישום אתנוגרפי מקורי של טקס או אירוע מעין זה.

יחסי דורות

ניתוח של יחסים בין הדורות מהיבטים שונים: מתחים בתוך המשפחה, מאבקים בתוך החברה והשפעתם על שינוי חברתי, יחסי דורות בספרות ובמיתולוגיה, יחסי דורות בתקופות שונות ובחברות שונות.

תריגות ומיניות מחיבט אנתרופולוגי

הסמינר יחקור את סמלי ותהליכי ההזדהות וההתנגדות של קבוצות שונות שנוכחותן שכיחה על אף ההגדרות החברתיות המקצות אותן לתחום של "קבוצות שוליים". נושאות סטיגמה. דוגמאות לכך משדה ההגירה והעדתיות, קבוצות דתיות לא ממסדיות, עובדי תעסוקות דחויות, קבוצות מחאה וכן משדה ההעדפות המיניות כגון: הפעילות החברתית של נשים וגברים הומוסקסואלים.

שינוי חברתי ופוליטי

הסמינר יסקור תאוריות ומתודות מרכזיות העוסקות בשאלת הגורמים למהפכה ולשינוי חברתי. ייתן דגש מיוחד לגישה ההיסטורית-השוואתית ולניתוח מעמדי.

חובות התלמיד: הגשת עבודה סמינריונית.

משפט ומשפטנים בישראל

ענינו של הסמינר ביצירת פרספקטיבה תיאורטית ומחקרית הבוחנת את מערכת המשפט בישראל מנקודת ראות המעמידה במרכז החקירה את המקצוע המשפטי. השאלות המשאלות מנקודת ראות זו עוסקות במבנה הריבודי של המקצוע, במנגנוני הפקוח על תנאי הכניסה לשדה המקצועי ותנאי ההשתתפות בו, באיתור הפרקטיקות והרעיונות המאפיינות קבוצות שונות בשדה מקצועי זה וביחסים בין הקבוצות השונות אותן נאתר. לשאלות אלו חשיבות בהבנת כוחי ודפסי התפתחות החוק בישראל מכיוון שהנחת יסוד העומדת לבחינה בסמינר זה היא שלכללי ההשתתפות בשיח המשפטי ישנן תוצאות חברתיות קונקרטיות.

טרנספורמציה חברתית - תמקרה של הקבוץ
הסמינר יעסוק בתאוריה של השנוי וכן בהשתנותן של ישויות חברתיות כולל הזיקה האוטופיאנית בפוסט-מודרניזם. על רקע זה ידון ותהליך השתנותו של הקבוץ בשנות ה-80 וה-90 ותיבחן שאלת הלקחים הכלליים של התנסות זו.

אי-שוויון בחינוך
הסמינר יעסוק בהיבטים שונים של אי-שוויון בחינוך העל-יסודי בישראל. נושאי הסמינר: (א) ההבחנה בין חינוך עיוני ומקצועי כבסיס להווצרות אי-שוויון. (ב) תכניות לימודים ואופני הוראה כגורם לאי-שוויון. (ג) הרפורמה בבחינות הבגרות והשלכותיה על אי-שוויון בחינוך.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה, הצגת רפראט והגשת עבודה סמינריונית אמפירית (לרשות התלמידים יעמוד מאגר נתונים).

קורסי הרחבה מתחום החברה הישראלית

התמורה בישוב היהודי בארץ ישראל בתקופת המנדאט
הקורס יעסוק בהיבטים היסטוריים סוציולוגיים של הישוב. השפעות יהודיות ודפוסים קהילתיים על בנוי לאום ומוסדות. מעמד הכחניות בציונות. יצירת מרכז פוליטי. הון ציבורי וכלכלה נתמכת. שסעים אידיאולוגיים בתקופת היישוב. יחסי חברה מדינה (המנדט) ריבוד ושוויון בתקופת היישוב. היבטים של התפתחות הסכסוך הישראלי ערבי והשלכותיו על היישוב.

קוי יסוד בהתפתחות הכלכלית של הישוב היהודי באי"י
הקניית ידע על התהליכים הכלכליים אשר התחוללו בישוב היהודי באי"י למן העליה הראשונה ועד לשנותיה הראשונות של המדינה ולערוך הכרה עם הגורמים השונים שפעלו בארץ והשפיעו על התפתחות המשק ועצובו.

תואר שני

יועץ: ד"ר אבי גוטליב

מטרות הלימודים

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בתאוריה ובשיטות המחקר והניתוח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה. לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ואמפיריים בעלי חשיבות דיסציפלינרית כללית; לטפח את הרגישות לבעיות החברתיות של החברה הישראלית על גוניה והבטיה השונים.

2. להכשיר סוציולוגים המעוניינים להשתלב בעבודה פרופסיונלית בתחומים שונים ממדיניות חברתית ועד לחקר דעת קהל (ראה בהמשך).

תנאי קבלה

1. רשאי להגיש מועמדותו מי שסיים לימודיו לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת בציון 80 ומעלה.
הלימודים מכוונים בעיקר לבוגרי מדעי ההתנהגות ומדעי החברה, אך פתוחים גם לבוגרי פקולטות אחרות.

2. תלמידים, שסיימו את לימודי הבוגר שלהם מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה באוניברסיטת תל-אביב, ישתתפו - במידת הצורך - בלימודי השלמה על-פי הנחיות ועדת הקבלה.

משך הלימודים

1. תלמיד יוכל לסיים את כל חובותיו לתואר שני תוך שנתיים.
2. תלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב אישור ועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה.

מכסת שעות לתואר

תלמיד חייב ב-34 ש"ס לפחות על מנת להיות זכאי לתואר שני בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון, באשור יועץ המ.א. של החוג.

תוכנית הלימודים

לימודי חובה

כל תלמיד ישתתף בקורסי החובה הבאים: תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות, סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל, סטטיסטיקה למ.א., שני קורסים בשיטות מחקר, סדנת תזה ל-מ.א., סמינר סגל ותלמידי מ.א.

סמינריונים

1. כל תלמיד ישתתף במהלך הלימודים בשלושה סמינריונים ע"פ רשימה המוצעת מדי שנה. הסמינריונים הינם בנושאי המחקר של המרצים בחוג ומתרכזים בעיקר בתחומים הללו: חברה ותרבות, סוציולוגיה של ארגונים ומוסדות, סוציולוגיה פוליטית, סוציולוגיה של המשפחה, מקצועות, מוביליות ומודרניזציה, סוציולוגיה של החינוך, ארגון קהילתי, פסיכולוגיה חברתית, סוציולוגיה של הרפואה, מתודולוגיה.

2. ניתן להמיר סמינר אחד מתוך שלושת הסמינרים בעבודת סטאז' או סדנא או עבודה בהדרכה אישית. לתלמיד ייקבע מנחה אשר ילווה את העבודה ובסופה יעריך את העבודה שתוגש לו ע"פ קריטריונים של עבודה סמינריונית.

3. תלמיד שלמד 3 סמינרים ומשתתף בסמינר נוסף (להשלמת מכסת השעות לתואר) רשאי לקבל הערכה בסמינר זה על בסיס רפרט או בחינה (כפוף להחלטת המרצה). סמינר זה ייחשב כשיעור בחירה לתואר.

תנאי מעבר משנה א' ל-ב'

על מנת לעבור לשנה ב' חובה על תלמיד לעמוד עם תום שנת לימודיו הראשונה בחמישה קורסים מלימודי החוג. לימודים אלה יכללו בכל מקרה סמינר אחד ושני שיעורי חובה. התלמידים חייבים לעמוד בשיעורים אלו בממוצע של 75 לפחות.

התמחות (סטאג')

המעונינים בהתמחות בסוציולוגיה ישומית בתחומים שונים ישתלבו בתקופת התמחות של כיום בשבוע במשך שנה אחת בעבודה סוציולוגית בארגון או במוסד. העבודה תבוצע בהנחיה משותפת של המנחה האקדמי ושל איש מקצוע מטעם הארגון. בתום העבודה יגיש התלמיד דו"ח לארגון המעסיק, אשר עשוי גם להוות בסיס לעבודת ה-מ.א. ההתמחות לא תישא תשלום מלבד הוצאות אש"ל, אולם היא עשויה לפתוח אפיקי תעסוקה.

עבודת גמר וסיום הלימודים

1. החוג מעונין שעבודת ה-מ.א. של התלמיד תהיה הרחבה של אחת מעבודותיו הסמינריוניות. הרחבה כזאת היא רשות (וכאמור-מומלצת) אך אינה מחייבת.

2. בהסכמת מורה הסמינר יוכל תלמיד להרחיב את עבודתו הסמינריונית לעבודת מ.א.

3. לכל עבודת מ.א. יהיו 2 מנחים. המנחה הראשון יבחר ע"י התלמיד והשני ע"י המנחה הראשון בהתייעצות עם התלמיד. שני המנחים אחראים על כל שלבי הכנת העבודה.

4. מומלץ שאורכה של עבודת הגמר לא יעלה על 60 עמ' קוורטו רווח כפול.

5. הנוסח הסופי של עבודת הגמר יוגש למזכירות לכל המאוחר במהלך שנת הלימודים החמישית, ערוך ע"פ תקנון לימודי מ.א., עבודת הגמר הכרוכה תכלול תקצירים של עיקרי העבודה בשפה האנגלית ובשפה העברית. לעבודת הגמר יצורף מכתב מהמנחים המאשרים שהעבודה הושלמה סופית ומוערת להערכה.

6. ועדה חוגית אחראית להערכת עבודת הגמר. בועדה חברים: ראש החוג, היועץ לתואר שני, ויו"ר ועדת תלמידי מחקר. הועדה תפנה לשני מורים נוספים (בנוסף ל-2 המנחים) מדרגת מרצה ומעלה ותמנה אותם כשופטים לעבודה. שני השופטים יגישו חוות דעת תוך 4 שבועות מקבלת העבודה. גם שני המנחים יגישו חוות דעת תוך אותה תקופה. חוות הדעת תימסרנה לועדה ותהיינה חסויות.

7. ציון הגמר ישוקלל כדלהלן:
50% ציוני התלמיד בקורסי החובה והבחירה.
50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים ושני הקוראים הנוספים).

תקנות פקולטתיות המתייחסות ללימודי התואר השני

1. תלמיד חייב להגיש הצעה לתזה עד תום השנה השלישית ללימודיו. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו. ההפסקה תתבצע ע"י ועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה.

2. מתן אישור להמשך לימודים לאחר תום השנה החמישית הוא בסמכות ועדת ההוראה. אישור אורכה לאחר השנה החמישית יינתן ע"י ועדת ההוראה רק במקרים חריגים, ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ לתואר שני.
אישור אורכה מעבר לשנה הששית יחייב בכל מקרה הטלת קורסי רענון בהקף של 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי להטיל הקף גדול יותר).

3. בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור היועץ לתואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

4. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה, טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה.

מבנה תוכנית הלימודים

קורסי חובה

					הערות לקורסים
1.	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	שו"ת	3	ש"ש	
2.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל*	שו"ת	2	ש"ס	
3-4.	שיטות מחקר לבחירה שניים מהקורסים הבאים:				
	- פרקטיקום במחקרי שדה	שו"ת	2	ש"ס	יינתן בשפה האנגלית
	- סדנה בניתוח מודלים באמצעות LISREL	שו"ת	2	ש"ס	
	- מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	שו"ת	2	ש"ס	
	- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	שו"ת	2	ש"ס	
	- סקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגיים	שו"ת	3	ש"ס	
	- מתודה ומחקר בהיסטוריה	שו"ת	2	ש"ס	במסגרת החוג ללימודי עבודה
5.	א. סטטיסטיקה ל-מ.א. - א**	ש'	2	ש"ס	
		ת'	1	ש"ס	
	ב. סטטיסטיקה ל-מ.א. - ב'	ש'	2	ש"ס	ד"מ: סטטיסטיקה ל-מ.א. -א'
		ת'	1	ש"ס	
6.	יישומי מחשב במדה"ח***	שו"ת	3	ש"ס	חובה למי שלא למד קורס זה במסגרת תואר ראשון
7.	סמינר סגל, תלמידי מ.א. ודוקטורט***	ס'	2	ש"ש	
8.	סדנת תזה ל-מ.א.	סד'	1.5	ש"ש	פגישה בת 3 שעות אחת לשבועיים

סמינרים

להלן רשימת הסמינרים המוצעים לתואר השני. ניתן להשתתף בסמינר מהתואר הראשון הכפון לאשור המרצה והיועץ לתואר שני.

נשים ותקשורת	ס'	3	ש"ס	
ניתוח אנתרופולוגי של טקסטים	ס'	3	ש"ס	
בקורת התאוריה הארגונית	ס'	3	ש"ס	
שפה וחברה בישראל	ס'	3	ש"ס	
גישות בקורתיות בסוציולוגיה של החינוך	ס'	3	ש"ס	
אקולוגיה: היבטים חברתיים	ס'	3	ש"ס	
בחירה בחינוך	ס'	3	ש"ס	
סוגיות בתורת הקשר החברתי	ס'	3	ש"ס	
בריאות וחולי: תפיסות והתנהגויות באוכלוסיה הישראלית	ס'	3	ש"ס	
סוציולוגיה של המדע	ס'	2	ש"ש	יינתן בשפה האנגלית
היהדות הישראלית	ס'	2	ש"ש	
המעמד החדש	ס'	2	ש"ש	
נשים, משפחה ועבודה	ס'	2	ש"ש	
אתנוגרפיה של ארגונים ועבודה	ס'	2	ש"ש	
ריבוד בשוק העבודה	ס'	2	ש"ש	במסגרת החוג ללמודי עבודה
הגירה בשוק העבודה	ס'	2	ש"ש	במגרת החוג ללימודי עבודה
מעברים ומשברים במשפחה הישראלית	ס'	2	ש"ס	במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית

---

* הקורס ניתן אחת לשנתיים. לא יינתן בתשנ"ה.

** הקורס אינו נמנה במנין השעות לתואר. פטור מקורס זה ניתן לקבל ע"ס בחינה שתערך בסמוך לתחילת שנת הלימודים.

*** הקורס אינו נמנה במנין השעות לתואר שני ושלישי.

קורסי בחירה

		הערות לקורסים
1. סוציולוגיה של הידע - בקורת הדעת הסוציולוגית	3 ש"ס	
2. התפתחויות דמוגרפיות באוכלוסית ישראל	3 ש"ס	
3. סוציולוגיה סביבתית	3 ש"ס	
4. אקולוגיה תרבותית	3 ש"ס	
5. מדיניות חברתית	2 ש"ס	במסגרת התוכנית למדיניות ציבורית
6. גישות תאורטיות להבנת המשפחה	3 ש"ס	במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית

קולוקויה וסדנאות*

1. סדנת תאוריה ותרבות
2. סדנה בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית
3. סדנה בריבוד ואי-שוויון
4. סדנת התנסות בסוציולוגיה של החינוך
5. קולוקויום חברה וסביבה

מוקדי לימוד

כל תלמיד רשאי להרכיב לעצמו מקבץ קורסים בהתאם להתעניינותו באישור יועץ החוג. בעבר הציע החוג "מוקדי לימוד" בתחומים הבאים: אנתרופולוגיה עירונית, לימודי נשים, סוציולוגיה של הרפואה וסוציולוגיה ארגונית. "מוקדים" אלה אינם מוצעים עוד כחטיבות מוגדרות, אך הקורסים ניתנים עדיין לבחירה באותה מתכונת.

קורסים מתודולוגיים בחוגים אחרים

המעוניינים להרחיב את הידע בתחום המתודולוגיה הכמותית יכולים לבחור באחד מהקורסים המפורטים מטה (באשור המנחה ומורה הקורס). קורס זה ייחשב כאחד מקורסי הבחירה שמחוץ לחוג.
ההרשמה לקורסים אלו תתבצע בחוגים בהם ניתן הקורס.

החוג לפסיכולוגיה

- ניתוח שונות — 2 ש"ס
- ניתוח רגרסיה — 2 ש"ס

---

* אינן נחשבות במנין השעות לתואר.

לימודי סביבה וחברה

בשיתוף עם החוג לגאוגרפיה

מרכז: ד"ר אבי גוטליב

מטרת התוכנית בלימודי סביבה וחברה היא להקנות לתלמידים ידע תיאורטי ומעשי על מגוון ההיבטים הפסיכולוגיים, החברתיים, הכלכליים והפוליטיים הקשורים לסוגיות סביבתיות.
בהיותה של התוכנית אינטרדיסציפלינרית, היא משלבת תחומי לימוד והכשרה המייצגים, בנוסף לשני החוגים השותפים באופן ישיר לתוכנית (סוציולוגיה ואנתרופולוגיה; גאוגרפיה), גם חוגים אחרים בפקולטה למדעי החברה ובפקולטות אחרות.
למסיימי התוכנית יוענק התואר: מוסמך לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה עם התמחות בנושא סביבה וחברה.

תוכנית הלימודים

מסלול הלימודים של תלמידי התוכנית "חברה וסביבה" המצטרפים לתוכנית כתלמידי התואר השני בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה מורכב משש יחידות: לימודי החובה בחוג; לימודי השלמה; שיעורי הליבה בתוכנית "חברה וסביבה"; סמינרים, שבחירתם תשקף הן את דרישות החוג, והן את תחומי התוכן היחודיים לתוכנית; שיעורים להשלמת 38 ש"ס (לפחות) לתואר השני, המיועדים לחזק את התמחותם של תלמידי התוכנית בנושאים הקשורים ל"חברה וסביבה"; עבודת מ.א..

א. <u>שיעורי חובה בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה</u> (14-13 ש"ס)

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6	ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2	ש"ס
סטטיסטיקה ל-מ.א. - ב*	3	ש"ס

<u>אחד</u> מבין הקורסים הבאים בשיטות מחקר; השיעור המתודולוגי השני ייבחר מתוך רשימת קורסים בחוג לגאוגרפיה (ראה להלן):

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	2	ש"ס
סקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגיים	3	ש"ס
פרקטיקום במחקרי שדה	3	ש"ס

ב. <u>שעורי השלמה</u>
כל תלמידי התוכנית חייבים בשני קורסי השלמה. הקורסים אינם נמנים במנין השעות לתואר.

מבוא לאקולוגיה	מדעי החיים	2	ש"ס
היבטים גיאו-פיזיים ופלנטריים של הסביבה: (מבוא לתלמידים שאינם תלמידי המדעים המדויקים)	מדעים מדויקים	2	ש"ס

---

* תנאי מוקדם: ציון עובר בקורס "סטטיסטיקה ל-מ.א. - א".

ג. <u>שיעורי ליבה בתוכנית "חברה וסביבה"</u> (לפחות חמישה מבין הקורסים הבאים)

סוציולוגיה סביבתית	סוציולוגיה	3	ש"ס
מערכות סביבתיות	גיאוגרפיה	2	ש"ס
איכות הסביבה בישראל ובעולם	גיאוגרפיה	2	ש"ס
תיאוריות ותכנון סביבתי	גיאוגרפיה	2	ש"ס
דיני איכות הסביבה	משפטים	2	ש"ס
מדיניות סביבתית	מדיניות ציבורית	2	ש"ס
מדע וסביבה	היסטוריה ופילוסופיה של המדעים	2	ש"ס
קולוקויום מורים-תלמידים		2	ש"ס

אחד מבין הקורסים המתודולוגיים הבאים (בחוג לגיאוגרפיה):

מערכות מידע גיאוגרפיות (GIS)	2	ש"ס
GIS ושיטות מחקר בתכנון מרחבי-חברתי	2	ש"ס
שימוש בתוכנות ArCad, Idrisi, GIS	4	ש"ס
שיטות אנליטיות לניתוח עירוני ואיזורי	2	ש"ס
שיטות מחקר איכותיות	2	ש"ס
מתודולוגיה של תכנון אקלימי	2	ש"ס
ניתוח אקלימי-סביבתי	2	ש"ס
יסודות החישה מרחוק	2	ש"ס
יישומי חישה מרחוק לבעיות הסביבה	2	ש"ס

ד. <u>סמינרים</u>

משתתפי התוכנית "חברה וסביבה" חייבים בשלושה סמינרים.

1. שנים מבין הסמינרים ייבחרו מתוך רשימת הסמינרים של החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה, כאשר <u>אחד</u> מבין שני סמינרים אלה חייב לבוא מתוך רשימת הסמינרים הרלבנטיים לתחום "חברה וסביבה" (6-8 ש"ס).

   בשנת תשנ"ה, רשימה זו כוללת:

   אקולוגיה: היבטים חברתיים

   תרבות וטבע

   עיונים בסוציו-ביולוגיה

2. השתתפות בפרויקט סביבתי-ישומי והגשת עבודה סמינריונית בהדרכה אישית, (כולל סדנת פרויקט ותזה) - 4 ש"ס.

ה. <u>קורסים להשלמת חובות שמיעה לתואר</u> (לפחות 6 ש"ס)

הקורסים הנותרים להשלמת חובות השמיעה יילקחו מתוך רשימת שיעורים המוצעים ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה וע"י חוגים אחרים, הרלבנטים לתחום "חברה וסביבה". הבחירה תיעשה בתאום עם היועץ האקדמי של התוכנית. מקצת הקורסים הם מתוכנית הב.א. תלמידי התוכנית "חברה וסביבה" יידרש למלא חובות נוספות.

קורסים רלבנטיים שיוצעו בשנת תשנ"ה בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה (רשימת קורסים רלבנטיים מחוגים אחרים בפקולטה למדעי החברה ובפקולטות אחרות תפורסם בנפרד):

סביבה וארגון בחברות פשוטות

סביבה וחברה

אקולוגיה תרבותית

סוציולוגיה תעשייתית

דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה

התפתחויות דמוגרפיות באוכלוסית ישראל

ו. <u>עבודת מ.א.</u>

סוציולוגיה של החינוך

תוכנית משותפת לתואר שני עם ביה"ס לחינוך

מרכזת: ד"ר חנה איילון

1. מטרת התוכנית להעניק הכשרה בין-דיסציפלינרית בסוציולוגיה ובחינוך כדי לענות על הביקוש לחוקרים במחקר בסיסי ושימושי, ולעובדי תכנון, הערכה וניהול בארגונים, שעיסוקם בחינוך ובנוער. התוכנית מנוהלת ע"י ועדה משותפת לשני החוגים. חברי הועדה לשנה"ל תשנ"ה הם: ד"ר חנה איילון (יו"ר), ד"ר חנה הרצוג, פרופ' רנה שפירא.
2. למסיימי התוכנית יוענק התואר: מוסמך לסוציולוגיה של החינוך, מטעם החוגים למדעי החינוך ולסוציולוגיה.

תנאי קבלה

1. התוכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון באוניברסיטה מוכרת, שציונם הסופי "טוב" ומעלה.
2. ועדת קבלה משותפת של שני החוגים תמיין את המועמדים ותבחר את המתקבלים לתוכנית.
3. תלמידים אשר חוגי לימודיהם לתואר ראשון לא היו חינוך וסוציולוגיה, יחוייבו בלימודי השלמה עפ"י קביעת ועדת הקבלה.
4. לתלמידים במסלול להוראת מדעי החברה בחוג להכשרת עובדי חינוך בביה"ס לחינוך יש אפשרות לשלב את לימודיהם במסלול עם לימודים בתוכנית לתואר השני בסוציולוגיה של החינוך. בדבר פרטים נא לפנות למרכזת התכנית.
5. תלמידים אשר חוגי לימודיהם לתואר ראשון לא היו בתחום מדעי ההתנהגות, יתקבלו "לשנת נסיון" ויחוייבו בשנה של לימודי השלמה לפני לימודי התוכנית הסדירה. הלימודים בשנת ההשלמה יכללו 18-22 ש"ס משיעורי התואר הראשון בשני החוגים, כמפורט להלן:

מבוא לסוציולוגיה של החינוך	2	ש"ס (חינוך)
שיטות מחקר	4	ש"ס (סוציולוגיה)
תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3	ש"ס (סוציולוגיה)
תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	3	ש"ס (סוציולוגיה)
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3	ש"ס (סוציולוגיה)

עמידה בשיעורים אלה בציון ממוצע "טוב" מהווה תנאי קבלה ללמודים סדירים בתוכנית.
כמו-כן, חייב התלמיד במסגרת שנת ההשלמה בסמינריון (3-4 ש"ס) ושעור בחירה (2-3 ש"ס) מלימודי התואר הראשון בתחום הסוציולוגיה או הסוציולוגיה של החינוך, באחד משני החוגים. ניתן להכיר בשני קורסים אלה כחלק מחובות התלמיד במסגרת לימודי התואר השני.
תלמידים בשנת נסיון רשאים להשתתף בסדנת התנסות לתלמידי שנה א' בתוכנית, וכן, בסדנת התוכנית לסוציולוגיה של החינוך.

דרישות התוכנית

1. תלמיד יכול לסיים את כל חובותיו לתואר השני תוך שנתיים, וחייב לסיימן (כולל עבודת הגמר) תוך חמש שנים. המשך הלימודים מעבר לשנה החמישית טעון אישור של ועדת ההוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית, יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות.
2. תלמיד חייב ב-36 ש"ס על-מנת להיות זכאי לתואר שני בסוציולוגיה של החינוך. ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון באישור היועץ.
3. בשנה"ל הראשונה ישמש מרכז התוכנית יועץ לכל התלמידים. היועץ משמש כתובת לשאלות בתחום האקדמי ויאשר את תוכנית הלימודים לכל תלמיד. עם קביעת מנחה לעבודת הגמר של התלמיד, הוא ימלא עבורו גם את תפקיד היועץ.
4. כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר לתואר מוסמך. קיימת אפשרות להגיש עבודת-גמר שתבוסס על יישום ידע בסוציולוגיה ובחינוך לניתוח בעיה שימושית. עבודה מסוג זה תוכן בעקבות תקופת התנסות בעבודה יישומית (סטאג').

עבודת הגמר וסיום הלימודים

עבודת הגמר שתוגש במסגרת התוכנית כפופה לדרישות עבודת גמר הנהוגות בשני החוגים כמפורסם בידיעונים. ראה "תקנון לכתיבת עבודת גמר".

נוהל ההגשה של עבודת הגמר ונוהל סיום הלימודים הם כדלהלן:

מנחה לעבודת הגמר יכול לשמש מורה באחד משני החוגים בדרגת מרצה ומעלה, המלמד בלימודי התואר השני. המנחה והתלמיד יציעו קורא שני לעבודה, וזה ייקבע באישור מרכז התוכנית המשותפת. הקורא השני יהיה ממורי החוג שאינו חופף לזה של המנחה.

התלמיד יעבד הצעה מפורטת לעבודת הגמר ויגיש אותה, לאחר אישור ראשוני של המנחה והקורא השני, לועדה לעבודות גמר של ביה"ס לחינוך. ההצעה תוגש למזכירות התלמידים ולראש המגמה לסוציולוגיה של החינוך ותובא לידיעת ראשי החוגים, ב-3 עותקים מודפסים, בהתאם לנוהל המקובל של הגשת הצעת מחקר.
ההצעה תועבר ע"י ראש המגמה לקורא מאחד החוגים.
אישור ההצעה יהיה בהתאם לנוהל המקובל בתקנון לעבודות גמר בביה"ס לחינוך.
נוהל הגשת העבודה הוא בהתאם לתקנונים של שני החוגים.

שער העבודה יהיה כדלהלן:

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הפקולטה למדעי הרוח
בית הספר לחינוך
החוג למדעי החינוך

שם העבודה

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר
"מוסמך למדעי החברה והרוח (M.A.) בסוציולוגיה של החינוך"

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה בוצעה בהדרכתו של.....(שם המנחה)

קורא שני:.....

תאריך (חודש ושנה)

לאחר הגשת העבודה, היא תועבר לקריאה לשלושה קוראים (כולל מנחי העבודה).

ציון הגמר ייקבע לפי שקלול ממוצע הציונים בשיעורי החובה והבחירה (60%), ציון עבודת הגמר (40%).

תוכנית הלימודים

שיעורי יסוד - חובה (שניים מהם בשנה א') (11 ש"ס)

א.	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6 ש"ס	(סוציולוגיה)
ב.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל*	2 ש"ס	(סוציולוגיה)
ג.	תאוריות סוציולוגיות וישומן לחינוך	3 ש"ס	(חינוך)

שיעורים מתודולוגיים (9-7 ש"ס)

1.	א. סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - א'**	3 ש"ס	(סוציולוגיה - חובה לשנה א')
	ב. סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - ב'	3 ש"ס	(סוציולוגיה - חובה לשנה א')

2. שניים מבין השיעורים הבאים (ניתן לבחור בשיעור אחד בלבד מכל קבוצת אותיות).

א-1.	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	2 ש"ס	(סוציולוגיה)
א-2.	שיטות מחקר למתקדמים: ניתוח דב-משתני	3 ש"ס	(חינוך)
ב-1.	סקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגיים	3 ש"ס	(סוציולוגיה)
ב-2.	אסוף ועבוד נתונים במחקרי סקר*	3 ש"ס	(חינוך)
ג-1.	מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	2 ש"ס	(סוציולוגיה)
ג-2.	פרקטיקום במחקרי שדה	2 ש"ס	(סוציולוגיה)
ג-3.	שיטות מחקר אלטרנטיביות*	2 ש"ס	(סוציולוגיה)
ג-4.	גישות פרשניות בחקר החינוך	3 ש"ס	(חינוך)
ד-1.	ניתוח משתנים קטגוריאליים	3 ש"ס	(חינוך)
ד-2.	נושאים נבחרים בניתוח נתונים למתקדמים*	2 ש"ס	(סוציולוגיה)
ה-1.	ניתוח נתונים בעזרת המחשב***	3 ש"ס	(סוציולוגיה)

---

* לא ינתן בתשנ"ה.

** הקורס אינו נמנה במנין השעות לתואר. פטור מקורס זה ניתן לקבל ע"ס בחינה שתערך בסמוך לשנת הלימודים.

*** חובה לתלמידים שלא למדו SPSS במסגרת התואר הראשון.

שיעורי בחירה (5-9 ש"ס)

ביה"ס כארגון	3	ש"ס	(חינוך)
מערכת החינוך: גישה כללית	2	ש"ס	(חינוך)
פיתוח ארגוני וניהול איכות כוללת במערכות חינוך	3	ש"ס	(חינוך)
בתי-ספר פנימיתיים בצמתים של שינוי בחברה ובתרבות	2	ש"ס	(חינוך)
המעבר מביה"ס המסורתי לביה"ס האוטונומי	4	ש"ס	(חינוך)
חיברות פוליטי וחינוך לדמוקרטיה	3	ש"ס	(חינוך)
משוב והערכה בביה"ס	3	ש"ס	(חינוך)
חינוך, חוק וחברה	2	ש"ס	(חינוך)
מבוא לתאוריות של הערכה	3	ש"ס	(חינוך)

ניתן לבחור בשיעורים נוספים מתוך תוכניות הלימודים לתואר שני של החוגים, ובשיעור אחד *מתוכנית הלימודים לתואר שני של חוגים אחרים*, באישור היועץ.

סמינריונים (6-8 ש"ס)

לפחות אחד מבין הסמינריונים מתוך הרשימה שלהלן:

דגמים של בתי-ספר בישראל	4	ש"ס	(חינוך)
בחירה בחינוך	3	ש"ס	(חינוך וסוציולוגיה)
חיברות פוליטי וחינוך לדמוקרטיה	3	ש"ס	(חינוך)
גישות ביקורתיות בסוציולוגיה של החינוך	3	ש"ס	(סוציולוגיה)
מנהלים בחינוך: מקצוענים או מנהיגים	4	ש"ס	(חינוך)

ניתן לבחור אחד מהסמינריונים מתוך הרשימה שלהלן:*

הערכת תכניות לימודים ופרויקטים חינוכיים	3	ש"ס	(חינוך)
סוגיות נבחרות בהפעלת *שיעורים בתכניות חינוכיות*	4	ש"ס	(חינוך)

סדנאות

ההשתתפות בסדנאות חובה. (אינן נכללות במנין השעות לתואר).

- סדנת התוכנית בסוציולוגיה של החינוך (2 ש"ס).
כל תלמידי המגמה ישתתפו בכל שנות לימודיהם במפגש מורים-תלמידים ארבע פעמים בסמסטר. בסדנה לובנו בעיות תאורטיות ויישומיות של התחום והמגמה.
- סדנת התנסות בסוציולוגיה של החינוך לתלמידי השנים א', ב'** (3 ש"ס). במסגרת זו תבוצע היכרות עם מסגרות חינוך שונות, פורמליות ובלתי - פורמליות ויערך דיון בהיבטיהן הסוציולוגיים.

סמינר סגל ותלמידי מ.א. (סוציולוגיה)

ההשתתפות בסמינר היא חובה. אינו נכלל במנין השעות לתואר.

---

* ניתן לבחור סמינריון מהחוג לסוציולוגיה.

** ניתן אחת לשנתיים. לא ייתן בתשנ"ה.

נוהל קבלת תלמידי מחקר

1. המבקש להתקבל כמועמד לתואר שלישי בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יגיש לועדת הדוקטורנטים של החוג, באמצעות מזכירות החוג, את המסמכים הבאים:
   א. ציוני ה-ב.א וה-מ.א.
   ב. עבודת הגמר ל-מ.א.
   ג. 3 מכתבי המלצה.
   ד. קורות חיים.
   ה. עבודות נוספות (במידה ויש).

2. ועדת הדוקטורנטים תדון בבקשות פעמיים בשנה במועדים קבועים. הועדה תתכנס בתחילת חודש יואר ובתחילת חודש מאי.
   כמו כן תראיין הועדה, במידת הצורך, את המועמדים.

3. לאחר שהתקבל התלמיד כמועמד ומועמדותו תאושר על ידי הועדה היחידתית יהיה חייב, תוך שנה, להתקשר עם מנחה ולהגיש לועדת הדוקטורנטים החוגית הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה. עד לאישור הצעת המחקר על המועמד להשתתף בסדנת הדוקטורנטים ולהציג במסגרתה את ההצעה בשלבים השונים.

תוכני השיעורים

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות

הקורס ייעוץ עיי ארבעה מורים ויציג את הגישות הבאות: (1) דיון ביחסי הגומלין בין טבע לתרבות (תורשה וחברה); הדגמת ניתוח משולב סוציולוגי וביולוגי בנושאי הוקפנות וקונפליקט. דיון בשאלה: מי הוא דטרמיניסט? (2) זרמים משתנים באנתרופולוגיה: מאנתרופולוגיות הכורסה לפונקציונליזם קלאסי, פונקציונליזם מודרני, רפלקסיביות, בקורת הטקסט האתנוגרפי ופוסט מודרניזם. (3) An introduction to the Sociology of Pierre Bourdieu. Bourdieu rejects the separation of social theory and empirical research. In this spirit, this course will not provide an abstract exegesis of Bourdieu's "theory," but will introduce students to the central features of Bourdieu's work through its use in sociological research. Field, habitus, symbolic power, and reflexive sociology will be illuminated in terms of the ways they solve particular problems in constructing research objects and developing sociological explanation. Bourdieu's 1979 study Distinction will serve as a text book for the course, with lectures providing clarification as well as intellectual context. (4) ההרצאות תעסוקנה ביחס בין הפילוסופיה הפרגמטיסטית לתאוריה הסוציולוגית. מניתוח היסטורי של הדיאלוג בין פרגמטיזם לבין אינטראקציה סימבולית נעבור לבחינת הניאו-פרגמטיזם כבטוי לתפיסות הרמנויטיות ורלטיביסטיות בדיון הסוציולוגי העכשוי.

סטטיסטיקה ל-מ.א.

חזרה על נושאים ממבוא לסטטיסטיקה - אוכלוסיה, נשתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית; רווח בר-סמך ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד: על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - ניתוח לוחות אחווים, מבחן X^2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים טמינליים, אורדיינליים, ואינטרוולים; ניתוח רב-משתני - מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה. משתני דמה, רגרסיה בשלבים ומבחני מובהקות; ניתוח שונות - חד-כיווני והשוואות מרובות; דו-כיווני עם אינטרקאציה; מבחנים א-פרמטריים. בכל הנושאים ניתוח פלטי מחשב מ-SPSS-X.

מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה

דיון בשיטות איסוף הנתונים וניתוחם התאורטי במחקרי תרבות ואישיות חקר האירוע והקשרו החברתי, מחקר אינטראקציה סימבולית, היסטוריה חיים. קריאה בקורתית של טקסט אתנוגרפי.
ההשתתפות כוללת תרגיל בעבודה תצפיתית.

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים

מטרת הקורס להקנות לסטודנט ידע, הבנה ומיומנות בשיטות מחקר כמותיות במחקר חברתי. הקורס יתמקד במודל הליניארי לניתוח נתונים רב משתני. במהלך הקורס יבוצעו הניתוחים השונים במחשב על מאגר נתונים.
חובות התלמיד: שבעה תרגילי ניתוח נתונים.

שדנת בניתוח מודלים באמצעות LISREL

תוכנת LISREL מאפשרת לחוקר לתרגם מודלים למערכת משוואות ולבדוק את מידת ההלימה שבין המודל לנתונים. התוכנית היא בעלת אופי כללי ביותר וניתן לשם אותה למגוון שימושים כמו לניתוח מסלולים ולניתוח גורמים. בנינוד לתוכנות סטטיסטיות אחרות, מחייבת תוכנה זו השקעה של חשיבה פרמה תאורטית, היות והספציפיקציה של המודל על ההנחות שביסודו קובעים לא רק את הפתרון, אלא גם את קיום או אי קיום פתרון למשרכת המשוואות המייצגת את המודל. התוכנה מעלת גם לדיאגנוסטיקה של המודל ומצביעה לחוקר על הנקודות בהם קיימת אי התאמה לנתונים.

מתודה ומחקר בהיסטוריה

השיעור ידון במטרותיו של המחקר ההיסטורי ביחסי הגומלין בין היסטוריה למדעי-החברה ובמרכיבים של מידת ההיסטוריון. יושם דגש על בחינה מעשית של המתודה ההיסטורית באמצעות תרגול ודיון בבעיות בחקר ההיסטוריה של פועלים ומעסיקים בארץ ישראל בתקופת המנדט.

Practicum in Field Research Methods

Students will be given a practical introduction to the various methods that can be described as field research, primarily participant observation and interviewing. Lectures (50% of course time) will provide object lessons from exemplary pieces of research while the other 50% of the course will be devoted to discussion and presentation of field assignments carried out by students. Throughout, the emphasis will be on theory driven research, on the articulation of methods with specific substantive and theoretical questions. The course will be taught in English, but student assignments may be completed in Hebrew.

יישומי מחשב במדעי החברה

בקורס זה יעשו התלמידים היכרות ראשונית עם המחשב והמחשב האישי בפרט. יוצגו בפני התלמידים מספר יישומים עיקריים של המחשב באמצעות תכנות ששימושן נפוץ: עיבוד תמלילים, תקשורת, ניתוח נתונים, וניהול בסיס-נתונים. התלמידים יתרגלו את הנושאים במעבדת המקולטה.

סדנת תזה ל-מ.א.

מטרת הסדנא לשמש פורום לדיון, כתיבה ובקורת קולגיאלית של עבודות תזה או הצעות מחקר לתזה. חובות התלמיד הן הצגה בע"פ ובכתב של הצעת מחקר או עבודת הגמר (פרקים נבחרים או עבודה שלמה) והגשת חוות דעת על עבודות שהוצגו. הסדנא הינה חובה החל משנה ב' לכל תלמידי ה-מ א בחוג אשר עדיין לא הגישו את עבודתם והינה רב שנתית. היינו, סטודנט ישתתף בסדנא כל עוד הינו הלמיד בחוג. סטודנט אשר עומד להגיש את עבודתו במשך השנה ישתתף בסדנא עד למועד סיום לימודיו.

סמינר שגל, תלמידי מ.א. ודוקטורט

במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מתוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם. הסמינר חובה לכל תלמידי התואר השני.

Sociology of Science

The first semester of the course will consist of an introduction to the sociology of science organized around the theme: what are the social conditions for scientific progress? Readings will emphasize more recent debates (e.g. Bruno Latour, Michael Mulkay, David Bloor, Karin Knorr) within what can be described as a broad consensus. Students will select a current or historical case of scientific controversy to be the focus of a research project. The second semester will consist of presentations and discussion of current literature and work in progress.

בקורת התאוריה הארגונית

הסמינר יעסוק בביקורת כיוונו של הידע הסוציולוגי (התיאורטי והאמפירי) על ארגונים ויעסוק בניתוח ידע זה כפי שמנתחים כל מוסד חברתי אחר. הסמינר יתמקד באספקטים האידיאולוגיים והאפיסטמולוגים אשר בבסיס הידע תוך שילוב ראיה היסטורית ביקורתית. בסיומו של הקורס ידרשו הסטודנטים להגיש עבודה מקורית תוך שמוש בכלים שנרכשו.
הסמינר מניח ידע מוקדם בתאוריה ארגונית.

מדיניות חברתית

הקורס עוסק בקשר בין ידע מדעי ומדיניות ציבורית. בין נושאי הקורס: ידע מדעי כבסיס ליזום מדיניות ואמצעי להערכה ובחירת תכניות התערבות ומדיניות ציבורית בתאום חיוך, רווחה, עבריינות ותכנון עירוני.

שמת וחברה בישראל

בסמינר יוצגו גישות מרכזיות במחקר החברתי באמצעות חקר הפעילות הלשונית. ישום גישות אלו לחברה הישראלית מאיר תהליכים חברתיים בהם מעורבות קבוצות וקטגוריות שונות ומגוונות - עדתיות, דוריות, מעמדיות, לאומיות ועוד.
הדיונים בסמינר יכוונו את התלמידים בעבודותיהם שיערכו בצמתים חברתיים רלבנטיים.

נשים ותקשורת

הסמינר יפגיש גישות בקורתיות ביחס לתקשורת ההמונים עם תאוריות בקורתיות העוסקות במעמדן של נשים בחברה המערבית בכלל וישראל בפרט. הסטודנטים יתבקשו לכתוב עבודות סמינריוניות אשר יבחנו את אופן ייצוגן של נשים בתקשורת ההמונית ואת אופן השתתפותן של נשים בעשייה התקשורתית.

חובות הסמינר: הגשת רפרט במהלך הסמינר ועבודה סמינריונית על נחקר אמפירי.

אתנוגרפיה של ארגונים ועבודת

סמינר מחקרי במסגרתו יעבוד כל משתתף על נושא שיקבע בתאום עם המרצה. במהלך הסמינר נדון בנושאים הבאים (כולל תרגיל): גבוש נושא מחקר, הכנת חומר רקע, בחירת שדה, כניסה לשדה, טכניקות של עבודת שדה וכתיבת דו"ח מחקר.

גישות ותיאורטיות לחבנת המשפחה

מטרות הקורס לתת בסיס תאורטי רחב לתלמידי מוסמך המתמחים בנושא המשפחה. אחד מקוי האפיון החשובים ביותר של המשפחה הוא היותה צומת של דיסציפלינות אקדמיות שונות. עובדה זו מתבטאת לא רק בדרכי העיון בנושא מין, גיל וסוציאליזציה אלא גם בשיטות הטפול המעשי. שיטות הטיפול המודרניות מבקשות ליישם תאוריות וממצאים מתחומי הפסיכולוגיה האינדיבידואלית והחברתית, תורת הארגון, הסוציולוגיה הרשואנית, הביולוגית, הכלכלה ועוד. מן הראוי שיילמדו תאוריות אלה ותרומתן להבנת המשפחה, בעיותיה ודרכי ההתערבות בה.

ניתוח אנתרופולוגי של שקסטים

חברת הכתב עתירה בטקסטים שיש להם תפקיד בעיצוב ההקשר החברתי ומבחינה זו הם מהווים מושא מחקר סוציו-אנתרופולוגי. הסמינר יעסוק בנסיון להציע מסגרות התייחסות תאורטיות ודרכי מחקר אמפיריות לבחינת מקומם של טקסטים ביצירת עולמות חברתיים ובכינון אובייקטים תרבותיים.

בחירה בחינוך

הסמינר יתמקד בחקר נושא הבחירה בחינוך בהקשרים החינוכיים, החברתיים והרבודיים. הסמינר יעסוק בשותפים השונים של העשיה החינוכית הקשורים לבחירה (הורים, תלמידים, מורים, מנהלים וכו') וידון בהקשרים הרעיוניים-תאורטיים ובהקשרים האמפיריים.

שקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגיים

הקורס נועד להקנות מיומנות בעריכת סקרים על כל שלביהם: בנית כלים, דגימה, עבודת שדה, עיבוד נתונים והצגתם. יושם דגש על פיתוח יכולת של ניתוח והסבר הנתונים הכמותיים במילים.

המעמד החדש

הפולמוס אודות עליתו של "המעמד החדש" בחברה המודרנית. המקורות הרעיוניים-אידיאולוגיים והרקע הסוציולוגי לפולמוס זה. בחינת תחומי ישום אפשריים של הקונצפט "מעמד חדש" וגבולות תקפו.

חובות התלמיד: עבודה סמינריונית והשתתפות פעילה.

אקולוגיה: תיבטים חברתיים

המונח "חברה שניתן לקיימה" מסמל כיוון עתידי של התפתחות חברתית, כלכלית טכנולוגית ומדעית המאפשר האטה ואף עצירה של תהליך התמוטטות המערכת האקולוגית העולמית, מבלי לפגוע בהמשך הפתוח והצמיחה, וברווחה החברתית. מה תהיה דמותה של חברה שניתן לקיימה? אילו שנויים חברתיים כלכליים ופוליטיים נחוצים להשגתה? כיצד ניתן לערוך שנויים אלה, ואילו קורבנות ייידרשו מכולנו? שאלות אלה יעסיקו אותנו בסמינר זה.

חובות התלמיד: הגשת רפרט בכיתה ועבודה סמינריונית.

נשים, משפחה ועבודת

הסמינר מציג גישות סוציולוגיות וכלכליות לחסבר חלוקת העבודה בין המינים בשוק העבודה ובמשפחה. ייסקרו חשיטויים המרכזיים שחלו בהשתתפות נשים בכח העבודה ובתחום המשפחה תוך התמקדות על הקשר בין עבודת, משפחה ואי שויון בין המינים.

חובות התלמיד: השתתפות פעילה, רפרט בעיף ועבודת מחקר.

סוגיות בתורת הקשר החברתי

בנסגרת הסמינר נעיין בסדרת פרסומים שהמכנה המשותף שלהם, תרומתם לדיון בכמה מקושיות היסוד של הסוציולוגיה - מה מחבר בין בני-אדם? סולידריות מהי? כיצד היא מושגת בין פרטים וקבוצות? רשימת הקריאות תכלול חבורים קלאסיים ובני-זמננו מהספרות הסוציולוגית-אנתרופולוגית ומתחומים סמוכים (כגון: פסיכואנליזה, תאוריה פמיניסטית וכיו"ב).

חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשיעורים, הגשת עבודה סמינריונית שתתבסס על ניתוח משני (secondary analysis) של טקס או אירוע חברתי שכבר תועד בספרות אתנוגרפית או, לחלופין, על ניתוח של רישום אתנוגרפי מקורי של טקס או אירוע מעין זה.

היהדות הישראלית

הסמינר יעסוק בברור אתנוגרפי-אמפירי על טיב גוונים שונים ביהדות הישראלית. המשתתפים יקראו חומר רלבנטי קיים, על יסודו ינסחו בעיות פתוחות, וישתדלו לברון על-פי מחקרים תצפיתיים קצרים משלהם.

בריאות וחולי: תפיסות והתנהגויות באוכלוסיה הישראלית

סמינר אמפירי שבמרכזו בריאות וחולי כתופעות חברתיות. הסמינר יעסוק בתפיסות ביחס לבריאות, איכות החיים הקשורה בבריאות, איפיוני המגע עם מערכת הבריאות ואי-שוויון חברתי בבריאות, חולי וטפול רפואי. לצורך הכנת עבודות סמינריוניות יעבדו המשתתפים על קובץ נתונים המבוסס על סקר ארצי בנושא הבריאות.

גישות בקורתיות בסוציולוגיה של החינוך

הסמינר יסקור גישות בקורתיות בסוציולוגיה (מודלים ניאו-מרקסיסטיים של כפיה מעמדית; קונפליקט מעמדי; ואימפוטנציה מעמדית; גישות בקורתיות ניאו ובריאניות; תאוריות של קולוניאליזם פנימי ותלות בינלאומית) בהקשר של ארבעה תחומי מחקר ומדיניות בחינוך: התפשטות החשכלה והחסמכה בשוק העבודה; חינוך וריבוד חברתי; הבטים אתניים בשאלת השוויון החינוכי; רפורמות במערכת החינוך.

חובות התלמיד: הגשת רפרט ובצוע עבודה מקורית (מחקר אמפירי או ניר עמדה אנליטי בנושא מדיניות) באחד מארבעת התחומים שלעיל.

סוציולוגיה סביבתית

הסוציולוגיה הסביבתית עוסקת בניתוח התלות ההדדית בין הסביבה הפיזית (הטבעית והבנויה) לבין תהליכים, ארגון והתנהגות חברתיים. הגישה התיאורטית המרכזית בתחום זה ("האקולוגיה האנושית החדשה") שואפת למשג השפעות גומלין אלה תוך מיתון הדגש האנתרופוצנטרי (הדגשת יחודיות החברה האנושית) הקיים ברב התיאוריות החברתיות. מתוך פרספקטיבה זו יידונו סוגיות רלבנטיות שונות, כגון השפעת צמיחה, תיעוש וטכנולוגיה על הסביבה; ניצולם של מקורות אנרגיה; הערכת סיכונים אקולוגיים; עמדות והתנהגות בתחום הסביבה; תנועות חברתיות; מדיניות וכלכלה פוליטית בתחום הסביבה, ועוד.

חובות התלמיד: השתתפות פעילה בדיונים ובשיעורים; מבחן בית.

אקולוגיה תרבותית

מטרת הקורס להציג את הגישות והתאוריות העיקריות באנתרופולוגיה אקולוגית; לבחון בדרך ביקורתית את ישימותן של תאוריות ומושגים באנתרופולוגיה אקולוגית בחברות "פשוטות" ו"מורכבות"; לדון בהיבטים האקולוגיים העומדים על סדר היום הציבורי בעולם כולו, בעיקר נושאים כגון: סביבה ונחשלות, סביבה ופיתוח, סביבה ותיעוש, Environmentalism, סביבה, מלחמה ושלום.

סוציולוגיה של הידע: בקורת הדעת הסוציולוגית

הקורס פתוח לתלמידי תואר שני ושלישי ולתלמידים מצטיינים בתואר ראשון המתעתדים לפנות ללימודי המשך בסוציולוגיה. מטרת הקורס לשמש בימה לדיון בסוגיות הבוערות ביותר בתחום הסוציולוגיה של הידע. בעוד שתחום זה של הסוציולוגיה עוסק בידע כפרקטיקה חברתית הכפופה לכללי הניתוח הסוציולוגים, יעסוק הקורס בסוציולוגיה עצמה כמושא לניתוח כזה. הקורס ידגים אופני ייצור שונים של ידע סוציולוגי ויקשור בין מנגנוני ייצור אלה ועולמות חברתיים, כלכליים, פוליטיים ותרבותיים. למרות שהדוגמאות יובאו מהקשרים שונים, מקומיים ואוניברסליים וממוסדות חברתיים שונים יושם דגש על הדומה בכל המקרים שיבחנו בקורס.

חובות התלמיד: באופן אידיאלי יתבקש התלמיד להציג הצעה לעבודת מחקר שתוכל לשמש אותו בכתיבת תיזה בתחום העיסוק של הקורס.

התפתחויות דמוגרפיות באוכלוסיית ישראל

נושאי יסוד בניתוח תהליכי אוכלוסיה, שיטות מדידה והגדרת מטרות המחקר הדמוגרפי. מקורות ומערכות מידע דמוגרפי וחברתי בישראל. ניתוח תהליכי אוכלוסיה בישראל: נישואין, פריון, תמותה, הגירה, תפרוסת האוכלוסיה-מדידתם, הקשרים ביניהם ולבין מאפייני החברה. התפתחויות בהרכב האוכלוסיה ותוצאותיו החברתיות. הרכב הגילים והשפעותיו על מדידת משתנים דמוגרפיים וחברתיים. הזדקנות האוכלוסיה, עליה וירידה, הבעיה הדמוגרפית, תחזיות האוכלוסיה ומשמעותיהן. תבדלים והתכנסות בהתנהגות הדמוגרפית של קבוצות אתניות וסוציו-אקונומיות בישראל.

הגירת בשוק העבודה

סמינר מחקר אמפירי שמטרתו להבין את תהליך האסימילציה של מהגרים בשווקי עבודה של מדינות יעד. הסמסטר הראשון יוקדש לקריאת מאמרים תיאורטיים, מתודולוגיים, ואמפיריים בנושא זה, בעיקר באשר לשינויים ב"איכות" הסוציו-כלכלית של מהגרים לאורך זמן ולקצב האסימילציה שלהם בשווקי עבודה של מדינות קולטות הגירה. הסמסטר השני יוקדש להצגת עבודות התלמידים.

חובות: הכנת דוחות קריאה והצגתם בשיעור, הגשת עבודה סמינריונית שתעשה שימוש באחד מקבצי הנתונים שיועמדו לרשות התלמידים

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיו
תואר ראשון

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000.01	הדרכה בספריה - ההדרכה תנתן במעבדת מחשבים מ-005			
.40		א'	23.10.94	14-16
.41		ג'	25.10.94	16-18
.42		ד'	26.10.94	10-12
.43		ה'	27.10.94	12-14
.44		ד'	9.11.94	10-12
.45		ה'	10.11.94	14-16
.46		א'	13.11.94	14-16

1041.1101	מבוא לאנתרופולוגיה				ש'+ת'
.01 שיעור:		ד'	14-16;	101	ד"ר נ. בירד-דו
	קבוצות תרגיל:				
.02		ד'	16-18;	יפורסם	ד. אריאלי, ר.
.03		ד'	18-20;	206	א. כהן
.04		א'	14-16;	108	
.05		א'	10-12;	107	
.06		א'	12-14;	107	
.07		א'	14-16;	203	
.08		ג'	16-18;	205	

1041.1102	מבוא לסוציולוגיה				ש'+ת'
.01 שיעור:		א'	18-20;	אולם אפטר	ד"ר ד. אלעזר
	קבוצות תרגיל:				
.02		ב'	10-12;	207	ש. לביא, א. ל
.03		ב'	12-14;	207	ת. לרנטל, פ.
.04		ג'	14-16;	208	
.05		ד'	12-14;	207	
.06		ב'	14-16;	208	
.07		ה'	14-16;	208	
.08		ה'	16-18;	314	

1041.1104	מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים				ש'+ת'
.01 שיעור:		ג'	9-11;	101	ד. בורשטיין
	קבוצות תרגיל:				
.02		ה'	10-12;	314	ד. בורשטיין
.03		ה'	12-14;	315	

1041.1105.01	מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח				ש'
		ג'	11-14;	101	ד"ר א. קורזו

1041.3414.01	קוי יסוד בהתפתחות הכלכלית של הישוב היהודי באי"י		ש'
	א' 16-18;	אולם אפטר	ד"ר י. גרינברג

קורסי תשתית

1041.2603.01	תרבות וחברה		שו"ת
	ב' 8-11;	003	ד"ר ס. וייטמן
1041.2604.01	משפחה וחברה		שו"ת
	ד' 16-19;	201	פרופ' י. פרס
1041.2605.01	יסודות הפסיכולוגיה החברתית		שו"ת
	~~ד' 9-12~~;	315	פרופ' ג. רהב
		10-13 K	
1041.2606.01	משפט וחברה		שו"ת
	ב' 12-15;	אולם אפטר	ד"ר ר. שמיר
1041.2607.01	ריבד ואי-שוויון		שו"ת
	ה' 13- 16;	אולם אפטר	ד"ר י. כהן

שנה ב' - קורסי חובה

1041.2191.01	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות		שו"ת
.01 שיעור:	ד' 12-15;	003	ד"ר ס. וייטמן
1041.2194	קבוצות תרגיל:*		
.01	ד' 15-16;	יפורסם	ג. אולמר
.02	ד' 16-17;	יפורסם	
.03	ה' 11-12;	יפורסם	
1041.2209	שיטות מחקר		ש"ת'
.01 שיעור:	ג' 12-14;	אולם אפטר	ד"ר ח. שטייר
	קבוצות תרגיל:		
.02	ג' 14-16;	203	ת. לרנטל, ת. סגיב-שיפטר,
.03	ג' 14-16;	204	ח. שרף
.04	ה' 16-18;	107	
.05	ב' 14-16;	314	

---

* תרגיל רשות. ההשתתפות בתרגיל אינה נחשבת במנין השעות לתואר.

שנה ג' - קורסי חובה

1041.3100	תאוריה סוציולוגית בת זמננו		שו"ת
.01 שיעור:	ב' 11-14;	003	ד"ר א. קורדובה
1041.3107	קבוצות תרגיל:*		
.01	ג' 14-15;	315	א. כהן, ק. כהן-מינץ
.02	ד' 13-14;	105	
.03	ד' 14-15;	420	
1041.3102.01	סוציולוגיה של החברה הישראלית		שו"ת
	ב' 16-19;	אולם אפטר	פרופ' א. בן-רפאל

קורסי בחירה

1041.3501	יישומי מחשב במדה"ח		ש+ת'
.01 שיעור:	ה' 9-11;	מ-005	נ. שמידט-מנור
	קבוצות תרגיל:		
.02	א' 16-17;	מ-005	ר. ברהם
.03	א' 17-18;	מ-005	
1041.3502.01	סוציולוגיה סביבתית		שו"ת
	ג' 17-20;	110	ד"ר א. גוטליב
1041.3503.01	אנתרופולוגיה של ההזדקנות		שו"ת
	ד' 16-19;	104	פרופ' ח. חזן
1041.3504.01	ארגונים חינוכיים וסביבתם החברתית		שו"ת
	ג' 8-11;	208	פרופ' ר. שפירא
1041.3505.01	גישות בסוציולוגיה של החינוך		שו"ת
	ה' 9-12;	203	פרופ' א. יונג
1041.3506.01	עליתן וירידתן של המשק הישראלי: ניתוח כלכלי ופוליטי		שו"ת
	ג' 17-20;	003	ד. רוזוליו
1041.3507.01	סוציולוגיה של המינים		שו"ת
	ג' 11-14;	004	ד"ר ח. הרצוג
1041.3508.01	סוציולוגיה תעשייתית		שו"ת
	ה' 16-19;	204	פרופ' א. יער
1041.3509.01	מדיניות הרווחה		שו"ת
	ג' 14-17;	104	ד"ר ד. ברסלאו

---

* תרגיל רשות. ההשתתפות בתרגיל אינה נחשבת במנין השעות לתואר.

סמינרים

1041.3705.01	משפט ומשפטנים בישראל ד׳ 14-11; 419	ס׳ ד״ר ר. שמיר
1041.3706.01	טרנספורמציה חברתית: המקרה של הקבוץ ד׳ 18-15; 421	ס׳ פרופ׳ א. בן-רפאל
1041.3707.01	אינטראקציה סימבולית ה׳ 16-13; 105	ס׳ ד״ר א. גוטליב
1041.3708.01	פרופסיות: חקר המקרה של הרפואה ג׳ 14-11; 206	ס׳ פרופ׳ נ. לוין-אפשטיין
1041.3709.01	הערכת תכניות חברתית ב׳ 11-8; 106	ס׳ פרופ׳ ש. שפירו
1041.3710.01	סוציולוגיה והסטוריה ה׳ 19-16; 203	ס׳ ד״ר א. ארליך
1041.3711.01	פוליטיקה עירונית א׳ 20-17; 206	ס׳ ד״ר ג. מנחם
1041.3712.01	חריגות ומיניות מהיבט אנתרופולוגי א׳ 20-17; 207	ס׳ פרופ׳ מ. שוקד
1041.3713.01	יחסי דורות ד׳ 11-8; 419	ס׳ פרופ׳ ל. שלף

סמסטר א׳ + ב׳

סמינרים שנתיים

1041.3714.01	עבודה בחברה התעשיתית ג׳ 18-16; 422	ס׳ פרופ׳ א. יער פרופ׳ נ. לוין-אפשטיין
1041.3715.01	המעמד החדש א׳ 12-10; 420	ס׳ ד״ר א. קורדובה
1041.3716.01	היהדות הישראלית א׳ 14-12; 426	ס׳ פרופ׳ ש. דשן
1041.3717.01	סוציולוגיה של הספורט ב׳ 16-14; 421	ס׳ פרופ׳ מ. סמיונוב
1041.3718.01	סוציולוגיה של המדע ג׳ 11-9; 425	ס׳ ד״ר ד. ברסלאו
1041.3719.01	תאוריות סוציולוגיות של הפאשיזם א׳ 16-14; 420	ס׳ ד״ר ד. אלעזר

סמסטר ב'

שנת א' - קורסי חובה

1009.1000	הדרכה בספריה יפורסם		
1041.1101	מבוא לאנתרופולוגיה		ש'+ת'
.09 שיעור:	ד' 12-14;	אולם אפטר	פרופ' ש. דשן
	קבוצות תרגיל:		
.10	ה' 14-16;	205	ר. ברעם, א. כהן
.11	ה' 10-12;	205	
1041.1102	מבוא לסוציולוגיה		ש'+ת'
.09 שיעור:	ד' 16-18;	101	ד"ר י. שנהב
	קבוצות תרגיל:		
.10	ג' 14-16;	208	א. לב-עמי
.11	ד' 14-16;	105	
1041.1104	מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים		ש'+ת'
.04 שיעור:	ד' 18-20;	204	נ. ריבק
	קבוצות תרגיל:		
.05	א' 10-12;	205	ד. בורשטיין
.06	א' 12-14;	205	
1041.1105.02	מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה		ש'
	ג' 11-14;	101	ד"ר א. קורדובה
1041.3413.01	התמורה בישוב היהודי בארץ ישראל בתקופת המנדט		ש'
	ה' 16-18;	210	ד"ר א. אורלין

קורסי תשתית

1041.2601.01	כלכלה וחברה		שו"ת
	ד' 15-18;	אולם אפטר	ד"ר א. תלמוד
1041.2602.01	פוליטיקה וחברה		שו"ת
	ב' 11-14;	210	ד"ר ח. הרצוג
1041.2603.02	תרבות וחברה		שו"ת
	א' 17-20;	201	ד"ר מ. רגב
1041.2607.02	ריבוד ואי-שוויון		שו"ת
	ה' 13-16;	אולם אפטר	ד"ר י. כהן
1041.2608.01	תאוריות סוציולוגיות של ארגונים		שו"ת
	א' 11-14;	101	נ. ברקוביץ
1041.2609.01	מרחב וחברה		שו"ת
	ב' 16-19;	004	ד"ר ג. מנחם
1041.2610.01	חינוך וחברה		שו"ת
	ד' 8-11;	יפורסם	פרופ' מ. חן

שנה ב' - קורסי חובה

1041.2191.	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות		שו"ת
.02	ג' 13-16;	אולם אפטר	ד"ר ר. שמיר
1041.2194	קבוצות תרגיל:*		
.04	א' 10-11;	206	ש. חינסקי
.05	א' 11-12;	206	
.06	א' 12-13;	206	
1041.2209	שיטות מחקר		ש"ת'
.06 שיעור:	ב' 9-11;	004	פרופ' נ. לוין-אפשטיין
	קבוצות תרגיל:		
.07	ג' 16-18;	205	א. אדלר, ת. לרנטל
.08	ד' 13-15;	208	ת. סגיב-שיפטר
.09	ה' 11-13;	105	

שנה ג' - קורסי חובה

1041.2188	ש"מ איכותיות		ש"ת'
.01 שיעור:	ד' 11-13;	201	פרופ' ח. חזן
	קבוצות תרגיל:		
.02	ג' 12-13;	יפורסם	א. רז
.03	ג' 13-14;	יפורסם	
.04	ד' 13-14;	יפורסם	
.05	ד' 14-15;	יפורסם	
1041.3100	תאוריה סוציולוגית בת-זמננו		שו"ת
.02 שיעור:	ד' 8-11;	201	ד"ר ס. וייטמן
1041.3107	קבוצות תרגיל:*		
.04	ד' 15-16;	421	ג. אולמר
.05	ד' 16-17;	104	
.06	ג' 15-16;	205	
1041.3102.02	סוציולוגיה של החברה הישראלית		שו"ת
	א' 17-20;	101	פרופ' א. יער

---

* תרגיל רשות. ההשתתפות בתרגיל אינה נחשבת במנין השעות לתואר.

1041.3389	ניתוח נתונים בעזרת המחשב			ש'+ת'
.01 שיעור:	ה'	11-9	210	ד"ר ח. איילון
	קבוצות תרגיל:			
.02	ה'	13-12	מ-005	א. אברמוביץ,
.03	ה'	14-13	מ-005	ת. סניב-שיפטר, ג. רנד
.04	ד'	12-11	318	
.05	ה'	15-14	318	
.06	ה'	16-15	318	
.07	ה'	13-12	318	
.08	ה'	14-13	318	
1051.4358.01	שביתות בישראל			שו"ת
	ב'	18-15	004	ד"ר ז. דה-פריס
				ד"ר י. כהן

<u>קורסי בחירה</u>

1041.3510.01	דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה			שו"ת
	ג'	15-12	104	ד"ר ח. שטייר
1041.3511.01	סוציולוגיה של הרפואה			שו"ת
	ג'	20-17	315	ד"ר א. גוטליב
1041.3512.01	מעוטים אתניים בשוק העבודה			שו"ת
	ג'	20-17	203	ד"ר א. סעדי
1041.3513.01	סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית			שו"ת
	א'	20-17	203	ד"ר ז. אלעזר
1041.3514.01	פרסום וחברה			שו"ת
	ב'	14-11	204	ד"ר ס. וייטמן
1041.3515.01	סוציולוגיה של השפה			שו"ת
	ב'	19-16	104	פרופ' א. בן-רפאל
1041.3516.01	אקולוגיה תרבותית			שו"ת
	א'	14-11	204	ד"ר י. דרורי
1041.3517.01	חברות יהודיות מסורתיות			שו"ת
	ה'	19-16	104	פרופ' ש. דשן
1041.3518.01	הבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה			שו"ת
	ה'	19-16	315	ד"ר ר. נאמן

---

* לתלמידי סוציולוגיה-ניהול שהחלו לימודים לפני תשנ"ה, וחייבים עדיין בסדנא.

1041.3519.01	סביבה וארגון בחברות פשוטות א' 14-17; 315	שרית ד"ר נ. בירד-דוד
1071.3520.01	תרבות משפטית ופוליטית בישראל ב' 8-11; 204	שרית פרופי ל. שלף
1041.3521.01	מודרניות ופוסט-מודרניות ב' 11-14; 004	שרית ד"ר א. קורדובה

סמינרים סמסטריאליים

1041.3714.01	שפה וחברה בישראל ד' 15-18; 205	ס' פרופי א. בן-רפאל
1041.3715.01	סמים והתמכרויות ד' 11-14; 207	ס' פרופי ג. רהב
1041.3716.01	שנוי חברתי ופוליטי ה' 16-19; 419	ס' ד"ר ד. אלעזר
1041.3717.01	אי-שויון בחינוך ג' 12-15; 205	ס' ד"ר ח. איילון
1041.3718.01	תרבות וטבע א' 17-20; 107	ס' ד"ר נ. בירד-דוד
1041.3719.01	קהילה כמושג חברתי ד' 16-19; 206	ס' פרופי ח. חזן
1041.3720.01	אקולוגיה: הבטים חברתיים ב' 14-17; 205	ס' ד"ר א. גוטליב
1041.3721.01	סוגיות בתורת הקשר החברתי ד' 18-21; 106	ס' ד"ר ס. וייסמן
1041.3722.01	קומוניקציה פוליטית ג' 9-12; 205	ס' ד"ר ח. הרצוג
1041.3723.01	עיונים בסוציו-ביולוגיה ב' 16-19; 106	ס' פרופי י. פרס

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
תואר שני

סמסטר א'

1041.4106.01	מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה		שו"ת
	א' 14-16;	314	פרופ' מ. שוקד
1041.4194.01	סקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגיים		שו"ת
	ב' 14-17;	205	פרופ' י. פרס
1041.4130.01	סטטיסטיקה למ.א. - א'		ש'+ת'
שיעור:	ה' 13-15;	003	ד"ר א. ונדר
תרגיל:	ה' 15-16;	003	י. פרמט
1041.3501	ישומי מחשב במדה"ח		ש'+ת'
.01 שיעור:	ה' 9-11;	מ-005	נ. שמידט-מנור
	קבוצות תרגיל:		
.02	א' 16-17;	מ-005	ר. ברהם
.03	א' 17-18;	מ-005	
1041.3502.01	סוציולוגיה סביבתית		שו"ת
	ג' 17-20;	110	ד"ר א. גוטליב
1110.4295.01	גישות תאורטיות להבנת המשפחה		שו"ת
	ד' 9-12;	124 שאפל	פרופ' י. פרס
1082.4026.01	מדיניות חברתית		שו"ת
	ה' 10-12;	יפורסם	ד"ר ג. מנחם

סמינרים

1041.4401.01	נשים ותקשורת		ס'
	ב' 9-12;	425	ד"ר ח. הרצוג
1041.4402.01	ניתוח אנתרופולוגי של טקסטים		ס'
	ד' 10-13;	421	פרופ' ח. חזן

סמסטר א'+ב'

1041.4012.01	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות		ש'
	ה' 16-19;	205	פרופ' י. פרס
			פרופ' מ. שוקד
			ד"ר ד. ברסלאר
			ד"ר ר. שמיר
1041.4122.01	סדנת תיזה ל-מ.א.		סד'
	ב' 17-20;	205	ד"ר ח. הרצוג
			פרופ' מ. סמיונוב

1041.4129.01	סמינר סגל, תלמידי מ.א. ודוקטורט ה' 19-21; 210	ס' מרכז: ד"ר י. כהן

סמינרים שנתיים

1041.3718.01	סוציולוגיה של המדע ג' 9-11; 425	ס' ד"ר ד. ברסלאו
1041.3716.01	היהדות הישראלית א' 12-14; 426	ס' פרופ' ש. דשן
1041.3715.01	המעמד החדש א' 10-12; 420	ס' ד"ר א. קורדובה
1041.4403.01	נשים, משפחה ועבודה ד' 12-14; 425	ס' ד"ר ח. שטייר
1041.4404.01	אתנוגרפיה של ארגונים ועבודה א' 18-20; 421	ס' ד"ר ג. קונדה
1051.4381.01	ריבוד בשוק העבודה ג' 14-16; 421	ס' פרופ' מ. סמיונוב
1051.4134.01	הגירה בשוק העבודה ב' 12-14; סמ' א': 420 סמ' ב': 422	ס' ד"ר י. הברפלד ד"ר י. כהן

סמסטר ב'

1041.4218.01	פרקטיקום במחקרי שדה ג' 14-16; 206	שו"ת ד"ר ד. ברסלאו
0736.7115.01	סדנא בניתוח מודלים באמצעות LISREL * ו' 9-12.30; 431 שרת	שו"ת ד"ר א. דרום
1041.4111.01	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב' 11-13; 106	שו"ת פרופ' מ. סמיונוב
1041.4131 .01 שעור: .02 תרגיל:	סטטיסטיקה ל-מ.א. - ב' ה' 13-15; יפורסם ה' 15-16; יפורסם	ש'+ת' ד"ר א. וגדר י. פרמט
1041.4219.01	סוציולוגיה של הידע-בקורת הדעת הסוציולוגית יפורסם	ש' ד"ר ד. ברסלאו ד"ר ח. הרצוג פרופ' ח. חזן ד"ר ר. שמיר ד"ר י. שנהב

---

* ייתן 6 שבועות ראשונים של הסמסטר.

1041.3516.01 אקולוגיה תרבותית — שרית
א' 11-14; 204 — ד"ר י. דרורי

1051.4004.01 מתודה ומחקר בהיסטוריה — שרית
ד' 15-18; 208 — ד"ר ד. דה-פריס

1041.4220.01 התפתחויות דמוגרפיות באוכלוסית ישראל — שרית
א' 14-17; 105 — ד"ר צ. אייזנבך

1082.4026.02 מדיניות חברתית — שרית
ג' 12-14; 004 — ד"ר ג. מנחם

סמינרים

1041.4405.01 בקורת התאוריה הארגונית — ס'
ג' 17-20; 107 — ד"ר י. שנהב

1041.3714.01 שפה וחברה בישראל — ס'
ד' 15-18; 205 — פרופ' א. בן-רפאל

1041.4406.01 גישות בקורתיות בסוציולוגיה של החינוך — ס'
ה' 9-12; 426 — פרופ' א. יוגב

1041.3720.01 אקולוגיה: הבטים חברתיים — ס'
ב' 14-17; 205 — ד"ר א. גוטליב

1041.4407.01 בחירה בחינוך — ס'
ג' 11-14; 328 שרת — פרופ' ר. שפירא

1041.3721.01 סוגיות בתורת הקשר החברתי — ס'
ד' 18-21; 106 — ד"ר ס. וייטמן

1041.4408.01 בריאות וחולי: תפיסות והתנהגויות באוכלוסיה הישראלית — ס'
ג' 11-14; 203 — פרופ' נ. לוין-אפשטיין

1110.4153.01 מעברים ומשברים במשפחה הישראלית — ס'
ד' 10-12; 124 שאפל — פרופ' י. פרס

סדנאות וקולוקויום*

סמסטר א'+ב'

1041.4300.01 סדנת תאוריה ותרבות — סד'
ה' 19-21; 612 — ד"ר נ. בירד-דוד
ד"ר א. בן-רפאל
ד"ר ח. הרצוג
ד"ר ס. וייטמן
פרופ' ח. חזן
ד"ר ר. נאמן
ד"ר א. קורדובה
פרופ' מ. שוקד
ד"ר ר. שמיר

1041.4301.01 סדנא בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית — סד'
ה' 19-21; 612
ד"ר ד. אלעזר
ד"ר א. ארליך
ד"ר א. גוטליב
פרופ' ש. דשן
ד"ר ח. הרצוג
ד"ר ס. וייטמן
ד"ר א. סעדי
פרופ' י. פרס
ד"ר א. קורדובה
ד"ר ר. שמיר
ד"ר י. שנהב

1041.4302.01 סדנא בריבוד ואי-שוויון — סד'
ד' 18-20; 419
ד"ר ח. איילון
פרופ' א. יוגב
ד"ר י. כהן
פרופ' נ. לוין-אפשטיין
פרופ' מ. סמיונוב
ד"ר א. סעדי
פרופ' י. פרס
ד"ר ח. שטייר
ד"ר א. תלמוד

1041.4303.01 קולוקויום חברה וסביבה — סד'
ג' 12-14; סמ' א'; יפורסם — מרכזים: ד"ר א. גוטליב
ג' 12-14; סמ' ב'; יפורסם — פרופ' י. פורטוגלי

תואר שלישי

סמסטר א'+ב'

1041.4126.01 סדנת דוקטורנטים — סד'
ה' 12-14; 420
פרופ' ש. דשן
פרופ' א. יער

---

* אינן נחשבות במנין השעות לתאר.

החוג לפסיכולוגיה

החוג לפסיכולוגיה

ראש החוג: פרופ' נחמיה פרידלנד רכזת ניהולית: רינה ברוק

תואר ראשון

מרכז לימודי הב.א.: ד"ר דב שמוטקין

מטרת הלימודים

להקנות לתלמידים ידע בסיסי בתאוריה ובמחקר של הפסיכולוגיה בתחומיה השונים. לימודי התואר הראשון אינם מקנים לתלמיד הכשרה לעבודה מעשית כפסיכולוג/ית. הכשרה כזו ניתנת במסגרת לימודי התואר השני.

קבלה

מועמד, שהתקבל לחוג ואינגו מתחיל בלימודים, ומעונין לדחות את תחילת לימודיו, חייב לפנות ליועץ לתואר ראשון ולנמק זאת. בכל מקרה לא יישמר למועמד מקום יותר משנה אחת.

ייעוץ

יועץ לתואר ראשון עומד לרשות התלמידים בנושאים הקשורים בתוכנית הלימודים וכן בבעיות המתעוררות במהלכם.

אופני לימוד

בחוג שני אופני לימוד:

1. אופן לימוד דו-חוגי, שבו לומד התלמיד שני חוגים, שמהם אחד הוא פסיכולוגיה.
2. אופן לימוד חד-חוגי, שבו לומד התלמיד מספר שעות רב יותר בפסיכולוגיה, ובנוסף שתי חטיבות לימודים בתחומים אחרים. אופן הלימוד החד-חוגי מתחיל בשנה ב' ללימודים.

תוכנית הלימודים

מכסת חובות התלמיד	אופן לימוד מורחב	אופן לימוד דו-חוגי
1. לימודי החוג		
קורסי שנה א'	23 ש"ס	23 ש"ס
קורסי שנה ב'	28 ש"ס	24 ש"ס
קורסי שנה ג'	22 ש"ס	18 ש"ס
קורסי בחירה	10 ש"ס	4 ש"ס
סה"כ	83 ש"ס	69 ש"ס
2. לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני

מבנה תוכנית הלימודים

אופן הלימוד הדו-חוגי

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
קורסי שנה א'			
מבוא לפסיכולוגיה	ש'	2	א'
	ת'	2	
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
	ת'	2+2	א'+ב'
ישומי מחשב	ש'	2	ב'
	ת'	2	
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
תורת האישיות א'+ב'	ש'	2+2	ב'
קורסי שנה ב'*			
שיטות מחקר א'+ב'**	ש'	2+2	א'+ב'
	ת'	2+2	א'+ב'
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	ש'	2	א'
פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	ש'	2	ב'
פסיכולוגיה חברתית א+ב	ש'	2+2	א'+ב'
4 מתוך 6 הקורסים:			
פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'

---

* דרישות קדם לכל קורסי שנה ב': מבוא לפסיכולוגיה.

** דרישות קדם: סטטיסטיקה וישומי מחשב.

קורסי שנה ג'

לקורסי שנה ג' רשאי להרשם מי שסיים את כל חובות הלימוד של שנה א' ושנה ב'.

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמ'
מבחני הערכה א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
פסיכופתולוגיה א'+ב'	ש'	2+2	א'+ב'
לימודי שדה	ת'	2+2	א'+ב'
גישות ושיטות בפסיכולוגיה	ש'	2	ב'
סמינריון אמפירי	ס'	2+2	א'+ב'

קורסי בחירה

קורס בחירה בהקף 2 ש"ס בשנה א' או בשנה ב'.
קורס בחירה בהקף 2 ש"ס בשנה ג'.

אופן הלימוד המורחב

לאופן הלימוד המורחב ניתן להתקבל רק בשנה ב' ללימודיו של התלמיד. בקשות להתקבל למסלול זה רשאים להגיש תלמידים שלמדו בשנה א' תוכנית מלאה בשני החוגים, והשיגו ממוצע 90 לפחות בחוג לפסיכולוגיה ו-85 לפחות בחוג השני בתום שנת הלימודים הראשונה.
חובות התלמיד במסלול המורחב: 83 ש"ס בפסיכולוגיה ובכלל זה סמינריון נוסף, וכן שתי חטיבות בהקף 16 ש"ס כל אחת, בשני חוגים אחרים (ראה רשימת החטיבות בפרק "תכניות לימודים").
הקבלה למסלול המורחב טעונה אישור של הועדה החוגית לתואר ראשון. לימודי השנה הראשונה זהים בשני המסלולים. לתלמיד המתקבל למסלול המורחב ייחשבו לימודיו בשנה הראשונה בחוג האחר לחלק מהדרישות של אחת החטיבות (בתאום עם יועץ הב"א).

הדרכה בספריה

כל תלמיד חייב לעבור בסמסטר הראשון ללימודיו הדרכה בספריה שמטרתה להקנות לתלמיד מיומנות בסיסית בהתמצאות בספריה.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספריה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים, סידורים על המדף ושיור בספריה.
על כל תלמיד להגיש תרגיל המבוסס על ההדרכה.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעתיים. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להרשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק מערכת השעות בידיעון זה. (או בדף התיקונים לידיעון). לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל.
מילוי חובת ההדרכה בספריה היא תנאי לרישום לקורסי שנה ב'.

מעבדה

תלמיד בחוג לפסיכולוגיה חייב להשתתף כנבדק במעבדות החוג במשך 10 שעות בשנה הראשונה. פרטים על נוהל ההשתתפות יימסרו לתלמידים בתחילת השנה. יש למלא חובה זו עד היום האחרון ללימודים בשנה"ל תשנ"ה.
מטרת ההשתתפות היא:
א. לשמש לתלמיד חוויה לימודית תוך כדי התנסות ישירה במחקרים הנעשים בחוג.
ב. לקדם מחקרים הנעשים על ידי אנשי סגל החוג והתלמידים לפסיכולוגיה מהשנים המתקדמות.
השלמת 10 שעות המעבדה בשנה א' היא תנאי לקבלת ציון בקורס מבוא לפסיכולוגיה (או לקבלת פטור ממנו) גם אם התלמיד נבחן בו ולרישום לקורסי שנה ב'.
תלמיד שלא ימלא את החובה האמורה לא יהיה רשאי להמשיך לימודיו בחוג עד להשלמתה.

סמינריונים

כל תלמיד בחוג באופן הלימוד הדו-חוגי חייב להשתתף באורח פעיל ולהגיש עבודה בסמינריון אמפירי.
הסמינריון מיועד רק לתלמידי שנה ג' שמילאו את כל הדרישות המוקדמות של שנים א' ו-ב' בלימודיהם. הסמינריון יחולק לשני חלקים סמסטריאליים (א' ו-ב'). התלמידים יחוייבו להגיש במהלך סמסטר א' הצעת מחקר כתובה או כל עבודה אחרת שתדרש ע"י המורה. עבודה זו יש להגיש עד היום האחרון של סמסטר א' בשנה"ל תשנ"ה. בכל אחד מהסמסטרים ינתן ציון: משקל ציונו של סמסטר א' יהיה 5% מהציון הסופי ומשקל ציונו של סמסטר ב' יהיה 10% מהציון הסופי. את העבודה הסמינריונית יש להדפיס ולצרף את כל חומר השאלונים וההסתכלויות הקשורים בעבודה. כל שאלון שהוכן לשם עבודה סמינריונית חייב לקבל *תחילה אישור בחתימת המרצה המדריך בעבודה הסמינריונית*. בלי *רשות מורה* הסמינריון אין תלמיד רשאי לפרסם בכל צורה שהיא את העבודה הסמינריונית שלו.
המועד האחרון להגשת העבודה הסמינריונית: עד שלושה חדשים מהיום האחרון לסמסטר ב', כלומר עד תאריך 8.9.95.
אם מתעורר צורך באורכה בעבודה הסמינריונית יש לקבל אישור המורה לכך. האורכה המרבית היא עד היום האחרון של סמסטר א' של השנה העוקבת, כלומר 1.2.96.
מועדים אלה הינם סופיים. במקרים יוצאים מהכלל ניתן לפנות בבקשה מיוחדת מלווה בהמלצת המורה לועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה. העבודה הסמינריונית תוגש למזכירות ויירשם מועד הגשתה. התלמיד מתבקש לשמור עותק נוסף של העבודה הסמינריונית אצלו.

תקנות החוג

1. מועדי בחינות

א. מוצעים שני מועדי בחינה, מועד א' ומועד ב'. החוג ממליץ לכל התלמידים לגשת למועד א'.

ב. <u>מועד ב'</u>
רשאי לגשת למועד ב' מי שלא ניגש למועד א', מי שנכשל במועד א', או מי שרוצה לשפר ציון חיובי של מועד א'. בכל מקרה הציון האחרון הוא הציון הקובע. אין הגבלה במספר הקורסים בהם אפשר לגשת למועד ב'.

ג. <u>מועד נוסף</u>
רשאי לגשת למועד נוסף תלמיד שנבצר ממנו לגשת למועד א' או ב' בגלל מילואים או חפיפה במועדי בחינות (יום ושעה), ראה פרוט בתקנון הפקולטה. לקבלת אישור למועד נוסף יש לפנות בכתב לועדת ההוראה של הפקולטה (במקרה של מילואים יש לפנות למזכירות החוג).

2. חזרה על קורסים

א. תלמיד שנכשל בקורס חובה חייב לחזור על הקורס בשנה העוקבת.
ב. תלמיד שלומד שנית קורס חובה המהווה דרישת קדם לקורסים מתקדמים לא יוכל ללמוד באותה השנה את הקורסים המתקדמים.
ג. אין חזרה על קורסים לצורך שיפור ציון חיובי.

3. נהלי הגשת עבודות למעט עבודות סמינריוניות

א. עבודות המוטלות במהלך קורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.
ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר בו נערך הקורס, אלא אם כן קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
במקרים חריגים ניתן לקבל אורכה של חודש לכל היותר, וזאת באישור מראש ובכתב של המורה.

4. הפסקת לימודים אקדמית

א. תלמיד שקיבל ציון סופי שלילי בקורס חובה, חזר על הקורס, וקבל ציון סופי שלילי גם בפעם השניה - יופסקו לימודיו בחוג.
ב. תלמיד שנכשל (קבל ציון סופי שלילי) ב-3 קורסי חובה שונים במהלך לימודיו יופסקו לימודיו בחוג (כל הכשלונות נחשבים, כולל כשלונות בקורסים שהתלמיד חזר עליהם בהצלחה). הערה: מדובר על כשלון סופי בקורס, ולא על כשלון במועד א' שתוקן במועד ב'.

5. פטור על סמך קורס חופף

תלמיד דו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, אשר קיבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסים חופפים בהקף עד 8 ש"ס, אינו חייב בהשלמת שעות בחוג לפסיכולוגיה. תלמיד אשר קיבל פטור בהקף העולה על 8 ש"ס חייב בהשלמת שעות בקורסי בחירה בחוג. תלמיד כזה חייב ללמוד בחוג מכסה של 61 ש"ס לפחות.

א. תלמידי המסלול הדו חוגי פסיכולוגיה וניהול ילמדו בחוג לניהול את שני הקורסים: מבוא לסטטיסטיקה וסטטיסטיקה לניהול, וזיהו פטורים מהקורס סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'.

ב. תלמידים שלמדו את הקורס מבוא למחשבים בחוג למדע המדינה יהיו פטורים מהקורס ישומי מחשב בחוג לפסיכולוגיה.

ג. תלמידים שסיימו את הקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לסוציולוגיה פטורים מהקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לפסיכולוגיה.

6. שקלול ציון הגמר

א. שקלול ציון הגמר באופן הלימוד הדו-חוגי:

ממוצע משוקלל בקורסים	85%
סמינריון אמפירי	15% (סמסטר א' 5%, סמסטר ב' 10%)

ב. שקלול ציון באופן הלימוד המורחב:

קורסי החוג	60%
2 סמינרים	20%
2 חטיבות	20%

מפתח חישוב ממוצע הקורסים

מבוא לפסיכולוגיה	2
סטטיסטיקה לפסיכולוגים	6
ישומי מחשב	2
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	4
תורת האישיות א'+ב'	4
שיטות מחקר א'+ב'	8
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	2
פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	2
פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	4
4 מתוך 6 הקורסים	
פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'	8
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'	
מבחני הערכה א'+ב'	4
פסיכופתולוגיה א'+ב'	6
גישות ושיטות	2
שני קורסי בחירה	4

סה"כ 58 נקודות לשקלול

סמינריון אמפירי
סמסטר א' 3.41 נקודות לשקלול
סמסטר ב' 6.83 נקודות לשקלול

החטיבה בפסיכולוגיה

תוכנית הלימודים:

שנה א'

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח (שו"ת, 4 ש"ס).

הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטתיים ומחייב השתתפות ב-5 שעות ניסוי. תלמיד אשר לא ישלים את חובת שעות הניסוי עד תום הסמסטר בו הוא לומד את הקורס, לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס (גם אם נבחן בו).

תנאי מעבר לשנה ב': ציון 60 ומעלה במבוא לפסיכולוגיה למדה"ח.

שנה ב'

התלמיד יבחר קורסים בהקף של 12 ש"ס, מהם שני קורסים שנתיים (ס"ה 8 ש"ס) ושני קורסים סמסטריאליים (ס"ה 4 ש"ס).

שני הקורסים השנתיים (הניתנים בסמסטרים א' ו-ב') ייבחרו מתוך הארבעה הבאים:
תורות האישיות (א'+ב') - שני החלקים ניתנים בסמסטר ב' תשנ"ה.
פסיכולוגיה פיזיולוגית (א'+ב')
פסיכולוגיה חברתית (א'+ב')*
פסיכולוגיה התפתחותית (א'+ב')

שני הקורסים הסמסטריאליים ייבחרו מתוך רשימת שיעורי הבחירה.

שיעורי הבחירה המוצעים בתשנ"ה:
- יחסים בינאישיים בקבוצה
- הילד והספורט התחרותי
- המדע בשרות האדם א'
- המדע בשרות האדם ב'
- טרור ואלימות פוליטית
- כשרים, נטיות ובריירה מקצועית
- התפתחות קוגנטיבית

קורסי שנה ב' ניתנים במסגרת החוג לפסיכולוגיה. מספר המקומות בכל קורס מוגבל. במקרים הדורשים ייעוץ מיוחד תמנה מזכירות הפקולטה את התלמידים הנוגעים בדבר ליועץ החטיבה בחוג לפסיכולוגיה.
תלמידי חטיבת העשרה יוכלו להירשם לקורסי בחירה בלבד, אם יוותרו בהם מקומות פנויים.

---

* תלמידי החוג לסוציולוגיה אינם רשאים ללמוד קורס זה במסגרת החטיבה.

תוכני השיעורים

מבוא לפסיכולוגיה
הקורס מהווה מבוא לתחומי הפסיכולוגיה השונים, וכולל התמקדות על משני היסוד, הגישות התיאורטיות והמחקריות הרווחות בפסיכולוגיה, ותאור עקרוני של כלי המחקר.

סטטיסטיקה לפסיכולוגיה א'
תאורים גרפיים של התפלגויות, מדדי נטיה למרכז, מדדי פיזור, מדדי קשר (מתאמים), ניבוי מהותו של מחקר, השערות ומובהקות, הסתברות.

סטטיסטיקה לפסיכולוגיה ב'
ההתפלגות הבינומית והקרוב לנורמלית, חי בריבוע, התפלגות t, ניתוח שונות ומבחנים לא פרמטריים.

פסיכולוגיה פיזיולוגית - א'
הקורס עוסק ביסודות העצביים והבין-כימיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים אחרים, יסקרו: הולכה עצבית והעברה סינפטית, נוירואנטומיה בסיסית, שיטות מחקר בפסיכוביולוגיה ותהליכים פסיכופיזיולוגיים של מוטיבציה, תחושה.

פסיכולוגיה פיזיולוגית - ב'
הקורס מיועד לדון בבסיס הביולוגי של התנהגויות כגון עוררות ושינה, אספקטים של למידה כגון חיזוק, רכישה של אינפורמציה וויכרון, סיגנון קוגניטיבי והפרעות בתחום הפסיכופטולוגיה. מעורבות מערכת עצבים מרכזית בהתנהגויות אלו תידון ברמה אנטומית, פיזיולוגית, ביוכימית ופרמקולוגית.

תורות תאישיות - א'+ב'
הקורס דן בתיאוריות השונות של האישיות ומדגיש את החיבטים ההשואתיים בין הגישות השונות, התיאורטיות הנלמדות הן של פרויד, יונג, אדלר, אריקסון ומארי וכן אולפורט, רוג'רס, מסלאו סקונר, בנדורה וקלי.

יישומים סטטיסטיים באמצעות המחשב
מטרת הקורס לאפשר לסטודנט להכיר מקרוב את השימוש בכלים סטטיסטיים שונים לניתוח נתונים, וזאת באמצעות תוכנה סטטיסטית קיימת במחשב. תוך כדי כך, ניתן יהיה להרחיב את הידע בסטטיסטיקה ולאפשר לסטודנט לעבוד באופן עצמאי בניתוח נתונים.

שיטות מחקר - א'
קורס שנתי המיועד להציג ללומד מושגי יסוד במתודולוגיה של מחקר זבתכנון מחקרים. הסמסטר הראשון כולל מבוא קצר לפילוסופיה של המדעים ודיון מפורט בבדיקת השערות ותאוריות, דגימה, מדידה ותכנון מחקרים מסויים וכעין-מסויים.

שיטות מחקר - ב'
הסמסטר השני מוקדש כולו למודלים של עבוד נתונים ולתהליך הסקת המסקנות על סמך ניתוחים סטטיסטיים. הרצאה השבועית, בת שעתיים, מלווה בתרגיל שבועי, בן שעה, בו נתנת לתלמידים הזדמנות להתנסות בתכנון מסויים ובבצועם, בעבוד נתונים ובכתיבת דוחויית מחקר.

פסיכולוגיה חברתית - א'
שיעור זה יציג את הגישות ותאוריות העיקריות בתחום הפסיכולוגיה החברתית וכן את המחקרים שהתפתחו במסגרת גישות אלה. בסמסטר א' קודם יסקרו שיטות המחקר והבעיות הנלוות. לאחר מכן יסקר התחום של תהליכים תוך אישיים כולל יחוס, האני, עמדות ותפיסה בין אישית.

פסיכולוגיה חברתית - ב'

סמסטר זה מהווה המשך לסמסטר א' ויכסה את תחום התהליכים הבין אישיים והקבוצתיים כולל מתן עזרה, תוקפנות, מנהיגות, ותחרות בשתוף פעולה.

פסיכולוגיה התפתחותית של הילד

תיאוריות התפתחותיות עיקריות (סטרוקטוראליזם, עיבוד מידע, סוציו-היסטורי ונייטיביזם) יוצגו על התפתחות קוגניטיבית וחברתית מינקות עד לגיל ההתבגרות.

פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן

הקורס יתמקד על המשך תהליכי ההתפתחות לאחר גיל ההתבגרות. לאור גישת הפסיכולוגיה ההתפתחותית של טווח החיים יסקרו בקורס התיאוריות והתהליכים הביולוגיים תאישיים, הבין אישיים, תמשפחתיים הקוגניטיביים הפסיכו-חברתיים והפסיכופתולוגיים - כפי שהם משתקפים בשלבים שונים בחיי המבוגר והזקן. הקורס ילווה בעבודות תרגיל.

קוגניטיבית א'

הקורס עוסק בתיאוריות יסודיות, שיטות מחקר וממצאים בסיסיים בתחומי תהליך מידע, מובן ומשמעות דימויים ודימיון, אחסון ושליפה מזכרון ושפה.

קוגניטיבית ב'

הקורס עוסק בתיאוריות יסודיות, שיטות מחקר או ממצאים בסיסיים בתחומי אסוציאציות, שיפוטים יצירת משגים, חשיבה, פתרון בעיות יצרתיות, והשפעת הקוביציה בתחומי התנהגות ואישיות שונים.

תפישה א'

בשיעור יזונו תהליכי עיבוד אינפורמציה בתפישה. הסטודנטים ידרשו לעמוד במבחן הכולל את החומר המוצג בשיעור בתוספת מאמר קריאה.

תפישה ב'

הקורס יעסוק בשני התחומים המרכזיים הבאים:

א. תפישה כארגון מרחבי ב. תפישה כארגון קוגניטיבי. בתחום הראשון יזונו הנושאים הבאים: סכמות של תפישה, מבנה וארגון תפיסתי, תפישה מרחבית התפתחות תפיסתית, אשליות חזותיות ותפיסת צורות. בתחום השני יזונו הנושאים הבאים: מערכת עיבוד המידע, השפעות תפישה מאוחרות, דימויים חזותיים ותהליכי קשב.

למידה א'

הקורס סוקר עקרונות ותאוריות למידה בסיסיים המתייחסים למחקר עם חיות ועם בני אדם. הוא יתמקד בהתניה אופרנטית בסיסית.

למידה ב'

יסקור בהמשך בהתניה קלאסית והתניה אופרנטית מורכבת.

פסיכופתולוגיה א'

מבוא לפסיכולוגיה אבנורמלית על כל הביטיה - סקר הסטורי, מושגי ההפרעה הנפשית, דיאגנוזה ומגבלותיה, אטיולוגיה של מחלות ותופעות נפשיות, עקרונות טיפול.

מבחנים והערכה א'

הקורס עוסק במושגים ובתאוריה בסיסיים של מדידה ומבחנים פסיכולוגיים הדגש בקורס הוא על השימוש במבחנים בהערכת היכולת השיכלית.

פסיכופתולוגיה ב'

בשיעור יסקרו הבטים תיאורטיים ואמפיריים של מספר הפרעות נפשיות. כמו כן יובאו ניתוחי מקרים ויוצגו סרטים הקשורים בהפרעות אלו.

מבחנים והערכת בי

חקורס עוסק במדידה ובמבחנים פסיכולוגיים המתייחסים לתכונות אישיות ולאופיונים פסיכולוגיים שונים של הפרט, כחשרכה ואיבחון אישיותיים.

סמינריונים אמפיריים

זמן סובייקטיבי

בסמינר ידון הנושא של תפיסת ואמדן זמן, ובכלל זה פרוט התהליכים הקוגניטיביים האחראיים לכך. הסטודנטים יתרשו לבצע עבודת מחקר אמפירי.

ליקויי קשב בשכיזופרניה

בחינת תאוריות קשב לחסבר הסכיזופרניה, תוך שימת דגש מיוחד על תפקידי קשב וחקשר באכרון לטווח קצר.

פסיכולוגיה רפואית

הסמינריון עוסק במחקרים, שיטות מחקר ותיאוריות לגבי נושאים פסיכולוגיים תקשורתיים בבריאות ומחלה גופניים, כגון, גורמים פסיכולוגיים למחלות, חשפעות פסיכולוגיות של מחלות, התמודדות עם מחלות כרוניות, ותפקיד (ירולי) החולה, קומוניקציה בין חולים לרופאים, חשפעות פסיכולוגיות על המערכת החיסונית וכו'. נדרשת עבודה סמינריונית אמפירית.

מחקרים כמשמעויות חזמן חאישי לאורך טווח חחיים

חסמינר יתמקד על התהליכים האישיים ביחס לעמדות, אמונות ותפיסות שבאמצעותם נחווה חזמן האישי, כפי שהוא מתבטא בתקופות ואירועי חיים שונים לאורך טווח החיים.

רווחה סובייקטיבית ובריאות נפשית בבגרות ובזיקנה

חסמינר יסקור את המושג ירווחת סובייקטיביתי על מלציי חשונים לאורך נאות מתייחס. למושג ישולב כמסגרת המחקרית חרחבה העוסקת באיכות חיים ובבריאות נפשית. ייסקרו חרכיבים השונים של חרווחה חסובייקטיבית, ובמיוחד חרכיב הקוגניטיבי (ישביעות רצון") לעומת הרכיב האפקטיבי (יאושר"). חסמינר יעסוק בקשר של רווחה סובייקטיבית עם תופעות ותהליכים של בריאות נפשית, וכן בבעיות מתודולוגיות שונות בחמחקר הנושא.

ארגון חזכרון: עדויות מדיסוציאציות נישוייות וממצינסים פנועי מח

הידע שהצטבר ב-20 השנים האחרונות הביא להמשגת חזכרון כמבנה הכולל מספר תת-מערכות בלתי תלויות, כל אחת בעלת תפקיד משלה וכל אחת משורתת על ידי מבנה עצבי שונה. העדות התומכת בחמשגה זו עולה מדיסוציאציות שנתן ליצור בקרב נבדקים נורמליים במעבדה ומדיסוציאציות המופיעות בקרב חלוקים באמנזיה, במבחני זכירה שונים. העבודה האמפירית תתמקד בנבדקים נורמלים ותבחן קיומם של חבדלים בין מבחני זכירה חדורשים תהליכי שליפה מודעים לבאלה שאינם דורשים מודעות.

זהות מינית, תפקידי מין ואנדרוגניות פסיכולוגית ותשפעתם על התנהגות ילדים ומבוגרים

במסגרת הקורס נדון בתאוריות המרכזיות להתפתחות זהות מינית. כן נעסוק במחקר העוסקים בקשר בין אוריינטציה תפקידי מין וסכמטיות מינית לבין חסבות ושרותים הקשורים למין.

תופעות לוואי של טיפול תרופתי בפסיכיאטריה

פתולוגיה סכיזופרנית מאופינת ע"י מיגון רחב של סימפטומים קוגניטיביים ונוירולוגיים. חלקם כלולים בסינדרום הפסיכוטי ואילו אחרים מופיעים רק לאחר תחילת הטיפול התרופתי בחולים הסכיזופרניים. סימפטומיים אלו מוגדרים בתופעות לוואי של הטיפול האנטיפסיכוטי. הסמינר ידון בסימפטומים אלו ובמכניזמים הפיזיולוגיים המסבירים את התהוותם אצל החולה. הסטודנטים יוכלו לבחור בין עבודה תיאורטית לבין עבודה פרקטית.

לחיות תורה
הסמינר יעסוק בשאלות הקשורות ביחסי הורים וילדים, השפעות ילדים על הורים, שאלות הקשורות בסיפוק והנאה מגידול ילדים וכן שאלות שונות הקשורות בכניסה לתפקיד הורה, חלוקת תפקידים בין ההורים. כמו כן יבחנו תבניות הדרכת הורים, מקורות למידע הורי וכן תבניות תמיכה וסיוע להורים.

שוגיות בהתפתחות קוגניטיבית
בסמינריון נבחן כיצד מתפתחות אצל ילדים בגיל הרך ההבנה של מצבו המנטלי ומצבו האמוציונלי של האחר.

פסיכולוגיה של הבדלי מין
הסמינר ידון בתיאוריה ומחקרים בנושא ההבדלים בין המינים ויכלול את הנושאים הבאים: תורשה-סביבה, עמדות וסטריאוטיפים, התפתחות הזהות המינית, השגיות-כח והיחברות, יחסים בין המינים ומחזור החיים.

אפילפסיה ובעיות של אבוד הכרה
הפרעות קשב ומצבי הכרה, ייבחנו מקרים קליניים של אפילפסיה בבני-אדם ומקשיים של אפילפסיה מסויימת בבעלי חיים.

פסיכולוגיה של סיכון והסתכנות
מושג הסיכון ייבחן על מובניו השונים ובהקשר של מודלים לקבלת החלטות. דוגמאות לנושאי לימוד ומחקר שייסקרו: דיווח על סיכונים ותפיסתם, הטיות שכיחות בתפיסת פגיעות אישית לסיכונים, הבדלים בין אישיים בנטילת סיכון ובהמגעות מסיכונים, היבטים התפתחותיים בהתנהגות סיכון, נטילת סיכון בקבוצות, הסתכנות דאגנות ופחד, נטילת סיכון במצבי לחץ, התייחסות לסיכונים בריאותיים, מוערבות בתאונות.
דרישות: קריאה ודיון במאמרים, תכנון וביצוע עבודה סמינריונית אמפירית.

לוחמה פסיכולוגית
סקירה בקורתית של לוחמה פסיכולוגית כמכשיר להשגת מטרות טקטיות ואסטרטגיות בזמני מלחמה ובעת רגיעה. הדיון יקיף מטרות, שיטות ואמצעים, שיקולים אידיאולוגיים וישומיים.

מו"מ עם טרוריסטים
ניתוח סיטואציות מיקוח עם טרוריסטים בהחיזה תיאורטית ואמפירית. הדיון יכלול: הרלבנטיות של תיאוריות מו"מ הקיימות לגבי סיטואציות מיקוח טרוריסטיות, פערים במידע התאורטי, מדיניות רלבנטית ותהליכי קבלת החלטות, גורמי אישיות וגורמי מצב.

בעיות נבחרות בפסיכולוגיה קוגניטיבית
הקורס יעסוק בסוגיות של עיבוד מידע וייצוגים פנימיים במספר תחומים מרכזיים: קשב חזותי, דימויים מנטליים, זכרון וקבלת החלטות.

תושיה נלמדת ומחיחות להתנסויות
המושג "תושיה נלמדת" מתייחס לאוצר ההתנהגויות של שליטה עצמית שאדם רכש ולמד במשך שנות חייו והמאפשרים לו להתמודד עם מצבי לחץ פנימיים וחיצוניים. עד כה נחקרו בעיקר שליטה עצמית מתקנת ומשמרת המתמקדות בתהליכים שבעזרתם משנה הפרט בכוחות עצמו התנהגויות, מחשבות, ואמוציות אשר מפריעות לו בתפקודיו היום-יומים. בסמינר זה נכלול גם מחקרים על שליטה עצמית חוויתית המאפשרת לאדם להפתח להתנסויות חדשות. התנסויות אלה מחייבות לעיתים ויתור מודע על שליטה עצמית והחשפות למצבים עמומים. מה מאפיין אנשים המוכנים להתנסות בחוויות חדשות? האם נדרשים לשם כך מיומנויות ספציפיות או צורת חשיבה מיוחדת?

דחיינות - שיבותית ותוצאותית
הסמינר יחקור תופעה מסקרנת: התנהגות נפוצה שלכאורה אינה אדפטיבית. כל צוות של שניים יחקור היבט של דחיינות בביצוע מטלות יום יום או דחיינות בתחום מסויים (כגון: דחיינות בלימודים) או דחיינות בקבלת החלטות.

נושאים נבחרים בפסיכופתולוגיה התפתחותית
סטודנטים יוזמו בקריאת חומר רלוונטי ובעריכת מחקר בעבוד אינפורמציה חברתית מאספקטים התפתחותיים קליניים ובאפידימיולוגיה התפתחותית קלינית. דגש מיוחד ישים על בחינת נושאים אלה בהפרעות קשב ובכאון בילדות ובגיל ההתבגרות.

<u>קורסי בחירה ב.א.</u>

שליטה אישית ובריאות
הבטים שונים של שליטה אישית (Personal Control): ממשית ונתפסת, התנהגותית וקוגניטיבית, כללית וספציפית, רצויה ומצויה, ייבחנו בהקשרים של בריאות ומחלה פיזיים. בין השאר יועלו נושאים כגון: קשרים בין מידת שליטה אישית לבין היווצרות מחלות ומהלכן, סגנויות של שליטה בהקשר לטיפולים רפואיים, שליטה והתמודדות עם מחלות וכאב, שליטה והתנהגות בריאותית - הערות למסרים בריאותיים.
דרישות: קריאת מאמרים, בחינה.

תמדע בשירות האדם א'
בקורס יידונו יחסי הגומלין בין האקדמיה והמערכת החברתית המאפשרת קיומם של מוסדות אקדמיים. יידונו השימושים השונים בהם עשות משרכות שלטוניות בהיפותיזות מדעיות ובתגליות ופיתוחים מדעיים, היחסים בין מדע וחברה, ובין אנשי אקדמיה והמערכת החברתית בה הם חיים. מלבד המרצה, שיתמקד בעיקר בשאלות מתחומי הפסיכולוגיה ומדעי החיים, ישתתפו בקורס מספר מרצים אורחים (בעיקר ממדעי החברה), ובהרצאותיהם יעסקו בנושא מנקודת מבטו של תחום עיסוקם.
בחלק א' יידונו ההשלכות החברתיות של תיאוריות מדעיות והמוטיבציות העומדות מאחורי החלטות תיאורטיות של מדענים.

תמדע בשירות האדם ב'
בקורס יידונו יחסי הגומלין בין האקדמיה והמערכת החברתית המאפשרת קיומם של מוסדות אקדמיים. יידונו השימושים השונים בהם עשות משרכות שלטוניות בהיפותיזות מדעיות ובתגליות ופיתוחים מדעיים, היחסים בין מדע וחברה, ובין אנשי אקדמיה והמערכת החברתית בה הם חיים. מלבד המרצה, שיתמקד בעיקר בשאלות מתחומי הפסיכולוגיה ומדעי החיים, ישתתפו בקורס מספר מרצים אורחים (בעיקר ממדעי החברה), ובהרצאותיהם יעסקו בנושא מנקודת מבטו של תחום עיסוקם.
בחלק ב' יידונו השימושים שעושה השלטון בתגליות ופיתוחים מדעיים ובאנשי האקדמיה.

טרור ואלימות פוליטית
הקורס יעסוק באלימות פוליטית לצורותיה, ובמיוחד בניתוח הטרור כשיטת מאבק. יודגשו אספקטים פסיכולוגיים ולבנטיים.

הילד והספורט התחרותי
מטרת הקורס: (א) לבחון את נושא הספורט והפעילות התחרותית ומשמעותה בהתפתחות הילד. (ב) להבהיר יתרונות כמו גם קשיים פסיכולוגיים וחברתיים המתלווים בשילובו של הילד בעולם הספורט התחרותי. (ג) תכנון דרכי מניעה כמו גם דרכי התמודדות יעילים המלווים את המערבות הגיל, הן ברמת הפרט והן ברמת המשפחה.

יחסים בין אישיים בקבוצה
קורס ביחסים אישיים בקבוצה יועבר בצורת מעבדה התנסותית שבה המשתתפים ילמדו על תהליכים של *תקשורת ושל השפעה קבוצתית, תוך כדי הגברת המודעות לעצמם וחידוד רגישותם לשני.*

תורות פסיכואנליטיות
הקורס עובר על תורותיהם של מרכזיים במסורת הפסיכואנליטית: פרויד, יונג, אדלר, סליבן וכו', תוך העמקה של ידע שהושג בקורס בתורות אישיות.

קוגניציה חברתית

הקורס יעסוק בנושאים מרכזיים בקוגניציה חברתית: היסיק חברתי, זיכרון חברתי שימור ושינוי ידע, סטריאוטיפים, והקשר בין קוגניציה למערכים מוטיבציונים ואפקטיביים

לחץ ושרשרת בילדות

הקורס יתמקד בסקירה של אירועי הלחץ והטראומה הנמוצים בילדות כגון פרידה ואובדן (בהקשר של שכול או גרושין), חולי פיזי, התעללות נפשית ופיזית וניצול מיני. דגש מיוחד לנושאים כגון זיהוי דפוסי התמודדות אופניים עם אירועי לחץ וביטויים בהסתגלות תקינה ופסיכופתולוגיה.

התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת

בשיעור מוצגו גישות תיאורטיות שונות וממצאים אמפיריים הנוגעים להתפתחות החשיבה בתקופת טרום בית הספר ושנים ראשונות של בית הספר, ובמיוחד התפתחות "תיאוריות השכלי", והתפתחות מושגית.

תואר שני

יו"ר ועדת המ.א.: פרופ' נח מילגרם

מטרות הלימודים

א. להקנות לתלמיד התמחות בתחום אחד של המקצוע (שייקרא להלן "מגמה").
ב. להעמיק את הידע הכללי של התלמיד בתחומי הפסיכולוגיה החשובים. השילוב בין התמחות ובין הקניית ידע כללי ברמה מתקדמת מתבטא בתוכנית הלימודים של לימודי התואר השני בכך שבכל מגמה מוצעים לתלמיד שיעורי חובה, שיעורי בחירה, ועבודת שדה מעשית בתחום ההתמחות של המגמה.

המגמות המוצעות

א. פסיכולוגיה קלינית
ב. פסיכולוגיה ייעוצית
ג. פסיכולוגיה קלינית של הילד
ד. פסיכולוגיה חברתית
ה. פסיכולוגיה קוגנטיבית
ו. פסיכוביולוגית

תנאי קבלה

רשאים להירשם מועמדים, שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בפסיכולוגיה בדלהלן: למגמות הקלינית, קלינית ילד והייעוצית בציון 85 לפחות, למגמות הקוגניטיבית, החברתית והפסיכוביולוגית בציון 80 לפחות.
מספר המתקבלים מצומצם. הקבלה מותנית הן בהישגים בלימודים והן בהתאמת המועמד ללימודי התואר השני בפסיכולוגיה שתיקבע על סמך ראיון אישי. הזימון לראיון אישי הוא עפ"י שיקולי כל מגמה, בהתאם לנתוני המועמד.

מועמדים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים, המעוניינים ללמוד לתואר השני בפסיכולוגיה חייבים, כתנאי מוקדם, להשלים לימודים מתוכנית התואר הראשון בחוג לפסיכולוגיה. על מועמדים אלה להרשם ללימודי **התואר הראשון** וקבלתם תישקל עפ"י דרישות הקבלה הרגילות לתואר הראשון בפסיכולוגיה (כולל הבחינה הפסיכומטרית).

מתקבלים, אשר במסגרת לימודיהם הקודמים לא למדו קורסים מתחום הפסיכולוגיה, ילמדו בתוכנית הנקראת "חוג לאחר תואר". הקף לימודים אלה שווה להקף הנדרש מתלמיד המסלול הדו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, דהיינו 69 ש"ס. בסיום לימודים אלה ניתנת תעודה שוות-ערך מבחינה אקדמית לתואר ב"א.

מתקבלים, אשר למדו קורסים בפסיכולוגיה, במסגרת לימודיהם הקודמים, לרבות אלה שסיימו לימודי חטיבה בפסיכולוגיה, ילמדו בתוכנית ההשלמות. מתקבלים אלה מתבקשים לפנות, לאחר קבלת ההודעה על ההתקבלות, ליועץ החוג ולהמציא אישור המפרט את לימודיהם הקודמים. היועץ יקבע לכל תלמיד את הרכב תוכנית ההשלמות והקף.

סיום תוכנית השלמות אינו מזכה בתעודה או בתואר אקדמי, אך מקנה זכות להגשת *מועמדות לתואר שני. סיום תוכנית ההשלמות אינה מבטיחה קבלה אוטומטית.* בשיקולי הקבלה לתואר השני יובא בחשבון הציון המשוקלל בלימודי ההשלמה בחוג לפסיכולוגיה.

קבלת תלמידים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים למגמות המחקריות

במקרים מיוחדים ועל פי החלטה מיוחדת של ראש המגמה הרלוונטית יתאפשר למי שאינו בעל ב.א. בפסיכולוגיה להתקבל ללימודי מ.א. במגמות החברתית, הקוגניטיבית או הפסיכוביולוגית במעמד "על תנאי". למגמה החברתית רשאי להגיש מועמדות בעל תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה בציון "טוב מאוד" (85) לפחות למגמות הקוגנטיבית והפסיכוביולוגית בציון גמר "טוב" (80) לפחות. מועמד כזה יחויב בקורסי השלמה מתוכנית התואר הראשון (פרוט להלן). התנאי לקבלתו כתלמיד מן המנין לתואר שני הוא סיום כל אחד מקורסי ההשלמות בציון המשייך אותו לאחוזון 75 ומעלה בין הנבחנים באותו קורס. קורסי ההשלמה אינם נכללים במנין השעות לתואר שני ואינם משתקללים בציון הגמר.

קורסי ההשלמה הם:

חובה

א. סטטיסטיקה לפסיכולוגים
ב. שיטות מחקר
ג. סמינר אמפירי

בחירה - 3 מתוך הקורסים שלהלן עפ"י קביעת ראש המגמה:
פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, פסיכולוגיה קוגניטיבית, למידה, פסיכולוגיה התפתחותית, אישיות, פסיכולוגיה חברתית ופסיכופתולוגיה.

התלמיד לא יעבור למעמד מן המנין בטרם יסיים את כל ההשלמות שהוטלו עליו. עם זאת על פי שקול ראש המגמה יוכל התלמיד, באישור, לקחת קורסים מתוכנית המ.א. במקביל לתקופת ההשלמות. במקרה זה יחתום התלמיד על הצהרה כי ידוע לו שהשתתפותו בשיעורי התואר השני היא על תנאי סיום חובות ההשלמה בכפוף לתנאי קבלתו.
עפ"י תקנון האוניברסיטה ניתן להיות במעמד על תנאי במשך שנה מתחילת הלימודים לכל היותר.
כל מגמה רשאית להחמיר בתנאי הקבלה מעבר למפורט בפסקה זו. יודגש שוב כי הקבלה לתואר שני ללא תואר ראשון בפסיכולוגיה הינה אך ורק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן המצדיקים זאת.

חובות התלמיד בלימודי התואר השני

הקף חובות התלמיד הוא 24 ש"ש (48 ש"ס).
פרוט החובות:

1. קורסי חובה - א. קורסים מתודולוגיים וסטטיסטיים
   ב. קורסי חובה ע"פ המפורט בתוכנית כל אחת מהמגמות
2. קורסי בחירה מתוך רשימת שיעורי בחירה להשלמת מכסת השעות הנדרשת
3. שתי עבודות סמינריוניות
4. עבודת גמר
5. בחינת גמר
6. * עבודה מעשית
7. * שפה זרה שניה

---

* לא נכלל במכסת שעות התואר.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שני הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר. המשך הלימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים לאחר קבלת המלצה מנומקת, ויותנה באישור של יו"ר ועדת מ.א., אישור הארכה מעבר לשנה הששית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהקף 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי לחייב בהקף גדול יותר).

לתשומת לב התלמידים: על התלמיד לשלם שכר לימוד עד הגשת הגרסה הסופית של עבודת הגמר, או סיום יתר החובות (לפי המאוחר יותר).

סיום חובות שמיעה

במגמות הקליניות, קלינית-ילד והיעוצית, כל תלמיד חייב לסיים את חובות השמיעה - כמוגדר ע"י המגמה, כולל פרקטיקום - עד תום השנה השניה ללימודיו. תלמיד אשר לא יעמוד בדרישה זו במועד, לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו לתואר.

מילוי חובות קורס

כל הלימודים ניתנים במסגרת שיעורים ותרגילים. סיום קורס כרוך במילוי חובות שוטפים, כגון הכנת הרצאות לשיעור ו/או התרגיל המצורף לו, השתתפות בבחינה אם היא נדרשת וכו'. על כל שיעור, מכל סוג, מקבל התלמיד ציון. (לא יוכר ציון "עבר" או "השתתף" אלא באישור מיוחד של כל מגמה שניתן מראש).
תלמיד אשר לא ימלא את חובות הקורס במועד ידווח לו ציון 250 שמשמעותו "לא מלא חובות קורס". ציון זה אינו ניתן לביטול.

נהלי הגשת עבודות בקורסים:

א. עבודות המוטלות במהלך הקורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.
ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר, אלא אם קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
הארכה של חודש ימים לכל היותר תינתן רק ע"י אישור מראש ובכתב ע"י המרצה.
ג. הגשת עבודות סמינריוניות ראה בהמשך.

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מלואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יו"ר ועדת תואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

עבודות סמינריוניות

כל תלמיד חייב להגיש שתי עבודות סמינריוניות נוסף על דרישות ההשתתפות בקורסים. עבודה אחת לפחות חייבת להיות אמפירית. העבודות הסמינריוניות חייבות להיות מוגשות בעבודה אישית שאינה חופפת כל עבודה אחרת של התלמיד ואינה חלק ממנה.
תלמיד אשר סכם עם מרצה על הכנת עבודה סמינריונית בהנחייתו, יודיע על כך למזכירות בכתב בחתימת המרצה עם תחילת ההתקשרות.
הגשת העבודות הסמינריוניות מהווה אחד התנאים לרישום לבחינת הגמר לתואר שני. ראה סעיף בחינת גמר בהמשך.

סדנאות מחקר

בנוסף לעבודות הסמינריוניות, רשאית כל מגמה לחייב השתתפות בסדנת מחקר כחלק משיעורי החובה. מטרת סדנת המחקר היא לאפשר לתלמיד אימון במחקר בהדרכה ובשיתוף של מרצה החוקר באותו תחום מלבד הקניית ידע מחקרי והכרת תחום מסוים.

עבודת גמר (תזת מ.א.)

עבודת הגמר צריכה להיות עבודת מחקר אמפירית שהתלמיד מבצע בפיקוח ובהדרכה. המטרה היא לפתח את יכולתו של התלמיד לנהל מחקר, משלב התכנון ועד לדיווח הסופי. את האישור הסופי לנושא ולתוכנית יכול התלמיד לקבל החל מתום שנת לימודיו הראשונה לתואר שני.

תלמיד חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו, ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.
תלמיד המעוניין להתחיל בעבודת גמר, יבחר מדריך מקרב מורי החוג ויסכם עימו כללית את הנושא ויקבל את אישור ראש המגמה. התוכנית טעונה אישור מדריך וקורא שני המוסמכים לכך עפ"י תקנון הפקולטה.

ההדרכה והפיקוח על ביצוע העבודה יתנהלו על ידי המדריך, ובמידת הצורך ייוועץ עם הקורא האחר. המדריך ינהל רישום של פגישותיו עם התלמיד החל בשלב האישור של העבודה.

התלמיד ימסור למדריך ולקורא השני טיוטה של עבודתו. בסמכותם לבקש תיקונים ושינויים בעבודה, אותם על התלמיד לבצע לפני הגשת הנוסח הסופי. על התלמיד להגיש את העבודה בהתאם לנדרש בתקנון בפקולטה.

בחינות הגמר

מתכונת בחינת הגמר שונה בכל אחת ממגמות המ.א. פרטים ניתן לקבל במזכירות תלמידי מ.א.

עבודה מעשית

תלמיד תואר שני חייב בעבודה מעשית מודרכת בהתאם לתחום המגמה שלו. במגמות הקלינית, הקלינית של הילד והייעוצית עבודה זו צמודה לקורסים השונים ומתבצעת *כמרפאות, בתחנות לבריאות הנפש, בבתי-ספר, במכוני ייעוץ ו/או מיון עובדים ומועמדים.* במגמות החברתית הפסיכוביולוגית והקוגניטיבית יידרש מכל תלמיד לבצע מחקר במסגרת אחד השיעורים שבהם הוא משתתף בשנה א׳. סיום חובות אלו בהצלחה הוא תנאי להמשך הלימודים.

שפה זרה

כל תלמיד חייב להבחן בשפה זרה שניה (מלבד אנגלית) שבה יש ספרות מקצועית או עיונית הרלבנטית לפסיכולוגיה, או בשפת המחשב. תלמיד, שבמסגרת לימודיו לתואר ראשון סיים בהצלחה את הקורס "יישומים סטטיסטיים במחשב", ראשי להגיש בקשה לפטור מחובה זו.

שקלול ציון הגמר

להלן המשקל היחסי של מרכיבי ציון הגמר לתואר שני בכל אחת מהמגמות.

במגמות קלינית, קלינית של הילד, ייעוצית, חברתית ופסיכוביולוגית:

ציוני קורסים	20%
ציוני סמינריונים	20%
ציון בחינת גמר	20%
ציון תזה	40%

במגמה הקוגניטיבית:

קורסי חובה	15%
קורסי בחירה	5%
סדנא	5%
שיטות מחקר	5%
ציוני סמינרים	15%
הגנה על תזה	15%
ציון תזה	40%

מסלול ישיר לדוקטורט

תלמידי התואר השני בחוג יכולים להגיש מועמדותם למסלול הישיר לדוקטורט בסוף השנה הראשונה ללימודיהם.

תנאי קבלה

תלמיד יתקבל על תנאי בסוף השנה הראשונה ללימודי התואר השני אם ציונו הסופי לתואר בוגר הוא 90 לפחות (למעט מקרים לגביהם תחליט הועדה אחרת) וממוצע ציוני הקורסים שלו בשנה הראשונה של לימודי התואר השני גם הוא 90 לפחות. במהלך שנה זו על התלמיד לבצע עבודה סמינריונית אמפירית בציון 90 לפחות. התלמיד יתקבל בכפוף להמלצות מורים בתחום התמחותו ולראיון ממצה ע״י הועדה היחידתית.
את פרוט תוכנית הלימודים ניתן לקבל במזכירות התלמידים בחוג.

המגמה הקלינית

המטרה המרכזית של המגמה היא להכשיר פסיכולוג קליני בעל אתיקה מקצועית גבוהה אשר יהיה פתוח באופן בקורתי לגישות ולמגמות חדשות בפסיכולוגיה קלינית, ושיהיה מסוגל לתרגם את הידע שנרכש בפסיכולוגיה הכללית לטפול ולהבנת האדם הסובל מהפרעות נפשיות. המגמה שוקדת על הקניית בסיס תיאורטי ויישומי להבנת ההתנהגות האנושית ותהליכי שיטוי. השאיפה היא להקנות ללומד כלים ומושגיים מחקריים, גישות טיפוליות וטכניקות התורמות לשיטוי בפרט ובמערכות רחבות יותר.

תוכנית הלימודים מתמקדת בארבעה תחומים מרכזיים:

(1) תאוריה; (2) מחקר; (3) אבחון והערכה; (4) התערבויות פסיכותראפויטיות.

בנוסף ללימודים העיוניים כוללת התוכנית גם פרקטיקום קליני.

הפרקטיקום הקליני מתקיים בבתי חולים פסיכיאטרים ובמרפאות בריאות הנפש במשך יומיים בשבוע. סיום הלימודים מותנה בעמידה בחובות הקורסים, בבחינת גמר ובעבודת תזה.

מורי המגמה מייצגים קשת רחבה של אסכולות טיפוליות ושל שטחי התעניינות מגוונים בפסיכולוגיה קלינית. קורסי החובה והבחירה המוצעים מכוונים להקנות לתלמידים ידע והבנה בסיסיים במגוון רחב של גישות טיפוליות לאוכלוסיית מבוגרים בטווחי גיל שונים עם בעיות פסיכולוגיות הנעות מקשיים בהתמודדות עם מצבי לחץ יומיומיים ועד לתופעות פסיכוטיות חריפות.

המגמה הקלינית של הילד

תוכנית הלימודים במגמה הקלינית של הילד מכוונת להכשרת פסיכולוגים להתמודדות עם צורכי הילד הנורמאלי, החריג והחולה, בתפיסה כוללנית של עבודה טיפולית ומניעתית במסגרות השונות שבהן מתפתח ומתפקד הילד: משפחה, מוסדות חינוך, קהילה וסוכנויות טיפול.

בנוסף להשתתפותו של התלמיד בקורסים, בשנה הראשונה ללימודיו יעבוד בשרות פסיכולוגי חינוכי, וישתתף בעבודה מעשית באוריינטציה טיפולית, חינוכית וקהילתית. בשנה השנייה יוקדשו יומיים לעבודה מעשית במסגרת מוסדות ובתי"ח לבריאות הנפש. כמו כן מציעה המגמה לתלמידיה אפשרות להשתתף בקורסים מתקדמים לטיפול.

בכל השלבים יש נסיון להדגיש בעיות בעלות רלוואנטיות מיוחדות לישראל ולעודד מחקר בסיסי ויישומי בתחום.

המגמה החברתית

מטרת לימודי המגמה בפסיכולוגיה חברתית היא להרחיב ולהעמיק את הידע העיוני והיכולת המחקרית של תלמידי המגמה בתחומי הפסיכולוגיה החברתית. במבט כולל מדגישה המגמה החברתית את המחקר והחשיבה הבסיסיים בתחום ומציעה לתלמידיה מעורבות עיונית ומחקרית בתחומים אלה. המגמה אינה מציעה כיוון התמחות והכשרה שיטתיים בתחומי היישום של הפסיכולוגיה החברתית (דהיינו פסיכולוגיה חברתית-ארגונית, פסיכולוגיה חברתית-חינוכית), אם כי כמה מחברי סגל המגמה עוסקים בפסיכולוגיה חברתית יישומית ומתקיימים מספר קטן של קורסים יישומיים-מקצועיים בתוכנית הלימודים. כמו כן, ניתן לשמוע שיעורים בתחומים יישומיים במסגרת מגמות ופקולטות אחרות. תחומי ההתעניינות של אנשי סגל המגמה מתפרשים על נושאים שונים בתחומי הפסיכולוגיה-החברתית: פסיכולוגיה חברתית של הבדלי מין, תחרות ושיתוף פעולה, חקר יחסים קרובים, דינמיקה קבוצתית, תהליכי השפעה חברתית, תהליכי משא ומתן, פסיכולוגיה חברתית קוגניטיבית, עיונים במיתודולוגיה של המחקר הפסיכו-חברתית, פסיכולוגיה חברתית-התפתחותית, התפתחות מוסרית, התנהגות פרו-חברתית, האישיות וההתנהגות החברתית. לימודי המגמה החברתית בשנה הראשונה מדגישים את היסודות המחקריים שעליה מושתתת הפסיכולוגיה החברתית, וחוץ ממבוא לפסיכולוגיה חברתית, כוללים בעיקר שיעורים בסטטיסטיקה, שיטות מחקר וסדנת מחקר. את הידע העיוני בפסיכולוגיה חברתית ירכוש התלמיד בשיעורי בחירה אשר ינתנו על ידי מורי המגמה.

המגמה לפסיכולוגיה ייעוצית

המגמה לפסיכולוגיה ייעוצית מתמקדת בהעמקת הידע התאורטי והאמפירי בתחומי תיפקוד והתמודדות של אנשים בריאים בנפשם עם דרישות הסביבה ונסיבות החיים. כמו כן, נותנת המגמה הכשרה בתהליכי האבחון והסיוע הפסיכולוגי הקשורים בהתערבויות מניעה ושינוי ביחס לקשיים בתחומים אלו.

המגמה הייעוצית מכשירה פסיכולוגים לתפקידי הערכה וייעוץ לאוכלוסיות נורמליות (לא פאתולוגיות) מבחינה נפשית, הנזקקות לסיוע בהתמודדות ובהסתגלות בתחומי תיפקוד מגוונים בחברה, בעבודה ובמשפחה. בכך נכללות, לדוגמה, בעיות מהתחום הלימודי-חינוכי, בחירת מקצוע והסתגלות לעבודה, קשיים במשפחה וביחסי זוג, מעברי חיים (דוגמת עליה, גיוס, פרישה), התמודדות עם בעיות בריאות, שינוי בסגנון ובהרגלי חיים. המגמה שמה דגש בהכשרה על התערבויות מניעה, במקביל להכשרה בהתערבויות שינוי, ובמיומנויות ההערכה והמחקר הנלווים.

שנת הלימודים הראשונה כוללת קורסי חובה המקנים לסטודנט ידע תאורטי ואמפירי מקיף ומיומנויות בסיסיות בייעוץ פסיכולוגי כללי. בין השאר, כוללים קורסים אלו: "תאוריות וגישות לייעוץ", "סדנה בריאיון ובפיתוח מיומנויות ייעוץ", "שיטות לאבחון בייעוץ", קורסים בסיסיים בתחומי תוכן שונים (חינוכי, תעסוקתי, בריאותי, אישי-זוגי), בנוסף לקורסי החובה החוגיים בסטטיסטיקה ושיטות מחקר. כמו כן, מתקיים פרקטיקום מעשי של יום בשבוע לאורך כל שנת הלימודים, המלווה בפגישת הנחייה קבוצתית אחת לשבועיים, ובסדנת הכנה בסמוך לפתיחת שנת הלימודים. הפרקטיקום מתבצע במוסדות החינוך של עליית הנוער תחת הדרכה.

שנת הלימודים השניה כוללת גם היא מספר קורסי חובה מתקדמים יותר (כגון: "ייעוץ קבוצתי", "התמודדות עם מצבי לחץ"), וכן קורסי בחירה (כגון: "פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים", "ייעוץ זוגי", "פסיכולוגיה שיקומית"), בהתאם למסלול בו בחר הסטודנט *להתמחות. חלק מהקורסים האלו ישמשו גם כסדנאות לבצוע מודרך של עבודות סמינריוניות* עיוניות ואמפיריות. בנוסף לחובות לימוד אלו הסטודנט לומד בפרקטיקום מעשי בהקף של יום בשבוע באחד מהמוסדות הקשורים עם המגמה לצורך זה, ובהדרכה אישית של איש מקצוע בכיר ומוסמך במוסד.

המגמה הקוגניטיבית

המגמה הקוגניטיבית מיועדת להקנות ידע בתחום הקוגניטיבי תוך התמקדות על תהליכים בסיסיים המאפיינים מערכות של עיבוד מידע בתחומי מידע, קשר, למידה, זיכרון, שפה, חשיבה, פתרון בעיות, תקשורת, קבלת החלטות והתפתחות קוגניטיבית, ותוך לימוד תכנון וביצוע מחקר בתחום הקוגניטיבי. על תלמידי המגמה לבצע לפחות סמינר אחד במסגרת המגמה. סמינר שני, במידה ויבוצע במסגרת מגמה אחרת - חייב להיות באישור ראש המגמה. כמו כן דורשת המגמה ידע בסיסי בשימושי המחשב אותו נדרש התלמיד לרכוש בשנת לימודיו הראשונה במגמה, אלא אם כן הוא יכול להוכיח שיש לו ידע כזה.

תנאי מעבר לשנה ב' תלמידי שנה א' חייבים ללמוד לפחות 4 משיעורי החובה המוצעים בשנה הראשונה תלמיד אשר יקבל בשניים מתוך הקורסים הנ"ל ציון הנמוך מ-80 המשך לימודיו יישקל מחדש.

תלמידי המגמה הקוגניטיבית חייבים לבצע את התזה במסגרת המגמה, כלומר - המנחה הראשון יהיה אחד ממורי המגמה. מבחן הגמר במגמה הינו מבחן בע"פ לפני ועדה המורכבת ממורי המגמה על חומר מוגדר מראש והמתבסס על נושאי תזת המ.א. שלו/ה. בתום שנה א' תישקל אפשרות המשך ישיר ללימודי הדוקטורט לגבי סטודנטים מתאימים ומעוניינים.

המגמה הפסיכוביולוגית

מטרת הפסיכוביולוגיה הינה חקר הבסיס הביולוגי של ההתנהגות. לפיכך, נושאי ההתעניינות של הפסיכוביולוגיה הן החידות המסורתיות המעסיקות את הפסיכולוגיה על ענפיה השונים אגב קישורן לתהליכים מוחיים ספציפיים. מחקר התהליכים המוחיים מתמצה בעיקרו בלימוד שפות ביולוגיות, כגון אנטומיה, ביוכימיה ופיזיולוגיה, והכרת טכניקות מחקריות המבוססות על טכנולוגיה מודרנית.

אם כי הפסיכוביולוגיה היתה ועודנה ענף מחקר של ה-NEUROSCIENCES, אפשר להשתמש בשיטות העבודה ובידע שנצבר בתחומה - והדבר אכן נעשה - לפתרון בעיות רבות בפסיכיאטריה, בנוירולוגיה, בפסיכופרמקולוגיה, בפסיכולוגיה קלינית, בפסיכולוגיה חברתית ובקרימינולוגיה.

תלמידי המגמה יציע את נושא המחקר לאחר נמר העבודה במגי חברי המגמה והתלמידים.

תוכני השיעורים

חמגמה הקלינית

שיטות מחקר - א'

הקורס יעסוק בשיטות ניתוח נתונים השכיחות בפסיכולוגיה בעיקר בואריאציות של ניתוח שונות.

עבודים סטטיסטיים במחשב

זת קורס בסיסי בניתוח נתונים שבו ניתן להכיר מקרוב אפפקטים תאורטיים ואמפיריים שונים של סטטיסטיקה תאורית, ניתוח נתונים השוואתי, בדיקת מודלים וניתוח נתונים אקספלורטיבי, תוך שימוש בתוכנה סטטיסטית סטנדרטית (SPSS ו-BMDP) ייתכן SAS.

שיטות מחקר - ב'

הקורס עוסק במודלים ובטכניקות של ניתוחים קורלטיביים. דגש מיוחד מושם על מודלים של רגרסיה מרובה ועל שמוש במתאמים לשם בקרה על שונות. חלקו האחרון של הקורס מוקדש לנושאים נבחרים כגון ניתוח *מתיבים ובדיקת מודלים.*

מבוא למרקסיקה קלינית

מטרת הקורס היא להציג בפני התלמיד תאוריה וחוויה אישית בעבודה קלינית. בקורס דנים ביסודות של המקצוע הקליני: מטחים חוכר טיפולי מוקלט; ודנים על בעיות שמתעוררות במקומות הפרקטיקום של שנה א'.

אבחון ותערכה 1

יסודות תחליך האבחון הקליני וההערכה הפסיכולוגית. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית שיטות אבחון והערכה, הצגה תיאורטית ועבודה מעשית מודרכת עם מבחני אינטליגנציה, מבחני אישיות ומבחנים השלכתיים. יישום קליני, הדרים הפסיכולוגי, הדינמיקה הביתאישית במסגרת הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית.

פסיכופתולוגיה

הקורס ידון בגישות עיקריות להבנת פסיכופתולוגיה. הגישה הפסיכודינמית, ההתנהגות הקוגנטיבית, האקסיסטנציאלית והאורגונית. יודגשו הקשרים בין גישה לפסיכופתולוגיה וגישה לטפול.

גישות טיפוליות בפסיכולוגיה קלינית

החיבטים התיאורטיים והמעשיים של שיטות פסיכותרפויטיות שונות מוצגים בקורס זה עיי אנשי מקצוע המייצגים אסכולות פסיכותרפויטיות שונות. מושם דגש על השונה והדומה בגישות השונות. כן נידונים בקורס נושאים כלליים הקשורים בתהליך הפסיכותרפויטי.

תראיון תקליני

בקורס תסקר בפני הסטודנטים ספרות בנושא הראיון הקליני. בנוסף, יתרגלו הסטודנטים ראיונות תוך שימוש בוידאוטייפ.

אבחון והערכה 2

העמקה והרחבה של הידע התיאורטי והמעשי שנרכש בשנת הלימודים הראשונה על השימוש הקליני במבחנים פסיכולוגיים ובשיטות אבחון אחרות. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית כתהליך של אינטגרציה דינמית. ספרות מקצועית עיונית, הצגת מקרים, ניתוחם ועיבודים לפי גישות שונות.

תחליכים קבוצתיים - יסודות בטיפול קבוצתי

במהלך חלקו הראשון של הקורס יתנסו המשתתפים בעבודה קבוצתית. במסגרת זו יחוו המשתתפים את שלבי התפתחות הקבוצה; את הבנת מושג - הקונטקסט הקבוצתי והתהליך שעובר הפרט בקבוצה.
בחלקו השני של הקורס יוצגו מודל התפתחותי לפסיכותרפיה קבוצתית ומושגים בסיסיים של פוקס ביון וגרוטנדן. דגש יתן למושג ההתנגדות ולתהליכים של העברה - על היבטיהם השונים בהקשר הקבוצתי.

פסיכופתולוגיה ושינה

השינה היא תהליך, המגיב ברגישות רבה מאד למצבו הנפשי של האדם. אין כמעט פסיכופתולוגיה, אשר אינה מאופיינת, בין השאר, בהפרעות שינה מסוגים שונים. מאידך קיימות הפרעות שינה, הגורמות להפרעות נפשיות. הסמינר יעסוק בקשרים הדו-סיטריים הללו, שבין שינה ופסיכופתולוגיה, דרך התמקדות על מספר סוגיות מחקריות - קליניות.

חקר יעילות הטיפול במצבי לחץ

בסדנא נדגים שיטות שונות לטפל בלחצים ונבחון אפשרויות מחקר הנתמקדות בשאלת יעילותן הדיפרנציאלית של שיטות אלו.

הדרכת במשיכותרפית

הקורס מיועד למשתתפים בפרקטיקום קליני של שנה ב'. כל משתתף יביא לפחות מקרה אחד הנמצא בטיפולו להדרכה בכיתה. נושאים שונים הקשורים בתהליך הפסיכותרפויטי כגון: תכנון טיפול, יחסי מטפל-מטופל וכו' יובאו לדיון בכיתה.

מחקרים בתכוונה עצמית

במסגרת הקורס הסטודנטים יבצעו מחקרים שיבדקו את תהליכי השליטה העצמית עם דגש מיוחד על ההיבטים הפסיכולוגים בהתמודדות עם מחלות פיזיות. נושאי המחקר הספציפים יתמקדו בנושאים כמו: הכוונה עצמית קוגניטיבית של התנהגות. ביופידבק, הענות לדרישות הרופאים, שקום חולי לב וכו'.

קומוניקציית תנועה ודיבור

פעולת הדיבור מלווה בדרך כלל בתנועות של הידיים, הזרועות, הראש וכו'. הסמינר יחקור תנועות אלה, תכונותיהן ותפקידן, תוך נכות של מבנן הפנימי עם עיתון ביחס לדיבור. ניתוח זה יעשה ביחס לתנאי דיבור שונים, כולל מקרים פתולוגיים (סכיזופרניה ואפאזיה).

מחקרים ביוגרפים של ניצולי שואה

לאור גישת הפסיכולוגיה ההתפתחותית של כוחות החיים, יחקרו ניצולי שואה על מימדים אישיים, בין אישיים, משפחתיים וחברתיים ביחס להסתגלותם ואיפיוני התמודדותם עם לחץ והשפעות פוסט-טראומטיות בעבר ובהווה.

יסודות תיאורטיים של טיפול פסיכודינאמי: מפרויד עד לאקסיסטנציאלים

הקורס יציג תיאוריות מרכזיות בטיפול פסיכודינאמי ואת יישומן הקליני.

גישות שיידוד: פרויד וממשיכיו המחדרניים.

- תורות יחסי אובייקט (מיניץ (מלני קליין, מיניקוט) וממשיכיהם.
- גישות פסיכואנאליטיות חדישות (קוהוט, קרנברג, לאקאן).
- הגישה האקזיסטנציאליסטית (יאלום).

הקורס יתבסס על קריאה שבועית שותפת, ויתמקד בחיבור בין תיאוריה, חוויה אישית ופרקטיקה קלינית.

המגמה הייעוצית

מבחנים ושאלונים - תאוריה ויישום

מהו "מבחן"; מדדים לבחינת טיבם של מבחנים ושאלונים: ניתוח פריטים, מדיקות מהימנות ובדיקות תוקף; סקירה ספרותית למבחנים ולמשרכות הערכה קיימות; מעקבים וקריטריונים; בניית מבחנים; השימוש במבחנים; כהיקף, תועלת ומגבלות; כללי אתיקה ושיקולים מוסריים.

מבוא לפסיכולוגיה חינוכית

השיעור יתמקד בהתפתחות הילד מן הגיל הרך ועד לבגרות הצעירה, התמודדותו עם הלימודים והחברה בביה"ס ובעיות הסתגלות המתגלות במסגרת הבית-ספרית. ידונו תיאוריות על התקשורת (לדוגמא, בולבי) ספרציה-אינדיבידואציה (מהלר) מוסריות (קולברג, גיליגאן) אלימות, צורך הישג ושאיפות (מסלו). נתמקד בבעיות של ילדי ביה"ס ובגישות שונות לטיפול בהן. לדוגמא, נדון בסביבת ביה"ס, שעיר לעזאזל, הריון בגיל ביה"ס, השמנה, אנורקסיה נרבוזה וגירושי הורים.

חובות הקורס: מבחן כיתה ועבודת בית.

מבוא לפסיכולוגיה תעסוקתית: הכוון ומיון

מידע תעסוקתי; מקצוע וקריירה; מיון המקצועות; שאלונ נטיות: בנייה ובדיקה; כשרים ונטיות מקצועיות; מדידת הנטיות המקצועיות באמצעות שאלונים; ברירה, מיון והכוון ע"פ כשר ונטיות; ניתוח מיקרים.

מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות

בקורס יוצג המודל הביו-פסיכו-חברתי של רפואה, והשלכותיו בהקשרים שונים של בריאות פיזית ושל אינטראקציה בין היחיד לבין המערכת הרפואית. נושאי הלימוד יכללו: קשרים בין מצבים אמוציונליים, קוגניטיביים וחברתיים לבין תחלואה פיזית, התמודדות עם מחלה על ידי החולה ומשפחתו, יחסי רופא-חולה, הענות להוראות הרופא ושיתוף פעולה בטיפולים רפואיים.

חובות הקורס: מבחן בסיום וקריאה שוטפת במהלך הלימוד.

ריאיון ופיתוח מיומנויות ייעוץ

קורס זה מהווה סדנה התנסותית וחווייתית אשר מטרתה לפתח אצל המשתתפים מיומנויות ייעוץ בסיסיות (כגון: קבלת נועץ חדש, הקשבה, רגישות לזולת, שאילה ותחקיר, הבהרת מסרים וסיכומם, התמודדות עם מצבים קשים מגוונים, וכד') וכן לתרגל באורח מעשי בסימולציות ובמשחקי-תפקידים גישות וטכניקות אשר נלמדות תאורטית בקורסים העיוניים.

הערכת אישיות לפי מבחנים

בקורס יילמדו דרכי השימוש והאינטרפרטציה של המבחנים הבאים: וקסלר, בנדר, מבחני ציור, טא"ט, השלמת משפטים, רורשך, ו-MMPI. ייסקרו עקרונות של הערכת אישיות, והתלמידים יגישו דוחו"ת פסיכולוגיים לפי מבחנים שהעבירו.

ייעוץ קבוצתי

הקורס מציג אפשרויות של יעוץ במסגרות קבוצתיות. במהלך חלקו הראשון של הקורס יתנסו המשתתפים בקבוצת ייעוץ. במסגרת זו יחוו המשתתפים את הראיון האישי ובניית הקבוצה ואת שלבי התפתחות הקבוצה. במהלך חלקו השני של הקורס יוצג מודל אינטגרטיבי ליעוץ קבוצתי: במסגרת התאורטית תוצג הגישה הפסיכודינמית כבסיס להבנת תהליכים קבוצתיים וגישות נוספות לעבודה בקבוצה. באופן מעשי יתרגמו המשתתפים מודלים של הנחייה ונושאים ייעוציים שונים לתכנון ובניית סדנאות בשדה.

תיאוריות וגישות ליעוץ

הקורס יעסוק בתיאוריות העיקריות בפסיכולוגיה יעוצית: יעוץ פסיכודינמי, הומניסטי, קוגניטיבי, גשטאלט, התנהגותי ומשפחתי.

התמודדות עם מצבי לחץ

הקורס יעסוק במודלים תיאורטיים שונים של לחץ ובדרכים להתמודדות, מניעה וטיפול אצל הפרט, המשפחה והקהילה.

גישה מערכתית לטיפול קצר מועד

תיאור הקורס: טיפול קצר מועד (טקס), המשותף והמבדיל מגישות טיפוליות אחרות (אנליטיות, גשטאלט, ביהביוריזם).

השימוש של טקס במערכות - זוגיות, משפחתיות ואירגוניות.

עקרונות יסוד בטקס - שינוי מדרגה ראשונה ושניה.

השלב הראשון בטקס - הערכה לעומת דיאגנוזה.

החוזה הטיפולי כמנוף לשינוי - תפקיד המטפל ואחריותו.

תיכנון ההתערבות הטיפולית - שימוש בהתנגדויות.

ניתוח מקרים ושימוש בטכניקות לא מילוליות.

תמגמה הקלינית של הילד

אבחון והערכת א'
לימוד מטרות ושיטות באבחון והערכה של אישיות ושימוש במבחנים פסיכולוגיים למטרה זו. הקורס כולל תהליך והעברת המבחנים, הערכה, אינטרפרטציה שלהם ושילוב בין תוצאות המבחנים השונים. המבחנים שילמדו: וכסלר, בנדר, ציור אדם, ט.א.ט. רורשך.

פרקטיקום בעבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה עבודה עם הורים והמערכת
הקורס יקנה ידע עניני ומעשי על מקומו של פסיכולוג ביה"ס ותפקידו, תוך הצגת גישות המדגישות את תפקידו הפעיל והרב-גוני של הפסיכולוג במערך השלם של ביה"ס והקהילה שבו הוא ממוקם.

יעוץ למורים בתחומי בריאות הנפש
במסגרת של דיון קבוצתי ילובנו ארועים מתוך ההתנסות בעבודה המעשית של הסטודנטים ותנתן הדרכה על פעולות היעוץ שהם מבצעים. יבחן תפקידו במערכת החינוכית והאינטראקציות שלו עם בעלי תפקידים אחרים במערכת.

ראיון ילדים
הקורס מיועד לסטודנטים קליניים העתידים לעבוד עם ילדים במטרה לפתח רגישות לשפת הילדים, דרכי התקשורת - דרך משחק וחומרי משחק מיוחדים ומתייחסות למבוגר "עוזרי" - הכל במושגים של מטלות התפתחותיות וייחודיות לשלב זה. טכניקות הראיון בכל שלב התפתחותי מודגמות בתחילה ע"י ד"ר הלפרן ואחייב מיושמות ע"י כל סטודנט החייב לראיין ילד במשך השנה. תצפית בד"ר הלפרן וסטודנטים המראיינים, בזיקת תהליך הראיון וניתוח האינטראקציה בין המראיין לילד ועזרה ע"י שיחה בכיתה, סופרויזיון אישי ותרגיל, הניתן מחוץ לשעות ההרצאה. בקורס חובת נוכחות והגשת עבודה.

גישות בפסיכותרפיה של הילד
הקורס יעסוק בגישות השונות בפסיכותרפיה של הילד החל בגישות אנתרופולוגיות והיסטוריות, של כיצד המבוגר מסתכל על הילד בהקשרים היסטוריים ותרבותיים שונים. הקורס גם יעסוק בילד כפי שמשתקף בספרות ילדים ומבוגרים. נסה להבין את עבודת הפסיכותרפאוט עם ילדים לאור אסכולות פסיכואנליטיות שונות ודרך גישות הומניסטיות, אקזיסטנציאליסטיות, קוגניטיביות והביהביוריסטיות.

התפתחות ופסיכופתולוגיה
הקורס יתמקד בסקירה של הפרעות הנפתחותיות ופסיכופתולוגיה מפרספקטיבה התפתחותית. בין הנושאים שידונו: כיצד התבטאות הפרעות שונות בתחומי תפקוד שונים (כגון תפקוד קוגנטיבי, רגשות, חווית העצמי, יחסים בינאישיים והיחסים בין הגוף לנפש), וכיצד צורות הביטוי קשורות לגיל ולשלבי התפתחות.

אבחון והערכה ב'
הדרכה קבוצתית (10 איש) בדיאגנוסטיקה - עבוד וניתוח מערכת מבחני אינטליגנציה ואישיות בעיקר של ילדים ונוער. לשיעור מתלווה תרגיל המשלב הדרכה אינדיבידואלית בקבוצה קטנה. (למסיימי קורס א').

מבוא לפסיכותרפיה
הבט היסטורי על פסיכותרפיה. הפסיכותרפויסט כבן אדם, תיפקודו ומיומנותו הראיון הראשון, אבחנה, תוכנית טיפול - העמדה והגישה של הפסיכותרפואים מול מצבים מיוחדים. דיון על נושאים תיאורטיים בפסיכותרפיה, הצגתם דרך הדגמות בסרטים על פסיכותרפיה.

פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל תרך
מטרת הקורס להציג מושגים של פסיכופתולוגיה התפתחותית בקשורים להתנוודות עם משימות התפתחותיות או כשלון בהן. התמקדות בהפרעות בילדות המוקדמת - תסמונת קליניות - הערכת חומרתן והתערבויות טיפוליות. הקורס אינו מהווה כיסוי נרחב ומעמיק של כל ההפרעות בילדות.

דינמיקה קבוצתית

מטרת הקורס (1) להקנות למשתתפים/ות התנסות בקבוצה בה מועלים נושאים הרלוונטיים לפטמולוגיה של קבוצה ולחויה היחודית של כל אחד מהמשתתפים בה. (2) התנסות בהנחית קבוצת עמיתים. קיום פגישות פידבייק בהם ידונו חלק מהאספקטים הקשורים בהנחיה.

דפוסי שינה ועירות - התפתחות תבונה ופתולוגיה

הסדנא תתמקד בנושאים הקשורים להתפתחות דפוסי השינה-עירות. בילדות, בהפרעות השינה השכיחות מגילאים השונים והקשר שבין הפרעות שינה ופסיכופתולוגיה. מטרת הסדנא תהיה לעודד סטודנטים ליזום ולערוך מחקר בתחום.

תפיסה חברתית ואינפורמציה תלוית מין

הסדנה תעסוק בנושא הסקות מאינפורמציה תלוית מין. בנוסף לכך תעסוק הסדנה בקשר בין הסקות לבין אורינטצית תפקיד מין ותתמקד במיוחד בייחודיות של גברים נשים.

השתמכות על מקורות מידע

יושם דגש על מידע הורי וסמכויות שונות על ידע, הכוונה לבדוק על מי מסתמכים ולמי פונים הורים לבקש מידע בקשר לגידול ילדיהם וכן שאלות הקשורות בנכונות של אנשים להסתמך על אינפורמציה ממקורות שונים.

שיעורים מתקדמים - ראה במגמה הקלינית

<u>שיעורי בחירה משותפים למגמות הקליניות, והמגמה הייעוצית</u>

פסיכיאטריה קלינית לפסיכולוגים

מטרת השיעור להקנות תשתית ביולוגית פסיכופיזיולוגית וטקסונומית של הפרעות בהתנהגות ומחלות נפש, אשר תאפשר לפסיכולוגים להשתלב בצוות הטיפולי הפסיכיאטרי.

חנחית קבוצתית

הקורס יקודש ללמידה בנושא הנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה וישרץ ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

תאוריות על הפסיכולוגיה של האשה

הקורס ידון בתאוריות חדשות על הפסיכולוגיה של האשה בנושאים של התפתחות הזהות המינית והשלכות של התפתחות זו על יחסים בין אישיים, על יחסים קרובים, על התפתחות המוסריות, השגיות וכך, על הפרעות נפשיות וטיפול פסיכולוגי.

מימדי אישיות

מודלים שונים של מבנה האישיות, ייחודו של מודל חמשת הגורמים וביסוסו התיאורטי והאמפירי, נתונים ישראליים, הגישה הממדית להפרעות אישיות, שיטות שונות לבניית שאלוני אישיות, כלים קלאסיים (כמו ה-MMPI- וה-PF16) וכלים חדשים (כמו ה-NEO וה-PAI) למדידת איפיונים נורמליים ופתולוגיים. השימוש בשאלוני אישיות בתחומים מחקריים ויישומיים (תעסוקתי, קליני וחינוכי). תכונות אישיות ויחשיבה קוסטרוקטיביתי".

נוירופסיכולוגיה

הקורס יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה אנגיוזיה, אפרקסיה ואפזיה. הפרעות אלה ידונו מבחינת הגילויים הקלינים כמו גם ההשלמות התאורטיות ביחס לתפקיד נורמלי.

תתיאוריה של טיפול משפחתי והערכת המשפחה

מטרת הקורס להקנות למשתתפים מושגים ורקע תיאורטי בתחום הטיפול המשפחתי והערכת המשפחה: תדונה בעיות הקשורות לרקע התפתחותו של הטיפול המשפחתי ויישומו לטיפול בהפרעות שונות. תסקרנה האסכולות הקיימות בתחום זה ונושאים כלליים כגון: יחסי הורים וילדים והפרעות נפשיות. קומוניקציה במשפחה, טיפול במתבגרים, בדיכאון בסכיזופרניה ובמשפחות ממעמד נמוך ובעיות המאפיינות את המשפחה המודרנית.

חוויה ושפה בטפול

הקורס יועבר בתור סדנה המשלבת קריאת טקסטים עם דיון בפרקטיקה טיפולית שבמרכזה שני אנשים או יותר המשוחחים ביניהם. ידונו מושגים כמו אמפטיה, האזנה, אינטרפרטציה, אינטימיות וכו'. דרך טקסטים של לקן, דרידה, דלוז, לוינסון ועוד, טקסטים העוסקים בתורת היצוג והפירוש נפי שהיגה מתבטאת בשיח אנושי ובספרות. בסדנה יבחנו דיאלוגים בין מטפלים לפציינטים.

הפרעות שינה

האדם הבוגר מבלה כשליש מהיממה בשינה והילד - אף יותר מכך. האופי המיוחד של השינה הביא לכך, שפרק כל כך נכבד מחייבו מקבל התעניינות נמוכה יחסית של חוקרים ובעיקר קלינאים.

הקורס יפתח צהר לעולם "המסתורי" של השינה והחלימה. מטרתו להקנות ידע חיוני לפסיכולוגים בהכרת התהליכים הביולוגיים והפסיכולוגיים של השינה, הנורמאלית והפאתולוגית, מהינקות ועד הזיקנה. בצד הידע התאורטי, יושם דגש על המשמעויות הקליניות המעשיות, של האבחון והטיפול בהפרעות שינה והקשר שלהן לפסיכופתולוגיה.

לחץ וטראומה בילדות: התמודדות וחשלבות התפתחותיות

הקורס יתמקד בסקירה של אירועי הלחץ והטראומה הנפוצים בילדות כגון פרידה ואובדן (בהקשר של שכול או גרושין), חולי כיוב, התעללות נפשית ופיזית וניצול מיני. דגש מיוחד לנשאים כגון זיהוי דפוסי התמודדות אופציים עם אירועי לחץ וביטויים בהסתגלות תקינה ופסיכופתולוגיה.

התפתחות זהות מינית וסטראוטיפים מיניים אצל ילדים

הקורס ידון בתאוריות העקריות של התפתחות זהות מינית כולל תאוריות הלמידה החברתית, התפתחות קוגניטיבית ותאוריות סכמות המין. במסגרת הקורס נדון בתפיסת ילדים את תפקידי המין ותפיסתם התנהגות שאינן תואמות את הנורמה. נדון בשאלה האם ניתן והאם רצוי לשנות התנהגות תואמות מין.

פסיכותרפיה למתקדמים

הסמינר יהיה פתוח לתלמידים וקלינאים שמטפלים במקרים במסגרות מוכרות. כמו כן פסיכולוגים קליניים בעלי תעודת מומחה יתקבלו. מספר המשתתפים מוגבל. ניתוח והדרכה של המקרים יכלל קריאה רלבנטית לנושאי הדיונים במשך השנה.

פסיכולוגית התפתחותית (גילאי 3-0) למתקדמים: חבטים תאורטיים ויישומיים

בהתפתחות הנורמלית, תהליכים אינטגרטיבים מתרחשים באופן טכסי ברמות השונות; החל מהרמה הסנסומוטורית ודרך התפתחות החשיבה, השפה, המשחק, תחושת העצמי של הילד והקשרים שהוא יוצר עם סביבתו. הפרעות התפתחותיות נזרמות לאסר תכלול בדרגות שונות. קורס זה יתמקד בתאוריה וייישומה של התהליכים האינטגרטיבים הנורמלים עם דגש על הבנת הטווח הרחב של הפרעות התפתחותיות ודרכי הערכה. בקורס גם יוצגו מבחנים פסיכולוגים לגיל הרך כולל Bayley Scales Infant Develapment, (1969).

מיון ותערכת מועמדים לתמקיד באמצעות שאלונים פסיכולוגיים

בקורס יועמק הידע שנרכש בקורס "הערכת אישיות ע"י מבחנים" הניתן בשנה א'. דגש מיוחד יושם על אינטגרציה בין המקורות השונים להערכת האישיות וכתיבת חוות דעת מסכמת. המשתתפים בקורס יתבקשו להציג "מקרים" שילקחו מהמקומות בהם הם מבצעים את הפרקטיקום.

פסיכולוגיה שיקומית

הצלחת השיקום מתבטאת במידה רבה בהסתגלות חברתית-תעסוקתית ולכן ידונו גורמים המעכבים הסתגלות כזאת ודרכים לקדמה. בין הנושאים שיכוסו: מושג האובדן בעקבות מחלה או פגיעה והסתגלות אמוציונלית למצבלה. השלכות פסיכולוגיות ופיסיקודינמיות של קבוצות מחלה עיקריות. סימפטומציזציה ואימוץ תפקיד החולה. פסיכופתולוגיה של העבודה. איבחון שיקומי, טכניקות התערבות בתחום השיקום כולל שיקום תעסוקתי.

הפרעות בתפקוד מיני: אבחון הערכה ועקרונות יעוץ וטיפול
מטרת קורס זה הוא לאפשר למשתתפים בו לרכוש ידע בסיסי בהפרעות השונות בתפקוד המיני ולפתח מיומנויות קליניות בסיסיות באבחון והערכתן. כמו כן ירכשו המשתתפים הבנת של תהליכי יעוץ וטיפול בהפרעות שכיחות בתפקוד המיני במטרה לשלב זאת בעבודתם הטיפולית.

התנהגות בריאותית
הרפואה המודרנית מאמצת בהדרגה את המודל הביו-פסיכו-חברתי שבמסגרתו יכולה הפסיכולוגיה לייעוצית ורפואה למלא תפקיד חשוב. בקורס יידונו מגוון נושאים וישומיים הנוגעים לקשר שבין פסיכולוגיה ייעוצית ורפואה לדוגמא: אורח חיים והתנהגויות הקשורות בהיווצרות או במניעת מחלות, תקשורת ויחסי רופא-חולה, היענות החולה להוראות הרופא, הכנה לפרוצדורות רפואיות, התמודדות עם מחלות כרוניות, והיבטים פסיכולוגיים של טכנולוגיות רפואיות חדשניות.

סוגיות בטיפול זוגי ומשפחתי
הקורס יעסוק בסוגיות שונות שנתקלים בהם בעבודה עם זוגות ומשפחות: בעיות נורמטיביות במעגל חיי המשפחה, התמודדות עם חולי ומוות, אלימות והתעללות במשפחה, זוגות לסביות והומוסקסואלים, בגידות, בעיות בחיי מין, גירושין, משואין מחדש, וסוגיות אתיות בטיפול משפחתי.

הטיפול הקליני במחצית השנייה של החיים
הקורס יתמקד בגישות פסיכותרפויטיות במחצית השניה של החיים. יודגשו תכני התהליך הטיפולי כהעברה והתנגדות, מסגרות טיפוליות שונות כאינדיבידואלית, משפחתית וקבוצתית, ושיטות טיפול אופיניות ומתאימות כהעאלת וכרונות וסקירת חיים. מבנה הקורס יהיה תיאורטי והתנסותי גם יחד.

פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים: יעוץ תעסוקתי
ניתוח מקצועות: הלימה מקצועית והתפתחות המחקר ל"תאוריה של ה"יהלימה"; הלימה ומשתני רווחה; הלימה בתוך מקצועות; צרכים אינטרינזיים ואקסטרינזיים; המנאי כמקור לסיפוק; ניתוח מקרים סוגיות נבחרות בפסיכולוגיה תעסוקתית.

התערבויות בהתפתחות לקריירה
התלמיד ירכש ידע בתאוריות העוסקות ביעוץ תעסוקתי, ויפתח תובנה להתפתחות התעסוקתית שלו. התלמיד יכיר תבניות שונות העוסקות בהתערבויות בהתפתחות לקריירה ויפתח כשורין להתמודדות עם נושאי התפתחות לקריירה.

אגדות עם ושימושן בפסיכותרפיה
מאז ומקדם מילאו אגדות העם פונקציה תרבותית, אשר מהותה שנויה במחלוקת במאה השנים האחרונות. פסיכולוגיית המעמקים רואה באגדת העם ביטוי לתהליכים נפשיים, ובמסע הגיבור, המצוי במרכזה של האגדה, רואה הפסיכולוגיה תיעוד של תהליכי התפתחות המודעות והתודעה. בקורס נדון באגדות העם על פי גישת פסיכולוגיית המעמקים, תוך דיון באגדות, וצפייה בסרטים.

מיתוס, אמנות, פסיכולוגיה
הקורס מבוסס על ההשקפה הסינבוליסטית במעמקי הנפש, מתמזגת הביוגרפיה האישית עם ההיסטוריה הכלל אנושית. על סמך הנחה זו ייבחנו המיתוסים הקדומים ואגדות העם כביטוי לדינמיקה של כוחות הנפש. התורות המיסטיות הקלאסיות מתעדות את גילוייה של הרמה הגבוהה של החברה, המבקשת לחדור באמצעות הסמל אל נבכי הלא-מודע. טקסטים מיסטיים, במיוחד מן המיסטיקה היהודית, יבחנו בקורס כמשקפים חוכמת נפש שנצברה במשך הדורות. כמו כן ידונו יצירות אומנות כמשקפות את רבדי הנפש השונים.

ניבוש זהות וסגנון טיפולי: דיאלוג עם תיאוריות מרכזיות
איך מפתחים סגנון טיפולי מלוכדי איך יוצרים מרחב פנימי שבו מתאפשר דיאלוג עם תיאוריות מהמסורת הפסיכודינאמית (פרויד, זיניקוט, קוהוט, אקזיסטנציאליזם, בולס ואחרים). הקורס ישלב דיון בדילמות סגנוניות שיועלו ע"י המשתתפים בקריאה שוטפת.

פרקטיקום: היבטים התפתחותיים לפסיכולוגיה חינוכית
קורס זה עוסק בבדיקת (1) התפתחות מושגים לוגי-מתמטיים אצל ילדים ו-(2) תפישת מבוגרים (מורים) את מהי התוכנה והלמידה אצל ילדים.
לקורס שתי משימות, שתץ לבדוק כל אחד מנושאים אלה. המתודולוגיות שתשתמשנה למשימות אלה שונות (ראיון חצי מובנה מול ראיון לא מובנה). כמו כן, גילאי הנבדקים שונה (ילדים מול מבוגרים). בשני המקרים, ההשלכות לפסיכולוגיה חינוכית יודגו.

תמגמה החברתית

בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית
הסטודנט/ית יבצע מחקר אישי, בהנחיית מורה מן המגמה, בנושא שיתואם ביניהם/ן.

תאוריות על הפסיכולוגיה של האשה
הסמינר יתן בתאוריות חדשות על הפסיכולוגיה של האשה בנושאים של התפתחות הזהות המינית והשלכות של התפתחות זו על יחסים בין אישיים, על יחסים קרובים, על התפתחות המוסריות, השגיות וכן על הפרעות נפשיות וטיפול פסיכולוגי.

הנחיה קבוצתית
הקורס יוקדש ללמידה בנושאי הנחיה קבוצתית. הוא יעבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

תהליכי שימוש והחלטה
בשיעור יידון - תורת ההחלטות, לקיחת סיכונים, החלטות בתנאי לחץ, אימון והדרכה לקבלת החלטות אופטימליות.
סטודנטים יתדשו לקרוא חומר ולהגיש עבודה בסמסטר ב'. בסוף סמסטר א' יתקיים מבחן.

הקונפליקט היהודי-ערבי בראי התיאוריה על קונפליקטים בין קבוצות - סמינר התנסותי
סמינר מיוחד כמשלב התנסות ותיאוריה בהתמודדות והבנת קונפליקטים בין קבוצות תוך התייחסות ספציפית לקונפליקט הערבי-יהודי. הקבוצה תורכב מסטודנטים יהודים וערבים ממחלקות שונות שעבדו כקבוצת התנסות ולמוד. הקורס יכלול התנסות בתהליך בין קבוצתי מתמשך והרצאות בנושאים הבאים: קונפליקטים בין קבוצות, שני עמדות וסטריאוטיפים, עבוד אימפרמציה, תהליכים אטריבוציוניים וקוגניטיביים של קונפליקט.
הקורס יועבר ע"י צוות מרצים מהחוג לפסיכולוגיה וצמד מנחים - יהודי וערבי מטעם שלום.

פסיכולוגיה חברתית למתקדמים
הקורס סוקר תאוריות עכשוויות ומחקר בפסיכולוגיה חברתית.

סמינר תזה
הקורס יעסוק בנושאים וקשרים לנות הת.א. כגון, פיתוח רעיונות מחקריים, מתודולוגיה, כלי מחקר וכתיבה.

קוגניציה חברתית
הקורס יעסוק בנושאים מרכזיים בקוגניציה חברתית: היסוק חברתי, זיכרון חברתי שימור ושינוי ידע, סטריאוטיפים, וחקשר בין קוגניציה למערכים מוטיבציונים ואפקטיבים.

המגמה הקוגניטיבית

תהליכי למידה וזכרון

הקורס פותח בניתוח הסטורי של תאוריות ה- S-R וההתניה הראשונית. בהמשך תוצגנה גישות מודרניות לזכירה המשענת על תהליכים קוגניטיביים ותהליכי עבוד מידע.

תהליכי למידה וזכרון

מבוא לטכניקות ולמתודות מעבדה בחקר למידה וזכירה.

תפיסה וקשב

הקורס יעסוק בהבנת התהליכים הקוגניטיביים הבסיסיים במספר תחומים מרכזיים בתפיסה ובקשב. הקורס יתמקד במיוחד בתאוריות עכשוויות ובממצאים חדשניים בתחום הקשב החזותי.

נושאים נבחרים בהתפתחות קוגניטיבית

בשיעור נעסוק בהתפתחות קשב והקשר בין התפתחות קשב להתפתחות קונספטואלית.

התפתחות קוגניטיבית א'

בשיעור זה נעסוק בתיאוריות בהתפתחות קוגניטיבית ובשאלות תיאורטיות ומחקרים בנושא: תפיסה, קשב, ייצוג-ידע, קומוניקציה, חשיבה-לוגית וקוגניציה חברתית.

התפתחות קוגניטיבית ב'

בשיעור זה נדון בסוגיות הנוגעות להתפתחות קונספטואלית.

חשיבה ויצירתיות

הסמינריון עוסק בגישות התיאורטיות הבסיסיות ובמתודולוגיות ופרדיגמות המחקר היסודיות בתחומים המרכזיים של יצירת מושגים, פתרון בעיות, ויצירתיות במסגרות תיפקוד נורמליות ואבנורמליות.

קומוניקציה תנועה ודיבור

פעולת הדיבור מלווה בדרך כלל בתנועות של הידים, הזרועות, הראש וכו'. הסמינר יחקור תנועות אלה, תכונותיהן ותפקידן, תוך נכוח של מבנן הפנימי עם עיתוין ביחס לדיבור. ניתוח זה יעשה ביחס לתנאי דיבור שונים, כולל מקרים פתולוגיים (סכיזופרניה ואפאזיה).

תהליכי שיפוט והחלטה

בשיעור ידונו - תורת ההחלטות, לקיחת סיכונים, החלטות בנתאי לחץ, אימון והדרכה לקבלת החלטות אופטימליות.

הסטודנטים ידרשו לקרוא חומר ולהגיש עבודה בסמסטר ב'. בסוף סמסטר א' יתקיים מבחן.

מבוא לנוירופסיכולוגיה

הקורס יכדוק מקרוב בצוע של מטלות שונות הקושרות שפה וראייה אצל פגועי מח, דרך המשקפיים של מודלים של תהליך אינפורמציה. בעיקר יידונו סוגנוזיה ואנומיה, והשפעתן האפשרית על תנועות יד המתלוות לדיבור.

נושאים נבחרים בסכיזופרניה

הסמינר יתמקד בבעיות נבחרות במחקר הסיכוזפרניה. הסמינר יעסוק בתחומים הבאים: ליקויים קשביים אצל נבדקים סכיזופרנים וגורמלים - סכיזוטיפים, עכבה סמויה, חסימה, איתחול שלילי, חיפוש חזותי, זכרון אקספליציטי ואימפליציטי.

עבודות מחקר יתבצעו באחד או יותר מהתחומים הבאים.

הגורם האנושי

הקורס יעסוק בניתוח השפעות הגורם האנושי על תפקוד האדם במערכות מורכבות ובהשלכות הנתבקשות על תכנון ועיצוב מערכות. ידונו אלמנטים מתחום התפיסה, החשיבה, זכרון ושיפוט. כמו כן ידון הנושא של טעויות אנוש וסיבותיהן. המשתתפים ידרשו לבצע תרגילים, לקרוא ולהציג מאמרים ולבצע פרויקט אמפירי.

זיכרון אנושי

הידע הנוכחי בתבנית ותהליכי זיכרון נרכש דרך תאור הביצוע של נבדקים במספר יחסית קטן של מטלות זיכרון. מטלות אלו, המהוות את גרעין המחקר בתחום הזיכרון האנושי, יסקרו בקורס, תוך שימת דגש על ניתוח המודלים התיאורטיים שמותחו לתיאור הביצועים במטלות. בין השאר, הקורס יעסוק בעדות ראייה, בשיפור זיכרון כתוצאה מחזרה, באפקט האומנות, בפרדיגמת שטרנברג, במשימות הסחה ובזיכרון אימפליסיטי.

המגמה הפסיכוביולוגית

סריקה מוחית ממוחשבת (CT) בפסיכיאטריה ביולוגית

הקורס יתמקד בטכניקות חדישות של תאור הנפח באמצעות C.T ו-MRT ושימוש של הטכניקות האלו בפסיכיאטריה ביולוגית.

אפילפסיה ובעיות של אבוד חברת

הפרעות קשב ומצבי הכרה, ייבחנו על מקרים קליניים של אפילפסיה בבני-אדם ומקשיים של אפילפסיה מסויימת בבעלי חיים.

אנטומית ופיזיולוגית של חתנית קאלסית

נזרבות עצביות של גזע המוח והמוחון הקטן (צרבללום) מעורבות בהתניה קלאסית של תנועות. תבניות זיכרון של תנועות אלו מאוכסנות בקורטקס הצרבללרי. הסמינר ידון במסלולים האנטומיים המעבירים את הגירויים המותנים והבלתי מותנים לצרבללום ויסרט את התגאים הפיזיולוגיים הדרושים ללמידה יעילה. הסטודנטים יוכלו להבחין בין עבודה תיאורטית לבין עבודה פרקטית.

תפרעות התנהגותיות עקב מוקד אפילפסי

מוקד אפילפטי גורם לשינויים אקוטיים וכרוניים של התנהגות. על מנת להבין את השינויים ההתנהגותיים נדון בסמינר ב: מכניזמים של פעולות מוקדות ושל התפשטות הפעולות האפילפטית במוח, שינויים אקוטיים וכרוניים בפעילות מעבירים סינפטיים שונים אחרי התקפים אפילפטיים, והשפעה של השינויים הנ"ל על התנהגות בזמן ובין התקפים.

מת, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על מניעות למחלות והתפתחות סרטן

הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין הנפח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות. הסמינר יכלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה לרישום וחקר מדדים חיסוניים.

לחץ ומערכות שיכון כאב: חבדלים בין-מיניים ומעורבות אופיטים אנדוגניים וחומצות אמיניות אקסיטטוריות

הסמינר יעסוק בתגובות פיסיולוגיות למצבי לחץ והשפעותיהן על תחושת כאב. הבדלים בין-מיניים, מעורבות אופיטים אנדוגנים וחומצות אמניות אקסיטטוריות ידונו. כמו כן מגוון של נושאים הקשורים לתעגג וכאב יכללו בסמינר.

החוג לפסיכולוגיה

תואר ראשון

שנת א' - שיעורי חובה						**סמסטר**
1009.1000.01	*הדרכה בספריה - ההדרכה תינתן במעבדות מחשבים בנ-005*					א'
.48		ב'	24.10.94	14-16		
.49		ג'	25.10.94	12-14		
.50		ד'	26.10.94	14-16		
.51		ה'	27.10.94	8-10		
.52		ב'	31.10.94	18-20		
.53		ג'	1.11.94	10-12		
1071.1102	מבוא לפסיכולוגיה				שי+תי	א'
.01		ה'	10-12;	101	פרופ' ת. לייבל	
	תרגיל לנייל					
.02		ג'	8-10;	105	ע. שוך	
.03		ד'	8-10;	105	ע. שוך	
.04		ג'	8-10;	106	ע. שלומוב	
.05		ג'	10-12;	106	ע. שלומוב	
.06		ה'	12-14;	203	ת. דקל	
.07		ה'	8-10;	207	ת. דקל	
.08		ג'	8-10;	107	ת. דקל	
.09		ג'	10-12;	107	ת. דקל	
.10		ג'	8-10;	207	ט. שבק	
.11		ה'	18-20;	419	ט. שבק	
1071.1116	סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'				שי	א'
.01		ב'	16-18;	101	ד"ר ש. בן-אליהו	
	תרגיל לנייל					
.02		ה'	8-10;	205	ד. יואל	
.03		ג'	12-14;	107	א. שלו	
.04		ג'	14-16;	107	א. שלו	
.05		ה'	16-18;	106	ג. גל	
.06		ה'	18-20;	107	ג. גל	
.07		ג'	16-18;	107	ד. טרש	
.08		ג'	18-20;	107	ר. טרש	
1071.1117	סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'				שי	ב'
.01		ב'	16-18;	101	ד"ר ש. בן-אליהו	
	תרגיל לנייל					
.02		ה'	8-10;	107	ד. יואל	
.03		ד'	16-18;	105	א. שלו	
.04		ד'	18-20;	105	א. שלו	
.05		ד'	16-18;	106	ג. גל	
.06		ג'	18-20;	106	ג. גל	
.07		ה'	16-18;	106	ר. טרש	
.08		ה'	18-20;	203	ר. טרש	

1071.1121.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית א'		ש'	א'
	ד' 16-18;	101	ד"ר ש. בן-אליהו	
1071.1122.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'		ש'	ב'
	ד' 12-14;	101	ד"ר מ. מינץ	
1071.1141.01	תורות האישיות א'+ב'		ש'	ב'
	ב' 14-16;	101	פרופ' י. טיכמן	
	ה' 12-14;	101		
1071.1125	יישומים סטטיסטיים באמצעות המחשב		שו"ת	ב'
.01	ג' 16-18;	101	ג. הדרי	
	ההשתתפות בשיעור כרוכה בתרגיל מעשי במעבדת המחשבים בקבוצות כדלהלן:			
	<u>תרגיל לג'יל</u>			
.02	ג' 8-9;	מ-005	ל. זיסברג	
.03	ג' 9-10;	מ-005	ל. זיסברג	
.04	ה' 14-15;	מ-005	ל. זיסברג	
.05	ה' 15-16;	מ-005	ל. זיסברג	
.06	ה' 16-17;	מ-005	ל. זיסברג	
.07	ה' 17-18;	מ-005	ל. זיסברג	
.08	ב' 11-12;	מ-005	ד. ברגרבסט	
.09	ב' 12-13;	מ-005	ד. ברגרבסט	
.10	ב' 13-14;	מ-005	ד. ברגרבסט	
.11	ד' 9-10;	מ-005	ד. ברגרבסט	
.12	ד' 10-11;	מ-005	ד. ברגרבסט	
.13	ד' 11-12;	מ-005	ד. ברגרבסט	

<u>שנה ב' - שיעורי חובה</u>

1071.2103	שיטות מחקר א'		ש'	א'
.01	ד' 10-12;	201	פרופ' נ. פריידלנד	
	<u>תרגיל לג'יל</u>			
.02	ד' 14-16;	107	ע. פיין	
.03	ד' 16-18;	107	ע. פיין	
.04	ד' 14-16;	205	מ. יערון	
.05	ד' 16-18;	205	מ. יערון	
.06	ד' 12-14;	208	ר. חסין	
.07	ד' 14-16;	208	ר. חסין	
.08	ב' 12-14;	205	ע. שגיא	
.09	ה' 10-12;	205	ע. שגיא	
.10	ב' 10-12;	314	א. פישבך	
.11	ה' 10-12;	422	א. פישבך	
.12	יפורסם		ר. דרגיש	
.13	יפורסם		ר. דרגיש	

1071.2113	שיטות מחקר ב'		שי'	ב'
.01	ד' 10-12;	201	פרופ' נ. פרידלנד	
	<u>תרגיל לניל</u>			
.02	ד' 14-16;	107	מ. פיין	
.03	ד' 16-18;	107	ע. פיין	
.04	ד' 14-16;	108	מ. יערון	
.05	ד' 16-18;	108	מ. יערון	
.06	ד' 12-14;	314	ר. חסין	
.07	ד' 14-16;	314	ר. חסין	
.08	ב' 12-14;	107	ע. שגיא	
.09	ה' 10-12;	107	ע. שגיא	
.10	ב' 10-12;	314	א. פישבך	
.11	ה' 10-12;	421	א. פישבך	
.12	יפורסם		ר. דרגיש	
.13	יפורסם		ר. דרגיש	
1071.2815.01	פסיכולוגיה חברתית א'		שי'	א'
	ב' 14-16;	201	פרופ' ר. קרניול	
1071.2816.01	פסיכולוגיה חברתית ב'		שי'	ב'
	ב' 14-16;	אולם אפטר	פרופ' ר. קרניול	
1071.2904.01	פסיכולוגיה התפתחותית של הילד		שי'	א'
	ג' 10-12;	יפורסם	ד"ר ת. צלניקר	
1071.2905.01	פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן		שי'	ב'
	ג' 8.30-10;	101	פרופ' י. לונגרנץ	

<u>4 מתוך 6 הקורסים הבאים</u>

1071.2907.01	פסיכולוגיה קוגנטיבית א'		שי'	א'
	ה' 14-16;	101	פרופ' ש. קרייטלר	
1071.2908.01	פסיכולוגיה קוגנטיבית ב'		שי'	ב'
	ה' 14-16;	101	פרופ' ש. קרייטלר	
1071.2909.01	תפיסה א'		שי'	א'
	ב' 16-18;	201	פרופ' ד. זכאי	
1071.2910.01	תפיסה ב'		שי'	ב'
	ב' 16-18;	אולם אפטר	ד"ר י. צאל	
1071.2911.01	למידה א'		שי'	א'
	ב' 8-10;	004	ד. יואל	
1071.2912.01	למידה ב'		שי'	ב'
	ב' 8-10;	108	ד. יואל	

שנה ג' - שיעורי חובה

1071.3109.01	פסיכופתולוגיה א'	שי	א'
	ג' 10-12; אולם אפטר	פרופ' ג. קינן	
1071.3108	לימודי שדה	תי	א'+ב'
.01	ה' 14-15.30;	פרופ' א. אפטר	
.02	א' 13.30-15;	ד"ר א. רז	
.03	א' 13.30-15;	ד"ר י. כלב	
.04	ג' 13-14.30;	ד"ר י. כלב וד"ר נ. קיסר	
.05	א' 10-11.30;	נ. לנדאו	
.06	ד' 12-13.30;	ח. קדם	
.07	ב' 13-14.30;	צ. קליש	
.08	א' 10-11.30;	א. שלקס	
.09	א' 13-14.30;	ש. שני	
.10	ד' 10-11.30;	ד"ר י. בלומנזון	
.11	יפורסם	ג. אבנר	
.12	יפורסם	נ. הידש	
.13	יפורסם	ג. אורן	
.14	יפורסם	נ. טאובר	
.15	יפורסם	ז'. טיאנו	
1071.3112.01	פסיכופתולוגיה ב'	שי	ב'
	ג' 16-18; 201	ד"ר י. דגן	
1071.3111.01	מבחנים והערכה א'	שי	א'
	ב' 14-16; 101	פרופ' א. מאיר	
1071.3119.01	מבחנים והערכה ב'	שי	ב'
	ה' 10-12; אולם אפטר	ד"ר מ. סלואן	
1071.3118.01	גישות ושיטות בפסיכולוגיה	שי	ב'
	ה' 16-18; אולם אפטר	פרופ' א. נדלר	

סמינרים אמפיריים

1071.3451.01	ליקויי קשב בסכיזופרניה א'	סי	א'
	ד' 12-14; 111 שרת	פרופ' ר. לובוב	
1071.3452.01	ליקויי קשב בסכיזופרניה ב'	סי	ב'
	ד' 12-14; 111 שרת	פרופ' ר. לובוב	
1071.3453.01	גבריות ונשיות, אנדרוגניות פסיכולוגית והשפעתם על התנהגות ילדים ומבוגרים א'	סי	א'
	ב' 8.30-10; 420	פרופ' ת. ליבל	

1071.3454.01	גבריות ונשיות, אנדרוגניות פסיכולוגית והשפעתם על התנהגות ילדים ומבוגרים ב'	סי'	ב'
	ב' 10-8.30; 420	פרופ' ת. ליבל	
1071.3455.01	לוחמה פסיכולוגית א'	סי'	א'
	ד' 14-12; 105 שרת	פרופ' א. מררי	
1071.3456.01	לוחמה פסיכולוגית ב'	סי'	ב'
	ד' 14-12; 105 שרת	פרופ' א. מררי	
1071.3457.01	פסיכולוגיה רפואית א'	סי'	א'
	ד' 18-16; 422	פרופ' ש. קרייטלר	
1071.3458.01	פסיכולוגיה רפואית ב'	סי'	ב'
	ד' 18-16; 422	פרופ' ש. קרייטלר	
1071.3459.01	תושיה נלמדת ופתיחות להתנסויות א'	סי'	א'
	א' 12-10; 422	פרופ' מ. רוזנבאום	
1071.3460.01	תושיה נלמדת ופתיחות להתנסויות ב'	סי'	ב'
	א' 12-10; 422	פרופ' מ. רוזנבאום	
1071.3461.01	דחיינות - סיבותיה ותוצאותיה א'	סי'	א'
	ד' 12-10; 425	פרופ' נ. מילגרם	
1071.3462.01	דחיינות - סיבותיה ותוצאותיה ב'	סי'	ב'
	ד' 12-10; 425	פרופ' נ. מילגרם	
1071.3463.01	תופעות לוואי בפסיכיאטריה א'	סי'	א'
	ג' 16-14; 422	ד"ר מ. מינץ	
1071.3464.01	תופעות לוואי בפסיכיאטריה ב'	סי'	ב'
	ג' 16-14; 422	ד"ר מ. מינץ	
1071.3465.01	מו"מ עם טרוריסטים א'	סי'	א'
	ה' 14-12; 105 שרת	פרופ' א. מררי	
1071.3466.01	מו"מ עם טרוריסטים ב'	סי'	ב'
	ה' 14-12; 105 שרת	פרופ' א. מררי	
1071.3467.01	מחקרים במשמעות הזמן האישי לאורך טווח החיים א'	סי'	א'
	ג' 14-12; 421	פרופ' י. לומרנץ	
1071.3468.01	מחקרים במשמעות הזמן האישי לאורך טווח החיים ב'	סי'	ב'
	ג' 14-12; 421	פרופ' י. לומרנץ	

1071.3469.01	בעיות נבחרות בפסיכולוגיה קוגנטיבית א'	ס'	א'
	ה' 14-16; 422	ד"ר י. צאל	
1071.3470.01	בעיות נבחרות בפסיכולוגיה קוגנטיבית ב'	ס'	ב'
	ה' 14-16; 422	ד"ר י. צאל	
1071.3471.01	סוגיות בהתפתחות קוגנטיבית א'	ס'	א'
	ד' 16-18; 425	ד"ר ת. צלניקר	
1071.3472.01	סוגיות בהתפתחות קוגנטיבית ב'	ס'	ב'
	ד' 16-18; 425	ד"ר ת. צלניקר	
1071.3473.01	זמן סובייקטיבי א'	ס'	א'
	ג' 14-16; 425	פרופ' ד. זכאי	
1071.3474.01	זמן סובייקטיבי ב'	ס'	ב'
	ג' 14-16; 425	פרופ' ד. זכאי	
1071.3475.01	ארגון הזכרון: עדויות מדיסוציאציות ניסויות ומפציאנטים פגועי מח א'	ס'	א'
	ד' 12-14; 426	ד"ר י. גושן גוטשיין	
1071.3476.01	ארגון הזכרון: עדויות מדיסוציאציות ניסויות ומפציאנטים פגועי מח ב'	ס'	ב'
	ד' 12-14; 426	ד"ר י. גושן גוטשיין	
1071.3477.01	להיות הורה א'	ס'	א'
	ד' 10-12; 426	פרופ' ע. רביב	
1071.3478.01	להיות הורה ב'	ס'	ב'
	ד' 10-12; 426	פרופ' ע. רביב	
1071.3479.01	פתופיזיולוגיה של הנאה א'	ס'	א'
	ג' 14-16; 109 שרת	פרופ' מ. מיסלובודסקי	
1071.3480.01	פתופיזיולוגיה של הנאה ב'	ס'	ב'
	ג' 14-16; 109 שרת	פרופ' מ. מיסלובודסקי	
1071.3481.01	התאבדות א'	ס'	א'
	א' 16-18; 119 שרת	פרופ' י. אורבך	
1071.3482.01	התאבדות ב'	ס'	ב'
	א' 16-18; 119 שרת	פרופ' י. אורבך	

1071.3483.01	פסיכולוגיה של סיכון והסתכנות א'	ס'	א'
	א' 10-8; 105 שרת	ד"ר ש. שילה	
1071.3484.01	פסיכולוגיה של סיכון והסתכנות ב'	ס'	ב'
	א' 10-8; 105 שרת	ד"ר ש. שילה	
1071.3485.01	אפילפסיה ובעיות אבוד הכרה א'	ס'	א'
	ד' 12-10; 109 שרת	פרופ' מ. מיסלובודסקי	
1071.3486.01	אפילפסיה ובעיות אבוד הכרה ב'	ס'	ב'
	ד' 12-10; 109 שרת	פרופ' מ. מיסלובודסקי	
1071.3487.01	רווחה סובייקטיבית ובריאות נפשית בבגרות וזיקנה א'	ס'	א'
	ג' 16-14; 426	ד"ר ד. שמוטקין	
1071.3488.01	רווחה סובייקטיבית ובריאות נפשית בבגרות וזיקנה ב'	ס'	ב'
	ג' 16-14; יפורסם	ד"ר ד. שמוטקין	
1071.3489.01	פסיכולוגיה של הבדלי מין א'	ס'	א'
	ג' 14-12; 426	ד"ר א. פרידמן	
1071.3490.01	פסיכולוגיה של הבדלי מין ב'	ס'	ב'
	ג' 14-12; 426	ד"ר א. פרידמן	
1071.3491.01	נושאים נבחרים בפסיכופתולוגיה התפתחותית א'	ס'	א'
	ב' 11-9; 203	ד"ר ש. מילך-רייך	
1071.3492.01	נושאים נבחרים בפסיכופתולוגיה התפתחותית ב'	ס'	ב'
	ב' 11-9; 422	ד"ר ש. מילך-רייך	

<u>קורסי בחירה</u>

<u>קורסים מומלצים לתלמידי שנים א' ו-ב' בחוג ולתלמידי התכנית</u>

1071.3234	יחסים בין אישיים בקבוצה	ש'	
	מרכזת: ד"ר א. פרידמן		
	<u>קבוצות תרגיל:</u>		
.03	ב' 14-12; 203		ב'
.04	ב' 14-12; יפורסם		ב'
.05	ד' 18-16; 111 שרת*		ב'

---

* בקבוצה זו תתקיים תצפית ע"י קורס מנחי קבוצות.

1071.3428.01	הילד והספורט התחרותי ה' 10-12; 208	ש' ד"ר ש. שדה	ב'
1071.3430.01	טרור ואלימות פוליטית ד' 10-12; 004	ש' פרופ' א. מררי	א'
1071.3430.02	טרור ואלימות פוליטית ד' 10-12; 108	ש' פרופ' א. מררי	ב'
1071.3510.01	המדע בשירות האדם א' ג' 14-16; 108	ש' פרופ' י. גרודזינסקי	א'
1071.3551.01	המדע בשירות האדם ב' ג' 14-16; 108	ש' פרופ' י. גרודזינסקי	ב'
1071.3132.01	כשרים, נטיות וברירה מקצועית ב' 14-16; 106	ש' פרופ' א. מאיר	ב'

<u>קורסים מומלצים לתלמידי שנת ג' בחוג</u>

1071.3234.01	יחסים בין אישיים בקבוצה	ש' מרכזת: ד"ר א. פרידמן	
	<u>קבוצות תרגיל:</u>		
.01	ב' 12-14; 426		א'
.02	ב' 12-14; יפורסם		א'
1071.3433.01	תורות פסיכואנליטיות* (ד.ק תורות האישיות א'+ב') ה' 10-12; 207	ש' ד"ר א. הדר	ב'
1071.3552.01	עולם השינה והחלום* ג' 16-18; 419	ש' ד"ר י. דגן	א'
1071.3553.01	התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת* ה' 10-12;	ש' ד"ר ת. צלניקר	א'
1071.3445.01	שליטה אישית ובריאות* א' 10-12; 205	ש' ד"ר ש. שילה	א'
1071.3554.01	המוסר ואני בהתפתחות הילד* ב' 10-12; 205	ש' פרופ' ר. קרניול	א'

---

* בקורסים הנ"ל מטלת סוף הקורס תהיה עבודה.

1071.3555.01	מחקרים פסיכולוגיים במיניות האדם	ש'	א'
	ג' 14-16; 419	פרופ' ו. פישר	
1071.4548.01	הגורם האנושי*	ש'	א'+ב'
	ב' 14-16; 105 שרת	פרופ' ד. זכאי	
1071.4535.01	קוגניציה חברתית*	ש'	א'
	ב' 14-16; 207	ד"ר י. קלר	
1071.3507.01	התפתחות קוגנטיבית	ש'	ב'
	ה' 10-12; 314	פרופ' ס. שטראוס	

---

* בקורסים הנ"ל יוכלו להרשם מספר מצומצם של סטודנטים באישור המורה.

החטיבה בפסיכולוגיה

שנת א'

1009.1820	מבוא לפסיכולוגיה למדעי החברה			
.01	ב'	18-20; 210	ד"ר ש. בן אליהו	א'
	ד'	18-20; 210		
.02	ב'	18-20; 210	ד"ר ש. בן אליהו	ב'
	ד'	18-20; 210		

שנת ב'

שני קורסים שנתיים לבחירה

1071.1121.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית א'		ש'	א'
	ד'	16-18; 101	ד"ר ש. בן אליהו	
1071.1122.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'		ש'	ב'
	ד'	12-14; 101	ד"ר מ. מינץ	
1071.1141.01	תורות האישיות א'+ב'		ש'	ב'
	ב'	14-16; 101	פרופ' י. טיכמן	
	ה'	12-14; 101	פרופ' י. טיכמן	
1071.2815.01	פסיכולוגיה חברתית א'		ש'	א'
	ב'	14-16; 201	פרופ' ר. קרניול	
1071.2816.01	פסיכולוגיה חברתית ב'		ש'	ב'
	ב'	14-16; 201	פרופ' ר. קרניול	
1071.2904.01	פסיכולוגיה התפתחותית של הילד		ש'	א'
	ג'	10-12; יפורסם	ד"ר ת. צלניקר	
1071.2905.01	פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן		ש'	ב'
	ג'	8.30-10; 101	פרופ' י. לומרנץ	

שני קורסים סמסטריאליים לבחירה

1071.3234	יחסים בין אישיים בקבוצה		ש'	א'+ב'
.03	ב'	12-14; 426	מרכזת: ד"ר א. פרידמן	ב'
.04	ב'	12-14; יפורסם		ב'
.05	ד'	16-18; יפורסם*		ב'
1071.3428.01	הילד והספורט התחרותי		ש'	ב'
	ה'	10-12; 208	ד"ר ש. שדה	

---

* בקבוצה זו תתקיים תצפית ע"י קורס מנחי קבוצות.

1071.3430.01	טרור ואלימות פוליטית ד' 10-12; 004	ש' פרופ' א. נמרוד	א'
1071.3430.02	טרור ואלימות פוליטית ד' 10-12; 108	ש' פרופ' א. מררי	ב'
1071.3510.01	המדע בשירות האדם א' ג' 14-16; 108	ש' פרופ' י. גרנדזינסקי	א'
1071.3551.01	המדע בשירות האדם ב' ג' 14-16; 108	ש' פרופ' י. גרודזינסקי	ב'
1071.3132.01	כשרים נטיות ובריאה מקצועית ב' 14-16; 106	ש' פרופ' א. מאיר	ב'

החוג לפסיכולוגיה
תואר שני

סמסטר

תמגמה קלינית

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'	ש'	א'
	ג' 10-12; יפורסם	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'	ש'	ב'
	ג' 10-12; 103	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4202	אבחון והערכה 1	ש'	א'+ב'
.01	ה' 16-18; 422	א. וולפינגר	
	תרגיל לנ"ל:*		
.02	ג' 16-18; 426	ש. תיבון	
.03	ה' 12-14; 422	ש. תיבון	
.04	ג' 16-18; יפורסם	א. הורוביץ	
.05	ה' 12-14; 425	ח. קרייזלר	
1071.4206	מבוא לפרקטיקה קלינית	ש'	א'+ב'
	השיעור ייתן ב-2 קבוצות		
.01	ג' 14-16; 119 שרת	פרופ' ג. מדיני	
.02	ג' 16-18; 119 שרת	פרופ' ג. מדיני	
1071.4212.01	פסיכופתולוגיה	ש'	א'+ב'
	ג' 8-10; 421	ד"ר ר. דר	א'
	ג' 8-10; 421	ד"ר א. הדר	ב'
1071.4366.01	גישות טיפוליות בפסיכולוגיה	ש'	א'+ב'
	ג' 12-14; סמ' א': יפורסם	פרופ' מ. רוזנבאום	
	סמ' ב': 422		
1071.4380.01	הראיון הקליני	ש'	א'+ב'
	ה' 8-10.15; 111 שרת	פרופ' ג. קינן	
1071.4543.01	תהליכים קבוצתיים - יסודות	ש'	א'+ב'
	בטיפול קבוצתי		
	ה' 10-12; 105 שרת	י. טריאסט	
		ע. שריג	
1071.4505.01	פרקטיקום שנה א'		א'+ב'

---

* לא נכלל במנין השעות.

סמינר אמפירי

1071.4123.01	מחקרים בהכוונה עצמית	ס'	א'+ב'
	ג' 14-16; 151 שרת	פרופ' מ. רוזנבאום	
1071.4446.01	פסיכופתולוגיה ושינה	ס'	א'+ב'
	ה' 14-16; 244 שרת	ד"ר י. דגן	
1071.4487.01	מחקרים ביוגרפיים של ניצולי שואה	ס'	א'+ב'
	ג' 14-16; 113 בי שרת	פרופ' י. לומרנץ	
1071.4488.01	חקר יעילות הטיפול במצבי לחץ	ס'	א'+ב'
	ה' 14-16; 102א' שרת	פרופ' ג. קינן	
1071.4407.01	קומוניקציה תנועה ודיבור	ס'	א'+ב'
	ה' 14-16; 138 שרת	ד"ר א. הדר	

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4348.01	עבודים סטטיסטיים במחשב*	ש'	ב'
	ג' 18-20; מ-005	ג. הדרי	
	הדרכה בפסיכותרפיה - השיעור יינתן ב-3 קבוצות וילווה בפרקטיקום		
1071.4121	הדרכה בפסיכותרפיה	ש'	א'+ב'
.01	ג' 10-12; 113ב' שרת	פרופ' י. לומרנץ	
.02	ג' 10-12; 151 שרת	פרופ' מ. רוזנבאום	
.03	ג' 10-12; 113א' שרת	פרופ' ג. מדיני	
	אבחון והערכה 2 - השיעור יינתן ב-2 קבוצות מקבילות. וילווה בפרקטיקום		
1071.5205	אבחון והערכה 2	ש'	א'+ב'
.01	ג' 12-14; 425	א. וולפינגר	
.02	ג' 12-14; יפורסם	ד"ר ד. שמוטקין	
1071.4507.01	יסודות תיאורטיים של טיפול פסיכודינמי: מפרויד עד לאקזיסטנציאליזם	ש'	א'+ב'
	ג' 14-16; יפורסם	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4515.01	פרקטיקום שנה ב'		א'+ב'

קורסי בחירה - להשלמת מכסת השעות יש לבחור 4 קורסים סמסטריאליים מתוך רשימת קורסי הבחירה המשותפים, ראה בהמשך.

---

* לא נכלל במנין השעות.

המגמה הייעוצית — סמסטר

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'	ש'	א'
	ג' 10-12; יפורסם	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'	ש'	ב'
	ג' 10-12; 103	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עבודים סטטיסטיים במחשב*	ש'	ב'
	ג' 18-20; מ-005	מר ג. הדרי	
1071.4183.01	יעוץ לקבלת החלטות	ש'	א'+ב'
	ג' 8-10; 119 שרת	ד"ר ש. שילה	
1071.4471.01	מבחנים ושאלונים: תאוריה ויישום	ש'	א'
	ג' 16-18; 105	פרופ' א. מאיר	
1071.4472.01	מבוא לפסיכולוגיה חינוכית	ש'	א'
	ג' 12-15; יפורסם	פרופ' א. זיו	
1071.4473.01	מבוא לפסיכולוגיה תעסוקתית הכוון ומיון	ש'	ב'
	ג' 16-18; 314	פרופ' א. מאיר	
1071.4474.01	מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות	ש'	ב'
	א' 10-12; 119 שרת	ד"ר ש. שילה	
1071.4475.01	תאוריות וגישות לייעוץ	ש'	א'
	א' 10-12; 206	ד"ר ר. דר	
	א' 14-16; 422		
1071.5501.01	ראיון ופיתוח מיומנויות ייעוץ	ש'	א'+ב'
	א' 12-14; 111 שרת	ד"ר ד. שמוטקין	
	תרגיל לג"ל:*		
.02	ה' 10-12; 111 שרת	ש. אורון	
.03	ה' 12-14; 111 שרת	ש. אורון	
1071.5511.01	הערכת אישיות עפ"י מבחנים	ש'	א'+ב'
	ה' 14-16; 119 שרת	ד"ר ד. שמוטקין	
	תרגיל לג"ל:*		
.02	ה' 8-10; 119 שרת	ח. בראונשטיין	
.03	ה' 10-12; 119 שרת	ח. בראונשטיין	
1071.4505.01	פרקטיקום שנה א'**		א'+ב'

---

* לא נכלל במנין השעות.

** ההנחיה תנתן בעליית הטעד - לא מזכה בשעות, מרכזת: ט. גושר.

שנת ב' - שיעורי חובה

1071.4312.01	טיפול קצר מועד מערכתי ד' 16-20; 426	ש' ד"ר נ. לויתן	א'
1071.4344.01	יעוץ קבוצתי* ב' 10-12; 119 שרת	ש' ד"ר ש. קורניצר	א'+ב'
1071.4437.01	התמודדות עם מצבי לחץ ג' 16-18; 106	ש' פרופ' ג. קינן	א'
1071.4515.01	פרקטיקום שנה ב'		א'+ב'

<u>שיעורי בחירה:</u> בחירת 16 ש"ס לפחות מתוך רשימת רחבת המשותפת למגמות הקליניות ולמגמת תייעוצית ראה בהמשך.

---

* בשקלול הסופי נחשב 2 ש"ס.

הפסיכולוגיה הקלינית של הילד

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'	ש'	א'
	ג' 10-12; יפורסם	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'	ש'	ב'
	ג' 10-12; 103	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עבודים סטטיסטיים במחשבי	ש'	ב'
	ג' 18-20; מ-005	ג. הדרי	
1071.4268.01	עבודת הפסיכולוג בביהיס	ש'	א'+ב'
	ובקהילה עבודה עם הפרט והמערכת		
	ג' 12-14; 105 שרת	פרופ' ע. רביב	
1071.4269	ייעוץ למורים בתחום בריאות	ש'	א'+ב'
	הנפש		
.01	ג' 14-15; 105 שרת	פרופ' ע. רביב	
.02	ג' 15-16; 105 שרת	פרופ' ע. רביב	
1071.4303.01	התפתחות ופסיכופתולוגיה	ש'	א'+ב'
	ה' 10-12; 425	ד"ר א. שדה	
1071.4304.01	אבחון והערכה 1	ש'	א'+ב'
	א' 10-12;	פרופ' י. טייכמן	
	<u>תרגיל לנ"ל*</u>		
.02	א' 12-14; 420	א. שליקס	
.03	א' 12-14; 421	ד. זיו	
.04	א' 12-14; 422	א. מסציאני	
1071.4306.01	ראיון ילדים		
	ה' 14-16; 111 שרת	ד"ר מ. סלואן	א'+ב'
1071.6101.01	גישות ושיטות בפסיכותרפיה	ש'	א'+ב'
	בילדים		
	א' 14-16; 426	ס. ביכלר	א'
	ג' 16-18; 106	ד"ר א. שדה	ב'
1071.4505.01	פרקטיקום שנה א'		א'+ב'

---

* לא נכלל במנין השעות.

שיעור בחירה לתלמידי ק. ילד בלבד

1071.4239.01	דינמיקה קבוצתית ג' 8-10; 111 שרת	ש' ד"ר י. מילבאואר	א'+ב'

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4279.01	פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל הרך א' 10-12; 426	שרית ד"ר מ. סלואן	א'+ב'
1071.4397.01	מבוא לפסיכותרפיה ב' 16-18; 425 ב' 14-16; 207	ש' נ. הולר נ. הולר	א'+ב' א' ב'
1071.5302	אבחון והערכה 2*	ש'	א'+ב'
.01 שיעור:	ב' 8-10; 421	מ. לרמן	
	קבוצל לנ"ל**		
.02	ב' 10-14; 426	א. שרוף	
.03	ב' 10-14; סמי א': 422 סמי ב': 420	מ. וולך	
.04	ב' 10-14; 419	מ. דנון	
1071.4515.01	פרקטיקום שנה ב'		א'+ב'

סמינר אמפירי

1071.4448.01	תפיסה חברתית ואינפורמציה תלוית מין ב' 14-16; 148 שרת	ס' פרופ' ת. ליבל	א'+ב'
1071.4489.01	דפוסי שינה ועירות - התפתחות תקינה ופתולוגיה ב' 14-16; 132 שרת	ס' ד"ר א. שדה	א'+ב'
1071.4451.01	הסתמכות על מקורות מידע ב' 14-16; 147 שרת	ס' פרופ' ע. רביב	א'+ב'
1071.4455.01	מחקר בתחום חרדה משפחה וזיכאון א' 12-14; 122 שרת	ס' פרופ' י. טיכמן	א'+ב'
1071.4458.01	תגובת ילדים ללחץ ב' 14-16; יפורסם	ס' ד"ר מ. סלואן	א'+ב'

קורסי בחירה - להשלמת שיעורי החובה, ראה רשימת קורסי בחירה משותפת בהמשך.

---

* תנאי קדם: אבחון והערכה 1.

** לא נכלל במנין השעות.

קורסי בחירה משותפים לתלמידי המגמות הקלינית, קלינית של הילד והייעוצית

תלמידי המגמות הנ"ל יבחרו קורסים להשלמת מכסת השעות למ.א. באישור המגמה, מודגש כי ניתן לבחור בשיעורים מבין המבחר המוצע ע"י כל המגמות עם זאת עדיפות ברישום תינתן לתלמידי מגמת האם. תלמיד הנרשם לשיעור בחירה ממגמה שאינה שלו יקבל הסכמת המרצה להשתתפותו.

1071.4369.01	הנחייה קבוצתית*	ש'	א'+ב'
	א' 15-19; 111 שרת	ד"ר א. פרידמן	
1071.4370.01	תיאוריות על הפסיכולוגיה של האשה*	ש'	א'
	ה' 12-14; 426	ד"ר א. פרידמן	
1071.4492.01	מבוא לנוירופסיכולוגיה*	ש'	א'
	ה' 10-12; 426	ד"ר א. הדר	
1071.4493.01	חוויה ושפה בטיפול*	ש'	א'+ב'
	ג' 16-18; יפורסם	ד"ר א. הדר	
1071.4529.01	מימדי אישיות*	ש'	א'+ב'
	ה' 14-16; יפורסם	ד"ר י. מונטג	
1071.4530.01	הפרעות שינה*	ש'	ב'
	ג' 18-20; 105 שרת	ד"ר י. דגן	
1071.4247.01	פסיכיאטריה קלינית לפסיכולוגים*	ש'	א'+ב'
	ה' 16-18; יפורסם	פרופ' א. שלוסברג	
1071.4248.01	התמכרות כמחלה וכסימפטום: היבטים עוניים וטיפוליים*	ש'	א'+ב'
	ה' 16-18; 425	ד"ר א. שילוני	
1071.4381.01	הטיפול הקליני במחצית השניה של החיים*	ש'	א'+ב'
	ד' 16-18; 207	פרופ' י. לומרנץ	
1071.4337.01	פסיכותרפיה למתקדמים	ש'	א'+ב'
	ד' 16-18; יפורסם	פרופ' ג. מדיני	
1071.4321.01	תיאוריה של טיפול משפחתי והערכת המשפחה**	ש'	א'+ב'
	ה' 14-16; 425	פרופ' י. טיכמן	
1071.5529.01	התפתחות זהות מינית וסטריאוטיפים מיניים**	ש'	א'+ב'
	ה' 12-14; יפורסם	פרופ' ת. ליבל	

---

* עדיפות לתלמידי המגמה הקלינית.

** עדיפות לתלמידי המגמה קלינית ילד.

1071.5913.01	לחץ וטראומה בילדות התמודדות והשלכות התפתחותיות**	ש'	א'
	ג' 16-18; יפורסם	ד"ר א. שדה	
1071.4534.01	פסיכולוגיה התפתחותית (גילאי 3-0) למתקדמים: הבטים תיאורטיים ויישומיים**	ש'	א'+ב'
	ב' 16-18; 421	א. רייסל	
1071.4333.01	היבטים התפתחותיים לפסיכולוגיה חינוכית***	ש'	א'
	ג' 12-14; 419	פרופ' ס. שטראוס	
1071.4374	מיון והערכת מועמדים לתפקיד באמצעות מבחנים פסיכולוגיים***	ש'	ב'
.01	ג' 16-18; יפורסם תרגיל לניל	פרופ' ג. קינן	
.02	ה' 18-20; 422	ד. חבר	
1071.4375.01	פסיכולוגיה שיקומית***	ש'	ב'
	ד' 16-18; 426	ד"ר ש. מלמד	
1071.4466.01	אבחון והערכה של הפרעות בתפקוד המיני עקרונות יעוץ וטיפול***	ש'	א'+ב'
	ב' 16-18; 426	ד"ר ע. שקד	
1071.4495.01	סוגיות ביעוץ משפחתי וזוגי***	ש'	א'+ב'
	ב' 14-16; 426	ד"ר ס. זייקל	
1071.4531.01	התנהגות בריאותית***	ש'	א'+ב'
	ב' 8-10; 119 שרת	ד"ר ש. שילה	
1071.4542.01	התערבויות בהתפתחות לקריירה***	ש'	א'+ב'
	ג' 10-12; 105 שרת	ד"ר י. שושני	
1071.5516.01	פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים - יעוץ תעסוקתי***	ש'	א'+ב'
	ג' 12-14; סמי א': 203 סמי ב': יפורסם	פרופ' א. מאיר	

** עדיפות לתלמידי המגמה קלינית ילד.

*** עדיפות לתלמידי המגמה הייעוצית.

קורסים במסגרת לימודי המשך לפסיכולוגים בעלי תואר (החרשמה לתלמידי מ.א. על בסיס מקום פנוי)

1071.4399.01	אגדות עם ושימושן בפסיכותרפיה א' 18-20; 425	ש' ד"ר מ. אנקורי	א'
1071.4423.01	מיתוס, אמנות, פסיכולוגיה א' 16-18; 425	ש' ד"ר מ. אנקורי	א'
1071.4325.01	גיבוש זהות וסגנון טיפולי; דיאלוג עם התאוריות הגדולות ב' 18-20; 422	ש' ד"ר ק. שטרנגר	א'+ב'
1071.4327.01	Expressive therapy בשילוב עם פסיכותרפיה ב' 16-18; 422	ש' ד"ר א. נדן בר	א'+ב'
1071.4385.01	הערכה והתערבות בפסיכולוגיה רפואית בילדים ומתבגרים ד' 14-16; 422	ש' ד"ר ג. ארנון	א'+ב'

המגמה החברתית

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'	ש'	א'
	ג' 10-12; יפורסם	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'	ש'	ב'
	ג' 10-12; 103	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עבודים סטטיסטיים במחשב*	ש'	ב'
	ג' 18-20; מ-005	ג. הדרי	
071.4102.01	פסיכולוגיה חברתית למתקדמים	ש'	א'
	ג' 12-14; 422	פרופ' נ. פרידלנד	
071.4410.01	פסיכולוגיה חברתית למתקדמים	ש'	ב'
	ה' 10-12; 422	פרופ' ר. קרניול	
1071.4431	בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית	סד'	א'+ב'
.01	ב' 16-18; 127 שרת	פרופ' ר. קרניול	
.02	ב' 16-18; 100 שרת	פרופ' נ. פרידלנד	
.03	יפורסם 133 א' שרת	ד"ר י. קלר	
.04	ה' 10-12; סמי א': 134 שרת	פרופ' א. מררי	
	המועד בסמ' ב' יתואם עם הסטודנטים		
1071.4470.01	שיטות מחקר בפסיכולוגיה חברתית	ש'	ב'
	ב' 14-16; 314	ד"ר י. קלר	

שיעור חובה - שנה ב'

1071.4276.01	סמינר תזה	ש'	א'+ב'
	ב' 16-18; 111 שרת	ד"ר י. קלר	

שיעורי בחירה

1071.4369.01	הנחייה קבוצתית	ש'	א'+ב'
	א' 15-19; 111 שרת	ד"ר א. פרידמן	
1071.4370.01	תאוריות על הפסיכלוגיה של האשה	ש'	א'
	ה' 12-14; 426	ד"ר א. פרידמן	

---

* לא נכלל במנין השעות.

1071.4430.01	תהליכי שיפוט והחלטה א'	ש'	א'
	ב' 18-20; 105 שרת	פרופ' ד. זכאי	
1071.4444.01	תהליכי שיפוט והחלטה ב'	ש'	ב'
	ב' 18-20; 105 שרת	פרופ' ד. זכאי	
1071.4487.01	הקונפליקט היהודי-ערבי בראי התאוריה על קונפליקטים בין קבוצות - סמינר התנסותי*	ס'	א'+ב'
	ג' 16-19; 111 שרת	ד"ר א. פרידמן	
1071.4535.01	קוגניציה חברתית	ש'	א'
	ב' 14-16; 207	ד"ר י. קלר	
1071.4436.01	התנהגות פרו חברתית	ש'	א'
	ה' 16-18; 426	פרופ' א. נדלר	
1071.4280.01	התפתחות חברתית	ש'	א'
	ה' 10-12; 419	פרופ' ר. קרניול	
1071.4499.01	פרקטיקום בפסיכולוגיה חברתית	ש'	א'+ב'
	ב' 18-20; 426	ד"ר א. פרידמן	
1071.4546.01	פסיכולוגיה חברתית של התנהגות מינית	ש'	ב'
	ג' 14-16; 203	פרופ' ו. פישר	
1071.4547.01	תהליכים קבוצתיים: קונפליקט זהות והשפעה	ש'	ב'
	ג' 12-14; 420	פרופ' כ. פרידלנד	
1071.4553.01	פסיכולוגיה של התנהגות צרכנים	ש'	א'
	ג' 14-16; יפורסם	פרופ' י. צאל	

---

* בשקלול סופי נחשב 4 ש"ס.

המגמה הקוגניטיבית

שיעורי חובה (חובה לבחור למחות ארבעת שיעורים בשנה א')

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'*	שי	א'
	ג' 10-12; יפורסם	ד"ר ר. זר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'*	שי	ב'
	ג' 10-12; 103	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עבודים סטטיסטיים במחשב**	שי	ב'
	ג' 18-20; מ-005	ג. הדרי	
1071.4343.01	התפתחות קוגניטיבית א'	שי	א'
	ג' 16-18; 207	ד"ר ת. צלניקר	
1071.4390.01	תפיסה וקשב א'	שי	א'
	ה' 12-14; 119 שרת	ד"ר י. צאל	
1071.4421.01	חשיבה ויצירתיות א'	שי	א'
	ה' 16-18; 419	פרופ' ש. קרייטלר	
1071.4430.01	תהליכי שיפוט והחלטה א'	שי	א'
	ב' 18-20; 105 שרת	פרופ' ד. זכאי	
1071.5007.01	תהליכי למידה וזכרון א'	שי	א'
	ג' 14-16; 119 שרת	פרופ' ר. לבוב	
1071.5519.01	זכרון אנושי א'	שי	א'
	ד' 10-12; 105 שרת	ד"ר י. גושן	

שיעורי בחירה***

1071.4227.01	נושאים נבחרים בסכיזופרניה	שי	א'-ב'
	ד' 16-18; 155 שרת	פרופ' ר. לובוב	
1071.4287.01	מבוא לנוירופסיכולוגיה	שי	א'
	ה' 10-12; 426	ד"ר א. הדר	
1071.4406.01	תפיסה וקשב ב'	שי	ב'
	ה' 12-14; 119 שרת	ד"ר י. צאל	
1071.4407.01	קומוניקציה תנועה ודבור	שי	א'-ב'
	ה' 14-16; 426	ד"ר א. הדר	

---

* חובה לסיים עד סוף שנה א'.

** לא נכלל במנין השעות.

*** לקורס המסתיים בסמסטר ב' תנאי קדם חלקו הראשון של הקורס (בסמסטר א').

1071.4422.01	חשיבה ויצירתיות ב׳ ה׳ 16-18; 426	ש׳ פרופ׳ ש. קרייטלר	ב׳
1071.4444.01	תהליכי שיפוט והחלטה ב׳ ב׳ 18-20; 105 שרת	ש׳ פרופ׳ ד. זכאי	ב׳
1071.4477.01	נושאים נבחרים בהתפתחות קוגנטיבית ד׳ 12-14; סמ׳ א׳: 422 סמ׳ ב׳: 420	ש׳ ד״ר ת. צלניקר	א׳+ב׳
1071.5024.01	תהליכי למידה וזכרון ב׳ ג׳ 14-16; 111 שרת	ש׳ פרופ׳ ר. לובוב	ב׳
1071.5025.01	התפתחות קוגנטיבית ב׳ ג׳ 16-18; 105 שרת	ש׳ ד״ר ת. צלניקר	ב׳
1071.4548.01	הגורם האנושי ב׳ 14-16; 105 שרת	ש׳ פרופ׳ ד. זכאי	א׳+ב׳
1071.4550.01	בעיות מתדמות בדפוסי התמרה והשמטה באגרמטיזם ופאראגרמטיזם ב׳ 8-10; 113ג׳ שרת	ש׳ פרופ׳ י. גרודזינסקי	א׳+ב׳
1071.4551.01	טיפוסי שרשראות תחביריות - ראיות מדפוסי מחיקת עקבות באפאזיה ג׳ 8-10; 113ג׳ שרת	ש׳ פרופ׳ י. גרודזינסקי	א׳+ב׳
1071.4552.01	דיסוציאציה במורפולוגיה הנטייתית בהתפתחות שפה - עקרון תחת קבוצה והיפוכו ד׳ 8-10; 113ג׳ שרת	 פרופ׳ י. גרודזינסקי	א׳+ב׳
1071.5521.01	זכרון אנושי ב׳ ד׳ 10-12; 105 שרת	ש׳ ד״ר י. נתן	ב׳

המגמה הפסיכוביולוגית

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'	ש'	א'
	ג' 10-12; יפורסם	ד"ר ר. זר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'	ש'	ב'
	ג' 10-12; 103	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עבודים סטטיסטיים במחשב*	ש'	ב'
	ג' 18-20; מ-005	ג. הדרי	
1071.4345.01	סריקה מוחית ממוחשבת C.T. בפסיכיאטריה ביולוגית	ש'	א'+ב'
	ד' 12-14; 109 שרת	פרופ' מ. מיסלובודסקי	
1071.4539.01	פאתופיזיולוגיה של הונאה**	ס'	א'+ב'
	ג' 14-16; 109 שרת	פרופ' מ. מיסלובודסקי	
1071.4189.01	אפילפסיה ובעיות של אבוד הכרה*	ס'	א'+ב'
	ד' 10-12; 109 שרת	פרופ' מ. מיסלובודסקי	
1071.4456.01	אנטומיה של מערכות למידה	ש'	א'+ב'
	ב' 16-18; סמ' א': 420 סמ' ב': 425	ד"ר מ. מינץ	
1071.4527.01	הפרעות התנהגותיות עקב מוקד אפילפטי	ש'	א'+ב'
	ג' 12-14;	ד"ר מ. מינץ	
1071.4540.01	מח התנהגות ומע' חיסונית: השפעת לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן	ש'	א'+ב'
	ג' 8-10; 422	ד"ר ש. בן-אליהו	
1071.4541.01	לחץ ומערכות שיכוך כאב: הבדלים בין מיניים ומעורבות חומצות אמיניות ואקסיטטוריות	ש'	א'+ב'
	א' 10-12; 419	ד"ר ש. בן-אליהו	
1071.4480.01	שיטות מחקר בפסיכולוגיה פיזיולוגית	ש'	א'+ב'
	א' 12-14; 105 שרת	ד"ר ש. בן-אליהו	
1071.4549.01	נאורוביולוגיה ונאורופסיכולוגיה התנהגותית	ס'	ב'
	ב' 9-12; 109 שרת	פרופ' מ. מיסלובודסקי	

---

* לא נכלל במנין השעות.

** כלול גם בתוכנית הב.א.

החוג ללימודי עבודה

החוג ללימודי עבודה

ראש החוג: ד"ר ינון כהן **מזכירת החוג: ספי שטיגליץ**

תואר שני

מטרת הלימודים

הלימודים לקראת התואר השני בחוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמיד ידע ומיומנויות לעריכת מחקרים ולמילוי תפקידים בתחומי יחסי עבודה וניהול משאבי אנוש בארגונים. מטרה משולבת זו מוצאת ביטוי במבנה הלימודים בחוג המורכב משלשה נדבכים עיקריים: (א) בנית תשתית תיאורטית בנושאי הלימוד העיקריים; (ב) רכישת מיומנויות וכלים בתחומי הלימוד; (ג) פיתוח של כישורים מתודולוגיים ויכולת שימוש בשיטות מחקר כמותיות, הסטוריות ואיכותיות, הבאים לכלל ביטוי בעבודת הגמר.

תנאי קבלה

הסמכות לקבלת תלמידים ללימודי התואר השני נתונה בידי ועדת הקבלה של החוג. רשאים להגיש מועמדותם בעלי תואר ראשון, שציון הגמר שלהם או הממוצע הסופי של ציוניהם בב.א. הוא 85 ומעלה. ועדת הקבלה תונחה בהחלטותיה ע"י ציוני המועמדים, רקע לימודיהם הספציפי ונסיונם בעבודה. מועמדים הלומדים בשנת הלימודים הנוכחית יירשמו במועד הרגיל וימציאו עם הרשמתם גליון ציונים, המסכם לימודים של חמישה סמסטרים מלאים לפחות. יש לצרף אישור מהחוג/פקולטה הרלבנטיים שבו יצויין הממוצע המצטבר ב-5 הסמסטרים.
תלמיד מתקבל לשנת לימודים מסויימת בלבד ומחויבת אותו תוכנית הלימודים בשנה בה התקבל. התקבל, אך לא ניצל זכותו באותה שנה, יהיה חייב לעבור שוב הליכי קבלה בשנה בה יגיש מחדש את מועמדותו.
תלמיד שאינו חייב בלימודי השלמה יתקבל במעמד "מן המניין".
תלמיד החייב בלימודי השלמה יתקבל במעמד "מן המנין על תנאי". במעמד זה ניתן להיות שנה לכל היותר, כלומר על התלמיד לסיים בהצלחה את כל חובות ההשלמה שבהם חוייב עד תום השנה הראשונה ללימודיו (כולל סמסטר הקיץ).

לימודי השלמה

במגמה להגיע לבסיס ידע התחלתי שווה נקבעו מספר קורסי השלמה מתוך תוכנית הלימודים של חוגי הפאקולטה למדעי-החברה (או קורסים שווי ערך שנלמדו במוסדות אחרים), ומתוך תוכנית לימודי החטיבה בלימודי עבודה. קורסי ההשלמה אינם כלולים במנין השעות לתואר.

קורסי ההשלמה הינם: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לסוציולוגיה או מבוא לפסיכולוגיה, שיטות מחקר במדעי ההתנהגות, מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה-מיקרו, ושוק העבודה. קורסים אלה מהווים תשתית ללימודי התואר השני. במידה והתלמיד שמע קורס/ים מקביל/ים במסגרת לימודיו הקודמים יוכל להשתחרר מקורס/י השלמה באישור היועץ/המורה המתאים.

משך הלימודים

תלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב את אישור ועדת ההוראה של הפקולטה. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות. הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד אינה פוטרת מחובת סיום הלימודים בפרק הזמן הנדרש.

מכסת שעות הלימודים

התלמיד חייב ב-37 ש"ס לפחות מתוך תוכנית תואר שני (לא כולל קורסי ההשלמה ותסדנת ה-SPSSX).

חובות התלמיד

החובות המפורטים להלן יחולו על תלמידים שהחלו לימודיהם בחוג החל משנה"ל תשנ"ד.

א. סטטיסטיקה למ.א.
הקורס סטטיסטיקה למ.א. חובה על כל התלמידים בשנה הראשונה ללימודיהם. עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים המתודולוגיים. שלוש הפגישות הראשונות בקורס יוקדשו לסקירת הנושאים הנלמדים בו ובשבוע הרביעי ללימודים תערך בחינת פטור.

ב. מספר קורסי חובה עפ"י המפורט בתכנית הלימודים.

ג. שני סמינרים לפחות.
ניתן להשתתף בסמינרים במקביל לשמיעת הקורסים המתודולוגיים.

ד. קורסי בחירה
מספר קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים המפורטת בהמשך, לשם השלמת מכסת השעות הנדרשת. להשלמת המכסה, רשאי התלמיד לבחור גם בסמינרים או בקורסים מתכנית לימודי מ.א. של חוגים מתאימים אחרים, באישור היועץ.

ה. סמינר סגל
במהלך שנת הלימודים מקיים החוג סמינרי סגל. תלמידי החוג החל משנה ב' ומעלה חייבים להשתתף באופן פעיל בסמינרים כחלק מחובות הלימודים בחוג.

ו. עבודת גמר
בעבודת גמר יבואו לכלל ביטוי השגי התלמיד ורמתו בתחום ההתמחות שבחר, כושר יישום של תיאוריות, שיטות מחקר, איבחון או התערבות ארגונית רלוונטית, וכתיבה מדעית.

תנאי המעבר לשנה ב':

א. כל תלמיד/ה חייב לסיים בהצלחה עד תום שנת הלימודים הראשונה את חמשת הקורסים הבאים: מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה - מיקרו, שוק העבודה, סטטיסטיקה למ.א.

ב. הציון הממוצע בחמשת הקורסים לעיל יהיה 80 ומעלה.

ג. תלמידים אשר סיימו חלק מן הקורסים הרשומים לעיל במסגרת אחרת (כגון: במסגרת לימודי החטיבה), אינם חייבים ללמדם בשנית. הציונים שקבלו בקורסים אלה יילקחו בחשבון בחישוב הממוצע. תלמידים המעוניינים ללמוד קורסים אלה, או חלקם במהלך השנה הראשונה ללימודיהם בחוג, במגמה לשפר את ציוניהם, רשאים לעשות כן.

בחינות, עבודות סמינריוניות והצעת מחקר

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יועץ תואר שני בחוג (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).
מועד הגשת עבודה סמינריונית - לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב לסמסטר בו נלמד הסמינר.
תלמיד חייב להגיש הצעת מחקר לעבודת הגמר עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו בחוג.

שקלול ציון גמר

- 40% ציון עבודת גמר; כולל הערכת התלמיד ע"י קוראי העבודה בדיון המסכם.
- 60% ציוני הקורסים (למעט לימודי ההשלמה וסדנת ה-SPSSX).
לכל הקורסים משקל שווה, פרט לסמינריונים, להם משקל כפול.

תוכנית הלימודים

קורסי חובה	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמ'
א. סטטיסטיקה למ.א.		שיעור	2+2	א'
		תרגיל	1	א'
סדנת SPSSX*		שו"ת	2	א'
ב. 2 מ-3 הקורסים המתודולוגיים**:				
- שיטות מחקר כמותיות	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	א'/ב'
- מתודה ומחקר בהסטוריה	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	ב'
- שיטות מחקר איכותיות	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	א'
ג. נהול משאבי אנוש	שוק העבודה	שו"ת	3	ב'
ד. דיני עבודה***	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	א'
ה. סדנת תזה		שו"ת	2	א'

קורסי בחירה

יחסי עבודה משווים	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	2	א'
תהליכי מו"מ ופתרון סכסוכים****	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	2	א'
הערכת עובדים****	שיטות מחקר כמותיות	שו"ת	2	א'
תיאוריות ביחסי עבודה*****	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	1	א'
פיתוח מנהלים בארגונים	א. עבודה מאקרו+מיקרו	שו"ת	2	א'
קריירות בעבודה****	א. עבודה - מיקרו	שו"ת	2	א'
ארגוני עבודה ביפן		שו"ת	3	ב'
מבנה השכר בישראל	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	ב'
סדנא בניהול משאבי אנוש	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	ב'

---

* חובה ללמוד קורס זה בשנה"ל הראשונה ללימודים. הקורס אינו נכלל במנין השעות לתואר.

** ניתן ללמוד את אחד מהקורסים האחרים כקורס בחירה.

*** תלמיד שלמד קורס זה במסגרת לימודי החטיבה אינו רשאי ללמוד קורס זה ויהיה עליו לקחת קורס אחר במקומו.

**** סמסטר א' ייחשב כקורס בחירה. לממשיכים בסמסטר ב' ייחשב לסמינר.

***** ייתן בצורה מרוכזת ויועבר בשפה האנגלית.

	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
בעיות נבחרות בקואופרציה וכלכלה שיתופית*	כלכלה ללא כלכלנים שיטות מחקר כמותיות	שרית	1	ב'
ניתוח עצוב והעשרת עסוקים	ניהול משאבי אנוש	שרית	2	ב'
שביתות בישראל	מבוא ליחסי עבודה	שרית	3	ב'
הבטים ישומיים בניתוח ארגונים	א. עבודה מאקרו+מיקרו	שרית	3	ב'
סדנא בניתוח ארגונים**	פיתוח ארגוני	שרית	2+2	א'+ב'

סמינרים

משברים ארגוניים, פיטורין, אבטלה ופרישה	ניהול משאבי אנוש	ס'	2+2	א+ב
מחקר מתערב ללמידה ארגונית***	פיתוח ארגוני	ס'	2+2	א+ב
הגירה בשוק העבודה	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א+ב
ריבוד בשוק העבודה	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א+ב
נשים, עבודה ומשפחה	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א+ב
תהליכי מיון ופתרון סכסוכים	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א+ב
הערכת עובדים	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א+ב
קריירות בעבודה		ס'	2+2	א+ב
מחקרי שדה	שיטות מחקר איכותיות	ס'	3	ב
סדנת מחקר: עבודה והגירה****			2+2	א+ב
סדנת מחקר: נשים בשוק העבודה****			2+2	א+ב
סדנת מחקר: ארגון ותרבות****			2+2	א+ב
סדנת מחקר: מעברים תפקידיים****			2+2	א+ב
סדנת מחקר: תנועות עבודה - הסטוריה השוואתית****			2+2	א+ב
סמינר סגל, תלמידי מ.א. ודוקטורט*****			2+2	א+ב

---

* ייתן בצורה מרוכזת.

** הקבלה לסדנא טעונה אישור המרצה. חובות הסדנא כוללות בין השאר עבודת שדה בארגונים המתבצעת במהלך השנה כולה.

*** ייתן בצורה מרוכזת ויועבר בשפה האנגלית. הקבלה לסמינר באישור המרצה בלבד חובות הסמינר כוללות בין השאר עבודת שדה בארגונים.

**** קבלה לסדנא באישור המרצה בלבד. הסדנא אינה נכללת במנין השעות לתואר.

***** הסמינר מיועד לתלמידי שנה ב' במ.א. ואילך, ואינו נכלל במנין השעות לתואר השני והשלישי.

תוכני השיעורים

סטטיסטיקה ל-מ.א.
חזרה על מושגים ממבוא לסטטיסטיקה - א. סטטיסטיקה תיאורית - אוכלוסיה, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית. ב. סטטיסטיקה היסקית ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד: על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - מבחן χ^2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים ואינטרוולים, כולל רגרסיה פשוטה. ניתוח רב משתני - מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה, משתני דמה ואינטראקציות. ניתוח שונות - חד כווני ודו-כווני עם אינטראקציה. חלק מנושאי הקורס יכלול ניתוח פלטי מחשב מ-SPSSX. קורס זה מהווה הכנה לקורס שיטות מחקר כמותיות.

סדנת spssx
מטרת הסדנה להביא את הסטודנטים להכרת חבילת התוכנה הסטטיסטית SPSSX ככלי לעבודה מחקרית. בין הנושאים שילמדו: הכרת מערכת ההפעלה, שמוש ב-Editor, טיפול במשתנים (טרנספורמציות), שמוש בפרוצדורות סטטיסטיות כמו: התפלגויות, מיתאמים, ניתוח שונות ורגרסיה.
התלמידים יתרגלו את הנושאים בתחנות עבודה, תחת מערכת ההפעלה Unix ולרשותם יעמוד מאגר נתונים קיים.
חובות התלמיד: הגשת תרגילים.

שיטות מחקר כמותיות
מטרתו של שיעור זה היא לספק לתלמיד כלים הנחוצים לשם השרכת מחקר הנעשה בידי אחרים. השיעור יפתח בחזרה על נושא הרגרסיה. לאחר מכן יידונו בהרחבה הנושאים הבאים: משתנים וסולמות מדידה, אוכלוסיות, מדגמים והסקת מסקנות בהתבסס על מדגמים; תקפות ומהימנות; מחקר בלתי כמותי; מערכי מחקר; איסוף נתונים; ניתוח נתונים; הצגת נתונים.

מתודה ומחקר בהיסטוריה
השיעור ידון במטרותיו של המחקר ההיסטורי, ביחס הנומלין בין היסטוריה למדעי החברה, ובמרכיבים של עבודת החיסטוריון. יושם דגש על בחינה מעשית של המתודה ההיסטורית באמצעות תירגול ודיון בבעיות בחקר ההיסטוריה של פועלים ומעסיקים בארץ-ישראל בתקופת המנדט.

שיטות מחקר איכותניות
הקורס יעסוק בגישות המרכזיות למחקר איכותני בנושאים הקשורים בעבודה וארגון. הקורס יתמקד בשלבים השונים של מחקר איכותני: תכנון, איסוף נתונים, ניתוח נתונים, וכתיבה. השיטות לאיסוף נתונים שיסקרו כוללים עריכת תצפיות, ראיון ופרשנות טכסטים.
במסגרת הקורס יקראו התלמידים חומר רלבנטי ויבצעו עבודה במסגרתה יתנסו באופן מעשי במחקר איכותני.

סדנת תזה
מטרתה של סדנא זו הינה לסייע לתלמידים לגבש הצעה למחקר שיתבצע על ידם. לצורך זה תלמד ותתורגל הגישה לכתיבת הצעת מחקר, וייעשה נסיון לעודד את התלמידים לכתוב את הצעת התזה שלהם במסגרת הסדנא. הסדנא תעסוק בהצעות למחקר כמותי ולא כמותי כאחד.
חובות התלמידים: תרגילים, כתיבת הצעת מחקר, והצגתה של ההצעה בכתה.

ניהול משאבי אנוש
מטרתו של שיעור זה הינה להקנות לתלמידים ידע בסיסי וסקירה ראשונית של הנושאים המרכזיים הנכללים בניהול משאבי אנוש. השיעור יפתח בסביבתו הכלכלית, חוקית ודימוגרפית של ניהול משאבי אנוש. לאחר מכן ידונו המטרות אותן מנסה ניהול זה להשיג, ואילו חלקו העיקרי של השיעור יוקדש לאמצעים בהם עושה ניהול משאבי אנוש שימוש לשם השגתן של מטרות אלו. אמצעים אלו כוללים, בין השאר, מיון קיבוצי, מדיניות שכר, בדיקת עובדים וכו'. חלקם הגדול של נושאים אלו נדון בהרחבה בקורסים מתקדמים במסגרת התוכנית.

דיני עבודה למ.א.

הקורס בדיני עבודה נועד להקנות ידע מקיף במשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולהגדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה והדרכים ליישובם. בין הנושאים שיידונו בשיעור: מקורות דיני עבודה; בית הדין לעבודה; מיהו עובד? החוזה האישי והסכם הקיבוצי - מהותו, תוכנו ותחולתו; קביעת תנאי עבודה לפי החוק; שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון תעסוקתי; משמעי יסוד בסכסוכי עבודה; כלים ודרכים ליישוב סכסוכי עבודה.

יחסי עבודה משווים

מטרת השיעור להציג את ההתפתחויות במשא ומתן הקיבוצי בשני העשורים האחרונים בעקבות התמורות הכלכליות, החברתיות והטכנולוגיות אשר התרחשו בארצות בעלות כלכלת שוק.

תאוריות ביחסי עבודה

מטרת הקורס לשמש כמבוא לתיאוריות ביחסי עבודה. הקורס יידון בארבעה נושאים: יחסי עבודה ותיאוריות ביחסי עבודה, בניית תיאוריות יחסי עבודה, הקשר שבין יחסי עבודה ומדעי החברה, התייחסות ליחסי עבודה דרך פרדיגמות שונות.

פיתוח מנהלים בארגונים

מטרת הקורס להקנות לתלמידים ידע עדכני וגישה כוללת לתכנון ההדרכה ופיתוח מנהלים בארגונים תעשייתיים. הקורס יבחן הבטים וגישות תיאורטיות ומעשיות בתחום, תוך הדגשת המאפיינים המיוחדים להדרכה הניהולית. הקורס יכלול התמסויות מעשיות הן בתכנון והן בביצוע פעולות הדרכה ופיתוח.

ארגוני עבודה בימן

הקורס עוסק בהכרת מודלים פוטנציאליים בסמרות המקצועית על המבנה, הסדר, והפעילות של ארגוני עבודה בימן. כן ייבחנו תפיסות ותאוריות מקובלות בנושאי התרבות הארגונית, היחסים בין הפירמה ובין השוכד (כמו למשל "תעסוקה לכל החיים"), והאספקטים הכלכליים והחברתיים שלהם. בנוסף יידון הקורס בגישות שונות בנושא מובילות וקידום בפירמות יפניות גדולות, בהשוואה לפירמות בסדרי גודל קטן וביטוי ופירמות בניהול משפחתי. הקורס יבחן גם את מקומו של השיטוי החברתי והקונפליקט שהוא יוצר בארגונים בפרט ובחברה היפנית בכלל.

בעיות נבחרות בקואופרציה וכלכלה שיתופית

שיטות רבות של השתתפות עובדים בקבלת החלטות ורווחי ובעלות עובדים נהוגות בארגונים שונים. הקורס בוחן את השפעת שיטות אלה על ביצוע ארגוני - פרין ייצור, רווחים, שכר ותנאי עבודה. כמו-כן, הקורס בודק את הגורמים המשפיעים על בחירת שיטות השתתפות ובעלות עובדים שונות. נושאים אלה יידונו מבחינה תאורטית ואמפירית. דגש מיוחד יושם על הכרת המודלים וליבון הסוגיות היחודיות למשק הישראלי, כולל קואופרטיביים נסוגים שונים והקיבוץ. הנסיון הישראלי יושווה עם נסיון שנצבר בשאר העולם עם דגמים שונים של השתתפות עובדים וקואופרציה.

חובות הקורס: השתתפות בכתה, קריאת חומר ביבליוגרפיה, הגשת תרגילים ובחינת סיום.

סדנא בניהול משאבי אנוש

סדנה לתלמידים מתקדמים המבקשים להתנסות, הלכה למעשה, בתירגול שיקולי ניהול משאבי אנוש ברמה האיסטרטגית והפונקציונאלית. הסדנה מורכבת מסידרה של משחקי סימולציה ותרגילים צוותיים ואינדיבידואליים על בסיס הכנה ביבליוגרפית מוקדמת. ההשתתפות בסדנה מחייבת בקיאות בחומר הקריאה הרלוונטי, מעורבות פעילה ואינטנסיבית במפגשים הכיתתיים וביניהם, והגשה שוטפת של נירות עמדה ותרגילים.

ניתוח, עיצוב והעשרת עיסוקים

ניתוח עיסוקים הינו נדבך מרכזי בבניית מערכות ניהול למשאב אנושי בארגון. מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים הבנה יסודית בנושא ושימושיו השונים. הקורס ישים דגש על ניתוח עיסוקים בעידן המודרני המתאפיין בשינויים ארגוניים וטכנולוגיים רבים. נמדל ניתוח העיסוקים המרכזי שילמד ישלב בתוכו גישות בעיצוב והעשרת עיסוקים.

שביתות בישראל
מטרת הקורס לנתח את תופעת השביתות בישראל ממרספקטיבה היסטורית וסוציולוגית. בשיעורים ייכללו מפגשים עם מנהיגים בולטים של שביתות.

מבנה השכר בישראל
קורס זה יעסוק בעיקר בתהליכים שהתרחשו במערכות השכר בישראל לאחר התוכנית לייצוב המשק משנת 1985.
ייבחנו הסכמי המסגרת שנחתמו בתקופה זו, ותיבדק השפעת חוק שכר מינימום, תשמ"ז-1987 על מבנה השכר במיגזר הציבורי והעסקי. סוגיית אי השוויון בהתפלגות שכר העבודה בישראל תיבחן תוך השוואות בינלאומיות. כמו-כן, תידון תופעת פערי השכר בין המינים, ויוצגו הסכמי השכר העגפיים שנחתמו בשנים 1993 ו-1994.

תבסים יישומיים בניתוח ארגונים
הקורס יכסה אוריינטציות שונות של יעוץ ארגוני. יוצגו גישות מודרניסטיות שכיחות של יעוץ, אלו המשתלבות עם מטרות הניהול ושפתו להעלאת התפוקה הארגונית ושביעות רצון העובדים. מול גישות אלו תוצג גישה פסיכואנליטית ליעוץ ארגוני. גישות אלו יבחנו אל מול תאוריות קונניות ותאוריות ביקורתיות על אידיאלים ואל מול אתיקות שונות של יעוץ ארגוני. יסקרו טכנולוגיות של התערבות הקשורות לכל אחת מהתפיסות שיוצגו. תהליך הלמידה בקורס ישלב פרק עיוני, פרק שיסקור עבודות נבחרות בתחום הארגוני (Case Studies) והרצאות מנהלים שיזומנו לשיעורים על מנת לזהות את השיח הניהולי.

סדנא בניתוח ארגונים
מוקד הסדנא ביישום גישות שונות בתאוריה ארגונית לניתוח ארגונים ספציפיים בסקטור הפרטי והציבורי. כל תלמיד יתמחה בגישה תיאורטית ספציפית ויעשה בה שימוש לניתוח ארגון קיים. ביצוע העבודה המעשית ילווה בהדרכה של מורי הסמינר שכפופה יהיה על התלמידים להגיש עבודה סמינריונית.

משברים ארגוניים, פיטורין, אבטלה ופרישה
סמינר זה עוסק במעברים תפקידיים בעלי זיקה למצבי משבר ושפל אירגוני. המעבר התפקידי, בין אם הוא כפוי ובין אם הוא וולנטארי, כרוך עפ"י רוב בלחצים עבור הפרט המתנסה בו, עבור בעלי תפקידים משלימים, עבור המערכת האירגונית וסביבתה וכן עבור משפחתו של הנוגע ישירות בדבר ובקהילה בה הוא חי. בפתיחת הסמינר יוצג מודל המוזה תהליכים פסיכו-חברתיים שניתן להחילו על כל סוגי המעברים התפקידיים במערכת האירגונית. לאחר מכן, יתמקד הדיון באיפיון מצבי משבר ושפל אירגוני, ויהוי אסטרטגיות ניהול משאבי אנוש חילופיות המובילות לקיטון אירגוני ולהיחלצות מהמשבר, ובחינת אסטרטגיות אלו מבחינת השלכותיהן על הנפשות הפועלות ודפוסי ההתמודדות עם תוצאותיהן - מצבי אי ביטחון תעסוקתי, פיטורין, אבטלה ופרישה מן העבודה.
בסמינר יושלבו הרצאות תלמידים שיתמקדו בסוגיות ספציפיות תוך התבססות על ביבליוגרפיה רלוונטית. סמסטר בי יוקדש ברובו להדרכה אישית בהכנת העבודות הסמינריוניות מתוך כוונה שאלו ישמשו תשתית לחכנת תיזות מ.א.

מחקר מתערב ללמידה ארגונית
הנושא המרכזי בו יעסוק הסמינר היגו "למידה ארגונית" - התהליך בו חברים בארגונים עשויים לתרום או לעכב רכישת ידע מועיל ומסייע לשיפור תפקוד הארגונים, להגדרה מחודשת של בעיות ארגוניות והצברת הבנת ארגונים ותופעות ארגוניות. יחקרו שתי גישות ל"למידה ארגונית" - זו של ארגריס ושון - Theory of Action ותיאוריה של תמריצים מבניים לשיפור התפקוד של הכלכלן הטוסדי הירשמן. המתודולוגיה בה ייעשה שימוש בסמינר היא זו של "מחקר מתערב", Action Research. הכוונה היא לתהליך בו אנשי מקצוע חוקרים את עבודתם, ע"י בניית ולמידת אירועים השאובים מעשיה זו.
הנוכחות בכל מפגשי הסמינר - חובה.

תגירה בשוק העבודה

סמינר מחקר אמפירי שמטרתו להבין את תהליך האסימילציה של מהגרים בשווקי עבודה של מדינות יעד. הסמטר הראשון יוקדש לקריאת מאמרים תיאורטיים, מתודולוגיים, ואמפיריים בנושא זה, בעיקר באשר לשינויים ב"איכות" הסוציו-כלכלית של מהגרים לאורך זמן ולקצב האסימילציה שלהם בשווקי עבודה של מדינות קולטות הגירה. הסמסטר השני יוקדש להצגת עבודות התלמידים.

חובות: הכנת דוחות קריאה והצגתם בשיעור, הגשת עבודה סמינריונית שתעשה שמוש באחד מקבצי הנתונים שיועמדו לרשות התלמידים.

ריבוד בשוק העבודה

הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון חברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מיוחדים יושמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על ניתוח נתונים אמפיריים.

נשים, עבודה ומשפחה

הסמינר מציג גישות סוציולוגיות וכלכליות להסבר חלוקת העבודה בין המינים בשוק העבודה ובמשפחה. ייסקרו השינויים המרכזיים שחלו בהשתתפות נשים בכח העבודה ובתחום המשפחה תוך התמקדות על הקשר בין עבודה, משפחה ואי שוויון בין המינים.

חובות התלמיד: השתתפות פעילה, רפרט בע"פ ועבודת מחקר.

תהליכי מו"מ ופתרון סכסוכים

הסמינר יעסוק בתיאוריות מתחומי מדעי החברה לגבי תהליכי מו"מ והתערבות צד שלישי בסכסוכים. הוא יתמקד באלמנטים האוניברסליים בתהליכי מו"מ על מגוון שיטותיו תוך כדי השוואתם מבחינת האפקטיביות לטווח הקצר ולטווח הארוך. באמצעות הצגה וניתוח דוגמאות ספציפיות ייבחנו גם המרכיבים הייחודיים של מו"מ והתערבות צד שלישי בתחום יחסי העבודה.

בסמינר יידונו הנושאים הבאים: תהליכי מו"מ והתערבות צד שלישי כמנגנוני פתרון קונפליקט, ביטויין של תופעות ותהליכים חברתיים שונים במו"מ; גישות בסיסיות וטקטיקות ספציפיות לניהול מו"מ, שלבים במהלך מו"מ - עיתויין של האסטרטגיות והטקטיקות; תהליך ההסלמה במו"מ ומבוי סתום; מו"מ באמצעות נציגים; מו"מ קיבוצי כמקרה פרטי של מו"מ באמצעות נציגים; התערבות - שלישי בקונפליקטים.

הערכת עובדים

הקורס יעסוק בהערכת עובדים ובהקשר האירגוני בו היא מבוצעת. במסגרת זו יטופלו הן נושאים טכניים (טופסי הערכה, שיטות תיקוף, טעויות הערכה ודרכים לטיפול בטעויות) והן נושאים ארגוניים (מקום ההערכה באירגון והשפעות הארגוניות והסביבתיות עליה). הגישה להערכת עובדים תהיה מערכתית, ויושם דגש על היבטים יישומיים.

קריירות בעבודת

הקורס עוסק בהכרת הספרות התיאורטית והאמפירית בנושא "ניהול ופיתוח הקריירה הארגונית", הן מנקודת מבטו של העובד והן מנקודת מבטו של הארגון. הדגש מושם על הבנת תהליכי ההתאמה שבין צרכי הפרט לבין האילוצים והצרכים של הארגון, על הכרת שלבי הקריירה הארגונית, הגדרת יעילות הקריירה ועל גישות שונות לפיתוח תכניות קריירה וקידום בארגונים. כמו כן ידון נושא ההתמודדות עם הקשיים במימוש תכניות הקריירה. בסמסטר השני הקורס הופך לסמינר והתלמידים יודרכו לעשות מחקרים עצמאיים בנושאים דלעיל, והם יציגו את עבודותיהם למי הכתה. יהיה גם מספר מצומצם של שיעורים תאורטיים בנושאים ספציפיים.

מחקרי שדה

זהו סמינר מתקדם המיועד לסטודנטים בעלי רקע בשיטות מחקר איכותיות. מטרת הסמינר היא להדריך את הסטודנטים באותם הנושאים הקשורים לעיצוב המחקר בשדה ובכתיבה התיזה. הסמינר יתמקד בעבודה קבוצתית ופרטנית עם סטודנטים אשר ניבשו הצעת תיזה ראשונית בכוונה לבחון את מכלול ההיבטים המחקריים הרלוונטים לנושא של כל אחד מהמשתתפים. הסמינר יתווה כיווני מחשבה ומתודולוגיה מתאימים במטרה לקדם את עבודת התיזה.

סדנת מחקר: עבודה ותגירה

הסדנא מיועדת לתלמידים הכותבים את עבודת הגמר בנושאי הגירה ושוק העבודה. הסדנא תתמקד בתבנית ותהליכי הסלקציה בארץ המוצא המשפיעים על מאפייניהם הסוציו-כלכליים של הבוחרים להגר, ובתהליכי האסימילציה הכלכלית אותה עוברים המהגרים בשוק העבודה של ארץ היעד.

סדנת מחקר: ארגון ותרבות

הסדנא מיועדת לתלמידים העובדים על עבודת הגמר שלהם בתחום התרבות הארגונית. התלמידים יציגו בעיות בביצוע עבודת הגמר ופתרונן, מתוך מגמה לשמש דוגמה לאחרים בפתרון בעיותיהם. מרכז הסדנא יעודד עזרה והפריה הדדית בין התלמידים בכל שלבי העבודה, החל משלב הצעת המחקר וכלה בכתיבת העבודה הסופית.

סדנת מחקר: נשים בשוק העבודה

הסדנה מיועדת לתלמידים הכותבים את עבודת הגמר בנושאי נשים בשוק העבודה.
בסדנה יידונו נושאים הקשורים לעבודה בשכר של נשים: הסיבות ליציאתן לשוק העבודה, דפוס ההשתתפות בכח העבודה לאורך מעגל החיים, דפוסי עבודה המאפיינים נשים, והגמולים בשוק העבודה.

סדנת מחקר: תנועות עבודה - תסטוריה השוואתית

הסדנא מיועדת לתלמידים הכותבים את עבודת הגמר.
בסדנא יידונו ההסטוריה והתיאוריה של תנועות עבודה תוך השוואה בין קונטקסטים וטיפוסים שונים.

סדנת מחקר: מעברים תפקידיים

סדנה זו מיועדת לתלמידים מתקדמים המתכננים את מחקר התיזה או מצויים כבר בעיצומו. עולם התוכן של הסדנה, מעברים תפקידיים, מתייחס להתנסויות רבות אותן עשוי אדם לחוות במהלך חייו ואשר יש להן קשר לעולם העבודה כמו החלפת מקום עבודה, חילופי מקצוע וקריירה, קליטה ועסוקתית בארץ חדשה, פיטורין, אבטלה ופרישה מן העבודה.

סמינר שגל, תלמידי מ.א. וזוקטורס

במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג שידווחו על עבודותיהם. הסמינר חובת לתלמידי שנה ב' לתואר שני.

החטיבה בלימודי עבודה

מטרת הלימודים

לימודי החטיבה במסגרת החוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמיד ידע בסיסי ביחסי עבודה, התאגדות מקצועית ונהול משאבי אנוש בארגונים. התוכנית מעוגנת ביסודות המושגיים של לימודי עבודה, אך משלבת ומשלימה חלקים רלוונטים של מדעי החברה האחרים.

החוג מציע חטיבה בהקף 16 ש"ס.

תנאי קבלה

יתקבלו תלמידים אשר סיימו את הקורסים הבאים ובלבד שהציון בכל אחד מהם "עובר" לפחות:

1. מבוא לסוציולגיה או מבוא לפסיכולוגיה
2. מבוא לסטטיסטיקה (באחד מהחוגים בפקולטה)
3. אחד מהשיעורים הבאים:
   מבוא למנהל ומדיניות ציבורית
   מבוא לפסיכולוגיה
   יסודות הפסיכולוגיה החברתית
   מבוא לכלכלה

מספר המתקבלים לחטיבה מוגבל.
ניתן להתחיל בלימודי החטיבה גם בסמסטר ב' ובסמסטר קיץ.

תנאי להמשך הלימודים

ציון "מספיק" במבוא ליחסי עבודה ולפחות באחד משני הקורסים הבאים: מבוא לארגוני עבודה מאקרו, או מבוא לארגוני עבודה מיקרו. תלמיד שלא יסיים בהצלחה קורסים אלה עד תום הסמסטר השני ללימודיו בחטיבה, לא יוכל להמשיך בלימודי החטיבה.

תוכנית הלימודים

	דרישות מוקדמות	אופן ההוראה	מס' ש"ס	סמ'
תוכנית לימודי החטיבה (16 ש"ס)				
א. שלושת המבואות הראשונים הינם חובה:				
1. מבוא ליחסי עבודה		שו"ת	3	א/ב
2. מבוא לארגוני עבודה מאקרו*	מבוא לסוציולוגיה או מבוא לכלכלה	שו"ת	3	א/ב
3. מבוא לארגוני עבודה מיקרו*	מבוא לסוציולוגיה או מבוא לפסיכולוגיה	שו"ת	3	א/ב
שוק העבודה - קבוצה מיוחדת לתלמידי מ.א. בלבד	מבוא לכלכלה	שו"ת	3	א
ב. שיעורי בחירה בהקף 7 ש"ס				
סמסטר א'				
- קואופרציה וכלכלה שיתופית		שו"ת	2	
- סוציאליזציה ארגונית	א. עבודה - מיקרו	שו"ת	2	
- עלייתו וירידתו של המשק השיתופי		שו"ת	3	
- יחסי עבודה משווים**	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	2	
- קריירות בעבודה**	א. עבודה - מיקרו	שו"ת	2	
סמסטר ב'				
- משק העובדים		שו"ת	2	
- דיני עבודה	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	
- הנעה ופריון בעבודה	מבוא לא. עבודה-מיקרו	שו"ת	2	
- בעיות נבחרות בקואופרציה וכלכלה שיתופית***	שיטות מחקר; כלכלה ללא כלכלנים	שו"ת	1	
- שביתות בישראל**	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	
- ארגוני עבודה ביפן**		שו"ת	3	

---

* תלמיד שלמד שיעור דומה בחוג אחר רשאי לפנות למורה המלמד שיעור זה לשם קבלת פטור וילמד במקומו שיעור בחירה אחר מתוכנית החטיבה.
לתלמידים השוקלים המשך לימודים לתואר שני בחוג מומלץ ביותר ללמוד מבוא זה.

** הקורס ניתן לתלמידי מ.א. הצטרפות תלמידי החטיבה טעונה אישור המרצה.

*** הקורס ייתן בצורה מרוכזת. הצטרפות תלמידי החטיבה טעונה אישור המרצה.

תוכני השיעורים

מבוא ליחסי עבודה
בשיעור נדון במושגים בסיסיים של המחקר המדעי ביחסי עבודה ובתיאוריות המשמשות את התחום; נתח את התנהגותם של המרכיבים העיקריים במערכת יחסי העבודה בישראל - עובדים, מעסיקים וממשלה, ונתמקד בתהליכי המו"מ הקיבוצי ובסכסוכי עבודה.

מבוא לארגוני עבודת - מאקרו
מטרת הקורס הנה להקנות לתלמיד הכרות עם הארגון והבנה של מופעיו העקריים, עיצובו והשתנותו. כשיעור מבוא הוא מיועד לשמש נקודת מוצא למיגוון שיעורים מתקדמים והתמחותיים בנושאים ארגוניים ונהוליים שונים. הקורס יוקדש, אם כן, להבנת הצורות המבניות השונות של ארגונים, הגורמים המעצבים אותן ולקשרים שבין ארגונים לבין סביבתם. יכללו בו נושאים כגון: סביבה, משאבים, מבנה, טכנולוגיה, סמכות אחריות וכח וקבלת החלטות.

מבוא לארגוני עבודה - מיקרו
מטרת קורס מבוא זה הנה להקנות לתלמיד הכרות עם ההתנהגות של פרטים וקבוצות בארגון, והבנה של הגורמים להתנהגות ושל תוצאותיה.
הקורס יוקדש להבנת מאפייני הפרט ומניעי התנהגותו כיחיד וכחבר בקבוצות שונות בארגון. יכללו בו נושאים כגון: הבדלים בין אישיים, תפיסה, מוטיבציה ושביעות רצון, תקשורת, קבוצות ומנהיגות.

שוק העבודה
מטרתו של שיעור זה לאפשר לתלמיד להבין תהליכים בסיסיים המתרחשים בשוק העבודה. תהליכים אלו כוללים: ביקוש לעבודה; היצע עבודה; קביעת שכר; הון אנושי; סגרגציה מקצועית; אפליה; אבטלה. ייעשה שימוש הן בתאוריות ניאו-קלאסיות והן בתאוריות מוסדיות להבנתם של התהליכים הללו.

קואופרציה וכלכלה שיתופית
מטרות הקורס: (1) להקנות ידע על מושגי יסוד, מסגרות מושגיות ותפיסות תאורטיות מרכזיות, בקואופרציה וכלכלה שיתופית. (2) לפתח הבנה ויכולת ניתוח של יישומי התופעה הקואופרטיבית בחברה ובמשק המודרני - כולל יחסי הגומלין שביחה לבין הסביבה הממלכתית, הפוליטית והכלכלית.
דגש מיוחד יושם על הכרת המודלים וליבון הסוגיות היחודיות לענפי המשק השיתופי בישראל. כן יידונו דפוסים ודגמים חדשניים בקואופרציה, בארץ ובעולם, ומגמות התפתחות לעתיד.

שוציאליזציה ארגונית
במסגרת הקורס יוצג ויבותח תהליך ההשתלבות האינטראקטיבי של עובד חדש באירגון. יודגשו: א. שלביו השונים של התהליך: הכנה וכניסה לאירגון, החוזה הפסיכולוגי, המיפגש, התאמנה והסתגלות. ב. המטלות שיש לבצע בכל שלב: ניוס וקליטה, למידה, בניית מוטיבציה ומחויבות לאירגון ולתפקיד, הערכה. ג. תוצאות התהליך במונחי פיתוח אישי, פיתוח תפקידי, ושביעות רצון הדדית של הפרט והאירגון.

עלייתו וירידתו של המשק השיתופי
במסגרת השיעור ינותחו, באמצעות תיאוריות ונישות של הכלכלה הפוליטית המשברים הכלכליים והחברתיים הפוגעים במשק השיתופי בישראל (מושבים, קיבוצים, קואופרטיבים יצרניים ושירותיים). התהליכים במשק השיתופי בארץ יושוו עם מה שמתרחש בתחום זה בקואופרציה היצרנית בעולם. כמו כן, ייבדקו התופעות בחשוואה למשבר הקיים במשק המתוכנן הריכוזי כפי שבא לביטוי בגוש המזרחי. הכוונה בשיעור היא להחון האם תם עידן המשק השיתופי.

משק העובדים
השיעור יתמקד בייחודו של משק עובדים, במערכת הכלכלית הכללית ויידונו בו הנושאים הבאים: דרכי יסוד למשק עובדים - כוללנית, ריכוז וביזוקרטיה, לעומת ביזור, אוטונומיה ודמוקרטיה; אחריות ציבורית ויעילות כלכלית; משק עובדים ושוק חופשי ותחרותי; דגמים קואופרטיביים; משק העובדים במדינת ישראל.

דיני עבודה

הקורס נועד להקנות ידע בסיסי במשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולהגדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה והדרכים ליישובם. בין הנושאים שיידונו בשיעור: מקורות דיני העבודה; בית הדין לעבודה; מיהו עובד; החוזה האישי והחסכם הקיבוצי: מהותו, תוכנו ותחולתו; קביעת ונאי עבודה לפי חוק; שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון תעסוקתי; מושגי יסוד בסכסוכי עבודה; כלים ודרכים ליישוב סכסוכי עבודה.

תגמול ופריון בעבודה

הקורס יעסוק בתיאוריות תגמול ויישומן לעבודה. הקורס יתמקד במיוחד בנורמים המעצבים את רמת ההגמול של העובד ובהשפעת המוטיבציה על כמות ואיכות ביצוע. כמו כן יבחנו נורמים מגיעים בניהול איכות כוללת, נורמים המגיעים עובד להשקעה מעל ומעבר לתפקיד וגורמים המשפיעים על התנהגויות חפרט בעבודה כמו: אחורים, העדרויות, תחלופה, ועל עמדות כלפי חעבודה, כגון, שביעות רצון ומחוייבות.

שביתות בישראל

מטרת הקורס לנתח את תופעת השביתות בישראל מפרספקטיבה היסטורית וסוציולוגית. בשיעורים ייכללו נפגשים עם מנהיגים בולטים של שביתות.

החוג ללימודי עבודה

תואר שני

סמסטר א'

1051.4000.01	סטטיסטיקה למ.א.	ש'+ת'
שיעור:	ב' 14-16; 004	נ. שמידט-מנור
	ה' 14-16; 315	
תרגיל:	ה' 16-17; 315	
1051.4001.01	סדנת SPSSx	שו"ת
	ב' 16-18; 105	צ. זך
1051.4002.01	שיטות מחקר כמותיות	שו"ת
	ב' 15-18; 315	ד"ר י. הברפלד
1051.4005.01	שיטות מחקר איכותניות	שו"ת
	א' 14-17; 106	ד"ר י. זרורי
		ד"ר ג. קונדה
1051.4007.01	סדנת תיזה	שו"ת
	ד' 16-18; 106	פרופ' מ. סמיונוב
		ד"ר ח. שטייר
1051.4040.01	דיני עבודה למ.א.	שו"ת
	ה' 18-21; 103	עו"ד נ. אורי
1051.4136.01	קריירות בעבודה	שו"ת
	ב' 13-15; 108	ד"ר א. קראו
1051.4138.01	יחסי עבודה משווים	שו"ת
	ד' 18-20; 203	ד"ר ע. כרמי
1051.4208.01	תהליכי מו"מ ופתרון סכסוכים	שו"ת
	ד' 14-16; 106	ד"ר ה. דה-סיביליה
1051.4327.01	סדנא בניתוח ארגונים*	שו"ת
	ג' 16-18; 421	א. וייץ
		א. סתר
1051.4345.01	תאוריות ביחסי עבודה**	שו"ת
	ג' 12-15; 106	פרופ' נ. מלץ
	ה' 12-15; 205	
1051.4349.01	פיתוח מנהלים בארגונים	שו"ת
	א' 19-21; 106	ד"ר ג. רביד
1051.4415.01	הערכת עובדים	שו"ת
	ד' 18-20; 106	ד"ר ע. ספקטור

---

* קורס שנתי. המשכו בסמסטר ב'. ההתקבלות באישור המרצה בלבד.

** הקורס יינתן בצורה מרוכזת בין התאריכים 3.1.95-20.12.94 ויועבר בשפה האנגלית.

סמסטר ב'

1051.4002.02	שיטות מחקר כמותיות ב' 15-18; 315	שרית ד"ר י. הברפלד
1051.4004.01	מתודה ומחקר בהסטוריה ד' 15-18; 208	שרית ד"ר ד. דה-פריס
1051.4030.01	ניהול משאבי אנוש א' 14-17; 103	שרית ד"ר י. הברפלד
1051.4020.01	היבטים יישומיים בניתוח ארגונים ג' 15-18; 105	שרית נ. סוקניק
1051.4146.01	ארגוני עבודה ביפן ד' 18-21; 004	שרית ד"ר מ. נסבאום-גומס
1051.4149.01	בעיות נבחרות בקואופרציה וכלכלה שיתופית* ג' 17-20; יפורסם ה' 15-18; יפורסם	שרית פרופ' א. בן-נר
1051.4327.01	סדנא בניתוח ארגונים** ג' 16-18; 421	שרית א. וייץ א. סתר
1051.4340.01	מבנה השכר בישראל ג' 16-19; יפורסם	שרית ד"ר ל. עפרוני
1051.4356.01	ניתוח, עיצוב והעשרת עיסוקים א' 19-21; 105	שרית א. ספקטור
1051.4357.01	סדנא בניהול משאבי אנוש ה' 18-21; 106	שרית פרופ' ד. יעקבסון
1051.4358.01	שביתות בישראל ב' 15-18; 004	שרית ד"ר ד. דה-פריס ד"ר י. כהן

---

* הקורס יינתן בצורה מרוכזת בין התאריכים 4.4.95-21.3.95.

** המשך הקורס מסמסטר א'.

סמינריים

1051.4379.01	משברים ארגוניים, פיטורין, אבטלה ופרישה א' 17-19; 422	ס' פרופ' ז. יעקבסון
1051.4380.01	מחקר מתערב ללמידה ארגונית* ג' 17-20; יפורסם ה' 15-18; יפורסם	ס' פרופ' ד. שון
1051.4381.01	ריבוד בשוק העבודה ג' 14-16; 421	ס' פרופ' מ. סמיונוב
1051.4383.01	הגירה בשוק העבודה ב' 12-14; סמ' א': 420 סמ' ב': 422	ס' ד"ר י. הברפלד ד"ר י. כהן
1051.4402.01	נשים, עבודה ומשפחה ד' 12-14; 425	ס' ד"ר ח. שטייר
1051.4403.01	תהליכי מו"מ ופתרון סכסוכים ד' 14-16; סמ' א': 106 סמ' ב': 420	ס' ד"ר ה. דה-סיביליה
1051.4405.01	הערכת עובדים ד' 18-20; סמ' א': 106 סמ' ב': 420	ס' ד"ר ע. ספקטור
1051.4406.01	קריירות בעבודה ב' 13-15; סמ' א': 108 סמ' ב': 422	ס' ד"ר א. קראו
1051.4407.01	מחקרי שדה** ב' 18-21; 421	ס' ד"ר י. דרורי
1051.4504.01	סדנת מחקר: עבודה והגירה*** ב' 18-20; 415	סד' ד"ר י. כהן
1051.4506.01	סדנת מחקר: ארגון ותרבות*** א' 10-12;	סד' ד"ר ג. קונדה
1051.4507.01	סדנת מחקר: נשים בשוק העבודה*** ג' 14-16;	סד' ד"ר ח. שטייר

---

* התקבלות לסמינר באישור המרצה בלבד.
הסמינר יועבר בצורה מרוכזת בסמסטר א' בין התאריכים 3.1.95-19.1.95, ובסמסטר ב' בין התאריכים 23.5.95-8.6.95 ויינתן בשפה האנגלית.

** הסמינר ניתן בסמסטר ב' בלבד ובהקף של 3 ש"ס.

*** התקבלות לסדנא באישור המרצה בלבד. הסדנא <u>אינה</u> נכללת במנין השעות לתואר.

1051.4510.01 סדנת מחקר: תנועות עבודה - סד'
היסטוריה השוואתית*
א' 12-14; ד"ר ד. דה-פריס

1051.4512.01 סדנת מחקר: מעברים תפקידיים* סד'
ב' 11-13; פרופ' ד. יעקבסון

1051.4600.01 סמינר סגל, תלמידי מ.א. ודוקטורט ס'
ד' 10-12; 412 מרכז: ד"ר י. הברפלד

---

* התקבלות לסדנא באשור המרצה בלבד.
הסדנא אינה נכללת במנין השעות לתואר.

החטיבה בלימודי עבודה

סמסטר א'

1051.2100.01	מבוא ליחסי עבודה ה' 17-20; 004	שרית ד"ר ע. כרמי
1051.2113.01	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו ב' 18-21; 004	שרית א. וייץ
1051.2114.01	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו ה' 10-13;	שרית ל. ארד
1051.2222.01	שוק העבודה קבוצה מיוחדת לתלמידי מ.א. בלבד ב' 11-14; 004	שרית צ. זך
1051.2254.01	קואופרציה וכלכלה שיתופית ב' 16-18; 104	שרית א. טלמור ח. פיטליק
1051.2261.01	עלייתו וירידתו של המשק השיתופי ג' 17-20; 003	שרית ד. רוזוליו
1051.2262.01	סוציאליזציה ארגונית ד' 14-16; 104	שרית ח. נאבל
1051.4136.01	קריירות בעבודה* ב' 13-15; 108	שרית ד"ר א. קראו
1051.4138.01	יחסי עבודה משווים* ד' 18-20; 203	שרית ד"ר ע. כרמי

---

* הקורס ניתן לתלמידי מ.א.
הצטרפות תלמידי החטיבה טעונה אישור המרצה.

סמסטר ב'

1051.2100.02	מבוא ליחסי עבודה	שרית
	ה' 12-15; 004	ד"ר ד. דה-פריס
1051.2113.02	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	שרית
	ה' 15-18; 004	י. הר-אבן
1051.2114.02	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו	שרית
	ב' 18-21; 004	ל. ארד
1051.2105.01	דיני עבודה	שרית
	ה' 17-20; 103	עו"ד נ. אורי
1051.2313.01	הנעה ופריון בעבודה	שרית
	ד' 11-13; 208	ד"ר ה. דה-סיביליה
1051.3204.01	משק העובדים	שרית
	א' 16-18; 104	ד"ר י. גרינברג
1051.4146.01	ארגוני עבודה ביפו*	שרית
	ד' 18-21; 004	ד"ר מ. נסבאום-גומס
1051.4149.01	בעיות נבחרות בקואופרציה וכלכלה שיתופית**	שרית
	ג' 17-20; יפורסם	פרופ' א. בן-נר
	ה' 15-18; יפורסם	
1051.4358.01	שביתות בישראל*	שרית
	ב' 15-18; 004	ד"ר ד. דה-פריס
		ד"ר י. כהן

---

* הקורס ניתן לתלמידי מ.א. הצטרפות תלמידי החטיבה טעונה אישור המרצה.

** הקורס ייתן בצורה מרוכזת בין התאריכים 21.3.95-4.4.95. הצטרפות תלמידי החטיבה טעונה אישור המרצה.

התוכנית למדיניות ציבורית

התוכנית למדיניות ציבורית

ראש התוכנית: פרופ' דוד נחמיאס מזכירת התוכנית: אילנה יוליס
יועץ התוכנית: פרופ' איליה ורצברגר

תואר שני

א. מטרות התוכנית

להקנות ידע תאורטי ומקצועי וכלים מתודולוגיים להבנת ההבטים המדיניים, הכלכליים, והחברתיים של מדיניות ציבורית ויחסי הגומלין שביניהם. הלימודים מיועדים לפתח כושר ניתוח בעיצוב, יישום והערכת מדיניות ולהכשיר את הבוגרים למילוי תפקידי מטה בכירים במגזר הציבורי.
התוכנית כוללת ארבעה מסלולי התמחות בתחומי המדיניות הציבורית: מינהל ותקצוב ציבורי, מדיניות עירונית ואזורית, מדיניות רווחה, ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים.

ב. תליכי קבלה

רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר בוגר אוניברסיטה בציון גמר "טוב" (75) לפחות. התוכנית מיועדת בעיקר לבוגרי מדעי החברה וההתנהגות, אך פתוחה גם לבוגרי דיסציפלינות אחרות. האחרונים יחוייבו בלימודי השלמה.
ההחלטה על קבלה ללימודים תתבסס על השגים בלימודים קודמים בתחומים רלבנטיים, נסיון בעבודה, ולפי הצורך על ראיון אישי.
תלמיד שחסרים לו יותר מ-2 קורסים מרשימת לימודי ההשלמה, יתקבל לשנת/סמסטר השלמות כתלמיד על תנאי, ורק לאחר עמידה בלימודי ההשלמה, יעבור למעמד תלמיד מן המנין.
תלמיד שחסרים לו עד 2 קורסים מלימודי ההשלמה, יתקבל כתלמיד מן המנין.

ג. מסלולי לימוד

מוצעים שני מסלולי לימוד:
1. מסלול ללא עבודת גמר
2. מסלול עם עבודת גמר
כל התלמידים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר. המעבר למסלול עם עבודת גמר מותנה ב:
א. ממוצע 85 לפחות בלימודי החובה הבסיסיים.
ב. אישור ועדת ההוראה של התוכנית.

ד. משך הלימודים

משך הלימודים לתואר הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר כולל עבודת הגמר. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעונה אישור ועדת הוראה, הניתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה הששית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהקף 6 ש"ס לפחות.

ה. מהלך הלימודים

על התלמיד לסיים את לימודי ההשלמה במהלך השנה הראשונה ללימודיו, ואת כל לימודי החובה תוך שנתיים מתחילת לימודיו. תלמיד אינו רשאי ללמוד קורסי התמחות לפני שסיים את קורסי החובה.
השגת ממוצע 75 לפחות בלימודי החובה (9 קורסי לימודי חובה בסיסיים) היא תנאי להמשך הלימודים בתוכנית. תלמיד שלא ישיג ממוצע זה - יופסקו לימודיו.
תלמיד רשאי לחזור על קורס חובה לשם שיפור הממוצע רק באישור ויועץ התוכנית.

ו. לימודי השלמה

תלמידים אשר לא למדו במסגרת תואר ראשון את הקורסים המפורטים להלן, חייבים להשלימם במשך שנת הלימודים הראשונה. דרישה זו מהווה תנאי להמשך הלימודים בתוכנית.

יסודות הכלכלה	4 ש"ס	
חשבונאות	2 ש"ס	
מבוא לסטטיסטיקה	4 ש"ס	ניתן במסגרת החוגים למדע המדינה וסוציולוגיה
מבוא למחשבים	4 ש"ס	

1. פטור מהקורס "יסודות הכלכלה" ניתן רק לבוגרי החוג לכלכלה או לתלמידים שסיימו בהצלחה קורס מבוא לכלכלה (לכלכלנים).

2. תלמיד אשר סיים את לימודי ה-ב.א. 7 שנים ומעלה לפני התקבלותו לתוכנית, חייב בלימודי ההשלמה, גם אם למד את הקורסים המתאימים במסגרת לימודיו הקודמים.

3. תלמיד יוכל להרשם לשיעור המחייב דרישת קדם שיעור השלמה, רק אם סיים בהצלחה את קורס ההשלמה או קיבל פטור ממנו. כלל זה חל על כל הקורסים בתוכנית הלימודים.

4. בקורסי תואר שני ייתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף ייתן בגין שירות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת ייתן רק באישור היועץ לתואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

תוכנית הלימודים

1. מסלול לימודים ללא עבודת גמר

מטרת מסלול לימודים זה להכשיר את הבוגרים למילוי תפקידים בכירים במגזר הציבורי ולהקנות את הידע המקצועי והכישורים הדרושים למשרות אלה.

הקף הלימודים הוא 54 שעות סמסטריאליות (לא כולל לימודי ההשלמה). כן מחייב מסלול זה הכנת פרויקט ובחינת גמר.

תלמיד שלמד לימודי תואר שני וזכאי על סמך קורסים חופפים שלמד לפטור מקורסים הכלולים בתוכנית, חייב ב-2/3 לפחות מהקף הלימודים בתוכנית, כלומר ב-36 ש"ס.

חובות התלמיד

לימודי השלמה	-
קורסי חובה	30 ש"ס
סמינרים (2 סמינרים לפחות+סמינר בניתוח ארועים)	6 ש"ס
לימודי התמחות	16 ש"ס
פרויקט	3 ש"ס
בחינת גמר	-

קורסי חובה, 30 ש"ס

<u>לימודי חובה בסיסיים (26 ש"ס)</u> על התלמיד ללמוד את כל הקורסים המפורטים ברשימה.

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית	3 ש"ס
מערכות מידע ומחשבים	2 ש"ס
כלכלת הסקטור הציבורי בישראל	2 ש"ס
משפט חוקתי ומינהלי	3 ש"ס
עלות תועלת והערכת פרויקטיים ציבוריים	3 ש"ס
מיקרו כלכלה ומדיניות ציבורית*	4 ש"ס
מדיניות חברתית	2 ש"ס
אתיקה במדיניות ציבורית	2 ש"ס
מינהל ומדיניות ציבורית	2 ש"ס
מבוא למדיניות ציבורית	3 ש"ס
סה"כ	26 ש"ס

<u>קורסי חובה בתחומי התמחות (4 ש"ס)</u> על התלמיד לבחור קורס אחד מתוך 2 קבוצות שאינם בתחום ההתמחות שלו.

---

* תלמיד אשר היטב בוגר החוג לכלכלה אינו רשאי ללמוד קורס זה. עליו להשלים את השעות במסגרת התוכנית.

יסודות מינהל ותקציב ציבורי
קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית (איכות ומצריינות) 2 ש"ס
התנהגות ארגונית ופוליטית בקביעת מדיניות ציבורית 2 ש"ס

ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים
הערכת תוכניות: מערכי מחקר 2 ש"ס
חברות ממשלתיות 2 ש"ס
יישום במדיניות ציבורית 2 ש"ס

יסודות מדיניות רווחה
החברה הישראלית 2 ש"ס
מבוא למדיניות רווחה 2 ש"ס

יסודות מדיניות אזורית ועירונית
מדיניות איזורית ועירונית 2 ש"ס
העיר והשלטון המקומי* 2 ש"ס

סה"כ קורסי חובה 30 ש"ס

סמינרים, 6 ש"ס

1. חובה - סמינר בניתוח אירועים 2 ש"ס
2. בחירה - על התלמיד לבחור 2 סמינרים.

סמינרים כלליים (מיועדים לכל ההתמחויות)
סמינר בתהליכי עיצוב מדיניות 2 ש"ס
תאוריות אירגוניות ואידיאולוגיות ניהוליות 2 ש"ס
שינוי חברתי מתוכנן 2 ש"ס
תכנון אסטרטגי בשלטון המקומי 2 ש"ס

לימודי התמחות, 16 ש"ס

מוצעים ארבעה תחומי התמחות
א. מינהל ותקצוב ציבורי
ב. מדיניות עירונית ואיזורית
ג. מדיניות רווחה חברתית
ד. בקורת והערכה במוסדות ציבוריים

בחירת קורסי ההתמחות תעשה מתוך הקורסים המוצעים בתחומי ההתמחות וכן מקורסי הבחירה הכלליים. בתום שנת הלימודים הראשונה, על התלמיד לבחור תחום התמחות ולהודיע על כך למזכירות התוכנית.

---

* לא ניתן בתשנ"ה.

מינהל ותקצוב ציבורי - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

התנהגות ארגונית	2 ש"ס
קבלת החלטות	2 ש"ס

בחירה

גישות ניהול בשירות הציבורי	2 ש"ס
תהליכי קבלת החלטות	2 ש"ס
מדיניות ומינהל מיסים בישראל	2 ש"ס
מינהל ותקצוב (סמינר)	2 ש"ס
התקציב במיגזר הציבורי גיבושו והתפתחותו	2 ש"ס
מחקרים בהערכת מדיניות ציבורית (סמינר)	2 ש"ס
מדיניות ציבורית: הפרטה והלאמה	2 ש"ס
יישום מדיניות ציבורית (סמינר)	2 ש"ס
כלכלה ניהולית	3 ש"ס
הערכת תוכניות: מערכי מחקר	2 ש"ס
חברות ממשלתיות	2 ש"ס
יישום מדיניות: גישות ושיטות	2 ש"ס
הסקטור העסקי והמדיניות הציבורית	2 ש"ס
ניהול איכותי בסקטור הציבורי	3 ש"ס

מדיניות עירונית ואיזורית - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

מדיניות עירונית ואזורית	2 ש"ס
העיר והשלטון המקומי*	2 ש"ס

בחירה

בעיות בשימושי קרקע (סמינר)	2 ש"ס
מבוא לדיור	2 ש"ס
תחבורה בעיר מודרנית	2 ש"ס
מבוא לתכנון פיסי*	2 ש"ס
מדיניות דיור (סמינר)*	2 ש"ס
קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	2 ש"ס
כלכלה אורבנית	2 ש"ס
בעיות באיכות הסביבה	2 ש"ס
תהליכי רפורמה ורגולציה בסקטור הציבורי (סמינר)	2 ש"ס
כלכלת תחבורה	3 ש"ס
תכנון אסטרטגי בשלטון המקומי	2 ש"ס
אקולוגיה: היבטים חברתיים	3 ש"ס
סוציולוגיה סביבתית	3 ש"ס

---

* לא ניתן בתשנ"ה.

מדיניות רווחה חברתית - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

החברה הישראלית	2	ש"ס
מבוא למדיניות רווחה	2	ש"ס

בחירה

חקיקת רווחה (סמינר)*	2	ש"ס
שוק העבודה	3	ש"ס
פיתוח מנהלים בארגונים	2	ש"ס
ריבוד בשוק העבודה	2	ש"ס
תהליכי מו"מ ופתרון סכסוכים	2	ש"ס
סקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגיים	3	ש"ס
סוגיות נבחרות במדיניות רווחה (סמינר)	3	ש"ס
דיני עבודה למ.א.	3	ש"ס
מדינת הרווחה	3	ש"ס
הבנת הזולת	2	ש"ס
טכנולוגיות התערבות בפיתוח ארגוני	2	ש"ס
סוגיות נבחרות בחקיקה ומשפט בשירותי רווחה	3	ש"ס
ניהול משאבי אנוש	2	ש"ס
מדיניות ומערכות שרותים בתחום הזיקנה	2	ש"ס
מדיניות ציבורית ומיעוטים בישראל	2	ש"ס

ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

הערכת תוכניות: מערכי מחקר	2	ש"ס
תברות ממשלתיות	2	ש"ס
יישום במדיניות ציבורית	2	ש"ס

בחירה

מבוא ליחסי עבודה	2	ש"ס
תהליכי מו"מ ופתרון סכסוכים	2	ש"ס
סוגיות במינהל ומדיניות ציבורית	3	ש"ס
ניהול אכתי בסקטור הציבורי	3	ש"ס
בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית	2	ש"ס
מחקרים בהערכת מדיניות ציבורית	2	ש"ס
גישות ניהול בשירות הציבורי	2	ש"ס
תהליכי רפורמה ורגולציה בסקטור הציבורי	2	ש"ס
כלכלה ניהולית	3	ש"ס
תאוריות ארגוניות	2	ש"ס
הכלכלה הפוליטית של המדיניות הציבורית	3	ש"ס
מדיניות דיור*	2	ש"ס
משפט חוקתי ומינהלי	3	ש"ס
ביקורת פנימית ואתיקה ציבורית: הבטים יישומיים	2	ש"ס
מדיניות וניהול במערכת אכיפת חוק	2	ש"ס

---

1 לא ניתן בתשנ"ה.

סמינר מחלקתי - מיועד להפגיש את קובעי המדיניות הבכירים בחברה ובמשק עם תלמידי התוכנית המוריה. נושאים שנדונו בעבר: ביטחון לאומי, בריאות, שכר, יחסי עבודה, מדיניות חוץ, משפט ציבורי ומפלגות. מנחה הסמינר ד"ר זאב סגל. חובה על תלמידי התוכנית להשתתף בסמינר.

פרויקט הגמר

א. מטרת הפרויקט היא בדיקה של בעיה מעשית בתחום המדיניות הציבורית, תוך שימוש בתאוריות ובכלי מחקר המתאימים. על התלמיד להוכיח את יכולתו לבצע באופן עצמאי עבודה מקצועית בתחום ניתוח מדיניות ציבורית.

ב. הפרויקט יבוצע, בד"כ, במסגרת ה"סמינר בניתוח אירועים". הסמינר והפרויקט נחשבים יחד ליחידת לימוד בהקף 5 ש"ס.

ג. תלמידים אשר סיימו בהצלחה את הסמינר בניתוח אירועיים יוכלו למלא את חובת הפרויקט במסגרת אחד הסמינרים המוצעים במדיניות ציבורית. כמו כן, אפשר להרחיב עבודה שנכתבה במסגרת סמינר אחר בכפוף להסכמת מורה הסמינר. תלמידים אלו ירשמו לקורס הנקרא "הנחיית פרויקט" (3 ש"ס).

ד. זכאים להתחיל בהכנת פרויקט רק תלמידים העומדים באחד משני התנאים הבאים:
1. סיימו את כל חובותיהם, כולל קורסי חובה והתמחות.
2. הם משלימים באותו הסמסטר במקביל להכנת הפרויקט את יתרת חובותיהם לתואר.

ה. הזמן המוקצב להכנת הפרויקט הינו סמסטר אחד.

ו. כל דרישות הפרויקט, שתיקבענה על ידי מורי הסמינר בניתוח אירועים, מחייבות גם את העבודות המתבצעות במסגרת הסמינרים האחרים.

ז. הפרויקט יכלול, בד"כ, את המרכיבים הבאים: סקירת התאוריה והמחקר הרלוונטיים, גיבוש השערות ומתודולוגיה, תאור הסוגיה וביצוע המחקר, הצגת הממצאים, דיון בתוצאות והצעות לפיתרון הבעייה.

מנחי פרויקטים	תחום התמחות
פרופ' דוד נחמיאס	בקורת והערכה
פרופ' אליה ורצברגר/ יועץ	מדיניות עירונית ואזורית
פרופ' יוסי ברכמן	מדיניות עירונית ואזורית
פרופ' משה סמיוטב	מדיניות רווחה
ד"ר זאב סגל	משפט ציבורי
ד"ר ברוך מבורך	מינהל ותקצוב ציבורי
ד"ר גילה מנחם	מדיניות רווחה
פרופ' שמעון שפירו	מדיניות רווחה

ניתן לקבל הנחיה ע"י מורים נוספים באישור יועץ התוכנית.

בחינת גמר

לבחינה זכאי לגשת אך ורק תלמיד אשר סיים את כל חובותיו בתוכנית. סיום חובות משמעו עמידה בהצלחה בכל הבחינות וקבלת ציון חיובי בכל העבודות (סמינריונים ופרויקט).
בחינת הגמר נועדה לבחון את ידיעותיו של התלמיד בתחום בו כתב את הפרויקט ובמקצועות שנלמדו במסגרת התוכנית.
במסגרת הבחינה יציג המועמד את עיקרי הפרויקט ויידרש להשיב לשאלות בנושא זה ובנושאים כלליים הקשורים לפרויקט ולמקצועות שנלמדו בתוכנית. מטרתה העיקרית של הבחינה היא לבחון את יכולתו של המועמד להשתמש בידע התאורטי והמתודולוגי שרכש במהלך הלימודים, ולנתח בעיות ישומיות של מדיניות ציבורית כדוגמת נושא עבודתו.
צוות הבוחנים מורכב משנים או שלושה ממורי התוכנית, אחד מהם הוא מנחה הפרויקט.

הרכב ציון הגמר

קורסי חובה	35%
לימודי התמחות	25%
סמינרים + סמינר בניתוח אירועיים	15%
פרויקט + הנחית פרויקט	15%
בחינת גמר	10%

2. מסלול לימודים עם עבודת גמר (עבודת מ.א.)

מטרת מסלול לימודים זה הוא להקנות ידע על תהליך גיבושה של המדיניות הציבורית, יישומה והערכתה, להכשיר את התלמידים למחקר עצמאי בתחום המדיניות הציבורית ולציידם בכלים עיוניים ומתודולוגיים הדרושים בעבודתם.
בוגרי התוכנית אמורים להגיע לרמה שבה יוכלו לתרום באופן משמעותי לשיפור תהליכי המדיניות הציבורית.

מבנה תוכנית הלימודים

הקף הלימודים במסלול הוא 45 שעות סמסטריאליות.

חובות התלמיד

1.	לימודי השלמה	-
2.	קורסי חובה	30 ש"ס
3.	לימודי התמחות	10 ש"ס
4.	סמינרים (3 סמינרים, לפחות שנים מתחום ההתמחות)	6 ש"ס
5.	עבודת גמר	-
		46 ש"ס

רשימת הקורסים המוצעים בכל אחת מן המסגרות הנ"ל היא זו המופיעה בתוכנית במסלול ללא עבודת גמר.
תלמיד במסלול עם תיזה אינו חייב בסמינר בניתוח אירועים.

פטור על סמך לימודים קודמים

תלמיד שלמד לימודי תואר שני ומבקש פטור מקורסים הכלולים בתוכנית על סמך קורסים חופפים, יגיש טופס בקשה לפטור. בכל מקרה חייב תלמיד במכסה שלא תפחת מ-2/3 מתוכנית הלימודים הנדרשת.

מגמות התמחות

מוצעים ארבעה תחומי התמחות:

א. מינהל ותקצוב ציבורי
ב. מדיניות עירונית ואזורית
ג. מדיניות רווחה חברתית
ד. בקורת והערכה במוסדות ציבוריים

על כל תלמיד שהתקבל למסלול עם עבודת גמר לבחור בתחום התמחות וללמוד 10 ש"ס בתחום זה. שני קורסים חייבים להיות בעלי אופי מתודולוגי. תחום ההתמחות חייב להיות תואם את נושא עבודת הגמר.

עבודת גמר

על כל תלמיד להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. העבודה תתמקד בדרך כלל בסוגיה אמפירית של מדיניות ציבורית ותחקור באופן מקיף את הבטיה השונים, תוך שימוש בתאוריה הרלוונטית, בשיטות המחקר המתאימות. התלמיד ידגים את יכולתו בכל שלבי עבודת הגמר, כולל הגדרת הבעיה, הבנה ותאור הרקע העיוני הנדון בספרות, פיתוח מתודולוגיה ויישומה, איסוף נתונים וניתוחם ובדיקת ההשערות. עיקר הדגש בעבודת הגמר יהיה בתרומתה לפיתרון בעיות יישומיות בתחום המדיניות הציבורית.

העבודה תבוצע בהנחיית שני מורים. הצעת העבודה תוגש ליועץ התוכנית ותאושר על ידי ועדת ההוראה.

הרכב ציון הגמר

ציון הגמר יחושב כדלהלן:

קורסי חובה	35%
לימודי התמחות	15%
סמינרים	15%
עבודת גמר	25%
בחינה	10%
	100%

תוכני השיעורים

קורסי חובה

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית

שיטות מחקר, מדידה, מערכי מחקר, שיטות איסוף נתונים, עיבוד נתונים, רגרסיה, ניתוח כמותי רב משתני, מבחנים פרמטריים, דגימה, בדיקת השערות.
דרישות מוקדמות: מבוא לסטטיסטיקה.

מערכות מידע ומחשבים

מטרת הקורס: הקורס מיועד להכרת עקרונות עיבוד נתונים, עקרונות יישום מערכות מידע בארגונים, והכרה כללית של שיטותי מיקרו-מחשב למנהלים.
דרישות מוקדמות: מבוא למחשבים.

כלכלת הסקטור הציבורי בישראל

מושגי יסוד הדרושים להבנת ההשלכות הכלכליות של פעילות הסקטור הציבורי. מוצרים ציבוריים, בחירה חברתית, מושגי יסוד בכלכלת רווחה, מיסוי ושעד, השקעות הסקטור הציבורי, תקנות ציבוריות (REGULATIONS).
דרישות מוקדמות: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה.

משפט חוקתי ומינהלי

במסגרת הקורס יוארו עקרונות היסוד של שיטת המשפט הישראלית המעצבים את פעולת רשויות המדינה ואת יחסי הגומלין ביניהן. יואר מעמדם, סמכויותיהם והפקידותם של הכנסת, הממשלה, המערכת השיפוטית, משיא המדינה והרשויות החוקרות במערכת המימשל הישראלית. פעולת הרשויות תיבחן תוך הבהרת יסודות הפיקוח השיפוטי והחוץ-שיפוטי עליהן, במגמת קיום עקרון שלטון החוק ברשויות השלטון. בצד הבהרת סמכויות השלטון, יואר מעמדן המשפטי של חרויות היסוד של הפרט בשיטת המימשל הישראלית (חופש העיסוק, חופש ההתאגדות, חופש הביטוי וההפגנה, הזכות לפרטיות).

עלות תועלת

בעיות מושגיות בחישוב עלות תועלת, שקולי יעילות בהקצאת משאבים ופרויקטים ציבוריים, שיטות להערכת כדאיות פרויקטים ציבוריים גדולים. נושאים עיקריים שיזונו בקורס כוללים: הקצאת משאבים מנקודת מבט המשק הלאומי, טכניקות כמותיות - כלכליות להערכת הכדאיות של פרויקטים, שיקולים דינמיים בהערכת כדאיות ותכנון פרויקטים, סיכון ואי ודאות בפרויקטים גדולים, אספקטים לא כמותיים בתהליך ההערכה והכלל.
דרישות מוקדמות: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה, מבוא לסטטיסטיקה.

מיקרו כלכלה ומדיניות ציבורית

הקורס נועד להקנות לתלמיד את כלי הניתוח הבסיסיים של התאוריה המיקרו-כלכלית תוך הדגשת יישומם לבעיות החלטה איפיוניות בסקטור הציבורי. דרישת קדם יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות (קורס זה אינו מיועד לתלמידים בוגרי תואר בכלכלה).

מדיניות חברתית

הקורס עוסק בזיקה בין ידע מדעי ומדיניות ציבורית. בין נושאי הקורס: הגדרת בעיות במדיניות ציבורית. ידע מדעי כבסיס ליזום מדיניות ואמצעי להשרכה. נבחנות תוכניות התערבות ומדיניות ציבורית בתחום חינוך, רווחה, עבריינות ותכנון עירוני.

מבוא למדיניות ציבורית

הקורס יסקור את המושגים המרכזיים והתאוריות במדיניות ציבורית.
נושאי הדיון יתמקדו על שלושת המרכיבים הבסיסיים בתהליכי מדיניות: עיצוב, יישום והשרכה.

אתיקה במדיניות ציבורית

הקורס עוסק בסוגיות האתיות המתרחשות במינהל הציבורי ובמדיניות ציבורית. הקורס פותח בליבון מושגי היסוד של אתיקה, מוסר, ניגוד אינטרסים ושחיתות מינהלית וציבורית, ועובר לסקור את הציון בסוגית המוסר במחשבה המינהלית והפוליטית בת-זמננו. הקורס מתמקד בהכרת האיסטרטגיות השונות לשיפור האתיקה במינהל הציבורי ובפוליטיקה החל מעיצוב קודים אתיים. עובר דרך מערכות תחיקה וענישה, התרעה ארגונית, הקמת מנגנונים פנים ארגוניים מיוחדים, איסטרטגיות ברמת המדיניות החברתית, וביקורת ציבורית.

מינהל ומדיניות ציבורית

יחסי-הגומלין בין קביעת-מדיניות לבין ביצועה במיגזר הציבורי (פוליטיזציה של המינהל וביורוקרטיזציה של מדיניות"). אילוצים בניסוח יעדי-מדיניות, בהוצאה לפועל של תכניות והערכת ביצועי-המערכת. קוים לאיפיון יחסי-הגומלין הנהיל במערכת הישראלית.

קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית - איכות ומצויינות

מודלים בסיסיים של תהליך קבלת-החלטות. (ברמת היחיד, הקבוצה והמערכת הארגונית). קבלת-החלטות אסטרטגית במיגזר הציבורי: אילוצים והזדמנויות.
קבלת החלטות במערכת קביעת-מדיניות-הציבור הישראל: מאפיינים עיקריים.

התנהגות ארגונית פוליטית בקביעת מדיניות ציבורית

הקורס נועד להקנות ידע בסיסי למחקר וקריאה ביקורתית של עבודות מדעיות העוסקות בתרומה הארגונית-פוליטית לחקר קביעת מדיניות ציבורית ותפוקותיה. בין הנושאים שילמדו במהלך הקורס: ציפיות וקבלת החלטות ברמת הפרט והשפעתן על נתונים כלל משקיים; הבדלים במסקנות מתבקשות בין רמת הפרט לרמת הכלל (ארגון, מדינה, מערכת בינייל וכדי), גישות מאקרו ברמות שונות לחקר תוצאות מדיניות ציבורית, היתחרותי בין כלכלה לפוליטיקה בהסבר תוצאות מדיניות ציבורית, מודלים פוליטים קיימים להסבר תוצאות אבטלה, אינפלציה ויחסי אבטלה ואינפלציה (עקומת פיליפס), מדיניות ציבורית כחלק מגישת המערכות הכוללת. דרישות מוקדמות: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה, מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לש"מ וסטטיסטיקה.

החברה הישראלית

גישות מאקרו סוציולוגיות יחו את הדיונים בקורס אשר יתמקד בניתוח הגורמים המעצבים את המערכת הפוליטית, מבנה שוק העבודה, המבנה המעמדי, מערכת החינוך, המבנה האורבני, מתחים עדתיים- מעמדיים, ויחסי רוב מיעוט.

מבוא למדיניות רווחה

השיעור יוקדש לדיון במספר נושאים מרכזיים הקשורים למדינת הרווחה: תגורות בהתפתחות מדינת הרווחה גישות אידיאולוגיות שונות למדינת הרווחה. מקומם של הסקטור הממשלתי, הציבורי, הפילנטרופי והפרטי בהספקת שירותי רווחה. מגמות ריכוז וביזור בקביעת מדיניות ובניהול והספקת שירותי רווחה מקומה של הקהילה המקומית כספקת שירותים. אוניברסליות לעומת סלקטיביות בהקצאת שירותים שיתוך לקוחות וביזור בקביעת מדיניות וניהול תכניות. פרופסיונליזציה של שירותי רווחה.

מדיניות עירונית ואזורית

הקורס יעסוק במכלול של נושאי מדיניות שבתוך המרחב משתק תפקיד מרכזי, בכלל שזרושה מדיניות שונה לפי האזור או בכלל שהבעייה או פתרונה קשורים ליחידה של השלטון המקומי. בין היתר יידונו הנושאים הבאים: מתות הבעיות האורבניות; הכוחות המשפיעים על תהליך העיור; המבנה המרחבי של ערים ושל מערכות ערים; התפקיד המשתנה של השלטון המקומי; תפקיד התכנון העירוני; שלבי התפתחות של אזורים מטרופוליטניים; שקיעתם והחייאתם של שכונות ומרכזים עירוניים; שיקום שכונות מצוקה; פיתוח אזורי והערים החדישות בישראל.

העיר והשלטון המקומי

הקורס ידון בהבטים השונים של השלטון המקומי, תפקידיו, המבנה שלו, קשריו עם השלטון המרכזי והבעיות המרכזיות העומדות בפניו.

הערכת תוכניות מערבי מחקר
הקורס יעסוק במתודולוגיה של הערכת תוכניות והערכת מדיניות. הנושאים שיילמדו: מערכי מחקר, הערכת התוקף של מערכי מחקר, כלי מדידה וגישות כמותיות ואיכותיות להערכת ממצאים. בסיום הקורס יידרשו התלמידים לבצע תכנון של מחקר הערכה.
דרישות קדם: מבוא לסטטיסטיקה.

סמינר בניתוח ארועים במדיניות ציבורית
סמינר שבו ידונו ארועים בתחומי ההתמחות תוך התייחסות לסוגיות המקצועית, ניתוח, הערכה והסקת מסקנות הקשורים במערכת המינהל הציבורי הישראלי.
דרישות מוקדמות: מילוי כל חובות השמיעה.

לימודי התמחות

חברות ממשלתיות בישראל
מטרת הקורס לבחון את יחסי הגומלין בין התחום הפוליטי לבין ההתנהגות הכלכלית של חברות ממשלתיות בכלכלה הפוליטית בישראל. בשלב שני נעסוק בסגנונות הפעולה של מקבלי ההחלטות בזירה הפוליטית ובחברות ממשלתיות כמו שרי ממשלה, עובדי מדינה, דירקטורים, מנהלים ונציגי עובדים. במהלך הקורס ייבחנו החלטות בנושאים הקשורים לתחום פעילותן של חברות ממשלתיות ונסה להבין את מקומם של השיקולים הפוליטיים בפעילות זו (פרויקט הלביא, תעלת הימים, חיפושי נפט וכיו"ב).

מינהל ומדיניות מיסים
השיעור יעסוק בהחלטיים שבהם מתבצעת מדיניות מיסים, בחירת סוגי המס ושיעוריהם, מדרגות מס, פטורים זיכויים וכד'. כמו כן, ידונו תהליכי ביצוע מדיניות. בין השאלות שתיבחנה: אידיאולוגיה פוליטית ועמדות המפלגות בשאלות מיסוי, קבוצות לחץ וכמנגנוני השפעה על עיצוב מדיניות, הקשר בין מערכות בחירות ומדיניות המיסוי, הקשר בין יעילות כלכלית וצדק חברתי, הקשר בין מטרות מדיניות לבין אפשרויות ביצוע מינהלי.
דרישות מוקדמות: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה.

מינהל ותקצוב
הסמינריון יתמקד בניתוח פרויקטים אשר בוצעו בשלם השלישי בסיוע מוסדות בנייל. הניתוח יכלול את היבטי המינהל והתקצוב, תאוריות בחירת המוצר הציבורי ותכנון אוכלוסיות המטרה הנהנית ואופן החלוקה. במסגרת הקורס ינותחו מספר פרויקטים נדולים בתחומי התעש, האורבניזציה, החקלאות והמים תבוצע הערכת הפרויקטים והפקת לקחים בתחום הגדרת המוצרים, צורת הפתרון הטכני, התקצובי והניהולי.
דרישות מוקדמות: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה. רצוי שנה ב'. הסמינר מהווה דרישת קדם לסמינר במחקרים בהערכת מדיניות ציבורית.

מבוא לדיור
הקורס מנתח את מערכת הדיור, את התהליכים הפועלים בה ואת הבעיות המרכזיות של מדיניות דיור. בחלק הראשון תידון מערכת הדיור מנקודות ראות של הדיסיפלינות הרלוונטיות: ארכיטקטורה, כלכלה, סוציולוגיה, גיאוגרפיה וכיו"ב. החלק השני יעסוק במדיניות דיור על ידי בחינת חלופות להתערבות הציבור בשוק הדיור, כגון: חוק הגנת הדייר, בנייה ציבורית, שיקום משכנות עוני וכו'.

תחבורה בעיר מודרנית
מטרת קורס זה להציג את בעיות היסוד בתחום התחבורה העירונית. נושאים עיקריים שידונו בקורס: הקשר בין המבנה האורבני והביקוש לנסיעות; חיזוי הביקוש לנסיעות עייפ זמן; בעיית צפיפות התנועה וגורמיה; בעיית התחבורה הציבורית; הערכת פרויקטים תחבורתיים.
דרישות מוקדמות: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה, מבוא לסטטיסטיקה או הסכמת המרצה.

הפרטה וחלאמה

מפרט חקורס: חקורס חמוצע יעסוק במדיניות החפרטה (פרייבטיזציה), מדיניות המצויה כיום על סדר היום המחקרי והמעשי, בישראל ובעולם הרחב. הנחת המוצא היתה כי אין החפרטה בבחינת מדיניות או תופעה חדשה דווקא (של שנות השמונים), וכי צעדים רבים של הפרטה, כמו גם חלאמה, נעשו עוד בשנות השישים וחשבעים ואף קודם לכן. ההפרטה תלמד בקונטקס הרחב של המעורבות הממשלתית במשק ותוך בחינה של סוגיות ספציפיות יותר, בהן: הבסיס הנורמטיבי להפרטה ולהלאמה, טכניקות והתנגדויות, חסקטור הציבורי בישראל, מכירת חברות ממשלתיות, קבלנות בשרותים המוניציפליים, תקון תקנות ציבוריות ודה-רגולציה וההפרטה כפתרון למשברים של מדינת הרווחה.

בעיות איכות הסביבה

הנושאים שידונו בשיעור כוללים: מהות איכות הסביבה, כלכלת הסביבה, גישות חברתיות שונות לאיכות הסביבה, הבסיס המשפטי למאבק נגד זיהומים, אפשרויות של מדיניות סביבתית. כמו כן ידונו צורות שונות של זיהום סביבתי: זיהום אויר, זיהום מים, רעש וזיהום על ידי פסולת מוצקת, קרינה וכיוייב.

התקציב במגזר הציבורי

בקורס יושם דגש על הבנתם של הגורמים העיקריים בתהליך גיבושו של התקציב הציבורי.
נעסוק בניתוח מרכיביו, שימושיו והשלכותיו של התקציב הציבורי. זאת לאור גישות ותפיסות שונות המצויות בספרות המדעית.

גישות ניתול בשירות הציבורי

הצורך בהכשרה והתמקצעות הרובד הניהולי בארגונים בכלל ובארגונים ציבוריים בפרט, היגו הכרחי וזאת למען שיפור התהליך הספקתם של הייטובין הציבוריים" והעלאת רמת איכותם של המוצרים המופקים במסגרת הארגונים הציבוריים.
בקורס נדון במקודות הבאות: שלבים בהתפתחות החשיבה הניהולית, קיברנטיקה וניהול, סגנונות ניהול ואבחון מצבי מנהיגות בארגונים, ניהול ארגונים ציבוריים מהות וייחודיות יישום גישות ניהול חדשניות בשירות הציבורי.

יישום במדיניות ציבורית (סמינר)

מחקרי היישום מתמקדים בהדגשת חלקם של עושי המדיניות ותגרמים להבנה טובה יותר של המדיניות הציבורית והתהליכים והגורמים למימושה. הסמינר יתמקד בשלושה היבטים: סקירה של התחום וכיווני מחקר שונים, ניתוח דוגמאות מקרה מהספרות וניתוח דוגמאות מקרה שיובאו ע"י הסטודנטים.
דרישות קדם: יישום מדיניות - גישות ושיטות.

מחקרים בהערכת מדיניות ציבורית (סמינר)

הסמינר נועד להקנות ידע בסיסי למחקר וקריאה ביקורתית של עבודות מדעיות העוסקות בהערכת מדיניות ציבורית. בקורס יושם דגש על ניתוח מחקרים בנושא הערכת מדיניות ציבורית של מוסדות מחקר בקורת ומימון בארץ ובעולם. נושאים אחרים שילמדו במהלך הקורס: ניתוחי עלות-תועלת, החיפוש אחר סטנדרטים של הערכת, הפוליטיקה של הערכת מדיניות ציבורית.
דרישות מוקדמות: מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לש"מ וסטטיסטיקה מינהל ותקצוב.

תיאוריות אירגוניות ואידיאולוגיות ניתוליות

הסמינר יעסוק במאפייני ביורוקרטיות ציבוריות וטיפוסים שונים של ביורוקרטיות ציבוריות. יסקרו גישות מרכזיות ולבטיות בתחום הארגונים. מוקדי מחקר: ביורוקרטיות ציבוריות והמערכת הפוליטית ביורוקרטיות ציבוריות והצרכנים, מאפיינים מבניים של ביורוקרטיות ציבוריות ודפוסי עיצוב יישום והערכת מדיניות.

שינוי חברתי מתוכנן

תוכניות מדיניות ציבורית רבות הינן למעשה נסיון ליצור שינוי חברתי מתוכנן. הסמינר יעסוק בגישות שונות לשינוי מתוכנן ברמת הארגון וברמת הפרט. יבחנו באופן בקורתי הנחות היסוד בדבר שינוי העומדות בבסיס תוכניות מדיניות שונות.

כלכלה ניהולית
הקורס יפתוח בניתוח כדאיות השקעות: בדיקת קריטריונים לכדאיות השקעות והערכות השקעות בתנאי סכון, את יסודות התמחיר, בדיקת חוק ערוד השקעות והשפעותיו, סקירת צורות האשראי המקובלות, חישובים מסחריים, וניהול נכון של מדיניות בטחונות. בסיום הקורס יגישו התלמידים תרגיל מסכם באמצעות גליון אלקטרוני.

סוגיות נבחרות במדיניות רווחה
סמינר זה יוגדש לדיון במספר סוגיות עקרוניות שעל סדר יומם של שרותי הרווחה בישראל. בחירת הסוגיות לניתוח תיעשה במשותף ע"י תלמידי הסמינר והמרצה. כל סטודנט יבחר בסוגיה אחת, ינתח אותה בעזרת ספרות, מסמכים וראיונות, ויציג את ממצאיו ומסקנותיו בפני הכיתה. סוגיות לדוגמא: הגדרת אוכלוסית היעד של שרותים; שיתוף לקוחות בניהול שרותים; יחסי שלטון מרכזי ומקומי באספקת שרותי רווחה, ועוד.
דרישות קדם: מבוא למדיניות רווחה.

תהליכי רפורמה ורגולציה בסקטור הציבורי
סמינר זה דן בתאוריות ובתהליכים של רפורמות בסקטור הציבורי ובעיקר בתהליכי דירגולציה והפרטה.
דרישות מוקדמות: עלות תועלת ומיקרו-כלכלה.

סמינר בתהליכי עיצוב המדיניות הציבורית
הסמינר ידון בעיצוב מדיניות בהלכה ומעשה, בהציגו תורות שונות לעיצוב מדיניות, ובניתוח והערכת אירועים בעיצוב מדיניות בתחומים שונים.

יישום מדיניות: גישות ושיטות
הקורס יציג את הגישות העיקריות ליישום מדיניות ותוכניות ציבוריות. כמו כן ינותחו הגורמים העיקריים אשר להם השפעה על יישום מוצלח כגון: תקשורת, משאבים, מבנה בירוקרטי, ואיפיוני המדיניות.

בקורת פנימית ואתיקה ציבורית: תבסיים יישומים
הקניית מושגים וידע בנושאי הבקורת הציבורית והפנימית במערכות הציבוריות.
הכשרת התלמידים לשימוש בדוחות הבקורת, לצורך הערכת והבנה מעמיקה של תופעות מינהליות ואיתור ליקויים. הכרה מעמיקה של החוקים והנהלים לפיהם פועלות מערכות הביקורת בישראל.

תכנון אסטרטגי בשלטון המקומי (סמינר)
המורכבות ההולכת וגוברת של המערכות האורבניות והמוניציפליות ותפקידיו הגדלים של השלטון המקומי מחייבים את מקבלי ההחלטות ברמה המקומית לפתח סבונות ניהול מתקדמים. הסמינר מתמקד בנושא התכנון האסטרטגי, תוך ניתוח משווה של גישות שונות (עיוניות ויישומיות) כארצות מערביות נבחרות (בעיקר ארה"ב, בריטניה והארצות הסקנדינוויות) ובישראל.
דרישות מוקדמות: הסמינר מיועד לתלמידי שנה שניה בתוכנית למדיניות ציבורית.

הסקטור העסקי - אירגוני עובדים
הקורס יציג את הזיקות הקיימות בין צורות ההתארגנות של העובדים לבין מבנה המשק והמדיניות הציבורית. מתוך דגש על תאוריות של שוק עבודה מפוצל ו/או-קורפורטיזם יוצע ניתוח היסטורי של השיטויים בהתארגנות העובדים, יחסם למדינה ולמעסיקים העסקיים והציבוריים. הקורס יספק כלים אנליטיים להבנת הכלכלה הפוליטית הישראלית, הן במאפייניה הכלליים והן במשותף שלה עם מדינות אחרות.

מדיניות ציבורית ומיעוטים בישראל
בשעור נבחן את המדיניות הציבורית בישראל ביחס לקבוצות מיעוטים בחברה (המונח "מיעוטים" מתייחס לעוצמתן היחסית של הקבוצות הנדונות בחברה, לאו דוקא לשיעורן המספרי) הדיון יתמקד בהשתות היסוד החוקתיות, הפוליטיות והמשפטיות הנוגעות למעמדן של קבוצות אלת, בעיקר הפלסטינים אזרחי ישראל והיהודים המזרחים, וכן במדיניות הממשלה כלפיהן בתחומים כמו השתתפות פוליטית, מיסוי, חנוך, שכון, תעסוקה וכו'.

התוכנית למדיניות ציבורית

סמסטר א'

1082.1000.01	מבוא למחשבים		שו"ת
	ג'	14-16; מ-005	ש. שקרוב
	ה'	16-18; מ-005	
1082.4001.01	מינהל ומדיניות ציבורית		שו"ת
	ג'	12-14; 108	ד"ר י. דרורי
1082.4009.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה		שו"ת
	ה'	12-15; 004	ד"ר כ. מבורך
1082.4011.01	סמינר בניתוח אירועים		ס'
	ג'	18-20; 421	פרופ' א. ורצברגר
1082.4015.01	יסודות הכלכלה		שו"ת
	א'	18-20; 004	י. גזית
	ג'	14-16; 004	
1082.4018.01	עלות תועלת		שו"ת
	ה'	14-17; 004	פרופ' י. ברכמן
1082.4020.01	מבוא למדיניות רווחה		שו"ת
	ה'	8-10; 103	פרופ' י. קטן
1082.4022.01	מערכות מידע ומחשבים		שו"ת
	ג'	18-20; מ-005	ד"ר ע. ערמוני
1082.4023.01	התקציב במיגזר הציבורי		שו"ת
	ג'	10-12; 108	ד"ר ח. אופק
1082.4025.01	מינהל ותקצוב		ס'
	ג'	18-20; 419	ד"ר י. בולס
1082.4026.01	מדיניות חברתית		שו"ת
	ה'	10-12; יפורסם	ד"ר ג. מנחם
1082.4038.01	מיקרו כלכלה		שו"ת
	ג'	8-10; 110	ד"ר א. שפיגל
	ה'	8-10; 110	
1082.4041.01	חברות ממשלתיות		שו"ת
	ג'	8-10; 004	ד"ר ד. קורן
1082.4046.01	משפט חוקתי ומינהלי		שו"ת
	ג'	16-19; 108	ד"ר ז. סגל

1082.4049.01	יישום מדיניות גישות ושיטות	שוטית
	ה' 12-14; 108	ד"ר י. דרורי
1082.4051.01	תאוריות ארגוניות	סמינר
	ה' 14-16; 106	ד"ר גילה מנחם
1082.4053.01	מבוא למדיניות ציבורית	שוטית
	ג' 10-13; 315	פרופ' ד. נחמיאס ד"ר א. סנד
1082.4054.01	גישות ניהול	שוטית
	ה' 10-12; 207	ד"ר ח. אופק
1082.4059.01	כלכלה ניהולית	שוטית
	ג' 16-19; 204	י. גזית
1082.4060.01	סוגיות אתיות במדיניות ציבורית	שוטית
	ה' 18-20; 104	ד"ר ש. ורנר
1082.4064.01	ביקורת פנימית ואתיקה ציבורית: הבטים ויישומיים	שוטית
	ה' 16-18; 208	ע. ברלינסקי
1082.4069.01	תכנון אסטרטגי בשלטון המקומי	סמינר
	ה' 18-20; 420	ד"ר נ. בן-אליא

סמסטר ב'

1082.4000.01	כלכלת הסקטור הציבורי		שו"ת
	ג' 10-12;	004	פרופ' צ. זוסמן
1082.4001.02	מינהל ומדיניות ציבורית		שו"ת
	ה' 14-16;	204	ד"ר י. דרורי
1082.4002.01	החברה הישראלית		שו"ת
	ג' 12-14;	106	פרופ' מ. סמיונוב
1082.4003.01	קבלת החלטות		שו"ת
	ה' 8-10;	201	ד"ר ח. אופק
1082.4007.01	מחקרים בהערכת מדיניות ציבורית		סי'
	ה' 18-20;	105	ד"ר י. בולס
1082.4009.02	שיטות מחקר וסטטיסטיקה		שו"ת
	ג' 18-21;	004	ד"ר ב. מבורך
1082.4011.02	סמינר בניתוח ארועים		סי'
	ה' 12-14;	421	פרופ' א. וורצברגר
1082.4018.02	עלות תועלת		שו"ת
	ג' 14-17;	107	מרצי י. ברכמן
1082.4019.01	התנהגות ארגונית		שו"ת
	ה' 12-14;	104	ד"ר ב. מבורך
1082.4021.01	מינהל ומדיניות מיסים		שו"ת
	ה' 18-20;	107	מ. גביש
1082.4022.02	מערכת מידע ומחשבים		שו"ת
	ה' 10-12;	005	ד"ר ע. ערמוני
1082.4026.02	מדיניות חברתית		שו"ת
	ג' 12-14;	004	ד"ר ג. מנחם
1082.4029.01	סמינר בתהליכי עיצוב מדיניות		סי'
	ה' 14-16;	419	פרופ' א. אלכסנדר
1082.4036.01	מדיניות עירונית ואזורית		שו"ת
	ג' 8-10;	105	פרופ' א. וורצברגר
1082.4037.01	סוגיות נבחרות במדיניות רווחה		סמינר
	ג' 14-16;	419	פרופ' ש. שפירו
1082.4038.02	מיקרו כלכלה		שו"ת
	ג' 8-10;	004	ד"ר א. שפיגל
	ה' 18-20;	103	

1082.4039.01	חשבונאות		שרית
	ה' 16-18;	110	י. גזית
1082.4046.02	משפט האקתי ומינהלי		שרית
	ה' 16-19;	108	ד"ר ז. סגל
1082.4052.01	הפרטה והלאמה		שרית
	ה' 8-10;	004	ד"ר ד. קורן
1082.4053.02	מבוא למדיניות ציבורית		שרית
	א' 17-20;	315	ד"ר א. סנד
1082.4056.01	הערכת תוכניות - מערכי מחקר		שרית
	ג' 18-20;	204	פרופ' י. ברק
1082.4057.01	תהליכי רפורמה ורגולציה		סמינר
	ג' 14-16;	426	פרופ' י. ברכמן
1082.4060.02	סוגיות אתיות במדיניות ציבורית		שרית
	ג' 16-18;	204	ד"ר ש. ורנר
1082.4065.01	שינוי חברתי מתוכנן		סמינר
	ג' 16-18;	419	ד"ר ג. מנחם
1082.4067.01	*יישום במדיניות ציבורית*		סמינר
	ה' 16-18;	105	ד"ר י. דרורי
1082.4068.01	הסקטור העסקי - אירגוני עובדים		שרית
	ה' 10-12;	004	ד"ר ל. גרינברג
1082.4071.01	מדיניות ציבורית ומיעטים בישראל		שרית
	ג' 10-12;	104	ד"ר י. פלד

התוכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

התוכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

ראש התוכנית: פרופ' אליה ורצברגר מזכירת התוכנית: אתי ברק

לימודי תעודה

א. מטרות התוכנית

תוכנית הלימודים מיועדת להכשיר כח אדם לעבודה בשמאות וניהול מקרקעין. התוכנית כוללת, מלבד מקצועות שמאיים, גם נושאים נבחרים בכלכלה, ניהול עסקים, משפטים, תכנון ערים, הנדסה ומדידות.
תוכנית הלימודים עובדה בשיתוף מועצת שמאי מקרקעין ומהווה הכנה לבחינות המועצה.

ב. בחינות מועצת שמאי מקרקעין

בוגרי התוכנית יקבלו מהאוניברסיטה תעודה בשמאות וניהול מקרקעין. לפי החלטת מועצת השמאים בעלי התעודה יהיו פטורים מכל בחינות המועצה, למעט הבחינה ב"שמאות למעשה". לקבלת ההסמכה מטעם משרד המשפטים נדרשת, בנוסף, התמחות של שנתיים.

ג. תליבי קבלה

התוכנית מיועדת בעיקר לבוגרי המקצועות הבאים: הנדסה אזרחית, אדריכלות, כלכלה, מנהל עסקים, משפטים, גיאוגרפיה, ראיית חשבון, אגרונומיה והנדסת מנהל ותעשיה. אך, ההרשמה פתוחה גם בפני בוגרי דיסציפלינות אחרות. רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר ראשון בציון גמר "טוב" (75) לפחות. כמו כן, נדרשים כתנאי לקבלה מבוא לכלכלה (או כלכלה ללא כלכלנים) ומבוא לסטטיסטיקה, כל אחד בהקף של לפחות 4 שעות בציון של 70 ויותר. מועמדים שאינם עומדים בדרישות אלה יידרשו להשלים את חובותיהם במקצועות הנ"ל לפני התחלת שנת הלימודים תשנ"ה. ההחלטה על הקבלה ללימודים תתבסס על ההשגים בלימודים הקודמים, הניסיון בתחומי המקרקעין, ולפי הצורך, ראיון אישי.

7. מבנה תוכנית הלימודים

	הקף	שנה א' א'	שנה א' ב'	שנה ב' א'	שנה ב' ב'
1. לימודי יסוד					
- חשבונאות לשמאים	2 ש"ס			2	
- סוגיות בכלכלה עירונית	3 ש"ס		3		
- יסודות המימון והשקעות	2 ש"ס		2		
- יישומי מחשב בשמאות	2 ש"ס				2
	9 ש"ס				
2. תכנון והנדסה					
- יסודות במדידות ומיפוי	3 ש"ס	3			
- יסודות בהנדסת בנין	3 ש"ס		3		
- יסודות התכנון ובנין ערים	3 ש"ס	1.5	1.5		
	9 ש"ס				
3. משפט					
- יסודות המשפט ומשפט מסחרי	2 ש"ס	2			
- חוקי תכנון והפקעת מקרקעין	3 ש"ס	1.5	1.5		
- מיסוי במקרקעין	3 ש"ס			3	
- זכויות ועסקאות א' + ב'	4 ש"ס	2	2		
	12 ש"ס				
4. שמאות וניהול מקרקעין					
- לוחות שומה	1 ש"ס	1			
- ניהול מקרקעין בישראל	4 ש"ס			2	2
- מבוא לתורת השמאות	3 ש"ס	3			
- יסודות בהערכת מקרקעין	3 ש"ס		3		
- גישות ועקרונות בשומת מקרקעין	3 ש"ס			3	
- יישומים בשומת מקרקעין א'	2 ש"ס			2	
- יישומים בשומת מקרקעין ב'	2 ש"ס				2
- ניתוח אירועים בשמאות	2 ש"ס				2
- שומה למעשה - סמינר	3 ש"ס				3
	23 ש"ס				
סה"כ לימודי תעודה	51 ש"ס	17	11	14	11

ה. משך הלימודים ושעות הוראה

משך הלימודים לקראת התעודה הינו שנתיים. הלימודים מתקיימים אחר הצהריים ובערב.

ו. הרכב ציון הגמר

ממוצע ציוני הקורסים משוקלל לפי הפרוט להלן:

1. קורסים בלימודי יסוד, תכנון, והנדסה.	1	נקודה לכל ש"ס
2. קורסים בלימודי משפט	1.5	נקודות לכל ש"ס
3. קורסים בשמאות וניהול מקרקעין	2	נקודות לכל ש"ס

ז. פטור מקורסים

ניתן לקבל פטור מחלק מהקורסים, אך רק על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר. הפטור ינתן על פי תקנון הפקולטה למדעי החברה ובהתאם להחלטות ועדת ההוראה של התוכנית, שבהן ניתן לעיין במזכירות התוכנית. פטור ניתן רק על סמך קורס שנלמד בחמש השנים האחרונות והציון בו הוא 70 לפחות.

ח. שכר לימוד

שכר הלימוד בתוכנית אינו זהה לזה של תכניות לימודים רגילות באוניברסיטה. קבלת פטור מקורסים מסויימים אינה מאפשרת הקטנת שכר הלימוד.
יחד עם זאת, חלות על תלמידי התוכנית כל תקנות שכר הלימוד, למעט גובה שכר הלימוד. מינימום שכר הלימוד המצטבר לקבלת התעודה הוא של שתי שנות לימוד.

תקנות התוכנית

1. תלמיד, שנכשל ב-3 קורסים שונים לאחר שמיצה את שני מועדי הבחינות, לימודיו בתוכנית יופסקו.

2. תלמיד, שנכשל גם במועד א' וגם במועד ב', חייב להרשם שנית לקורס.

3. תלמיד, שנכשל ארבע פעמים באותו קורס, יופסקו לימודיו.

4. הדרישות המוקדמות לגבי כל קורס וקורס מצויינות בתאור תוכן השיעורים להלן.
תלמיד, שלא עמד בדרישות הקדם אינו רשאי להרשם לקורס המתקדם.

5. <u>דרישת הקדם לקורסי סמסטר ב'</u>: תלמיד שלא השיג בתום סמסטר א' ציון עובר במבוא לשמאות יהיה רשאי להרשם רק לקורסי סמסטר ב' שלגביהם הקורס הנ"ל אינו מהווה דרישת קדם.

תוכני השיעורים

לימודי יסוד

יסודות המימון והשקעות - 2 ש"ס

מטרת הקורס להקנות למשתתפים מושגי יסוד בשטח המימון ולהציג בפניהם את הבעיות המרכזיות בניהול פיננסי של הפירמה ולנתח שיטות שונות לפתרון בעיות אלה. בקורס מוצג הבסיס התאורטי של תורת המימון וטכניקות שונות לביצוע חישובים יסודיים הדרושים לקבלת החלטות פיננסיות. הקורס סוקר בעיות בתחום החלטות השקעה בפירמה בתנאי וודאות ובתנאי אי וודאות.

חשבונאות לשנאות - 2 ש"ס

מדידת רווח בלכלית מול מדידת רווח חשבונאי, העקרונות החשבונאיים, הדוחו"ת החשבונאיים (דו"ח רו"ה, ייעוד רווחים ומאזן), התאמת הרווח החשבונאי לתנאי האינפלציה, גילויי דעת 23 ו-36 החוק למיסוי בתנאי אינפלציה *והערכת שווי חברה בהתבסס על נתונים בלכליים וחשבונאים.* הערכת שווי נכסים בחשבונאות והגדרת הפחת, שיערוך נכסים, ניתוח דוחו"ת פיננסיים, יחסים פיננסיים ודו"ח מקורות ושימושים.

סוגיות בכלכלה העירונית - 3 ש"ס

סיבות לקיומן והתפתחותן של ערים; השפעות חיצוניות; יתרונות של אגלומרציה; המיבנה הפנימי של ערים: *מגדלים פשוטים; רנטה. עקומת הנכונות לשלם; הגורמים המשפיעים על מחירי דירות; מחירים הדוניים;* השפעת מיסוי ורווחי הון על שוק השכירות; שכונות עוני - "אפקט שכונתי" ותהליכי ההיווצרות של שכונות עוני; תהליכי חילחול; השפעות חיצוניות חיוביות והשפעות חיצוניות שליליות; ניתוח עלות תועלת ומחירי קרקע; בעיות של תחבורה עירונית: צפיפות בדרכים עירוניות; בעיות של רשויות מקומיות: התיאוריה של טיבו; השתקפות של שרותים עירוניים ומיסים במחירים של נכסים ומקרקעין.

ישומי מחשב ושמאות - 2 ש"ס

יפורסם

תכנון, הנדסה ומדידות

יסודות במדידות ומיפוי - 3 ש"ס

הגדרת הגיאודזיה - התפקיד של המקצוע. ההיטלים הגיאודטיים השימושיים בארץ. מערכות קוארדינטות. רשתות בקרה. יסודות הגיאומטריה האנליטית. חישוב מרחקים, אזימוטים ושטחים. שיטות המדידה. מדידת זוית, מרחקים והפרשי הגובה. הגדרת נקודות בקרה חדשות. סוגי המפות השונים. מפות מצביות וטופוגרפיות. התמצאות במפות. המפות הטמטיות. יסודות הפוטוגרמטיה. שימוש בתצלומי אויר. מדידות קדסטריות, רישום קרקעות. מדידות ומפות הנדסיות.

יסודות בהנדסת בניין - 3 ש"ס

סוגי קרקעות, חומרי בניין, סיווג בניינים. אלמנטים של הבניין והערכת מידותיהם: שלד הבניין, קירוי, וגימור. מערכות בניין. מבנים מקונסטרוקציות ברזל ועץ. נזקים בבניינים. הנדסה אזרחית. סוגי תכנינה, אומדן עלויות, שיטות מדידה לצורך תמחיר ואומדני עלויות. הגורמים המשפיעים על עלות הבנייה ואומדני שווי הנדסיים.

יסודות התכנון ובניין ערים - 1.5 ש"ס

מוסדות התכנון, תכניות מתאר ותכניות מפורטות, תכניות מתאר ארציות והשפעתן על התכנון הסדיר, תכניות אחוד ותשריטי חלוקה, תכניות אחוד וחלוקה מחדש, תהליך הרישוי בתכנון ובבנייה, תהליך הפיקוח בבנייה, השימוש בתכנון סטטוטורי לקביעת מדיניות תכנון על ידי הרשויות המקומיות.

משפט

יסודות המשפט דיני עסקים ומשפט מסחרי - 2 ש"ס

בשיעור ידונו סוגיות שונות מתוך הנושאים הבאים: יסודות המשפט, עקרונות התקדים, דיני ראיות, התפלגות המשפט לענפיו, משפט מסחרי ודיני עסקים. דיני חוזים וחוזים ספציפיים. דיני תאגידיים: חברות ושותפויות, דיני בוררות סדר דיני וראיות. יסודות המשפט, התאגיד, כינוס נכסים, דיני חברות, דיני שותפות, חוק העמותות, דיני בורסה, ונייירות ערך, סוגי חברות, מבוא לדיני חוזים, דיני השליחות, בוררות, סדרי דין ודיני ראיות, פסק הבוררות.

חוקי תכנון והפקעות מקרקעין - 1.5 ש"ס (שנתי)

<u>תכנון</u> - חוקי התכנון והבניה, מוסדות התכנון במדינת ישראל, סוגי תכניות ורמותיהן, תהליכי התכנון ושיתוף הציבור, שימושים חורגים והקלות, עבירות, עונשין ואכיפה, פיצויים והיטל השבחה בעיקבות אישורי תכניות. החיקוקים השונים העוסקים בהפקעות לצורכי ציבור. זכויות הניתנות להפקעה, סמכויות ונוהלי ההפקעה, הפקעות ללא פיצויים, והפקעות תוך תשלום פיצויים. העקרונות המשפטיים לקביעת הפיצויים, הקפם ושיעורם.

מיסוי מקרקעין - 3 ש"ס

מס השבחה מקרקעין, מס רכוש, מס רווחי הון, מס ערך מוסף. יושם דגש על תחולת המס, טכניקת חישוב המס בחוקים השונים ומיסוי פרטים שותפויות וחברות. הקורס עוסק בבעיות המיסוי הרלבנטיות לשמאות.

זכויות ועסקאות במקרקעין א' וב' - 4 ש"ס

בשיעורים ידונו ההבטים השונים של החוקים הבאים:

חוק מקרקעין תשכ"ט - 1969; הסדר הזכויות במקרקעין (נוסח חדש) תשכ"ט - 1969; חוק מקרקעי ישראל תש"כ - 1960; חוק השכירות השאילה, תשל"א - 1971; חוק הגנת הדייר (נוסח משולב) תשל"ג - 1972; חוק המכר, תשכ"ח - 1968; חוק שמאי מקרקעין, תשכ"ב - 1962.

<u>שמאות וניהול מקרקעין</u>

לוחות שונה - 1 ש"ס

מטרת הקורס: להקנות לתלמיד כלים מתמטיים לביצוע פעולות היוון (מהשורש "הון") על זרמי ערבים בספיים תוך הדגשה מיוחדת לתחום שמאות המקרקעין.

נושאי הקורס: כוללים את הבסיס המתמטי של נוסחאות ההיוון ושימוש בטבלאות מקדמים קיימות.

הלוחות שילמדו במסגרת הקורס כוללים: ערך עתידי וערך נוכחי של תשלום קבוע. ערך עתידי וערך נוכחי של סדרת תשלומים, קרן צבירה, תשלומים להחזר הלוואה, לוחות וטבלאות סיכויי חיים.

ניהול מקרקעין בישראל - 2 ש"ס (שנתי)

<u>מטרת הקורס</u>: הקניית כלים וגישות לניהול נכסי מקרקעין החל משלב השיקולים שלפני רכישת הנכס, דרך ניהולו השוטף וכלה בשיקולי מכירתו, והכרת הגופים והמוסדות העסקיים הפועלים בשוק המקרקעין.

<u>נושאי הקורס</u>: סוגיות שונות בתחום נהול נכסי מקרקעין, יזום ונהול פרויקטים; מנהל מקרקעי ישראל וחכירות נכסים; וולק"ח וקרקע חקלאית; חברות בניה ציבוריות ופרטיות; שכירות מקרקעין - חופשית ומוגנת; חברות נדל"ץ בבורסה הישראלית.

הקורס יכלול בעיקר הרצאות אורח של ראשי משק הנדל"ץ בישראל.

<u>דרישות קדם</u>: מבוא לתורת השמאות

מבוא לתורת השמאות - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקניית ידע בנושאי התיאוריה השמאית וישומה.

נושאי הקורס: השמאי ושוק המקרקעין, תיאוריית השווי השמאית ושלבים בהתפתחותה. ההבחנה בין שווי ומחיר, תורת התועלת וייחושה בשומת מקרקעין, בחירת פונקציות תועלת במקרקעין ומשמעותן, שוק המקרקעין: יחודו משאר השווקים, ניתוח מצבי שוק, איפיון מקרקעין, מדידת הסיכון (תיאוריית יסיכון ותשואה) ומשמעותה במקרקעין), ניתוח גורמי הסביבה הרלוונטיים בשומת מקרקעין, השימוש היעיל והטוב, תהליך השומה, גישות מקובלות לשומת מקרקעין: רקע תיאורטי, יתרונות, חסרונות, מתי ניתן להשתמש בכל אחת מהן.

יסודות בחשבת מקרקעין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקניית ידע בעקרונות תורת השמאות הכלליים וטיפול בבעיות ספציפיות בשומת מקרקעין.

עקרונות אוניברסליים בתורת השמאות: ניתוח והבנת תכונות המשפיעים על שווי מקרקעין, גישות לשומת מקרקעין (גישת השוק או גישת ההשוואה, גישת ההכנסה, גישת העלות), מחת במקרקעין לסוגיו, גישות לבחירת שערי הריבית להיוון. עיצוב השומה ושקילת הגישות.

עקרונות ספציפיים תוך התייחסות לנכסים שיעודם מגורים, מסחר, ותעשיה. עסקות קומבינציה ושיתופי יעוד.

דרישת קדם: הקורסים יסודות במדידות ומימון, מבוא לתורת השמאות, לוחות שומה, יסודות המימון.

גישות ועקרונות מקרקעין - 3 ש"ס

מטרות הקורס: הבנת הגישות השונות לשומת מקרקעין וטיפול בבעיות ספציפיות בשומת מקרקעין.

נושאי הקורס עקרונות ייחודיים בתורת השמאות: במסגרת זו ייושם הידע שנלמד בחלק הראשון של הקורס לפתרון בעיות מיוחדות בשומת מקרקעין כגון: שוכר ומשכיר, חוכר ומחכיר, סוגיות בהגנת הדייר, שומת חלקים בנכס, הפקעות וביתור שטחים, קרקע חקלאית, וקווים מנחים לפתרון מטלות שומה מיוחדות.

דרישת קדם: הקורסים יסודות בהערכת מקרקעין, יסודות הנשפט ונשפט מסחרי, זכויות ועסקאות במקרקעין א', חוקי תכנון והפקעת מקרקעין ויסודות התכנון ובניין ערים.

יישומים בשומת מקרקעין א' - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס יעסוק ביישום החומר הנלמד בקורסים השונים לרבות אלה שנושאיהם הנדסיים, משפטיים או כלכליים תוך שימוש בעקרונות השמאות המקובלים.

נושאי הקורס: במסגרת הקורס יתמודדו התלמידים עם בעיות שונות בתחום שמאות המקרקעין בדרך של פתרון אירועים ובעיות אקטואליות. במהלך הקורס תהיה התייחסות, בין היתר, לנושאים הבאים: שומת קרקעות בעסקאות אחוזים (קומבינציה), שומת קרקע לפרוייקטים גדולים, סוגיות בהיטל השבחה, פיצויי הפקעה, לוחות וטבלאות איזון, פיצויים לפי ס' 197 לחוק התכנון והבניה זכויות חכירה וכן פתרון בעיות מורכבות בשמאות מקרקעין.

דרישות קדם: ראה גישות ועקרונות בהערכת מקרקעין.

ישומים בשמאות מקרקעין ב' - 2 ש"ס

פרטים יפורסמו.

דרישות קדם: הקורסים יישומים מקרקעין א', מיסוי במקרקעין, וכויות ועסקאות א'+ב', גישות ועקרונות בשומת מקרקעין.

ניתוח אירועים בשמאות - 2 ש"ס

פרטים יפורסמו.

דרישות קדם: ראה יישומים בשומת מקרקעין ב'.

שומה למעשה - סמינר - 3 ש"ס

מטרת הקורס: טיפול וניתוח בעיות כלליות בשמאות מקרקעין תוך שילוב כל החומר הנלמד בתוכנית.

נושאי הסמינר: יבחרו על ידי התלמידים בתאום עם מרצי הסמינר. העבודה תישא אופי מחקרי ותבחן את ההיבטים הכללים והספציפיים של הסוגיה הנחקרת והשפעתם על שוק המקרקעין.

נושא העבודה יתפלגו כין התחום התיאורטי של שמאות המקרקעין לבין עבודה בעלת אופי מעשי (מחקרי עם "עבודת שדה").

דרישות קדם: ראה יישומים בשומת מקרקעין ב'.

התוכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

שנה א' - סמסטר א'

1083.4006.01	מבוא לתורת השמאות		שו"ת
	א' 16-19;	204	מ. מלוכנא
1083.4027.01	סוגיות בכלכלה עירונית		שו"ת
	ב' 16-19;	208	פרופי א. ורצברגר
1083.4031.01	יסודות המימון והשקעות		שו"ת
	ג' 19-21;	208	ד"ר י. זימון
1083.4004.01	יסודות המשפט ומשפט מסחרי		שו"ת
	ג' 19-21;	208	
1082.4001.01	יסודות במדידות ומיפוי		שו"ת
	ה' 16-19;	108	ד"ר י. פוראי
1083.4011.01	לוחות שומה		שו"ת

קורסים שנתיים

1083.4012.01	יסודות התכנון ובנין ערים		שו"ת
סמ' א'	ג' 16-19;	208	ש. פן
סמ' ב'	ג' 18-21;	208	
1083.4013.01	חוקי תכנון והפקעת מקרקעין		שו"ת
סמ' א'	ג' 16-19;	208	
סמ' ב'	ג' 18-21;	208	עו"ד נ. מאיר

שנה א' -סמסטר ב'

1083.4023.01	יסודות בהערכת מקרקעין		שו"ת
	א' 16-19;	204	ב. גולדשטיין
1083.4010.01	זכויות ועסקאות במקרקעין א'		שו"ת
	ב' 16-19;	108	עו"ד א. אייזנשטיין
1083.4002.01	יסודות בהנדסת בנין		שו"ת
	ב' 16-19;	108	ד"ר ח. ארגמן

שנה ב' - סמסטר א'

1083.4024.01	גישות ועקרונות במקרקעין		שרית
	א' 16-19;	108	י. אלוני
1083.4007.01	חשבונאות לשמאים		שרית
	א' 19-21;	108	ד"ר י. איינגבר
1083.4018.01	מיסוי במקרקעין		שרית
	ב' 16-19;	108	עו"ד ה. רוסטוביץ
1083.4017.01	זכויות ועסקאות במקרקעין ב'		שרית
	ג' 16-18;	315	עו"ד א. אייזנשטיין

קורס שנתי

1083.4030.01	ניהול נכסים ופרוייקטים		שרית
סמ' א'	ב' 19-21;	108	מ. מלוכנא, י. שטיינמן
סמ' ב'	א' 18-20;	108	

שנה ב' - סמסטר ב'

1083.4029.01	ניתוח ארועים		שרית
	א' 16-18;	108	א. כץ
			י. אלוני
1083.4026.01	יישומים בשומת מקרקעין א'		שרית
	ב' 16-18;	208	א. המאירי
1083.4028.01	יישומים בשומת מקרקעין ב'		שרית
	ב' 18-20;	208	ע. האושנר
1083.4021.01	סמינר שומה למעשה		סי'
	ג' 16-19;	108	א. כץ

החטיבות

החטיבות

<u>חטיבות רגילות</u>

אנגלית
ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
גיאוגרפיה
הסטוריה כללית
הסטוריה של המזרח"ית ואפריקה
הסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
חשבונאות
לימודים אורבניים**
לימודי נשים**
לימודי עבודה*
לימודי צבא ואסטרטגיה* (ראה בפרק החוג למדע המדינה)
מדע המדינה*
מתמטיקה
ניהול
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה*
סטטיסטיקה
סיעוד
ספרות עברית
ספרות צרפתית
עבודה סוציאלית
עתונאות ותקשורת**
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
פסיכולוגיה*
שפה וספרות ערבית
תולדות האומנויות
תלמוד

<u>חטיבות מורחבות</u>

אנגלית
גיאוגרפיה
הסטוריה כללית
הסטוריה של המזרח"ית ואפריקה
הסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
כלכלה*
לימודי צבא ואסטרטגיה*
מדע המדינה*
מתמטיקה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה*
סטטיסטיקה
ספרות עברית
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
תולדות האומנויות

---

* תוכניות הלימודים בחטיבות הנ"ל - בפרק החוג המתאים.
** ראה בפרק חטיבות פקולטתיות.

חטיבות פקולטתיות

החטיבה בלימודים אורבניים

התוכנית למדיניות ציבורית מציעה לתלמידי הפקולטה למדה"ח חטיבה בלימודים אורבניים בהקף 16 ש"ס ולתלמידי פקולטות אחרות חטיבה בהקף 20 ש"ס.
בגלל האופי הבין-מקצועי של הבעיות העירוניות מבוססת התוכנית על קורסים הניתנים בחטיבה זו וכן על קורסים המוצעים בחוגים אחרים.

<u>תוכנית הלימודים:</u>

שנה א' - <u>לימודי חובה</u>

1. מבוא ללימודים אורבניים א'+ב' 6 ש"ס
2. מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (או מבוא לכלכלה א') 4 ש"ס

לתלמידי הפקולטה למדה"ח לא יכללו הקורסים המופיעים בסעיף 2 במנין שעות החטיבה אלא במנין שעות החוג או כחלק מלימודי העשרה.

שנים ב'-ג' - <u>לימודי בחירה</u>
לפחות 6 ש"ס מתוך הקורסים הבאים:

בעיות איכות הסביבה	2 ש"ס
תחבורה בעיר מודרנית	2 ש"ס
מבוא לתכנון פיזי (לא מוצע בשנת תשנ"ד)	2 ש"ס
מבוא לדיור	2 ש"ס
בעיות בשמושי קרקע (סמינר)	2 ש"ס
כלכלת תחבורה	3 ש"ס

ניתן לכלול במסגרת לימודי הבחירה קורסים בהקף של עד 4 ש"ס הניתנים מחוץ למסגרת החטיבה, אך לא בחוג לימודיו של התלמיד. רשימה סופית תפורט על לוח המודעות של התוכנית למדיניות ציבורית. קורסים אלה לא יכללו במנין השעות של יחידת לימוד אחרת.
תלמידים שלוקחים קורסים בחוג לגאוגרפיה חייבים ללמוד את מבוא ללימודים אורבניים א'+ב' לפני או במקביל לקורסים בגאוגרפיה.

להלן רשימה מצעית:

כלכלה אורבנית	(כלכלה)	2 ש"ס
סוציולוגיה של העיר	(סוציולוגיה)	2 ש"ס
מבוא למחקרי קהילה	(סוציולוגיה)	2 ש"ס
גאוגרפיה עירונית של ארץ ישראל	(גאוגרפיה)	2 ש"ס
ההיבט החברתי של שמירת הסובב	(גאוגרפיה)	2 ש"ס
מבנה פנימי של העיר	(גאוגרפיה)	2 ש"ס
גאוגרפיה חברתית של העיר	(גאוגרפיה)	2 ש"ס
פיתוח איזורי ולאומי בעולם השלישי	(גאוגרפיה)	2 ש"ס
גאוגרפיה של יחסי גלעין שוליים	(גאוגרפיה)	2 ש"ס

קורסים בנושאים עירוניים שנלמדו בחוג לימודיו של התלמיד לא יכללו במנין שעות הבחירה בחטיבה.

<u>ציון הסופי בחטיבה</u>
המשקל שניתן לכל קורס בחישוב הציון הסופי של החטיבה הוא כמספר שעות הלימוד של הקורס.

תוכני השיעורים

מבוא ללימודים אורבניים א' - 3 ש"ס

מטרת הקורס להציג מספר בעיות מרכזיות של העיר המודרנית מתוך נקודת ראות של הדיסיפלינות השונות המתמודדות איתן ותוך דגש על האמצעים המוצעים לפתרונן. ידונו הנושאים הבאים: עיר ועיור, העיר במבט היסטורי, התיבט החברתי של העיר, מימדים מרחביים של העיר, ניהול ושלטון בעיר מודרנית. כמו כן יוצגו בעיות מרכזיות של מדיניות עירונית כגון, בין היתר, שיקום משכנות עוני, ערים חדשות ועיירות פיתוח, תהליכי התפתחות של אזורי מטרופולין וכו'.

מבוא ללימודי אורבניים ב' - 3 ש"ס

מטרת הקורס להציג לפני התלמידים את מכלול התיבטים השונים של העיר המודרנית והדרכים בהן ניתן להבין את התופעה ואת בעיותיה. נושאים שידונו במסגרת ההרצאות: התיבט הכלכלי של העיר, מיקום מתקנים ושרותים ציבוריים, התפשטות אורבנית ובעיות של מדיניות אורבנית, תחבורה, העיור.

דרישה מוקדמת: מבוא ללימודים אורבניים א'.

בעיות איכות חסביבה - 2 ש"ס

הנושאים שידונו בשיעור כוללים: מהות איכות הסביבה, כלכלת הסביבה, גישות חברתיות שונות לאיכות הסביבה, הבסיס המשפטי למאבק נגד הזיהום, אפשרויות של מדיניות סביבתית. כמו כן ידונו צורות שונות של זיהום סביבתי: זיהום אויר, זיהום מים, רעש וזיהום על ידי פסולת מוצקת,קרינה, וכיוב'.

תחבורה בעיר מודרנית - 2 ש"ס

מטרת קורס זה להציג את בעיות היסוד בתחום התחבורה העירונית. נושאים עיקריים שידונו בקורס: הקשר בין המבנה האורבני והביקוש לנסיעות; חיזוי הביקוש לנסיעות ע"פ זמן; בעית צפיפות התנועה וגורמיה; בעית התחבורה הציבורית; הערכת פרויקטים תחבורתיים.

דרישות מוקדמות: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא ללימודים אורבניים, מבוא לסטטיסטיקה או הסכמת המרצה.

מבוא לדיור - 2 ש"ס

הקורס מנתח את מערכת הדיור, את התהליכים הפועלים בה ואת הבעיות המרכזיות של מדיניות דיור. בחלק הראשון תידון מערכת הדיור מנקודת ראות של הדיסיפלינות הרלוונטיות: ארכיטקטורה, כלכלה, סוציולוגיה, גיאוגרפיה וכיוייב. החלק השני יעסוק במדיניות דיור על ידי בחינת חלופות להתערבות הציבור בשוק הדיור, כגון: חוק הגנת הדייר, בנייה ציבוריות, שיקום משכנות עוני, וכו'.

בעיות בשימושי קרקע - 2 ש"ס (סמינר)

מטרת סמיכר זה לישם את התאוריות והטכניקות האורבניות שנלמדו בקורסים קודמים ולנתח בעיות בתחום מיקום ופרישה של שימושי קרקע עירוניים. נושא הסמיכר עשוי להיות משותף לכלל הסטודנטים או, שסטודנט תרוצה בכך, יבחר נושא נפרד.

דרישות מוקדמות: מבוא ללימודים אורבניים א' ו-ב'.

חטיבה בלימודים אורבניים

סמסטר א'

1081.2000.01	מבוא ללימודים אורבניים א'		שו"ת
	ה' 8-11;	105	פרופ' א. ורצברגר
1081.5013.01	תחבורה בעיר מודרנית		שו"ת
	ג' 10-12;	421	ד"ר א. דאור
1081.5016.01	מבוא לדיור		שו"ת
	ג' 14-16;	105	פרופ' א. ורצברגר

סמסטר ב'

1081.2001.01	מבוא ללימודים אורבניים ב'		שו"ת
	ג' 10-13;	107	ד"ר א. דאור
1081.2006.01	בעיות בשמושי קרקע		שו"ת
	ג' 14-16;	420	ד"ר א. דאור
1081.5001.01	בעיות איכות הסביבה		שו"ת
	ה' 8-10;	421	פרופ' א. ורצברגר

חטיבה ללימודי נשים ולהבדלים בין המינים

מטרת החטיבה לאפשר לסטודנטים המתעניינים בהבטים החברתיים של הבדלים בין המינים ובמעמד האשה בחברה להרחיב ולהעמיק את הידע שלהם בתחום.
החטיבה בת 16 ש"ס ומשולבת של חוגי מדעי החברה.

תנאי קבלה:

יתקבלו תלמידים אשר סיימו את הקורסים הבאים בציון "עובר" לפחות:
1. מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה.
2. אחד ממבואות שנה א' במדע המדינה או מהמבואות הכלל פקולטתיים הבאים: פסיכולוגיה, משפט, כלכלה ללא כלכלנים, לוגיקה.
3. סטטיסטיקה או שיטות מחקר באחד מחוגי הפקולטה.

תוכנית הלימודים

א. קורסי חובה 6-5 ש"ס מבין הקורסים הבאים:
1. "סוציולוגיה של המינים". ינתן במסגרת החוג לסוציולוגיה בסמסטר א', יום ג' 14-11, ע"י ד"ר ח. הרצוג.
2. "תאוריות פמיניסטיות". ינתן במסגרת החוג למדע המדינה בסמסטר ב', יום ד' 13-10, ע"י ד"ר י. סימונס.

ב. קורסי בחירה
התלמידים ילמדו בשיעורי הבחירה קורסים בהקף שישלים את המכסה הכוללת של לימודי החטיבה ל-16 ש"ס לפחות.
אפשר להשלים את מכסת שיעורי הבחירה עם שיעורי המבוא.
1. "משפחה וחברה". ינתן במסגרת החוג לסוציולוגיה בסמסטר א', יום ד' 19-16 ע"י פרופ' י. פרס.
2. "נשים ותקשורת". (סמינר מ.א., השתתפות רק באישור המרצה) ינתן במסגרת החוג לסוציולוגיה בסמסטר א', יום ב' 12-9 ע"י ד"ר ח. הרצוג.
3. "חריגות ומיניות מהיבט אנתרופולוגי". (סמינר, השתתפות רק באישור המרצה) ינתן במסגרת החוג לסוציולוגיה בסמסטר א', יום א' 20-17 ע"י פרופ' מ. שוקד.
4. "נשים בפוליטיקה הישראלית". ינתן במסגרת החוג למדע המדינה. הקורס ינתן פעמיים. בסמסטר א' יום ב' 15-12, בסמסטר ב' יום ב' 15-12 ע"י גב' ד. שנקר.
5. "מחקרים פסיכולוגיים במיניות האדם". ינתן במסגרת החוג לפסיכולוגיה בסמסטר א', יום ג' 16-14 ע"י פרופ' ר. פישר.
6. "פרסום וחברה". ינתן במסגרת החוג לסוציולוגיה בסמסטר ב' יום ב' 14-11, ע"י ד"ר ס. וייטמן.
7. "דמוגרפיה חברתית - תהליכי אוכלוסיה ומשפחה בארץ ובעולם". ינתן במסגרת החוג לסוציולוגיה בסמסטר ב', יום ג' 15-12 ע"י ד"ר ח. שטייר.
8. "עיונים בסוציו-ביולוגיה". (סמינר, השתתפות רק באישור המרצה) ינתן במסגרת החוג לסוציולוגיה בסמסטר ב', יום ב' 19-16 ע"י פרופ' י. פרס.

חטיבה בעתונאות ובתקשורת

בשנה"ל תשנ"ה מוצעת חטיבה מצומצמת בעתונאות ובתקשורת. הפקולטה מתכננת להמשיך בפיתוח קורסים בתחום ולהרחיב בעתיד את המסגרת לחטיבה מורחבת. מומלץ כי התלמידים המתחילים את החטיבה יהיו בתחילת שנה ב' ללימודיהם, על מנת שתהיה בידיהם האפשרות לסיים חטיבה מורחבת, אם זו תפתח בשנה"ל תשנ"ו.

תנאי הקבלה

רשאים להרשם תלמידים אשר סיימו שניים מארבעת המבואות הבאים בציון 80 לפחות:
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לפסיכולוגיה
המערכת הפוליטית בישראל
מבוא לכלכלה (חוגי או ללא כלכלנים)
מספר המתקבלים מוגבל. ייבחרו בעלי ההשגים הטובים ביותר בקורסים הנ"ל.

תוכנית הלימודים

הקף הלימודים: 17-16 ש"ס.

קורסי חובה: 3 מבין הקורסים הבאים:

פוליטיקה ותקשורת	2 ש"ס
מבוא לפסיכולוגיה חברתית: עמדות, שינוי עמדות ושכנוע	2 ש"ס
תקשורת וחברה: דיני תקשורת	3 ש"ס
סוציולוגיה של השפה	3 ש"ס

(בתשנ"ה ייעתנו רק שלושת הקורסים הראשונים ברשימה).

קורסי בחירה: להשלמת מכסת הלימודים בחטיבה ילמד התלמיד קורסי בחירה מן המבחר שיוצע בשנות הלימודים השונות.

חטיבה בעתונאות ובתקשורת

סמסטר א'

1005.0001.01	פוליטיקה ותקשורת	ש'
	א' 18-20; 110	ד"ר י. פרי

סמסטר ב'

1005.0002.01	מבוא לפסיכולוגיה חברתית: עמדות, שיטי עמדות ושכנוע	ש'
	ב' ~~8-10~~; ~~003~~ 10-12	ד"ר י. קלאר
1009.1845.01	תקשורת וחברה דיני תקשורת	ש'
	ד' 15-18; 003	ד"ר ז. סגל
1041.3515.01	~~סוציולוגיה של השפה~~ שפה תרבות וחברה	ש'
	~~ב' 16-19; 104~~ ה 16-19	~~פרופ' א. בן-רפאל~~

חטיבות מחוץ לפקולטה

החטיבה באנגלית

Social Sciences Minor in English

Below are examples of 16-hour "cube" for a Minor in English to be taken by Social Science students. Exact "cubes" should be constructed in consultation with an Adviser from the English Department who will advise according to department requirements and the needs of individual students. The numbers in parenthesis before the name of each course refer to the semester hour credit for each course.

Cube I

(4) English in the Humanities (*mugbar*)
(4) Poetry Analysis
(4) Introduction to English Culture
(4) Advanced Course (English Poetry to 1800 or Shakespeare)

Cube II

(4) English in the Humanities (*mugbar*)
(4) Narrative or Drama Analysis
(4) Introduction to English Culture
(4) Advanced Course (Drama/Fiction to 1800)

Cube III

(4) English in the Humanities (*mugbar*)
(4) Poetry Analysis
(4) Introduction to English Culture
(4) Advanced Course (English Poetry since 1800)

Cube IV

(4) English in the Humanities (*mugbar*)
(4) Narrative and Drama Analysis
(4) Introduction to American Culture
(4) Advanced Course (American Drama)

Below are examples of 32-hour "cubes" for the Minor in English. Exact "cubes" should be constructed in consultation with an Adviser from the English Department who will advise according to department requirements and the needs of individual students.

Cube V

(4) English in the Humanities (*mugbar*)
(4) Poetry Analysis
(4) Narrative or Drama Analysis
(4) Introduction to English Culture
(12) Three Advanced Courses (excluding American Literature).

Cube VI

(4) English in the Humanities (*mugbar*)
(4) Composition II
(4) Narrative or Drama Analysis
(4) Poetry Analysis
(4) Introduction to American Culture
(8) Two Advanced Courses
(4) One Seminar

Students should be aware that Poetry, Narrative, and Drama Analysis are given once a year only. The Yediyon should be consulted for dates.

Prerequisites

- Introduction to English Culture is a prerequisite for all Advanced Courses and Seminars in English Literature before 1800.

- Introduction to English Culture is a prerequisite for all Advanced Courses and Seminars in English Literature since 1800.

- Introduction to American Culture is a prerequisite for all Advanced Courses and Seminars in American literature.

החטיבות בארכיאולוגיה ובתרבויות המזרח הקדום

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה בארכיאולוגיה - מסגרת 671</u>

א. <u>חטיבת א"י - סוריה + סמינריון - 18 ש"ס</u>

מבוא לארכיאולוגיה של א"י + ק"מ	4	ש"ס	(סמ' ב')
טיפולוגיה של כלי חרס א'	2	ש"ס	(סמ' ב')
הארכיאולוגיה מהי + ק"מ	4	ש"ס	(סמ' א')
מונוגרפיות בתחום א"י - סוריה	4	ש"ס	(סמ' א'+ב')
סמינריון ונושאים נבחרים בארכיאולוגיה	4	ש"ס	(סמ' א'+ב')
סה"כ	18	ש"ס	

ניתן לקחת חטיבה זו ללא סמינריון, גם כן בהקף של 18 ש"ס כדלהלן:

מבוא לארכיאולוגיה של א"י + ק"מ	4	ש"ס
מבוא לתרבות שכנה	4	ש"ס
ג'ג היסטוריה	2	ש"ס
הארכיאולוגיה מהי + ק"מ	4	ש"ס
מונוגרפיה בתחום א"י - סוריה	2-4	ש"ס

או מונוגרפיה בהקף של 2 ש"ס (נוספת) מתחום תרבויות המזה"ק.

ב. <u>חטיבת תרבויות המזרח הקדום + סמינריון - 18 ש"ס</u>

מבוא כללי לתולדות המזה"ת הקדום	4	ש"ס
מבוא לתרבויות המזה"ק	8	ש"ס
מונוגרפיה בתחום תרבויות המזה"ק	2	ש"ס
סמינריון ונושאים נבחרים	4	ש"ס
סה"כ	18	ש"ס

ניתן לקחת חטיבה בתחום זה ללא סמינריון, כנ"ל, כאשר במקום הסמינריון יהיה מבוא נוסף בהקף של 4 ש"ס.

החטיבות בגיאוגרפיה

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

<u>הגיאוגרפיה בחטיבת השלמה</u>

החוג לגיאוגרפיה מציע לימודי חטיבת השלמה בהקף מצומצם (16-18 ש"ס) ובהקף מורחב (32 ש"ס). השיעורים הנשאיים בצרופים השונים חייבים להיות בתחום המבואות והתרגילים.

<u>חטיבת השלמה מצומצמת</u>

צירוף א:	מבוא לגיאוגרפיה של האדם	4	ש"ס
	מבוא לגיאוגרפיה חברתית - כלכלית	4	ש"ס
	2 תרגילים בתחום החברתי	4	ש"ס
	שיעורים נשאיים בתחום החברתי	4-6	ש"ס
	סה"כ	16-18	ש"ס
צירוף ב:	מבוא לאקלים ובעיות הסובב	4	ש"ס
	מבוא לגיאומורפולוגיה	4	ש"ס
	2 תרגילים בתחום הפיזי	4	ש"ס
	שיעורים נשאיים בתחום הפיזי	4-6	ש"ס
	סה"כ	16-18	ש"ס
צירוף ג:	מבוא לגיאוגרפיה של האדם	4	ש"ס
	מבוא נוסף	4	ש"ס
	תרגיל	2	ש"ס
	סמינריון בסיסי	4	ש"ס
	סמינריון מתקדם	4	ש"ס
	סה"כ	18	ש"ס

<u>חטיבת השלמה מורחבת</u>

צירוף א:	מבוא לגיאוגרפיה של האדם	4	ש"ס
	מבוא לגיאוגרפיה חברתית-כלכלית	4	ש"ס
	מבוא לגיאומורפולוגיה או אקלים	4	ש"ס
	סמינריון בסיסי	4	ש"ס
	3 תרגילים מתקדמים	6	ש"ס
	3 שיעורים נשאיים	6	ש"ס
	סמינריון מתקדם	4	ש"ס
	סה"כ	32	ש"ס
צירוף ב:	מבואות לאקלים ובעיות הסובב	4	ש"ס
	מבוא לגיאומורפולוגיה	4	ש"ס
	מבוא נוסף	4	ש"ס
	סמינריון בסיסי (חלק א' ו-ב')	4	ש"ס
	3 תרגילים	6	ש"ס
	3 שיעורים נשאיים	6	ש"ס
	סמינריון מתקדם	4	ש"ס
	סה"כ	32	ש"ס

החטיבות בהסטוריה כללית

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

א. <u>חטיבה</u>

2 תרגילים (ת')	8	ש"ס
2 שיעורים (ש')	4	ש"ס
1 סמינריון (ס')*	4	ש"ס

ב. <u>חטיבה מורחבת</u>

3 תרגילים (ת')	12	ש"ס
6 שיעורים (ש')	12	ש"ס
2 סמינריונים (ס')**	8	ש"ס

הערה: דרישת קדם להשתתפות בסמינריון היא השתתפות בשני תרגילים לפחות, כאשר אחד מהם הוא באותה התקופה של הסמינר.

החטיבות בהסטוריה של המזרה"ת ואפריקה

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

א. <u>חטיבה</u>

<u>שנה א'</u>

מבוא להסטוריה של המזהי"ת בעת החדשה	ש' 2	ש"ס
	ת' 4	ש"ס

<u>שנה ב'</u>

מבוא לתולדות האימפריה העותומאנית	ש' 2	ש"ס
	ת' 2	ש"ס

<u>שנים ב'-ג'</u>

2 שיעורי בחירה		<u>8 ש"ס</u>
	סה"כ	18 ש"ס

ב. <u>חטיבה מורחבת</u>

<u>בנוסף לחטיבה המצומצמת</u>

<u>שנה א'</u>

תולדות הערבים והאסלאם	ש' 2	ש"ס
	ת' 2	ש"ס

<u>שנה ב'</u>

סמינריון ארץ	ס' 4	ש"ס

<u>שנים ב'-ג'</u>

2 שיעורי בחירה		<u>8 ש"ס</u>
	סה"כ	16 ש"ס

---

* הסמינריון צריך להיות באותה תקופה הסטורית בה נלמד תרגיל. התלמיד בחטיבה הרגילה יגיש עבודה סמינריונית.

** בחטיבה המורחבת ישתתף התלמיד באחד הסמינריונים ברמה בסיסית ובשני יגיש גם עבודה סמינריונית.

החטיבות בהסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל

<u>קבלה</u>
יתקבלו עד 10 תלמידים בשנה

ההסטוריה של עם ישראל נלמדת בשני חוגים:
א. תולדות עם ישראל
ב. תולדות ארץ ישראל

הלימודים מחולקים עפ"י תקופות:

תולדות עם ישראל	תולדות ארץ ישראל
1. העת העתיקה	1. העת העתיקה
2. ימי הביניים	2. ימי הביניים
3. התקופה המודרנית	3. התקופה המודרנית

א. <u>חטיבה</u>

מן הצרופים האפשריים של תקופות בחוג יכול התלמיד להרכיב את חטיבתו.

<u>מבנה הלימודים</u> (משותף לכל התכניות)

קורסים בני 4 ש"ס כל אחד: שיעורים, תרגילים נשאיים וקורסים בני 6 ש"ס כל אחד: שיעורים (4 ש"ס) תרגילים צמודים לשיעורים (2 ש"ס).

ב. <u>חטיבה מורחבת</u>

מוצעות שתי תכניות

<u>תוכנית א'</u>

מבנה הלימודים: 2 יחידות במתכונת חטיבה מצומצמת 16 ש"ס + 16 ש"ס
היחידות ייבחרו על פי:
1. שתי תקופות ויותר בחוג אחד.
2. תקופה אחת בשני חוגים.

<u>תוכנית ב'</u>

מבנה הלימודים: - יחידה במתכונת חטיבה מצומצמת - 16 ש"ס
- סמינריון בתחום שבו למד התלמיד שיעור, או תרגיל נושאי (*) - 4 ש"ס.
- שיעורים עם תרגיל הצמוד להם או בלעדיו, או תרגילים נושאיים.
הקורסים הנוספים יהיו מתחום תקופות אחרות באותו חוג בו נלמד הסמינריון סה"כ - 12 ש"ס.

---

* התלמיד רשאי ללמוד סמינריון רק לאחר ששמע קורס רקע.

החטיבה בחשבונאות

1. תנאי הקבלה

1.1 יורשו להגיש בקשה להתקבל לחטיבה תלמידים שהתקבלו לחוג לחשבונאות כתלמידים מן המנין לתוכנית הדו-חוגית, בהליכי הקבלה הרגילים, ואשר הגישו בקשה להפסקת לימודיהם בחוג לחשבונאות והצהירו על ויתורם על המשך לימודיהם בחוג כתלמידים מן המנין (טפסי בקשה מצויים במזכירות החוג לחשבונאות).

1.2 תלמידי הפקולטה למדה"ח, העומדים בתנאי הקבלה של החוג לחשבונאות ואשר הודיעו מראש על כוונתם ללמוד לימודי חטיבה בלבד, תלמידים אלה יופנו באמצעות מזכירות הפקולטה למדה"ח.

2. תקנון

2.1 כל התקנות החלות על תלמידי החוג לחשבונאות, לרבות דרישות מוקדמות ומקבילות, ותקנון בחינות חלות גם על תלמידי החטיבה בחשבונאות.

2.2 על תלמיד החטיבה להשלים מכסת לימודים בהקף 18 ש"ס לפחות (ר' סעיף 3 להלן). במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המהווים דרישות מוקדמות או מקבילות לקורסים הנדרשים, ואשר אינם חלק מתוכנית החטיבה.

2.3 הרישום לקורסי החטיבה ייערך במזכירות החוג לחשבונאות.

2.4 תלמיד שעמד בדרישות החטיבה בחשבונאות כמפורט לעיל, יפנה למזכירות החוג לחשבונאות ויקבל אישור מתאים בחתימת ראש החוג.

2.5 בחישוב ציון הגמר בלימודי החטיבה בחשבונאות יילקחו בחשבון רק הקורסים הכלולים בתוכנית החטיבה כמפורט בסעיף 3 להלן.
ציון הגמר ישוקלל ע"י סיכום מכפלות ציוני הקורסים בהקפם מחולקים בסה"כ השס"ים.

2.6 את תקנון הלימודים בחוג לחשבונאות ופרטי השיעורים ימצא התלמיד בידיעון הפקולטה לניהול.

3. תוכנית הלימודים

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות ומקבילות
יסודות החשבונאות	4	בחינת מעבר בהנה"ח וחישובים מסחריים
✓ חשבונאות ניהולית	2	יסודות החשבונאות*,מבוא למיקרו כלכלה*
שיטות סטטיסטיות לחשבונאים	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב' מבוא לאקונומטריקה*
יסודות תורת ההחלטות וחקר ביצועים	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א', מתמטיקה לכלכלנים ב'
חשבונאות ניהולית מתקדמת	2	מבוא לטכנולוגיות מידע, חשבונאות ניהולית, יסודות המימון
✓ יסודות המשפט העסקי	2	יסודות המשפט
מיסים א'	4	יסודות המשפט, יסודות החשבונאות, יסודות המשפט העסקי*
סה"כ	18	

---

* דרישה במקביל.

החטיבות במתמטיקה

א. <u>חטיבה</u>

מוצעות שתי תוכניות

<u>תוכנית א'</u>

שנה א'

חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	ש' 4 + ת' 3 ש"ס
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	ש' 4 + ת' 3 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ג'	<u>שנתית 4 ש"ס</u>
	סה"כ 18 ש"ס

<u>תקנות</u>

תלמיד החוג לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה במתמטיקה ויהיה פטור מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א'" ו"מתמטיקה לכלכלנים ב'". על התלמיד להשלים 6 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה.
הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" לא יחשב במכסת שעות הבחירה בחוג לכלכלה.

<u>תוכנית ב'</u>

שנה א'

אלגברה ליניארית I	ש' 4 + ת' 3 ש"ס
אלגברה ליניארית II	ש' 4 + ת' 2 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ב'	<u>שנתית 4 ש"ס</u>
	סה"כ 17 ש"ס

<u>תקנות</u>

לתלמידי החוג לכלכלה יחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 3 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה.

ב. <u>חטיבה מורחבת</u>

תנאי קבלה:
ציון 8 ומעלה בבחינת בגרות במתמטיקה ברמת 4 נקודות ומעלה (או במגמה ראלית/ביולוגית).

מוצעות שתי תוכניות:

תוכנית א'

שנה א'	חשבון דיפ' ואינטגרלי 1 ו-2	14 ש"ס
	מתמטיקה בדידה	4 ש"ס
	מבוא להסתברות	5 ש"ס
שנה ב'	מתמטיקה לכלכלנים ג'	4 " (סמסטר א')
	משוואות דיפ' רגילות 1	4 " (סמסטר ב')
	אחד מבין הקורסים:	4 "
	תורת הפונקציות המורכבות 1	
	פונקציות ממשיות	
	מבוא למרחבי הילברט ותורת האופרטורים	
	ס ה " כ	35 ש"ס

תקנות

על תלמידי תוכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתוכנית א' לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס מבוא להסתברות) וחייבים בהשלמת 3 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תוכנית זו היא 9 ש"ס.

תוכנית ב'

שנה א'	אלגברה ליניארית 1 ו-2	13 ש"ס
	גיאומטריה אנליטית	3 "
	מתמטיקה לכלכלנים ב'	4 "
שנה ב'	מבוא להסתברות	5 "
	אלגברה ב' 1	4 "
	תורת הקבוצות	2 " (סמסטר א')
	תולדות המתמטיקה*	4 " (סמסטר א')
	ס ה " כ	35 ש"ס

תקנות

על תלמידי תוכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתוכנית ב' לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס מבוא להסתברות). מכסת ההשלמה לתלמידי תוכנית זו היא 3 ש"ס.

---

*קורס זה לא ינתן בתשנ"ה.

החטיבה בניהול

<u>תנאי הקבלה</u>

סיום כל הקורסים המפורטים להלן בציון ממוצע משוקלל של 75 לפחות:

מבוא למיקרו כלכלה
מבוא למאקרו כלכלה
סטטיסטיקה לכלכלנים א'
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'
מתמטיקה לכלכלנים א'

ניתן להתקבל לחטיבה רק בסמ' א' של שנת הלימודים.
מספר המקומות בחטיבה מוגבל, יתקבלו בעלי ההשגים הטובים ביותר מבין העומדים בתנאים דלעיל.

תוכנית הלימודים בחטיבה מיועדת בעיקר לתלמידי החוג לכלכלה. תלמידי חוגים אחרים יורשו להצטרף לחטיבה אם עמדו בתנאי הקבלה דלעיל.

<u>נהלים ותקנות</u>

1. **משך הלימודים בחטיבה הוא שנתיים לפחות לכן מומלץ להתחיל את הלימודים בחטיבת בראשית שנת ב'.**
2. קבלת תלמידים לחטיבה תעשה ע"י מזכירות הפקולטה למדה"ח.
3. הרישום לקורסים ייעשה במזכירות החוג לניהול.
4. על תלמידי החטיבה חלת כל התקנות החלות על תלמידי החוג לניהול, המתפרסמות בידיעון הפקולטה לניהול לרבות מילוי דרישות מוקדמות ומקבילות ותקנון הבחינות.

<u>תוכנית הלימודים</u> (15-17 ש"ס)

א. על התלמיד לעמוד בדרישות שניים מהקורסים הבאים לפחות:

		דרישות מוקדמות	דרישות מקבילות
יסודות החשבונאות*	4	---	
יסודות המימון	4	יסודות החשבונאות**	תורת המחירים א' מבוא לאקונומטריקה יס' תורת ההחלטות
יסודות השיווק	3	פסיכולוגיה חב' ניהולית*** וסוציולוגיה ארגונית****	תורת המחירים א'

ב. את יתרת מכסת הקורסים יבחר התלמיד מתוך רשימת הקורסים הבאים:

פסיכולוגיה חב' וניהולית	3	-----
מבוא לארגון ולניהול	3	פסיכולוגיה חב' ניהולית***
מבוא לחקר ביצועים	4	מתמטיקה לכלכלנים ג' סטטיסטיקה לכלכלנים א'
יסודות ניהול התפעול והייצור	3	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'
יס' תורת ההחלטות	3	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'

---

* תלמיד שלמד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" בחוג לכלכלה מנוע להשתתף בקורס זה.

** או "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת החוג לכלכלה.

*** או קורס מקביל בפסיכולוגיה חברתית.

**** או "מבוא לסוציולוגיה" בפקולטה למדה"ח.

החטיבות בסטטיסטיקה

<u>תנאי קבלה:</u> הקבלה לחטיבות בסטטיסטיקה מותנית בציון בחינת הבגרות במתמטיקה ובציון פסיכומטרי. יתקבלו רק תלמידים שלמדו מתמטיקה ברמה של 4 או 5 יחידות וקיבלו ציון של 7 לפחות.

לימוד החטיבות בסטטיסטיקה דורש קורסים במתמטיקה:
חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 (בביה"ס למתמטיקה) ומבוא לאלגברה 1 ו-2 (בביה"ס למתמטיקה).
שעות קורסים אלה אינן נכללות במנין שעות החטיבה, אך קורסים אלה יפטרו את התלמיד מלימוד קורסים בתחומים אלה במדה"ת.
מומלץ שתלמידים יחליטו על בחירת החטיבה בסטטיסטיקה בסמסטר הראשון ללימודיהם כדי שיוכלו להרשם לקורסים המתאימים במתמטיקה. (הקורסים המתמטיים במדה"ח לא יוכרו כהכנה לחטיבה בסטטיסטיקה).
"מבוא למחשבים" ניתן ללמוד הן במסגרת מדעי החברה והן במסגרת החוג לסטטיסטיקה.

א. <u>חטיבה</u>

<u>תוכנית לימודים:</u>	<u>ש"ס</u>	<u>דרישות מוקדמות</u>
1. מבוא להסתברות	2+3	
2. מבוא לסטטיסטיקה	1+3	מבוא להסתברות, חשבון דיפ. ואינט. א'
3. הסתברות**	1+3	מבוא לסטטיסטיקה (במקביל) חשבון דיפ. ואינט. ב' לסטט'. מבוא לאלגברה 1 ו-2 או מתמטיקה ג' לסטטיסטיקאים (במקביל)
4. תאוריה סטטיסטית	2+3	הסתברות
סה"כ	18 ש"ס	

<u>חלוקה סמסטריאלית מוצעת:</u>

<u>סמסטר א'</u>	<u>סמסטר ב'</u>
1. מבוא להסתברות	1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון אינפיניטסימלי 1	2. חשבון אינפיניטסימלי 2
3. מבוא לאלגברה 1*	3. מבוא לאלגברה 2*
<u>סמסטר ג'</u>	<u>סמסטר ד'</u>
1. הסתברות**	1. תאוריה סטטיסטית

---

* ניתן ללמוד את הקורס "מתמטיקה ג'" בפקולטה למדעי החברה במקום הקורסים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

** ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדו חוגי" בהקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את הסטודנט ב-4 ש"ס בלבד.

ב. חטיבה מורחבת

פרוט הלימודים:	ש"ס	דרישות מוקדמות
1. לימודי החטיבה המצומצמת	18	
2. רגרסיה***	3	תאוריה סטטיסטית
3. ניתוח שונות	3	תאוריה סטטיסטית
4. מבוא לחקר ביצועים	1+3	חשבון אינפ. 1 ו-2, מבוא למחשבים, מבוא להסתברות, מבוא לאלגברה 1 ו-2*
5. קורסי בחירה	3	
סה"כ	31 ש"ס	

חלוקה סמסטריאלית מוצעת (כולל ההכנה המתמטית)

סמסטר א'	סמסטר ב'
1. מבוא להסתברות	1. מבוא לסטטיסטיקה
2. מבוא למחשבים	2. חשבון אינפיניטסימלי 2
3. חשבון אינפיניטסימלי 1	3. מבוא לאלגברה 2*
4. מבוא לאלגברה 1*	

סמסטר ג'	סמסטר ד'
1. הסתברות**	1. תאוריה סטטיסטית
2. מבוא לחקר ביצועים	2. קורס בחירה

סמסטר ה'

1. ניתוח שונות
2. רגרסיה

תקנות הנוגעות לתלמידי החוג לכלכלה עם חטיבה מצומצמת בסטטיסטיקה

1. תלמיד כנ"ל, אשר ישלים חטיבה בהקף 18 ש"ס וכן ילמד 18 ש"ס בקורסים מתמטיים הנדרשים לצורך החטיבה בסטטיסטיקה (חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 ומבוא לאלגברה 1 ו-2*) - מכסת חובותיו בלימודי ההעשרה תהיה 12 ש"ס בלבד.
2. הציונים בקורסים חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 ומבוא לאלגברה 1 ו-2*, אותם ילמד התלמיד במסגרת ביה"ס למתמטיקה ישוקללו בציון הגמר בחוג לכלכלה עפ"י המשקלות הניתנים בחוג זה לקורסים מתמטיקה לכלכלנים א', מתמטיקה לכלכלנים ב', מתמטיקה לכלכלנים ג'.

---

* ניתן ללמוד את הקורס "מתמטיקה ג'" בפקולטה למדעי החברה במקום הקורסים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

** ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדו חוגי" בהקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את הסטודנט ב-4 ש"ס בלבד.

*** תלמידים הלומדים את הקורס "מבוא לאקונומטריקה" במסגרת החוג לכלכלה, ילמדו במקום "רגרסיה" קורס בחירה בחטיבה בסטטיסטיקה בתאום עם יועץ החוג לסטטיסטיקה.

החטיבה בסיעוד

מטרת הלימודים היא העשרת הידע בנושאי בריאות וסיעוד. **יתקבלו תלמידים משנה ב' ללימודיהם.** תוכנית הלימודים בחטיבה תתוכנן לכל תלמיד בהנחיית יועץ החוג לסיעוד.*
אין אפשרות לסיים את לימודי החטיבה בסיעוד בשנה אחת!

לימודי חטיבה כוללים 8 ש"ש (16 ש"ס) לפחות. ניתן גם להרשם לשיעורים נבחרים. התלמידים יוכלו לבחור שיעורים מבין קבוצת קורסים שאין להם דרישות מוקדמות וכן מבין קבוצת שיעורים או סמינרים שיש להם דרישות מוקדמות. (מבואות, בעיקר, כאלה הנלמדים בחוגים אחרים בשנת הלימודים הראשונה).
מספר המקומות מוגבל ביותר.

א. קבוצת קורסים ללא דרישות מוקדמות - שיעורים

1.	אספקטים בבריאות הנפש	2 ש"ס
2.	גרונטולוגיה	2 ש"ס
3.	תקשורת וראיון	3 ש"ס
4.	מבוא למחשבת החינוך וסיעוד	2 ש"ס
5.	יסודות המנהל וסיעוד	2 ש"ס
6.	סיעוד ומשפט	3 ש"ס

ב. קבוצות קורסים שיש להם דרישות מוקדמות

שיעורים

1.	ניתוח והערכת מחקרים בתחום מחלות ממושכות וזיקנה	2 ש"ס	ד"מ: סטטיסטיקה ושיטות מחקר
2.	מבוא לכלכלה של שירותי בריאות	2 ש"ס	ד"מ: סטטיסטיקה
3.	מבוא לביוכימיה	4 ש"ס	ד"מ: כימיה אנאורגנית או מכינה בחוג לסיעוד**
4.	אספקטים ברפואה מודרנית - תזונה קלינית	2 ש"ס	ד"מ: מבוא לביוכימיה
5.	אפידמיולוגיה	2 ש"ס	ד"מ: מבוא לסטטיסטיקה
6.	יסודות הסיעוד הפדיאטרי	2 ש"ס	ד"מ: מבוא לפסיכולוגיה ו/או פסיכולוגיה התפתחותית
7.	קהילה וסיעוד	2 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
8.	סיעוד תעסוקתי	2 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ו/או לימודי עבודה

---

* יועץ ורישום לחטיבה יתקיים ביום חמישי 6.10.94 בחדר 908 בין השעות 9-10.30 - לתלמידי חטיבות ובין השעות 10.30-12.00 ללמודי העשרה.

** המכינה בכימיה תתקיים בשבוע שבין 9.10.94-13.10.94 תתקיימנה 5 פגישות בשעות 16.30-18.00. פרטים נוספים במזכירות החוג לסיעוד.

סמינרים

9.	הערכה בסיעוד - הבטחת איכות הטיפול	3 ש"ס	ד"מ: סטטיסטיקה ושיטות מחקר
10.	סוגיות חברתיות בריאותיות והפרקטיקה הסיעודית	3 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה
11.	בריאות וחברה*	4 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה סטטיסטיקה ושיטות מחקר
12.	סמינר מנהל בסיעוד	3 ש"ס	ד"מ: מבוא למנהל (כלשהו)

ג. קבוצת קורסים הדורשים התאמת התלמידים (בדיקת תוכנית לימודיהם)

1.	אספקטים נבחרים ברפואה מודרנית א' - גנטיקה	2 ש"ס
2.	אספקטים ברפואה מודרנית ב- מיקרוביולוגיה	2 ש"ס
3.	אספקטים נבחרים ברפואה מודרנית - אמבריולוגיה וטרטולוגיה הומנית	2 ש"ס

ד. התאמת השיעורים לצרכי הלמידה

התאמת תוכנית הלימודים תתאפשר גם בהתאם לתחום לימודיו והתעניינותו של התלמיד.

תאור השיעורים ניתן לקרוא בידיעון החוג לסיעוד.

---

* לא לפני שנה"ל השניה בחטיבה ובהוועצות עם היועץ.

החטיבות בספרות עברית

א. חטיבה (16 ש"ס)

מוצעות שש תכניות מקבילות

1. <u>יסודות בספרות העברית לדורותיה</u>

יסודות הסיפורת העברית	ש'	4 ש"ס
יסודות השירה העברית	ש'	4 ש"ס
מבוא לשירה העברית בימי הבינים	ש'	4 ש"ס
קורסי בחירה	שו"ת	4 ש"ס
		16 ש"ס

2. <u>הספרות העברית עד המאה ה-18</u>

מבוא לשירה העברית בימי הבינים	ש'	4 ש"ס
הסוגים והפואטיקה של שירת ימי הבינים	ת'	2 ש"ס
קורסי בחירה	שו"ת	10 ש"ס
		16 ש"ס

3. <u>ספרות עברית חדשה - שירה ופרוזה</u>

יסודות הסיפורת העברית	ש'	4 ש"ס
יסודות השירה העברית	ש'	4 ש"ס
קורסי בחירה בסיפורת	שו"ת	4 ש"ס
קורסי בחירה בשירה	שו"ת	4 ש"ס
		16 ש"ס

4. <u>שירה עברית חדשה</u>

יסודות השירה העברית	ש'	4 ש"ס
מבוא לשירה העברית במאות ה-19 וה-20	ש'	4 ש"ס
קורסי בחירה בשירה ובפואטיקה	שו"ת	8 ש"ס
		16 ש"ס

5. <u>סיפורת עברית חדשה</u>

יסודות הסיפורת העברית	ש'	4 ש"ס
הרומן העברי בסיפורת ההשכלה	ש'	2 ש"ס
קורסי בחירה בסיפורת ובפואטיקה	שו"ת	10 ש"ס
		16 ש"ס

6. ספרות המשתנים, הקבלה והתיזות

מבוא לספרות המיסטיקה היהודית והקבלה	שו"ת	4 ש"ס
קורסי בחירה	שו"ת	12 ש"ס
		16 ש"ס

ב. חטיבת מורחבת (שתי חטיבות - 32 ש"ס)

מבנה התוכנית: חטיבת יסודות (חובה) + חטיבה למתקדמים (בחירה).

חטיבת יסודות

יסודות הסיפורת העברית	ש'	4 ש"ס
יסודות השירה העברית	ש'	4 ש"ס
מבוא לשירה העברית בימי הבינים	ש'	4 ש"ס
מבוא לשירה העברית במאות י"ח-י"ט, **או:**		
קורסים היסטוריים בסיפורת	שו"ת	4 ש"ס
		16 ש"ס

חטיבת למתקדמים

1. הספרות העברית עד המאה ה-18

סמינריון	ס'	4 ש"ס
קורסי בחירה	שו"ת	12 ש"ס
		16 ש"ס

2. ספרות עברית חדשה

סוגיות - יסוד בתורת הספרות	שו"ת	4 ש"ס
קורסים היסטוריים	שו"ת	4 ש"ס
סמינריון	ס'	4 ש"ס
קורסי בחירה	שו"ת	4 ש"ס
		16 ש"ס

3. ספרות המשתנים והקבלה

מבוא לספרות המיסטיקה היהודית והקבלה	שו"ת	4 ש"ס
סמינריון	ס'	4 ש"ס
קורסי בחירה	שו"ת	8 ש"ס
		16 ש"ס

החטיבות בספרות צרפתית

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

במסגרת החוג לצרפתית פועלות שתי מגמות:

1. <u>שפה וספרות צרפתית:</u>
כל השיעורים ניתנים בשפה הצרפתית, כולל עבודות ובחינות.
על התלמיד לבחור בשיעורים מתקדמים בין ספרות צרפתית לבין בלשנות צרפתית.
תלמידים בעלי תעודת בגרות בשפה הצרפתית (או מארץ דוברת צרפתית) יוכלו להרכיב תוכנית אישית של 16 ש"ס בתאום עם יועץ החטיבה.

2. <u>תרבות צרפת</u>
השיעורים (כולל עבודות ובחינות) ניתנים בשפה העברית על בסיס קריאת טקסטים במקור הצרפתי, פרט למבוא לתרבות צרפת (שנה א'), שבו גם הטקסטים ניתנים בעברית. שיעורי השפה (מיומנויות) מיועדים להביא את התלמיד לרמה שתאפשר לו להבין טקסטים מן התרבות והספרות הצרפתית (ידיעה פאסיבית בלבד). הלימודים יביאו את התלמיד לרמה של הפטור הנדרש באותם החוגים המחייבים לימוד שפה זרה שניה ברמת מתקדמים.

<u>החלוקה לרמות בשיעורי שפה (מיומנויות) תיעשה על-פי בחינת מיון (ביום היעוץ) בשתי המגמות. תלמידים ללא ידע מוקדם ירשמו לרמת א' (מתחילים) במגמת תרבות ללא בחינת מיון.</u>

1. <u>שפה וספרות צרפתית</u>
<u>דרישת קדם להמשך לימודים בחטיבה (שנה א')</u>

מבוא לספרות הצרפתית המודרנית	ש'	2	ש"ס
	ת'	4	ש"ס
(בסמסטר ב' בלבד)	סה"כ	6	ש"ס

מיומנויות (לימודי שפה) בתאום עם יועץ המגמה.

מבוא שיטתי ללשון הצרפתית (סמ' א')	4	ש"ס
או:		
הבעה בכתב ודיקדוק (סמ' ב')	4	ש"ס
או:		
הבעה צרפתית בעל-פה (סמ' א' או ב')	4	ש"ס

סה"כ דרישות קדם: 10 ש"ס.

<u>שנים ב' וג':</u>

א. <u>ספרות צרפתית</u>

הבעה בכתב ג' או ד'	2	ש"ס
שיעורים מתקדמים בספרות צרפתית	4	ש"ס
או:		
הבעה בכתב ג' או ד'	2	ש"ס
שיעורים מתקדמים בספרות צרפתית	2	ש"ס
סמינריון	2	ש"ס
	6	ש"ס

ב. <u>בלשנות</u>

הבעה בכתב ג' או ד'	2 ש"ס
מבוא לסמנטיקה ולקסיקולוגיה	2 ש"ס
מבוא לפונטיקה	2 ש"ס
או	
תולדות הלשון הצרפתית	2 ש"ס
	6 ש"ס

החטיבה בבלשנות צרפתית היא ללא סמינריון.
תלמידים עם רקע נוסף בבלשנות יוכלו לפנות ליועץ החוג כדי לבדוק אפשרות של חטיבת בלשנות צרפתית עם סמינריון.

2. <u>תרבות צרפת</u>

דרישות קדם להמשך לימודים בחטיבה:

א. <u>מבוא</u>:
במגמה תרבות צרפת כל התלמידים ילמדו מבוא לתרבות צרפת (4 ש"ס שיעור ללא תרגיל) הניתנים בשפה העברית על בסיס טקסטים מתורגמים.

ב. <u>שיעורי שפה</u>:
תלמידים <u>עם ידע בשפה הצרפתית</u> ילמדו בסמסטר א' של שנה א' 4 ש"ס (שיחשבו ל-2 ש"ס) שיעורי שפה במסגרת המיומנויות של השנה הפקולטתית.

תלמידים <u>ללא ידע מוקדם בשפה הצרפתית</u> ילמדו בסמסטר א' של שנה א' 8 ש"ס אמון בקריאה ודקדוק שיחשבו ל-4 ש"ס. בסמסטר ב' ילמדו התלמידים 4 ש"ס אמון בקריאה ודקדוק ב' שיחשבו ל-2 ש"ס. (סה"כ: 12 ש"ס שנחשבות ל-6 ש"ס).

<u>ללא ידע מוקדם בצרפתית:</u>

<u>סמ' א':</u>
<u>מיומנויות (ולימודי שפה)</u>
8 ש"ס אמון בקריאה ודקדוק
-4 ש"ס

<u>סמ' ב':</u>
<u>מיומנויות (ולימודי שפה) (חלק ב')</u>
4 ש"ס (-2 ש"ס) אמון בקריאה ודיקדוק

סמ' א' או ב': 4 ש"ס מבוא לתרבות צרפת

<u>סה"כ שנה א': 10 ש"ס</u>

<u>עם ידע מוקדם בצרפתית:</u>
3 רמות (ב', ג' ו-ד')

<u>סמ' א':</u>
<u>מיומנויות (ולימודי שפה)</u>
4 ש"ס (-2 ש"ס) אמון בקריאה ודקדוק

<u>סמ' א' או ב':</u>
4 ש"ס מבוא לתרבות צרפת
2 ש"ס תרגיל למבוא (לא חובה)
סה"כ 6 ש"ס

<u>סה"כ שנה א': 6 ש"ס או 8 ש"ס</u>

שנה ב' וג':
כל השיעורים בחטיבה נתנים בעברית על בסיס קריאת טקסטים במקור בשפה הצרפתית.
ראה תוכנית מפורטת בידיעון: החוג לצרפתית, מגמת תרבות צרפת.

עם ידע מוקדם בשפה הצרפתית

1. קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	2	ש"ס
2. שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת	8-6	ש"ס
או		
1. קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	2	ש"ס
2. *שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת*	4-2	ש"ס
3. סמינריון	4	ש"ס
	10-8	ש"ס סה"כ

ללא ידע מוקדם בשפה הצרפתית

1. קריאה מודרכת בטקסטים מן התרבות הצרפתית למתחילים (סמי א')	2	ש"ס
או: איתור מבנה השפה		
2. שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת (סמי ב')	4	ש"ס
או		
תלמידים ללא ידע מוקדם בשפה הצרפתית המבקשים לקחת סמינריון יחוייבו ב-4 ש"ס השלמות. הם ילמדו לפי התוכנית הבאה:		
1. קריאה מודרכת בטקסטים מן התרבות הצרפתית למתחילים (סמי ב').	2	ש"ס
2. איתור מבנה השפה אי (השלמה)	2	ש"ס
3. שיעור מתקדם בתרבות צרפת (סמי ב', השלמה)	2	ש"ס
4. סמינריון	4	ש"ס
	10	ש"ס

החטיבה בעבודה סוציאלית

מטרת החטיבה להרחיב ולהעמיק את הידע של הסטודנטים במדיניות חברתית, מבנה שרותי רווחה ובעיות חברתיות שונות בישראל.
התוכנית מאפשרת עיון ויישום באספקטים פסיכו-סוציאליים שונים תוך התנסות ביחסי עזרה בתחומי בעיה שונים (קשישים, שכול, עבריינות, פיגור, בריאות נפש, עליה וכו').

דרישות
התלמיד ישלים, לא יאוחר מתום שנת הלימודים הראשונה ללימודיו בחטיבה שני מבואות במדעי החברה וההתנהגות*.

חובות התלמיד
לפחות 16 שעות סמסטריאליות.

---

* לתלמידי הפקולטה למדעי החברה: מבוא לפסיכולוגיה נחשב כשיעור מבוא אפשרי במקום אחד ממבואות חוגי הפקולטה למדעי החברה.
קורס זה אינו כלול בתוכנית לימודי החטיבה בעבודה סוציאלית.

תוכנית הלימודים

שנה א' - לימודי חובה

מבוא לרווחה חברתית	ש'	2	ש"ס
מצוקה חברתית ומעורבות חברתית*	שרית	6	ש"ס
או לחילופין:			
עליה וקליטה - היבטים עיוניים וישומיים**	שרית	2/4	ש"ס

שנים ב' ו ג'

שיעורי בחירה		8	ש"ס

שיעורי בחירה

יחסים בין אישיים	ש'	2
גדילה והתפתחות של האדם - א'	ש'	2
מבוא לסטיה חברתית	ש'	2
הקבוצה הקטנה בעבודה סוציאלית	ש'	2
המסגרת המוסדית והחוקית של שירותי הרווחה	שרית	2+2
גדילה והתפתחות של האדם - ב' (דרישת קדם - גדילה והתפתחות של האדם - א')	ש'	2
ההגבט הקהילתי בעבודה סוציאלית	ש'	2
זיקנה משפחה ויחסים בין-דוריים	ש'	2
מיגו של אדם (נעדר) - השלכות על הפרט והחברה	ש'	2
ארגוני רווחה - מבנים ותפקודים	שרית	2
הזיקנה בחברה הישראלית	ש'	2
שימוש בחומרים פסיכואקטיביים	ש'	2
קליטת עליה	ש'	2
פוסט טראומה - התופעה גורמים והשלכות***	ש'	2
חרשות והשלכותיה התפקודיות	ש'	2
הגידה ובריאות נפש - ישומים והתערבויות***	ש'	2
היבטים פסיכוחברתיים ובריאותיים בעבודה***	ש'	2
הוצאת ילדים בסיכון מהבית	ש'	2

---

* לקורס צמודה התנסות מעשית בשדה בלווי הדרכה מקצועית בהקף של 3 שעות שבועיות, סדנת הכנה ליציאה למעורבות בשדה תתקיים ביום שישי, שבועיים לפני סיום סמסטר א'. השבוע האחרון יוקדש לקשר עם המנחים בשדה.

** לקורס שני חלקים, שניהם חובה, בסמסטר א' השתתפות בקורס בנושא עליה וקליטה ובסמסטר ב' מעורבות חברתית עם אוכלוסיות של נוער (עולים וותיקים) + הדרכה קבוצתית חד שבועית באוניברסיטה.

*** דרישה מוקדמת: מבוא לפסיכולוגיה.

החטיבות בפילוסופיה

תלמיד ילמד לימודי חטיבה רגילה במשך שתי שנות לימוד, סה"כ 16-18 שי"ס לפי הפרוט הבא:

<u>חטיבה רגילה - 16 שי"ס</u>

<u>שנה א'</u>

מבואות שלב א'	8	שי"ס סמי' א' או ב'
קריאה מודרכת א'	2	שי"ס סמי' א' או ב'

<u>שנה ב'-ג'</u>

שיעור המשך (+תרגיל) באחד מהתחומים בו למד מבוא	4	שי"ס סמי' ב'
שיעורי בחירה	2-4	שי"ס סמי' א' או ב'

<u>חטיבה מורחבת בת 32-36 שי"ס</u>

הלימודים יתקיימו במשך שלוש שנים, לפי הפרוט הבא:

<u>שנה א'</u>

מבואות שלב א'	8-10	שי"ס סמי' א' או ב'
קריאה מודרכת א'	2	שי"ס סמי' א' או ב'

<u>שנה ב'</u>

מבוא שיטתי לפילוסופיה	2	שי"ס סמי' א'
שיעורי המשך + תרגיל בשני תחומים בהם למד מבוא	8	שי"ס סמי' א'
שיעורי בחירה בתחומים הנ"ל	4	שי"ס סמי' א' או ב'

<u>שנה ג'</u>

סמינריון בתחום לימוד אחד מהנ"ל	4	שי"ס סמי' א' או ב'
שיעורי בחירה	4-6	שי"ס סמי' א' או ב'

החטיבות בפילוסופיה יהודית

תלמידים המתקבלים לחטיבה יקבלו יעוץ אצל יועץ החוג לפילוסופיה יהודית.

א. <u>חטיבה מצומצמת</u>

1.	שני שיעורי מבוא מתוך ארבעת המדורים, מהם מורכבים לימודי החוג	8 שי"ס
2.	שני תרגילים צמודים לנ"ל	<u>8 שי"ס</u>
		16 שי"ס

ב. <u>חטיבה מורחבת</u>

1.	שניים מתוך ארבעת מבואות המדורים	8 שי"ס
2.	תרגילים לשני השיעורים הנ"ל	8 שי"ס
3.	מבוא או שיעור או תרגיל למתקדמים ממדור נוסף	4 שי"ס
4.	שני שיעורים או תרגילים למתקדמים באחד מהמדורים בהם שמע מבוא ותרגיל	8 שי"ס
5.	סמינר במדור בו שמע שעורים למתקדמים (סעיף 4)	<u>4 שי"ס</u>
		32 שי"ס

החטיבה בשפה וספרות ערבית

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

<u>תנאי קבלה:</u> ציון "טוב" בבחינת בגרות בערבית (4-5 יחידות) או עמידה בבחינת המיון של החוג לערבית.

<u>סמסטר א':</u>

קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית	4 ש"ס
תרגיל לנ"ל	2 ש"ס
מושגי יסוד באסלאם	4 ש"ס

<u>סמסטר ב':</u>

תולדות הספרות הערבית המודרנית	4 ש"ס
תרגיל לנ"ל	<u>2 ש"ס</u>
סה"כ	16 ש"ס

הערה: תלמיד המעונין ללמוד חטיבה מורחבת בחוג לשפה ולספרות ערבית צריך לעמוד בבחינת מיון לחוג לערבית.

החטיבות בתולדות האומנויות

הקבלה לחטיבה תהיה בסמסטר א' בלבד.

א. <u>חטיבה</u>

מבוא לאומנות יונית	שיעור	2 שעות שנתיות
מבוא לאומנות ימי הביניים	שיעור	2 שעות שנתיות
מבוא לאומנות הרנסנס	שיעור	2 שעות שנתיות
שיעור מונוגרפי	שיעור	<u>2 שעות שנתיות</u>
		8 שעות שנתיות

רצוי ללמוד בסדר כרונולוגי, כיון שהמבואות המאוחרים מבוססים על המבואות המוקדמים ויש התפתחות ברמות ובדרישות של 4 היחידות המרכיבות.

ב. <u>חטיבה מורחבת:</u>

הקבץ מבואות + שיעור מונוגרפי	8 שעות שנתיות
4 שיעורי בחירה	<u>8 שעות שנתיות</u>
	16 שעות שנתיות

החטיבה בתלמוד

חטיבה מצומצמת (16 ש"ס)

1.	מבוא להלכה ולספרותה	4 ש"ס
	או:	
	מבוא לספרות האגדה - התפתחותו של ג'אנר ביצירת חז"ל	4 ש"ס
	או:	
	נישואין, המשפחה ומעמד האישה בהלכה ובאגדה	4 ש"ס
2.	תלמוד בבלי שנה א' (סדרים זרעים מועד)	4 ש"ס
3.	תלמוד בבלי שנה א' (סדרים נשים נזיקין)	4 ש"ס
4.	סמינריון בנושאים בהלכה	4 ש"ס
	או:	
	עיונים בספרות ההלכה	4 ש"ס
	או:	
	החוק המקראי ומדרשי חז"ל - פרשת מתן תורה (פרשות יתרו ומשפטים) בשתי מכילתות	4 ש"ס

אפשרות נוספת

1.	מבוא לספרות האגדה - התפתחותו של ג'אנר ביצירת חז"ל	4 ש"ס
2.	תלמוד בבלי שנה א' (סדרים זרעים מועד)	4 ש"ס
	או:	
	תלמוד בבלי שנה א' (סדרים נשים נזיקין)	4 ש"ס
3.	קורס מתקדם בתלמוד	4 ש"ס
4.	סמינריון באגדה: החוק המקראי ומדרשי חז"ל - פרשת מתן תורה (פרשות יתרו ומשפטים) בשתי מכילתות	4 ש"ס

מכונים ויחידות מסונפות
לפקולטה למדה"ח

מכונים ויחידות מסונפות
לפקולטה למדה"ח

הספריה למדעי החברה ולניהול ע"ש ברנדר-מוס

הספריה משרתת את הפקולטות למדעי החברה ולניהול ומשתרעת על פני 3 קומות:

בקומה א' - הקומה התחתונה - צילום בשרות עצמי, אולם אור קולי (קלטות וידאו, מיקרופישים כולל שאלוני בחינות) אולם פרנקפורט הכולל אוספים מיוחדים כגון פרסומי הקהילייה האירופית. חדרי לימוד לקבוצות ופינת הסבה לקוראים.
בקומה ב' - קומת הביניים - אולם קריאה ובו אוסף הספרים וכתבי העת השוטפים והכרוכים.
בקומה ג' - קומת הכניסה - מסופים לקוראים, השאלה, יעץ, חיפושים במאגרי מידע, אולם הספרים השמורים. בקומה זו תאים אישיים להשכרה לנוחיות הקוראים.

<u>מערכת "אלי"</u> - מערכת ממוחשבת של הספריה. לרשות הקוראים מסופים ופלטים.

<u>כרטיס קורא</u> - כרטיסי קורא למערכת הממוחשבת מונפקים ע"י מרשם התלמידים ותקפים לכל ספריות האוניברסיטה.

<u>נוהלי השאלה</u> - לתלמידי ב.א.: 3 ספרים מהאוסף הכללי - לשבועיים
2 ספרים או 2 תדפיסים מהשאלה מוגבלת - ליומיים

לתלמידי מ.א.: 5 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש
3 ספרים או 3 תדפיסים מהשאלה מוגבלת ליומיים

לתלמידי תואר שלישי: 10 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש
3 ספרים או 3 תדפיסים ל-3 ימים מהשאלה מוגבלת

החזרת ספרים: עד שעה 17.00. המאחרים בהחזרת ספרים יחוייבו בקנס לפי התעריפים הנקבעים בספריה. הקנס חל על כל ספר בנפרד.

אין השאלת כתבי עת, אנציקלופדיות וספרי עיון אחרים. "תקנון השאלה" מפורט ניתן לקבל בדלפק ההשאלה.

<u>זמני פתיחת הספריה:</u> הספריה פתוחה כל יום משעה 9.00 בבוקר עד 19.45 בערב.
האולם האור-קולי עד שעה 18.00. בימי שישי סגור.
בימי ששי וערבי חג - עד שעה 12.45.

<u>צוות הספריה:</u>

מנהלת הספריה	גב' זיוה להט
מנהלת מח' שרותי קוראים	גב' הדסה רון
מנהלת מח' שרותים טכניים ומתאמת מערכות	גב' פסנה אלכסנדרוביץ
מנהלת מדור השאלה	גב' עירית נאור
מנהלת מדור יעץ והדרכה	גב' תהילה לבנת
מנהלת מדור אולמות קריאה	גב' חסיה קופמן-רמו
מנהלת מדור רכש ספרים	גב' ליאורה זונשיין
מנהלת מדור קיטלוג	גב' רות שטנגר
מנהלת מדור כתבי עת	גב' גרטה פישר
מרכזת דליית מידע	גב' אנית שוחט

מכון גולדה מאיר לחקרי עבודה וחברה

מכון גולדה מאיר לחקרי עבודה וחברה מייסודן של ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י ואוניברסיטת תל-אביב, נוסד בשנת 1970 ובשנת 1985 הוסב על שמה של גולדה מאיר.

<u>מטרות המכון</u>: לקיים פעילות מחקרית בקבוצות הנושאים הבאות:
1. בנושאים הרלוונטיים למדעי העבודה על ענפיהם השונים.
2. בנושאים עיוניים, חברתיים והיסטוריים הנוגעים לתנועת העבודה הישראלית.
3. בנושאים כלכליים, ארגוניים ומשקיים.
4. בנושאי רווחה ועזרה הדדית.

<u>מנהל המכון</u>: פרופ' משה סמיונוב
<u>מזכירת המכון</u>: ורדה לויט
<u>ועד מנהל</u>: מר שמעון אביזמר, יו"ר
מורכב מ-27 חברים - אנשי אוניברסיטה ואנשי ההסתדרות.
<u>ועדה מדעית</u>: פרופ' משה סמיונוב - יו"ר
<u>חברים</u>: שמעון אביזמר, פרופ' גדעון דורון, פרופ' אריה הראל, אהרון יזלין, ד"ר ינון כהן, פרופ' נח לוין-אפשטיין, פרופ' רינה שפירא.

המכון למחקר חברתי

המכון למחקר חברתי, ליד אוניברסיטת תל-אביב והחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, נוסד ב-1972 כמסגרת אירגונית לביצוע מחקרים ע"י מורי החוג, תלמידי המחקר ועמיתי מחקר.

<u>מטרות המכון ושטחי פעולתו</u>

1. המכון יוזם ומבצע מחקרים בתחום הסוציולוגיה, האנתרופולוגיה והפסיכולוגיה החברתית, מגבש הצעות מחקר ומביאן לפני מוסדות ציבור וקרנות, משמש כתובת לכל המבקשים לאסוף, לעבד ולנרש באודה מהימן, נתונים הנוגעים לשטחים אלה.

2. המכון מפתח ומספק לחוקרים שרותים מקצועיים כגון: ייעוץ מתודולוגי וסטטיסטי, תכנות, הכשרת מראיינים, תיעוד, עריכה, הבאה לדפוס. המכון ינקוט יוזמה משלו באיסוף נתונים שישרתו חוקרים מבין מורי החוג ותלמידיו וכן עמיתי מחקר.

3. המכון קושר קשרים עם מכוני מחקר, מוסדות לאיסוף נתונים ואוניברסיטאות בארץ ובעולם, במגמה להביא לשיתוף פעולה ותיאום עמם.

4. המכון משמש מסגרת קולטת לעמיתי מחקר שאינם חברי סגל ההוראה בחוג. סטודנטים ותלמידי מחקר של האוניברסיטה יכולים לשלב במסגרתו את עבודות המחקר שלהם בתכניות מחקר של חוקרים בכירים העובדים בו.

<u>מבנה המכון</u>

מדיניות המכון נקבעת ע"י מועצת המכון, שחבריה הם חברי הסגל האקדמי ואנשי ציבור. *המועצה בוחרת את המנהל ואת חברי הועד המנהל לתקופה של 3 שנים.*

חברי הועד המנהל הם:

ד"ר ששה וייטמן, ד"ר ינון כהן, פרופ' אפרים יער, ד"ר חנה הרצוג, ובתוקף תפקידו כראש החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה - פרופ' נח לוין-אפשטיין.

המנהל: ד"ר גדעון קונדה.

המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר ליד אוניברסיטת ת"א

המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר ליד אוניברסיטת תל-אביב, אשר הוקם בשנת 1975, עוסק בנושאי פיתוח כלכלי, תעשייתי, חברתי, מדיני ותרבותי-חינוכי ותחומי פיתוח אחרים. מטרתו העיקרית של המרכז היא לתרום להרחבת הידיעה וההבנה של נושאי פיתוח כלליים תוך שימת דגש על הנסיון הישראלי. הפעילות האקדמית מתרכזת ביזום מבנים חברתיים ותרבותיים חדשים ובדיקת אפשרות ישום מסקנות המחקרים והכוונתן לנושאים בעלי ענין ציבורי כללי, הנוגעים ישירות בבעיותיה של החברה הישראלית, במטרה לסייע בפיתוחה ובקידומה ולעזור בעיצוב מדיניותה.

<u>מטרות המרכז:</u>

א. לעסוק בבעיות פיתוח כולל, תוך שימת דגש על שילוב ביתחומי ועל השלכות חברתיות, כלכליות, מדעיות ומשפטיות של מדיניות הפיתוח ברמות השונות של רווחה כלכלית.
ב. לשמש אכסניה של תורת הפיתוח, בה תתקיים הפריה הדדית בין הוגי הדעות, אנשי מעש ומעצבי מדיניות בתחומים שונים ברחבי העולם ובישראל.
ג. להושיט עזרה, סיוע, מלגות ופרסים למטרות חינוך, תרבות וספורט לסטודנטים ותלמידים מאזורי פיתוח.
ד. לחקור, לנתח ולבדוק רעיונות חדשים בנושאי הפיתוח וליישמם.
ה. לפרסם ולהפיץ ידע לציבור הרחב בארץ ובעולם.

המרכז הינו גוף עצמאי אשר פעולותיו ממומנות מפירותיה של קרן שמורה שהוקמה במיוחד למטרה זו מכספי תרומות של מוסדות פיננסיים וכלכליים ישראליים.

המרכז פועל ליד אוניברסיטת תל-אביב ונמצא תחת פיקוחה האקדמי. מדיניות המרכז ודרכי פעולתו נקבעות על-ידי מועצת הנאמנים של המרכז, בה חברים אנשי ציבור ומשק, נציגי המוסדות אשר תרמו כספים להקמת המרכז, ונציגי מוסדות האוניברסיטה והסגל האקדמי שלה.
בצד המועצה הציבורית פועל הועד המנהל של המרכז בו מכהנים חברי המועצה ואנשי האוניברסיטה.

בכל הקשור להבטים המדעיים והאקדמיים של פעולות המרכז קובעת הועדה המדעית, אשר עם חבריה נמנים אנשי הסגל האקדמי הבכיר של האוניברסיטה, נציגי הפקולטות השונות, ואשר בראשה עומד מנהל המרכז.

<u>מנהל המרכז:</u> פרופי ליאו ליידרמן.

מרכז ספיר מעודד <u>עבודות-מחקר</u> בנושאים שונים ומגוונים בתחומי הפיתוח, לדוגמא - נושאים הקשורים לקבוצות מעוטות יכולת, עיירות פיתוח, מדיניות חברתית וכלכלית וכיו"ב. כמו כן, מקיים המרכז <u>כנסים בינלאומיים</u> בנושאי פיתוח, בצד <u>ימי-עיון</u> בנושאים בעלי ענין ציבורי בישראל.

המכון על-שם דוד הורוביץ לחקר ארצות מתפתחות

מכון הורוביץ הינו מכון אוניברסיטאי אינטרדיסציפלנרי העוסק במחקר בתחום של חברה, כלכלה ופיתוח חברתי. המכון משתף גורמים ציבוריים במועצתו ובועדותיו ותקציבו הבסיסי ממומן מפירותיה של קרן מחקר המגויסת ממקורות מקומיים ובינלאומיים.
המכון מעניק מלגות שנתיות לתלמידי מחקר מבטיחים בתחומי הפיתוח החברתי. המילגה הינה תחרותית, מבוססת על מצוינות מדעית ומיועדת לביצוע מחקר בתחומי העיסוק של המכון.
<u>מנהל המכון</u>: ד"ר יהודה שנהב

המכון למחקר כלכלי על-שם ד"ר ישעיהו פורדר

המכון הוקם לזכרו של ד"ר ישעיהו פורדר, שהיה אחד מן המנהיגים הכלכליים החשובים של מדינת ישראל.
המכון הינו גוף עצמאי, בעל מקורות מימון משלו הפועל ליד החוג לכלכלה באוניברסיטת תל-אביב. הקמתו התאפשרה הודות לתרומותיהם של בנק לאומי לישראל, מוסדות פיננסיים וכלכליים אחרים וידידי משפחת פורדר.
<u>מטרות המכון</u> הן: לסייע ולעודד ביצוע מחקרים הקשורים לבעיות המעסיקות את המדיניות הכלכלית בארץ ובעולם, מימונם ופרסומם. מלבד עבודות המחקר, מפרסם המכון באופן שוטף סידרה של ניירות עבודה. צוות המחקר של המכון מורכב בעיקר מחברי הסגל האקדמי של החוג לכלכלה.
<u>מנהל המכון</u>: ד"ר אבא שוורץ

המכון לחקר ההזדקנות והזיקנה ע"ש אסטבן ורוזיטה הרצג

המכון לחקר ההזדקנות והזיקנה ע"ש אסטבן ורוזיטה הרצג נוסד בשנת 1992 באוניברסיטת תל-אביב. היחידה לפסיכולוגיה של הבגרות שימשה בסיס למכון והמשך עבודתה מתבצעת במסגרת המכון. המכון הוא בעל אוריינטציה אינטרדיסציפלינארית, שואף לשלב בין הדיסציפלינות השונות ושותפיו העיקריים הם הפקולטה למדעי החברה והפקולטה למדעי הרפואה. המכון ממוקם בפקולטה למדעי החברה.

<u>מטרות המכון בשטחי פעולתו</u>
המכון ישמש מסגרת למחקר, עיון פרסום ופעילות בתחומי ההזדקנות והזיקנה במגמה לקדם תחומים אלה בארץ ובעולם. *לקידום מטרות אלה יפעל המכון כדלקמן:*

א. פיתוח וקידום המחקר על תהליכי הזדקנות וזיקנה אוניברסליים ואופיניים לחברה הישראלית.
ב. ישמש מוקד לריכוז מידע, כלי מחקר, יעוץ ותמיכה לחוקרים בתחום. המכון ינקוט יוזמה משלו באיסוף נתונים שישרתו גם חוקרים אחרים.
ג. ישמש אכסניה לברור עיוני ומחקרי בין חוקרים שונים ויביא לשיתוף פעולה ביניהם ובין מכונים דומים בארץ ובעולם.
ד. יתרום ליישום מחקרי, קידום מקצועי ומעורבות קהילתית לרווחת האוכלוסיה.
ה. ישמש מסגרת לפרסום והפצת ידע בארץ ובעולם.

<u>מבנה המכון</u>:
מוסדות המכון כוללים: חבר נאמנים, ועדה מדעית, ועדה מייעצת.
מנהל המכון: <u>פרופ' יעקב לומרנץ</u>.

המרכז ללימודים בינלאומיים ע"ש מוריס א. קוריאל

המרכז ללימודים בינלאומיים ע"ש מוריס א. קוריאל משותף לפקולטות למדעי הרוח, מדעי החברה ומשפטים. המרכז נועד לשמש מסגרת שתרכז ותטפח את המחקר הבין-תחומי הנוגע לנושאים הקשורים למערכת היחסים הבינלאומיים בחוג למדע המדינה, בחוג להסטוריה כללית ובפקולטה למשפטים.

<u>מטרות המרכז ושיטתי פעולתו</u>

- פיתוח וקידום המחקר וההוראה בתחום היחסים הבינלאומיים ויחסי החוץ של מדינת ישראל. כוונת המרכז לשים דגש מיוחד על חקר ההתפתחויות באירופה העכשווית.
- ארגון כנסים בינלאומיים, סמינרים והרצאות פומביות של חוקרים בולטים, ישראליים וזרים באחד, ומעצבי מדיניות.
- ארגון סמינר שנתי פומבי, שיתכנס פעם או פעמיים בחודש, ובו ישתתפו חוקרים בעלי שם ואישי ציבור.
- המרכז מזמין חוקרים זרים וקובעי מדיניות לפרקי זמן שונים באמצעות הסדרי חילופין דו-צדדיים עם מכונים שונים ברחבי העולם.
- לימודים קדם דיפלומטיים.
- תמיכה במחקרים יחודיים, הקשורים לתחום היחסים הבינלאומיים ויחסי החוץ של ישראל.
- פרסומו של כתב-עת למדיניות חוץ שיהיה במה אקדמית לפרסום בתחום היחסים הבינלאומיים ויחסי החוץ של מדינת ישראל, ויופיע פעמיים בשנה.

<u>ראש המרכז</u>: פרופ' ש. בן-עמי.

מרכז תמי שטינמץ למחקרי שלום

מרכז תמי שטינמץ למחקרי שלום הוא יחידה רב-דיסציפלינרית לעידוד המחקר, ההוראה והחשיבה בנושאים הקשורים לשלום. המרכז פועל כגוף אוניברסיטאי המשותף לפקולטות למדעי הרוח, מדעי החברה ומשפטים.

<u>מטרות המרכז</u>: ייזום, עידוד ופרסום של מחקרים הנוגעים לתהליכי שלום; עריכת ועידות, ימי-עיון, סמינרים הרצאות ופעילויות אקדמיות אחרות בתחומי עיסוקו של המרכז; הפצת ידע מוסמך בציבור הרחב ועידוד דיון ציבורי בסוגיות הנוגעות לתהליכי שלום; הענקת מלגות לסטודנטים לשם עידוד כתיבתן של עבודות לתואר השני והשלישי על נושאים רלוונטיים לתהליכי שלום, ועידוד ההוראה של נושאים אלו; ריכוז ספרות ותיעוד בשטח זה; פיתוח קשרים דו-שיח עם מוסדות אקדמיים, מדעיים, ציבוריים, ממשלתיים ואחרים, בארץ ובחו"ל, לשם קידום המטרות האמורות לעיל, תוך הדגשה מיוחדת של טיפוח הקשרים עם חוקרים ומוסדות בחברות הערביות.

המרכז מעניק מלגות שנתיות לסטודנטים המבקשים לבצע מחקר בתחומי פעולתו, בסך 5,000 ש"ח לעבודת מאסטר ו-15,000 ש"ח לדוקטורט.

המרכז מקיים סמינר מחקר שנתי הדן בסוגיות של תהליכי שלום.

נושא הסמינר בשנת תשנ"ה: "מחקרי שלום - סוגיות תאורטיות ומתודולוגיות".

<u>סגל המרכז</u>: פרופ' שמעון שמיר - ראש המרכז, פרופ' אפרים יער - יו"ר הועדה המדעית, ד"ר תמר הרמן - מנהלת המרכז.

המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה

הפקולטה למדעי החברה **הפקולטה למדעי הרוח**

כללי

האסטרטגיה במובנה הרחב אין עניינה רק במערכת העקרונות הכלליים שנועדו להפעלה צבאית. מושג זה מקיף את התהליכים של זיהוי משאבים, גיוסם והפעלתם כדי לבסס את הבטחון הלאומי של המדינה. מכאן שאסטרטגיה אין עניינה רק במצבי-מלחמה. תרומתן של חשיבה ועשייה אסטרטגית מחזקת את הבטחון הלאומי ומסייעת למניעת מלחמה ולהשגת השלום וביסוסו.

משרה

המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה של אוניברסיטת תל-אביב נוסד בסוף שנת 1977. מטרתו היא לחקור נושאים הקשורים באסטרטגיה במובנו הרחב של המושג ולהביא נושאים אלה לתודעתו ולידיעתו של הציבור במסגרת זו יחקור המרכז לא רק את ההיבט הצבאי של כל נושא, אלא גם את היבטיו המדיניים, הכלכליים, החברתיים, המשפטיים והפסיכולוגיים. לנושאים אסטרטגיים של ישראל תינתן קדימות; אך המרכז יעסוק גם במחקרים הנוגעים לנושאים אסטרטגיים בינלאומיים ולבעיות בטחון של מדינות אחרות.

דרכי פעולה

המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה פועל בדרכים הבאות:

- *ייזום מחקרים והוצאה לאור של מימצאיהם.*
- ביצוע מחקרים מוזמנים מטעם גורמים שונים ופרסום מימצאיהם.
- ארגון מפגשים וכנסים מקומיים, ארציים ובינלאומיים, ופרסום ההרצאות והדיונים.

אין המרכז מקיים הוראה לקבלת תואר אקדמי כלשהו.

מימצאי המחקרים יועמדו לרשות כל הגורמים הממלכתיים הנוגעים בדבר, יופצו בקרב הקהילה האקדמית בארץ ובחוץ-לארץ ויובאו לידיעת הציבור הרחב.

בדרכים אלה יתרום המרכז תרומה מגוונת: הוא יקדם את הפלוראליזם בחשיבה הישראלית בנושאים אסטרטגיים, ויביא את הנושאים האסטרטניים החשובים לידיעת הציבור הרחב בישראל.

מחקרים

סדרת הפרסומים היוצאת לאור על-ידי המרכז מכילה ספרים, מחקרים ומזכרים, בעברית ובאנגלית. הספרים שיצאו לאור באחרונה על-ידי חוקרי המרכז הם:

- שלום ובטחון בגולן - תא"ל (מיל') אריה שלו.
- בטחון ישראל 1967-1991: ביבליוגרפיה מוערת וממויינת - בעריכת משה גרונדמן.
- טרור אסלאמי וישראל: חיזבאללה, ג'יהאד איסלאמי פלסטיני, חמאס - ענת קורץ, עורכת, משכית בורגין ודוד טל.
- התפוררות האימפריה הסובייטית וההשלכות על ישראל והמזרח התיכון, דפי אלעזר 15.
- האסטרטגיה הצבאית האמריקנית במזרח התיכון - ד"ר דורי גולד.
- ארצות הברית וישראל: מגבלות היחסים המיוחדים - פרופ' אברהם בן-צבי.

סדרת המחשדים (באנגלית) של שנת 1993-1994 מכילה:

- המאזן הצבאי במזה"ת 1993-1994 - בעריכת אלוף (מיל') שלמה גזית.
- משטר שביתת הנשק ישראל-סוריה 1949-1955 - תא"ל (מיל') אריה שלו.
- הרתעה במזה"ת: המפגש בין תאוריה למעש - בעריכת פרופ' אהרון קליימן ודר' אריאל לויטה.
- בקרת נשק וסביבת הבטחון החדשה במזה"ת - בעריכת ד"ר ש. פלדמן ודר' אריאל לויטה.
- ישראל וסוריה: שלום ובטחון בגולן - תא"ל (מיל') אריה שלו.
- בניית-אימון ופיקוח על הסדרים: הסיכויים במזה"ת - בעריכת ד"ר ש. פלדמן

מיבנה ומימון

המרכז הוא יחידה אדמיניסטרטיבית בפקולטה למדעי החברה והרוח ופועל על-פי הדפוסים המקובלים בפקולטות ובאוניברסיטה. במסגרת זו נהנה המרכז מחופש אקדמי מלא. הן בפעולותיו בתוך האוניברסיטה והן בפעולותיו מחוץ לה.

הגוף העליון של המרכז הוא חבר הנאמנים המורכב מבאי-כוח התורמים ומנציגי האוניברסיטה. מועצת הנאמנים קובעת את מדיניות פעולתו של המרכז ומאשרת את תוכנית-העבודה שלו ואת תקציבו. ליד ראש המרכז פועלת ועדה מדעית אינטרדיסציפלינארית. המסייעת לו בהכנת תוכניות-העבודה של המרכז ובביצוען.

תקציבו של המרכז מבוסס על פירותיה השנתיים של קרן שהקימה אגודת ידידי האוניברסיטה בארצות-הברית הקרן נהנית מתרומותיהם של אישים יהודים ולא יהודים. המרכז גם מגייס כספים מקרנות פילנטרופיות למימון מחקרים ספציפיים.

שיטת העבודה

בעבודתו נשען המרכז על סגל מצומצם של חוקרים קבועים ומסתייע במכוני המחקר ובחוגי ההוראה שבאוניברסיטת תל-אביב (כגון: מרכז משה דיין, החוג למזרח-התיכון ואפריקה, החוג למדע המדינה, המרכז הבין-תחומי לניתוח ולחיזוי טכנולוגי ועוד). במכונים אחרים באוניברסיטאות בארץ ומחוץ לה וכן בחוקרים עצמאיים בישראל ובחו"ל - הכל לפי הנושא, הצרכים והאפשרויות.

לרשות החוקרים עומד מרכז מידע הסורק, מנתג ואוגר חומר תיעודי בתחום האסטרטגיה. ומסתמך בעבודתו על מקורות גלויים ממדינות האיזור ומחוץ לו המידע מיועד לחוקרי המרכז, אך עומד גם לרשותם של חוקרים אחרים, סטודנטים ומעוניינים אחרים.

במרכז ששה פרויקטים קבועים למחקר: הטרור במזרח התיכון, מאזן הכוחות הצבאיים במזרח התיכון, ביבליוגרפיה לבטחון ישראל, מדיניות ארצות הברית במזרח התיכון, דעת הקהל ובטחון לאומי בישראל וסוגיות בדוקטרינה הצבאית הישראלית. שלושת הראשונים נשענים על בסיס מידע ממוחשב כן מנהל המרכז פרויקט רחב-הקף לבחינת סוגיות בתהליך השלום ישראל-ערב, ופרויקט הבוחן אפשרויות לפיקוח ובקרת נשק במזרח התיכון.

צוות המרכז

הנהלת המרכז

ראש המרכז - פרופ' זאב מעוז
מנהל המרכז - מר י. אלפר
עוזרת לראש המרכז - גב' ט. פולונסקי
ראש מרכז המידע - מר מ. גרונדמן

חוקרים

ד"ר ז. איתן
ד"ר י. בן-מאיר
פרופ' א. בן-צבי
ד"ר ד. גולד
אלוף (מיל') ש. גזית
ד"ר מ. הלר
ד"ר א. לויטה
ד"ר ש. פלדמן
ד"ר א. קם
גב' ע. קורץ
פרופ' א. קליימן
תא"ל (מיל') א. שלו

הקתדרות בפקולטה למדעי החברה

1. הקתדרה לכלכלה על שם אמנון בן-נתן ז"ל

הקתדרה מתמקדת בסיוע לחוקרים אורחים, כן מסייעת הקתדרה בקיום סימפוזיון שנתי בנושאים הקשורים למדיניות כלכלית עכשווית בישראל.
מופקד הקתדרה: פרופי אלכס צוקרמן

2. הקתדרה במדע המדינה על-שם רומלו בטנקורט

הקתדרה מתמקדת בחקר המבנה הפוליטי וההתנהגות הפוליטית בחברה הישראלית תוך הדגש מיוחד על שינויים באידיאולוגיות פוליטיות והשלכותיהם על מפלגות ודפוסי הצבעה בישראל.

3. הקתדרה המיוחדת למדיניות כלכלית

הקתדרה מתמקדת בחקר שיתוף פעולה כלכלי פוטנציאלי במזרח התיכון בתנאי שלום. המחקרים מתבצעים בסיוע קרן האמר. כן עוסקת הקתדרה במגוון נושאים בתחום המדיניות הכלכלית.
מופקד הקתדרה: פרופי חיים בן-שחר

4. הקתדרה למימון ציבורי על-שם מריו הנריקה סימונסן

הקתדרה מסייעת בביצוע מחקרים בכל תחומי המימון הציבורי, כגון: הוצאות הממשלה ומדיניות מס, מועדון (קלוב) אופטימלי, ניתוח עלות תועלת והשפעות הגרעון בתקציב הממשלה.
מופקד הקתדרה: פרופי אסף רזין

5. הקתדרה ליחסי כלכלה בינלאומיים על-שם ארצ'י שרמן

מקורותיה של הקתדרה מוקדשים ל-3 נושאים: משבר החוב הבינלאומי, מדיניות שער החליפין, צמיחה כלכלית בהקשר הבינלאומי.
מופקד הקתדרה: פרופי אלחנן הלפמן

6. הקתדרה לדיפלומטיה ע"ש ד"ר נחום גולדמן

הקתדרה מתמקדת בחקר הדיפלומטיה היהודית ותפקידי המוסדות והאישיים היהודיים בתחום הפוליטיקה הבינלאומית.
כמו כן, תומכת הקתדרה במחקר זהראה בתחומים רלוונטיים.
מופקד הקתדרה: פרופי דוד ויטל.

7. הקתדרה לכלכלת עבודה על-שם גרייס ודניאל רוס

הקתדרה ממומנת מחקרים בנושא הניל ומשתתפת במימון ביקורי חוקרים אורחים.
מופקד הקתדרה: פרופי יורם וייס.

8. הקתדרה לסוציולוגיה פוליטית ע"ש זלמן וסימה וינברג

ב-5 שנים האחרונות עסקה הקתדרה בחקר אספקטים סוציו-הסטוריים של מפלגת חרות (ליכוד). הפרויקט הבא של הקתדרה יהיה חקר השינויים במערכת הפוליטית הישראלית בעקבות מלחמת ששת הימים.
מופקד הקתדרה: פרופי יונתן שפירא.

9. הקתדרה לתאוריה כלכלית על-שם ג'ק זלצברג

הקתדרה מתמקדת בחקר התאוריה הכלכלית, ושמה דגש על תאורית קבלת ההחלטות, תורת המשחקים, וכן נושאים בינתחומיים בכלכלה, פילוסופיה ופסיכולוגיה.
מופקד הקתדרה: פרופי אריאל רובינשטיין.

10. הקתדרה לשוקי הון בינלאומיים על-שם הנרי קאופמן

הקתדרה תעסוק באספקטים שונים של שכלול שוקי ההון הבינלאומיים ותנועות ההון הבינלאומיות והשפעותיהם על החסכון, ההשקעות, הפריון והצמיחה.
מופקד הקתדרה: פרופי אפרים צדקה.

11. הקתדרה לסוציולוגיה של העבודה ע"ש ברנרד ואודרי רפופורט

המחקרים שיבוצעו במסגרת הקתדרה יוקדשו לשלשה נושאים:
א. מבנה התעסוקות בחברה התעשייתית והשלכותיו הריבודיות.
ב. ההרכב החברתי של המבנה התעסוקתי והגורמים המשפיעים עליו.
ג. ערכים ועמדות בתחום העבודה.
מופקד הקתדרה: פרופי אפרים יער.

לוח בחינות
תואר ראשון

לתשומת לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות, בלוח זה יכללו גם בחינות בקורסים הניתנים בסמסטר העוקב על-ידי מורה אחר.

סמסטר א'

היום	השעה	הקורס	החוג
27.1.95	9.00	אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי
29.1.95	9.00	אנגלית ברמת בינוני	כלל אוניברסיטאי
	14.00	מדינת הרווחה	סוציולוגיה
	16.00	נשאים בכלכלה ומשפט	כלכלה
30.1.95	9.00	תורת המחירים ג'	כלכלה
		תורת המחירים א'	כלכלה
		מתמטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
	14.00	משפט וחברה	סוציולוגיה
31.1.95	9.00	מבוא לסטטיסטיקה	מדע המדינה
		תורת ההחלטות וישומה בניתוח	
		החלטות פוליטיות	מדע המדינה
		מגמות בכלכלת ישראל	כלכלה
	14.00	שיטות מחקר	מדע המדינה
		שיטות מחקר	סוציולוגיה
1.2.95	9.00	סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'	פסיכולוגיה
		שיטות מחקר א'	פסיכולוגיה
		מדיניות פיסקאלית ומוניטרית בישראל	כלכלה
		קואופרציה וכלכלה שיתופית	חט. בל. עבודה
	14.00	יישומי מחשב במדה"ח	סוציולוגיה

2.2.95	9.00	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		מבוא לאקונומטריקה	כלכלה
		ביקורת החברה המודרנית ומוסדותיה, מקס וובר ומישל פוקו	מדע המדינה
		אסטרטגיה, דיפלומטיה ומאזן הכוחות המעצמתי בתקופה המודרנית	מדע המדינה
	14.00	מבוא לתיאוריה א'	פסיכולוגיה
		מבוא ליחסים בינלאומיים	מדע המדינה
		פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
3.2.95	9.00	התנהגות פוליטית בישראל	מדע המדינה
		מבוא לסוציולוגיה	סוצ'/כלל פקולטתי
		שוק העבודה בישראל	כלכלה
		כלכלת תחבורה	כלכלה
5.2.95	9.00	מבוא למיקרו כלכלה	כלכלה
		תורת המחירים ב'	כלכלה
		תרבות וחברה	סוציולוגיה
		סוגיות ביחסי דיפלומטיה ומדיניות	מדע המדינה
		שוק העבודה	חט. בל. עבודה
	14.00	המערכת הפוליטית בישראל	מדע המדינה
		כלכלה פוליטית	מדע המדינה
		כלכלת בריאות	כלכלה
		צמיחה כלכלית	כלכלה
6.2.95	9.00	סוציולוגיה של המינים	סוציולוגיה
7.2.95	9.00	סוציולוגיה של החברה הישראלית	סוציולוגיה
		מבוא לתורת המשחקים	כלכלה
		פוליטיקה בסין	מדע המדינה
		מבוא לארגוני עבודה מיקרו	חט. בל. עבודה
	14.00	פסיכולוגיה חברתית א'	פסיכולוגיה
		פוסטמודרניזם: צדק אתיקה ופוליטיקה	מדע המדינה
8.2.95	9.00	מתמטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		מאקרו כלכלה ב'	כלכלה
		המדע בשרות האדם א'	פסיכולוגיה/ חטיבה בפסיכולוגיה
		מערכת המיסים בישראל	כלכלה
	14.00	מבוא למחשבים	מדע המדינה

ה 9.2.95	9.00	מבוא ללוגיקה	כלל פקולטתי
		ראליזם ויחסים בינלאומיים	מדע המדינה
		שיטות מתמטיות בכלכלה	כלכלה
		מבוא לכלכלת עבודה	כלכלה
	14.00	מבוא ללימודים ערביים א׳	חט. בל. ערביים
		מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדה״ח	סוציולוגיה
		תיאוריה סוציולוגית בת זמננו	סוציולוגיה
10.2.95	9.00	מבוא לממשל	מדע המדינה
		אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה
		גישות לחקר מדיניות חוץ	מדע המדינה
		כלכלת רשתות	כלכלה
12.2.95	9.00	ריבוד חי-שניוני	סוציולוגיה
		כלכלה מדינה ופוליטיקה	כלכלה
		מבוא לארגוני עבודה מאקרו	חט. בל. עבודה
	14.00	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	סוציולוגיה
		אינתיפאדה, מבט בינלאומי משווה	מדע המדינה
13.2.95	9.00	מבוא למאקרו כלכלה	כלכלה
		מאקרו כלכלה א׳	כלכלה
		משפחה וחברה	סוציולוגיה
		סוציולוגיה תעשייתית	סוציולוגיה
		ארגון תעשייתי	כלכלה
	14.00	פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	פסיכולוגיה
14.2.95	9.00	תולדות המחשבה המדינית	מדע המדינה
		מחשבה מדינית בת זמננו	מדע המדינה
		טרור ואלימות פוליטית	פסיכולוגיה/ חטיבה בפסיכולוגיה
		שיטת המשפט הישראלי	כלל פקולטתי
	14.00	רציונליות בכלכלה: הבטים פילוסופיים בצל הרוע: הגות מדינית ומחקר חברתי	כלכלה
		אחרי אושוויץ	מדע המדינה
		נשים בפוליטיקה הישראלית	מדע המדינה
15.2.95	9.00	מבוא לדיור	חט. בל. ערביים
		עליתו וירידתו של המשק השיתופי: ניתוח כלכלי ופוליטי	סוציולוגיה/ חט. בל. עבודה
	14.00	פסיכולוגיה פיזיולוגית א׳	פסיכולוגיה
		סוגיות בכלכלת ישראל	כלכלה
		סוציולוגיה סביבתית	סוציולוגיה

16.2.95	9.00	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
		פסיכופתולוגיה א'	פסיכולוגיה
		סוציאליזציה פוליטית	מדע המדינה
	14.00	מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטתי
		כלכלת הסביבה	כלכלה
		כלכלת דרום מזרח אסיה	כלכלה
17.2.95	9.00	מבוא למינהל ציבורי	מדע המדינה
		קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
		למידה א'	פסיכולוגיה
19.2.95	9.00	כלכלת ישראל	כלכלה
		יסודות הפסיכולוגיה החברתית	סוציולוגיה
		מבוא ליחסי עבודה	חט. בל. עבודה
	14.00	חשבונאות לכלכלנים	כלכלה
20.2.95	9.00	תפיסה א'	פסיכולוגיה
		כלכלת פשע ואכיפת חוק	כלכלה
		שווקים עתידיים ואופציות	כלכלה
	14.00	קוי יסוד בהתפתחות הכלכלית של	
		של הישוב היהודי בא"י	סוציולוגיה
		משפט ופוליטיקה בישראל	מדע המדינה
21.2.95	9.00	גישות בסוציולוגיה של החינוך	סוציולוגיה
		תחבורה בעיר מודרנית	חט. בל. אורבניים
	14.00	מתמטיקה לכלכלנים ג'	כלכלה
22.2.95	9.00	מבוא למחשבים לכלכלנים	כלכלה
		הממשלות הקואליציוניות של ישראל	מדע המדינה
		סוציאליזציה ארגונית	חט. בל. עבודה
	14.00	מבוא לפסיכולוגיה	פסיכולוגיה/ כלל פקולטתי
		הגנה והתקפה: מטרות מדיניות	
		ודוקטרינה צבאית	מדע המדינה
		אנתרופולוגיה של ההזדקנות	סוציולוגיה
23.2.95	9.00	מבוא לסטטיסטיקה	סוציולוגיה
		מימון ציבורי	כלכלה
		מסחר בינלאומי מוניטרי	כלכלה
	14.00	יסודות הבנקאות	כלכלה
		פוליטיקה ומדיניות בשלטון המקומי	מדע המדינה
		פוליטיקה ותקשורת	חט. בתקשורת

1	24.2.95	9.00	מבוא למיקרו כלכלה קוגנטיבית א' ארגונים חינוכיים וסביבתם החברתית כלכלה ללא כלכלנים	כלכלה - **מועד ב'** פסיכולוגיה סוציולוגיה כלל פקולטתי

ההרינה הוקדמה
ל 24.1.95 שעה
8⁰⁰

סמסטר ב'

לתשומת לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות, בלוח זה יכללו גם בחינות בקורסים הניתנים בסמסטר העוקב על-ידי מורה אחר.

היום	השעה	הקורס	בחוג
9.6.95	9.00	אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי
11.6.95	9.00	אנגלית ברמת בינוני	כלל אוניברסיטאי
	14.00	תרבות משפטית ופוליטית בישראל	סוציולוגיה
		* כלכלת אי-וודאות	כלכלה
		* מבוא לכלכלת עבודה	כלכלה
12.6.95	9.00	תורת המחירים ג'	כלכלה
		תורת המחירים א'	כלכלה
		מתמטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
	14.00	אידאלים ואידאולוגיות: בעיות ופתרונות	
		במחשבה מדינית	מדע המדינה
		סוגיות בתאוריות הרתעה קונבנציונליות	מדע המדינה
13.6.95	9.00	מבוא לסטטיסטיקה	מדע המדינה
		* הסקטור הציבורי במשק הישראלי:	
		התפתחות ומבנה	כלכלה
		הנעה ופריון בעבודה	חט. בל. עבודה
	14.00	שיטות מחקר	סוציולוגיה
		שיטות מחקר	מדע המדינה
14.6.95	9.00	סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'	פסיכולוגיה
		שיטות מחקר ב'	פסיכולוגיה
		עצוב ישום והערכה במדיניות ציבורית	מדע המדינה
		* כלכלת בטחון	כלכלה
	14.00	סוגיות בכלכלת אינפורמציה	כלכלה
		מרחב וחברה	סוציולוגיה
		סוציולוגיה של השפה	סוציולוגיה
15.6.95	9.00	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		מבוא לאקונומטריקה	כלכלה
		מבחנים והערכה ב'	פסיכולוגיה
	14.00	מבוא ליחסים בינלאומיים	מדע המדינה
		פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה

16.6.95	9.00	התנהגות פוליטית בישראל	מדע המדינה
		מבוא לסוציולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטתי
		מודלים אסטרטגיים בפוליטיקה כלכלה וחברה	כלכלה סוציולוגיה
18.6.95	9.00	מבוא למיקרו כלכלה	כלכלה
		תורת המחירים ב'	כלכלה
		סביבה וארגון בחברות פשוטות	סוציולוגיה
		ארגוני עבודה מאקרו	חט. בל. עבודה
	14.00	מערכת פוליטית בישראל	מדע המדינה
		כלכלה פוליטית	מדע המדינה
		יסודות הבנקאות	כלכלה
19.6.95	9.00	הילד והספורט התחרותי	פסיכולוגיה/ חט. בפסיכולוגיה
		ש"מ איכותיות	סוציולוגיה
		תקשורת ודיני תקשורת	כלל פקולטתי/ חט. בתקשורת
	14.00	פוליטיקה ומדיניות בשלטון המקומי	מדע המדינה
		צדק בכלכלה: הבטים פילוסופיים	כלכלה
20.6.95	9.00	פוליטיקה וחברה	סוציולוגיה
		פרסום וחברה	סוציולוגיה
		מודרניות ופוסט-מודרניות	סוציולוגיה
	14.00	פסיכולוגיה חברתית ב'	פסיכולוגיה
		ארגוני עבודה ביקן	חט. בל. עבודה
		כלכלה מדינה ופוליטיקה	כלכלה
21.6.95	9.00	מתמטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		מאקרו כלכלה ב'	כלכלה
		נשים בפוליטיקה הישראלית	מדע המדינה
		פוליטיקה במערב אירופה	מדע המדינה
		מבוא ליחסי עבודה	חט. בל. עבודה
	14.00	מבוא למחשבים	מדע המדינה
		יישומים סטטיסטיים באמצעות מחשב	פסיכולוגיה
22.6.95	9.00	מבוא ללוגיקה	כלל פקולטתי
		כלכלה מוניטרית בינלאומית	כלכלה
		מבוא לשווקים פיננסיים	כלכלה
	14.00	מקורות היסטוריים ואינטלקטואלים של מדהיח	סוציולוגיה
		תאוריה סוציולוגית בת זמננו	סוציולוגיה
		מבוא ללימודים אורבניים ב'	חט. בל. אורבניים

23.6.95	9.00	מבוא לממשל	מדע המדינה
		אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה
		שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל	מדע המדינה
		מתמטיקה לכלכלנים ג'	כלכלה
		חינוך וחברה	סוציולוגיה –
25.6.95	9.00	טרור ואלימות פוליטית	פסיכולוגיה/ חט. בפסיכולוגיה
		טעויות והטעיות בתפיסת היריב	מדע המדינה
		מיתולוגיה ואמנות	כלל פקולטאי
		ארגוני עבודה מיקרו	חט. בל. עבודה
	14.00	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	סוציולוגיה —
		מגמות בכלכלת ישראל	כלכלה
26.6.95	9.00	מבוא למאקרו כלכלה	כלכלה
		מאקרו כלכלה א'	כלכלה
	14.00	פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	פסיכולוגיה
		דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה	סוציולוגיה –
27.6.95	9.00	תולדות המחשבה המדינית	מדע המדינה
		מחשבה מדינית בת זמננו	מדע המדינה
		מערכת המיסים בישראל	כלכלה
		מבוא לפסיכולוגיה חברתית, עמדות, שינוי עמדות ושכנוע	חט. בתקשורת
	14.00	סוציולוגיה של החברה הישראלית	סוציולוגיה —
		בעיות בשיטושי קרקע	חט. בל. אורבניים
		אינתיפאדה: מבט בינלאומי משווה	מדע המדינה
		משפט ופוליטיקה בישראל	מדע המדינה
28.6.95	9.00	המדע בשרות האדם ב'	פסיכולוגיה/ חט. בפסיכולוגיה
		תרבות וחברה	סוציולוגיה
		כלכלת פשע ואכיפת חוק	כלכלה
		שווקים עתידיים ואופציות	כלכלה
	14.00	כלכלת מוניטרית	כלכלה
		סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית	סוציולוגיה –
		פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'	פסיכולוגיה

29.6.95	9.00	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
		פסיכופתולוגיה ב'	פסיכולוגיה
		דיני עבודה	חט. בל. עבודה
		אסטרטגיה ומדיניות חוץ אמריקאית	מדע המדינה
		אליטות פוליטיות במזרח התיכון	מדע המדינה
	14.00	מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטתי
		סוציולוגיה של הרפואה	סוציולוגיה
		החלטות בתנאי אי-ודאות	כלכלה
30.6.95	9.00	מבוא למינהל ציבורי	מדע המדינה
		קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
		למידה ב'	פסיכולוגיה
		ארגון תעשייתי	כלכלה
		חברות יהודיות מסורתיות	סוציולוגיה
		הבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה	סוציולוגיה
2.7.95	9.00	כלכלת ישראל	כלכלה
		כשרים נטיות וברירה מקצועית	פסיכולוגיה
		שיטת המשפט הישראלי	כלל פקולטתי
	14.00	חשבונאות לכלכלנים	כלכלה
		מחקר השוואתי בעזרת נתוני ארוע	מדע המדינה
3.7.95	9.00	תפיסה ב'	פסיכולוגיה
		מעוטים אתניים בשוק העבודה	סוציולוגיה
		ריבוד ואי שוויון	סוציולוגיה
		תולדות המחשבה הכלכלית	כלכלה
13.7.95	14.00	מבוא לכלכלה אורבנית	כלכלה
		פסיכולוגיה בכלכלה	כלכלה
		התמורה בישוב היהודי בא"י בתקופת המנדט	סוציולוגיה
4.7.95	9.00	תורות האישיות א'+ב'	פסיכולוגיה
		תיאוריות פמיניסטיות	מדע המדינה
		סין כמעצמת-על בדרך	מדע המדינה
		בעיות איכות הסביבה	חט. בל. אורבניים
	14.00	ניתוח נתונים בעזרת מחשב	סוציולוגיה
		מימון ציבורי	כלכלה
		כלכלה אקולוגית לכלכלנים	כלכלה

5.7.95	9.00	מבוא למחשבים	כלכלה
		פוליטיקה ערבית	מדע המדינה
		משק העובדים	חט. בל. עבודה
		שוק העבודה בישראל	כלכלה
	14.00	מבוא לפסיכולוגיה	כלל פקולטתי
		שינוי טכנולוגי וארגון תעשייתי	כלכלה
		בעיות נבחרות במאקרו כלכלה	כלכלה
6.7.95	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	סוציולוגיה
		גישות ושיטות בפסיכולוגיה	פסיכולוגיה
		ארגון תעשייתי ופקוח	כלכלה
	14.00	תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	סוציולוגיה
		אקולוגיה תרבותית	סוציולוגיה
7.7.95	9.00	קוגנטיבית ב'	פסיכולוגיה
		כלכלה ללא כלכלנים	כלל פקולטתי
		גישות ושיטות בחקר היחב"ל	מדע המדינה
		שביתות בישראל	חט. בל. עבודה
		תכנון השקעות בפירמה	כלכלה
		מדיניות פיסקאלית ומוניטרית בישראל	כלכלה

14.7.95 9.00 רדיוקלות בתורת המשחקים כלכלה

13.7.95 14.00 פסיכולוגיה בכלכלה כלכלה

תואר שני

סמסטר א'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

30.1.95	14.00	תאוריה מיקרו כלכלה א'
1.2.95	14.00	כלכלה ציבורית
3.2.95	9.00	שיפוט והחלטה: שיקולים רציונליים והבטים פסיכולוגיים
6.2.95	14.00	נושאים בשוק ההון
8.2.95	14.00	תאוריה מקרו כלכלה א'
10.2.95	9.00	כלכלת עבודה
13.2.95	14.00	נושאים נבחרים בסחר חוץ
~~15.2.95~~ 3.3.95	~~14.00~~ 9.00	מבוא לתורת המרכזים
17.2.95	9.00	אקונומטריקה א'
~~19.2.95~~	~~14.00~~	~~תולדות המחשבה הכלכלית~~
21.2.95	14.00	נושאים מתקדמים באקונומטריקה
23.2.95	14.00	בנקים מרכזים ואמינות
24.2.95	9.00	כלכלת התאמה וסטנדרטיזציה

מדע המדינה

1.2.95	14.00	גישות ותאוריות במדע המדינה שיעור בית
8.2.95	14.00	תיקשורת פוליטית
10.2.95	9.00	סטטיסטיקה ל-מ.א.
21.2.95	14.00	מדיניות ציבורית ומינהל ציבורי

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

1.2.95	14.00	ישומי מחשב
6.2.95	14.00	סקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגים להפיה
10.2.95	9.00	סטטיסטיקה ל-מ.א.
15.2.95	14.00	סוציולוגיה סביבתית
~~17.2.95~~	9.00	גישות תאורטיות להכנת המשפחה לאחר ק. סוכ
20.2.95	14.00	מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה

לימודי עבודה

31.1.95	14.00	שיטות מחקר איכותיות
2.2.95	14.00	קריירות בעבודה
5.2.95	14.00	שיטות מחקר כמותיות
10.2.95	9.00	סטטיסטיקה ל-מ.א.
12.2.95	14.00	דיני עבודה
14.2.95	14.00	יחסי עבודה משווים
17.2.95	9.00	הערכת עובדים
20.2.95	14.00	תהליכי מו"מ ופתרון סכסוכים
23.2.95	14.00	פיתוח מנהלים בארגונים אין בחינה

פסיכולוגיה

7.2.95	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'

מדיניות ציבורית

30.1.95	14.00	כלכלה ניהולית
31.1.95	14.00	סוגיות אתיות במדיניות ציבורית
1.2.95	14.00	מינהל ומדיניות ציבורית
2.2.95	14.00	מבוא למחשבים
3.2.95	9.00	יסודות הכלכלה
5.2.95	14.00	משפט חוקתי ומינהלי
7.2.95	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה
8.2.95	14.00	יישום מדיניות גישות ושיטות
10.2.95	9.00	עלות תועלת
12.2.95	14.00	מבוא למדיניות רווחה
13.2.95	14.00	מבוא למדיניות ציבורית
14.2.95	14.00	מערכות מידע ומחשבים
16.2.95	14.00	התקציב במיגזר הציבורי - עבודה
17.2.95	9.00	גישות ניהול - בחינת בית
19.2.95	14.00	מיקרו כלכלה
21.2.95	14.00	מדיניות חברתית
24.2.95	9.00	חברות ממשלתיות

16.2 14.00 בקרה במוסדות ציבוריים

20.2 14.00 ביקורת פנימית ואתיקה ציבורית

סמסטר ב'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

13.6.95	14.00	תאוריה מיקרו כלכלה ב'
16.6.95	9.00	תאוריה מאקרו כלכלה ב'
19.6.95	14.00	אקונומטריקה ב'
21.6.95	14.00	כלכלת שלטון מקומי
23.6.95	9.00	תאוריה מוניטרית ובנקים
26.6.95	14.00	נושאים בתאוריה כלכלית
30.6.95	9.00	מודלים דינמיים
6.7.95	14.00	כלכלה ואבולוציה

מדע המדינה

14.6.95	14.00	מדע המדינה בן זמננו: דיוקן של דיסציפלינה
18.6.95	14.00	סטטיסטיקה חלק ב'
25.6.95	14.00	מחשבים לתואר שני
2.7.95	14.00	שיטות מחקר למ.א. - חלק א'
6.7.95	14.00	המערכת הבינלאומית בהתהוותה

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

15.6.95	14.00	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים
18.6.95	14.00	סטטיסטיקה - חלק ב'
3.7.95	14.00	מתודה ומחקר בהסטוריה
6.7.95	14.00	אקולוגיה תרבותית

לימודי עבודה

15.6.95	14.00	שיטות מחקר כמותיות
20.6.95	14.00	ארגוני עבודה ביפן
23.6.95	9.00	סדנא בניהול משאבי אנוש
27.6.95	14.00	הבטים יישומיים בניתוח ארגונים
30.6.95	9.00	ניהול משאבי אנוש
3.7.95	14.00	מתודה ומחקר בהסטוריה
5.7.95	14.00	ניתוח עיצוב והעשרת עיסוקים
7.7.95	9.00	שביתות בישראל

פסיכולוגיה

עיבודים סטטיסטיים	14.00	22.6.95
שיטות מחקר וסטטיסטיקה ג'	14.00	29.6.95

מדיניות ציבורית

כלכלת הסקטור הציבורי	14.00	11.6.95
מינהל ומדיניות ציבורית	14.00	12.6.95
החברה הישראלית	14.00	13.6.95
קבלת החלטות	14.00	14.6.95
שיטות מחקר וסטטיסטיקה	14.00	15.6.95
התנהגות ארגונית	9.00	16.6.95
מינהל ומדיניות מיסים	14.00	18.6.95
מערכות מידע ומחשבים	14.00	19.6.95
מדיניות חברתית	14.00	20.6.95
מדיניות עירונית ואזורית	14.00	21.6.95
מיקרו כלכלה	14.00	22.6.95
משפט חוקתי ומינהלי	9.00	23.6.95
הפרטה והלאמה	14.00	25.6.95
מבוא למדיניות ציבורית	14.00	26.6.95
חשבונאות	14.00	27.6.95
הערכת תכניות מערכי מחקר	14.00	28.6.95
סוגיות אתיות במדיניות ציבורית	14.00	29.6.95
~~שינוי חברתי מתוכנן~~ תקצוב ובקרה	9.00	~~30.6.95~~ 30.6
~~יישום במדיניות ציבורית~~ עלות תועלת	14.00	~~4.7.95~~ 4.7
~~הסקטור העסקי אירגוני עובדים~~ נוסחאות הקצאת מקורות	14.00	~~5.7.95~~ 5.7
מדיניות ציבורית ומיעוטים בישראל	9.00	7.7.95
כלכלה (יהודית)	14.00	6.7.

יפו אלנבי...
ט.ל: 99136[illegible] -80
שם בית עסק [illegible] ומלון
כ.ל 6/
מספר 01 - [illegible]
תאריך
שיכון בית מדרש [illegible]

לאומי סטודנט הכי כדאי

לאומי סטודנט

§ œ Σ √ ¥ @

הלוואה לכל מטרה - עד 10,000 ש"ח בריבית שנתית פריים + 0.9% לתקופה של עד 30 חודשים

הלוואה לשכר לימוד בלבד - עד 10,000 ש"ח בריבית שנתית פריים + 0.5% לתקופה של עד 12 חודשים

הלוואה צמודת מדד, עד 15,000 ש"ח לתקופה של עד 60 חודש (המבה בריבית בגובה 0.5% מהמדד המקובל לכלל הלקוחות, בהתאם לתקופת הסילוק)

פלסטודנטים המשלמים שכר לימוד (פיצול כל תשלום לשניים ללא ריבית והצמדה)

וזה עוד לא הכל!

■ מסגרת אשראי - עד 5,000 ש"ח בריבית שנתית פריים + 3.5% ■ תשלומון עד 7,000 ש"ח בריבית שנתית קבועה 14%, לתקופה של עד 10 תשלומים ■ 50% הנחה בדמי ניהול חשבון ■ 50% הנחה על פנקסי שקים ■ ויזה "לאומי סטודנט" חינם בשנה ראשונה ■ 50% הנחה על כרטיס ויזה/דיינרס בינלאומי בשנה הראשונה ■ ריבית מופחתת על עסקאות ב "ויזה קרדיט" ■ 50% הנחה בעמלות על רכישה ומכירה של מט"ח והמחאות נוסעים ■ הנחות ברכישה ומכירה של ניירות ערך ואג"ח ■ פטור לוכאים, מדמי הנפקת תעודת זכאות ומתשלום עבור פתיחת תיק בבנק לאומי למשכנתאות

* הבנק רשאי להפסיק או לעצור את התכנית בכל עת
* ההקדמות/ומסגרת האשראי עניי פיקוח דמי הסגרי וכבוד כפירוניות

לאומי רוצה אותך יותר מכל בנק אחר בנק לאומי